

IV 121.

~~XXXXXXXXXX~~

30.

1562

1000

INSCRIPTIONES

A N T I Q V A E

I N E T R V R I A E V R B I B V S

Exstantes.

INSCRIPTIONES ANTIQUAE

IN ETRURIAE URBIBUS EXSTANTES.

REGIAE CELSITUDINI VIOLANTIS BEATRICIS

VINDELICORUM ET ETRURIAE
MAGNAE PRINCIPIS
AC SENARUM GUBERNATRICIS.

Ex Ameth. Cuneii. Andronii

FLORENTIAE. CIO. IO. CC. XXVII.

TYPIS Iosephi Manni sub Signo S. IO: DEI.
SUPERIORUM PERMISSU.

In ugan J. andrea magna Cayinaty Parmeyy. Tomi hvy.

INSCRIPTIONUM
ANTIQUARUM
GRAECARUM ET ROMANARUM
QUAE EXSTANT IN ETRURIAE URBIBUS

Pars Prima

EAS COMPLECTENS QUAE SUNT

FLORENTIAE.

CUM NOTIS

CL. V. ANTONII MARIAE SALVINII

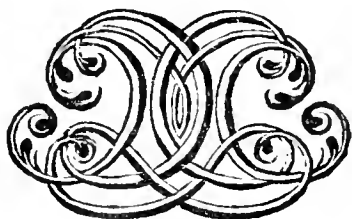
In Patrio Lyceo Graecarum Literarum
Publici Professoris.

CURA ET STUDIO

ANTONII FRANCISCI GORII

PRESB. FLOR. BAPTISTERII ET ECCLESIAE S. IOHANNIS.

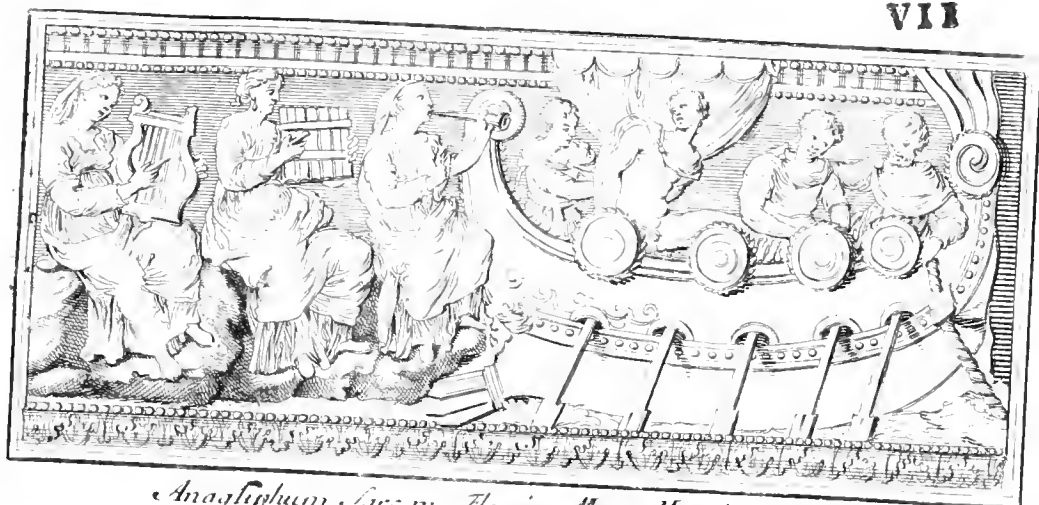
*Accedunt LXII. antiquae Gemmae literatae, aliaque plura prisca
Monumenta, aere incisa in XX. Tabulis, quae
explicantur, & illustrantur.*

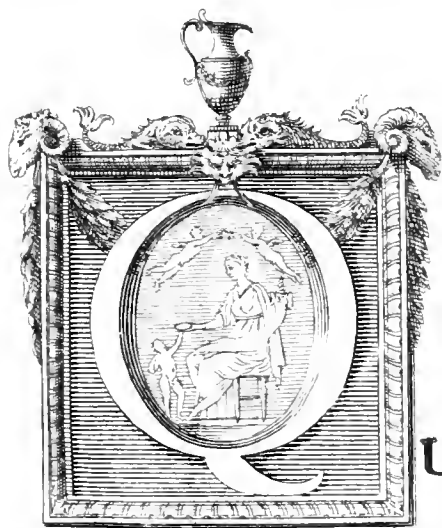
FLORENTIAE. MDCCCXXVII.

GENIO CLEMENTISSIMO
VIOLANTIS BEATRICIS
VINDELICORUM ET ETRURIAE PRINCIPIS
OPTIMAE MAGNAE AUGUSTAE
CELSISSIMAE SENARUM GUBERNATRICIS
IUSTITIAE PIETATIS PRUDENTIAE CONSTANTIAE
REGIARUMQUE OMNIUM VIRTUTUM
CONSPIRATIONE CONSENSUQUE CLARISSIMAE
BONARUM ARTIUM FAUTRICIS
ANTIQUITATIS ET POLITIORIS LITERATURAE
CULTORUM
PATRONAE BENEFICENTISSIMAE
ANTONIUS FRANCISCUS GORIUS
DEVOTUS NOMINI MAIESTATIQUE EIUS
LABORIS SUI PRIMITIAS
VENERABUNDUS
OFFERT DICAT DEDICAT.

Anaglyphum Sive in Flor. in Mus. March. Nicolini

R E G I A C E L S I T U D O

QUOD Saepe precatus sum a
 Deo Optimo Maximo , ut
 si quid umquam ingenio , & exercitatione pos-
 sem , amorem meum in Patriam , atque in bo-
 nas artes declararem ; quum tandem id aliqua
 ex parte , divino beneficio , sim consequutus ,
 ad Te

VIII

ad Te venerabundus accedo , SERENISSIMA MAGNA PRINCEPS , ut pro ea , qua studiosos homines , & interiorum Literarum cultores benignitate complecteris , inconditis hisce Lucubrationibus dignitatem auctoritatemque concilies . Continet hoc Volumen quamplures antiquas Gemmas , ex Florentinis Cimeliis , praeclearo artificio , ac literis insignes ; veteres item omnes FLORENTINAS INSCRIPTIONES , quas tum ex locupletissimis Museis , tum ex variis locis , ubique dispersas , & haectenus incognitas , in unum corpus diligenter collegi ; atque ab interitu , & oblivione vindicavi . Accedunt exquisitissimae doctissimi Salvinii Notae , meaeque , qualescumque sint , ad eas explicandas , atque illustrandas , observationes . Exiguum fateor , ac tenue munusculum , tuaque non satis dignum maiestate ; quae maximorum Regum , & Imperatorum augusto sanguine edita es ; quae gloriosissimos tuae inclytae Gentis Heroas , quos admirari potius silentio possum , quam digna laude recensere , praestantissimis animi tui dotibus solidaque virtute effingis , & exprimis . Verum non omnino ingratum Tibi futurum sperare possum ; quum nemo ignoret , Augusti , aliorumque Principum exemplo , quanti facias venerandae Antiquitatis reliquias , & prisca monumenta , quae hoc aureo seculo , non tenuiorum hominum solum , verum etiam summorum Regum amorem promerentur . Nam , quanto in odio Tibi sunt , qui turpi otio marcescunt , & cupiditatibus misere serviunt ,
tanto

tanto in amore sunt qui literarum studiis vacant , & ingenium exornant magnifico disciplinarum apparatu , & eximio splendore doctrinae . Merito igitur tuarum virtutum praestantiam , & in optimas artes amorem celebrant , celebrabuntque semper non solum Florentia , ac Senae , verum & ipsa Roma ; quam superiore anno sacro , tua praesentia , ac nominis splendore ditissimo laetiolem beatioremque reddidisti . Nam illa Urbium Regina , ac Domina , quae nil nisi magnum , augustum , ac paene divinum admirari solita est , Te suscepit , & omni honorum genere est prosequuta . Sed , quia haec cuncta certa , & explorata sunt ; oratione , praeconiove alicuius non egent . Vive igitur diu felix , **CLEMENTISSIMA MAGNA PRINCEPS** , meque ipsum , & haec mea Studia , quae tantopere diligis , regio , quo soles , dignare patrocinio : atque si huic Volumini (quae summa votorum meorum est) benignos oculos admovebis , animum meum , voluntatemque erga Te spectabis ; & quid facere voluerim , non quid fecerim cogitabis .

Florentiae XI. Kal. Septembr. CIO. IO. CC. XXVI.

X
M A E C E N A T U M
N O M I N A

QUIBUS AERE INCISAE TABULAE DICATAE.

- S**erenissima Violantes Beatrix Vindelicorum, & Etruriae Magna Princeps, ac Senarum Gubernatrix.
Illustris. & Reverendiss. D. D. Ioseph Maria Martelli Archiepiscopus Florent. Pontificii Solii Assistens, necnon Sacri Romani Imperii Princeps.
- D. Alexander Strozzi Caroli Thomae F. Patr. Flor.
D. Andreas Baro Franceschi Patr. Flor.
D. Andreas Marchio Alamanni Patr. Flor.
D. Andreas Marchio Del Monte Patr. Flor.
D. Antonius Del Rosso Senator, & Patr. Flor.
D. Augustinus Cerretani Canonicus, & Patr. Flor.
D. Bartholomaeus Marchio Cosini Patr. Flor. Praefectus Stabuli R. C. Magni Ducis Etruriae.
D. Benjamin Crowe Nob. Angl.
D. Caesar Eques Ricasoli Patr. Flor.
D. Camillus Pandolfini Senator, & Patr. Flor.
D. Camillus Comes, & Eques Capponi Patr. Flor.
D. Camillus Antonius Comes Poccadiferro Patr. Bononiensis.
D. Carolus Thomas Strozzi Patr. Flor.
D. Carolus Marchio, & Eques Gerini Patr. Flor.
D. Cerchius Dominicus Eques Cerchi Senator, & Patr. Flor.
D. Conyers Middleton Acad. Cantabr. Proto-Bibliothecarius.
DD. Consules Artis Callismalae Mercatorum Flor. Patr. Flor.
D. Daniel Wray Arm. Angl.
D. Eduardus Gascoigni Angl. Baronettus.
D. Ferrantes Maria Comes, & Eques Capponi Senator, & Patr. Flor.
D. Franciscus Colman Mag. Brit. Regis apud Etruscam Aulam Res.
D. Franciscus Comes Basili-vus Lorenzi, dudum a Negotiis Christianissimi Galliarum Regis apud Magnum Etruriae Ducem.
D. Fran-

- D. *Franciscus Maria Eques Buondelmonti Patr. Flor.*
 D. *Franciscus Comes Strozzi Patr. Flor.*
 D. *Franciscus Comes Guicciardini Patr. Flor.*
 D. *Franciscus Abbas Ginori Patr. Flor.*
 D. *Franciscus Head Angl. Baronettus.*
 D. *Fulcus Marchio Rinuccini Patr. Flor.*
 D. *Gabriel Marchio Abbas Riccardi Patr. Flor.*
 D. *Gregorius Baiulivus Redi Patr. Arretinus.*
 D. *Guglielmus Lock Angl. V. I.*
 D. *Henricus Comes Vatzdorf Eq. Cl. aur. & ab Aul. Cons.*
Poloniae Regis Aug. apud Italos Principes Minister.
 D. *Henricus D. Colerene Nob. Angl.*
 D. *Henricus Howard Nob. Angl.*
 D. *Ioannes Lucas Marchio, & Eques Albizi Senator, & Patr. Fl.*
 D. *Ioannes Marchio Gerini Patr. Flor.*
 D. *Iohannes Baptista Comes Casotti Plebanus S. Mariae Im-*
prunetae.
 D. *Iohannes Baptista Recanati Nobilis Venetus.*
 D. *Iohannes Cravvly Arm. Angl.*
 D. *Ioseph Eques Ridolfi Patr. Flor.*
 D. *Ioseph Smith Angl. Venetiis.*
 D. *Iulius Eques Morelli Patr. Flor.*
 D. *Laurentius Abbas Ridolfi Patr. Flor.*
 D. *Leonardus Del Riccio Patr. Flor.*
 D. *Leonardus Buonarroti Patr. Flor. Cl. F.*
 D. *Marius Abbas Guarnacci Patr. Volater.*
 D. *Nerius Marchio Corsini Patr. Flor. Dux Praetorianorum*
Regiae Etruscae Aulae.
 D. *Pandolphus Pandolfini Senator & Patr. Flor.*
 D. *Petrus Franciscus Eques Ricci Sen. & Patr. Flor. Sacrae*
Relig. Equitum D. Stephani Praefes, & Florentini, ac Pisa-
ni Athenaei Auditor.
 D. *Pompeius Abbas Neri Patr. Flor.*
 D. *Paulus Eques Vettori Patr. Flor.*
 D. *Petrus Michael Comes Pierucci Patr. Flor.*
 D. *Petrus Eques Strozzi Caroli Thomae F. Patr. Flor.*
 D. *Pbi-*

- D. *Philippus Martelli Patr. Flor.*
 D. *Philippus Eques Corboli Patr. Flor.*
 D. *Petrus Paulus Comes Baiulivus Marcolini.*
 DD. *Praepositi Bibliothecae Roncioniae Pratenfis.*
 D. *Rossus Antonius Martini Patr. Flor.*
 D. *Scipio Marchio Maffei a Cubiculo Regis Sardiniae, & ab
 aurea Clave Electoris Bavarici.*
 D. *Thomas Coke Arm. Angl.*
 D. *Thomas Mostin. Nob. Angl.*
 D. *Thomas Deberam de Deberam Regiae Soc. Socius.*

ANTONIUS FRANCISCUS

G O R I U S

ERUDITO HUMANOQUE

L E C T O R I

S.

URBIUM Etruriae, ac primum Florentiae vetera Monumenta editurus, quod faustum, felix, fortunatumque sit, paucis aperiam consilium meum, optime Lector, rationesque declarabo, quibus potissimum adductus, hanc curam libenter subire, & bene de literaria Rep. hac in parte mereri voluerim. Non enim, quum ad has priscae aevi reliquias sedulo colligendas animum appuli, penitus me fugit, quam arduum opus, & perdifficile hoc esset; non mea sane, sed hominum doctissimorum cura dignissimum. Nam in exscribendis vetustis lapidibus, praeter summam fidem, summamque diligentiam,

b

& la-

XIV

& laborem omnium aerumnosissimum ; optime noveram , praecipua quadam opus esse doctrina , usu , exercitatione ; multa veterum victoris gentium Populi rituum , & institutorum scientia , antiquae insuper orthographiae , variorumque characterum eximia peritia : quae omnia quum in me valde desiderarem , aegre nimium ferebam , dolebamque ad tam praeclara Vetustatis eruditae monumenta ab interitu , & oblivione vindicanda , optatamque iamdiu in lucem asserenda , minus idoneum ac parem esse .

Verum ipse in Patriam amor , quo nihil dulcius , iucundius , ac vehementius esse potest ; cui omnes , ut ait Cicero (1.) nati sumus , ad universos labores impigre subeundos adeo me excitavit , inflammavitque , ut eius honori , & gloriae , quoquo modo consulere , curasque omnes , & incommoda alacri animo amplecti magnopere semper optarim . Indignum siquidem , nullaque prorsus ratione ferendum mihi videbatur , tot antiqua Romani Imperii insignia monumenta , quorum ope , ac luce Historia , testis illa temporum , & vitae magistra illustratur , atque amplificatur , iniuria temporum labefactari , interdum etiam , ut plerumque contigit , fato quodam corruere ; in solum Museo- rum , ac parietum ornamentum conspici plurima inedita , atque incognita literario orbi ; in hoc praesertim splendidissimo Musarum , & virtutum omnium domicilio ; in quo Mediceorum Principum ope optimae artes ab interitu ad vitam revocatae , ac longe lateque feliciter propagatae sunt . Turpe etiam in patria manere diu , (2.) & nihil inde referre mihi videbatur ; parumque aut nihil de eruditis hisce doctorum virorum deliciis cogitare : tot insignium monumentorum

(1.) *De Officiis lib. I.*

(2.) *Homerus in Odyss. Αισχροὺν τοι δῆρ' ὄν γε μέναι . κερεὸν γε νέεσθ' .*

torum voces , & querimonias , assidue , ut ita dicam , id opus urgentes , non audire : votis hominum literatissimorum non commoveri ; quos non ex Italia solum , verum etiam ex Gallia , Anglia , atque Germania , maximo cum incommodo , & sumtu in hanc ornatissimam Urbem confluere , Musea avidè lustrare , omnia diligenter observare , describere , summisque laudibus efferre , quotidie videmus .

Sed ne in ipso operis vestibulo diutius verbis te obtundam , optime Lector , abutarque tua singulari in me humanitate , ac patientia , pudebat , & vehementer quidem pudebat solam FLORENTIAM , quae secundum Romam (1.) vetustis hisce inscriptis lapidibus , anaglyphis , toreumatis , sarcophagis , signis praeclaro artificio elegantissimis , rerumque cognitu dignissimarum refertissimis , copiosior est , eorundem nullum peculiarem collectorem , atque editorem habere ; qua quidem laude aliae nobilissimae Urbes clarae admodum , & insignes sunt . Nam Oxoniensia monumenta edidit atque illustravit Prideaux , & Salmasius , Augustana Velferus , Lusitana Resendus , & Mendez de Vasconcellos , Siciliae , & Brutiorum Gualtherius ; Neapolitana Capaccius , Veronensia Torellus Sarayna , ac Panvinius ; quibus accedet novum Museum Veronense doctissimi Viri Scipionis Marchionis Maffei , (2.) anaglyphis , ac Graecis Romanisque quantivis pretii Inscriptionibus elegantissime in classes digestis , probe refertum . quo modo & praeclarum illud Athenaei Taurinensis Museum ordinavit ; quae magna eruditionis , & doctrinae copia illustrata ,

(1.) *Id etiam testatur Cl. V. Montfauconius Diarii Italici Cap. XXVI. pag. 381.*

(2.) *Celeberrimi sui Musei Descriptionem , & vetera aliqua monumenta illustratam edidit Venet. MDCCXX.*

XVI

publica luce aliquando ipse Maffeius donabit. Patavina edidit Scardeonius, & Urfatus, Urbini Fabrettus, Hortana Fontaninus, Felsinea Comes Malvasia, Novariensia Galleratus, Bellunensia Pierius Valerianus, Perusina Ciattus, Sarfinae Antoninus, Brixiensia Rubeus, Asculana Andreantonellius, Auximana Onuphrius; ut alios plures praeteream viros praestantissimos, quorum laboribus, ac vigiliis patriae omnes Antiquitates clarissima in luce versantur, totoque terrarum orbe loquuntur; eorumque opera merito dici potest non periisse vetus illud patriae decus, quod olim largita est (1.)

*Terrarum Dea, Gentiumque Roma,
Cui par est nihil, & nihil secundum.*

Horum igitur praecellentissimorum virorum exempla, ut imitarer, qua hortatu, qua precibus, auctoritate denique sua, quae plurimum apud me valet, diu reluctanter tandem coegit humanissimus Praeceptor meus Antonius Maria SALVINIUS, Vir longe Doctissimus, idemque Clarissimus, maximum nostri seculi decus, & ornamentum; cui profecto tantum ipse potissimum debeo, quantum homini fas est multis, magnisque beneficiis egregie cumulat. Nam forte, quadam die in Hortis, & Museo Nobilium Gaddiorum quum veterem quemdam Graecum lapidem valde difficilem, & perobscurum mira eruditione explicasset mihi atque illustrasset, (2.) ex eo tempore, tanto captus sum rerum antiquarum amore; ut revera nihil antiquius habuerim, quam in earundem studio, & cognitione operae plurimum sedulitatisque consumere. Quare summus ille Vir, ad ornanda, atque

(1.) Mart. lib. XII. Epigr. 8.

(2.) Vide inf. pag. 188. n. 4.

que amplificanda optimarum artium studia profecto natus, statim me vulgo exemptum venerandae Vetus-tatis sacris initiavit; & ad ipsam antiquorum marmorum tum intelligendorum, tum describendorum scientiam perhumaniter introduxit.

Eo igitur auspice, ac duce in his praeclarissimis eruditae Antiquitatis studiis, non exiguo tum labore, tum iucunditate plenis, subcaesivis horis, quas surripere potui, totus haecenus fui. Utinam in Patriae meae honorem, ingenuarumque disciplinarum gloriam, & decus maiora praestare potuissem! sed (1.)

In magnis & voluisse sat est.

Interim sincere, atque ex animo illud testari possum, in his veterrimis insculptis lapidibus exscribendis fidem, laborem, diligentiam adhibuisse longe maximam. Lustravi plurimum annorum spatio, assidua cura angulos paene omnes; venatum (ut verbis utar Ciceronis in C. Verrem (2.) Antiquitatum undique conquirendarum studio flagrantissimum) venatum, inquam, semper ivi vetera Monumenta, anaglypha omnia elegantissima, atque ad Historiam, & Ethnicam universam Theologiam illustrandam antiquosque ritus elucidandos maxime utilia, quae haecenus incognita, ab oblivione, situ, ac squalore vindicasse, & (3.) collegisse iuvat. Marmora quoque priscis caelata literis, non inani labore, spongia ablui, & extersi paene omnia, ut veram sinceramque lectionem accuratius elicerem, & posteritati longe emendatissimam commendarem. Urnas, bases, aras, cippos, omnes denique tabulas suis cum ornamentis, zophoris, epistyllis,

CO-

(1.) Propertius lib. II. Eleg. VIII.

(2.) Lib. IV. Orat. IX.

(3.) Horatius Carm. lib. I. Ode I.

XVIII

coronis , signis , parergis , quemadmodum oculis testantur quam diligentissime *ἰστορίαι* , & , ut ita dicam , *ἰστορίας* excepit , ac delineavi . Inscriptiones non paucas in Urbanis Hortis Marchionum Corsiniorum misere fractas composui , & coniunxi ; mancas saepius integra lectione supplevi , puto non infeliciter . Veteris Orthographiae leges , quantum in me fuit , ad marmoris fidem repraesentare satis fideliter studui ; neque , ut multi solent , ob paginae angustiam , unam lineam in duas , duasve in unam , distribui ; sed ubique servato versuum numero , literarumque varietate , quarum aliquas de integro conflari volui , ne latum quidem unguem , ab lapidum auctoritate , ac veritate descivi . Censui enim mecum ipse semper perditam omnem operam esse , si eos eruditus Viris summa fide , ac diligentia descriptos non exhibuissem , ut ne vel minimum ab archetypa eorundem scriptura variarent . Ut id felicius assequeretur , numquam amicorum manu , & oculis uti volui , sed ipse solus omnia vetusta marmora oculata manu descripsi ; adeoque nemini , nisi mihi ipsi , ea iterum atque iterum consulenti , fidem adhibui .

Neque etiam his vigiliis contentus fui ; quin submisso statim praelo opere , novos rursus labores maioresque alacriter subire operae pretium duxi . quos dum expono , censere nollem eruditos viros , me ad gloriam avidius aucupandam verbis plus quam satis extollere ; quum mehercule nil aliud in animo mihi sit , quam rei veritati consulere , qua nihil praestantius , & iucundius omnibus esse potest . Primum igitur omnia Typographi alioquin diligentissimi ecgrapha , perpetua cura , cum archetypis vetustis tabulis accuratissime contuli ; hac potissimum ratione , ut ,
si quae

si quae leviores in ea irrepsissent maculae , antequam in publicum irent , penitus delerentur , eliminarenturque . A Erumnosam hanc provinciam tam solícite aggredi numquam poenituit ; quam etiam non supervacuum , sed omnino necessariam expertus sum . Nam , etiamsi vetera marmora maiori quam excogitari possit diligentia , & sedulitate descriperit quisquam , tamen semper aliquid superest , vel minimum , quod corrigi , & plane nitidius repraesentari possit . Deerit fortasse aliquod punctum , vel abundabit ; sepulchralis titulus his , vel illis maioribus minoribusve literis sculptus erit ; hoc vel alio interpunctionis genere , pluribusve aliis rebus observatione dignis , nec levis omnino momenti , ornatus erit per-eleganter . Omissis his secundis , vel tertiis curis , minime mirum est , si vetera plura saxa in lucem edita , tot tantisque scateant naevis , ut de eorum sinceritate , & veritate penes doctos viros plerumque ambigendi locus esse videatur . Quare iterum atque iterum consulenda sunt , nec ullis umquam laboribus , curisve parcendum . Quae omnia satis cumulate praestare non possunt exteri docti viri , qui exiguo temporis intervallo , Urbes erudita peregrinatione lustrantes , eximia literis insculpta marmora , quae in Museis extant , ad maiora semper properantes , conantur describere ; multoque minus , qui ex aliorum Schedis , ut multi haecenus fecere , in lucem student proferre . Soli enim Urbium incolae , & cives , vel ipsi etiam exteri , si diutius in eisdem morari velint , accurate id conficere possunt ; qui maiori otio fruentes , plurimo opere , & quidem absolutissimo , suas Schedas cum archetypis tabulis facile , & frequenter conferre possunt . Hos igitur ,

igitur , ut patrias suas Antiquitates solerter describant , descriptasque longe emendatissimas publici iuris faciant , moneo , obtestor , etiam atque etiam rogo . Ita enim , ut mihi videtur , praestantissimo , totoque terrarum orbe celeberrimo Viri Clarissimi IANI GRUTERI veterum Inscriptionum Thesauro summa accedet manus ; copiosior etiam , & emendatior aliquando prodibit , faventibus Musis , ac doctis Viris , maximo literariae Reipublicae bono ; nihilque erit profecto , quod in hoc studiorum genere ab eruditis harum deliciarum cultoribus desiderari possit .

Quod attinet ad hanc FLORENTINARUM INSCRIPTIONUM syllogen , principio , ut vera fatear , in lucem proferre posse credidi , singulari collecta volumine , prisca omnia Monumenta , quae tum in Florentinis Museis , tum in aliis Etruriae nostrae Urbibus extant hoc tempore . Sed vix editis dumtaxat Florentinis omnibus antiquis Inscriptionibus , sensim ad eam molem hic liber venit , ut veteres aliarum Etruriae Urbium reliquias , in aliud volumen , cuius aliquod specimen inferius dabo , reiicere omnino necesse fuerit . Quamobrem & operis titulum , ab eo quem dederant incredibili adiuvandi bonas artes studio eruditissimi Ephemeridum Literatorum Italiae Veneti auctores , parum variare , ut videre potes , optime Lector ; coactus sum .

Omnes igitur antiquae FLORENTINAE Inscriptiones , quas haec PRIMA PARS complectitur , sunt numero mille viginti supra tercentas , maxima ex parte nondum publica luce donatae ; quae vero editae , paucae sunt , & passim a celeberrimis auctoribus repetuntur . Auctorum

loca

loca, qui eas proferunt, & illustrant, ubique hic notare volui, ut ea adeant qui maiorem Inscriptionum explanationem desiderant: non enim ubique eadem, quae ipsi perdocte in commentariis dixerunt, repetere optimum visum est. Octavius Falconerius Patricius Florentinus, Vir omnigena eruditione clarissimus, eas omnes, quae exstant in Regio Magni Ducis Etruriae Museo, ex Africa advectas, primus in lucem produxit, (1.) post egregium illud in Athleticas Inscriptiones Commentarium. Non paucas item vulgavit in Diario Italico Vir Doctissimus, ac literariae Reipublicae bono natus R. P. D. Bernardus Montfauconius; qui etiam cum Florentinarum, tum veterum omnium Inscriptionum, quotquot reperire potuit, editionem se quamprimum exhibiturum promissit; (2.) quam haecenus maiori operum molimine distentus, praestare non potuit. Protulerunt quoque nonnullas Gruterus, & Reinesius; plures Sponius, & Fabrettus, eximia eruditione, & doctrina viri supra omnem laudem praestantissimi. Verum, pace eorum dixerim, in hoc maxime peccarunt, quod non ex ipsis autographis lapidibus, sed ex aliorum Schedis eas accipere, & ita edere voluerunt. Gruterus ex Smetio, atque ex aliis pluribus auctoribus, (3.) Reinesius ex Langermanno; Sponius, & praesertim Fabrettus ex Schedis Barberinis hauserunt. Quare, absit dicto invidia, sincere enim, & ingenue loqui omnes decet; tot tantisque mendis inquinatas indoctorum virorum conspectum posuerunt, [quae quidem

c

dem

(1.) *Editionis Romanae MDCLXVIII. pag. 157. & seqq.*

(2.) *In Praef. Diarii Italici, & Cap. XXV pag. 359. Edit. Paris. MDCCII.*

(3.) *Florentinas omnes Inscriptiones, quas exhibet Gruterus, contuli cum eiusdem editione ex Bibliopolio Commelintano anni MDCXVI.*

dem saepissime recensere volui] ut rursus omnes edere , & nitori suo restituere operaepretium visum fuerit . Schedarum Barberinarum auctor fuit , quod silentio minime praetereundum est , antiquariae rei consultissimus , & disertissimus Iohannes Baptista Donius Patricius Florentinus , qui summo labore antiqua omnia Epigrammata , nondum edita , quotquot sua tempestate invenire potuit , diligenter collegit ; quorum apographas Schedas adhuc vivens Bibliothecae Barberinae donavit ; autographum vero absolutum exemplar , ex quo interdum nonnulla eruditis amicis communicavit , apud se asservari voluit , in lucem propediem daturus . Ipse ad sex millia fere collegisse testatur , non Ethnicarum modo , sed Christianarum etiam veterum Inscriptionum . (1.) Verum non multo post , magno Musarum doctorumque virorum maerore , fato functus , praeclarum illud opus , quod in omnium votis erat , in publicum emittere minime potuit . Multis laudibus illud ornarunt doctissimi Viri Ugo Grotius , (2.) Reinesius , (3.) Fabricius , (4.) Philippus Thomasinus , (5.) & alii complures . Postmodum eiusdem auctoris filii Franciscus , Alexander & Angelus Donii , tribus Barberinis S. R. E. Cardinalibus , & Praenestes Principi postumum patris laborem dicantes , (6.) *De restituenda Salubritate Agri Romani* , Urbano VIII. Pontifici

(1.) *Vide eius Opus , quod inscribitur : De restituenda Salubritate Agri Rom. edit. Florentiae anni MDCLXVII. pag. 36. Collectaneorum veterum Inscriptionum autographum exstat adhuc in eiusdem Bibliotheca , penes heredes , quod nuper vidi .*

(2.) *In Epist. 2032. anni 1628. die 21. Iulii.*

(3.) *In Praef. Syntagm. antiquar. Inscr. edit. Lips. & Francof. MDCLXXXII.*

(4.) *In Tom. I. Bibliothecae Latinae edit. Amburg. 1721. l. 4. c. 5.*

(5.) *De Donariis , ac Tabellis Votivis pagg. 97. 185. 188. edit. Utinensis MDCXXXIX.*

(6.) *Dedicatoriam Epistolam vide .*

fici Maximo iam pridem ab auctore inscriptum, Collectanea illa veterum Inscriptionum opus magni moliminis, ac multiplicis utilitatis, quorum ad perfectionem nihil fere desiderabatur, in lucem usumque publicum sub nominis eorumdem auspiciis aliquando se prolaturus testati sunt. Sed postea adverso quodam, & invido fato, variisque negotiis distenti, promissis stare non potuerunt.

Bene de literario orbe mereri postmodum cogitavit Vir praeclari nominis, & insignis doctrinae Carolus Datus Patricius Florentinus, qui Collectanea illa veterum Inscriptionum in publicum quamprimum emittere cupiens, hoc titulo inscripsit; quem mihi perhumaniter exhibuit Carolus Robertus Datus Canonicus Flor. Caroli ex filio Nepos, optimarum artium studiis, ac laudibus ornatissimus. *Inscriptionum Antiquarum Thesaurus Cl. V. & praesertim eruditissimi, atque omni aetate celeberrimi Io: Baptistae DONI Florentini laboribus recentissime effusus. Cura, vigiliis, ingenio Caroli DATI Florentini digestus, auctus, illustratus, & Augustiss. Christianae Svecorum &c. Reginae poten. dicatus. Accedunt Indices XXX. Appendix Etrusca, & Notae.* Sed, ut Horatius ait, (1.) *truditur dies die;* & ipse Carolus Datus praematura morte raptus Thesaurum illum recludere, & eruditis donare, ut optaverat, minime potuit. Igitur ineditas illas Donii Schedas quum in Bibliotheca Barberina reperisset Cl. V. Raphael Fabrettus, (2.) plurimas ex eis exscripsit veteres Inscriptiones, quibus Opus suum praeclarissimum Antiquarum Inscriptionum.

(1.) *Carm. lib. II. Ode 8.*

(2.) *Extare in Bibliotheca Barberina has Iohannis Baptistae Donii Schedas monuit Carolum Senatorem Strozium per epistolam doctissimus Ioseph Maria Suarezus Episcopus Vasionensis, quam legi in Codice 204. plutei inferioris Bibliothecae Strozianae pag. 146.*

(1.) exornavit ; quin etiam nonnullas ex eisdem communicavit Illustrissimo Viro Carolo Caesari Comiti Malvasiae ; qui edidit (2.) inter Marmora Felsinea. Sponius quoque reliquiarum morientis Graeciae inspector , & illustrator eximius , paucas ex iisdem Schedis antea excerptis , quas protulit (2.) in Miscellaneis eruditae Antiquitatis. Florentinas igitur Inscriptiones , quas ipsi ex laudatis Barberinis Schedis exhibent , quia legentibus indicare necessarium putabam , ne editas pro ineditis afferrem , peculiare quosdam Indices Sponio , & Fabretto feci , quibus carent ; ut facilius menda , in quae ipsi inciderunt , veterum autographorum lapidum cum editis accurata collatione , deprehenderem ; & hoc modo auctoris , qui descripsit , nomen , quod ipsi tacent , & loca , ubi exstent , ab eis non indicata , ostenderem.

Mirabitur fortasse aliquis , cur sine ullo ordine , nec in tot Classes distributas , ut magni illi Viri Gruterus , Reinefius , Sponius , ac Fabrettus fecerunt , has omnes Inscriptiones evulgarim . Id hac potissimum de causa a me factum dicam ; quia , non repugnante paginae commodo , eum solummodo ordinem servare heic volui , quem in Museis habent , in quorum parietibus eleganti serie collocatae , ac dispositae sunt ; ad hoc etiam ut facili negotio eas reperire possent , & cum archetypis lapidibus conferre , qui animi , studiive causa Florentina Musea lustrare velent . Praeterquamquod supervacuum , & grave nimis videbatur unicuique lapidi sub propria Classe ponendo , loci nomen ubi exstet apponere , & non semel , sed centies illud repetere . Curabo tamen in secunda harum Antiquarum

In-

(1.) *Edit. Romanae MDCCII.*

(2.) *Edit. Bononiensis MDCXC.*

(3.) *Edit. Lugdunensis MDCLXXXV.*

Inscriptionum Parte , pluribus ad calcem libri adiectis Indicibus, Gruterianum in morem, votivos lapides cum Deorum nominibus , & cognomentis , Honorificos , Imperatorios, Consulares, Militares, Sepulcrales, eos etiam, in quibus Officia Domus Augustae, Artes, Professiones, Negotiationes, aliaque huiusmodi notatu digna recensentur, adiecto insuper rerum memorabilium Indice, quoad poterò, lucidius distinguere .

Adnotationes , quae *rotundo* , ut aiunt Typographi , caractere omnibus Inscriptionibus subiiciuntur, laudatum Cl. Virum Antonium Mariam Salvinium auctorem habent ; quae vero caractere , ut iidem aiunt, *cursum* apponuntur, ad adolescentium praeclarae Antiquitatis cultorum intelligentiam, & studium accommodatae, tenues quaedam sunt exigui mei ingenii lucubrationes; quae si a doctis humanisque viris non contemnentur, magnum erit huiusce laboris praemium, nec leve, fortassis ad maiora aliquando praestanda, incitamentum. Sane vetera explanare, atque illustrare monumenta non mediocris est opus ingenii, sed viri in omni disciplinarum genere consummati atque perfecti, & in Historiae studio, & cognitione versati quamdiutissime. Nullo enim sine circumcluditur utilissimum, atque iucundissimum rerum antiquarum studium; quod, ut ait Cl. V. Laurentius Pignorius, (1.) *qui non novit, ille vero puer dici iure merito potest*; nova enim semper scitu digna in earumdem investigatione notanda, atque observanda occurrunt; quae non nisi multiplicis lectionis ope, & fructu cumulate explicari possunt. Hanc spartam implevit doctissimus Antonius Maria Salvinius, cuius hoc praecipuum fuit

con-

(1.) In Praefatione Commentarii De Servis in principio, edit. Patav. MDCLVI.

consilium , adnotationibus suis ostendere , quantum in vetustis inscriptis marmoribus explicandis necessaria pariter sit Graecae linguae peritia ; tum ad ipsa marmora probe , & cum voluptate intelligenda , tum etiam ad veteris , & iustae Orthographiae rationem omnem optime percipiendam ; quam qui vel ignorat , vel negligit , ille vero rudis , & alienus a musis , & elegantis omnibus esse videtur . Nec est ipsa res minima , vel contemnenda , vel inanis , ut vulgo quidam fortasse putant ; nam in ea plurimum momenti est , & adiumenti ad bonos auctores intelligendos , & maculas quibus nonnumquam scatent , eluendas , & recte scribendi ratio , quae ex lapidibus maxime eruitur , scriptionibus lucem addit atque nitorem . Quamobrem propria nomina , atque cognomina omnia , quae ex Graeco fonte sunt , Latina interpretatione donavit (nam semper aliquid , ut notum est , significant) earumdemque vocum originem , pluribus adiectis observationibus , egregie illustravit ; & veterum tum Graecorum , tum Latinorum Poetarum divitiis cumulavit . Huic Antiquariae Scientiae parti , haud plane ultimae , de qua alii docti Viri parum , aut nihil cogitarunt , summam ipse manum imponere voluit . Critice cuius est potissima horum studiorum fax , atque omnino necessaria , in veterum prisca aevi reliquiarum elucidatione ; verum sine Graecae Linguae peritia , haberi ea satis perfecte , & cumulate non potest . Hanc enim mirifice adiuvat ipsa Latinorum nominum e Graeco fonte manantium , vel certe Graecorum origo probe expensa ; quae quidem non minuta , & tenuia quaedam sunt , sed ad pretiosa numismata , gemmas , veteres codices , ad Geographiam , ad omnem denique tum sacram , cum profanam Historiam illustrandam maxime utilia , ac pluris facienda . Pau.

Pauca nunc de SECUNDA Antiquarum Inscriptionum PARTE, quae hanc mox subsequetur, praemittenda sunt. Vetera omnia nostrarum Etruriae Urbium exhibebit Monumenta, quae ad hoc tempus exstant, Pisana, Senensia, Arretina, Clusina, Volaterrana, Fesulana, Cortonensia, Pistoriensia, Pratensia, Montis Politiani, ceterarumque Urbium, & Locorum, perpetuis adnotationibus illustrata. Accedet etiam veterum Inscriptionum, quae, ut arbitror, interciderunt, eximia manus, Grutero, Reinesio, Sponio, ac Fabretto incognitarum; quas multo labore erui ex pluribus vetustis mss. Codicibus celeberrimae praesertim Bibliothecae Caroli Thomae Strozii Viri Nobilissimi, qui insignia Maiorum suorum decora, virtutum suarum cumulo, ac luce commendat.

Spicilegium hoc antiquorum Epigrammatum sequentur XL. aeneae Tabulae, quae iamdiu omnes accurate sculptae sunt; nilque, praeter eruditas Observationes, ac Notas, quibus illustrentur, desiderant. In his eleganter caelata vetera insigniora monumenta, Toreumata antiqua, & Sarcophagi, opere anaglypho ornati, qui in Florentinis Museis, & in Nobilium Virorum Aedibus, ac Villis, nec non in praecipuis Etruriae Urbibus visuntur. Toreumata, & Anaglypha erunt numero viginti, Sarcophagi vero triginta. Tabulae omnes Maecenatum, qui genere, & virtutum splendore nobilissimi, ac praestantissimi sunt, praeclaro nomine erunt insignitae; quorum auspiciis hoc opus confectum est. Nihil proferam in aeneis Tabulis, quod ad rectam Critices regulam prope selectum, expensum, delineatumve non sit accurate. Non semel enim contuli cum archetypis elegantissimis sculpturis prima pictoris exempla

XXVIII

ria ; quae quum optime cum iisdem convenirent , singulari manu omnia aere incidi diligenter curavi . Insignia haec vetustatis monumenta , ut e temporis edacissimis faucibus [multa enim sub dio sunt] eriperem , & nunc primum luce donata huic operi iungerem , auctor mihi fuit , quum Florentiae paucis ab hinc annis versaretur , supralaudatus Scipio Marchio Maffei , Vir de re literaria optime meritus , cumulataeque doctrinae , & excellentis ingenii magnitudine supra omnem laudem clarissimus ; quam curam antequam aggrederer , putabam me genio meo facturum fatis , si paucas Tabulas eruditae viris exhibere potuissem . Verum faustis excitatus auspiciis [nullo enim desunt tempore , qui optimarum disciplinarum studia mirifice colant , ac promovere studeant] permagnam antiquorum monumentorum copiam parare mihi contigit ; quae , ut supra dixi , propter libri molem , in hac Prima Parte locum minime habere potuerunt .

Cogitanti igitur mihi quibusnam aliis eximiis ornamentis , hanc Primam Partem , ne a secunda omnino dissimilem ederem , condecorare , atque illustrare possem ; rem instituto meo consonam , & convulsiu , doctisque viris admodum gratam me facturum putavi , si antiquas Gemmas praeclaro artificio , ac literis insignitas , praemissem ; quas paucis ab hinc mensibus collegi , favore atque humanitate propemodum singulari adiutus Sebastiani Blanchii Praefecti Medicei Magni Ducis Etruriae Thesauri , lectissimae eruditionis laude summoque bonas artes iuvandi desiderio ornatissimi . Eas igitur omnes diligenter expressas haec habes , erudite Lector ; non ad eorum , ut optime docti viri haecenus fecere , sed ad ipsarum gemmarum fidem ,

ac veritatem exsculptas ; ut dum eas in his sequentibus XVIII. aeneis Tabulis caelatas cernis, ipsas Gemmas ob oculos habere , & manibus contrectare tibi videaris. Id optimum factu putarunt perdocti aliqui viri ; quibus & in hac re , submissa eorum iudicio mea voluntate , satius illis , quam mihi parere iudicavi ; quod heic declarare volui , nescius ne esses , optime Lector. Singulas Gemmas illustravit saepe laudatus Antonius Maria Salvini V. Cl. in quas etiam mearum observationum symbolam , veluti parergon , dare volui , diverso , ut aiunt Typographi , *cursivo* caractere .

Nonnullas etiam alias Antiquitatis venteres addere post ipsas non abs re visum est , instante Clar. V. Petro Andrea Andreinio Patricio Florentino , multae in Re Antiquaria doctrinae , integrae fidei exquisitique iudicii , cum paucis comparando ; cui non parere nefas omnino esse duxi ; nam ad haec studia totis viribus prosequenda saepe saepius acriter me inflammavit , omnesque locupletissimi sui Musei divitias reclusit , & in conspectum humanissime posuit . Ea enim est huius summi Viri in amplificanda optimarum artium dignitate voluntas , & studium , ut , quo vehementius ferveat opus , maiusque in dies incrementum accipiat , omnibus erudita Antiquitatis cultoribus prodesse velit . Quare , quum ab amicissimo Viro veteris Columbarii , sive Monumenti Libertorum Caesaris Augusti , & Liviae Augustae , hoc ipso anno Romae detecti in Via Appia , sepulcrales perelegantes Titulos , Cippos , Sarcophagos ad eorum fidem accuratissime delineatos in XVIII. Tabulis habuerit , una cum Ichnographia , & Scenographia eiusdem Columbarii , ne diutius tantae eruditionis supellectile careret literarius orbis , typis evul-

gandos mihi perhumaniter exhibuit; qui etiam eruditissimis Notis illustrati, cum descriptione Columbarii, & Observationibus in antiqua monumenta in eo reperta, quamprimum, Deo favente, in lucem prodibunt.

Sed, ut ad rem redeam, cetera quae haec in Operis parergon, & ornamentum variis in locis sparsa vides vetera monumenta, & anaglypha, commodius explicabuntur in antiquorum Sarcophagorum Observationibus, quae in secunda Parte ponentur.

Post eximios laudatos viros, quorum consilio atque auctoritate maxime usus sum, (1.) quoniam *benignum est, & plenum ingenui pudoris*, teste Plinio, *fateri per quos profeceris*, alios quoque, qui me ad hos conatus erexerunt, digna laude recensere operae pretium est. Eminent inter hos inclytus Vir, ac Senator amplissimus, nec non Comes, & Eques, Ferrantes Capponius, qui pluribus me ornavit beneficiis; ac non solum Florentiae, verum etiam Romae quum in omnium oculis & admiratione esset ob praeclaras animi sui virtutes, quas optime referunt Comites eius filii, egregiae indolis, ac spei adolescentes, Camillus Eques D. Stephani, & Ferdinandus Carolus Sac. Hierosolymitani Ordinis Eques, & Commendator D. Petri ad Quarachium, quos instituo; has ingenii mei primitias amicis commendavit. Principem quoque locum sibi vindicant laudatus Carolus Thomas Strozius, & Franciscus Guicciardinius, Patricii Florentini, bonarum artium promovendarum studio flagrantissimi; qui ut has meas lucubrationes praelo committerem, omni favore omnibusque adiumentis effecerunt. Praecipuo quoque

hono-

(1.) *Epist. ad Nat. Historiam.*

honore colendus a me est Salvinus Salvinius Antonii Mariae frater optimus, Canonicus Florentinus, praestantissimi ingenii, & eruditionis Vir, rerumque reconditarum ad Florentinam Historiam spectantium notitia insignis; qui mihi plura quae latebant vetera monumenta opportune indicavit. Item Iohannes Baptista Comes Casottius, Canonicus Pratenfis, ingenii sublimitate, morum elegantia, scriptorumque laude clarissimus, qui me consilio, & hortatu suo ad patrias Antiquitates illustrandas summopere excitavit. His etiam addendi R. P. Alexander Politi a S. Sigismundo ex Cler. Regular. Matris Dei, cuius olim in Theologicis disciplinis auditor fui, qui ingens ac praeclarum Opus propediem editurus est, Eustathii videlicet insignis Homeri interpretis Commentarium, latine redditum, lectissimisque Notis summa eruditione refertis, illustratum; alter est Nicolaus Bargiacchius, Patriarum Antiquitatum aestimator eruditissimus; quibus omnibus, pro summis erga me meritis, pares omnino gratias referre non possum.

Consentaneum postremo videtur, ut nonnulla dicamus de praecipuis Florentinorum Museorum auctoribus, qui tot insignibus Antiquitatis monumentis hanc Urbem omnium ornatissimam reddiderunt, Romanaque magnitudine, ac maiestate impleverunt. Hi enim saevam praeteritorum temporum labem sedula antiquarum rerum conquisitione expulerunt; maiorumque nostrorum in has Vetustatis reliquias incuriam, ac barbariem, contemptum etiam dicam sane pudendum, nova monumentorum copia, & luce beatissima, penitus extinxerunt. Constat enim priscis temporibus hanc Urbem statuis, signis, templis, theatro, amphiteatro, thermis, arcubus, nympheis, balneis, capitolio, sarcophagis,

anaglypho opere egregie insculptis, omni denique Antiquitatis suppellectile, locupletissimam fuisse Romanorum Coloniam, Romanaeque magnificentiae, & maiestatis exemplar absolutissimum: nunc vero, iniquo quodam fato, exceptis paucis sarcophagis, (1.) duobus arcubus veteris aquaeductus, (2.) paucis item sepulcralibus titulis, ac statuis, (3.) quae in optimatum aedibus fervantur, pauca admodum, ac paene dixerim nulla priorum veterum monumentorum vestigia supersunt. Primus omnium, qui singulari Antiquitatis studio, & amore mirifice accensus, insignem tabularum statuarumque thesaurum Florentiam Roma advehit iusserit, tantamque nostrorum veterum monumentorum iacturam quodammodo instaurarit, fuit Riccardus Riccardius, Vir generis nobilitate, eruditione, & elegantis Poetae laude sua tempestate clarissimus, (4.) aeternoque nomine dignus; quem merito summis laudibus ornarunt doctissimus, ac praestantissimus Petrus Victorius, (5.) Io: Baptista Ubaldinius, (6.) & Scipio Ammiratus. (7.) Veteres omnes inscriptas mentas ab eo collectas, ex (8.) Urbanis Pro-fundae

(1.) *Hos aeneis Tabulis incisos dabimus in secunda Antiquarum Inscriptionum Parte.*

(2.) *De his fusius Cl. V. Vincentius Borghinius in libro de Origine Urbis Florentiae pag. 130. qui prope inferiorem Arcem S. Iohannis sunt, extra Portam vernacule al Prato; trans fluvium Munionem.*

(3.) *In aedibus Philippi Senatoris Bonarotii sunt duae statuae Consulium, fortassis Duumvirum, vel Decurionum nostrae Coloniae, quae eratae fuere prope Portam vulgo a S. Gallo, ubi antiquitus erat alveus Fluvii Munionis. Item in aedibus Nob. V. Angeli Gondii, quae inventae sunt in ruderibus veteris Amphitheatri, de quibus vide laudatum Vinc. Borghinium pag. 187.*

(4.) *Florentinis typis apud Iunctas anno 1609. edita est eiusdem Tragoedia super Conversionem D. Mariae Magdalenae, cum quibusdam aliis Poematis in laudem B. M. Virginis.*

(5.) *In Opere Variarum Lectionum lib. VIII. cap. 9. editionis Flor. anno 1568.*

(6.) *In Historia suae Familiae pag. 11. edit. Flor. anno 1588.*

(7.) *In Opusculis pag. 194. edit. Flor. 1583.*

(8.) *Nos vernaculo sermone [dal Giardino di Gualfonda.]*

fundae Vallis Hortis, (1.) ne sub dio iacentes temporum clade perirent, Franciscus Marchio Riccardius transtulit in Aedes suas, plane omnis eruditionis, quae ibidem revixit, nutrices; quas etiam Sacello sacris Reliquiis referto, Bibliotheca, Museo, signis, sculptis caelatisque gemmis, veteribus numis, anaglyphis, picturis instruxit, atque ornavit. Translationis veterum monumentorum tempus, binis hisce inscriptionibus candido marmore insculptis, indicari voluit, cura, & ingenio Cl. V. Antonii Mariae Salvinii.

COLLECTA A RICCARDO IOANNIS F. RICCARDI

OMNIUM ELEGANTIARUM ARBITRO

A. S. CIO. IO. C.

VETERUM MONUMENTORUM SUPELLEX

AB URBANIS VALLIS PROFUNDAE HORTIS

AD FOVENDA

HAEC VENERANDAE ANTIQUITATIS STUDIA

HUC OPPORTUNE TRANSLATA.

COSMO III.

MAG. ETR. DUCE AUCTORE ET AUSPICE

FRANCISCUS MARCH. RICCARDIUS

CONSILIO ET INSTINCTU SUO

PRETIOSAS ANTIQUITATIS ERUDITAE RELIQUIAS

HOC IN ATRIO ET ALIIS AEDIUM HARUM LOCIS DISPOSUIT

TUM CIVIUM TUM EXTERORUM COMMODO ET UTILITATI

A. S. CIO. IO. CC. XVIII. AETATIS SUAE XXIXC.

Multo

(1.) *Ibidem eas vidit Cl. V. Montfauconius, qui Graecum lapidem edidit Cap. XXV. pag. 361. Diar. Ital. Ego quoque ibidem omnes descripsi.*

Multo antea veteres nonnullas inscriptas Tabulas idem Franciscus Marchio Riccardius donaverat Apollonio Bassetto Laurentianae Basilicae Canonico, quem valde colebat, viro gravissimo, atque omnium Antiquitatum conquiritori praestantissimo (1.) quae postea, COSMO III. Magno Duce Etruriae, cuius ab occultis epistolarum notis erat, herede exasse instituto, Regio Museo Mediceo additae sunt; quod indicare volui, propterea quod plures apud Riccardios exstare dicat Reinesius, quae modo in laudato Mediceo Museo reperiuntur. Neque etiam sine laude praetermitti potest ingens veterum inscriptorum marmorum, & titulorum supellex, quae exstat in Urbanis Marchionum Corsiniorum Hortis, cuius auctorem ferunt Eminentissimum S. R. E. Cardinalem Nereum Corsinium, Philippi Senatoris Filium, qui post egregios sacros labores, in patriam reversus, in iisdem Aedibus fato functus est XIII. Kal. Octobris MDCLXXVIII.

Museum Nobilium Gaddiorum toto orbe literario, cimeliis, antiquis signis, anaglyphis, marmoreis iconibus, picturis, Inscriptionibus, numismatis, Bibliotheca optimis codicibus probe referta celeberrimum, maximo sumtu, regiaque propemodum magnificentia exstruxit, elegantissimisque omnibus cumulavit Nicolaus Eques, ac Senator Gaddius, (2.) virtutum omnium splendore, animique magnitudine tum patriae, tum exteris nationibus longe clarissimus. (3.) Plura quoque in eo sunt, mirae vetustatis Aegyptia mo-

nu-

(1.) Cuius Museum celebravit doctissimus Henricus Norisus in celeberrimo Opere de Epochis Syro-Macedonum Dissert. III. Cap. IV. pag. 135. Flor. edit. 1689.

(2.) Vide Iacobi Gaddii Elogia pag 56. & 57. Edit. Flor. ann. 1636.

(3.) Laudat hoc Museum Cl. V. Montfauconius in Diario Italico pag. 359.

numenta, quorum aliqua aere caelata vulgavit Clar. V. Iohannes Nardius Medicae Artis in Pisano Athenaeo Professor, post eruditissimum Commentarium (1.) in libros VI. Titi (2.) Lucretii Cari de Rerum Natura; ubi Aegyptias quoque plures Antiquitates, quae insigne suum Museum ornabant, vulgavit; quae postea ad alia Musea migravere. Visitur apud Nobiles Viros Vecchietios praealtus Obeliscus, quem edidit in omni Aegyptiorum sapientia eruditissimus Pater Athanasius Kircherius e Societate Iesu. (3.) Hunc ex Aegypto Florentiam advehi iussit Clar. V. Hieronymus Vecchietius, cui ab Aegypto cognomen fuit, (4.) quod Aegypti regionem ultra quadraginta totos integros annos una cum fratre Iohanne Baptista incoluerit, Nonnulla alia Aegyptia monumenta extant in Regio Mediceo Thesauro, & in elegantissimo Marchionum Guadagniorum Museo. Quae vero in Cimeliariis Clarissimorum Virorum Philippi Senatoris Bonarotii, & Petri Andreae Andreinii spectantur, infra in hoc volumine exhibemus.

Museum Marchionum Nicoliniorum plane ditissimum statuis, iconibus, signis, numis, sarcophagis, inscriptionibus, summa tum civium, tum exterorum laude, & admiratione dignum est. (5.) Ornavit illud Marchio, ac Senator Iohan-

nes

(1.) Edit. Florentiae anno MDCLXX. vide Tab. II. num. 2. 3. 4. 5.

(2.) Laudavit hoc opus Cl. V. Iohannes Ciampinus in prima Parte veterum monumentorum p. 164. qui etiam ex Nardio aeneam Tabulam exhibuit; quarum Tabularum delineationem, ait, a Nardio factam, iussu Ferdinandi II. M. D. Estr.

(3.) In Oedipi Tom. III.

(4.) Hunc virum summis laudibus celebrant Ianus Nicius Erythraeus in Pinacoteca pag. 196. edit. Lips. 1722. R. P. Negri in Catal. Scriptorum Florentinorum, & Cl. V. Fortunius Licetus de reconditis antiquorum Lucernis lib. I. cap. XIII. pag. 23.

(5.) Hoc Museum laudat Cl. V. Montfauconius in Diar. Ital. Cap. XXVI. pag. 385.

nes Nicolinius Marchionis Angeli, qui S. R. E. postmodum Cardinalis fuit, inclytus filius, legationibus Romae, rebusque gestis summa cum prudentia, & animi magnitudine, admodum insignis.

Nulla fere Florentiae procerum domus, quae ornata, atque exulta non sit Statuis, & antiquis operibus elegantissimis; quae etiam magna copia occurrunt in eorum Villis; adeo ut nullus ubique locus sit, in quo praeclara eruditae Vetustatis studia coli, ac suspici non possint. Secuti sunt Veterum exempla maiores nostri, qui itidem ornatis Villis (1.) egregiorum veterum sculptorum signis, raris delicias, & otium, cum virtute certare voluerunt.

Celeberrimum omnium est, inscriptis veteribus Tabulis, urnis, ac cippis locupletissimum Museum suburbanum Stroziium. (2.) Huius auctor fuit Carolus Senator Strozius, Palatinus Comes, Vir omni laude, & immortalitate dignissimus; qui merito Rei Antiquariae magnus investigator, & Pater appellatus est. Is etiam insignem omni aevo Bibliothecam optimis Codicibus non solum instruxit, verum etiam, quidquid rarum, & notatu dignum, & ad Historias Urbium illustrandas, condendasque apprime utile, ex veteribus omnium Archivorum membranis, ac tabulis erui potest, ingenti, & perpetuo labore manu sua plurimis exaratis Codicibus, summo Patriae, ac literariae Reipublicae bono collegit, & ab oblivione, ac temporum clade vindicavit. Genio suo postmodum faciens satis Aloysius Strozius,

(1.) Vide Ciceronem in C. Verrem lib. IV. Orat. IX. & Plinium lib. XXXVI. cap. 15.

(2.) Huius Musei Inscriptiones exscripsit Cl. V. Montfauconius, ut ipse ait in Diario Ital. Cap. XXV. pag. 361. idque rigidissima hyemis tempestate.

zius , Caroli Senatoris Filius , Archidiaconus Florentinus , virtutum omnium genere excultissimus , ex Urbe , in Villae decus adduci voluit , atque externos omnes parietes insignivit . Verum , ne ullo umquam tempore labefactari , atque intercidere possent , Carolus Thomas Strozius , egregio consilio , in Porticum transtulit , concinnaque ferie dispositos picturis undequaque ornavit ; quod posteris constare voluit hac pereleganti epigraphe , cuius auctor fuit Clarissimus Philippus Senator Bonarotius , Vir nostra aetate penitioris Antiquitatis scientissimus , ac consultissimus ; qui me in omnibus favore suo egregie adiuvit .

MONUMENTA HAEC ANTIQUITATIS

A CAROLO STROZA SENATORE COLLECTA

ET AB ALOYSIO ARCHIDIACONO FLORENTINO EIUS FILIO

IN RURIS SUBURBANI ORNAMENTUM DICATA

CAROLUS THOMAS ALEXANDRI SENATORIS F. CAROLI N.

AD ARCENDAM PLUVIAE ET FRIGORIS INIURIAM

EX COMPLUVIO IN PORTICUM TRANSTULIT .

ANNO CID · IO · CC · XVIII .

Binis quoque epigrammatis , marmore insculptis , idem optimi Avi sui manibus honoris causa litandum censuit , opera Cl. V. Antonii Mariae Salvinii , quae ita se habent .

HAEC QUAE TU CERNIS SECLI FRAGMENTA VETUSTI

CAROLUS ETRUSCO MURICE CONSPICUUS

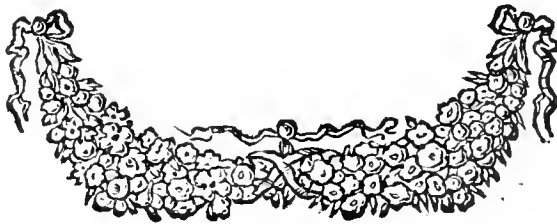
STROZIUS IN VILLAE DECUS ET DOCUMENTA NEPOTUM

TEMPORIS E DURIS FAUCIBUS ERIPUIT .

XXXVIII

RELIQUIAS DANAUM ET VETERUM MONUMENTA QUIRITUM
DULCIS COLLIGERE EST UTILIS ATQUE LABOR
MOS BONUS ANTIQUOS VENERARI ET MORIBUS UTI
ANTIQUIS. QUID NON SEacula PRISCA DOCENT?

Supereſt igitur , Lector , ut ea , qua ſoles , animi benevolentia hos meos labores excipere atque amplecti velis ; & ſi minus tuo in praeclaras artes genio fecerim ſatis , aequi bonique conſulere . Spero tamen tua , & eruditorum virorum fretus humanitate , hoc meum ſtudium non iniucundum fore , ac fortasſe perutile ; quum theſaurum noſtrarum Antiquitatum aperuerim , in quo tam multa latebant , quod olim , ut ab Italis fieret , optavit Cl. V. Reineſius Claſ. V. n. xix. Nil enim iucundius gratiuſque omnibus eſſe poteſt , quam literarium orbem , praeclara veterum monumentorum luce augere , eruditionem amplificare , omnium ſtudiis atque utilitati inſervire , hoc praefertim ſeculo vere aureo , ac beatifſimo , in quo uti de priſcis bene auſpicatis temporibus teſtatum reliquit Satyricus ; *Vigent bonae artes , ſummumque certamen inter homines eſt , ne quid profuturum ſeculis diu lateat .* Igitur , ſi vis , hac interim antiquarum Inſcriptionum Etruriae Urbium Prima Parte , & quamprimum , Deo dante , Secunda , vetuſtis Anaglyphis , & elegantiorum Sarcophagorum ſculpturis longe ornatifſima , utere felix , ac vale .

OBSERVATIONES
IN ANTIQUAS GEMMAS
ET ALIA
VETERA MONUMENTA.

T A B U L A I.

GEMMA I. *Musa*, Cronii opus. Ex *Ectypis Gemmae antiquae*, Cimelii Cl. V. Abb. Petri Andreae Andreinii. Sculptoris nomen hactenus ineditum praefert ΚΡΟΝΙΟC. ΕΠΙ. idest, Κρόνιος ἐποίησεν; Cronius faciebat. Κρόνιος, i. Saturnius.

Cronius a Plinio celebratur his verbis: (1.) Confirmat hanc eandem opinionem edictum Alexandri Magni, quo vetuit, in Gemma se ab alio scalpi, quam a Pyrgotele, non dubie clarissimo artis eius. Post eum Apollonides, & CRONIUS in gloria fuere: quique Divi Augusti imaginem similem expressit, qua postea Principes signabant, Dioscorides.

Musa stans, & ad canendum se praeparans; capillorum plexibus, uno super alium, in orbem dispositis, & in nodum in vertice finientibus, defluente ad talos palla; dextrum brachium exertum, ac nudum, quo expeditior sit, lyrae iugo admovet, & vi septem cordas eiusdem ad canendum aptat, & tendit: e dextro lyrae cornu, in ornamentum, pendet taenia superne circumvoluta. Innititur humeris quadratae praealtae basi, supra quam imposita virilis icuncula; quae fortassis Heroem aliquem repraesentat ab ea celebrandum.

Comae cultum in hac Musa Pindarus Graecorum Poetarum Princeps illustrat, qui Musas appellat ἰοφάρεως. violaceis coronis redimitas, idest nigris crinibus ornatas circa caput,

put , instar florum plexis , ac compositis ; & Homerus ἰοειδέα πόντον dixit *nigrum mare* ; quamvis , ut alii interpretantur , non negem , *Musas violis intextas coronas capite ferre* . Homerus in Iliade .

Ουλὰς δ' εἶχε κόμας ὑακινθίνῳ ἄλθει ὁμοίας

Crispas habebat comas hyacinthino flori similes .

Eadem phrasi utitur Anacreon , loquens de nigra coma .

Virginum mos fuit gestare crines in nodum collectos , supra caput , teste Pausania , qui ita comtam Polyxenam descripsit ^(1.) Ἡ μὲν δὴ Ἀνδρομάχη καὶ ἡ Μυδρειακὰς ἡ καλυμματὰ εἰσιν ἐπωκέμεναι . Πολυξένη δὲ κατὰ τὰ εἰθισμένα παρθένοις ἀναπέσλεκται τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας . Andromache , & Medecaste velato sunt capite : Polyxena , virginum more , collecto in nodum crine . *Fabrettus id observavit ad Tabellam Iliadis* , ^(2.) & *Cap. V. Antiquarum Inscriptionum* ^(3.) quem vide . *Addi etiam potest Horatii testimonium* ^(4.) qui *Lacaenas feminas eodem modo ornatas ; crinibus in unum collectis , & religatis , descripsit*

eburna , dic age , cum lyra

Maturet in comtum Lacaenae

More comam religata nodum .

Et alibi ^(5.) *cui flavam religas comam . Nam religare , pluries ligare est . Huiusmodi crinum plexus clarius apparent in duabus Gemmis , quas in praeclarissimo suo Opere edidit V. Cl. Philippus Stoskius , Tab. VII. & Tab. XLV. in quibus scalptae Musae , statu , atque habitu omnino huic nostrae similes , quarum prima Allionis , altera Onesae opus .*

Lyra , qua Deorum hymni , & Heroum gesta cantantur taenia ; seu vitta ornatur , quia sacra , & ipsis dicata . Bacchantium quoque thyrsus , quod Baccho sacer sit , taeniolis sub cuspide circumligatur ; ut infra in Gemma I. Musei Medicei Tab. V. Id non tantum a Graecis , verum etiam ab Etruscis factum ostendit Etruscum vas , Baccho

(1.) In Phocius sive Lib. X. cap. 25. pag. 862. Edit. Lips. 1696.

(2.) Pag. 356.

(3.) Pag. 360. num. XII.

(4.) Lib. II. Ed. XI.

(5.) Carm. lib. I. Od. 3.

cho sacrum, Tab. XVII. in praeclaro Dempsteriano Opere. In Romanis antiquis monumentis, quae Musas exhibent cum suis musicis instrumentis, lyram taeniis insignem hactenus non observavi; verum tum in Latinis, tum in Graecis, Etruscisque sculpturis non raro ea est quadratae figurae. (1.)

Gemmarum, quas afferimus, magnitudo, in quolibet parergo subiicitur; & locus ubi exstent, & qualitates indicantur.

GEMMA II. Apollo Citharoedus, Cleonis opus. Ex Carneola Cimelii Andreinii.

Graeca epigraphae praestantissimi sculptoris nomen exhibet. ΚΛΕΟΝΟΣ. supplendum ἔργον. Cleonis opus.

Apollo nudus, veste in humeros reiecta, brevissimo capillo, perpetua decorus iuventa, posita pharetra utrimque tecta (Homerus, ἀμφιπέφρα τε φαρέτρην appellat) dextra citharam meditabundus tenet; sinistra, aram cum hypobasi, laureis encarpis ornatam, tangit; super quam tripus impositus, oraculorum, & divinitatis suae symbolum.

Cleonis gemmarum sculptoris nullam apud scriptores mentionem invenire mihi contigit. Cleonem Sicyonium insignem statuarium commendat Pausanias pluribus in locis. (2.) Similem huic Gemmam exhibet eruditissimus Paulus Alexander Eques Maffei (3.)

Citharam Catullus (4.) appellat decus Phœbi; nam eius inventum est (5.) eaque Musarum choro praecinuit. Apud Aristidem Apollo Φορπύγγων ἀναξ, Rex cithararum dicitur. Dii Ἄρκατες appellantur Artium, quibus praeesse putabantur. Ita Vulcanus in numo rarissimo, quem illustravit nobilissimus Spanhemius (6.) Rex Artis dicitur.

Ut pictori Anacreon (7.) Ῥόδενος κοίρανε τέχνης: Rosae Rex artis: Sic apud Pindarum Ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι, Lyrae Reges hymni.

Sini-

- (1.) Vide infra pag. I. Anaglyphum marmoreum Musei Medicei; in quo Musis lyram quadratae figurae tenet.
 (2.) In Eliacis I. V. c. 17. c. 21. & in Eliacis I. VI. c. 1.
 (3.) Gemme antiche Par. II. n. 47.
 (4.) Carm. LIV.
 (5.) Pausanias in Eliacis I. lib. V. c. 14. pag. 413.
 (6.) De usu, & praesent. Vet. Numism. Cap. III.
 (7.) Num. 28. editi Henrici Steyß.

Siniftra manu aram , iuramentorum fedem , tangit ; quafi iuramento afserens fuorum oraculorum veritatem.

Deorum aras qui tangebant , & amplexabantur securi , atque inviolabiles erant . Horatius (1.)

Immunis , aram fi tetigit manus .

Aræ cum hypobafibus inter Deorum donaria numerabantur , ut liquet ex Infcriptione Gruteriani Thefauri (2.)

GEMMA III. Caput ignotum , Agathopodis opus , Beryllo (Italis aqua marina) infcalptum . Ex Dafilyliotheca Andreinia .

Graeca epigraphe . ΑΓΛΟΟΠΟΥΤΙ ΕΠΟΙΕΙ . idest ΑΓΑΘΟΠΟΥΤΕ ΕΠΟΙΕΙ . *Agathopus faciebat . Αγαθόπους . i. homo bonis pedibus praeditus .*

Caput virile , brevi capillitio , crispata fronte , feveritatem , gravitatemque fummo viro dignam , praefeferens .

Nobiliffimam hanc Gemmam edidit Vir Cl. Caufeus . in Museo Romano (3.) putavitque Pompeium Magnum referre ; nonnulli poftea fortaffis M. Brutum Caesaris interfectorem . Deinde vulgarunt Eques Maffeius , (4.) & Philippus De Stosck (5.) Rurfus & hic quoque prodit ; fed , ad Gemmae fidem , accuratius edito praefantiffimi artificis nomine , quod ita fcriptum eft :

ΑΓΛΟΟΠΟΥΤΙ
ΕΠΟΙΕΙ

Prima , tertia , & quarta litera tranfverfis lineis deftitutae funt ; fane prifco more tum in numis , tum in vetuftis lapidibus ufitato , quod praefertim beryllus , ut periti obfervarunt , tranfverfas lineas aegre patiatur . Nona vero litera , ob iniquum fpatium , ita fculpta , ut potius Iota , quam Sigma quadratum referat .

GEM-

(1.) *Carm. lib. I. Ode 3. Vide Dempfterum in Paralipomenis ad Rofinum lib. I. ad cap. 13. qui de hoc fufius .*

(2.) *Pag. X. 2.*

(3.) *Seft. I. Tab. n. 21.*

(4.) *Part. III.*

(5.) *Tab. V.*

GEMMA IV. *Minerva Bellatrix, Antiochi opus, Carneolae insculptum, ex Daëtyliotheca Andreinia.*

Γ Graeca epigraphæ : ANTIOXΟΥ, i. Antiochi ἑργον opus.

Minerva soluto de more crine, capite fert galeam, comantibus e cono cristis, & equina cauda defluente, horrificam; Gorgonei angues e squameo thorace huc illuc serpunt; dextrorsum elata hasta, lato ferro.

Minervam ornatam metuendis armis ita descripsit Statius. (1.)

Diva ferox, magni decus ingeniumque Parentis
Bellipotens, cui torva genas, horrore decoro,
Cassis, & asperso crudescit sanguine Gorgon.

Homerus fortissimorum Graecorum galeas non semel describens cristatas, & longis equinis caudis insignes facit; ad terrorem hostium animis iniiciendum. Etruscos quoque milites cassides, ita ornatas ferre consuevisse, plura Etrusca monumenta in Dempsteriano Opere ostendunt Tab. XLVI. & LIII. Par. I.

Haec Gemma, & alia in hac Tabula n. II. allata non extant in Daëtyliotheca Cl. V. Petri Andreae Andreinii; furto sibi ablatas cum aliis pluribus rarissimis, & quanti vis pretii Gemmis, merito dolet summus Vir. Nullus siquidem Regum, ac Principum, tot Gemmas praeclaro artificio, & artificum nomine insignes inter sua Cimelia, quot ipse, umquam habuit; qui etiam primus omnium, sculptum in ipsis artificum nomen, eruditus viris detexit, quum antea incognita esset tanta eruditionis seges.

GEMMA V. *In medio Tabulae posita Amethysto insculpta, ex Daëtyliotheca Andreinia; quamvis nulla epigraphæ, neque artificis nomine sit insignita, tamen ob eius pulchritudinem, ac praestantiam, luce donatam, hoc in loco, exponere non abs re visum est. Eruditus observationibus eam illustravit Andreinius, quas dedit amico suo optimo Iohanni Mabillonio, quarum cum laude meminit in Itinere Italico.*

Maris viam aperiente Delphine, laeti una incedunt Nereus Oceani, ac Thetyos filius a quo Nereides Nymphae,
pal-

(1.) Lib. II. Theb.

palmulam in humeris ferens ; & Doris coniux , Nympharum mater , corporis utrorumque inferiori parte in piscem desinente , sinuosa , & squamosa cauda . Circum stant tres pueri , marinorum Deorum festiva soboles ; quorum unum in piscis itidem caudam desinentem , sinistrae mammae admotum tenet , ac pleno ubere lactat Doris ; alterum dextra attollit , ut ex undis emergat ; Delphinis capiti alter adblanditur .

Felicem coniugum amorem declarat [ni fallor] haec Gemma ; vel etiam Oceani fecunditatem , quem Patrem Deorum immortalium appellat Homerus.^[1.] *Idem Homerus , teste Pausania ,*^[2.] *Oceani filias ludentes fecit cum Proserpina ; quarum nomina longa serie recenset .*^[3.]

In huius Tabulae corollarium addimus quoque explicationem , & observationes in antiquam eximiam Gemmam ex Dactyliotheca numquam satis laudati Cl. Viri Andreinii , cuius schema , supra in limine , ac fronte huius libri , ornamenti causa , praemisimus . Sculptum in ea est Hercules Pollentis , Invidi caput , leonina pelle tectum , quemadmodum describit Theocritus ,^[4.] *cum hac epigraphe :*

ΗΦΑΙΣΤΙΩΝ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ
ΑΓΟΝΟΘΕΤΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ
ΑΝΕΘΗΚΗΝ

idesť : Hephaestio Apollodori F. Agonotheta Thyatirenorum dedicavit . Munere suo feliciter functus Hephaestio Thyatirenorum Agonotheta , hanc Gemmam magnitudine , & artificio insignem , χαριστήριον , perenne grati animi monumentum , Herculi Athletarum Deo , voti reus dedicavit , fortassis in eius aede .

Gemmas Deorum sigillis insculptas inter donaria , & anathemata Numinum enumerat Plinius ,^[5.] *quibus frequenter eorum templa veteres ornarunt . Pompeius Magnus Dactyliothecam , quae Mithridatis regis fuerat , inter dona in Capitolio dicavit .*^[6.] *Caius Caesar*

(1.) *Iliad. lib. ̄. v. 201. & 302.*

(2.) *In Messenic. lib. IV.*

(3.) *Iliad. lib. XVIII. in princ.*

(4.) *In Idillo xxxii.*

(5.) *Hist. Nat. lib. IX. c. 35. Videndus quoque Thomassinus de Donariis cap. IV. pag. 39.*

(6.) *Idem Plinius lib. xxxvii. c. 1.*

far Dictator, hoc exemplo, sex Dactyliothecas in AEdē Veneris Genitricis consecrauit. (1.)

Sed ne silentio praeteream, quae in hac Gemma observanda sunt, Thyatira, (una ex septem Ecclesiis Asiae, ad quam iussus est scribere Evangelista Iohannes) Urbs fuit Lydiae, alluente Lyco flumine, celeberrima, (2.) ac clarissima; λαμπρότατη πόλις, appellatur in vetusto marmore Thyatirae exstante, quod descripsit, & edidit Sponius. (3.) Concordia iuncta fuit cum Smyrnaeorum Urbe. (4.) In Thyatirenorum Agone celeberrima Certamina celebrata fuisse constat, Sacra, Olympia, Pythia, Augustea Optima, ex pluribus Graecis numis; in quorum etiam antica saepe visuntur super mensam, certaminum praemia, urnae, e quibus palmae erumpunt. Inter plura numismata, quae id testantur, haec memoratu digna sunt. In antica numismatis maximi moduli Elagabali Imperatoris, quod explicavit Vir Cl. Philippus Senator Bonarrotius (5.) legitur: ΕΠΙ ΚΤΡΑ ΚΑ ΚΤΡΑΤΟΝΕΙΚΙΑΝΟΥ ΠΥΘΙΑ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ. i. sub Praetore Caio (6.) Stratoniciano Pythia Thyatirenorum. In numo Severi Alexandri apud V. Cl. Vaillantium (7.) legitur: ΕΠΙ ΚΤΡ..... ΑΡΤΕΜΑΓΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΙΕΡΕΙΑ ΑΓΩΝ ΟΛΥΜΠ. i. sub Praetore..... Artemagora Thyatirenorum Sacra Certamina Olympia; & Valeriani Senioris numisma (8.) hanc inscriptionem praefert: ΕΠΙ. ΚΤΡ. ΟΚΤ. ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΑΥΤΟΥΣΤΕΙΑ ΑΡΙΣΤΑ ΟΛΥΜΠΙ. scilicet: Sub Praetore Octavio Artemidoro Thyatirenorum Augustea, Optima Olympia. Smyrnaeorum Civitas, ut habet Graecum marmor Oxoniense (9.) L. Septimium Aurelium Stephanum Thyatirenum, & Smyrnaeum Pancratiasten honoravit.

f

Ago-

(1.) Plin. ibidem.

(2.) Steph. de Urbib. Plin. lib. V. c. 30.

(3.) Tom. III. Itiner. Gallice scripto pag. 100. III. & III. in qua etiam Agonothesiae, cuius nomen vetustate detritum, fit mentio.

(4.) Vide Cl. V. Iohannem Vaillantium in Graec. Imper. Numism. edit. Amstel. an. 1700.

(5.) In Numism. max. mod. Tab. IX. 9. pag. 207.

(6.) Vaillantius quoque edidit, & pro ΚΑ scripsit ΚΑ, idest Claudio.

(7.) Pag. 136.

(8.) Apud eundem Vaillantium pag. 176.

(9.) In Append. marmor. Oxon. pag. 296. n. 15. vide etiam pag. 277. n. 143.

Agonotheta Ludorum Praeses, qui vel certamina constituebat, vel praemia victoribus dabat, sorte ducebatur e magistratum numero, teste Vaillantio ^(1.) purpurea veste insignis erat, sceptrum manu gerebat, corona etiam redimitus, ac peculiari sella donatus.

Agonothetam variis ludis, quos Genii exercent, praesidem, ac praemia donantem repraesentat; ut arbitror, vetustum marmoris anaglyphum, quod edidit ^(2.) Sponius in *Miscellaneis*.

T A B U L A I I.

GEMMA I. *Ex Carneola ex Daëtyliotheca Andreinia, cum Inscr. PHILETIMS .i. PHILETIMVS; leg. PHILOTIMUS.*

Philotimus, athletico certamine victor, honoris & gloriae praemia accepturus, nudo corpore ^(3.) adstat ante mensam, supra quam vas positum, e quo erumpit ramusculus, vel *nobilis palma*, quae victores, ut ait Horatius, ^(4.)

Terrarum dominos erebit ad Deos.

GEMMA II. *Ex Achate ex Daëtyliotheca Marchionis Riccardii, praeclaro antiquo opere insculpta, sed posteriori imperita manu Graeca epigrapha, ut in nonnullis aliis gemmis, quae nil concludit, corrupta.*

Duae Musae pereleganter caelatae sunt, quarum una praealtae quadratae columnae innixa, *columnam* non mento, ut ait Plautus, *sed capite suffulsi suo*; altera in conspectu eius stat lyram trichordem demissam dextra gerens, laeva aperta, atque extensa. Ante eas flexo genu, adorantium more, *ἄσχετον ἔργον*, dextra manu elata, atque aperta, quasi a Musis opem imploraturus, adstat vir capite velato, ac vittato.

Fortassis hic vir adorabundus ante Musas, Ophialten, vel Otum repraesentat, quos in Helicone primos omnium Sacra fecisse Musis, eis-

(1.) In *Gracc. Impr. Nam.* pag. 309.

(2.) Sponius in *Miscell. Sect. VI.* pag. 228.

(3.) Vide *Bened. Avernium Dissert. VI. in Anthol. n. 12. & Diss. XV. in Tibucid. num. 10.*

(4.) *Carm. lib. I. Ode I.*

eisque eum montem consecrasset narrat Pausanias. (1.) Musa in quiete columellae immixa, Μελέτην, seu Poeticam Meditationem exprimit; quam Horatius (2.) Poemati prae-viam esse debere docet.

Verbaque praevisam rem non invita sequentur.

Nam Μελέτη τὸ ὄνειρον, Meditatio omnia facit, ut unus ex septem Graeciae Sapientum dixit. Musam scopulo inhaerentem in marmoreo Medicei Musei Anaglypho, quod inferius damus pag. 1. Poeticam Meditationem fortassis referre me monuit Cl. V. Philip. Sen. Bonarotius. Ita quoque in elegantissima Tabula, quae Homeri Apotheosin, seu Consecrationem exhibet apud Cl. V. Cuperum, (3.) Meditationem Poeticam fortassis designat Musarum una, quae ante os antri, dextro cubito, saxo innititur, pallio suo tecta, & involuta. Coram stat alia Musa ad canendum citbara parata, quae Meditatio mente conceperit.

GEMMA II. Caput ignotum, calvum, protuberanti torva fronte, Solonis opus; Sardae insculptum; cum inscriptione ΚΟΛΩΝΟΣ, i. Solonis ἔργον opus; ex laudato Cimeliarchio Marchionis Riccardii.

Plures Gemmas Solonis nomine inscriptas edidit Cl. V. Stofskius in Opere ornatissimo de Antiquis Gemmis, sculptorum nominibus insignitis. (4.) Ex Dactyliotheca Boncompagnia Lodovisia Romae Gemmam protulit, (5.) Maecenatis, ut ipse existimat, imaginem referentem, quae ad amissum huic nostrae respondet. Verum fortassis potius Domitianus, quam Maecenas in his expressus; quod, Svetonio teste, (6.) Domitianus calva ster admodum fuerit, & cusa numismata cum his vultus lineamentis probe conveniunt. (7.)

GEMMA IV. Ex Iaspide nigro, ex Dactyliotheca Marchionis Riccardii. Caput virile diadematum; quod omnigena eruditione ornatissimum Andreinius referre putat Rhoemetalcem Thracum Regem,

f 2 quis

(1.) In Boeot. l. IX. c. 29. pag. 765.

(2.) In Arte Poetica.

(3.) Pag. 27.

(4.) Tab. LXI. Tab. LXIII. Tab. LXIV.

(5.) Tab. LXII.

(6.) In Domit. c. 12.

(7.) Similem Gemmam edidit inter Imagines Virorum Illustrium Fulvius Ursinus n. 135. in qua ex inscript. Solonem legumlatorem expressum putavit.

XXXXVIII

qui ab Antonii partibus ad Augustum descivit .^(1.) Vide infra marmoram Tabulam Musei Nobilium Gaddiorum , in qua legitur ; ^(2.) Julia Tyndaris C. Iulii Regis Rhoemetalcis Liberta Sepulcrum condidisse sibi , & suis &c. Ex qua Inscriptione Fabrettus ^(3.) id quod in historia latebat , deducit ; Augustum Seniori scilicet Rhoemetalci Thracum Regi , amico , & socio Civitatem , & cum ea nomen praenomenque communicasse .

Graecae literae ΔΜΦΟ , praestantissimi Artificis , qui aureo Augusti aetvo floruit nomen , ut coniecimus , indicant ; ut in pluribus aliis Gemmis legitur , non integrum , sed dimidiatum ; fortassis ΔΜΦΟ-ΤΕΡΟΣ , Amphoterus , supple εἰς ὅλην faciebat .

GEMMA V. Heliotropio insculpta , in medio Tabulae posita ; ex Daetyliotheca Andreina .

Exprimit haec Gemma rarissima , & eximii operis , nullis licet caelata literis , clare atque aperte Romanorum Heroum fortissimum M. Sergium Silum , qui egregia bellicae laudis monumenta reliquit , quae a Plinio , ^(4.) & Solino ^(5.) referuntur ; quorum verba hic subiicere supervacuum non erit . Ita de eo Plinius : M. Sergio , ut quidem arbitror , nemo quemquam hominum iure praetulerit ; licet pronepos Catilina gratiam nomini derogat ; Secundo stipendio dexteram manum perdidit : stipendiis duobus ter , & vicies vulneratus est ; ob id neutra manu , neutro pede fatis utilis ; uno tantum fervo , ^(6.) plurimis postea stipendiis debilis miles . Bis ab Hannibale captus (neque enim cum quolibet hoste res fuit) bis vinculorum eius profugus : viginti mensibus nullo non die in catenis , aut compedibus non custoditus : sinistra manu sola quater pugnavit , duobus equis , insidente eo , suffossis . Dexteram sibi ferream fecit , eaque religata proeliatu , Cremonam obsidione exemit , Placentiam tutatus est , duodena castra hostium in Gallia cepit ; quae omnia ex oratione eius apparent ,

(1.) Plutarchus In Apophth. & in Vita Romuli .

(2.) Pag. 211. n. 52.

(3.) Inscr. Antiq. Cap. VI. pag. 439. 440.

(4.) Hist. Nat. lib. VII. c. 28.

(5.) Cap. IV.

(6.) Servo , forte servato .

rent , habita , cum in Praetura Sacris arceretur a Collegio , ut debilis . Quos hic coronarum acervos constructurus hoste mutato ? etenim plurimum refert in quae cuiusque virtus tempora inciderit . Quas Trebia , Ticinusve , aut Thrasimenus civicas dedere ? quae Cannis corona merita ? unde fugisse virtutis summum opus fuit . Ceteri profecto victores hostium fuere , Sergius vicit etiam Fortunam . *Solini verba sunt ex eadem Sergii oratione descripta . Cap. IV.* Post hunc , *inquit* , M. Sergius duobus stipendiis , primo adverso corpore ter , & vicies vulneratus ; Secundo stipendio in proelio dextram perdidit ; qua de causa ferream sibi manum fecit ; & quum neutra paene idonea ad proeliandam valeret , una die quater pugnavit , & vicit sinistra , duobus equis , eo insidente , confossis . Ab Hannibale bis captus , refugit ; quum viginti mensibus , quibus captivitatis sortem perfererat , nullo momento , sine compedibus fuerit , & catenis . Omnibus asperrimis proeliis , quae tempestate illa Romani experti sunt , insignitus donis militaribus , a Thrasimeno , Trebia , Ticinoque coronas civicas retulit . Cannensi quoque proelio , de quo refugisse eximium opus virtutis fuit , solus accepit coronam . Beatus profecto tot suffragiis gloriarum , ni heres in posteritatis eius successione Catilina , tantas adoras odio damnati nominis obumbrasset .

Iure igitur in hac singulari Gemma Victoria M. Sergio Silo , & quidem super eius dextrum brachium palmam offert , ut eo quoque perduto , victorem fuisse ostendat ; qui gaudet militaribus donis exornatus hasta pura , & clypeo . (1.)

T A B U L A III.

GEMMA I. Chalcedonio insculpta ex Dactylotheca Magni Ducis Etruriae . Epigraphæ Latina MICHAEL ; hoc est :
Quis sicut Deus ?

Mer-

(1.) Vide Reinesium Cl. VI. n. CVI. Gruterum LXI. 4. CCCL. 1. &c. & Fulvium Ursinum in Familia Sergia ; qui M. Sergii Sili argenteum denarium profert .

L

Mercurius supra saxorum struem sedens , cum caduceo , & Astronomico suo signo caduceum referente , & duabus notis . Adstat gallus , vigilantiae symbolum .

Antiqua haec Gemma inscripta fuit a Basilidianis Haereticis , vel Priscillianistis , qui impuris Deorum simulacris , Iovis , Dianae , Mercurii , Serapidis , Sanctorum Angelorum nomina adscripsere ; ut videre est apud Cl. V. Chiffletium Tab. XXI. qui inter Abraxaas Gemmas hanc quoque protulit. (1.) Quum in hac Gemma Mercurius , non ὄψθος , recto statu , ut frequenter in Nummis , Gemmis , & antiquis signis , repraesentetur ; sed καθήμενος , sedens super congestos lapides , puto Mercurium Vialem , sive viarum Praesidem referre ; qualem descripsit Pausanias (2.) ex acre , sedentem apud Corinthios in via , qua Lechaenum recta iter est ; assistente ariete , quod unus prae ceteris Mercurius greges tueri , & augere crederetur . In viis Mercurium lucrorum negotiorumque potentem Deum collocabant veteres ; (3.) ut itu , ac reditu prospero in negotiis potirentur ; qui etiam , quum per viam irent , lapides in acervum mittere solebant , (4.) & coronas addere ; quod his versibus testatus est Tibullus . (5.)

Nam veneror , seu stipes habet desertus in agris ,
Seu vetus in trivio florea ferta lapis .

Herculem quoque , Mercurii comitem (6.) viarum ducem , ac praesidem memorant vetera monumenta . (7.) Exstat Florentiae in Museo Nobilium Gaddiorum marmoreum Signum Herculis sedentis super lapidum cumulum , qui sinistra manu pomum , dextera vero clavam tenet .

GEMMA II. Sardonyche insculpta . Ex Dactyliothecca Medicea .

Graeca epigraphe : ΑΡΗΟΣ ΝΙΚΗΘΕΝΤΟΣ ; hoc est : Marte devicto .

Venus galeata super arma sedens , dextra hastam puram

(1.) Vide quae inferius notavimus pag. 456. n. 1.

(2.) In Corinthiac. Lib. II. c. 3.

(3.) Phornutus de nat. Deor. c. 16.

(4.) Proverb. c. 26. v. 8.

(5.) Lib. I. Eleg. 1. v. 17.

(6.) Vide Fabrestum de Col. Traian. 174. 175.

(7.) Vide Leonidae Epigramma in Anthologia l. 1.

ram tenens , laeva lufitantem Cupidinem , cum ramo palmae a tergo , in fignum victoriae . Cupido geftu brachii elati , & capitis in humeros recidentis , admirationem indicat , & terrorem ; quemadmodum apud Homerum Aftyanax puer Hectorem patrem confpiciens galeatum ; cuius galea καθύπερθευ ἐνευεν *superne nutabat* . Lucretius ad Venerem : (1.)

*Nam tu fola potes tranquilla pace iuvare
Mortaleis , quoniam belli fera munera Martors
Armipotens regit , in gremium qui faepe tuum fe
Reiicit , aeterno devictus vulnere Amoris .*

*Aliger Amor inerms est ; quafi Venus fibi Martis victoriam
tribui velit .*

GEMMA III. *Ex Cimeliarchio Mediceo , Sardaef infcalpta , cum epigraphe ἀδάλω , ex Basilidianorum figmentis .* Feminae , fortaffis Nymphae , caput cincinnatum , calamifratumque ; foliacea ornatum corona , pomis referta , e qua defluit vitta . Ante frontem confpiciua vifitur gemma , aliaque fupra caput .

Feminae gemmis ornabant non folum manus , pedes , collum , verum etiam caput , ut ait Propertius . (2.)

*Sive vagi crines puris in frontibus errent ,
Indica quos medio vertice gemma tenet .*

GEMMA IV. *Ex Cimeliotheca Medicea , Sardaef incifa .
Cum Abraxea epigraphe , Latinis literis concepta .*

Medufae caput , anguibs crinitum , & alatum ; favorable Veterum amuletum ; ad fecuritatem , ut exiftimabant , in rebus praeftrandam , atque ad abigenda pericula ; ut narrat Lucianus in Dialogo , qui infcribitur Φιλόωατρης . Nonnulli Perfeum in Gemmis huic fimilibus repraesentatum putant . (3.)

GEM-

(1.) *Lib. I. v. 32.*

(2.) *Lib. II. Eleg. 16. n. 9.*

(3.) *Vide Equ. Maffeiium Gem. Ant. Par. II. Tab. 69. & Philippum Stofckium Tab. LXV. pag. 88.*

GEMMA V. *In medio Tabulae ; ex Sarda Regii Musei Medicei . Singulares tres literae M T C , Domini praenomen , nomen , & cognomen , ut puto , indicant , nobis ignotum , qui sculptam hanc Gemmam in annulo gerebat .*

Visitur Faunus , seu Pastor , capite pellibus circumtecto , quibus uti solebant ad arcendam vel frigoris , vel aestus iniuriam ^(1.) cum pastorali pedo in humeris , caprum ad Bacchi aram sacrificandum vi trahens ; quemadmodum in Bacchi pompa descripsit Plutarchus . ^(2.) *In sacris Liberalibus Bacchi caper ad aram caedebatur , quod eius Dei vites arroderet ; quare Ovidius in Fastis .* ^(3.)

Rode , Caper , vitem , tamen hinc , quum stabis ad aram ,
In tua , quod fundi cornua possit , erit .

T A B U L A I V .

GEMMA I. *Ex Iaspide nigro Regiae Dactyliothecae Mediceae . Epigraphae , F. TEMES . Λ , recentem manum olet ; caelatura est operis plane exquisiti , & antiqui .*

Sculptus in hac praeclara Gemma Hercules Μουσαγέτης ; Musarum Dux .

Herculem Musagetem praeferunt quoque numi Petroniae Gentis . ^(4.) Citharam pulsat sedens , instrata rupe leoninae pellis exuviis . Vultum in coelum conversum , & elatum tenet ; quasi coelestem orbium musicam aemulaturus , vel ex ea modos auditorus . Ita quoque oculis in coelum defixis sculptus Hercules a Scylace in eximia Gemma apud Stoskium Tab. LIX. & Achilles in duabus Gemmis Tab. XLVII. & XLVIII. quae sunt egregia Pamphili opera . Musica Heroes delectabantur , quam etiam senex Socrates didicit ; ^(5.) quod ad animum componendum non inutilem esse arbitraretur . Quare etiam

(1.) Vide Coniecturas additas Dempsteriano Operi pag. 55.

(2.) Lib. de Cupiditate opum . Virgilius Georg. lib. II. v. 389. Vide Saubertum de Sacrificiis Veterum c. VI.

(3.) Lib. I.

(4.) Vide Fulvium Ursinum , & Patinum in Famil. Rom. in Gente Petronia . Vide etiam Thomassinum de Donariis Cap. XXI. qui ex vetustis monumentis , Musarum cum Hercule unionem ostendit .

(5.) Plato in Menexen. & Diogenes Laert. in Vita Socratis .

am Mineruam Musicam coluere Veteres , teste Plinio ^(1.) Herculem stantem , scalpum vidi in Carneola apud Cl. V. Andreinum , veterum elegantiarum arbitrum , cuius caput quatuor ornant stellae ; quae indicant Astronomiae quoque ac caelestis harmoniae , eum longe peritissimum fuisse .

GEMMA II. Ex Chalcedonio Cimelii Magni Ducis Etruriae ; cum Graeca epigraphe : ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΕΡΑΧΜΙΟΣ : idest Alcibiades amabilis . Alcibiades pulcherrimus , & forma princeps fuit , ut ait Plinius . ^(2.) Ita quoque Gratiae pulchritudinis , ac venustatis Deae , ἑρώμαι , amabiles appellantur in Hymno , qui Orpheo tribuitur . Gemma est praeclaro antiquo opere faberrime caelata .

Miles in saxo sedens , reiecta in humeros chlamyde , e qua flocculi pendent , capite radiata galea tecto , gladio accinctus , scutum duabus stellis insigne tenet .

Galea dentibus , seu cornibus ferarum munita est ; qua tum Graeci , tum Etrusci milites uti consueverunt . ^(3.) Huic adsimilem galeam Ulyssi dedit Meriones , quam ita accurate descripsit Homerus Iliad. lib. X. v. 266 .

Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βίον ἠδ' ἐφάρετριν ,
καὶ ξίφος , ἀμφὶ δὲ οἱ κινέην κεφαλῆφιν ἔθηκε ,
ῥινῶ ποικιλν' . πολέσιν δ' ἐντοσθεν ἱμάσιν
ἐντέτατο σρεῶς . ἐκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
Ἀργιόδοντος ὄς , θαμέες δ' ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα ,
εὖ καὶ ἐπίσραμένως , μέσση δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει .

Quae ita reddidi :

Meriones pharetram , arcum , enses donavit Ulyssi ,
Ex corio galeam , loris pendentibus intus ,
Imposuit capiti ; dentes extrinsecus apri
Illam cingebant albi , firmique , frequentes ;
Pileus & galeam mediam circumdabat unus .

Αἰνεῦμα quoque seu Martis , seu Militis sigillum observavi in Regio Muse Mediceo , altitudine fere unciarum IX. cum galea cornibus ,

g

(2.) Lib. XXXIV. c. 8.

(2.) Lib. XXXVI. c. 5.

(3.) Vide Tab. LXXXVII. in Tom. 1. Dempsteriani Operis ; & additas Coniecturas , & Explicationes Cl. V. denatoris Bonarrotii pag. 46.

bus , sive ferinis dentibus radiata . (1.) Pila visitur ad pedes ; quo ludi genere milites quoque se exercebant .

GEMMA III. *Sardae incisa , ex Cimeliarchio Mediceo . Latina epigraphe : LIB. ÆL. AUR. FOR , forsitan ita interpretanda : LIBIVS , i. Livius , AELIANVS. AVRELIANVS. FORTIS .*

Insignis Athletae caput , leoninae pellis exuviis oper-
tum .

Athletae , certaminum victores , leoninis pellibus , pateris , tripodibus , palmis , coronis , argenteis aureisque vasibus , aliisque praemiis , virtutis ergo , donabantur . Virgilius banc gemmam ita illustrat : (2.)

Tum pater Aeneas , vestra , inquit , munera vobis
Certa manent pueri , & palmam movet ordine nemo ;
Me liceat casus miserari infontis amici .
Sic fatus tergum Getuli immane leonis
Dat Salio , villis onerosum atque unguibus aureis .

GEMMA IV. *Sardae caelata , ex Medicea Dactyliotheca . In Graeca epigraphe , hae tantum supersunt literae : ΠΑ..... BA . . . . reliquae vetustate detritae .*

Caput barbatum , galea , & scuto munitum ; exquisito artificio expressum .

An Pyrrhum , vel Pallantem Arcadiae Regem , de quo Virgilius , (3.) vel alium Heroem referat , affirmare non ausim ; quum ex inscriptione labefactata non constet .

GEMMA V. *Posita in medio Tabulae ; Amethysto insculpta , ibidem , cum inscriptione , MEROE .*

Iunctae dexterae ; concordiae , amicitiae , fidei , constantiae , amoris , & hospitii symbolum .

Dextera fidei sacra habebatur , ut Livius (4.) testatur ; S' apud Tacit-

(1.) Vide Eq. Maffeiium Par. I. Tab. 96.

(2.) Aeneid. Lib. V. v. 348.

(3.) Aeneid. Lib. VIII.

(4.) Lib. I.

Tacitum renovare dexteras, legimus. (1.) Inter erotica, sive amatoria monumenta, ad fidem in amore servandam, libet hanc Gemmam recensere. (2.) MEROE, nomen fortassis amatae puellae; ab insula magna Aethiopiae, huius nominis; de qua Plinius, (3.) & Lucanus. (4.)

T A B U L A V.

GEMMA I. *Ex Diaglypho, in Pasta, ut aiunt, antiqua. Graeca epigrapha, ΓΕΙΓΜΟ... idest, ΠΕΙΓΜΟΝΟC ἔργον, Pigmonis opus.*

Bacchans furens, ac saltans; caput iacit in humeros, nebride pendente e sinistro brachio, quo Bacchi cantharum ex ansa pendentem tenet; dextra thyrsum intorquet, projecto ad pedes vinario vase, ut vino se ingurgitasse ostendat.

Eadem corporis, & capitis agitatione in vetustis Anaglyphis, & Gemmis Bacchae, seu Maenades conspiciuntur, (5.) quas ita describit Catullus. (6.)

Ubi capita Maenades vi iaciunt hederigeræ.

Quum inscriptio huius Gemmae longe minutissimis literis caelata sit, ansam dedit doctis viris, ut diversimode legerent: Leonardus Augustinius, & Eques Maffei, (7.) Viri de Antiquitate optime meriti, referre putarunt, ΠΕΜΑΛΛΙΟ, vel ΓΕΜΑΛΛΙΟ; & legendum esse ΜΙΜΑΛΛΙΟ; Bacchantis nomen. Aliter postea visum Cl. V. Philippo Stoskio, qui Tab. XLIX. se legisse ait, ΠΕΡΓΑΜΟΥ. Verum quum non semel, multa diligentia, una cum doctis viris, observarem hanc Gemmam, has literas ΠΕΙΓΜΟ... idest ΠΕΙΓΜΟΝΟC praeferre, compertum est.

g 2

GEM-

(1.) Lib. II. *Annal. Rom. Iliad. Lib. III. Vide Bep. Averaniam Dissert. XXVI. Ioli in Thuc. n. 3. 4. 5.*

(2.) *Vide inferius pag. 455. & 457 n. 3. & 9 alius similes Gemmas.*

(3.) *Lib. I. c. 37.*

(4.) *Lib. X. v. 203.*

(5.) *Vide Sponium in Miscell. Sect. II. Artic. V. pag. 29. Vide Tabulam, quam inferius exhibemus n. XV.*

(6.) *Carm. LXII. v. 23.*

(7.) *Gemm. Ant. Par. I. n. 135. Tom. III. n. 55.*

GEMMA II. *Ex Achate Sardonyche Regii Cimelii Medicei.*
Graeca inscriptio, ΒΕΙCITΑΑΟC, *Besitalos*; *Graeci Artificis fortassis nomen denotat.*

Cupido alatus, duabus manibus, arundini, quam ostentat, innititur; ut omnia sibi cedere indicet, & potentia sua quocumque voluerit inclinare; *Virgilius*: (1.)

Omnia vincit Amor, & nos cedamus Amori.

GEMMA III. *Ex Carneola ibidem. Graeca epigraphe*: ΦΙΛΚΑΛΟΥ, *idest* ΦΙΛΟΚΑΛΟΥ; *scilicet*, *Elegantis*, *vel Pulchritudinis amici. Virgilius*: (2.)

Gratior & pulchro veniens in corpore virtus.

Caput iuvenile, laurea redimitum, cum chlamyde, quam fibula subnectit.

Imaginem Athletae Victoris in Pythiis Ludis, Apollini Sacris, praefert haec Gemma. Nam in his certaminibus praemia erant, teste Pausania, (3.) laureae coronae.

GEMMA IV. *Sardae insculpta, ibidem cum inscriptione*, ΦΙΛΙΠΠΟΥ. *i. Philippi.*

Herculis caput; oleastro redimitum (4.) torvo vultu; hispida barba, & mento rictu veluti prominente.

Exstant in Medicea Gaza plures Numi, quos vidi, ex omni aere, eum Herculis capite, Philippi Macedonum Regis nomine inscripti. Herculis simulacrum ex aere in templo Agrigentorum describit Cicero; (5.) cuius rictum, ac mentum paullo erat attritius, quod in precibus, & gratulationibus non solum id venerari, verum etiam osculari solerent.

GEMMA V. *In medio. Ex Amethysto Medicei Thesauri, Graecis literis insignito*, ΦΥΛΑΞΑΙ; *idest*, *Cave.*

Figura senis barbati, & tunicati, fortassis alicuius Philosophi,

(1.) *Elog. X. v. 69.*

(2.) *Aeneid. Lib. V. v. 344.*

(3.) *In Phoenic. lib. X. cap. 7. pag. 815.*

(4.) *De Herculis oleaginea corona vide inferius pag. 185.*

(5.) *In C. Verrem l. IV. Orat. IX. v. 43. pag. 255. Ed. Amstel. 1695.*

phi, vel Socratis, cuius imaginem, ut ad virtutem, & sapientiae amorem excitarentur, in annulis expressam veteres gestare solebant. (1.) Nodoso baculo innititur dextera; ac laeva manu veluti silentium indicit.

Socratem Philosophiae summum parentem in arundine aliquando equitantem Alcibiades irrisit. (2.)

T A B U L A VI.

GEMMA I. *Ex Sarda Gazae Mediceae.* AEsculapius imberbis, petasatus, cum baculo, & serpente, qui baculo advolvitur, & Hygeian AEsculapii filiam, hoc est Salutem, seu Sanitatem notat. ÆSCV, i. AESCVLAPIVS, Ἀσκληπίος.

Barbatum illum communiter efficiunt; unde tyrannicus Dionysii Siciliae Regis iocus, barbam eius auream tondentis, & asportantis; non debere patrem Apollinem imberbem esse; filium vero barbatum. (3.)

Iuxta AEsculapium est arbor arida, sine foliis, quae indicat ipsum ab Iove fulmine tactum, ac postea immortalitate donatum, quum mendendi artis peritia, nonnullis defunctis, ut ferunt, vitam restituisset. Pileum gestat, non tam artis, & sapientiae insigne; verum etiam capitis tutamen, in variis itineribus susceptis ob aegrotorum salutem. (4.) *Additum est superne astrum;* (5.) *ut ostendat Astronomiae quoque scientiam Medicis esse necessariam,* (6.) *vel Phoebi, hoc est Solis inventum esse Medicinam.*

GEMMA II. *Ex Achate vario; ibidem. Singularia C. C. F. nomen Gemmae Domini indicant.* Aliger

(1.) *Vide Chisletium in Socraticis Gemmis, qui de hac re fusus.*

(2.) *Valerius Max. lib. VIII. c. 8.*

(3.) *Vide Ciceronem III. de Natura Deor. c. 22.*

(4.) *V. Phil. Sen. Bonarrotium in Observ. in Numos max. mod. pag. 124.*

(5.) *Astrum ante pectus AEsculapii visitur etiam in Numis quibusdam a Smyrnaeis in Medicorum honorem percussis; quos collegit, & illustravit Cl. V. Richardus Meud.*

(6.) *Astronomiae cum Medicina societatem erudite ostendit Antonius Mizaldus Mons-Lucianus Vide Plinium Lib. XXIX. cap. I.*

LVIII

Aliger Amor Iovis arma confringens ; ut vim , ac potestatem suam omnia formidare ostendat .

Mirifice hanc Gemmam illustrat Oppianus , (1.) qui Amorem , cui & ipsa Iovis fulmina cedere dicit , ita commendat :

Ομβριμ' Ἔφος πόσος ἐσσι , πόση σέθεν ἄσπετος ἀλκή .

Πόσσα νοῆς , πόσα κοιρανέης , πόσα δαῖμον ἀθύρης . &c.

Σῶ δ' ἐ μέγα κ' ἴηλε σερᾶς , ὅσον ἔποτε λεύσει

Ἡέλιος φάεθων . σῶ δ' αὖ πυρὶ κ' φάος ἔκει

Δεμάϊον , κ' ὄμως ἔκοισι κεραυνοί . &c.

Valide Amor , quantus es ! quanta est tua infinita potestas !

Quanta cogitas , quantum imperitas , quanta dive , ludis ! &c.

Tua autem potentia etiam procul penetras , quantum umquam aspicit

Sol lucidus . Tuo denique igni etiam lumen astrorum concredit

Metuens , & Iovis una cedunt fulmina . &c.

GEMMA III. Ex Sarda , ibidem . Inscriptio : CAIVS . BIBIVS . FAVSTVS . Bibius , idest , Vibius , ex Vibia Familia .

Porca mammis parvulos suos lactans ; boni ominis symbolum . (2.)

Animalia vel in numis , vel in marmoribus expressa , quemadmodum Buteo , Aper , Taurus , Vitulus , non raro Familiarum cognominibus alludunt . (3.)

GEMMA IV. Ex Achate vario , ibidem . Inscriptio : Q. NA. FIR. forte . Quintus Nasonius Firmus . Praenomen Quinti occurrit in Nasonia Familia ; ut liquet ex inscriptione Sepulcri Nasoniae Gentis , in Via Flaminia . (4.)

Taurus

(1.) Lib. II. Cyneq. v. 411. Oppianus quamprimum e Florentinis Typis in lucem prodibit , Etrusco Carmine elegantissime redditus , & doctissimis Adnotationibus illustratus ab Clarissimo omni aetate Antonio Maria Salvini .

(2.) Virgil. Aeneid. Lib.

(3.) Vide Fabretum Inscr. Antiquar. Cap. III. pag. 186. & 187.

(4.) Fabretus Inscr. Ant. Cap. III. pag. 209. n. 522.

Taurus furens, pede incurvo, minaci ad feriendum capite. Virg. III. Georg. & sparsa ad pugnam proludit arena.

Taurus, Manilio auctore, Signum coeleste indicat. Coelestia Signa in annulis sculpta gestabant veteres, vel ad Horoscopum suum indicandum, vel boni ominis gratia. (1.)

GEMMA V. In medio eiusdem Tabulae. Ex Sarda Cimeliothecae Mediceae. Inscriptio: L XI C P F. idest: Legio Undecima, Claudia, Pia, Fidelis.

Litterae inferius sculptae, Q E T T Q, quomodo interpretandae sint, plane mihi latet: fortassis nomen indicant Praetoris, vel Legati Hispaniae, & Africae, & eiusdem Legionis, ad quem, ut arbitror, haec Gemma pertinebat.

Visitur in medio Lupa sub ruminali ficu, gemellos parvulos Romulum, & Remum lupinis uberibus inbiantes, lactans; (2.) deductae Coloniae frequens symbolum. (3.) Iuxta sunt eiusdem Legionis insignia, & in medio Aquiliferi vexillum. Dextra parte caput muliebre turritum, supra quod sculptum trisulcum fulmen, Genium Hispaniae denotat; infra statutum tropaeum, cuniculo circumstante; & Catullo (4.) cuniculosa Celtiberia dicitur.

Ex alia parte muliebre caput tectum elephantis promuscide, quae e capite eminet, Africam dubio procul significat, (5.) sub quo additus Scorpio, maximi aestus eiusdem regionis signum; (6.) Inde caput virile, barbatur, elatis superne, cancri branchiis, Nilum repraesentans. (7.)

Huius Legionis XI. Claudiae, Piae, Fidelis, fit mentio in duobus vetustis lapidibus Gruteriani Thesauri (8.) Ex Moesia, auctore Panvino, (9.) in Dalmatiam sub Claudio, & ex Dalmatia, bello

(1.) Vide Paulum Alex. Equitem Maffei in Gemm. Ant. P. IV. Tab. LX.

(2.) Vide Panvini in Descriptione Urbis Rom.

(3.) V. Maffei in Gemm. Ant. P. IV. Tab. 6.

(4.) Carm. XXXVII. v. 18.

(5.) Vide Causeum, in Museo Rom. Sect. I. Tab. 14. pag. 9. 10.

(6.) Plinius Lib. VIII. c. 11. Lib. XI. c. 25. Lib. XXVIII. c. 2.

(7.) Vide Fabretum de Col. Traiani Cap. IX. pag. 304. 305.

(8.) Pag. CIX. 1. & CCCCXLVI. 4.

(9.) De Rom. Imperio pag. mihi 829.

bello civili Vitelliano pro Othone, in Italiam contra Vitellium transducta fuit. Othone victo suis castris reddita, occiso Vitellio iterum in Italiam venit, & paullo post ad sua hyberna remissa. Haec, auctore Dione, una cum VII Legione, Claudia ideo appellata est, quod Camillum Scribonianum, qui bellum civile Claudio Imperatori intulerat, primae deseruierint. Ex hac praeclara Gemma videtur etiam in Hispaniam & Africam Legio XI. Claudia Pia Fidelis, transducta, ibique stativa habuisse. Lucem affert Tacitus: (1.) Primus, inquit, Othoni fiduciam addidit ex Illyro nuncius, iurasse in eum Dalmatiae, ac Pannoniae, & Moesiae Legiones. Idem ex Hispania allatum, laudatusque per edictum Cluvius Rufus, & statim cognitum est, conversam ad Vitellium Hispaniam. De Africa nil habeo in promptu. Docti Viri accuratius hanc nobilissimam Gemmam expendent, & illustrabunt.

Eandem imaginem Africae impressam observavi in interiori orbe veteris Sigilli, ex Officina figlina, quod exstat in Museo Andreino, in quo hoc Consulatum par adnotandum est:

IVVENTIO II ET MARCELLO II COS EX PR

Q SER PVD CVR HEDYN

Idest: Iuventio II, & Marcello II Consulibus ex Praediis &c.

Vide Fabrettum, qui edidit ex Museo Ciampinio, Inscr. Antiquarum Cap. VII. pag. 506. n. 127.

T A B U L A VII.

GEMMA I. Sardonyche insculpta, ex Regio Thesauro Magni Ducis Etruriae, cum Abraxea inscriptione.

Miles reiecta in humeros veste, galeatus, & accinctus gladio, post quadratam columnam, supra quam posita galea, bellicae virtutis praemium, in genua proiectus, pedibus caligatis; scuto se protegit, velut in infidiis lateat.

Observandum duplex scuti lorum, annuli forma, quod insertorium

(1.) *Annal. lib. XVII. pag. 290. edit. Frobenianae.*

rium dicebatur ; eo quod per ipsum , in scutum milites brachium infertarent ; quod Virgilii locus illustrat : (1.)

Hic ferro accingor rursus , clypeoque sinistram
Infertabam aptans .

GEMMA II. Ex Carneola , ibidem . Inscriptio DIV. IVL. idest :
Divos Iulius , imperitam sequiorem manum redolet ; quamvis caelatura antiqua sit .

Imperator , seu Rex paludatus , in suggestu in sella sedens , cum sceptro in sinistra , & dextro brachio extenso , quod senex apprehendit ; ad laevam femina brachii gestu minaci ; ostentante puero , seu servulo , flexis genibus , barbaturum virile caput recisum .

Recisum caput , quum sit barbaturum , Pompeium referre non potest ; a cuius etiam aspectu abhorruit C. Iulius Caesar ; ut narrat Plutarchus in Pompeii Vita , & consentit Appianus . (2.)

GEMMA III. Ex Sarda , ibidem . Caput virile , cum epigrapha P. POMPONI. ARPOCRES. idest . Publii Pomponii Arpocres .....

GEMMA IV. Ex Iaspide viridi , ibidem , cum Graeca epigrapha , ΠΤΩΟΣ , subsequente Signi coelestis nota ☉ , in quo Sol est mense Aprili , Veneri dicato . (3.)

Feminae caput , capillis retro taeniola circumligatis , fibula vestem in humero subnectente .

Ex annulo prisca omen aliquod captare solebant , & sculptis signis malum omen , & malum Genium depellere . (4.) Saepissime in annulis expressa sunt Signa coelestia , & Planetae , quos sibi beneficos esse cupiebant .

h

- (1.) Aeneid. Lib. II. v. 671. V. Coelium Rhodiginum Lib. X. c. 4. item Explicationes , & Coniecturas ad Monumenta Etrusca Operi Dempsteriano addita pag. 47.
(2.) Lib. II. de Bello Civ. Rom. Similem Gemmam produxit Petrus Stephanonius , & illustravit Licetus de Gemmis Annul.
(3.) Macrobius Saturnal. Lib. I. c. 21. Vide Saubertum de Sacrificiis Vet. Cap. XXII.
(4.) Vide Iob. Kirchmannum de Annulis Vet. Cap. XXI. & XXIII.

In votivo lapide Gruteriani Thesauri Mars Dominus nuncupatur . (1.)

GEMMA II. *Ex Onyche , ibidem , inscriptis singularibus literis , P . AP .*

Rudiarius , rudem ostentans , e qua pendent lora .

Gladiatores , impetrata missione artis suae , rude donabantur .

Horatius ad Maecenatem :

Spectatum fatis , & donatum iam rude quaeris ,

Maecenas , iterum antiquo me includere ludo .

GEMMA III. *Ex Achate Sardonyche , ibidem ; cum epigrapha HERCV. idest , HERCVLES , vel , HERCVLEVS , HERCVLANVS .*

Athletae caput exornatum leoninae pellis exuviis .

Athletae , Herculani , & Herculei vocitantur in Athleticis Inscriptionibus , quas erudite illustravit Cl. V. Oetavius Falconerius Patricius Florentinus . Item qui robore corporis , aut animi fortitudine praestabat , Milonis Crotoniensis voce , ἄλλος ἔτος Ἡρακλῆς , (2.) hic est Hercules alter celebrabatur . Quemadmodum apud Homerum aliquis Heros bellicae virtutis laude insignis βροτῶν ἴσος Ἄρνι , homicidae Marti similis dicitur .

GEMMA IV. *Ex Sarda , ibidem , cum Abraxea nobis incognita inscriptione . Cl. V. Montfauconius legit , ΔΔΜΟΝΟC . (3.)*

Serapidis caput , cum Sole , & Luna , & modio , sive calatho in capite , qui fecunditatem , & abundantiam denotat .

Serapis in vetustis lapidibus Sanctus , Inuictus Augustus , Deus magnus , & Servator appellatur (4.) Cum Diis salutaribus AEsculapio praesertim , & Iside saepissime iungitur , a quo etiam per somnium

h 2

moni-

(1.) Pag. LVII. v. 14.

(2.) Vide Suidam in hac voce .

(3.) Diar. Ital. Cap. XXIV. pag. 356.

(4.) Apud Gruterum LXXXV. 3. 4. 7. 8. Fabrettum Inscr. Antiq. Cap. VI. pag. 469. n. 106.

LXIV

moniti curationem valetudinis accipiebant. (1.) Vetus inscriptio voti-
va hanc Gemmam illustrat, quae haec habet; IOVI SOLI SERAPI
ΔΙΙ ΗΛΙΩΙ ΣΕΡΑΠΙΔΙ C. OPPIVS IRENION V. S. L. M.
i. votum solvit libens merito. In alia Serapis ceteris Deis συννόοις,
vel συβώμοις iungitur, Isidi, Anubidi, Harpocrati, Dioscuris,
qui cum eo commune templum vel aram habebant.

Serapidis imaginem, veluti efficax amuletum a-
verruncandis malis, gestabant veteres in annulis; quod alia declarat Gemma antiqua
Onyche insculpta, olim Florentiae apud Celandrios aurifices, quae in
antica Serapidem, in postica hanc Inscriptionem habebat: ΝΙΚΑ Ο
ΣΑΡΑΠΙΣ ΤΟΝ ΦΘΟΝΟΝ. i. Vincit Serapis invidiam.

GEMMA V. In medio. Ex Sarda, ibidem; cum inscriptione
VICTO THES MINOT. idest; Victoria Thesei Minotauri.
Victoria feminuda, gladium intentans iugulo Tauri,
cui inequitat.

Victoria tenet tauri caput superne elatum, ut coelum intueatur:
nam in sacrificiis maiorum hostiarum in honorem Deorum superum, &
immortalium, caput hostiae a popis extollebatur; in sacris vero De-
orum inferorum supprimebatur. (2.)

Victimas, putat Servius dictas a Victoria; Hostias vero, quod
de-victis hostibus, victores immolarent. Consentit Ovidius Fastorum
Libro I.

Victima, quae dextra cecidit victrice, vocatur;
Hostibus a domitis hostia nomen habet.

T A B U L A IX.

GEMMA I. Ex Iaspide Viridi Regii Cimeliarchii Medicei.
Vir sedens, feminudus, cogitabundus, manu ela-
ta oratorium in morem; cum duabus literis A B.

Haec Gemma alicuius insignis Philosophi, seu Oratoris imagi-
nem

(1.) Cicero Lib. II. de Divinatione. Vide Iacobum Phil. Thomasinum de Donu-
riis Cap. XXXIII. Fabretum Inscr. Ant. Cap. VI. pag. 467. & 469. n. 107.

(2.) Vide Saubertum de Sacrificiis veterum Cap. XIX.

nem praefert; qui saepe inter loquendum, agente id orationis vehementia, iactare digitos solebant; ut de Socrate scribit Diogenes Laertius in eius vita. De Oratorum gestu diserte Quintilianus Institutionum Oratoriarum Lib. XI. cap. 3. (1.)

GEMMA II. Ex Sarda, ibidem, cum hac inscriptione: SOLI INVICT FLAV TITIA. idest. Soli Inviecto Flavius Titianus (2.)

Phoebus, sive Apollo, qui idem est ac Sol, sedens in rupe, cum pileolo Phrygio, seu mitra infulis ornata, citharam pulsans.

In vetustis inscriptis Tabulis Sol ἀνίκητος invictus, sanctissimus, Deus omnipotens, & Mithras dicitur, quae vox Dominum significat. (3.) Hanc Gemmam Soli in-viecto Mithrae [ita enim hunc Deum tiara, seu Phrygio pileo ornatum exhibent vetera monumenta] a Flavio Titiano dicatam existimo, (4.) vel gestatam in annulo, postquam sacris Mithrae initiatus fuisset, vel Taurobolium, & Criobolium fecisset. (5.)

GEMMA III. Ex Sarda, ibidem; cum Graeca inscriptione, ΜΝΗΕΘΗ ΟΛΥΜΠΙΑΕ.

Caput laureatum Ολυμπιονίκης, seu Olympicorum Ludorum Victoris; praemium laurus erat, cuius folia non sursum, sed deorsum versa sunt.

Lego ΜΝΗΕΘΗΤΙ ΟΛΥΜΠΙΑΕ Memento Olympiae, in qua Urbe Olympicorum Ludorum victoriam reportasti, quae Romanorum triumphis aequalis apud Graecos censebatur, ut Cicero habet in Oratione pro L. Flacco. Horatius (6.)

Sunt

- (1.) Vide Leonardam Augustinum Gemm. Ant. Tab. 166. & Eq. Maffeiium qui hanc Gemmam ediderunt.
- (2.) Aliter legit, & explicavit hanc Gemmam Cl. V. Montfauconius Diar. Ital. Cap. XXXV. pag. 356. quem vide.
- (3.) Iosephus Scaliger de em. temp. lib. VI. Briffonius de R. P. lib. I. & II. Vide inferius pag. 112. & 283.
- (4.) T. Flavii Titiani meminit vetusta Inscriptio apud Gruterum CCCXIII. I.
- (5.) Vide Saubertum de Sacrificiis Vet. Cap. XXII.
- (6.) Lib. I. Carm. Ode 1.

*Sunt quos curriculo pulverem Olympicum
Collegisse iuvat, metaque fervidis
Evitata rotis, palmaque nobilis
Terrarum dominos evehit ad Deos.*

Ὀλυμπιονίκας ἰσοθέεις ποιεῖ Olympiae Victores aequales Diis facit. Eos igitur, qui victores Olympiae praeconis voce citabantur, atque coronabantur, meminisse hic lapis hortatur dignitatis suae; ut illud verbum sapientis Regis auribus quotidie mane infusurratum: Μέννησο τῆς βασιλείας, *Memento Regni*: officii sui illum admonens, ne temere quicquam aut indecenter ageret, & ut Regem se esse meminerit, & maiori probro obnoxium, quanto maior qui peccat habetur.

Sigma, & Theta literae heic sunt quadratae; Omicron quod sequitur, non est quadratum, rhombo simile, sed rotundum. Μνίσθη, pro Μνίσθητι mirum non est, quum in Pandectis Florentinis, passim syllabae eiusdem soni, earumdemque literarum minime repetantur.

Olympicorum Ludorum Victor donari etiam fortassis potuit hac Gemma ab Agonotheta Ludorum munerario, ac Praefide, cum sua imagine, & fausta acclamatione, in perennem spectatae virtutis memoriam.

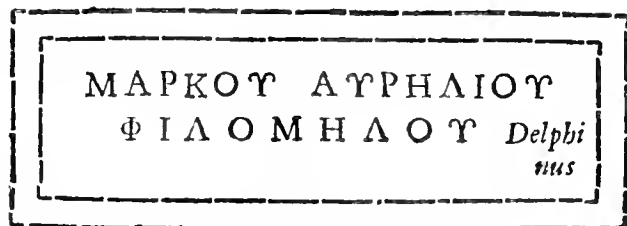
GEMMA IV. *Ex Sarda, ibidem; cum Graeca inscriptione, ΦΙΛΟΚΑΛΟΥ idest; Elegantis. Similem supra dedimus.*

Caput iuvenile laureatum, cum chlamyde, (1.) ut ait Ovidius.

Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. In Sarda Cimelii Andreinii, caelata iuvenis imago, cum inscriptione, CALLISTENES. idest: Pulchitudine potens. In Museo DD. Comitum e Gherardesca Florentiae, sculptis Gemmis, Deorum signis, & optima Numismatum serie locupletissimo, aeneum obsignatorium sigillum observavi, longitudine fere unciarum septem, & duarum altitudine, ornatum Delphino, & hac Graeca Inscriptione, quam heic opportune nolui praetermittere.

MAP-

(1.) Ovidius Metam. lib. VIII. Tab. 4. v. 319.

Idest : Marci Aurelii Philomeli .

GEMMA V. *In medio . Ex Sarda , ibidem ; cum Graeca Inscriptione .* ΝΥΜΦΕΡΩΣ . Nympheros . (1.)

Miles , sive Athleta cum oleae ramo in sinistra , & galea scuto innixa in dextera .

ΝΥΜΦΕΡΩΣ , nomen compositum ex Nympha , & Cupidine . Sic Hermeros , Hermaphroditus , Hermeracla , Hermathena , ex Mercurio , & Amore ; ex Mercurio , & Venere ; ex Mercurio , & Hercule ; ex Mercurio , & Minerva . (2.)

T A B U L A X.

GEMMA I. *Ex Iaspide rubro Dactyliothecae Andreiniae .*
Fortuna alata , galeata , rustice succincta cum spica in sinistra , cui navis gubernaculum iunctum , & copiae cornu in dextera . Literas hac illac sparsas , ad hunc modum colligo ; ΔΗ idest , ΔΗμητῆρ ΕΥΕΛΠΙΣ , Ceres Bonae Spei . Tibullus . (3.)

Spes alit agricolas , Spes sulcis credit aratis

Semina , quae magno fœnore reddat ager .

Fortunae dederunt , veteres gubernaculum , & alas ad eius inconstantiam , & instabilitatem ostendendam . (4.)

GEM-

(1.) Leonardus Augustinius Tab. 166. Gemm. Ant. ΝΑΜΦΕΡΩΣ pro ΝΤΜΦΕΡΩΣ edidit . Vide etiam Equit. Maffeiium , Gemm. Ant. Par. II. Tab. ....

(2.) Vide etiam Sponium in Miscell. pag. 14. & 15.

(3.) Lib. II. Eleg VII. v. 3.

(4.) De Diis alatis vide Cl. V. Gisbertum Cuperum in Apoth. Homeri pag. 45. Vide Ben. Aweranium Dissert. LXXXI. n. 5. 6. in Ambol.

LXVIII

GEMMA II. *Ex Onyche, ibidem; cum Latina epigraphe, BON EVEN. idest Bono Eventui. Gr. ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ. Bono Genio, Bonae Fortunae.*

Juvenis feminudus, cum copiae cornu spicis referto in dextera, & patera in sinistra, ut Cereris, & Bacchi munera hominibus necessaria designet. Duplex modius supra caput, quem etiam Fortunae dederunt, felicitatis symbolum est.

Laudat Plinius (1.) Euphranoris praestantis artificis simulacrum Boni Eventus, dextera pateram, sinistra spicam, & patera tenens. Socculos praeterea habet haec imago Boni Eventus; fortassis ad bonum omen, vel felicitatem significandam. Soccus, boni omnis gratia, Hymenaeo tribuit Catullus in Epithalamio (2.)

Cinge tempora floribus
Suaveolentis amaraci;
Flammeum cape. Laetus huc
Huc veni, niveo gerens
Luteum pede foccum.

Et paullo inferius:

Transfer omine cum bono
Limen aureolos pedes,
Rasilemque sub forem.

M. Varro, de cultura agri scripturus, initio libri primi, duodecim Deos invocat, cum his etiam Bonum Eventum. Gruterus edidit duos votivos lapides Bono Eventui dicatos, (3.) & in alio apud ipsum legitur: GENIO LOCI FORTUNAE ET FATO BONO.

GEMMA III. *Ex Iaspide viridi, ibidem. Literae UT. Utere; FX, prima, & ultima litera, Felix interpretantur.*

Sponsus, & sponsa iunctis manibus in fidei conjugalis indicium.

Verba Utere felix, faustae acclamationis bonique omnis gratia, dici solebant quum Sponsae Sponsis nuptui traderentur. (4.) Dici quo-

(1.) *Lib. XXXIV. c. 19. Vide etiam lib. XXXVI. c. 5.*

(2.) *Carm. LX. v. 6.*

(3.) *Pag. CI. 7. & 8. & MXVII. 7.*

(4.) *Vide Observationes in Vasa Vitruv. Coemet. pag. 208.*

ci quoque solebant cum domesticae suppellectilis custodia traderetur, quae in aeneis sigillis, quibus res domi obsignabantur, leguntur; ^(1.) vel cum artifices opera sua dominis venderent. ^(2.) In elegantissima Gemma Regiae Dactyliothecae Mediceae ornata delphine, & papilionem legitur: ΕΥΤΥΧΕΙ; idest; Sis Felix.

GEMMA IV. Ex Sarda; ibidem, cum Graeca Inscriptione, ΚΑΛΛΙΜΟΡΦΟΣ. idest; Pulchra forma; ut Καλλιτέχνας Anacreonti dicitur Pictor, idest pulchro artificio donatus.

Femina amicta veste segmentata, solutis crinibus, capite ornato diademate, seu bicorni galericulo; dextra thyrsum, sinistra larvam, sive oscillum tenet, corona e myrto redimitum, defluentibus vittis; quae fortassis Melpomenen Tragoediae inventricem repraesentat, vel aliquem ex Dionysiacis Artificibus, vel thymelicis Histrionibus, qui in Bacchi tutelam erant. Horatius:

*Pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat
Nil illi larva, aut tragicis opus esse coturnis.*

GEMMA V. In medio Tabulae. Ex Sarda, ibidem, ornata his literis: C L CAES AVG. idest: Caius & Lucius Caesares Augusti, supplendum Nepotes, vel Filii, ex lege adoptionis.

Caius, & Lucius iuvenes, togati, manus imponentes hastis, & scutis, sive ancilibus, διοπετέσιω e coelo delapsis. Supra lituus, & sympuvium, insignia Pontificalia, Imperatorum Romanorum propria, qui & Pontifices Maximi audiebant.

Similis huic Gemmae est postica numismatis, quod edidit, & illustravit Vir. Cl. Norisus in Cenotaphis Pisanis, ad quem Lectorem libenter remittimus. ^(3.) In hoc vero differt, quod Caius, & Lucius hastas puras argenteas tenent, quibus donati fuere, velatumque habent caput toga praetexta; quo habitu sacris operabantur,

i

tur,

(1.) Vide infra pag. 458. n. 18. Plinium lib. XXXIII. c. 1. & Pignorium de Seruis

(2.) Vide Observat. Sen. Bonarrotii in Numism. max. mod. pag. XIX.

(3.) Dissert. II. Cap. V. pag. 119.

tur ; nam Caius Pontifex fuit , Lucius Augur , utrisque etiam Sacerdotium concessum , & inter Augures , & in Collegium Pontificum adsciti .

T A B U L A XI.

GEMMA I. *Sardae insculpta .* ^(1.) *Ex Dactyliothecca Andreina , cum literis mihi ignotis .*

Aegyptiorum aliquod Numen repraesentat , cum variis Hieroglyphicis , Upupa , vel Accipitre super quadam nota , qui ad Solem refertur , teste Eusebio , ^(2.) quum eavis lucis , & spiritus Aegyptiis symbolum sit , tum ob alarum pernecitatem , tum ob vim in altiora tendendi . Duae quoque virgae scalptae , quae sacrae erant , & regnum , & potestatem indicabant , cum oculo superne posito . Hieremias Cap. I. v. 11. *Virgam vigilantem ego video .* Homerus :

Οὐ χρὴ παννύχιον εὔδειν βεληφόρον ἄνδρα
 Ω λαοί τ' ἐσωτετέτραφαται . κὶ τόσσα μέμνηεν .

*Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum ,
 Cui populi commissi fuere , & tot negotia curae sunt .*

Scalpta est haec rarissima Gemma , quemadmodum vetusta Aegyptiorum monumenta , lineari caelatura omnium antiquissima . Scalpendi artem ab Aegyptiis Graeci didicerunt , ^(3.) apud quos etiam viguit pictura linearis , quam , teste Plinio , a Philocle Aegyptio , vel a Cleanthe Corinthio aiunt inventam . ^(4.) Idem Plinius testatur , suo tempore Romanos ferre cepisse in digitis Harpocratem , statuasque Aegyptiorum Numinum . ^(5.)

GEMMA II. *Ex Magnete , ibidem ; cum Abraxeis notis , quibus Basilidiani haeretici arcana sua commenta exprimebant .*

Vir brevi pallio segmentato indutus . Fortassis aliquis Grae-

- (1.) *Emendandum sculptoris erratum in hac Aenea Tabula .*
 (2.) *De Praepar. Ev. c. 3. V. Pignorium in Isiacam mensam pag. mibi 62. & 72.*
 (3.) *Plinius lib. XXXV. c. 3.*
 (4.) *Ibidem & lib. XXXV. c. 7.*
 (5.) *Lib. XXXIII. c. 3. & lib. XXX. c. 11.*

Graecus Histrio fabularum Palliatarum, vel Telesphorus, receptae valetudinis Deus, qui tamen in numis semper cucullatus inducitur:

GEMMA III. *Ex Sarda, ibidem, cum Inscriptione SYRA; idest, Syra.*

Effigies Faustinae Augustae, uxoris Antonini Pii, Imperatoris Augusti, Annii Veri filiae, AELii Caesaris sororis.

Solebant Augustae, adulationis causa; Dearum appellationibus nuncupari. Syria Dea vocatur Faustina, quae est Astarte Syriorum Dea; quam Cicero (1.) vult fuisse Venerem quartam, quae Adonidi nupit. Eadem inscriptio legitur in numismate; cuius postica pars lucernam exhibet; antica vero muliebre caput; crinibus vittâ devinctis, quod explicat Fortunius Licetus. (2.)

GEMMA IV. *Ex Sarda, ibidem cum his literis, POBĀ; idest, POBLICOLA, Πωβλικόλας; Populi cultor.*

Imago P. Valerii Publicolae; qui cum L. Iunio Bruto Consulatum gessit anno Urb. cond. CCXLII. & ob leges populares promulgatas, cognomen Publicolae, sive potius, ut eo tempore scribebant, Poplicolae, a populo tulit. Defunctum integro anno matronae luxerunt.

P. Valerii Publicolae imaginem hactenus incognitam, quam docti viri temporum iniuria ad nos non pervenisse aegre ferebant, Literario orbi proferimus ex celeberrimo Museo Andreinio. Quadratum Hermam capite mutilum, cum nomine P. Valesii Poplicolae; apud Fulvium Ursinum illustravit Iohannes Faber in Imaginibus Virorum Illustrium: (3.)

GEMMA V. *In medio Tabulae. Ex Iaspide rubro; cum rudè admodum caelatura, & Abraxeis occultis notis.*

Duo capita exhibet, unum virile, muliebre alterum, mutuo se respicientia; cum Victoria alata quae mulieri;

i 2

Viri

(1.) III. de Natura Deorum.

(2.) Lib. VI. de reconditis Antiquorum Lucernis Cap. XXIII. pag. 734. Vide etiam Gruterum MXLIII. II.

(3.) Tab. 147. Ed. ex Officina Plantiniana anno MDCVI.

LXXII

Viri victricis diadema aptat . Ex altera parte Fortuna navis clavum , & gubernacula gerens , cum modiollo in capite ; cui animal , sive Chimera ad pedes adblanditur .

In femore *Victoriae sculptae literae NI* , forte *NIKH* *Victoria* : *Usus scribendi , vel inferendi literas quibusdam tesseris in vestibus , fuit antiquissimus , & valde a Graecis , & ab Etruscis usitatus .* (1.)

T A B U L A XII.

GEMMA I. *Ex Carneola Dactyliothecae Andreiniae ; cum Inscriptione STEPHANI .*

Pegasus ; ἀπὸ τῆς ἀγῆνης , a fonte , quem ab eius ungula manasse ferunt , unde Hippocrene , Persio dictus in Prologo *Fons Caballinus* ; sed revera *fons maior* , ut ἰσσομάραθρον , quod feniculum equestre dicunt , vere feniculum maius valet . Pegasus ob velocitatem alatus , qui anteit cursibus auras , equus est , cui Poetae insident , quorum sermo excelsus atque sublimis , a pedestri oratione seiunctus , equestris appellatur . Οἶνος τοῖ μέγας ἰσπος ἀοιδῶν : *Visum certe equus ingens poetae ; cuius est in sublime inscendere , & in oratione sublimi sedere : Virgilius Georg. lib. III. ultimo versu .*

Et iam tempus equum fumantia solvere colla ;

Idest , carminibus finem imponere . Pegasus itaque , ut de Alpheo Hieronis equo cecinit Pindarus , κράτει προσέμιξε δεσπότηαν *victoriae herum immiscuit ; & , ut alatus , sideribus Poetam inserit , & sublimi ferire facit sidera vertice .*

STEPHANI *poteſt esse artificis nomen , supplendum opus ; vel potius nomen agitatoris , vel domini equi cursoris , nomine Pegasi , per quem gloria palmae parta fuit . Vetus inscriptio apud Fabrettum Inscr. Antiq. Cap. IV. pag. 277. n. 169. VICIT. SCORPVS. EQVIS. HIS. PĒGAVS. ELATES. ANDRAGMO . COTYNVS.*

GEM-

(1.) *Plin. Lib. XXXV. c. 9. Vide Expl. add. Dempst. Operi p. 92.*

GEMMA II. *Ex Sarda, ibidem, cum epigraphe, CASTORI.*
 Equus infraenis, indomitus, equi generosi pullus in arvis;
 quae arva designantur virgulto prae pedibus posito. Cru-
 ra agglomerat, & persultat pabula laeta, ut de teneris ani-
 mantibus Lucretius. Verbum est vetus; ἵππων ἐς πεδίον:
Equum ad campum, idest, invitas, provocas; quo maxime
equi pullus delectatur, & gaudet. Titulus est CASTORI;
quasi votum solutum Castori. Horatius Lib. I. Carminum,
Ode tertia.

*Dicam & Alcidem, puerosque Ladae,
 Hunc equis, illum superare pugnis
 Nobilem —*

Pollux pugilatu insignis, qui cum Amyco Bebricum Re-
 ge pugnavit; quam pugnam mirifice describit Theocritus
 in Dioscuris. Castori equestris ars tribuitur. In Hymnis
 qui Homero attribuuntur, Castor ἵπποδάμος vocitatur, *Ca-*
stor equum domitor; quamvis duos hosce pueros Iovis ex Leda
Tyndari filia, in fine Hymni, equites simul faciat, quem-
admodum & in numis, insculptis gemmis, & vetustis
anaglyphis passim repraesentantur.

Χαίρετε Τυνδαρίδαι ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

Tyndaridae salvete [quod verbum solenne, & rituale om-
nium Hymnorum est] velocium inscensores equorum.

GEMMA III. *Ex Onyche, ibidem. Latina inscriptio: P. CLOD*
POMP. fortassis; P. CLODIVS POMPONIANVS.

Caput Apollinis laureatum. In averfa parte lyra tri-
 bus chordis praedita; lyrae superposita duo symbola Astro-
 nomica Veneris, & Martis; speculum rotundum cum
 manubrio, & hasta tricuspis. Torvitatem Martis, & Ve-
 neris lenitatem in oculis Bathylli confiderat Anacreon.

GEMMA IV. *Ex Carneola eiusdem Cimelii Andreinii.*
 Cammarus piscis; cum literis. ΕΡΜΗC ΠΟΝΤΙΚΗ. Mer-
 curius. Pontica; idest Marina: forte supplendum Καρπς,
 Lat. Squilla, piscis cammaro similis.

GEMMA V. *Ex Carneola eiusdem Daetyliothecae Andreinae.*
 Serpens cristatus, vel potius cornutus κεραενης, qui
 caudam suam ore prehensens, nota est apud Aegyptios in
 se recurrentis anni. Literae interius, & exterius Graecae,
 sed incognitae; Basilidianis similes; quibus barbara nomi-
 na Graecis characteribus exprimuntur.

GEMMA VI. *Ex Chalcedonio Sapphirino. Cum Inscriptione L.*
 PLAUVIVS.

Subiecta utrum Larva, an Medusa? Medusam arguunt
 crinibus infra immixti utrinque angues. Equidem libens
 accepissem pro larva, seu persona, quae Dionysiis con-
 venit artificibus in Comoediis; quum Aulus Gellius Noct.
 Atticarum libro tertio, capite tertio, Varronis auctori-
 tate dicat: *Plautium fuisse quempiam Poetam Comoediarum, cuius quo-
 niam fabulae Plauti nomine (Plauti, idest Plautii; ut Pom-
 pei, Tulli, in numis pro Pompeii, Tullii, & similes ge-
 nitivi casus passim) inscriptae forent, acceptas esse quasi Plauti-
 nas, quum essent non a Plauto Plautinae, sed a Plautio Plautia-
 nae.* Plurimum haec mihi coniectura arridebat, & Plau-
 tianum illum Poetam Comicum heic designatum interpre-
 tabar; quando Antonius Franciscus Gorius huius Libri
 Parens, commodum admonuit, esse hoc Familiae Plautiae
 in Numis insigne. Verum quid si ab hoc comico Poeta?
 cuius famam scriptis suis Varro doctissimus Romanorum
 consignavit.

GEMMA VII. *Ex Onyche nigro, ibidem. Inscriptio, Q. VE-*
 RIANI. SVAVIS. *Veriania Familia haecenus incognita ex*
hac Gemma prodit in lucem.

Caput calvum Sileni. Ennius in versibus mirificis de
 dotibus probi viri, & boni amici; titulum hominis sua-
 vis inter ceteros usurpat:

— *Suavis homo, facundus, suoque*

Contentus.

Anacreon de se ipso:

Ὡς τῷ γέροντι μάλλον
 Πρέπει τὰ τερῶνά παύσιν

Ὅσω πέλαις τὰ μοίρης .

Nam senem magis decet

Suaeve ludere

Quo prope est mors .

Ita docebat insaniens Ethnicorum sapientia .

T A B U L A XIII.

EXimum sane , sed explicatu valde difficile est hoc Cimelium , quod doctorum Virorum declarationem libentius amplexurus , in lucem emitto . Si coniecturis indulgere liceat , crederem a praeclaro Artifice in femina sedente , quae sinistra Palladium , Palladis videlicet galeatae simulacrum tricubitale e coelo labsum , fatale Ilii pignus tenet , dextera inversam quasamque facem , moestitiae signum , Theanum Antenoris uxorem repraesentatam esse ; cui , ut Homerus , ^(1.) Stesicorus , & Euphorio tradidere , utpote Palladis Sacerdoti ; Palladium custodiendum traditum fuerat . Respicit post se virum suum Antenorem sedis suae columnae innixum , lacrymantem , cogitandum , sinistra mento supposita ; dubium , tradendum sit , nec ne , Palladium Ulyssi , vel potius Diomedis , quem , ut narrat Homerus ^(2.) apud se hospitio excepit . Diomedes sedet in scopulo , & hastam tenet , quem praecipuum Palladii raptorem plures auctores faciunt , ^(3.) eosque hilari vultu intuetur . Visitur etiam alia figura brevi capillo vitta revincto , veste pariter e sinistro brachio in terga reiecto , ventilante ; quae aliquem filium Antenoris refert , vel Glaucum , vel Eurymachum ; vel si femina sit , ut nonnullis videtur , Crinonem ; quos memorat Pausanias , ^(4.) eo vultu gestuque , qui adversis percussis casibus esse consuevit . Conspicuum in medio est Palladis Templum eleganti epistyllo , ornatum festis pendentibus encarpis ,

(1.) *Iliad. lib. VI. Vide Panviniū de Civit. Rom. pag. mibi 401. aliosque auctores quos recenset Cl. V. Pittschius in Voce , Palladium .*

(2.) *Iliad. lib. III. v. 204.*

(3.) *Vide Fabretum ad Tab. Iliadis pag. 364. 365.*

(4.) *In Phocic. lib. X. c. 27. pag. mibi 865.*

carpis , inter quatuor columnas ordinis compositi , ex Ionico , & Corinthio , strigibus elaboratas , cum zophoro capitibus bubulis , ac pateris distincto ; qui Ζωφόρος ideo dictus , quia capita animalium gestabat .

T A B U L A XIV.

TRia elementa , Terra , Aer , Aqua , quae praecipua ad hominem , tribus feminis repraesentantur in hoc marmoreo Anaglypho pulcherrimo , & elegantissimo ; quod , ni fallor , donarium fuit , & in alicuius Numinis , fortasse Cereris templo dicatum . Sedet in medio Tellus , quae Deorum omnium prima dicitur a Virgilio ; quae etiam Vesta appellata est , quod in medio stet sola , ceteris eius partibus in mobilitate perpetua constitutis . Eadem quoque credita Dea Ops , seu Cybele , Isis frugifera , & Ceres , quae mammosa a Lucretio , & alma a Virgilio vocatur , quod eius munere omnes homines cunctaque animalia vescantur , & vivant . Homines , qui a Terra omnium matre nutriuntur , duo infantes , ut in Numis Commodi , & Faustinae , repraesentant ; quos fovet in gremio frugibus referto . Infantium unus uberibus inhiat , alter pomum videns ostentat . Cuncta Terrae animalia referunt bos satyrus recumbens , & ovis pascens ad eius pedes . E scopulo erumpunt spicae , flores , herbae , papavera , quae eius fecunditatem designant . Eadem caput habet velatum , quemadmodum Diana Ephesia , de qua consulendus V. Cl. Claudius Menetrerius . Praeclaram Gemmam , Sardaë insculptam , supra vulgavimus pag. VII. ex Museo Andreinio , in qua Dea Cybele seu Ops , seu Ceres sedet cum copiae cornu , munusculum , seu pateram puerulo praebens , pendentibus in aere hinc inde alatis Geniis , qui eam coronant ; eo prorsus modo , (liceat , eruditionis gratia , sacrum morem cum profano perve-
tusto conferre) ut in sacris Christianorum Picturis , Beata Virgo ab Angelis supra eius caput stantibus coronatur .

Dextra visitur femina , inferiori corporis parte velata , volucris insidens , ac panno supra caput velificans , ad motus celeritatem significandam , quae AERem repraesentat . Iacet infra urna proiecta , e
qua

qua manat aqua , ut pluviae indicentur , quibus terra foecundatur . Socrates apud Aristophanem , Nubes invocans , ait vel e Nili faucibus aquas aurea urna haurire , vel in Hortis Oceani Patris cum Nymphis ludere , & choreas agere .

¶ Sinistra alia similis femina conspicitur , marino monstro insidens , positis pedibus super maris , vel fluminum undis , quae Aquam designat . Varias fuere Philosophorum antiquorum sententias circa numerum elementorum , quae heic referre supervacuum est . (1.) Miner-
viam creditam fuisse Aerem testatur Divus Augustinus , (2.) & alii auctores . Mare vero , si-ve Aquam Venus refert , quae e maris spuma genita est , & a Poetis θαλασσία Marina saepius vocitatur .

T A B U L A X V .

MArmorum hoc Vas elegantissimum , Libero Patri sacrum , dicatum-ve fortassis in aliquo Templo , Penthei Tyranni facinus exhibet ; qui ne Bacchi sacra colerentur , ipsum puerum Dionysum occidere ausus est , ut hic ostenditur , dum Orgia celebrabantur : sed aetis Numinis furore Bacchis , vivens laceratus est , & membratim discerptus ; quod diserte , & luculenter narrant Pausanias , (3.) Ovidius , (4.) & Oppianus , (5.) & Theocritus .

Baccharum nomina , quae puerum Bacchum nutrierunt , & educarunt , haec sunt ; Ino , Autonoe , & Agave . Baccha , quae Dionysum heic amplectitur , eiusque arae ad-volvitur , ut a Penthei gladium intentantis furore , ac caede liberet , est Aga-ve , ut colligitur ex Oppiano . (6.) Circa puerum Bacchum visuntur aliae Bacchae , & Bacchantes fluxis crinibus cum thyrso , cantharo , & ferula , vi capita ante se iacentes , ac retro quatientes ; & inconcinne , ut solebant ; in eius honorem saltantes strophen , & antistrophen ad
k imita-

(1.) Consulendus doctissimus Gassendus , qui de hac re fusus .

(2.) De Civit. Dei Lib. VII. c. 16. Macrobi. Saturn. Lib. III. c. 20. & Diodor. Lib. I. c. 2.

(3.) In Corinth. si-ve Lib. II. c. 2.

(4.) Metamorph. Lib. III. Fab. VII. v. 514.

(5.) Cyneget. Lib. IV. a v. 228. usque ad v. 213.

(6.) Cyneget. Lib. IV. v. 287. Vide etiam Theocritum Idyll. XXXIII.

LXXVIII

imitationem motuum Stellarum . Per strophem motum huius universi ; per antistrophem singulorum planetarum motiones significabant . (1.)

Sculpta est Ceres in dextera Vasis ansa , in laeva Cybele magna Dea , adstante leone ; quae Numina simul cum Baccho in Orgiis celebrabantur . (2.)

T A B U L A XVI.

TRes aeneas pateras primus in lucem profero ex Museo Andrei-
nio , insculptis sigillis insignes ; quas Etruscas esse delineationis , & caelaturae linearis ratio suadet . In Prima sculpta est Medea , alatis pedibus , AEsionem exanimem ferens una cum alia muliere , cuius caput , effusis crinibus , diademate redimitum est . Medae caput , brevis capillamenti , exornatum est non solum diademate , verum etiam duplici , ut nonnulli dicunt , nimbo , in sphaerulae modum rotundo , quo venerationis , & maiestatis insigni usi sunt , ut quos coli volebant , supra fastigium mortalitatis elatos indicarent . Pignoriis suspicatur Romanos , qui praeter radiatam coronam , nimbum quoque , adulationis causa , Augustis dedere , hunc morem accepisse ab Aegyptiis , qui sua numina radiato orbe insigniebant . Verum huius quoque eximii monumenti testimonio ab Aegyptiis ad Etruscos , ab Etruscis ad Romanos derivasse deduci potest ; quos Christianae Religionis cultores imitati sunt , qui Dei praecipue sanctorumque virorum capitibus imposuerunt , ut beatissimae aeternitatis hieroglyphicum esset . (3.)

II. Patera , lata ex diametro uncias novem cum dimidia , manubrium habens longum uncias quatuor , saltatrices tres feminas exhibet cum calceis , & curioso capitis tegumento , personarum more ; quae crotala , seu his similia musica instrumenta , demissis elatisque brachiis personant , hilari vultu , ac mimico gestu ; quarum media ,
de-

(1.) Vide Saubertum de Sacrif. vet. Cap. XXVII. & doctissimas notas in Tacitum Annal. Lib. XI. pag. 203. ad usum Delphini .

(2.) Propertius Lib. III. Eleg. 16.

(3.) Consulendus V. Cl. Philippus Senator Bonarrotius in Fragm. Vas. Vitreor. Coemeter. pag. 60. 61. & V. Cl. Ioh. Ciampinus Veter. Monum. Par. I. Cap. XIV. qui de Coronis , aliisque capitis ornamentis , fusius .

defluente retro veste, quae dextrum crus circumvolvit, nuda est, & inauribus ornata; aliae succinctas habent vestes, quas fibulae, nudis brachiis, in humero subnectunt. De Musica, & Ludis Etruscorum consulendus V. Cl. Philippus Senator Bonarrotius in doctissimis Explicationibus, & Coniecturis ad Monumenta Etrusca addita Dempsteriano Operi pag. 67.

III. Patera quae Ulyssis, & Circes historiam exhibet, affabre caelata est, ac variis feris, venaticisque animalibus circumquaque ornata; ad indicandos forsitan Ulyssis socios magicis artibus in belluas conversos. Uncias IX. ex diametro colligit. In medio visitur Circe sedens in magnifico, & pulchre elaborato throno, seu lecto, ornata tiara oblonga, & in vertice parum inflexa, inauribus, unionibus, armillis, pericarpis in utroque brachio, pedibus caligatis ὤμοδοσιω suppedaneo impositis; sub quo variis pisces in aquis natantes conspiciuntur. Vario manuum gestu Ulyssi, [ni potius Eurylochus sit] persuadere videtur, ut ex poculo pharmacum bibat; quod tamen Mercurii cura, qui ei moly herbam dederat, quae circa ipsum delineata est, non nocuit, neque attonitum reddidit, contra eius votum, ut narrat Homerus in Odyssaeae Lib. X. iuxta Circe adstat femina seminuda, monili, inauribus, & calceis ornata, quae, ut puto, una est ex ancillis Circes, quas dicit Homerus, ex fontibus ac nemoribus venisse, ut studiosius res domesticas curarent. In manubrio, quod altum est uncias quatuor, cernitur mulier alata, in volucris alicuius caudam pedesque desinens, & manibus coronam, siue stropium dirumpens; quam credere fas est Tempestatem repraesentare.

IV. Ex celeberrimo Cl. V. Philippi Senatoris Bonarrotii Museo nunc primum in lucem mittimus praeclarum aeneum Signum Amoris Panthei, fere huiusce moduli, in cuius antica parte cernitur Amor, cui omnia cedunt, & Deos, & homines ei subiectos esse fabulabantur; qui cum pharetra, & arcu stat supra loti florem, cui Harpocrates, & alia Aegyptiorum Numina insident, ut videre est in sculptis antiquis Gemmis. Summum eius imperium, & de Deorum omnium potentia triumphus ut indicetur, varia Numinum instrumenta, ac symbola ei subiecta sunt, tympana, & crotalum Cybeles, seu Bacchi, fistula Panis, Isidis sistrum, Hymenaei vel Cereris fax, Dianae arcus, & Apollinis pharetra

tra , *clava Herculis* , *delphinus Neptuni* , *gubernaculum Fortunae* ; *quae symbola* , *quum illustraverint Clarissimi Viri Antonius Maria Salvini in Etruscis Sermonibus* , *Serm. XXX.* & *Iohannes Baptista Casalius de antiquis Romanorum Ritibus Cap. V.* qui *aliud simile signum exhibet* ; *eorumdem eruditissimis observationibus nil addendum videtur* . *Huic signo quum in Amoris dextro cubito* , & *extremitate gubernaculi aliqua aeris fragmenta conspiciantur* , *videtur ex una parte* , *quemadmodum in eo* , *quod edidit Casalius* , *iunctum fortassis fuisse Veneris* , *ex alia Anterotis quoque simulacra* .

V. *Sequitur aeneum signum ex locupletissimo Museo Andreinio* , *quod aliquod Numen marinum* , *vel aquatile repraesentat* . *Auriturum habet caput* , & *marino quodam conchylio tectum* . *Dextra praefert anguillam* , *sinistra pomum* . *Aureos oculos* , *vel argenteos* , *vel gemmeos olim habuisse credimus* , *quum carvi oculi sint* . *Aliud signum huic omnino simile exstat in Regio Museo Mediceo* , *quod feminam raepraesentat* , & *paene eandem artificis manum redolere videtur* .

T A B U L A XVII.

Vetusta duo Aegyptiorum Deorum ΜΕΣΙΤΙΚΑ simulacra proferimus in hac Tabula . Primum ex silice , seu lapide subnigro durissimo , Fesulis reperto , quod exstat in Museo Bonarrotio . Mesitica haec simulacra , Chrysippi auctoritate , qui meminit in libro de antro Mithrae , appellat optimus P. Kircherius ; qui duo alia integra refert in OEdipo Syntagm. XVII. de Diis Aeverruncis Cap. 3. propterea quod maioris ordinis Numina ab inferioris ordinis Numinibus , vel stantibus , vel sedentibus , ingeniculatisve ante se posita , manibus teneantur ; quasi supremam Mentem sollicitatura pro bonorum quae optabant largitione , vel malorum aeverruncatione ; quare in adytis , in delubris , & in aedibus statuebantur .

I. *Visitur in quadrato loculo Isis bene aurita* , *quae inferius pag. 81. n. 1. in vetusto marmore dicitur ἐπιήκοος* , *idest* , *Audiens* , *Obsequens* , *quae audit supplicum vota* , & *exaudit* ; *caputque habet velatum* , & *pro maiori corporis dignitate* , *ac pulchritudine exornatum praealto quadrato modio* , *seu tutulo* , *utrimque ansato* , &

per-

persicae folio in fronte , cuius folia linguae , poma cordi sunt similia , veritatis , & silentii simbolo ; quo Aegyptia Numina frequenter insigniuntur , vel ante pectus ferunt . Loculi extimus limbus circumquaque sacris , & arcanis Aegyptiorum notis distinctus est , loto , sistro , oculis , serpenticulis bicornibus vario statu , lunae orbibus deorsum inuergentibus , sacris avibus , ibide , upupa , cornicibus , ac duobus aliis affeclis Numinibus sedentibus . Per has notas , & animalium figuras , ut ait Tacitus Annalium XI. primi Aegyptii sensus mentis effinxerunt ; postea vero Phoenices primi literas inuenerunt .

II. Simulacrum hoc Mesiticum rotundum in plura segmenta diuisum , cum Hieroglyphicis undique insculptis , constat ex Iaspide Aethiopico durissimo , viridantibus maculis , ex quo ignem possis excutere . Polymorphum Aegyptiorum Daemonem Apotropaeum , malorum Aueruncum masculino ac feminino sexu praeditum repraesentat ; qui dextra leporem seu cuniculum , & volucris pennam , laeva leonem cauda sustinet , & recuruum sceptrum ; cuius capiti , temporum iniuria fracto , & copiae cornu fortassis ornato , imminet Leoninum caput . Medius consistit inter duo sacra sceptrum , seu baculos , quorum uterque in loti florem desinit ; horum primus accipitrem , solaris virtutis symbolum cum titulo sustinet ; alter plantam , quam Aegyptii Monmuti dicunt . Aliud simile Simulacrum exhibet P. Kircherius in Oed. de Diis Aueruncis Cap. XIV. pag. 502.

III. Sequitur ex Museo Bonarrotio Scarabaeus ex Ophite , hac magnitudine nondum visa insignis ; quem Aegyptii inter Numina coluere , ac veteres pro amuleto , ac virtutis signo , filo traiectum , collo , vel brachiis circumligatum , ferre consuevere . In eo quoque sua Numina adiectis Hieroglyphicis arcanis notis sculpsere ; quae etiam in hoc obseruantur ; stula in sacris adhibita , dextra manus , vas ansatum , lanx , pennae , &c. & plures Dii ἀλεξίκακοι malorum expulsores : Soli sacrum voluere , quod eius imago sit , & eiusdem in cursu aemulus , & in exuenda senecta Lunae exemplar ; de quo post ea quae docti viri scripserunt , nil dicendum superesse videtur . Alium quoque Scarabaeum magnitudine sua , & Hieroglyphicis memoratu dignum vidi in laudato Museo Nobilium Comitum e Gberardesca .

IV. Pro corollario huius Tabulae eximium Canopi aeneum sigillum ,

LXXXII

lum hætenus ineditum exhibemus, cum antica, & postica parte, ex archetypo Regii Musei Medicei delineatum. Canopum refert apud Aegyptios Genium humidi elementi, Deorumque omnium potentissimum, qui hydria clausus, humana, & iuuenili facie asurgit basi que innititur, in qua conspicitur aquae alueus, & epistomium in medio, ad colligendam Niloticam aquam defluentem, quae Ignem Caldeorum Deum extinxit; quod iucundum miraculum refert Ruffinus Libro II. Hist. Eccl. c. 26. Suidas, & alii. In superiori, & inferiori ordine comites habet Harpocrates calathiformes, digitum ori admoventes, qui silentium & mysteriorum arcanorum maiestatem non evulgandam indicant; scuticam, siue flagellum tenent, tanquam malorum depulsores; post eos alii Genii conspiciuntur elatis atque apertis manibus, in faustitatis symbolum. In medio super aram vultures; seu accipitres e vasculo propinant; sub ea globus aspidibus circumvolutus, qui indicant apud Aegyptios vim quamdam igneam universum penetrantem, & fecundantem. Infra sedent super crocodilos Anubides, quorum unus canino vultu, alter felis specie conspicuus, Genium Lunarem designant. In medio visitur Scarabaeus alatus, qui solem, & mundum, aliaque multa significabat, quae recenset Horus Lib. I. Hierogl. 10. In postica cernitur igneae vis solis symbolum accipiter subvolans, cum ala in capite ad motus velocitatem indicandam, & cum hastis hinc inde elatis, ac decussatis. Exstat in Mediceo Museo aliud signum Canopi unciarum IX. e Chalcedonio huic adsimile, cum stella insculpta in dextro ac sinistro latere. Aliud quoque exhibet V. Cl. Causeus in Museo Romano Sect. II. n. 32. 33. 34. 35. & eruditissime illustrat, quem si consules operae pretium facies.

T A B U L A XVIII.

EXimia aliquot Monumenta, quae Florentiae reperiuntur in Museo Excellentissimi Ducis Salviati in lucem damus. Marmoreum primum vetustum Anaglyphum, superiori parte mutilum, ac postea suppletum Uraniam Musam refert, Astrologiae praesidem; praealtae urnae innixam, coelestem globum contemplantem, quem
Atlas

Athlas alatus humeris sustinet . In Urna sculptus fortassis Hercules cum Antaeo .

Secundum marmoreum Anaglyphum exquisito artificio pulcherrimum, & elegantissimum refert Bacchum barbatus, tenui oblonga veste amictum, (1.) dextra cantharum utrimque ansatum, sinistra thyrsus tenentem, vere, ut ait Horatius, metuendum Numen; bederaea corona redimitum, quam, ut ait Plinius Libro XVII. c. 4. ferunt primam omnium imposuisse capiti suo; quod vinum, quemadmodum bedera, Φρένας ἀμφικαλύπτει, velat praecordia circum, ut de Amore dixit Homerus. Facile etiam crederem referre aliquem Liberi Patris Sacerdotem, sacrificantem ante aram rotundam ignitam; quem comitatur Baccha saltans, ut in Orgiis fieri solebat; non passis criminibus, ut supra vidimus, sed in nodum religatis supra caput; quae fert in humeris capreolum, ut mos erat, a Bacchis furore periculis discerpendum.

III. Ex nigerrimo lapide Simulacrum conspicitur Isidis mammosae, quae apud Aegyptios eadem erat ac Luna. Oculos habet repositos ex Chalcedonio, quem morem Deorum simulacris gemmeos oculos reponendi (de quo infra pag. 406. vetus inscriptio Musei Suburbani Strozii) ab Aegyptiis alias gentes accepisse coniecimus. Limis, & ad terrorem iniiciendum obtortis oculis Isis fingebatur, quod ferire periurios crederetur, & illos maxime non servantes fidem per eam iuratum, de quibus Ovidius in Ponto Lib. I. Eleg. I. Infra in sepulchrali urna legitur; S. Q. H. A. L. H. I. I. id est. Si quis hanc aram laeserit habeat Isidem iratam. Caput habet tectum velo, imposito parvo calatho, ornatumque comis calamistratis, religato persicae folio in medio Isidi sacro, silentii, ac veritatis typo, vel ni fallor Scarabaeo, de quo supra nonnulla notavimus. Linea arcta veste, quam invenit, cincta est usque ad pedes super basin inter se connatos, & compositos; quo statu Deorum simulacra apud Aegyptios finguntur, ut Heliodorus Libro III. Ethiop. testatur. *Dextra ma-*

nu

(1.) Cur Bacchum Barbatum effinxerit veteres differit Macrobius Saturnalium Lib. I. cap. 18. Vid. Diodorum Lib. III. & IV. pag. mihi 149. Pausaniam Lib. V. pag. mihi 324. & Lib. II. pag. 140. Bacchum Barbatum huic nostro similem edidit topatio ex calpium ex Museo Card. e Carpineo Cl. V. Phil. Sen. Bonarrotius in Observ. in Numism. max. mod. pag. 440.

LXXXIV

nu gestat sacram Aegyptiorum notam, tauticum characterem, ansatam videlicet crucem, quae salutis, & fecunditatis symbolum est; cuius circulo coelestes orbes, & per crucis lineas elementa indicantur.

IV. Simulacrum ex atro lapide Aegyptium Numen refert, ex eorum certe numero, qui Αποτροπαιοι Apotropaei, & Averrunci, idest malorum expulsores appellantur; scuticam, sive flagellum dextra tenet, malorum aversionis symbolum; sinistra aduncum sceptrum, ut in contrarios Daemones noxiosque Genios imperium, & potestatem significet. In postica parte sculptae notae Aegyptiae, & Hieroglyphica, quae diligenter excepta, & delineata sunt, & alii interpretanda relinquimus.

T A B U L A XIX.

R Arum admodum tantae magnitudinis Abraxeum monumentum prodit ex Museo Bonaventino. Ophiteus scilicet quadrilaterus, ut in proposito schemate, numero I. II. III. IV. ex Ophite Thebaeo, sive Thebano, ut ait Lucanus Lib. IX. viridantibus, ac nigris crebris maculis distincto; quem in Clavis erutum tradunt, prope Clusum. Ad Basilidianos, Valentinianos, Priscillianistas, Gnosticos, aliosve huius generis spurcissimos Haereticos pertinere declarant subiecta aliqua portentosa simulacra; quae etiam in Abraxeis Gemmis insculpta pro amuletis non raro conspiciuntur; Perseus miles galeatus, cum hasta, & scuto in dextra praeter morem, & cum stella radiante in sinistra; ut nonnulli putant, Mithrae initiari solitus: Serpens in IV. latere rectus, cum cauda tortuosa, & capite radiato nimbo circumvoluto, de quibus Vir Cl. Chisletius Cap. XI. & XIII. in Abraxeas Gemmas consulendus est. Praeter haec varia animalcula sculpta hac illac visuntur, leo, canis, gallinaceus, aquila subvolans, ara ignita, ac plures nobis obscuri characteres, & notae, quibus superscripti Haeretici, qui Aegyptiorum Sacerdotes in Hieroglyphicorum inventionem fortassis imitati sunt, suorum dogmatum arcana figmenta occultabant.

Sequitur in medio figlina Tabula ex Museo Andreinio, anaglyphico opere, & Historia, quae in eo exhibetur valde commendabilis,

lis, quae quinquaginta quinque ab hinc annis Romae reperta est, cum aliquot aliis similibus Anaglyphis, quae exstabant in casali Stroziae Gentis, quod Lunghezza appellatur, & parietes ornabant cuiusdam aediculae Canopo Aegyptiorum Deo sacrae, de quibus Andreino amico optimo scripsit Vir Cl. Leonardus Augustinius. Nilum igitur, variis animalibus, praesertim Crocodilis, Hippopotamo, Ibis, stantibus super humiles casas in Nili ripa, Anseribus, & loto herba feracissimum Tentyritae homunculi, ut solebant, levi cymba transcurrunt; eo usque audacia praediti, ut terribiles crocodilos insectarentur, caperent ac perderent; de quibus haec narrat Plinius Libro VIII. c. 25. Quin & gens hominum est huic belluae (i. crocodilo) adversa, in ipso Nilo Tentyritae, ab insula in qua habitat appellata. Mensura eorum parva, sed praesentia animi in hoc tantum usu mira. Terribilis haec contra fugaces bellua est, fugax contra insequentes; sed adversum ire soli audent. Quin etiam flumini innatant, dorsoque, equitantiuim modo impositi, hiantibus resupino capite, ad morsum addita in os clava, dextra, ac laeva tenentes extrema eius, utrimque ut frenis in terram agunt captivos, ac voce etiam sola territos cogunt evomere recentia corpora ad sepulturam. Fere eadem scribit Solinus Cap. 34. Ex hoc monumento liquet verum esse quod de pumilionibus apud Suidam in voce Νάωνος scribit Theophrastus; νάωνον ἀπὸ τοῦ ἔχοντα μέγα; nanum veretrum habere magnum. Ex his Crocodilis unus loto scapo, seu flori insidet, alter in aqua innatat; forsitan ut indicetur, ut ait Plinius, crocodilos in terra dies agere, noctes in aqua, terra pariter ac flumine infestos; pectinatim stipante eos dentium serie; quos tamen Oppianus Lib. IV. Cynegetic. τρισηίχου, triplicibus dentium versibus munitos dicit. De loto Nilotica, quae recedentibus aquis Nili riguis procoenit, videndus Dioscorides c. 569. quem paene exscripsit Plinius Lib. XIII. c. 17. Ibis, Isidi, ac Mercurio sacra, Nili castis insidet; quae pollutas aquas eo usque refugit, ut non alia se se abluerent Aegyptiorum Sacerdotes, quam ea, cuius haec avis bibendo puritatem approbasset. Cum Crocodilo eas inimicitias gerit, ut eiusdem pennarum contactu, si AEliauo credimus, Lib. VII. c. 40. Crocodilus statarius efficiatur.

T A B U L A XX.

Aenea Galea, Musei Andreinii haud postremum monumentum, nunc primum in lucem prodit, Phoeniciis literis in interiori ora incisus valde insignis; quae apud antiquas Cannas Romani exercitus clade celeberrimas, nunc Canusum ex Leandro, reperta est. In ea non crista, non conus in vertice, sed grana simul collecta; & tota caput convestit. Militis nomen, qui hac galea pluribus in locis in adversa parte ictibus confossa, & contusa usus est, ex quibus eius virtus clarius arguitur, insculptas literas praefere credimus, exemplo Romanae aeneae Cassidis, quae in Museo Barberino asseruatur, quae in extrema anteriori parte hanc habet inscriptionem; AVR. VICTORINVS MIL. COH XII VRB idest: Aurelius Victorinus Miles Cohortis Duodecimae Urbanae; cuius schema delineatum perhumaniter ad me misit Vir doctrina, ac pietate praestantissimus, summoque honore semper a me colendus Illustriss. ac Reverendiss. D. Franciscus Blanchinus Sanctissimi Domini nostri Praelatus Domesticus. In interiori parte duo quoque annuli conspiciuntur, ut traiectis loris, quum opus esset, suspendi posset; ut videre est etiam in militibus iter facientibus in Traiani Columna, qui galeam scuto appensam ferunt. Auricula quae superest, nam altera deest, ex aereis intrinsecus simul confertis laminulis pendet; quas laminulas tenent clavicali, quorum rotunda capita in extrema parte eminent; quae auriculae ab Homero Iliadis V. ἀμφίφαλοι dicuntur. Hinc milites pileolos quosdam pelliceos gestasse liquet, ut firmiter capiti superpositae galeae haerent. Antiqui nostri cerebrariam vocarunt (cervelliera) & artifex cervellerarius dicebatur, ut in muro Templi S. Reparatae legitur iuxta Portam, quae locum dictum la Canonica respicit. Sed de hoc tam raro, atque eximio monumento fusius alibi, quum agemus de Armis veterum; in quo opere, Deo dante, conabimur illustrare antiqua trophaea, & arma egregie sculpta in duabus marmoreis triumphalibus Columnis, quae exornant Regium Museum Magni Ducis Etruriae.

I N D E X
 F L O R E N T I N O R U M
 M U S E O R U M

QUORUM INSCRIPTIONES VULGANTUR
 IN HAC PRIMA PARTE.

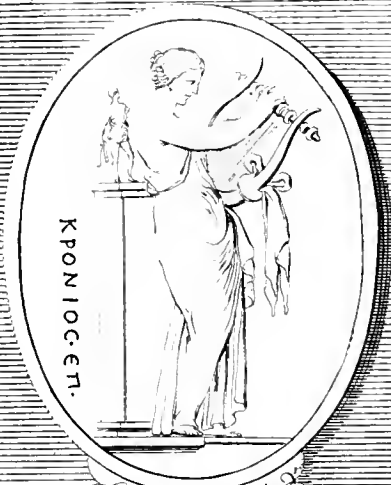

- E**X Regio Museo Mediceo cxxxiv. In-
 scriptiones . pag. 1.
 Ex Museo Marchionis Riccardii cvii.
 Inscriptiones . pag. 81.
 Ex Museo ex Urbanis Hortis Marchionis Cor-
 finii ccxxvi. Inscriptiones . pag. 119.
 Ex Museo Nobilium Gaddiorum lvi. Inscr-
 ptiones . pag. 185.
 Ex Museo Clarissimi Viri Philippi Senatoris Bo-
 narrotii xlvi. Inscriptiones . pag. 213.
 Ex Museo ex AEdibus Francisci Comitis Guic-
 ciardini xxv. Inscriptiones . pag. 225.
 Ex Museo Clarissimi Viri Abbatis Petri Andreae
 Andreinii lv. Inscriptiones . pag. 235.
 Ex Museo Nobilium Cerretanorum xv. Inscr-
 ptiones . pag. 267.
 Ex Museo Marchionum Nicoliniurum xiv. In-
 scriptiones . pag. 277.
 Ex Museo Marchionum Guadagniorum xix. In-
 scriptiones . pag. 283.
 In-

LXXXVIII

- Inscriptiones Antiquae XCIII. quae exstant variis in locis Florentiae . pag. 287.
Ex Museo Suburbano Villae Stroziae ad Montem Hugonis cccv. Inscriptiones. pag. 331.
Inscriptiones LXIII. quae exstant in Villa Scamnicia Nobilium e Gallis . pag. 429.
Inscriptiones Antiquae xxxv. quae variis in locis Agri Florentini reperiuntur . pag. 441.
In Appendice Inscriptiones praetermissae xxxvii. quae Florentiae habentur variis in locis . pag. 455.
Omnes Inscriptiones , quae in hac Prima Parte vulgantur , sunt numero MCCCXXX.

ΚΡΟΝΙΟΓΕΤΗ

Ex ect. Pat. Ant. I.

ΚΛΩΝΟC

Ex Carn. ibid. II.

ΑΜΕΘΗΒΗ

Ex Ameth. ibid. V.

ΑΓΛΟΠΟΥ
ΕΠΙΟΙΕΙ

Ex Beryll. ibid. III.

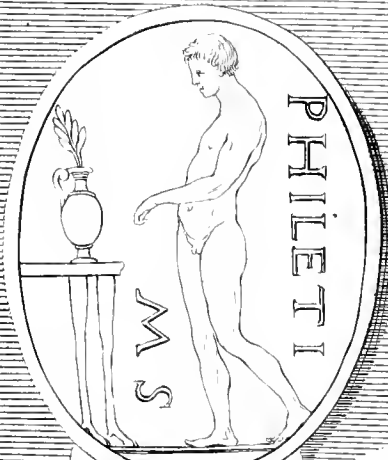

ΑΝΤΙΟΧΟΥ

Ex Carn. ibid. IV.

Auspiciis Illustriss. et Reuerendis
D. D. Josephi M. Martelli, Archiep. Florent.

Ex Carp. Dact. Ande
I.

Ex Ach. Cim. Ricci
II.

Ex Hel. Cim. Ande
V.

Ex Carn. M. Ricci
III.

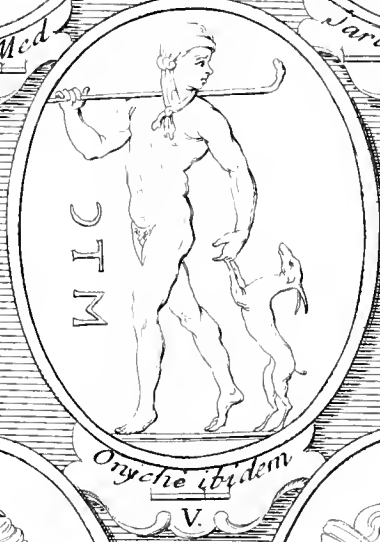

Ex Asp. n. ihid
IV.

*Auspiciis D. Petri Francisci Equit.
Senatoris Ricci Patric. Florent.*

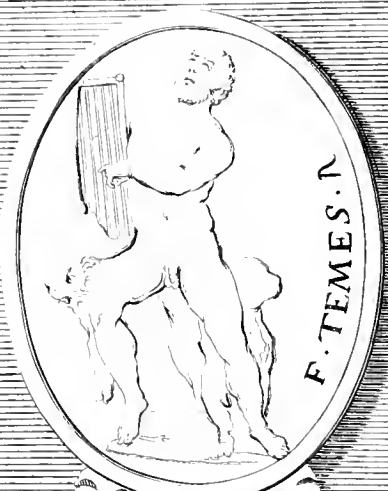

Auspiciis D. Pandolfi Senatoris
Pandolfini

Septn. Mus. Med.
I

Chalc. ibid.
II

Ameth. ibidem
V

Sarda ibid.
III

Sarda ibid.
IV

Auspiciis D. Camilli Senatoris Pandolfini

1910
1911

1912
1913

1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920

1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930

1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940

1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950

Sept. a Mus Meck
I.

Achat. Jardon ibid.
II.

Ameth. ibid.
V.

Carn. ibidem
III.

Sarla ibidem
IV.

Auspiciis D. Philippi Martelli Pat. Florentini

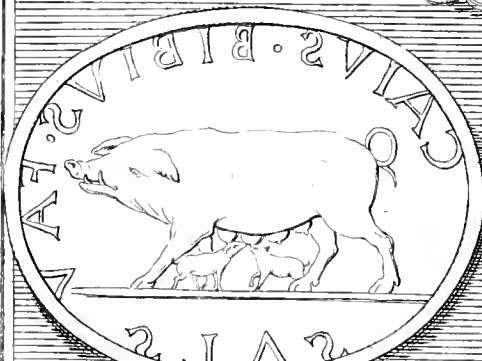
Sarda Mus Med.
I.

Achatuar. ibid.
II.

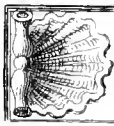
Sard. ibidem.
V.

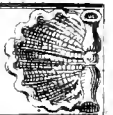
Sarda ibide.
III.

Achatuar. ibid.
IV.

Auspicius D. Antonii Senatoris
del Rosso

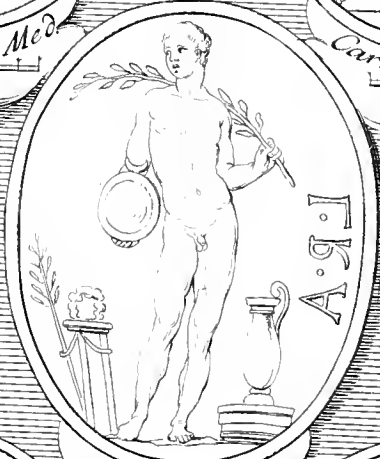

Sardonio. M. Med.
I.

Carneola ibidem
II.

Sarda ibidem
V.

Sarda ibidem
III.

Sap. uir. ibid.
IV.

Auspiciis D. Caroli Marchionis.
Gerini

Sarda Mus. Med.
II.

Onych. ibidem
I.

Sarda ibidem
V.

Achat. Sard. ibid.
IV.

Sarda ibidem
III.

Auspiciis D. Andreae Marchion. Alamanni

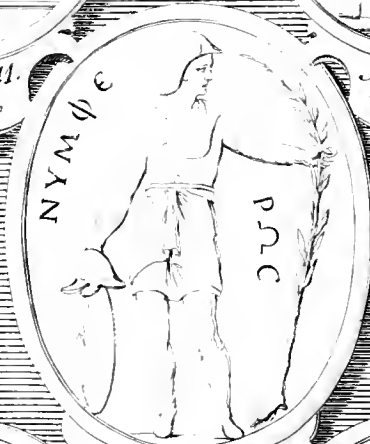
Sap. uir. M. M.

I.

Sarda ibid.

II.

Sarda ibidem

V.

Sarda ibidem

III.

Sarda ibidem

IV.

Auspiciis D. Danielis Wray
Armigeri Angli.

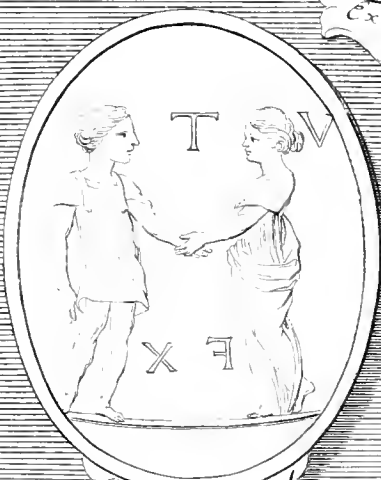
Ex Jasp. r. Cim And.

Ex On Ibidem

Ex Sarda, Ibid.

Ex Jasp. vir. Ibid.

Ex Sarda, Ibid.

Auspiciis D. Rossi Antonii Martini
Patricii Florentini

Ex Magnet. Cim. Ant. I.

Ex Sard. Ibid. II.

Ex Jasp. rubr. Ibid. V.

Ex Sard. Ibid. III.

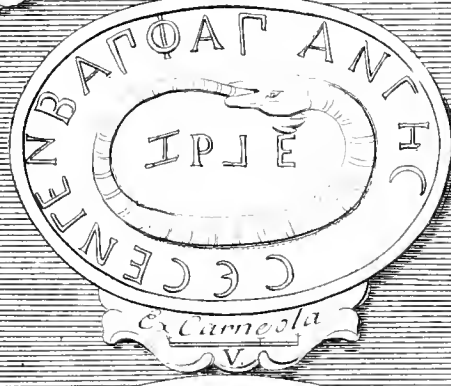
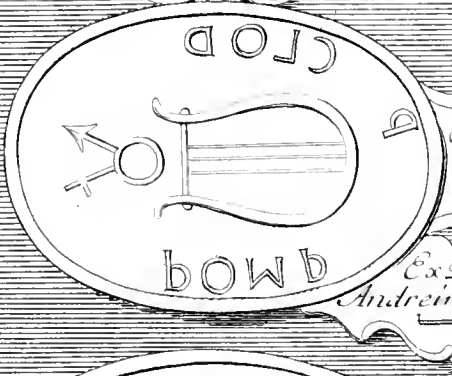
Ex Sard. Ibid. IV.

Auspiciis D. Abbatis Laurentii
Ridolfi

Auspiciis D. Abb. Francisci Ginori Patr. Flor.

Camei magnitudo

*Ex Regio Cimeliarchio Magni Ducis Etruriae Chalcedonio
Excisio*

Auspiciis D. Andreae Marchionis Del Monte.

Tab. XLV.

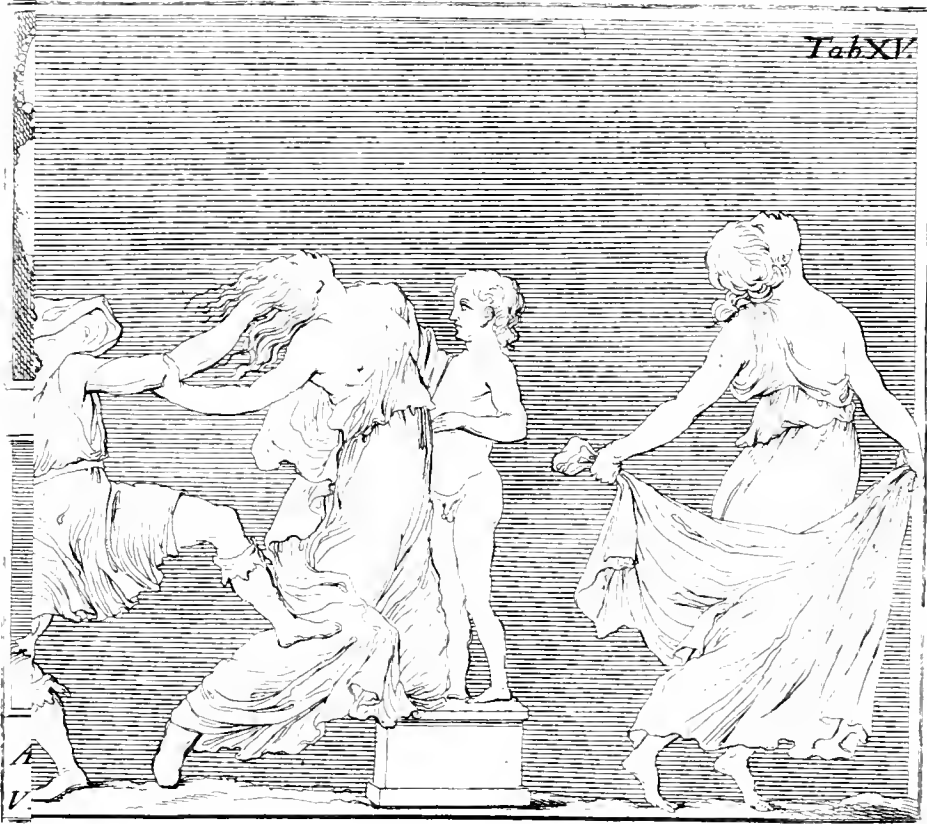

d. V. Vnc V.
Canonici Pratenfis
Io. Dom. Ferretti del.

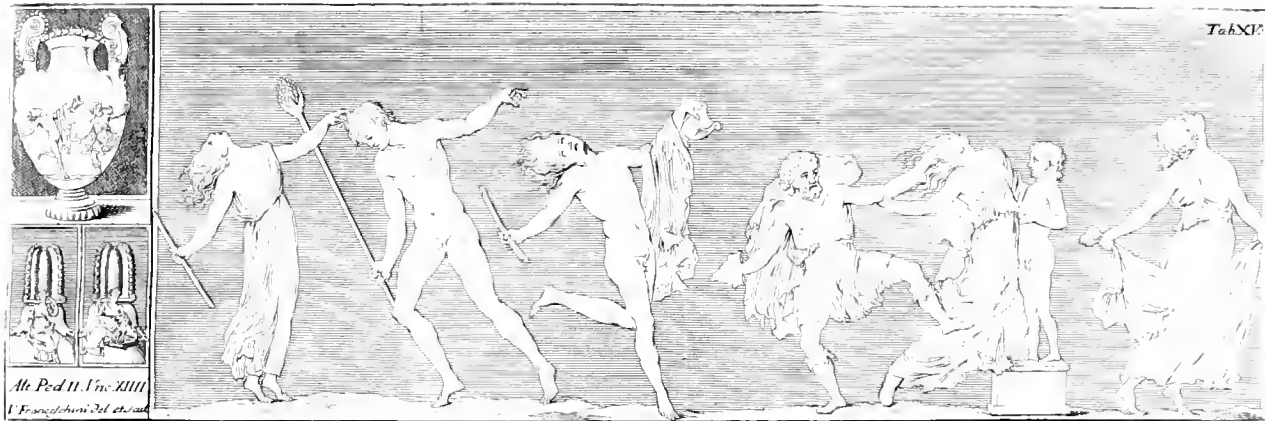
In Regio Museo Mediceo Longi Ped VIII. Vnc Vni Alt Ped V. Vnc V.
Auspiciis D. Johannis Baptistae Comitis Casottii Canonici Patensis
Dm. Franzichini sculp. Jo. Dem. Ferretti del.

Tab. XV.

ii.
Capponii Patricii Florentini.

In Urbani Hortis D. Marchionis Corsinii

Auspicii D. Ferrantis Mariae Senatoris Equitis Comitæ Capponii Patricii Florentini

En. Museo IV. a. S. Mariae

En. Museo IV. a. S. Andreae

Auspicio

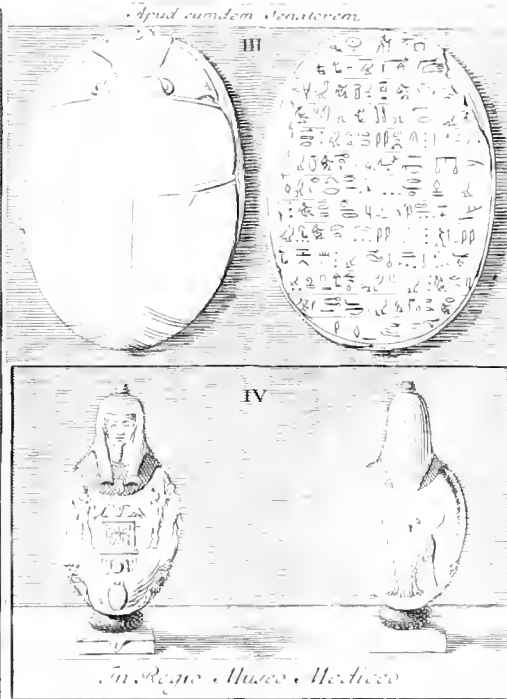
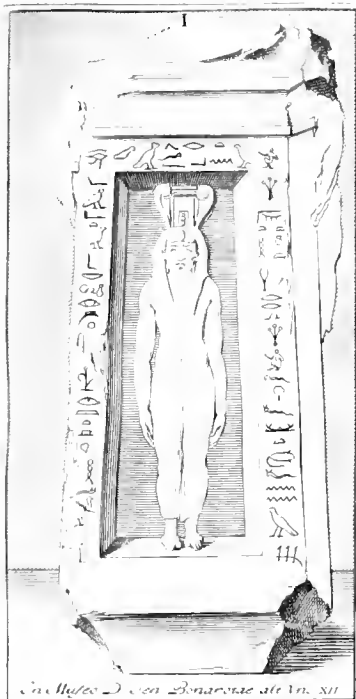
D. Gabriello. Abb. Marchioni. Ricardi. D. Compeu. Abb. Veri.

D. Philippo. quatu. Corbello. datus. Ter

En. Museo IV.

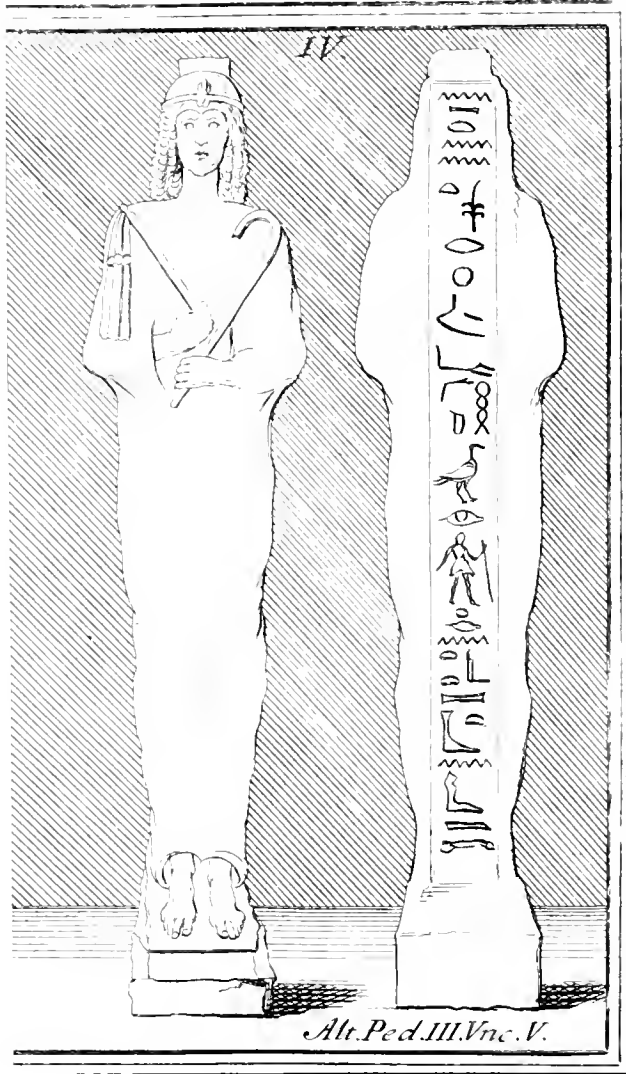
D. Frangelli. scul

68

Auspicio D. Thomae Perchem de Perchem, Maritimae Britannicae
Baronetti, Regiae Societatis Socii

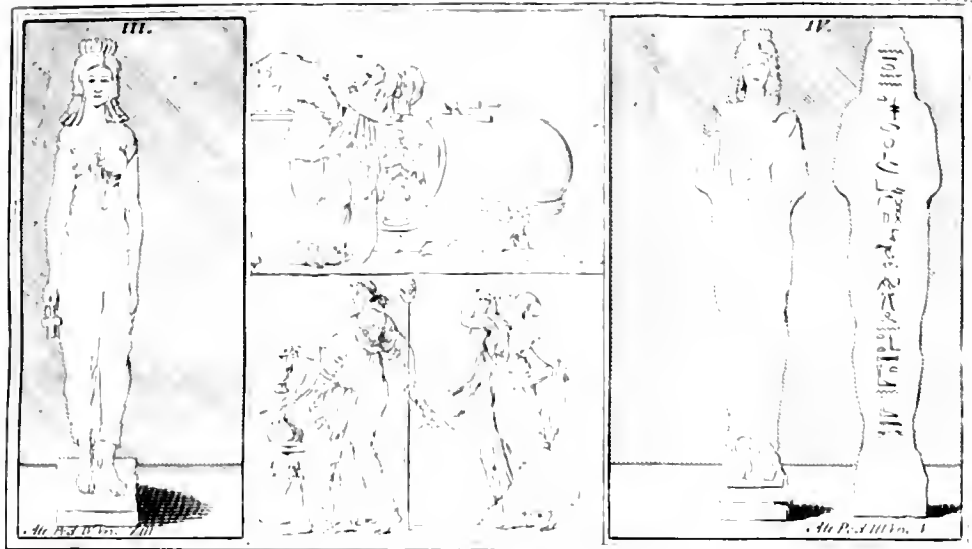
J. Franchoni del. et scul.

uati.

ionis Gerinii.

D. Franceschini scul

An. Pict. Vn. III.

An. Pict. Vn. I.

II. An. Pict. Vn. I. Lat. Pict. Vn. VI.

In Museo Erc. D. Ducis Saluati

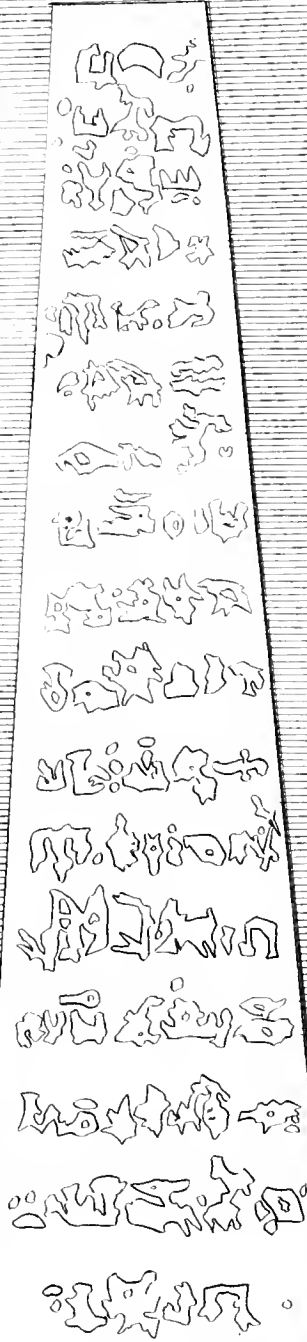
Auspicijs D. Johannis Marchionis Serinii.

nc. II.

i. P. Fl.
 Basu
 vley

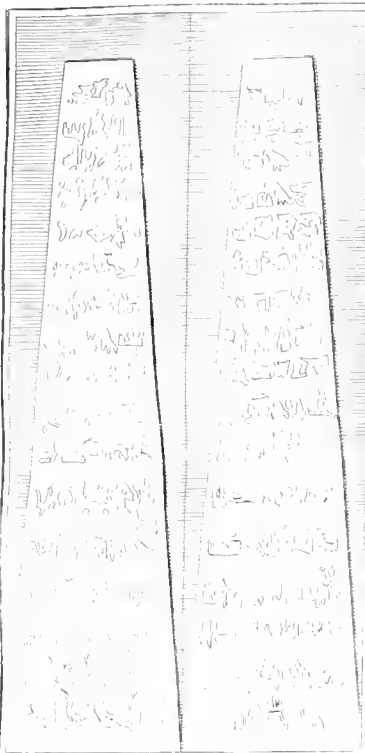
III

IV

In Museo Cl. V. Philippi Senatorie
 Buonarroti

Franc. del. et. scul.

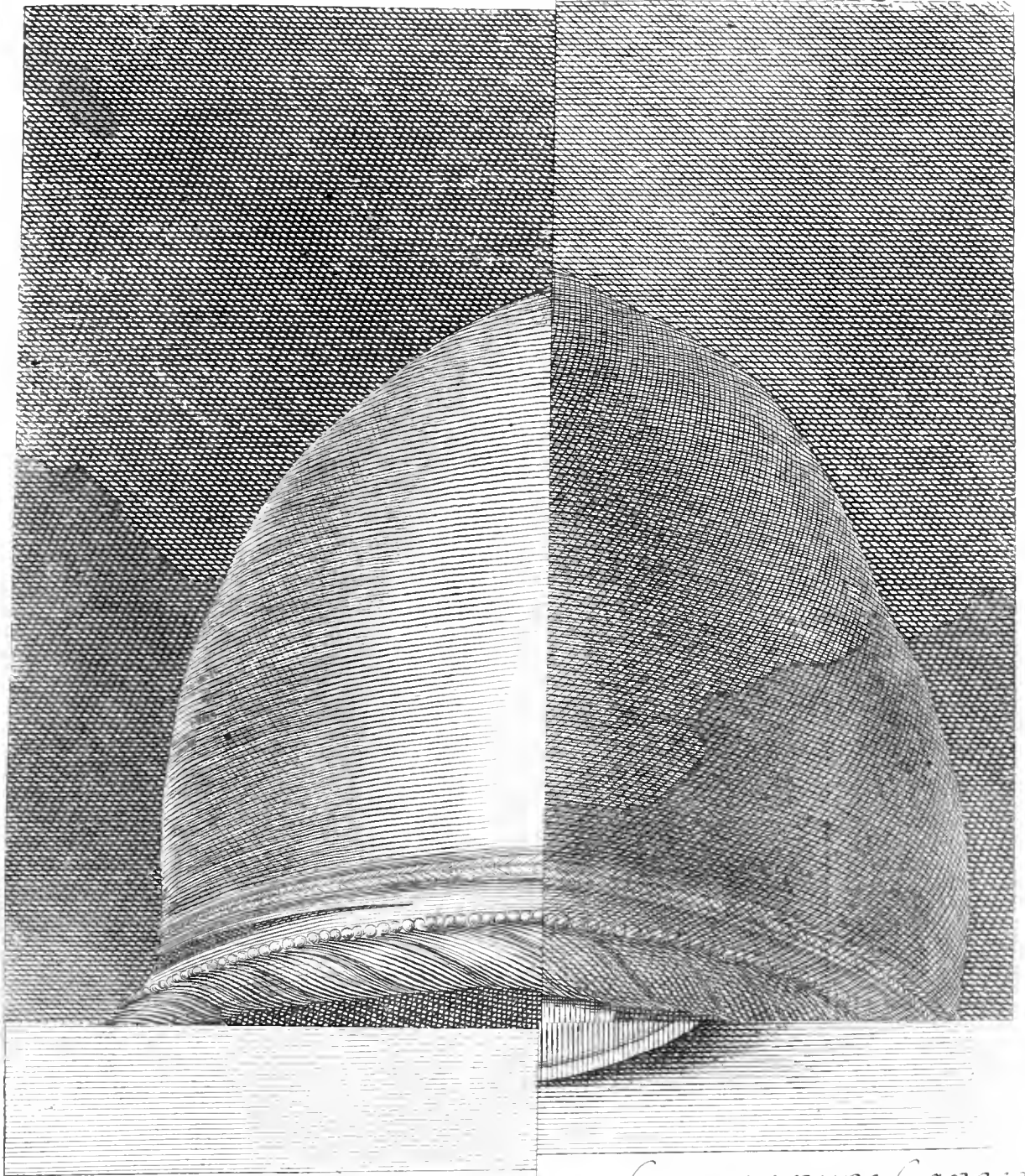
In. Bibliotheca. Scholae. in. huius
moduli. ephate

In. Stephano. t. m. s. u. d. d. u. v. n. II
In. Museo. Cl. Abb. S. Mariae. in. Antiquo. P. I.
Au. p. c. i. t. e. P. Jo. h. n. n. i. s. C. r. a. w. l. e. y
& Amig. e. r. i. M. a. l. i

In. Museo. Cl. S. Philippo. in. Antico.
S. u. a. m. a. r. t. i.
Tom. de. l. a. s. t. a. l.

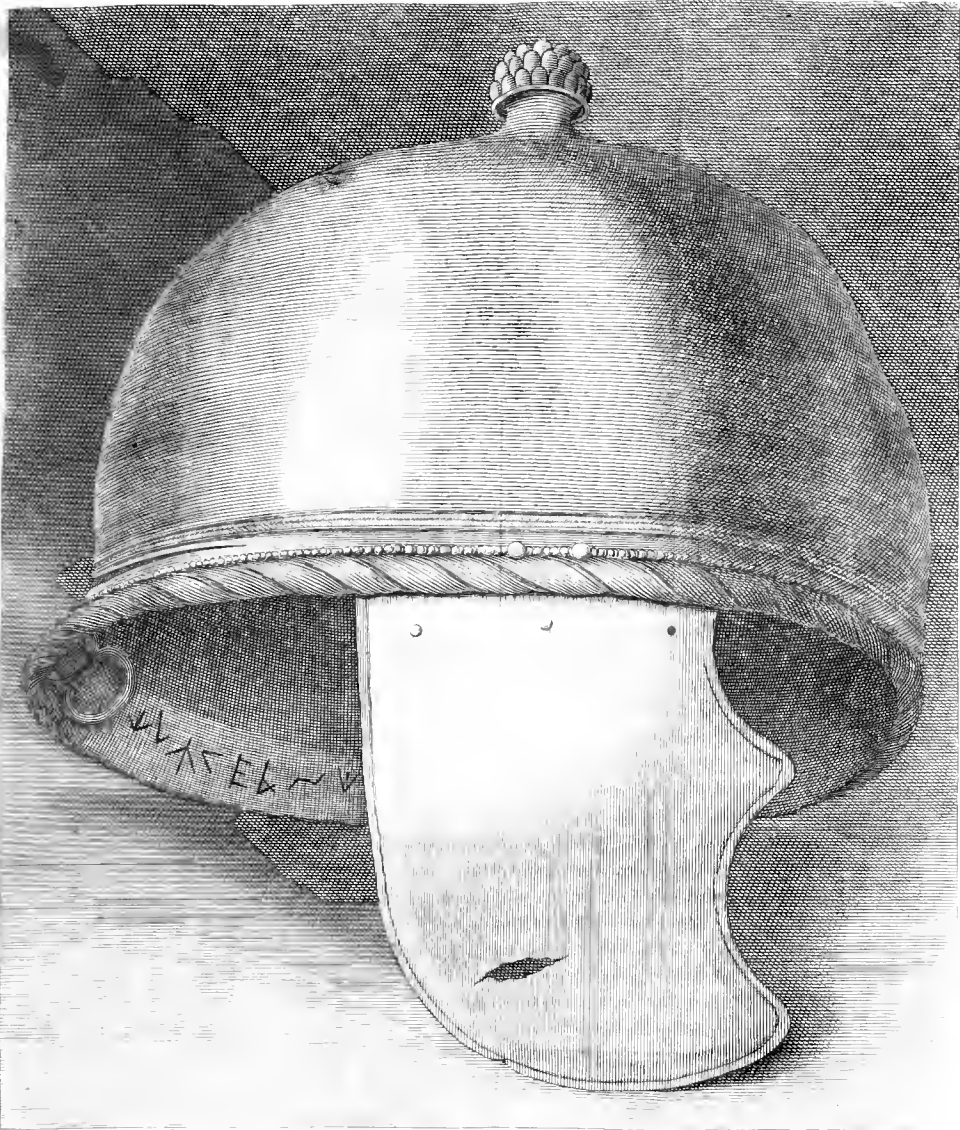

*Aenea Cassia, Etrusca inscripta, quas Cannas, nunc Canosa
 in Apulia, Romani exercitus, n. asseruata: in Museo
 Cl. F. Abbatie Ric. in Mediceo*

*D. Petri Pirroclini
 D. Leonardini*

Ich. Casini del.

Bern. Krilli sculp.

*Aenea Calvis Cusca inscriptione valde insignis apud antiquas Cannas nunc Cannosa
 in Apulia Romani exercitus clade celeberrima reperta olim generatim in Museo
 A. D. Abbatis Petri Andree Andricini nunc in Museo*

Auspicio

*D. Petri Pauli Comitum Baiulii, Marcelini
 D. Leonardi Del Riccio Patricii Florentini*

Tab. Cap. 1.

Ben. Gualt. sculp.

INSCRIPTIONES

A N T I Q U A E

GRAECAE ET ROMANAE

QUAE VISUNTUR

F L O R E N T I A E

I N V E S T I B U L O

R E G I I M U S E I

MAGNI ETRURIAE DUCIS.

In Museo Mediceo

INSCRIPTIONES ANTIQUE MUSEI MEDICEI.

In Ara magna marmorea, ornata simpulo, patera, capitibus arietinis, aquilis, avibus, duobus gallis pugnacibus, & monstro marino.

Idest

Bacchi Scianthi iussu Marcus Pinarius Proclus & Aristobulus Aristobuli.

A 2

Hanc Inscriptionem Bacchi τοῦ Σκιάνθι, cum illustratione Francisci Comitis Montani ediderunt Auctores Ephemeridum Litteratorum Italiae Veneti. tom. xxxii. pag. 87.

1. Quum nullum punctum appositum sit τῷ ΣΚΙΑΝΘΙ, coniecturae locus esse potest legi potuisse ΣΚΙΑΝΘΙΟΥ, aut ΣΚΙΑΝΘΙΕΩΣ. aut ΣΚΙΑΝΘΙΔΕ. Verum Stephanus, apud quem est : Σκιάς χώρα Ἀρκαδίας καὶ Σκιάτης τὸ ἔθνικόν. illi opinioni repugnare videtur ; ut τὸ Σκιάνθι venire possit ἀπὸ τῆς Σκιάδος, a regione Arcadiae ita dicta. Obiicit doctissimus, idemque amicissimus Auctor huius Diatribae, Stephanum τὸν ἐθνικογράφον ab Hermolao Byzantino Grammatico, ut ab Epitomatoribus solet, intercisum esse atque interpolatum. Respondeo [liceat enim ab Amico, veritatis anquirendae causa in aliqua re modestè dissentire] ἀπὸ τῆς Σκιάς gentile nomen esse Σκιάτης, non autem Σκιάνθιος. Praeterea videre est in fragmento Stephani ab Abrahamo Berkelio in lucem edito, Hermolaum, ut volumen contractius fieret, nihil aliud egisse, quam veterum testimonia truncasse, in quo verè operam lusit ; nam quod erat praestantius omisit, contentus Stephani grammatici auctoritate, nihilque in verbis eius mutasse ; Auctoritas autem grammaticorum vana & frustra est, nisi bonorum auctorum roboretur exemplis. Σκιάς umbella est, aut umbrosa pergula, seu umbrosum tegmen. Alteram coniecturam suppeditat Σκίαθος apud Strabonem, quasi forte primitus fuerit Σκίανθος, postea extrusa N euphoniae gratia dictus is fuerit locus Σκίαθος. Σκίαθος non videtur aliquid significare ; Σκίανθος significat, quasi Umbrae flos. Cur igitur tam facile mutatum fuit in Σκίαθος, quae est, ut ita dicam, vox βλίβρι. Quod etiam Adnotator animadvertit. Docte idem & erudite a Sidone, inquit, Syriae civitate derivatur Sindon, intrusa littera N, ab ἔχης similiter anguis. Addo ego Lycophronis Scholiasten : Σκιαστὴς ὄρχιδος πᾶσι (1. παρὰ) Λάκωσιν v. 561. Apollo apud Laconas appellatus Σκιάτης, ab Odeo, quod Σκιάς (idest, puto, Umbrosa Porticus) vocabatur, ut ait Phavorinus. Ovidius Artis Amatoriae libro primo :

*Tu modo Pompeia lentus spatiare sub umbra,
Dum Sol Herculei terga leonis adit.*

Pompeia umbra, idest Porticu Pompeii. Sed videndum, unde id hausit, nam nihil affert Phavorinus de suo. Ορχιδεύς [pergit] idest saltationis Praeses. Interpres Lycophronis nihil de Arcadiae loco, quod dicebatur Σκιας. *Umbra, Umbella*.

Quod autem hoc loco Scholiastes δαίμονα ἐνόρχην explicat *saltatorem*, propterea quod cum saltatione Bacchi mysteria peragebantur; equidem exponerem: coleatum, Theocr. Idyll. 3.

καὶ τὸν ἐνόρχην

Τὸν Διευκὸν κινάκωνα φυλάσσει μή τι κορύψῃ.

Heinsius in Hesiodi Opera & Dies, locum adducit Horatii:

Poscimus, si quid vacui sub umbra

Lusimus tecum,

ad illustrandum Hesiodi locum:

ἐπὶ δ' αἴθροπα πίνεμεν οἶνον

Ἐν σκιῇ ἐζόμενον.

Apud Pausaniam Bacchum Floridum cognominari commodum admonuit doctissimus P. Valsechius. Quare sub umbra pampinis, & vitis floribus referta, sedentem Bacchum imaginari quid vetat? atque ibi Nymphas Satyrosque carmina docentem.

Quare cuius libera facultas esto legendi ΣΚΙΑΝΘΙῶς, aut ΣΚΙΑΝΘΙμοῦ, aut ΣΚΙΑΝΘΙου. quae cognomina in Dionysum quodammodo convenire queunt; locus autem unde denominatum opinamur, debuit esse Σκίανθος, ex quo derivetur τὸ ἑθνικὸν ΣΚΙΑΝΘΙος, namque ἀπὸ τῆς Σκιας esset Σκιάδιος, aut Σκιάτης. quemadmodum hoc ultimum vult Stephanus.

Pausanias in Atticis, editionis Aldinae pag. 23. Διονύσει τε Αὐθίου καὶ Νυμφῶν Ἰσμενίδων. *Dionysi Floridi, & Nympharum Ismenidum.* Addito vocabulo σκιά, forte factum est nomen compositum Σκίανθίας, ex quo Genitivus ΣΚΙΑΝΘΙου.

Eadem fini ac superscriptum marmor, legitur caelata gemma, cuius notitiam mihi dedit omni litterarum genere excultissimus Scipio Marchio Maffei, ΕΦ ΣΚΩΠΙ [forte Εφεσίων.]

Apud

Apud Pausaniam pariter indigitatur Bacchus Κίωρεὺς, idest *Hederaceus*. quasi hederæ umbra gaudens.

In Corinthiacis idem Auctor Iunonem laudat Ἀΰθραιαν, *Floream*, vel *Floridam*.

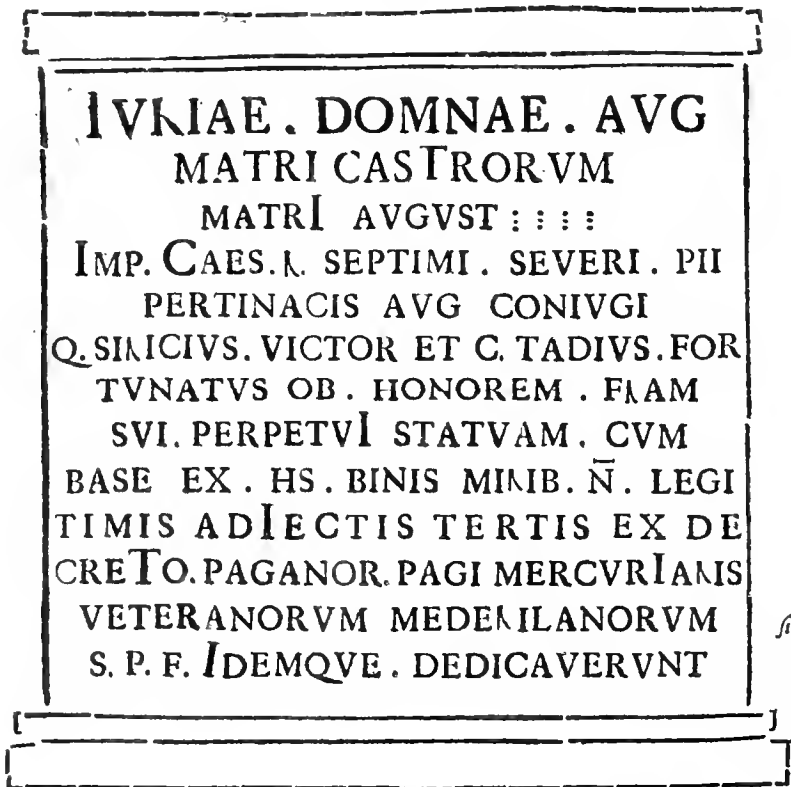
Supra laudatus Maffeius animadvertit, quum in hac In-
scriptione dicatur κατὰ πρόσταγμα, *Iussu*, vel *ex Monitu*, videri
dici debere Διονύσιον dandi casu non Διονύσιον. quum sit votiva.

Vide doctissimum Reinesium *Class. 1. Inscr. 113. pag. 151.*
qui hanc votivam Tabulam & ipse edidit, & illustravit.

EX AFRICA.

*Basis prægrandis ex fragili maloque lapide, quæ inventa est
a Scinedel, qui locus ab agro Tunetano decem & octo milibus
passuum distat, & novem a Mhamedia.*

II.

II. IVLIAE DOMNAE, idest Iuliae Septimii Severi uxori,
M.

M. Aurelii Antonini, cognomento Caracallae, & Antonini Getae Caesarum, & Imperatorum matri. De hac Oppianus lib. 1. *κωννηελικδν*.

MATRI CASTRORUM. *μητρι' στρατοπεδων*. Matri exercituum. Graeci.

MATRI AVGVST. . . . In Africana Basi est spacium sequentium literarum, quae primum exprimebant MATRI AVGVSTORVM. sed quatuor ultimae litterae fuerunt sublatae, & excisae antiquissima manu, in odium certè Antonini Getae; quasi esset Augusti, idest Caracallae, non vero Augustorum, idest Caracallae, & Getae; ut etiam in aliis Africanis marmoribus, quae sequuntur, factum cernitur.

PII. Haec verba, quamvis hodie difficillime legantur in lapide, olim tamen inerant, ut testatur apographum Cl. V. Caroli Dati, & aliorum Antiquariorum.

OB HONOREM FLAM SVI. PERPETVI. Flamini. i. Sacerdotii in honorem Augustæ.

EX. HS. BINIS MIMIB. N. i. Sextertiis binis milibus numùm. ADLECTIS TERTIS. i. tertiis. S. P. F. sua pecunia fecerunt. IDEMQVE &c. i. iidemque dedicaverunt.

In hac inscriptione Africana, & in sequentibus, L Latium ad λ Graecum videtur accedere. Litteræ, ut Aufonius ait, Cadmi nigellae filiae. e Phoenicia in Graeciam, e Graecia in Latium allatae; veteris formae vestigia aliquatenus exhibent.

Praeclarum hoc Antiquitatis Monumentum, cum aliis sequentibus, in agro Tunetis, ac finitimis regionibus diligenti cura, & studio conquisivit, & invenit eruditus vir Iohannes Pagnius Pisanus in Patrio Lyceo Medicinae Professor. Ex Africa Florentiam transferri iussit Leopoldus Medices Cardinalis, Princeps humanissimus, & eruditae Antiquitatis studiosissimus. Nonnullis respersum mendis legitur apud Clarissimos viros Octavium Falconerium Inscript. Athletic. pag.

159. Iacobum Sponium pag. 191. & Fabretum pag. 679.

ut conferentibus patebit.

FELICE ET RVFINO. Hoc Consulum par in Fastis haud recen-
setur. Rufinus sub Antonino Consul legitur. FELIX f. ex suffectis.

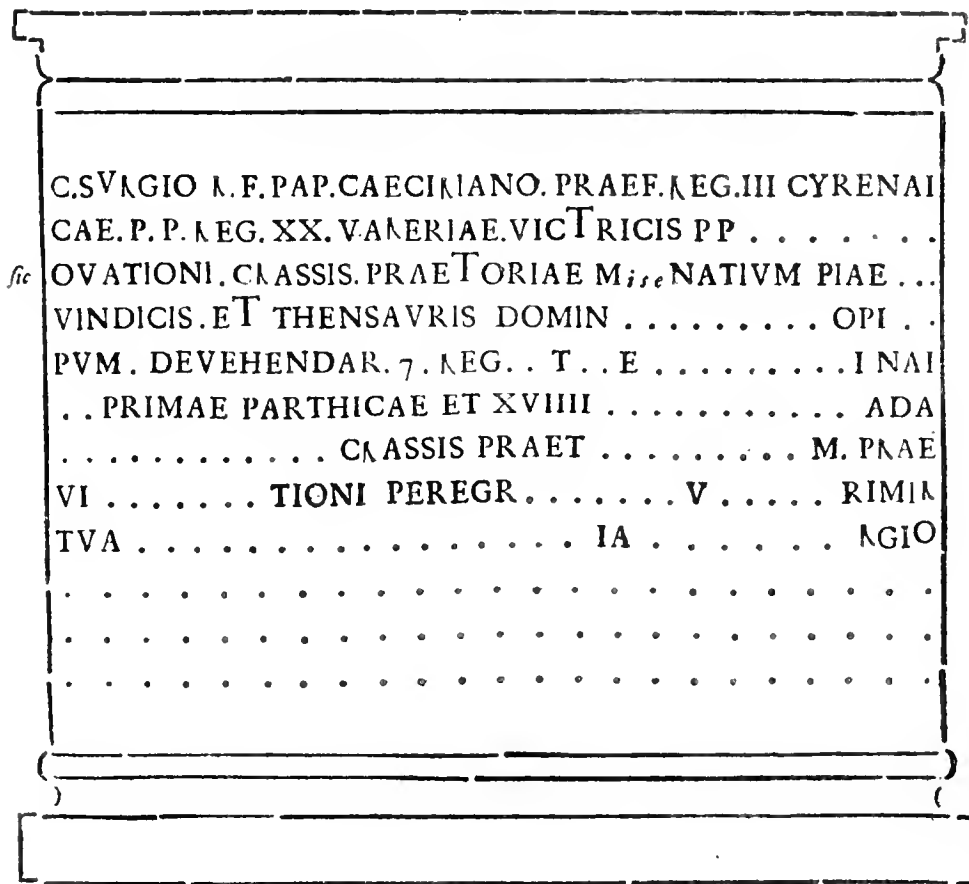
OB QVAM DEDICAT. &c. i. Dedicationem Epulum Decu-
rionibus & Populo Frumentum dedit.

Huius lapidis lectio variat aliquantulum apud Oet. Falconerium
in libro Inscript. Athletic. pag. 159. & Iacobum Sponium pag. 39.

EX AFRICA

Basis lapidea, antecedenti omnino similis, eodem in loco reperta.

IV.

IV. P. P. forte PRIMAE PARTHICAE, ut infra in hac Inscr.
THENSIVRIS. Ita Pandectae Flor. ut Vicensinus, &c.
Aliquibus respersam mendis hanc etiam vulgarunt Falconerius pag.
161. Sponius pag. 195. Fabrettus Inscript. 221. pag. 385.

In Basi è candido marmore pulcherrima , cum quibusdam figuris
in utroque latere , eruta Pisis Anno CIO·IOCLXVI .

V.

v. P. FERRARIUS. Nomen ab arte, quasi *Faber Ferrarius*
χαλκεύς.

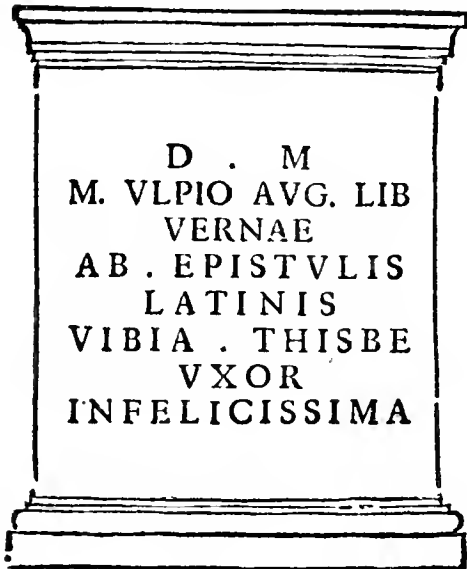
*Notandum duabus Uxoribus , quarum nomina in Basi ponuntur ,
ab uno eodemque Viro , positum monumentum .*

*Observanda etiam instrumenta ornatoria muliebria , Discernicu-
lum , Pyxis , Speculum , Pecten , Calamistrum , Calcei cum
Circinis (si sint) suprapositis ; fabrilia vero virilia , Decempe-
da , Ascia , Gnomon , & Architectonicum instrumentum .
quod Graecis Alpha dicebatur , ut apud Suidam , &c. •*

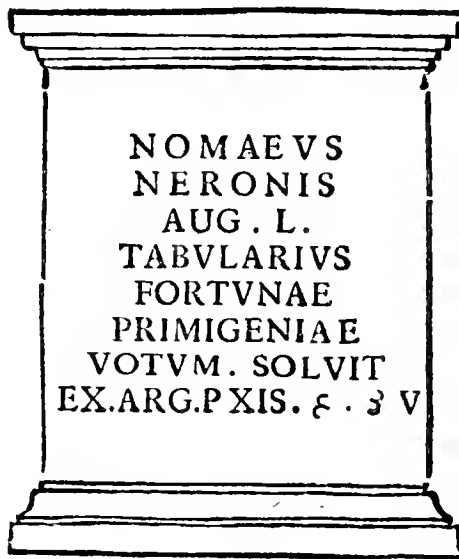
Horum delineationem non exhibuit Fabret. pag. 519. R. P. D. Bernardus de Montfaucon vir doctissimus, & de totius Antiquitatis gloria optime meritus, hanc Basim descripsit, & delineavit, sed paucis cum mendis in Diario Italico pag. 391.

*In Ara pulcherrima è Pario In parva Basi marmorea, eleganti-
marmore, ornata simpulo, & tissima, super qua sedet Femina
patera, effossa Pisis capite velato, dextera
eodem anno. porrigens pateram.*

VI.

VII.

VI. AB EPISTVLIS. LATINIS. τὸ Υ' five V breve, respondet τδ O. ἐπιστολή. epistula. Λαομέδων. Laumedon. Λαοδικεία. Laudicea. λαοθυμία. lautumiae. *Vide Jac. Guther. de Off. Dom. Aug. l. 3. c. 4. Vulgarunt hanc Inscript. Reinesius pag. 571. Inscript. 52. Sponnius pag. 206. Fabr. pag. 296. Inscr. 256.*

VII. PRIMIGENIA Fortuna hic dicitur, quae diversimode appellatur in aliis Inscriptionibus. Πρωτογενής.

EX ARG. P XIS. ε . 3 V. idest ex Argenti Pondere, vel ex argento, Pondo [h. e. libras] Undecim & Semis. ε . 3 V Quid hae Notae significent nihil reperio apud eruditissimum Sertorium Equitem Ursum, de Notis Romanorum. Forte indicant Trientes Quin-

12   I N S C R I P T I O N E S

que ; nam quatuor Trientes unciam unam constituunt. Pro infero-
rum poenis evitandis , cum argenteas aureasque imagines , tum eti-
am marmoreas , vel lapideas Templis stultissime legarunt Antiqui.
Vide eund. Ursat. de Not. Roman. pag. 32. Gruterus ex Ursini Sche-
dis vulgavit pag. 1013. sed paucula omisit.

EX AFRICA:

In Columnae Marmoreae
fragmento.

VIII.

IMP. CAES. C. MESSIVS
Q. TRAIANVS. DECCIVS *fr*
INVICTVS. PIVS. FEMIX AVG
P. M. TRIB. P. COS. II. P. P. PROCOS.
II. Q. HERENNIUS ETRVSCIUS
MESSIVS . DECCIUS . CAES
C. VAENS HOSTIMIANV :
. . . . .
. . . . .
. . . . . , . .

EX AFRICA.

In alio Columnae marmoreae
fragmento.

IX.

IMP CAES
M IVNIUS PHILIP
PVS INVICTVS PIVS
FEMIX AVG PONT
MAX. TRIB POT COS
DESIG . P. P. PROCOS ET
M. IVNIUS PHILIPPVS
NOBILISSIMVS CAES
. . . . . IVVENTVTIS
. . . . . IMA . . .
. . . . .

VIII. *Off. Falconer. pag. 161. ultimo versu mutilatiorem exhibuit, quod etiam Sponius fecit. Q. HERENNIUS ETRVSCIUS MES- SIVS. DECCIUS. laudatur in aliis Inscriptionibus apud Reinesium Cl. III. pag. 31. Inscr. 40. & pag. 337. Inscr. 88. eiusdem Clas- sis: & apud Gruterum pag. 273. 6. & pag. 274. 1. apud Fabret- rum pag. 683. Inscr. 76. apud Sponium pag. 234.*

C. VAENS HOSTIMIANVS . *Laudatur in Inscript. 3. pag. 274. apud Gruterum.*

IX. . . . . IVVENTVTIS. forte PRINCEPS. supplendum: PRINCEPS IVVENTVTIS ; qua appellatione Imperatoris fi- lius Caesar appellabatur. *Fabrettus habet pag. 690. Inscr. 112. Falconerius pag. 161. Sponius pag. 273.*

EX

EX AFRICA.

In alio simili fragmento.

X.

IMP. M. AURELIO AN
 TONINO. AVG. PARTH. MAX.
 PRINC. IVVENT. TRIB. POTESTAT.
 IMP. II. CAES. N. SEPTIMI.
 SEVERI PII. PERTINAC. AVG. ARAB
 ADIAB. PARTH. MAX. F. DIVI. ANTONINI
 GERM. SARM. NEP. DIVI ANTONINI PRO
 NEP. DIVI HADRI. ANTONINI . . . . .
 PARTH. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

x. *Ex Africa cum aliis Florentiam delatum, testatur Oſtavius Falconerius pag. 160. & duo MSS. Bibliothecae Strozianae: modo verò inter alia, quae in Museo Mediceo sunt, haud reperire potui.*

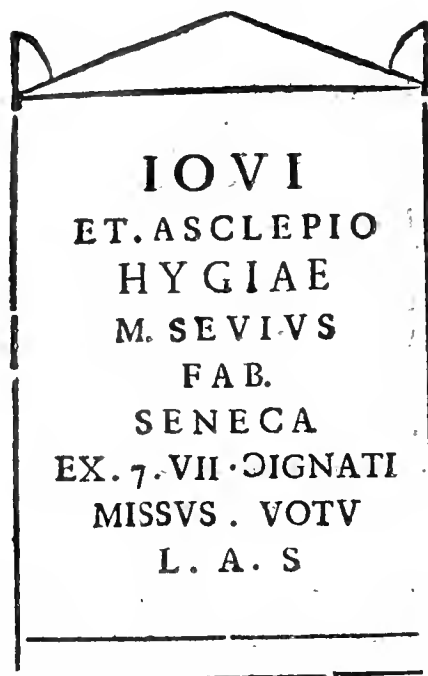
In Columna marmorea Constantiniana, in qua iniuria temporis paucae admodum litterae nunc supersunt.

XI.

CONSTANTINVS MAXIMVS
 . . . . . SEMPER . AVG.
 . . . . .
 CLAVDIVS. CONSTANTINVS
 MAXIMVS CAES. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 se MC. XXXII

In parva Basi Marmorea.

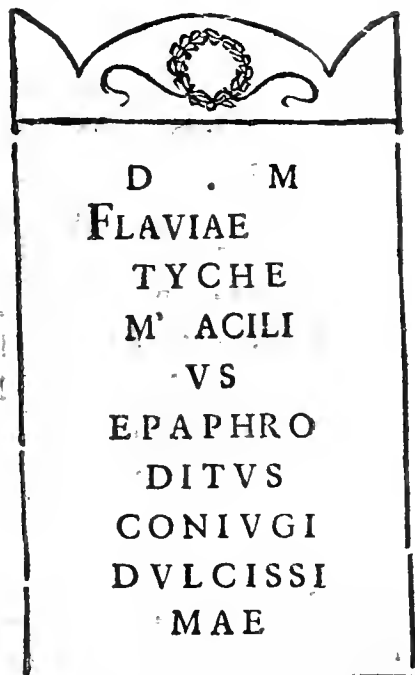
XII.

IOVI
ET ASCLEPIO
HYGIAE
M. SEVIUS
FAB.
SENECA
EX. 7. VII. DIGNATI
MISSVS. VOTV
L. A. S.

*fic**fic**In Cippo Marmoreo.*

XIII.

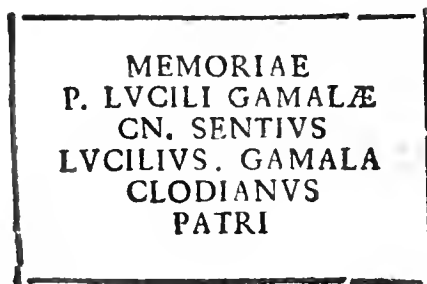
D . M
FLAVIAE
TYCHE
M' ACILI
VS
EPAPHRO
DITVS
CONIVGI
DVLCISSI
MAE

fic

XII. ASCLEPIO HYGIAE. Ασκληπιῶ Ὑγίᾱς Esculapio Saluti.
EX. 7. VII. Centuria. vel ex Centurione. nota militaris.
MISSVS. Vel causaria, ob valetudinem, vel honesta
missione. L. A. S. libenti animo solvit.

In Cippo Marmoreo.

XIV.

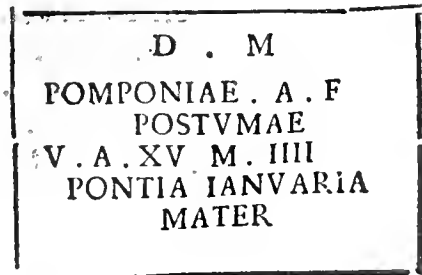

MEMORIAE
P. LVCILI GAMALÆ
CN. SENTIVS
LVCILIVS. GAMALA
CLODIANVS
PATRI

fic

*In Cippo, ornato simpulo, & patera,
in quo mulier iacet in triclinio,
cum tripode mensa, catulum
in sinu fovens.*

XV.

D . M
POMPONIAE . A . F
POSTVMAE
V . A . XV . M . IIII
PONTIA IANVARIA
MATER

XIV. Huius Cippi titulus ad verbum desumptus cernitur ex *Basi maxima marmorea in AEdibus Amplifs. Senatoris Antonii del Rosso, quae incipit* CN. SENTIO CN. FIL. CN. N. TER. FELICI; *quam suo loco videre potes.*

XV. POSTVMAE. Postumus, non post humationem patris. sed POSTVMVS sine aspiratione, ea figura qua intimus, ultimus, optumus dicitur.

In marmoreo Sarcophago pulcherrimo, quatuor pedes oblongo, octo figuris marinis, aliisque monstris ornato in modum Bacchanalis, cuius labrum coronat haec Inscriptio, unico versu.

XVI.

ALLEDIAE. MARCIAE. FILIE DVLCISSI . . . . . sic
 . . . . . DIEB. XIII. ALLEDIVS. TROFIMIANVS. ET
 AELIA. MARINA. PARENTES. BENE. MERENTI FECER...

In marmoreo Sarcophago striato, & optime elaborato.   *In Arca parva marmorea.*

XVII.

D. M.
 M. AVRELIO
 SECVNDO
 FILIO
 DVLCISSIMO

XVIII.

A. BAEBIO A. F. GAETVLICO
 VERATIA. LACAENA
 VIRO. OPTIMO

In Cippo marmoreo, in quo Mulier iacet in triclinio, cum viro sedente ad eius pedes super scabello, dexteram ori admovente, cum mensa tripode, & puero vas ministrante.

XIX.

. . . . . ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ . . . .
 Υ ΜΟΥ ΑΛΒΑΝΙΟΥ ΙΜΛΔΟΥΤΙ . . . . .
 . . . . . ΧΡΗΣΤΗ
 ΧΑΙΡΕ

Id est

Euphrosyne . . . . Albanii . . . . . bona vale.

In

*In eleganti Urna rotunda
marmorea .*

XX.

PHILÆTIVS . PRIVIGNVS
ET . DVSERIS . NOVERCA
IN . VITA . VIX . CREDIBILE
VNANIMES
MORTVI . HAC . EADEM . VRNA
CONCORDES REQVIESCVNT

*In alia Urna antecedenti omnino
simili .*

XXI.

D M
PHILONICI . PRIVIGNI . ET
DYSCHERIAE . NOVERCAE
CINERES . HEIC . CONDITI
PRISTINI . ODII . MEMORES
VNA . RENVVNT . COMMISCVNT

XX. PHILÆTIVS . PRIVIGNVS ET . DVSERIS . NOVERCA . Verba rebus apta . Φιλαιτίτιος . litigandi , & contendendi cupidus . Δύσερις . contentiosa , morosa , difficilis .

XXI. PHILONICI . PRIVIGNI . ET DYSCHERIAE . NOVERCAE CINERES . Φιλονείκας & Δυσχερίας . Contentiosi , & Morosae .

PRISTINI . ODII . MEMORES . Hinc proverbium : *Odium novercale .*

VNA . RENVVNT . COMMISCVNT . In communi rogo discordium , fratrum Thebanorum Eteoclis , & Polynicis fumum ipsum non potuisse commisceri tradunt Poetae , verum in contrarias partes abiisse . Statius Papinius Thebaidos Libro XII .

*exundant di-viso vertice flammae ,
Alternosque apices abrupta luce coruscant .*

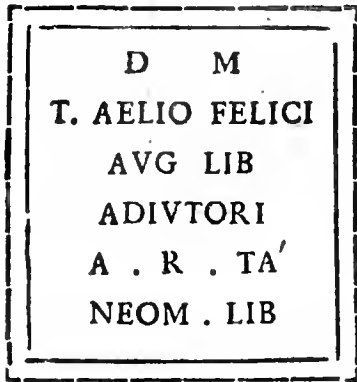
Eruditis viris Φιλαρχαίοις hae duae perelegantes Urnae falsitatem redolere videntur . Protulit ambas Fabrettus pag. 201. & 202. sed nonnullis cum mendis .

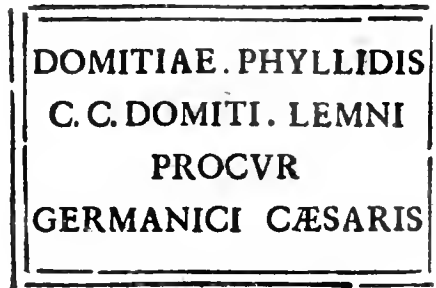
In Urna marmorea sine operculo.

*In Urna marmorea quadrata
pulcherrimis exculpta ornamentis.*

XXII.

XXIII.

XXII. ADIVTORI A. R. TA' *idest* *Adiutori a Rationibus Tabularii*. Vide *Pignorium de Servis*. *Tabularium idem quod Archivum*.

XXIII. DOMITI . LEMNI. *idest* *Domitii Lemnii*. Horat. *culpa deterere ingeni*. Passim apud Poetas, ut — *ignobilis oti*.

Aliam, vel eandem, sed perturbatam, vulgavit Gruterus pag. 590. 12.

*In operculo Urnae rotundae
marmoreae.*

*In Urna quadrata, ornata leone,
tigre, aliisque ornamentis.*

XXIV.

C. POPILLI MONTANI

XXV.

D . CL . M
A N T H E N O D O R Æ
CL . SYR A
M A T E R

XXIV. C. POPILLI. forte: *Popilii*. *Popilius Laenas* dicebatur is, qui *Ciceronem* iussu *M. Antonii* interfecit. sic de *Lucilio Senecae* amico, vulgo fecerunt *Lucillum*.

XXV. ANTHENODORÆ. Error quadratarii. *Athenodora*. i. *Dono Minervae*, nata. SYRA: e *Syria*. *Leo*, & *tigris*, *Bacchi* Symbola, matrem ostendunt *Liberi patris* cultricem.

In alia simili.

XXVI.

L. VALERIUS
A. F. POM
FESTVS

In parua base.

XXVIII.

... SIC ... AR
M. TREBONIO C. L
DONVM DAT LIBEN;
MERITO D

*In Urna quadrata elegantissima,
cum capitibus arietinis, aruibus,
& encarpo.*

XXX.

V F
GNEVS . PECCATIVS
BALBVS VI . VIR
SIBI ET . Q. PEC
VIXIT . AN. LXI

*In Urna rotunda cum duobus
Geniis lugentibus.*

XXVII.

D : M
VLPIA . . . . .
ET VLPIO . . . . .
CALO AVGVS
TORVM LIB
ERTO

In urna quadrata.

XXIX.

CRISPINIA . L. F. FIRMA
VALERI . FESTI.

In Urna simili.

XXXI.

POPILLIA . C. C. L.
IANVARIA
VIX . ANN. XXIII.

xxvi. POM *idest* Pomptina Tribu.

xxvii. Forte VLPIO PHILOCALO &c.

xxx. Fabr. habet pag. 29. Inscript. 132.

xxx. C. C. L. i. Caiorum Liberta.

In Urna quadrata.

XXXII.

D M

L. VALERIO EVTYCO
FVRIA CLETE. CO
IVGI. B. M. FECIT

In Urna quadrata.

XXXIII.

D	L	M
SECVDIONI		
VIX. AN. XVI		
IVCVNDVS VICARIO		
BENEMERENTI		

XXXIII. SECVDIONI. Secundio. Diminutivum Secundi. Sic Caesario, quem Caesar ex Cleopatra habuit. Καίσαριον, parvulus Caesar, in aula ludens.

Sponius pag. 218. Sect. vi. Fabr. pag. 304. Inscr. 296. mendosè vulgarunt.

*In eleganti Urna quadrata, aquilis,
& avibus edentibus ornata.*

XXXIV.

D	M
EVTYCH	
ETIS. FECIT	
HERMEROS	
VICARIO	

In Urna simili.

XXXV.

D M
FABIAE MHLANITHIDI *sic*
CONIVGI KARISSIME
CVM QVA VIXIT ANN. XXV
L. FABIVS PERGAMVS
ET . SIBI

XXXIV. EVTYCHETIS. Eadem figura qua *Thales Thaletis*.
VICARIO. Vicarii, Atrienses, &c. genera servorum.

Sponius habet pag. 14. Fabr. pag. 303. Inscr. 290.

XXXV. Reinesius aliquibus mendis corruptam refert pag. 739. Inscript. 63. Cl. xiv.

Inscriptiones sequentes in pariete
Vestibuli Regii Musei Medicei
locatae visuntur.

E X A F R I C A .

XXXVI.

. . . . I . HADRIANI . ABNEPOTIS
. . . . TONIS ET EXEDRIS . CVM . STATVIS

XXXVI. ET EXEDRIS. τὰς ἐξέδρας. De exedris vide *Verruvium* l. 5. cap. 11. *Strab.* l. 17. *Plin.* l. 5. *epist.* 6. & *Reinsium* cl. 2. pag. 263. *Falconer.* pag. 163.

In fragmento Sarcophagi.

XXXVII.

M . CVRTIVS
VICTORINVS .
ET . PLOTIA
MARCELLA
VIVENTES . FECERVNT
SI DEVS PERMISERIT
SIBI

XXXVIII.

D ♡ M
T . FL . AVG . LIB . TYRAN
NVS . ET FL . SATVR
NINA . VIB . FECER .
SIBI . ET . SVIS . LIB .
LIBERTABVSQVE
POSTER . EORVM ♡

XXXVII. ET . PLOTIA i. Plautia , ut Clodius , Claudius ;
Polla , Paulla .

XXXVIII. VIB . FECER . i. Vivi fecerunt .

*Fabr. habet pag. 82. Inscript. 125. quam alibi existentem ponit .
Aliam huic similem , inferius invenies , inter has Vestibuli Mediceæ
Inscriptiones .*

XXXIX.

D	7	M
MAGNIA . TYCHE . FECIT . SIBI .		
ET . KARIS . SVIS . T . MAGNIO . ANI		
CETO . ET . T . MAGNIO . EVTHYCHO . ET .		
Q . TILLIO . FIGVLIANO . BENE . MERENTI		
BVS .		
ET . LIBERTIS . LIBERTAËVSQVE . POS		
TERISQVE . EORVM . H . M . D . M . A .		
ITEM . TI . CLAVDIO . HONORATO . ET . CLAVDIAE		
MARCELLAE		
AMICIS . FIDELISSIMIS . VASA OBRENDARIA . DVA . ITEL		
OLIARIA . TRIA . INTROEVNTIBVS . PARTE DEXTERI		
ORE . FECIT . ET . DONAVIT		

sic

XXXIX. H.M.D.M.A. i. Huic Monumento Dolus Malus Abesto.
 VASA OBRENDARIA . DVA . *De his vide Guther. de Iure Man.
 l. 2. c. 24. Rigalt. in Not. ad Auct. Rei Agr. pag. 296. Fabr. pag.
 14. OLIARIA TRIA . forte OLLARIA TRIA. error quadratarum.*

EX AFRICA.

XXXX.

CAELESTI . AVG . SAC
Q . MATTIVS PRIMVS
AD AMPRIATIONEM
TEMPRI . ET GRADVS
DONAVIT ✕ CXXV
VOT . SOL . LIB . . ANI

XXXX. CAELESTI . AVG . SAC . i. *Caelesti Augustae Sa-*
crum . Hoc Marmor allatum ex Africa . In Africa Venus
 Caelestis, *Αφροδίτη Ουρανία* , adorabatur , ut ex S. Augusti-
 no , & Tertulliano patet , quae Caelestis dicebatur .

VOT . SOL . LIB . ANI . i. *Votum solvens libens animo .*

In nonnullis offenderunt Sponius p. 93. & Fabr. p. 667. Inscr. § 26.

XXXI.

ΥΠΕΡ ΣΩΤΗΡΙΑΣ . ΚΑΙ ΝΕΙΚΗΣ . ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΑΣ . ΔΙΑΜΟΝΗΣ
 ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ . ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ . ΛΟΥΚΙΟΥ . ΣΕΠΤΙΜΙΟΥ .
 ΣΕΥΤΗΡΟΥ . ΕΥΣΕΒΟΥΣ . ΠΕΡΤΙΝΑΚΟΣ . ΣΕΒΑΣΤΟΥ . ΑΡΑΒΙΚΟΥ . ΑΔΙΑΒΗΝΙ
 ΚΟΥ . ΠΑΡΘΙΚΟΥ . ΜΕΓΙΣΤΟΥ . ΚΑΙ . ΜΑΡΚΟΥ . ΑΥΡΗΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟΥ
 ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ . ΑΔΙΑΒΗΝΙΚΟΥ . ΠΑΡΘΙΚΟΥ . ΜΕΓΙΣΤΟΥ . ΚΑΙ
 ΛΟΥΚΙΟΥ ΣΕΠΤΙΜΙΟΥ . : : : : . ΚΑΙΣΑΡΟΣ . ΚΑΙ . ΙΟΥΛΙΑΣ . ΣΕΒΑΣΤΗΣ .
 ΜΗΤΡΟΣ . ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ . ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΠΙΑΝΤΟΣ . ΑΥΤΩΝ . ΟΙΚΟΥ . ΚΑΙ
 ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ Δ . ΣΕΠΤΙΜΙΟΣ . ΤΡΥΦΩΝ . ΚΑΙ . ΩΣ
 ΚΡΗΜΑΤΙΖΩ . ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΥΣ . ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ . ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ . ΙΕΡΕΥΣ
 ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΥΤΗΣ ΔΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ . ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΕΜΟΝΟΣ . ΔΙΟΝΟΥΣΟΥ ΔΙΑ
 ΒΙΟΥ . ΕΤΙ ΤΕ . ΚΑΙ ΤΕΙΜΗΘΕΙΣ . ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ . ΜΑΡΚΟΥ . ΑΥΡΗΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ
 ΣΕΒΑΣΤΟΥ . ΤΟΥ ΝΕΟΥ . ΔΙΟΝΟΥΣΟΥ . ΔΙΑΒΙΟΥ . ΚΑΙ ΥΠΟΧΟΜΕΝΟΣ . ΑΥΘΑΙ
 ΡΕΤΟΣ . ΚΑΙ ΤΑΥΤΗΝ . ΤΗΝ ΑΡΧΙΕΡΩΣΥΝΗΝ . ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΝ
 ΤΟΝ ΔΙΟΝΟΥΣΟΝ . ΑΝΑΚΟΣΜΗΣΑΣ . ΕΚ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ . ΠΡΩΤΟΣ
 ΛΟΓΙΣΤΕΥΟΝΤΟΣ . Μ . ΟΥΟΛΥΤΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ
 ΕΠΑΝΓΕΙΛΑΜΕΝΟΣ . ΤΟΝ ΔΙΟΝΟΥΣΟΝ ΑΝΑΚΟΣΜΗΣΑΙ ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΟΣ
 ΒΕΝΤΙΔΙΟΥ . ΣΩΓΑ . ΠΥΘΑΓΛΟΥ . ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΟΥ . ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ
 ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΑΙΛΙΟΥ . ΑΓΑΘΗΜΕΡΟΥ . ΚΙΘΑΡΩΔΟΥ . ΠΑΡΑΔΟ
 ΞΟΥ . ΚΑΙ ΝΟΜΟΔΙΚΤΟΥ . ΑΥΛΟΥ . ΟΙΝΕΟΣ . ΤΡΑΓΩΔΟΥ . ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ .
 ΕΤΕΛΕΙΩΣΑ ΔΕ . ΩΣ ΕΠΗΝΓΕΙΛΑΜΗΝ . ΤΟΝ ΔΙΟΝΟΥΣΟΝ . ΕΠΙ ΑΡ
 ΧΟΝΤΟΣ . ΑΥΡ . ΑΓΧΑΡΗΝΟΥ . ΦΑΙΔΡΟΥ . ΕΦΕΣΙΟΥ . ΚΩΜΩΔΟΥ
 ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΟΥ . ΚΑΠΕΤΩΛΙΟΝΕΙΚΟΥ . ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΟΣ
 ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ . Μ . ΑΣΣΥΡΙΟΥ . ΣΥΛΛΕΟΣ . ΚΩΜΩΔΟΥ . ΠΕΡΙΟΔΟΝΕΙΚΟΥ
 ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ . ΚΑΙ . ΝΟΜΟΔΙΚΤΟΥ . ΤΙΒ . ΚΛΑΥΔ . ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΛΑΔΙΚΕ
 ΩΣ . ΤΡΑΓΩΔΟΥ . ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ

Haec Tabula marmorea est long. & lat. duorum fere pedum Romanorum .

Reinesius Cl. 3. pag. 313. Inscr. 36. plurimis foedatam mendis, & mancam exhibuit hanc Inscriptionem; nec versus eo ordine, quo sunt in marmore, descripsit. Iacobus Sponius genuinam descriptionem decem in locis variavit pag. 369. quae operae praetium duxi haec subiicere.

Inter-

Interpretatio Graecae Inscriptionis haec est :

- x Pro Salute. & Victoria. & aeterna incolunitate
 dominorum. Imperatorum. Lucii. Septimii.
 Severi. Pii. Pertinacis. Augusti. Arabici. Adiabeni
 ci. Parthici. Maximi. & Marci. Aurelii Antonini
 Augusti Arabici. Adiabeni. Parthici. Maximi. &
 Lucii Septimi. * * * Caesaris. & Iuliae Augustae
 Matris Castrorum. & universae. eorum. domus. &
- 8 Sacri Conventus L. Septimius Trypho. & ut
 vocor. Alexandrinus. Philosophus. factus. sacerdos
 deinceps bis & Pontifex. ducis. Bacchi perpetuus
 ac praeterea. creatus Pontifex. Marci. Aurelii Antonini
 Augusti. novi. Bacchi. perpetuus. & pollicitus sponte etiam
 hoc Pontificium. per totam vitam. exercere
 quum Bacchum restaurassem exornassemque de meo princeps
 rationes curante M. Volusio Pericle
- 16 pollicitus Bacchum restaurare & exornare sub Archonte
 Ventidio. Soga. Pythaula. Periodonica. Paradoxo
 & Scriba, Aelio. Agathemero. Cytharoedo. Para
 doxo. & Nomodicta. Aulo. Oeneo. Tragoedo. Paradoxo
 perfecit. ut pollicitus sum. Bacchum. Archonte
 Aurelio. Anchareno. Phaedro. Ephesio. Comoedo
 Periodonica. Capitolionica. Paradoxo & Scriba
 Menecrate. M. Afsyrio. Sylleo. Comoedo. Periodonica
- 24 Paradoxo. & Nomodicta. Tib. Claud. Alexandro Laodiz
 censi Tragoedo. & Poeta Paradoxo.

Reinesius Versu 6. habet ΓΕΤΑ. A. Verum τὸ ΓΕΤΑ. est scal-
 pro abrasum antiqua manu, ita tamen, ut aliquantisper Getae no-
 men legi possit. A vero, quae sequitur, non est in marmore. Getae
 nomen adeo Antonino Caracallae fratri inuisum, ut etiam in testa-
 mentis, aut in Comoediis scribi, vel pronuntiari capitis poena vetu-
 erit, ut Dio. testatur in eius vita.

Vers. 10. ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ab hac voce deest usque ad illam sequentis
 versus τῶ ΜΑΡΚΟΥ. adeoque integrum versum omisit. Vers.

Verf. 11. ΑΝΤΩΝΙ. *marmor* ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ.

V. 12. ΔΙΑ ΒΟΙΟΥ. *marm.* ΔΙΑ ΒΙΟΥ.

V. 15. ΛΟΤΙΣΤΕΥΟΝΤΟΣ. *marm.* ΛΟΓΙΣΤΕΥΟΝΤΟΣ.

V. 17. ΣΩΠΑ. *marm.* ΣΩΓΑ.

V. 21. ΑΓΑΡΗΝΟΥ. *marm.* ΑΓΧΑΡΗΝΟΥ.

V. 24. ΛΑΟΔΙΚΕΩΣ. *marm.* ΛΑΔΙΚΕΩΣ.

Ceterum etiam versus non eo iacent ordine, quo in ipso marmore.

Apud laudatissimum Iacobum Sponium decem in locis lectio sic variat a marmore.

V. 3. ΣΕΟΥΗΡΟΥ. *marm.* ΣΕΥΗΡΟΥ.

V. 6. ΣΕΠΤΙΜΙΟΥ ΓΕΤΑ. τὸ ΓΕΤΑ *leviter abrasum, sublatumque antiqua manu, ut non legatur.*

V. 9. ΧΡΗΜΑΤΙΖΩΝ. *marm.* ΧΡΗΜΑΤΙΖΩ, *error quadratarii, legendum ΧΡΗΜΑΤΙΖΩ.*

V. 11. ΑΝΤΟΝΕΙΝΟΥ. *marm.* ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ.

V. 16 ΕΠΑΝΤΙΛΕΜΕΝΟΣ. *marm.* ΕΠΑΝΓΕΙΛΑΜΕΝΟΣ.

V. 17. ΣΩΤΑ. *marm.* ΣΩΓΑ.

V. 19. ΟΙΝΕΩΣ. *marm.* ΟΙΝΕΟΣ.

V. 23. ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ ΑΣΣΥΡΙΟΥ. *marm.* ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ. Μ. ΑΣΣΥΡΙΟΥ.

V. eod. ΣΥΛΛΕΩΣ. *marm.* ΣΥΛΛΕΟΣ.

V. 24. ΛΑΟΔΙΚΕΩΣ. *marm.* ΛΑΔΙΚΕΩΣ.

V. 15. Μ. ΟΥΟΛΥΣΣΙΟΥ. Μ. VOLVSSII. *idest Volufii. Catull. Annales Volufi. cacata charta. Ita apud Suidam Κερύωρος pro Latino curiosus.*

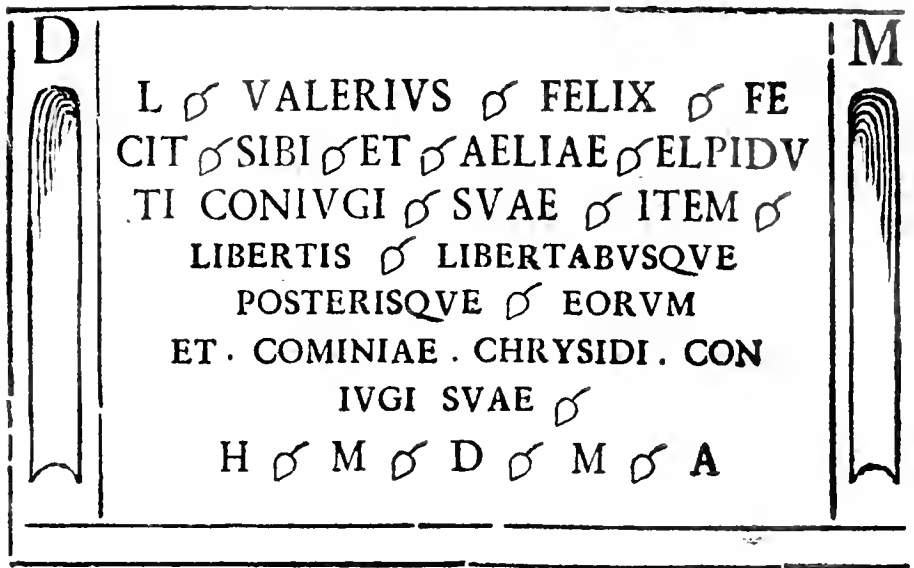
V. 17. ΠΑΡΑΔΟΞΟΥ. *De Paradoxis vide Petrum Fabrum ἀγωνιστικόν.*

V. 19. ΝΟΜΟΔΙΚΤΟΥ. *idest* ΝΟΜΟΔΕΙΚΤΟΥ. *i. nomorum, seu modorum tibiae monstratoris.*

V. 24. ΛΑΔΙΚΕΩΣ. *i. ΛΑΟΔΙΚΕΩΣ. sic λατομίαι, pro λαοτομίαι. Lapidicinae. Lat. Latomiae, & Lautumiae.*

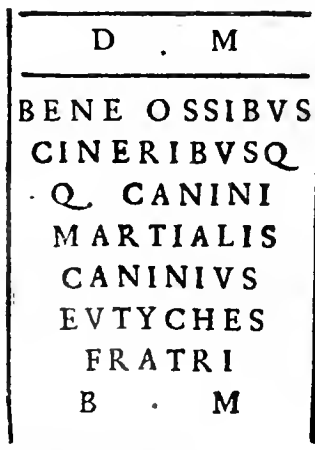

XXXII.

XXXII. Haec, & aliae similes Tabulae marmoreae cum Inscriptio-
 ne in medio, & longis foraminibus in utroque latere, collocatae
 erant supra Ianuas Sepulcrorum, & foramina inseriebant pro fen-
 stris ipsius Sepulcri; quod observavit, mihiq; monstravit, omni laude
 maior doctissimus, & eruditissimus Senator Philippus Bonarota in
 Sepulcris Vineae Corsinae, antequam diruerentur. Videndus P. S.
 Bartolus in antiquis Sepulcris Tab. 4. litt. C.

XXXIII.

XXXIV.

D M

PETRONIO . LO
 NO . MILITI COH X
 PR ~ BM
 AVRELIVS . VIBIVS . Mile
 S COH X PR ~ IVSTI He
 RES . FECIT
 FLORENTINI

D

XXXXV.

XXXXIII. Restitui hanc Inscriptionem, quae modo in marmore haud facile legitur, ex veteri Apographo Cl. Senatoris Caroli Strozae, eruditissimi Antiquitatum omnium indagatoris, qui ait, repertam fuisse anno 1662. die 12. Martii in horto eruditissimi viri Cosmae Della Rena iuxta Portam Romanam Urbis Florentiae.

XXXXIV. FECIT FLORENTINI. FLORENTINI additum postea alia manu haud leviter reor.

XXXXV.

Q. ERIVS. III. O L. FAVS...

ERIA. Q. O L. DORIS

XXXXVI.

D . M

ELEVTERO . C . IVLI

FLORENTINI

SERVO

VIXIT . ANNIS . XXX

FECIT . IVLIA . HYG

IA . CONIVGI

SVO BENEMER . .

TI

EX AFRICA.

XXXXVII.

D M S

M AEMINIUS RECEPTVS ROGA

TIANVS . PIVS . VIXIT . ANNIS . LXIII . H . S . E

HVIC. AEMILIA. RECEPTA. VXOR. ET. P. SEXTICIVS. APOKINARIS

ET. AEMILIUS SATVRNINVS HEREDES. MONVMENTVM

FECERVNT

XXXXVII. Falcon. p. 163. Huius Inscriptionis modo nonnullae litterae fugerunt. H. S. E. hic situs est.

XXXXVIII.

XXXVIII.

D . M . S
 LICINIAE . SP. F. LYCORIS
 L. POMPEIVS IANVARIV
 CONIVGI. SANCTISSIMAE
 P. LICINIVS. AVGVSTALIS
 MATRI DVLCISSIMAE
 NICANDER. F. PLISSIMAE
 HOSTIL. ALCE. SOBRINAE
 AMANTISS. V. A. XXVIII.

xxxviii. SP. F. *idest* Spurii Filiae. LICORIS .i. Lycoridi.
 Hac inscriptione continentur variae affectuum, & pro-
 pinquitatis species, cum suis titulis. SANCTISSIMAE. σε-
 μνοτάτη. DVLCISSIMAE. Γλυκυτάτη. PLISSIMAE. όσιοτάτη.
 AMANTISSimae. ποθμενοτάτη.

IANVARIV. elisa S. Lucretius.

Lumina quin etiam Solis bonus Ancu' reliquit.

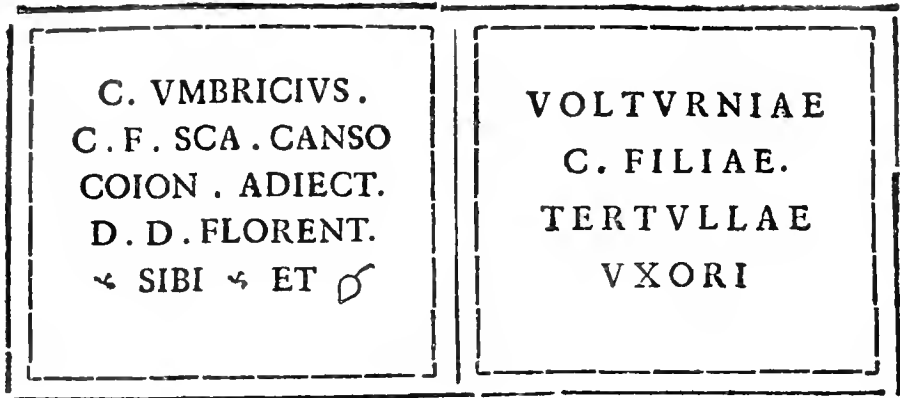
EX AFRICA.

XXXIX.

. . . . . IANAM BASILICAM
 . . . . TROIIVS CAECIMANVS CVR. R. P. FECIT

xxxix. CVR. R. P. *idest* Curator Rei Publicae, *vel* Ro-
 mani Populi. *Falconerius habet pag. 162.*

L.

L. C. VMBRICIVS. forte ex Umbria id nominis nactus.
SCA. i. *Scaptia Tribu*. Florentia Colonia Militaris in Tri-
bu Scaptia censebatur.

CANSO COION. &c. idest *Canso Coloniae*. Adlectus De-
creto Decurionum Florentinorum. Romae Senatores, in Colo-
niis Decuriones.

*Linea transversa literae L paene detrita est, & saepius deest in
Inscriptionibus.*

CANSO. forte quasi CAMPSO. Κάμψων.

VOLTVRNIAE. Videtur Etrusca vox. Volaterrae, Vul-
finii. Vol excelsum significat; unde forte *Volare*. Nam Vo-
lo a $\omega\epsilon\tau\omega$, quod vult Vossius, durum.

TERTVLLAE. ἡ τριτοῦ τριῶν a Tertia.

Reperit hoc monumentum doctissimus Petrus Victorius iuxta Op-
pidum S. Cassiani. Vide Vincentium Borghinium pag. 60. De Orig.
Urb. Florentiae.

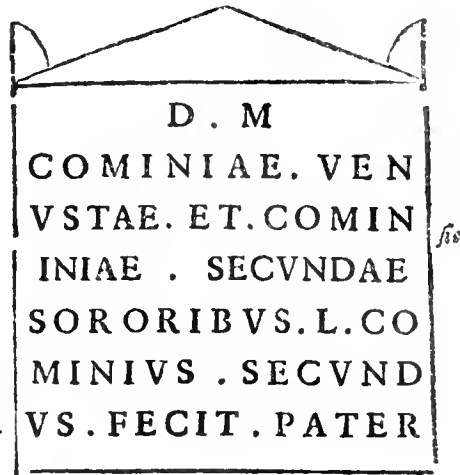

L I.

L II.

DIIS

MANIBVS,
Q. FVFICVLENI,
, HERMAE,
FVFICVLENA. ALCINOE
CONIUGI , PIENTISSIMO
ET. Q. FVFICVLÉNVS DIGNVS,
COLLIBERTO OPTIMO,
ET. TI. CLAVDIVS. ALEXANDER
AMICO , FIDELISSIMO,

L I. Q. FVFICVLENI , Fufius , primitivum , unde *Metius Fufetius Albanus* . non ut vulgo ; *Suffetius* . Muret.

ET. Q. FVFICVLÉNVS DIGNVS , Graecum tertium no-
men Α'ξιός .

L II. VENVSTAE . Venustus . Επαφρόδιτος . & diminutive Επαφράς .

COMININIAE . *sic in Lapide ; sed fabrilis est error . legendum*
COMINIAE .

L . COMINIVS . SECVNDVS . Cognomen Pliniorum , Se-
nioris , & Iunioris .

L III.

●	L . AEMILIVS ♂	(	APVSTIA . D . L ♂
	L . F . IVSTVS ♂	)	PRISCILLA ♂
	VIXIT . ANN . V .	(	VIX . AN . XXIV . MENS
	MENSIBVS . VIII .	)	II . MATER . IVSTI ♂
	DIEBVS . XVIII .	(	DECESSIT . SEPVLTO
		)	FILIO . POST . DIES . LXXX
		(	●

L III. L . AEMILIVS . In Fastis Capitolinis AIMILIVS
ab Αιμιλος . Adno .

Adnotare mihi placuit duo illa parva foramina, per quae ferro, aliove metallo sepulchralis hic titulus elegantissimus Ollae cinerariae fuit affixus; quod etiam in sequentibus facere non praetermittam. De his Titulis fusius agit Fabrettus *Inscrip. Antiq. Cap. I. De Titulis, & Columbariis.*

DECESSIT. idest mortua est. Hoc verbum Decedo pro Morior tum in Ethnicis, eum in Christianis Inscriptionibus usitatum animadverto.

LIV.

)	DIS . MANIBVS
)	RVBRIAE . NICE
)	SERVILIVS . SIGERVS
)	PLOTIAE . ISAVRICAЕ . LIB
)	ET . RVBRIA . SEVERA . FECERVNT
)	ET . LIBERTIS . LIBERTABVSQVE . SVIS
)	POSTERISQ . EORVM
)	ET . AMICIS . OPTIMIS
)	ET . SIBI

LV.

D M
STABERIAE . RESTV
TAE . L . ANTONIVS
CHARITO . CONIVCI
BENE . MERENTI.

LIV. SERVILIVS . SIGERVS. ἄπο τῆς σιγῆς. Tacitus.

LV. RESTVTAE. Scriptum pro RESTITVTAE. Sic in Pandectis Florentinis, eadem, vel similis syllaba non repetitur.

CHARITO. Χαρίτων. sic Plato. Γλάτων.

LVI.

LVI.

VALEN	S	SALIN	*	TORQVATO ET	ATTICO	COS
MAXIMV	S	LEIDRE .	FC.	L VIBIV	S	SECVNDV S AQVIL
SEDATV	S	TIBVR	I	A CATINN	A	SVRIV S FLOREN T
CLEMEN	S	PISA	S	T LATIV	S	SEVERV S TVDE R
FESTV	S	NOLEN	S	Q MVLVIV	S	PLACIDIANVS NVCCO N
VIRTIV	S	NOLEN	S	Q MODIV	S	CELSV S NVCCO N
MAXIMV	S	VOLATER				

MHIIT				AVITO ET	MAXIMO COS
ATTIC		COS		C IVLIV	S PRIMITIVV S AMITER N
HERCVLANVS	HERCVFAL			L CANINIV	S CELE R LVC A
SEVERV	S OSTI	A		CN TERENTIV	S COGITATV S LVN A
SATVRNINVS	TARRACIN			Q SALLVSTIV	S VLVNTIANV S ANCON A
VOCISCV	S STV . O	N		T FLAVIV	S HONORATV S LVC A
FVFICIV	S BONONI	A		L RAECIV	S SALVIANV S VRIESA L
SEXTILIANVS	CLVSI	O		L VALERIV	S CARV S AQVIL I
ALCIMV	S ROM	A		L MANIV	S MARITIMV S TRIDEN T
IVSTINVS	S DERTONA	)			

MAX	(	COS		TORQVATO ET	MAXIMINI ATTICO	COS
MARTANV,	S	CREMON A	ISSC	SEX BAFRIV	S	SECVNDV S TICIN O
CRESCEN	S	CREMON A		T VAESENV	S	PROCVLV S VRVIN O
FIRMV	S	OSTI	A	T INNIV	S	SEDATV S IADE R
SII	CV	MEDIO	L	SEX PATVLCIV	S	IVLIANV S PVTEO L
S	DV	MARSI	S	T CALINIV	S	MARCELLV S FAN FORT
	IV	ANCON	A	C ARMINIV	S	PROBV S VOLATE R
				C VALERIV	S	SECVNDV S VERO N

MAXIMV	S	FANOFORT	AVITO ET	MAXIMO COS	
LONGINVS	S	CROM A	SP. L ATILIV	S TERENTIANVS BONO N	
MARCI		EVOC	FCC CLVNIV	S PROCVLV S LVC A	
ATTICO		COS	C TROCILIV	S VERECVNDVS CREMO N	
VERINVS	S	TAVRI	N	SEX RVMIV	S PACATV S CARSV L
MAXIMV	S	TARVIS	O	Q CAMIANIV	S CRESCEN S MEDIO L
CLEMEN	S	TICIN	O	M AELIV	S MAXIMV S FORMI S
FELI	X	RVSTI	I		

MAXIMO COS			7	IIDARNI	
MAXIMV	S	HERAC	L	TORQVATO ET ATTICO COS	
TACITV	S	LVN	A	C SEPTICIV	S CRISPINVS S AMITER N
SECVNDV	S	TARVISI	O MO	Q CAELIV	S FELI X NEAPOL I
SOSSIV	S	BONONI	A	TVBL SALVIV	S ADIVTO R VERCELL
		PRISCI		SI L LAELIV	S NEPO S VERCELL
		ATTICO			

PATERNV	S	ALBIN	O	AVITO ET	MAXIMO COS
VERV	S	VRVIN	O		
MENODOTVS	S	TVSCAN	A SP	T CAESERNIVS	FESTINVS S EMON A
MARCELLV	S	DOIRO		C VALERIV	S IVSTV S MANTV A
PROCVLV	S	BVTRI	O	C MATTIV	S SECVNDV S TICIN O
MAGNV	S	SPOLI	S	BVC M SILICIV	S VERV S VRVIN O
		MAXIMO COS	OPTC	GEMINIV	S VITALI S DRIPSIN O
SEVERV	S	ARIMI	N	L ATINIV	S MARCELINVS S MANTV A
FRONT	O	POPV	L	M SATTIV	S RVFINV S VOLCEI S
APRONIANVS	S	AQVILEI	A	C VERNASIV	S DEXTE R FOROSEMPR
SEVERV	S	FIR MPI	C		
MAXIMV	S	LVC	A	L GELLIV	S VERV S FOROSEMPR

7-FEROICIS
ATTICO CoS

LVI. Haec Tabula marmorea est longitudine , & latitudine duorum , & amplius , pedum Romanorum . Inscriptio primum a Grutero , deinde a Montfauconio allata , sed partim mutila , & inemendata , nunc integra affertur , & castigatior ; praesentim ex veteri Autographo Senatoris Caroli Strozae Patris Antiquitatum praestantissimi , ex Codice num. 1149. celeberrimae eiusdem Bibliothecae . Montfauconius ex altera marmoris extrema parte se vidisse memorat e regione duas aves cum ramis oleaginis in rostris , & quoddam Inscriptionis fragmentum , quod exhibet ; sed modo legi non potest , cum parietis impleat loculum .

** Desunt apud Gruterum pag. 301. & apud Montfauconium pag. 389. Diar. Ital. quae his lineis clusa sunt .

VALENS . In primae columnae fragmento desunt Militum praenomina , & nomina . Cetera vero adeo vetustate detrita , ut modo haud facile legi possint . Memoriae proditum , olim Romae locatum fuisse in cuiusdam Templi pavimento . De hac meminit doctissimus Vincentius Borghinius de Origine Urbis Florentiae pag. 213 .

TORQUATO ET ATTICO COS. Consulibus Anno ab U. C. 896. Anno Christi 143.

AVITO ET MAXIMO COS. Consulibus Anno ab U. C. 897. Anno Christi 144. His Consulibus Imperante Antonino Pio FLORENTIA inter alias Romanorum Colonias numeratur , ut habetur ex Marmore .

In prima Columna SEDATVS .respondet τῶ Ησούχιος . quemadmodum QUIETVS . quod nomen in quadam infra allata Inscriptione apparet .

HERCVLANVS . τῶ Ηράκλειος . Heraclius , Hercules .

MARTANVS . τῶ Α'ρειος . Arius , Martialis .

VOCISCVS forte VOPISCVS .

CRESCENS . Gr. Κρήσκης . LONGINVS . Λογγίνος . FELIX . Graece repraesentatur Φήληξ . quare male cum diphthongo a quibusdam scribitur . SOSSIVS . quasi Σώσιος . ἀπὸ τῆ σῶσαι , a servando .

APRONIANVS . Unum ex nominibus Consulibus eius , qui Virgilium Mediceum distinxit , & emendavit . Turcius Rufus Asterius Apronianus .

In secunda Columna PISAS . pro PISIS . Marmor Pisanum , quod Valer. Chimentellius Lib. De Honore Bisellii illustravit, habet : D. M. Q. LARGENNIO Q. F. GAL. SEVERO. AEDILI. PISAS. Q. LARGENNIVS CHRESIMVS PATER &c.

OSTIA, Urbs, & Portus, ita dicti ab Ostiis Tiberis. Male qui *Hostia*, & *Hostiensis* scribunt, etymon enim est ab *ore*, seu faucibus.

LVNA . antiqua Etruriæ Urbe diruta . Lunensi Provinciae ea nomen dedit, & marmoribus Lunensibus, quæ Parisi candore minime cedunt.

ALBINO . suspicabar : ALTINO Urbe Ravennae proxima . VRVINO . notandum pro VRBINO .

BVTRIO . Strabo . Βούτριον . τῆς Ραβέννης πόλισμα .

SPOLI . idest SPOLETO .

POPVL . idest POPVLONIO . Antiqua Etruriæ Urbe diruta .

In medio secundae, & tertiae Columnae . ISS . forte inferius, vel infra scripta sunt, vel sint .

MO . Forte hac nota significatur MILES OPTIO .

TVB . f. TVBICEN . BVC . f. BVCCINATOR .

SP . f. SPECVLATOR, quæ officia Militibus Centuriarum conveniunt .

EVOC₁ F C . f. EVOCATI FISCO CVRATORES .

OPT . f. OPTIO .

In quarta Columna . PACATVS . Huic respondet ὁ ἐπιναῖος .

ADIVTOR . Βοηθός . Boethus, unde Boethius .

In quinta Columna . IADER . i. IADERA . Dalmatiæ Urbe, hodie Zara .

FORMIS . idest FORMIIS . Sic Pompei, Tulli, in Numis, pro Pompeii, Tullii .

EMONA . suspicabar legendum CREMONA, nam sequitur MANTVA . Virg.

Mantua vae nimium miseræ vicina Cremonæ .

sed constanter legitur EMONA, quemadmodum in alia simili Inscriptione infra posita .

VOLCEIS, pro VOLSCIS, quos Plutarchus appellat Οὐο-
 λσκούς .

APPIVS CLAVDIVS

C. F. CAECVS

CENSOR. COS. BIS. DICT. INTERREX. $\overline{\text{III}}$
 PR. $\overline{\text{II}}$. AED. CVR. II. Q. TR. MIL. $\overline{\text{III}}$. COM
 PLVRA. OPPIDA. DE. SAMNITIBVS. CEPIT
 SABINORVM . ET . TVSCORVM . EXERCI
 TVM. FVDIT. PACEM. FIERI. CVM TYRRHO
 REGE . PROHIBVIT . IN CENSURA . VIAM
 APPIAM . STRAVIT . ET AQVAM . IN
 VRBEM ADDVXIT . AEDEM BELLONA *sic*
 FECIT .

LVII. *Hanc Inscriptionem, Arretii suo erutam tempore, memorat Borghin. pag. 186. De Orig. Urbis Flor. in qua fabrile erratum notat TVRRO pro PVRRO. verum marmor habet TYRRHO. Doctissimus, aequae ac Clarissimus Vir Antonius Augustinus Archiepisc. Tarraconensis eam laudat Dial. X. p. 275. Gruterus exhibet p. 389. 4. AEDEM BELLONA FECIT. scilicet BELLONAE.*

Fragmentum ex Africa advectum.

LVIII.

.....
 ANTONINI *iiiiiiiiiiiiiiiiiiii*
*iiiiiiii*AVG $\heartsuit$ TOTIVSQ DO
 MVS EORVM. C. VOICIVS QVIE
 TVS ARAM A SORO. EX HS D
 $\overline{\text{N}}$. S. P. F. IDEMQ DEDICAVIT
 ET OB DEDICATIONE CON
 GENTIIBVS ET . SACERDOTI
 .. $\backslash$ VISCERATIONEM ET EPV

sic

LVIII,

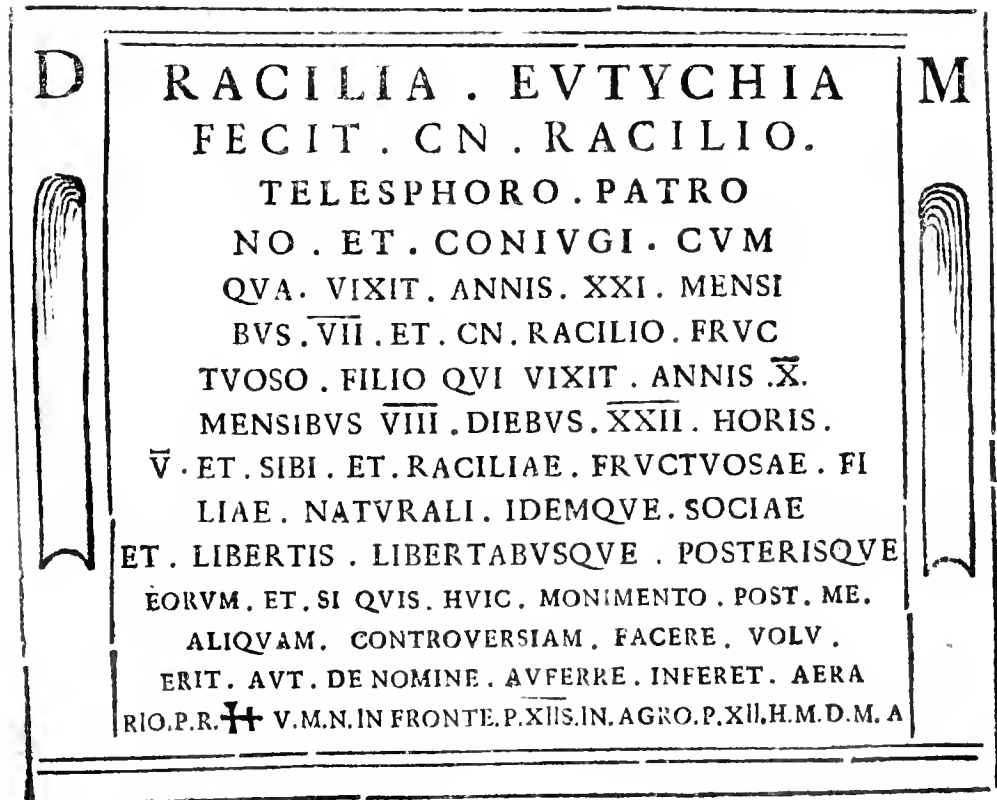
LVIII. ANTONINI . . . post hanc vocem adest spatium fere unius pedis Romani, adeoque maius quam Getae solius nominis abraso requirat. De his veterum Lapidum exsculpturis consulendus summae eruditionis, & doctrinae Vir Clarissimus Iustus Fontaninus lib. 1. cap. 3. de Antiquitatibus Hortae.

VISCERATIONEM ET EPVLUM. Visceratio Graecis Historicis Rerum Romanarum κρεανομία; idest carniū distributio, quae populo fiebat.

In Dedicationibus panis, vini, olei & carniū Populo civitum, divisio dabatur, ut testantur antiqui Lapidēs. VISCERATIO Populo data memoratur in alia Inscriptione apud Fabr. p. 242. Inscr. 656.

Vulgarunt hanc Falconerius p. 160. Spon. p. 62. Fabrett. p. 657. sed parum accurate, ut conferentibus patebit.

LIX.

LIX. EVTYCHIA. respondet Latinis *Fausta*, *Fortunata*.
TELESPHORO. *Perfecto*. Telesphorus Deus infantulus cucullatus, Hygeae, & Aesculapii comes.

CN. RACILIO. Gr. *ρακιος*. sic scribebant *Caius*, & pronuntiabant *Gaius*, teste Fabio.

IDEMQVE. SOCIAE. i. *itidemque*, vel *itemque*. P. R. i. *Populi Romani*. † V. M. N. *Usitata sestertiorum nota haec est H-S. Quid in hoc Lapide H tantum absque S iuncta significet, nil certi audeo affirmare; Marmorarium oblitum H apponere S, quae constanter iuncta cernitur in vetustis lapidibus, dubitare possumus.*

IN FRONTE P. XIIS. &c. *idesit* Pedes duodecim & semis. In Agro Pedes duodecim.

H. M. D. M. A. Huic monumento dolus malus abesto.
Fabrettus exhibuit pag. 47. Inscript. 266. versu 9. mendum admisit. RACILIAE. FORTVNATAE. *Marmor: RACILIAE. FRVCTVOSAE.*

Fenestris ornatur & haec marmorea Tabula superiori omnino similis.

LX.

Q. GARGENNIUS
L. F. SCA
CELER
FLORENTIA. MIL
COH. XI. PR
VIX. A. XXIV
MIL. A. VI
H. S. E

LXI.

D		M
G RANTANIUS		
SCAPTIA. MACER		
FLORENTIA.		
MIL. COH. X		
VRB. CESERI.		
VIX. ANN. XXI		
MIL. ANN. V		
EX. TES. P. IV		

LX. H. S. E. *Hic Situs est. Epigramma Pacuvii apud Gellium: Hic sunt Poetae Pacuvii Marci sita ossa.*

Inemendata apud Sigonium de antiquo Iure Italiae pag. 69. Gruterus habet pag. 543. 5.

LXII. EX TES. P. IV. i. Ex testamento poni iussit.
Gruterus pag. 543. h. uno cum mendo.

LXII.

Q. F. MAXIMVS

DICTATOR. BIS. COS. V. CEN

SOR. INTERREX. II. AED CVR

Q. II. TR. MIL. II. PONTIFEX. AVGV
PRIMO. CONSVLATV. LIVRES. SVBE
GIT. EX. IIS. TRIVMPHAVIT. TERTIO. ET
QVARTO. HANNIBALEM. COMPLVRI
BVS. VICTORIS. FEROCES. SVBSEQVEN
DO. COERCVIT. DICTATOR. MAGISTRO
EQVITVM. MINVCIO. QVOIVS. POPV
LVS. IMPERIVM. CVM. DICTATORIS
IMPERIO. AEQVAVERAT. ET. EXERCITVI
PROFLIGATO. SVBVENIT. ET. EO. NOMI
NE. AB. EXERCITV. MINVCIANO. PA
TER. APPELLATVS. EST. CONSVL. QVIN
TVM. TARENTVM. CEPIT. TRIVMPHA
VIT. DVX. AETATIS. SVAE. CAVTISSI
MVS. ET. RE. MILITARIS. PERITISSIMVS
HABITVS. EST. PRINCEPS. IN. SENATVM
DVOBVS. LVSTRIS. LECTVS. EST

LXII. Marmoream hanc Tabulam ex antiquis ruderibus Theatri Florentini effossam, una cum fragmentis Statuae Q. Fabii Maximi, clare testatur Borghinius pag. 185. De Origine Urbis Florentiae. Antonius Augustinius laudat Dial. X. pag. 277. Gruterus ex Borghinio vulgavit p. 406. Inscript. 7. Reserunt etiam Jac. Mazochius Epigr. Antiq. Urbis pag. 18. & Petrus Appianus pag. 176. ubi male suadetur eam Arretii asseruari.

DVX.

DVX. AETATIS. SVAE. CAVTISSIMVS. ET. RE [I. REI.]
MILITARIS. PERITISSIMVS HABITVS. EST. Hanc dicendi
formulam arripuit, qui Inscriptionem in Iohannem Acutum
[*Aughout*] Equitem Britannicum fecit ; cuius equestrem
pictam imaginem inter illustres Viros, & de sua Repu-
blica benemerentes, Florentini in Maiore Ecclesia posuerunt.

Fragmentum Inscriptionis ad Ludos equestres spectantis.

LXIII.

.....	.....	.....	.....	.....
.....	MENIPPO . CINIS	X	HILARO	.....
.....	AEGYPT . PE	. I	MACVL	.....
.....	PEGASO . AF	. I	AQVILIN	.....
.....	EVTONO . AF	. I	PEGASO . A.	..
....	I ADVOLA . AF	. I	COTYNC . AF	..
....	I DROMO . HISP	. I	SICA . AF	..
....	I PASSER . AF	. I	CIRRATO . AF	..
. AF I	LVPO . AF	. I	MELISS . AF	. I
GAL I	LVCIN . AF	. I	DELICAT . MAV . I	
. AF I	SILVAN . AF	. I	PARATO . AF	..
AF III	EVTONO . AF	V	BALLIST . AF	3
AF III	PYRALL . AF	IV	ANDREM . AF	.
AF III	PARDO . AF	IV	SPICVLO . GAL	V
AF III	ROMVLO . LAC	V	ROMVLO . AF	V
.. IV	RAPACE . AF	V	LVPO . AF	VI
.. IV	BAETIC . AF	VI	PALVMB . AF	VIII
.. IV	CAMM . AF	VI	ROMVLO . AF	VIII
.. IV	DAEDAL . AF	VI	GLAPHY . SPH	X
.. IV	GAETVL . AF	VI	BALLIST . AF	XIII
.. IV	ALCIMO .	VI	MEMNO . LAC	XIII
. LM	S SIBI COMPLEVIT	.....	QVOS I	
CC . . D . AF	∞	HILARO AF		

LXIII. *Vulgarvit hanc Inscriptionem Montfauconius in Diar. Ital. pag. 358. sed versus non bene disposuit ut sunt in marmore, & hos cum mendis.* In

In prima Columna . EVTONSO . Marmor habet EVTONO .

In secunda Columna . EVTONIO . Marmor EVTONO .

ALCIMOI . Marmor ALCIMO .

In tertia Columna GLAPHVS . Marmor GLAPHY , idest GLAPHYRO in tertio casu .

LM. S. idest PALMAS sibi complevit .

Index hic equorum exhibetur , cum palmarum numero , quas cursu sibi compleverunt . Notanda eorum nomina ad optimas equorum dotes , & velocitatem spectantia , & patrias regiones , videlicet Africa , Hispania , Lacedaemone , Mauritania , Gallia . Tot palmae Menippo , Pegaso , &c. Aliam huic similem Inscriptionem vide apud Sponium Voyage d' Ital Tom. 3. pag. 23. apud Gruterum pag. 337. & pag. 341. apud Fabrettum pag. 276. & 277. in quibus cum dominorum , tum equorum cursorum nomina , color , patria , praemia recensentur .

MENIPPO . Firmo equo , & robusto . PEGASO , idest alato . EVTONO . Εὐτόνω . vehementi , acri ; qui vires , ac nervos intendit ; contento cursu .

ADVOLA . τῶν Advola . idest volucris . DROMO forte DROMONI . Δρόμωνι . cursori . LVPO . rapido , vel fulvo . Lupus Germanice *Woulf* , idest *fulvus* .

LVCINO . quasi Λυκίνω . parvo lupo . PYRALL . ἀπὸ τοῦ πυρός , ab igne , & ἄλλομαι , exsilio , salto . PARDO a cursu rapiditate , vel a maculis .

ROMVLO . ἀπὸ τῆς ῥώμης , a fortitudine , & strenuitate , RAPACE , idest RAPACI , rapido . Virg. Georg. l. 3.

& acri (εὐτόνω)

Carpere prata fuga , fluviosque innare rapaces .

BAETICO . ex Hispania Baetica .

CAMM . idest CAMMARO . καμμάρω . a colore .

DAEDALO . idest ingenioso , vel vario . Lucretius lib. 1. in principio .

tibi suaves Daedala tellus

Submittit flores .

GAETVLO . è Gaetulia Africae regione . cum AE diphthongo . Virg. Aen. l. 4.

Hinc

*Hinc Getulae urbes , genus insuperabile bello ,
Et Numidae infreni cingunt , & inhospita syrtis .*

ALCIMO . ἀλκίμω . strenuo , forti . Ἡ δὲ πρὸς ἡμῶν ἀλκιμοὶ Μι-
λήσιοι . *Iam fueramus strenui Milesii .*

HILARO . ἱλαρῶ . Oppianus spatium inter cilia vult esse
in equis laetum , & hilare .

MACVL.... MACVLOSO . Virg. de Serpente :
Atque notis longam maculosus grandibus alvum .
& *maculosae tegmine lyncis .*

AQVILINO . Aquilus color , niger , fuscus .

COTYNO . forte COTINO . κολίνω . oleastro .

SICA f. SICAE . rostri acuti in morem ficae .

CIRRATO . κομήτη . Oppianus densos circa equi flexilem
cervicem cirros probat .

MELISS . f. MELISSAE . Ἀπί . τῆ μελίω . a colore Apes
Graecis appellantur ξουθαί , *Apes fulvae .*

DELICATO . Delicati , & delicatae , pueri , & ancillae .
ἀβροὶ καὶ ἀβραι . Abra ancilla Iudithae in Libro Iudith .

PARATO . idest *prompto* , *alacri* . προθύμω .

BALLISTAE . Ballistae instar . ἀπὸ τοῦ βάλλειν . a se ia-
ciendo .

ANDREM . quasi ANDREO . ἀνδρείω . *forti* , *virili* , *strenuo* .

SPICVLO . qui se in morem spiculi iacit .

PALVMBO . φάω . a colore . Virg. .
aeriae quo congefsero palumbes .

GLAPHY . GLAPHYRO . γλαφυρῶ . *eleganti* , *venusto cor-
pore* .

MEMNO . MEMNONI . μέμνονι . Aurorae filio . Sic apud
antiquos Cyllarus Dioscurorum equus . Virg. Aethus , & Py-
rois , idest *Ardens* , & *Ignitus* . equi Solis . Ovid. *Metamor-
phos. lib. 2.*

*Interea volucres Pyrois , Eous , & Aethon
Solis equi , quartusque Phlegon , hinnitibus auras
Flammiferis implent , pedibusque repagula pulsant .*

LXIV.

D M
 TI . CLAVDIVS
 PROBVS . ET.
 AELIA . SVCCESSA
 PARENTES . FEC .
 CL . CLEOPATRAE
 FILIAE . B . M . QVAE
 VIXIT ANNO VNO
 DIEBVS . XXII

LXV.

. D . M . S .
 . T . FL . AVG . LIB . TYRANNVS . ET .
 . FLAVIA . SATVRNINA . VIVI . FE .
 CERVNT . SIBI . ET SVIS . LIBERTIS .
 LIBERTABVSQVE . POSTERISQVE .
 . EORVM .
 . H . M . H . N . S ,

LXV. TYRANNVS . hinc diminutivum Tyrannio . τυραννίον .
 H . M . H . N . S . *Hoc Monumentum heredes non sequitur* . Haec
 formula singularibus literis ad veterum imitationem in Sepulcro porphyretico cum aereis ornamentis Mediceorum Fratrum ad D. Laurentii . *Fabrett. b. pag. 82. Inscr. 126.*

LXVI.

.... S . VALENTINVS
 ..... AO . FILIO . BENE .

LXVII.

C. COCILIUS . C . F .	(	VIPSANIA . D . L
PAL . NIG V . A . XIV	)	CYCLAS

LXVIII.

D . M . S
 T . IVLIO . HERME
 FECIT IVLIA PAEZVSA
 CONIVGI SVO CARISSI
 MO & BENE . MERENTI

LXIX.

S D M
 PARTHENIVS . C . IVLIVS
 ALVMNO . SVO . BENE . . .
 ♂ FECIT

LXVII. PAL . *idest* Palatina Tribu .

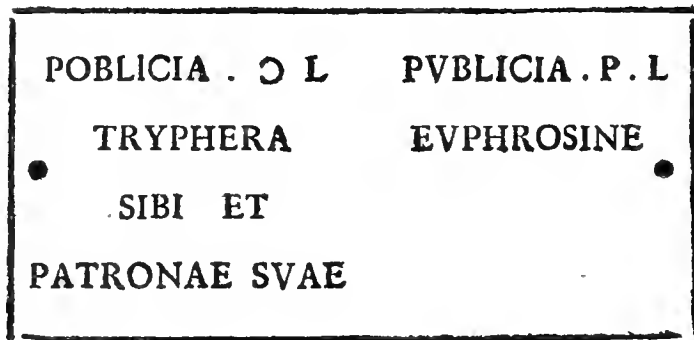
LXVIII. HERME . ἑρμῆ . IVLIA PAEZVSA . παίζουσα . sic nomina , quae eodem sunt e participiorum genere , in Inscriptionibus . Παίζων , Επιτυχαίων . *Virg. proximus ardet Ucalegon. quasi ἐκ ἀλέγων . non curans .*

LXIX ALVMNO . SVO . Alumno . τροφίμω . ἡρεπτοῦ .

LXX.

LXXI.

LXXII.

D . M . S

ACILIA . SOTIRA .

ACILIO AGATHANGELO

PATRI . SVO . BENEMERENTI

FECIT

LXX. ANTEROS. Anteros. ἀντίερος. contrarium amorem significat ; de eo fabula in problematis Alex. Aphrodisēi .

LXXI. TRYPHERA . τρυφερά .

LXXII. SOTIRA . Σωίερα . *Sospita* . Hoc cognomentum habuit Iuno , quam etiam *Sispitam* Latini dixerunt .

LXXIII

LXXIII.

M . VOLCIVS . M . L . EVHEMER ROGAT POST MORTEM SVAM . VT . CVM . VOLCIA CHRES... CONIVGESVA VTIN VNA OLLA CORPORIS RELIQVIAE ESSENT M . VOLCIVS . M . F . CERDO DIS MANIBVS SATIS FECIT

LXXIV.

VALENTINVS ꝛ ONESI^mus . . . . .

LXXV.

M . SERGIVS . M . L ● EVTYCHVS AXEARIVS · SIBI · ET	( ) ( ) (	M . SERGIO . M . L PHILOCALO ● AXEARIO PATRON
---	-----------------------	---

LXXIII. EVHEMER. idest EVHEMERVS. Hoc nomine fuit quidam Graecus auctor, qui Historiam Sacram conscripsit, quam Ennius in Latinum vertit, Lactantio laudatus.

Inani solatio rogat hic Libertus post mortem ossa sua cum ossibus Coniugis suae in una olla collocari. Huic similia vota apud Gruterum pag. 607. 1. & Fabrettum pag. 199. Inscr. XLV. & pag. 200. & 201. leguntur.

LXXV. Legeram ARKARIVS & c. i. Dispensator, Servator domesticus pecuniae, de quo Pignor. de Servis. Arcarios XX. [i. vicefinae] Libertatum, & Hereditatum, plures memorant Inscriptiones, quae modo ARKARIVM, modo ARCARIUM exhibent. sed lapis habet AXEARIVS. forte ab Axe, sive ab Axibus fabricandis.

LXXVI.

P. RUTILIVS . LVPI . EROS
NOMENCLATOR

LXXVII.

C. MANNEIVS
THEVDOSIVS

LXXVIII.

D . M
C . NVMMIO
FELICISSIMO
QVI . V . A . VI
M . X D . XX
ALVMNO
SVO . FECIT
C . NVMMIVS
ANTHVS

LXXIX.

D . M
L . SATVRIO
MARONI
PONPEIA
SECVNDIN :
.....
.....

LXXVIII. ANTHVS . *Flos* . amoenum nomen . Catull.

O qui flosculus es Iu-ventiorum .

Sic apud eundem Catull. *Θάλλος* , *germen* , nomen proprium adolescentis . Homerus adolescentem vocat *ἔπρος* , *ramum* .

Fabrettus habet V. A. I. pag. 353. Inscr. 55.

LXXX.

M . HERENNIENVS

● PRIMVS * ●

LXXXI.

D . M
TITINIAE
RESTITVTAE
TITINIVS ♂
ADIVTOR
PATRONAE
BENE . MERENTI
FECIT

LXXXII.

LXXXII.

Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ
 ΣΤΕΦΑΝΟΙ ΧΡΥΣΩ ΣΤΕΦΑΝΩ
 ΑΥΤΡ ΧΑΡΙΔΗΜΟΝ ΖΩΣΙΜΟΤ ΠΡΟΜΟΙΡΟΙ
 ΒΙΩΣΑΝΤΑ

Idest

*Senatus, & Populus coronat aurea corona Aur. Charidemum Zosimi
 Filium, qui ante fatum vixit.*

LXXXII. ΠΡΟΜΟΙΡΩΣ ΒΙΩΣΑΝΤΑ. *Qui vixit* [hoc
 est mortuus est] *ante fatum.* Apud Iurisconsultos veteres: *Quoad*
vivam, & Quoad moriar, idem. Virg. AEn. l. 4. v. 653.

Vixi, & , quem dederat cursum fortuna, peregi.

Ἐβίωσα. *Et quia illi, qui vixit, in Monumentis adscribi-*
 tur

tur χαίρε. vale, dixit in Eclogis : *Vivite Sylvae* ; hoc est χαίρετε . valetē . *Fabrettus vertit cum Sponio* : praematura morte defunctum , pag. 193. *Insc. 452. ubi multas affert veterum Lapidum talis ὀρομολίρα θανάτου deplorationes . Allatum Marmor quadratis litteris ornatur , similibus illis , quae visuntur in Regio Museo in Protoma Solonis , & in Gemma caelata Teophrasti Eresii .*

LXXXIII.

P . CORNELIVS   L . CORNIFICIO
SERAPIO   TELEMASIE
SIBI   ET   FEC BOSPOR..

LXXXIV.

HIC REQVIESCET	IN PACE
FLAVIANILLA LPs.	VIXIT. AN
NOS . XVII	MENSES III
DIES V DEPOSITA EST	♂
• • • VII	INDs Xs ♀
• • • •	NONI

LXXXIV. HIC REQVIESCET. pro *requiescit* . Christiana Inscriptio. ἀναπαύε'). Graeci. sed *in pace*, & *deposita* Christianam arguunt.

LXXXV.

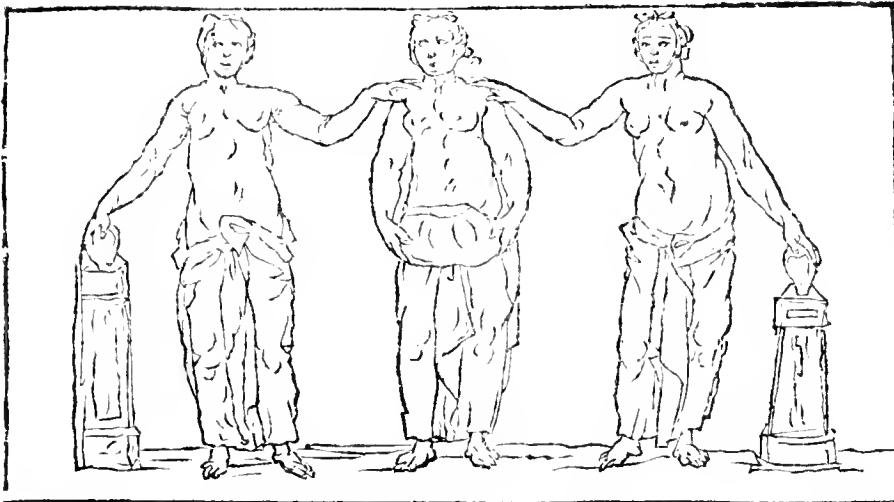
A . BAEBIVS . ♂ . L
PINDARVS
BAEBIA . ♀ . L . PSYCHE

LXXXVI.

• • • • • I . F . GAL
• • • • • ECIT
• • • • • CNNIS
• • • • • B . VIRO
• • • • • IAE . FIL

LXXXVII.

LXXXVII.

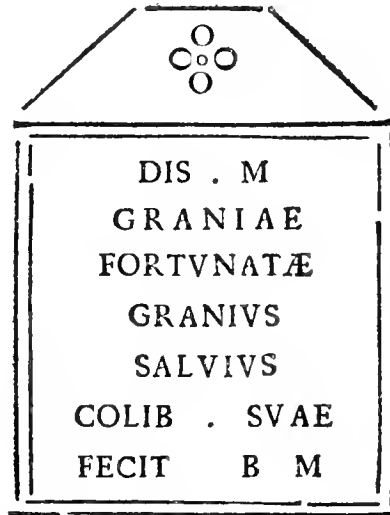
NYMP · SANC · SAC · EPIC TETVS
 AQVARIVS · AVG · N · LIB

LXXXVII. Idest *Nymphis*, vel *Nymphabus sanctis*, vel *sanctissimis sacrum*. *Epictetus Aquarius* (Aquarum Minister) *Augusti nostri Libertus*. Graecis *Οχετηγός*. *Aquarius* signum *Zodiaci*. Gr. *Hydrochous*. qua voce utitur *Manilius* in *Astronomicis*. In vetusto *Lapide* apud *Fabr.* pag. 308. *Inscr.* 315. legitur *ACVARIVS*, pro *AQVARIVS*. Q litera, quae respondet literae *Coph* *Hebraeorum*, solum apud *Latinos* numeratur; pro qua *Graeci* usurpant τὸ Κ. unde *Aquilius*. *Ακίλιος*. *Quintus*, *Κοῖνιλος*. *Arquà* contra, *Villae* nomen, in *Montibus Euganeis*, in qua *Villa* tumulatus est *Franciscus Petrarcha*, derivari puto ab *Opere Arcuato*.

Nymphae Aquis praesidentes, quae in *Graeco lapide* apud *Fabretum* pag. 192. *ΝΥΜΦΑΙ ΚΡΗΝΑΙΑΙ*, idest *Nymphae Fontinales* dicuntur, exhibentur in *nostro Marmore*, & *mutuo amore se complectentes*, & *vase aquam fundentes*. *Duae Arulae* in *utroque latere*, ad *sacrificia illis dicatae* videntur. In *veteribus Monumentis* *Nymphae* modo *AVGVSTAE*, *SANCTAE*, *SANCTISSIMAE*, modo

modo NVMINA vocantur; Vide Sponium Sect. II. Art. VII. pag. 31. Fabrettum Inscr. 5. pag. 432. pag. 9. Inscr. 177. & pag. 301. & 302. SANCTAS appellat noster Epictetus Augusti Libertus in hac tabula votiva; in qua aliquae litterae detritae sunt, sed restitutae a me ad fidem Apographi Cl. V. Caroli Senatoris Strozæ.

LXXXVIII.

LXXXIX. COLIB. SVAE. Collibertae suae.

In tympano Marmorei Sepulcri, sub quo stat Mulier stolata.

LXXXIX.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΑ
ΥΛΛΟΥ ΑΙΞΩΝΕΟΣ ΘΥΓΑ
ΤΗΡ

Idest: Aristoclea Hylli Exonenfis Filia.

LXXXX. ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΑ, pro Αριστόκληα.

ΑΙΞΩΝΕΟΣ, pro Αιξωνέως, e quodam pago Atheniensi. Legeram ΘΥΓΑΤΗΡ, sed postea melius inspecto lapide, summisque digitis tacto, legi ΘΥΓΑΤΗΡ. saepe enim in Graecis marmoribus O pro Θ legitur, extrita, seu oblita transversa linea, ut Ουσία. Θυσία.

LXXXX.

LXXXX.

D	☾	M
FABIAE		
PROTE		
C. FABIUS		
TELESPHOR		

LXXXXI.

DIS . MANIBVS
CALPVRNIAE . L . L . L .
HEROIDIS

LXXXXII.

M . PAPIRIO,	
PRISCO . MIL,	
COH. II . VIG.	
7 . ALINNAE . FIRMI	
C. MANLIVS VITALIS	
. VEXILLARIVS .	
7 . EADEM	
POSVIT	

LXXXXIII.

D	♂	M
C . IVLIO . SOTERI		
IVLIA . APHRODITE		
PATRONO		
IDEM . CONIVGI		
BENE . MERENTI		
FECIT		

LXXXXIV.

D M
TVTO . VERNE
CAESARIS QVI VIX
ANNIS . DVOBVS .
PARENTES BENE . MERENTI . F .

LXXXXV.

..... AVRELIVS . AXI . . . .
..... ELIA . EPICTISI . . . .
... NT . SIBI ET FILIS ...
... AXIAE ET . AVRELI ...
... QVE DORMIVNT . I . . . .

LXXXXI. L.L.L. *idest* Luciorum Libertae.

HEROIDIS. Mortuos Heroas, & Semideos existimabant; unde ἡρώων. *Sepulcrum.*

LXXXXV. EPICTISI. f. Ἐπίκτησις. *Epictesis.* QVE DORMIVNT. κοιμῶν. *Christiana Inscriptio. Κοιμητήριον. Dormitorium.*

*In Cippo lapideo, in quo Vir ad caput, Mulier in medio, & Puer
ad pedes, cum mensa tripode, referta pomis.*

LXXXVI.

ZΩCIMA
XPHCTH
ΧΑΙΡΕ

ZΩCIMA XPH
CTH ΧΑΙΡΕ

Idest: *Zosima bona vale Zosima bona vale.*

LXXXVI. ΧΑΙΡΕ. *Suprema verba, quae dicere solebant morituro
affidentes, & moriturus affidentibus. ἔλε τε ἕ μέγα χαίρει. Apud
Virgilium Lib. XI. v. 97. Pallantem mortuum Aeneas ita affatur:*

Salve aeternum mihi, maxime Palla,

Aeternumque vale.

*quae etiam in anniversariis inferiis ab affimibus repetebantur; inscri-
bebanturque memoriae causa in sepulcralibus tumulis.*

LXXXVII.

Θ	ν	Κ	ν
ΔΥΟΤΕΚΝΟΙΣ			
ΟΚΤΑΒΙΩ. ΕΡ			
ΜΗ. ΕΤΩΝ. Η			
ΚΑΙ. ΟΚΤΑΒΙΩ			
ΕΥΚΛΗΤΙ. Ω			
ΕΠΟΙΕΣΕΝ. Ο			
ΒΙΣ. ΤΡΟΦΙ			
ΠΑΤΗΡ. Α.			

Idest *D. M. Duobus Filiis Octa-
vio Herme Annorum VIII. &
Octavio Euclleti... Fecit .....
Alum. Pater.*

LXXXVIII.

ΛΟΥΚΙ. ΛΟΝ Π	<i>sic.</i>
ΡΩΤΩΓΕΝΗ	
ΧΑΙΡΕ	
ΑΝΤΙΟΚΕΥΟ	
Υ ΔΑΦΝΗΣ	

Idest

*f. Lucillum Primogenitum
vale Antiochensis
ad Daphnen.*

.. LXXXVII I I ΛΟΥΚΙ. ΛΟΝ ΠΡΩΤΩΓΕΝΗ. *f. Λουκίλλον Πρωτογένη*
ΧΑΙΡΕ.

ANTIQ. FLORENTIAE. 51

ΧΑΙΡΕ. χαῖρε. Sed proprium foret Δέκιλλε Πρωτογενες. Primogenite vale. Antiochia. ἐπι δάφνης. Urbs Syriae.

LXXXIX.

C.

Γ. ΙΟΥΑ
ΑΝΤΕΡΩΤΙ
ΑΓΑΘΩ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡ
ΙΟΥΑ ΕΥΠΡΕ

Idest
C. Iul
Anterotz
bono
Liberto
Iul. Eupre

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟC
ΙΜΗΝ . Ι . ΕΚΟ
Θ . ΚΑ ΙΟΥΝΙΩ

Idest
Laurentius
fui . I . .
. . Cl. Iunio

CI.

CII.

CALCEIA
CN . L . HERMIONA
SIBI . ET . SVIS
C . VOLVMNIVS . DAMA

DIS . MANIBVS . GAIO .
CASSIO . TROPHIMO
CORNELIA . PRIMIGENIA
SIBI . ET . SVIS . ET . QVIB
VS . ME . VIVA . DONAVI

CIII.

CIV.

PACCIA . VENERIA
L.PACCI.CRESCENTIS
L . V . A . XVI
● EVM LOCVM IN QVO ●
TITVLVS . EST . SIBI
ET PATRONO SVO
FEC

. S . . D . . S .
∪ . SV∪∪IVS .
. FIRMV∪VS . D . S .
. SACERDOS . D . S .
. V . S . ∪ . A .

LXXXIX. ΕΥΠΡΕ. f. ΕΥΠΡΕΠΕΙ. Iul. Decenti . decoro .
c. ΛΑΥΡΕΝΤΙΟC. Apud Athaeneum legitur nomen
Δαυρέντιος , unius e Deipnosophistis .

CI. CALCEIA . χάλκεα .

CII. TROPHIMO, τροφίμω. Alumno. PRIMIGENIA . πρωτο-
γένεια .

CIV. .S..D..S. idest Saturno , vel Serapidi , vel Soli Deo
sacrum .

D . S . V . S . \ . A . fcil . f . (De suo) Votum solvit libenti animo .
Hanc Inscriptionem , ex Africa ad-vectam , Sponius habet pag.
195 . Fabr . pag . 649 . Inscr . 423 . Falc . pag . 162 .

CV.

D . M
C . TERENTIO
TYRANNO . V . A . L

CVI.

D M
SARIO LEN . . . .
MEA CO . . . . .
..... XX

CVII.

FVLGVR DIVM

CVIII.

D . M
HILARAE
BENEMEREN..
.....

In Laterculo .

CIX.

D' M'
VICTORIAE
VIXIT ' ANN
OCTOGIN ' DI
QVA ' MEN '
DV ' COGNA
ET FILIA FECE
MATRI BENE
MERENTI

CX:

.....
..... AVG . N . EX EQVITIB . . . . .
.. *singu*LARIBVS . SIGNIFERIS . . . . .
..... VIXIT . AN $\bar{N}$ LXXX . . . . .
.. *mens*IBVS . II . DIEBVS . X . . . . .
..... Q . CATINIUS C . F . . . . .
..... EQVES ROMANUS . . . . .
..... L . L . PATRI PISSIMO . . . . .
.....

cx. Montfauconius pag. 358. Diar. Ital. exhibet aliquantulum
mendosam ; sic : AVG . N EQVITIB . . .

CXI.

CXI.

AELIA . M . L . IANVARIVS
FLORA . VIXIT . ANN . XXIV

CXII.

D M
..... NIVS FELIX
..... PRIMIGENIAE
CONIVGI ET SIBI

CXIII.

P . RVTILI LVPI L . DAVOS

CXIV.

EX AFRICA.
D . M . S
MODIA
SABINA
P . V . AN . XII
H S E

CXV.

Ornatur hic sepulcralis titulus
protome Viri , & Mulieris ,
& duobus avibus .

Q . ARELLI | VISINIA
sic VS . AESOPV | ANA PAV

CXVI.

OCTAVIA
IVCVNDA
OCTAVIAE
PARTHENIONI
MATRI SVAE BENE
MERENTI

CXVII.

D + M
LVCCEIAE . EV
NVE COGNA
sic TE . P . NOBIVS A
TIMETVS BENE
MERENTI FECIT

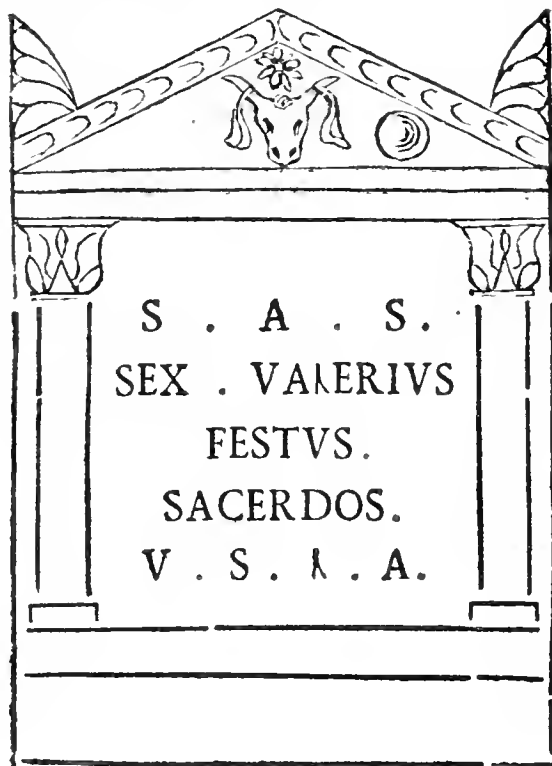
CXIII. DAVOS. Nomen Servi e Dacia . *Daci* , *Dabae* , *Davi* . Terentius : *Davus sum* , non *OEdipus* . DAVOS Graeco more , pro DAVVS ; ut *Servos* , pro *Servus* .

CXVI. IVCVNDA videtur respondere τῆ Εὐφροσύνη . *Euphrosyne* PARTHENIONI . Παρθένιον . *Virguncula* .

CXVII. LVCCEIAE . EVNVE . f. EVNOE . Εὐνόη .

P . NOBIVS . i. *Novius* . ATIMETVS . Ατίμητος . idest *inexplicabilis* , nullo pretio comparabilis ; alioqui si valeret *inhorandus* , nomen esset *infaustum* .

CXVIII.

CXVIII. S. A. S. idest *Scrapidi Augusto Sacrum*, vel *Saturno Augusto Sacrum*. Caput bovinum cum infulis ad modum victimae cum Stella. Propert. *coronato stare boves capite*.

Cernitur sinistrorsum patera in hac votiva Tabula lapidea; simpulum vero fortasse consumptum, modo non apparet. Spon. *vulgavit pag. 195. Fabr. 697. Inscr. 183. Falconer. pag. 162. sed omiffa delineatione tam huius, quam sequentis.*

CXIX.

C. MANLI. G. L. BOLLI
MANLIA. HALIA. MATER

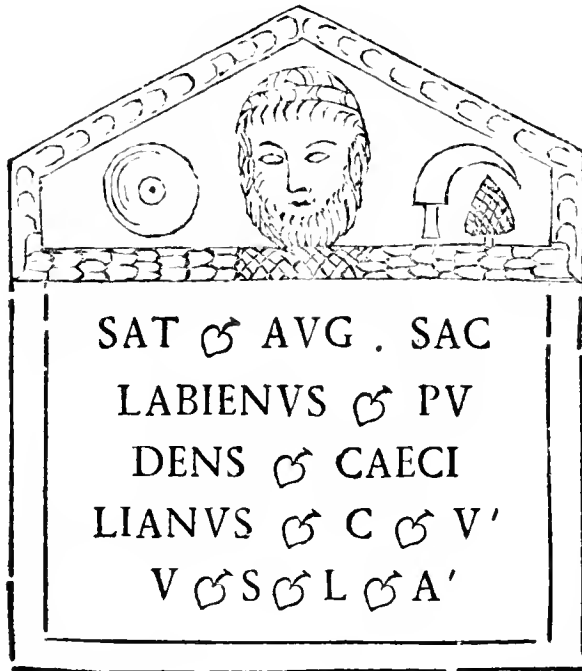
CXX.

M. VOLCIVS. M. L. EROS
VOLCIA. M. L. CHRESTE

CXXI.

EX AFRICA.

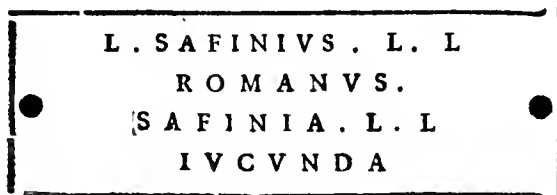
CXXI.

CXXI. SAT ♀ AVG . SAC . idest Saturno Augusto Sacrum . Falx infigne Saturni ; unde Senex falcifer . Nux pinea , & ancile , seu patera , & caput barbatum cum fascia . Spon. pag. 196. Fabr. pag. 697. Inscr. 182. ♀ Falcon. 162. Et haec tabula votiva est lapidea .

Tabula marmorea , in qua scalpro excavato marmore efformata est figura viri sedentis , cum duobus canibus venaticis .

CXXII.

CXXIII.

CXXIII.

INVENTA. LIBERTA. OLLAS. II
 SEX. SERVILIO. APOLLONIO. ET
 • SERVILIAE. CINNAMINI •
 DE . SVO . DEDIT

*In fragmento Urnae quadratae
 ornatae columnis, sphingibus,
 capitibus bubulis vittatis, &
 Ianua sepulcrali obserata.*

CXXV.

EVANDRO. AVG. LIB.
 TABVL. A RAT. AMICO
 OPTVMO VLPII ATHYRON
 ET DEMETRIVS
 HEREDES

CXXV. TABVL. A RAT. *idest* Tabulario a Rationibus.
Sepulcrum, tum Ethnici, tum Christiani, DOMVM AETERNAM
vocavere; quam Ianua in Urnis, seu Sarcophagis designari voluerunt.
 CXXVI. *Reinesius habet pag. 853. Cl. 17. Inscr. 139.*

CXXVII.

• C MANNEI	}	LAETORIA
BLESAMI		○ L. SVAVIS

CXXVIII.

CXXIV.

DIS MANIB
 C. VALERIVS HERMES SIBI
 LIBERTIS LIBERTABVS
 POSTERISQ. EORVM
 IN FR. P. VI. IN. AGR. P. VII

*In marmoreo Cippo, anaglyphico
 opere ornato, in quo Vir nudus,
 sedens, acervo lapidum
 innixus laevo brachio, &
 ante eum Mulier stolata.*

CXXVI.

ΩΦΕΛΙΩΝ ΑΝ ΤΙΟΧΕΥ ΧΡΗΣ ΤΕ ΧΑΙΡΕ
----

*Idest. Ophelio Antiochensis
 bone vale.*

CXXVIII.

CXXIX.

CXXX.

SAFINIVS
• L L •
FAVSTVS

D M C. CAECILINA TAL IS FECIT PONTENIA BE NERIA MARITO SVo BENEMERENTI
--

Q. ARELLIVS
Q . L.
PRIMVS

CXXXI.

CXXXII.

P V P I A . M . L P H I L E M A T I O
--

C . I V L I V S . C . L • H E R M A P I L V S •
--

CXXXIII.

CXXXIV.

RVFA
MARCIA

SALVIA
VVFICIA

T . G A R G I L I . T . L .
P H A R N A C I S

CXXXV.

D I I S ∅ M A N I B V S ∅ N ∅ F V L V I S F E L I X ∅ S I B I ∅ E T ∅ S V I S ∅ F E C I T ∅
--

CXXIX. BENERIA . idest *Veneria* .

CXXXI. PHILEMATIO . Φιλημάτιον . diminutivum τοῦ Φιλημάτος . *osculi* . Lucretius lib. IV. *Labrosa* , φίλημα . *Philematium* meretrix apud Plautum in *Mostellar* .

CXXXI I. HERMAPILVS. i. HERMAPHILVS. *Mercurio amicus* .

CXXXIV. PHARNACIS . Hoc nomine Rex Parthorum .

H

CXXXVI.

CXXXVI.

Q. ROSIDIUS. Q. L.
EROS
CLODIA. C. L. SVAVIS

CXXXVII.

M. VOLCI. M. VOLCI
EVHEMERI HILARI

*Mulier in lectisternio, cum mensa
tripode referta pomis.*

CXXXVIII.

ΕΥΟΔΙΑ ΒΟΗΘΟΥ ΓΥΝΗ
ΧΡΗΚΤΗ ΧΑΙΡΕ

*Idest: Evodia Boethi Uxor
bona vale.*

EX AFRICA

CXXXIX.

D ♂ M ♂ S
GVDDEM ♂ SAT
VRI ♂ PARDAMI
PIVS ♂ VIXIT ♂ A ♂
MXXXIII ♂ H ♂ C ♂ ::

EX AFRICA
CXXX.

SACRVM

STAE

augu

aure MAXIMI MEDICI ET LAVREMI VERI AVG ARmeniACI PART

tem PLVMCVM ARCVM ET PORTICIBVS ET OSTEIS ET OPERE ANBARI A FVN

CXXX.

CXXX. OSTEIS . idest OSTIIS . ut *Doleis* in Pandectis Flor. pro *Doliis*.

OPERE ALBARI . I. ALBARIO . Κοιναστω . S. Matth. cap. 23. ver. 27. ταφοι κεκοιναμενοι . *Sepulcra dealbata* .

De Albario Opere fit etiam mentio apud Gruterum in Inscr. 2. pag. 172. Vide Iacob. Sponium pag. 39. qui nostram Inscriptionem illustrat. Falconer. h. p. 162.

A FVN . . . f. A FVNDAMENTO , vel A FVNDAMENTIS.

CXXXI.

CLODIA PRIMA
MATER
C. IVNIUS . AFRICANVS
FILIVS

CXXXII.

OCTAVIA AP
RO . VICSIT
ANIS XXII
TV QVICVMQVE LEGIS
SIT . TIBI . SVAVITE::

CXXXIII.

D . M
NIVS FELIX
PRIMIGENIAE
CONIVGI ET SIBI

CXXXIV.

SACRVM
.....RORI . EORVM
... e VANGELVS CVM SV
.. feCIT . IDEMQ . D D

In fragmento Tabulae sepulcralis.

CXXXV.

: . . . . .
: . . . . .
..... CONIVGI CARISSIMAE
ET SIBI LIBERTIS LIBERTABUSQUE
SVIS . POSTERISQ . EORVM . . . . .
LICINIA ATHENAI . MA . . . . .
ET SIBI SVIS POSTERISQ . EORUM . . .
VALERIO POTHINO . I F I . I . . . . .

CXXXV. POTHINO . ποθηνοσ . *Cupito . desiderato , amato . ποθη-*
μενω . Catull. Cum desiderio meo nitenti . ποθη . ερωτι . H 2

D . M M . MANNEI . CALLISTI MANNEIA . CANDIDA COIVX . BEN . MER FECIT . QUI . VIXIT . ANNIS . LXXV .

Sequuntur breves Tituli Sepulcrales , qui singulis Ollis praefigi solebant , breve (ut ait Propertius) in exiguo marmore nomen praeferentes . Saepe vero binis eiusdem loculi Ollis duplices Tituli respondent , unico lapide contenti , ut ex his , aliisque sequentibus liquet .

CXXXVII.

P. RUTILIVS . LVPI . L
MYRO

CXXXVIII.

TI . L . TI . HERENNIVS . T . L
EROS

CXXXIX.

P . MVRR[. LVCRIONIS .	ARELLIA Q . L . VRBANA
----------------------------	------------------------------

CL.

NVMISIA . D . L BEATA . V . A . X ^{xv}
--

CLI.

L . ANICI
SEDATI

CLII.

CLAVDIVS C . L FAVSTVS

CLIII.

L . SAFINIVS
SECVNDIO

CLIV.

SYNISCASIS L
HIBERORVM

VALERIA
EGEMA

CLV.

IVLIA . C . L .
MELPOMENE

CLVI.

Q. PETILLIVS
STEPHANVS

CLVII.

D . M
FESTO
V . A . V
M . . . .

CLVIII.

C. ABELLANI
FELICIS

CLIX.

L. ARELLIVS. COL. PVLCHER
D . D .

CLX.

C. POMPONIVS POMPONIA
C . L C . L
ANTEROS AMARYLLIS

CLXI.

L. OCTAVI. L . L
THIASI

*Fragmentum Epitaphii verbis
Heroicis , a capite mutilum .*

CLXIV.

CLXII.

C. IVLI. BALBI
ET

... ERTVS HABERAR
. ERVNT. VOTA PATRONI
... QVID TRISTE VIATOR
..... quOD NOXIA FECI
..... VIVISSERE PARCAS
. quOD SENTIO VITA. EST
..... TICVS
L . LIB . AN . III
..... AGRO . P . III

CLXIII.

C. ABILLANI FIICI

CLIX. COL. *f.* Collibertus . D . D . *i.* donum dat .

CLXIV. VIVISSERE PARCAS . *f.* *Visere Parcas .*

CLXV.

CLXV.

M. POBLICIVS. M. L. POBLICIA. M. L.
QVINTIO   ALBANA

CLXVI.

FVLVIA. O L
TALASSA

CLXVII.

Q. PETILI
O. L
SINDENIS

CLXVIII.

L. PII. FIGLI
AN. VIX. XII

CLXIX.

FELIX SEIVS

CLXX.

MYSTES MINISTRATO

CLXXI.

MANNEIA
C. L
NICE

CLXXII.

CAESIA. M. F. DADA

CLXV. QVINTIO. Diminutivum Quinti.

CLXVI. TALASSA. Thalassa. ἑλλάσσα. mare; nisi sit ταλασία, Lanificium.

CLXVIII. L. PII. FIGLI. i. Figuli. Hoc cognomento Nigidius Figulus Grammaticus celebris, Gellio laudatus. Figlinum opus. i. figulinum. Figlinae; Tabernae figulinae.

CLXX. MINISTRATO f. MINISTRATOR. Ministratores in nonnullis Inscriptionibus memorantur apud Gruterum pag. MCXI. 4. & pag. DCI. 3. 5. a mensae ministerio sic appellati. Seneca epist. 93. Transeo pistorum turbam, transeo ministratorum, per quos, signo dato, ad inferendam coenam discurritur. Vide Pignorum de Servis.

CLXXII. CAESIA. γλαυκίσις. Catull. Carm. 45.

Caesio veniam obvius leoni.

Cic. lib. 13. epist. 51. P. Caesio amico optumo P. Messienum Equitem Romanum perfamiliarem suum commendat.

EX AFRICA.

EX AFRICA.

CLXXIII.

CLXXIV.

CLXXV.

D	M	S
C	V	R
I	A	F
E	M	I
C	A	P
I	A	V
I	X	I
A	N	N
I	S	
Λ	X	X
V		
H	S	E

C. SAFINIUS

Ο Λ

EVANTHVS

V. A. XXV

D	.	M	.	S
M	.	I	V	N
I	V	N	I	V
S	.	Λ		
T	H	I	M	B
Λ	Λ	Λ		
M	V	Λ	I	Λ
N	V	S	*	
V	I	X	*	
Λ	N	N	.	Λ
X	X			

In laterculo.

CLXXVI.

CLXXVII.

D	/	M
F	I	L
I	O	.
C	Y	R
I	O	F
I	L	I
O		
D	V	L
C	I	S
S	I	M
O		
Q	V	I
V	I	X
I	T	.
A	N	N
I	S	.
I	I	
D	I	
E	B	V
S	.	X
H	O	R
A	B	V
S	.	I
I		
F	E	C
I	T	.
N	I	C
E	.	
M	A	T
E	R	
P	I	E
N	T	I
S	S	I
M	O	
N	O	N
M	E	R
E	N	T
I		
Ϛ		

fic

C	.	P	R	O	C	V	L	E	I
P	L	A	S	T	I	S			

CLXXVIII.

P	C	O	R	N	E	L	I	V	S	.	P	.	L
F	E	L	I	X									

CLXXIII. CVRIA FEMICΛA. Λ, quod Lambda fere repræsentat proprium Africae. Κυρία. Φηλίκλα. idest *Domi-
na*; qui titulus Uxorum erat; FEMICVΛA. sic Πρόκλος, *Procu-
lus*. Ποπλικόλας, quasi *Populicola*, Valerius Publicola.

CLXXIV. EVANTHVS. εὐανθος. vel εὐάνθης. *Bonus flos*.

CLXXVII. PLASTIS. πλαστῆς. *Figula*. vel potius *Plastis* ge-
nit. πλαστῆς. *ficitoris*.

CLXXIX.

CLXXIX.

MANLIA . C . L . VENERIA
BOLI V A XIX

EX AFRICA.

*In quadam Basi lapidea,
Mbamediae iuxta Viam
Noreiba inventa.*

CLXXX.

*In Urna marmorea pulcherrima,
opere toreumatico elaborata, ornata
capitibus humanis barbatis,
& cornigeris, & avibus
ludentibus.*

CLXXXI.

D . M . S .
INSTEIAE
DIOGENIAE
FEMINAE. MEREN.
INSTEIVS
TERTVIVS. V. C.

ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
Η ΜΝΗΜΗ
ΑΕΙΘΑΛΗΣ

Idest:

Bonorum memoria semper florens.

CLXXX. V. C. forte VIVENS CVRAVIT. Falcon. pag. 164.

CLXXXI. ΑΕΙΘΑΛΗΣ. Lucret. *Semper florentis Homeri.* ἀεθαλῆς.*Sub quadam protome.*

CLXXXII.

D . M . G . L . F . PARENTES . ASTO . T . FILIO
DVLCISSIMO . VIXIT . AN . XV*In aeneo Sigillo.*

CLXXXIII.

CLARISSI . VERT . CARPI . FILII

In Tabula aenea.

CLXXXIV.

L. ARRUNTIO. STELLA

L. IVLIO. MARINO.

CoS

XIIII. K. NOV

M. ACILIVS. PLACIDVS. L. PETRONIVS. FRONTO
 IIII. VIR. I. D. S. C. FERENTINI. IN CVRIA. AEDIS. MER
 CVRI. SCRIBVNDQ. ADFVERVNT. Q. SEGIARNVS. MAE
 CIANVS T. MVNNIVS. NOMANLINVS

QVOD. VNIVERSI. V. F. T. POMPONIVM. BASSVM. CLARIS
 SIMVM. VIRVM. DEMANDATAM. SIBI. CVRAM. AB
 INDVLGENTISSIMO. IMP. CAESARE. NERVA. TRAIANO
 AVGVSTO GERMANICO. QVA AETERNITATI. ITALIAE
 SVAE. PROSPEXIT. SECVNDVM. LIBERALITATEM. EIVS
 ITA. ORDINARE. VT OMNIS. AETAS CVRAE EIVS MERITO
 GRATIAS. AGERE DEBEAT. FVTVRVMQVE. VT TANTAE
 VIRTVTIS. VIR. AVXILIO. SIT. FVTVRVS. MVNICIPIO
 NOSTRO. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C

PLACERE. CONSCRIPTIS. LEGATOS. EX. HOC. ORDINE
 MITTI. AD. T. POMPONIVM. BASSVM. CLARISSI
 MVM. VIRVM. QVI. AB EO. IMPETRENT. IN CLIEN
 TELAM. AMPLISSIMAE DOMVS. SVAE. MVNI
 CIPIVM. NOSTRVM. RECIPERE. DIGNETVR
 PATRONVMQVE. SE. COOPTARI. TABVLA
 HOSPITALI. INCISA. HOC. DECRETO. IN. DOMO
 SVA. POSITA PERMITTAT. CENSVERE

EGERVNT. LEGATI

A. CAECILIVS. A. F. QVIRINALIS. ET

QVIRINALIS. F

CLXXXIV. *Aenea haec Tabula alta uncias XVIII. lata un-
cias XIV. pedis antiqui Romani, litteris eleganter incisis, modo in
Regio Museo Mediceo servatur. Anno CIO. IO. CLXXXIII Leopoldus
Medices S. R. E. Cardinalis, & ab Etruria Princeps, opti-
marum Artium fautor, & amplificator munificentissimus, pretio com-
paravit ab heredibus Nobilis Viri Francisci Gothofredi Romani; cu-
ius gratia, auspice hac insigni Tabula, singularem, & nunquam
satis laudatum laborem differendi de Tesseis Hospitalitatis suscepit
doctissimus Iacobus Philippus Tomasius Episcopus AEmoniensis, ut
ipse fatetur cap. 1. eius Operis. Ianus Gruterus, Laurentius Pi-
gnorius in suo Antenore, & Antonius Augustinus Episc. Tarracon.
apud Fulvium Ursinum olim extitisse memorant.*

*Versu 1. L. ARRUNTIO. STELLA L. IVLIO. MARINO:
COS. Apud Panvinium, Sigonium, Gruterum, Goltzium, Norisium,
aliosque Romanorum Faustorum Scriptores, L. Arruntius Stella,
& L. Iulius Marinus numquam inter Consules recensentur; quare
ex Suffectis, seu Extraordinariis credi possunt, imperatore Caesare
Nerva Traiano. Vide Tomasium in praelaudato Opere cap. 3. in
quo celeberrimam hanc nostram Tabulam docte, & luculenter illu-
strat.*

*Versu 5. I. D. S. C. idest Iuri Dicundo Sacri Consilii, vel Sena-
tus Consulti Ferentini, qui in domo T. Pomponii Bassi Viri Clarissimi
Hospitali hac Tabula posita, per Legatos in clientelam ab eo recipi su-
um Municipium rogant, Tusciae oppidum habitabant. De T. Pom-
ponio Basso vide Tlin. l. IV. ep. 23. & Panvin. ad annum Ch.
259. 260. 289.*

*Versu 8. QVOD VNIVERSI. V. F. f. Quod universi unanimēs
fuerunt, vel verba fecerunt. In explicatione huius Tab. cap. 3. To-
masius protulit notas V. S. P. quas aenea Tabula non exhibet; qua-
re perperam interpretatus est: Quod universi Ferentini Populi;
Ceterum & versus non eo, quo iacent ordine, vulgavit, interpun-
ctionem variavit, & M. ACILIVS. pro M' ACILIVS edidit.*

*Versu 16. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. Idest: Quid
de ea re fieri placeret de ea re ita censuere.*

*Gruterus hanc nostram Tabulam profert pag. 256. 1. sed vere
suum mutato ordine, & paullo aliter praesertim his in locis.*

Versu

Versu 5. FERENTIN. Tabula sic habet FERENTINI.

Versu 13. ITA. ORDINARI. Tab. h. ITA. ORDINARE.

Versu 17. ΩΝ. PLACERE. τὸ ΩΝ, nec unus quidem apex cernitur in hac Tabula.

Versu 23. IN. HOC. DECRETO. Tab. habet solummodo: HOC DECRETO. Ad finem Inscriptionis haec adicit Gruterus.

AD. AVGVST
TEM. C. P

AD. AVGVST
TEM. C. P

quae modo nec leguntur, nec conspiciuntur; equidem aenea nostra Tabula undequaque ornata quodam ex hebeno tegitur, & circumcluditur.

Ant. Augustinus hanc etiam exhibuit in Append. ad Librum de Legibus, & Senatus Consultis Inscrip. 23. & Versu 3. pro XIII. K. NOV. habet XIII. K. NOV. In reliquis fere convenit cum Grutero.

In Collari aeneo.

CLXXXV.

MINERVINVS. FVG

ITALICI. MIL

TESS. COH. XII. VRB

Ad aeneum equum stragulo ornatum.

CLXXXVI.

ΚΟΩΡΤΙΟC ΠΟΜΕΙC

Id est: Cohortis Romanae.

(ΠΟΜΕΙC. pro πομπάλας.)

Ad aeneum Canem.

CLXXXVII.

M. CALMVTIA

CLXXXV. MINERVINVS. FVG ITALICI. f. Fugitivus Italicus Miles Tesserarius Cohortis XII. Urbanae. Tesserarius, qui Tesseras militares (συντήματα) distribuebat; quo Ducis praeepto exercitus ad aliquod opus, vel ad bellum movebatur. Virg. AEn. lib. VII. vers. 637.

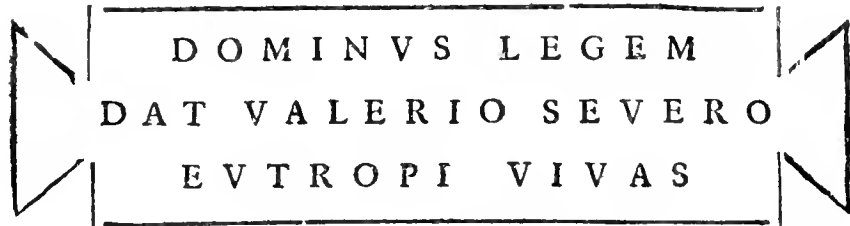
Classica iamque sonant: it bello tessera signum:

Vide Servium in hunc locum; & Tomasinum de Tess. Hospit. cap. XVI.

Inscriptionem hanc, & alias, quas hic subiicio, in aeneis, vel plumbeis Lamellis, legi etiam in MS. Bibliothecae Strozianae num 896. in fol. & est apographum Descriptionis veterum Numismatum, Gemmarum, & Statuarum Regii Musei Medicei a Cl. V. Fiton Anglo olim factae Anno 1676. iussu Cosmi III. M. E. Ducis.

*In lamella aeneae Lucernae ad instar Navis , in qua Divus Petrus
sedet ad remigium , & Divus Paulus stat in puppi .*

CLXXXVIII.

CLXXXVIII. *Lucernam hanc delineatam videre poteris apud
Bartolum in Lucernis . Tab. LI.*

Ad figuram armatam , sedentem cum Cupidine .

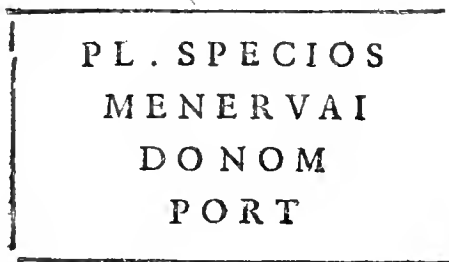
CLXXXIX.

APHOS NIKOENTOS

Idest : Martis Vincentis (seu) Victoris .

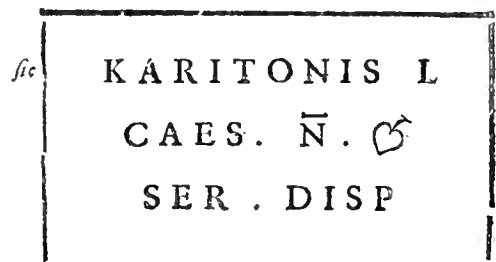
In aenea lamina .

CLXXXX.

In alia simili aenea , literis inversis .

CLXXXXI.

CLXXXX. MENERVAI. i. *Minervae*. Antiqui dicebant *leber*,
pro *liber*. Quinctil. Sic *Vea*, & *Vella*, pro *Via*, & *Villa*, teste
Varrone. DONOM PORT. i. *Donum portat*. Terent.

Dii boni , boni quid porto ?

CLXXXXI. CAES. N. ☞ SER. DISP. *idest* *Caesaris nostri
Servi Dispensatoris*. In

In Tabula aenea.

CLXXXII.

IMP. CAESAR. DIVI VESPASIANI F DOMITIA
 NVS. AVGVSTVS GERMANICVS. PONTIFEX MAXI
 MVS. TRIBVNIC. POTESTAT. XII. IMP. XXII COS. XVI.
 CENSOR. PERPETVVS. P. P
 PEDITIVS. ET. EQVITIVS. QVI. MILITANT. IN. COHOR
 TE III. ALPINORVM. ET. IN VIII. VOLVNTARIORVM
 CIVIVM. ROMANORVM. QVI. PEREGRINAE CONDICIO
 NIS. PROBATI. ERANT. ET. SVNT IN DELMATIA. SVB. Q. POM
 PONIO. RVFO. QVI QVINA. ET. VICENA. STIPENDIA
 AVT. PLVRA MERVERVNT. ITEM DIMISSO. HO
 NESTA MISSIONE. E MERITIS STIPENDIIS
 QVORVM. NOMINA SVBSCRIPTA. SVNT. IPSIS
 LIBERIS. POSTERISQVE. EORVM. CIVITATEM
 DEDIT. ET. CONVIVM. CVM. VXORIBVS
 QVAS. TVNC. HABVSSENT. CVM. EST. CIVI
 TAS IIS DATA. AVT SIQVI. CAELIBES. ESSENT CVM
 IIS. QVAS. POSTEA. DVXISSENT. DVMTAXAT
 SINGVLI. SINGVLAS. A. D III. IDVS. IVLIAS
 M. LOLLIO PAVLLINO VALERIO ASIATICO SATVRNINO
 C. ANTIO IVLIO. QVADRATO. COS
 COHORT. III. ALPINORVM. CVI. PRAEST
 C. VIBIVS. MAXIMVS
 PEDITI
 VENETO. DITI. E DAVERS
 ET MADENAE. PLARENTIS FILIAE. VXORI. EIVS DERAAVST
 ET G A I O F. E I V S
 DESCRIPTVM. ET RECOGNITVM. EX. TABVLA
 AENEA. QVAE. FIXA EST ROMAE
 IN MVRO. POST TEMPLVM. DIVI AVG AD MINERVAM
 A. VOLVMI. EXPECTATI
 Q. ORFI. CVPITI
 CN. EGNATI. VITALIS
 SEX. MANLI. CINNAMI
 L. PVLLI. SPERATI
 P. ATINI. AMERIMNI
 L. PVLLI. VERECVNDI

CLXXXII. Haec aenea Tabula, alta uncias XII. lata uncias IX. antiqui Romani pedis, formulam Honestae Missionis Militibus datae a Romanis Imperatoribus repraesentat. Olim reperta fuit a Fossoribus in agro Salonensi, in Delmatia, ut testatur Gruterus, & celeberrimum Fr. Iucundi Veronensis Architecti, & Antiquarii praestantissimi MSptum pag. 164. in quo haec Inscriptio profertur; quod mihi perhumaniter communicavit Antonius Franciscus Marmius Eques D. Stephani, studiorum omnium amantissimus. Huic similes Tesse-
rae Militares leguntur in ditissimo Gruteriano corpore pag. 573. 1. 2. 3. & pag. 575. 1. apud Fabrettum pag. 687. Inscr. 96. & Sponium pag. 224. Sect. VII. &c.

Gruterus pag. 574. 5. hanc Tabulam evulgavit, seu potius deformavit; tum versibus non eo, quo iacent, ordine in aenea Tabula dispositis, cum his undecim mendis.

Versu 8. SVB. Q. PONPONIO. Tabula sic habet: SVB. Q. POMPONIO.

Ver. 11. EMERITIS. STIPENDIIS LIBERIS. Hic integrum versum omittit.

Ver. 14. DEDIT. ET. CONNVBIVM. Tab. b. DEDIT. ET CONVBIVM. Sic Virgilius Mediceus.

Ver. 18. SINGVLI. SI.:GVLAS. In antica, & postica huius Tabulae: SINGVLI. SINGVLAS.

Ver. 19. M. LOLLIO. PAVLINO. Tabula M. LOLLIO. PAVLLINO.

Ver. 21. CVI. PRAE. IST. ST. sic perperam. Tab. b. CVI. PRAEST.

Ver. 23. & 24. PEDITI V. ENETO. Tab. PEDITI VENETO.

Ver. 25. ET. MADENAE. PIARENTIS. Tab. ET MADENAE. PLARENTIS.

Eodem Versu. VXORI. EIVS. DERMVST. Tab. VXORI EIVS DERAAST. In postica, in qua tota Inscriptio repetitur, legitur VXORI. EIVS. DERMIVST. MSptum Fr. Iucundi habet VXORI. EIVS. DECAMINIS.

Ver. 26. ET. Q. GAIO. F. EIVS. Tab. sic ET GAIO F. EIVS.

Ver. 30. A. VOLVMNI EXPECTATI. Horum Militum nomina in postica tantum huius Tabulae incisa leguntur. Ver.

Ver. 36. VERDECVNI. Tab. habet: VERECVNDI.

Ver. 19. M. LOLLIO PAVLLINO, &c. Consules suffecti fuerē
A. V. C. 846. & est prior ille Paullinus, ad quem Plinii Epistolae
Lib. V. 10. & IX. 37. Philippus a Turre Monum. Antii de Colonia
Forniul. p. 373.

In aenea Lucerna, super quam
protome Mulieris cum duabus
noctuis.

CLXXXIII.

FORTIS.

In Sigillo aeneo.

CLXXXIV.

LERISINI

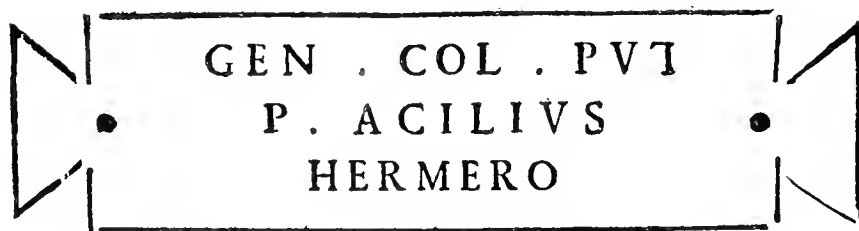
In Heliotropio, in quo ex una
parte sculptum Convivium,
ex altera haec inscriptio.

CLXXXV.

In aenea Lamina.

CLXXXVI.

CLXXXIII. De Muliere forti ait sapientissimus Rex Salomon in
Parabolis cap. xxxi. Non extinguetur in nocte lucerna eius.

CLXXXV. Montfauconius edidit in Diar. Ital. pag. 356.

CLXXXVI. Forte: GENIO COLONIAE PVTEOLANORVM.
P. ACILIVS HERMERO. Hermeros. ἑρμέρος.

Fabrettus cap. 2. p. 77. Inscr. 84. ex Capaccio inemendatam exhibet.

In quodam aeneo Vase rotundo cum operculo .

CLXXXVII.

EX . OLEON . SOC

In quadam aenea Lamella,

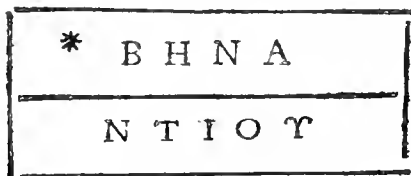
CLXXXVIII.

M . ΑΓΡΙΠΠΑ ΟΥΠΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Idest : *M. Agrippa Cof. tertium* ; ut in Panthei fronte Latine legitur . Graeci *Αγρίππας . Σκαίβόλας . Ποπλικόλας* ; Latini *Agrippa , Scaevola , Publicola . Μέλας . Mela . Pomponius Mela* .

In aeneo Sigillo .

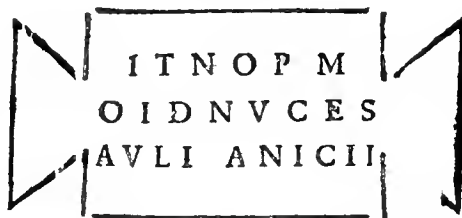
CLXXXIX.

Idest : *Venantii* .

In Lamella plumbea .

CC.

cc. Si in verso ordine legantur primus , & secundus versus , exhibent : *M PONTI SECVNDIO AVLI ANICII* .

Haec , & aliquae Inscriptiones superius allatae , reperiuntur in Conclavi Musei Medicei , in quo varia veterum Instrumentorum genera servantur .

Ad Statuam , quae Musarum unam repraesentat .

CCI.

ΟΡΥΣΑΤΤΙΣΙΔΝΙΣ ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΝΙΣ

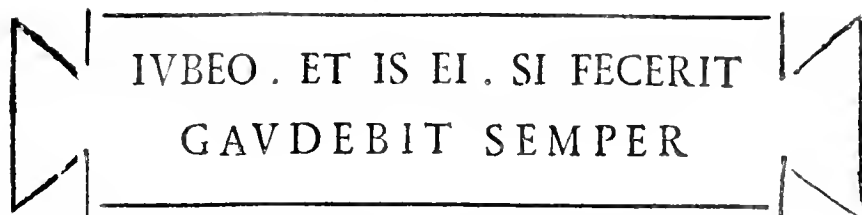
Idest : *Opus Atticianis Afrodisiensis* .

cci. Vide *Cl. V. Sen. Bonarotam in Praef. Observ. in Vasa Vitreae Coemeterialia pag. XXI.*

In

In aenea Lamina .

CCII.

CCII. *Opinio est, unam esse ex sortibus Praenestinis.*

In Lapide lazuli caelato .

CCIII.

⊠E□ΦP
MELANT
EPESI□

Id. *Theophrasti Melantae Eresii.*

In Achate smaragdina .

CCV.

In Corneola cum capite parum barbato

CCIV.

MNHCOH OATMPIAC

Idest : *Recordetur Olympias.* Idest *Diogenes Hicesii Sinopaeus .*

CCIII. *Visuntur in postica notae astronomicae Solis, Veneris, Martis, Iovis, & notae tres signorum Zodiaci, cum duabus occultis; forte genesin Theophrasti indicantes: sicuti Demosthenis, & Platonis Iulius Firmicus fecit.*

CCV. *Vide antiquum Anthologiae Epigramma; Diog. Laertium; & Lucianum: Quomodo Historia scribenda sit. Sponius retulit pag. 125. sect. IV. & ΙΚΕΣΙΟΥ posuit pro ΙΚΕΣΙΟ, ut in Gemma, quam accurate observavi. O priscis valebat ΟΥ, ut in columna Herodis Attici Ionicis veteribus litteris insculpta. Hinc Lacedaemones ingenti epistolae Alexandri Magni responderunt unica littera O, idest ΟΥ, Non.*

K

In

In Diphtycho eburneo.

CCVI.

ANIC FAVSTVS ALBIN BASILIVS V C

ccvi. Idest: *Anicius Faustus Albinus Basilus Vir Clarissimus. Cl.V. Philippus Senator Bonarota explicavit; Icona, & proprium characterem dedit post Observat. ad Fragm. Vas. Vitr. pag. 245.*

Ad protomam Solonis.

CCVII.

□	□	Λ	Ω	N	○			
N	□	M	○	□	E	T	H	□

Idest: *Solon Legislator.**In Sigillo aeneo.*

CCVIII.

I	V	A	T	○	○		
I	T	S	E	I	M	○	M

Idest: *Octavi Modesti.**In duabus Tesseris eburneis.*

CCIX.

○	ATHAMANS
MAECENATIS	
SP. K. IAN	
C. SIL. L. MVN. COS	

CCX.

○	APOLLONIVS
PETICI	
SP. K. APR	
L. AFR. Q. MET	

ccix. ATHAMANS. Athamans, pro Athamas, unde genit. Athamantis. Sic contra $\sigma\lambda\acute{\alpha}\varsigma$, Lat. stans. Hic Maecenatem habuit dominum. APOLLONIVS Peticium. SP. idest SPECTACVLVM.

C. SIL. L. MVN. COS. Videtur posita N, pro R. nam in Fastis habetur hoc Consulum par C. SIL. L. MVR. COS. i. C. SILANO. L. MVRENA COS. qui Consules fuere an. U. 692. Quum hae in quatuor tabulis insculptae tesserae in orbem volvuntur, Consules

appo-

appositi tum initium, tum finem possunt constituere, iuxta legentium arbitrium; idcirco Reinesf. & Montfauc. in principio Consulum nomina legerunt, ego in fine.

CCX. L. AFR. Q. MET. Idest L. AFRANIO. Q. METELLO. Consulibus an. U. 694.

Reinesius *Class. V. pag. 91. Inscr. LX. 1. Fabrettus cap. 1. pag. 39 Inscr. 196. harum Inscriptionum alteram mendose vulgarunt. Montfauconius item protulit pag. 757. Diar. Ital. Multa his similes Gladiatorias Teseras congerunt Gruterus pag. 334. Reinesius, & Fabrettus in superscriptis locis. De his consulendus vir longe doctissimus Iustus Lipsius Saturn. Serm. l. 2. c. 3. & Tomasin. de Tefs. Hospit. c. 16.*

CCXI.

CCXII.

D	M
ANNEAE . C . F . RESTITVTAE	
FECIT :: FAESONIVS	
THEVDA . CONIVGI . PIENTIS	
SIMAE	B . M

DELIAE
SERTA
DATE

CCXI I. DELIAE SERTA DATE. *Tibull. Lib. 1. Eleg. 2. v. 14. cum posti florea ferta darem.*

Similius vero est illud Propertii, qui de se ipso, Lib. 3. Eleg. 1. Mollia, Pegafides, vestro date ferta poetae.

Tres sequentes Inscriptiones, vetustate litteris labefactatis, male hodie leguntur.

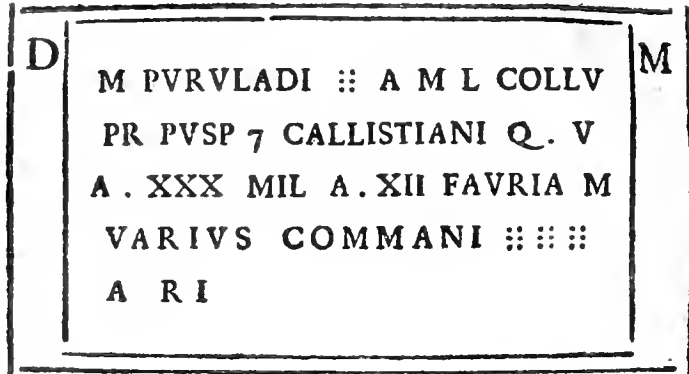
CCXIII.

In Cippo lapideo, in quo Vir iacet in lectisternio cum catulo, & duobus servis ad utrumque latus stantibus.

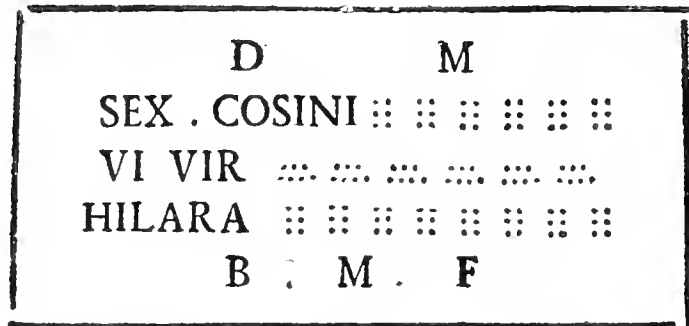
EX CES VIIIIGERMIIOIIISANIA NIO ET BLAESO . COS
--

In duabus Arculis marmoreis.

CCXIV.

CCXV.

Quinque Inscriptiones, quae sequuntur, quum modo inter alias, ab Eruditissimo Viro Iohanne Pagnio Pisano anno CIOICLXVI. ex Africa Florentiam transmiffas, non reperiantur, putavi, non ipsos revera Lapides ab eo missos, sed eorum tantum apographum; quod postea verum esse liquido cognovi ex eius epistola ad Fabricium Cecinium Florentinum a Secretis Serenissimi Leopoldi Medicei ab Etruria Principis, cuius apographum servatur in Biblioth. Stroziana MSpto num. 1396. qua in Epistola varia Africae loca accurate describit. Eximius vir Ioannes Corazius Pisanus, per Agrum Tunetis iter postmodum faciens, harum tertiam, & quartam se vidisse testatus est super ostium cuiusdam domus, & cum XVIII. aliis Africanis Inscriptionibus, haecenus ineditis, quas inferius subiiciam, in epistola ad Cl. V. Antonium M. Salvinium, a quo perhumaniter accepi, eas descripsit.

EX

ANTIQ. FLORENTIAE.

77

EX AFRICA.

EX AFRICA.

Inventa in quod. loco dicto Tukabia. Sub protome Mulieris ex Lapide.

CCXVI.

CCXVII.

D	♀	M	♀	S
GEMINIA				
A. FINARTEM				

K	E	Z	I	C	I	A
MATER						

ccxvi. Idest *Dis Manibus Sacrum. Geminia Auli filia Artemisia.*

EX AFRICA.

EX AFRICA.

Super Ostium cuiusdam domus.

Super Ostium cuiusdam domus.

CCXVIII.

CCXIX.

D	.	M	.	S
ANNARIA				
FRVCTA				
CONIVNX				
CARISSIMA				
PIA . VIXIT				
ANNIS . XXXV				
H.S.E.OIBO.P.T.S				

D	.	M	.	S
APRONIA.VIC				
TORIA.PIA				
VIX.ANN.XMIX				
M.II.D.XI				
H.S.E.FII SOIBO				

ccxviii. H.S.E.&c. f. Hic sita est. sibi posterisque suis.
Vide Falconerium pag. 163. & 164.

EX AFRICA.

Fragmenta ingentis Lapidis inventa in Templo rotundo.

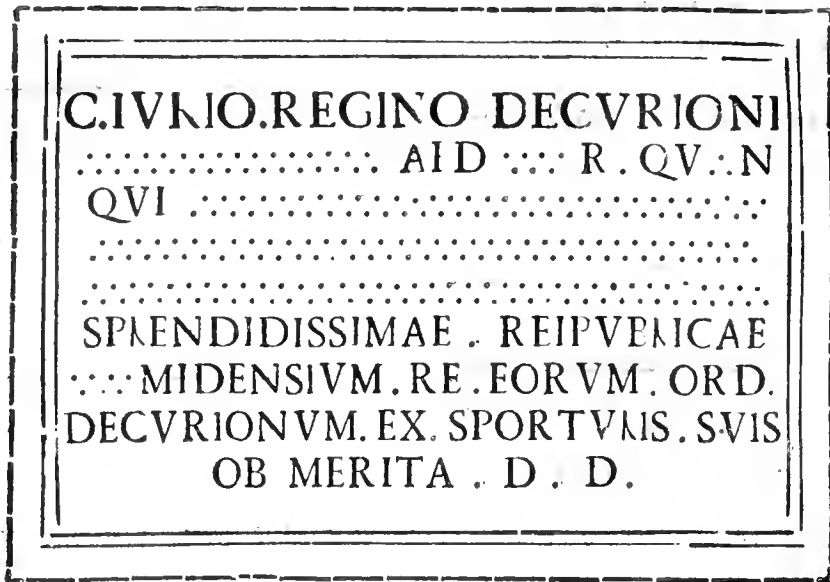
CCXX.

(	SAT	)	AVG	(	SAC	)
---	-----	---	-----	---	-----	---

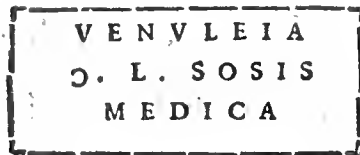
Idest. Saturno Augusto Sacrum.

Has quinque Inscriptiones, inter Mediceas reponunt MS. Strozianum nuper laudatum, & apographum Cl. V. Andreae Andreini, ab eo factum An. 1688. sed inter alias modo non reperiuntur.

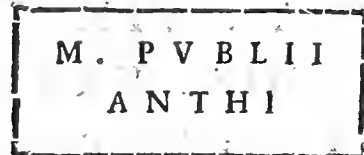
CCXXI.

CCXXII.

CCXXII.

CCXXIV.

D . M
 M . LIBIVS
 ABASCANTVS
 APVLEIVS . PENI
 CONIVGI SVAE

CCXXV.

T . FLAVIO PARIDIONI
 VIX . ANN . XVIII
 DECESSIT . NATALI . SVO
 T . FLAVIVS . PARIS . ET FLAVIA
 PITHVSA . PARENTI . SVO

CCXXV. PARIDIONI. *Paridion*, diminutivum a *Paride*.

DE-

DECESSIT NATALI SVO . *Idest* : Diem obiit supremum, eo die , quo natus est , ac proinde eundem diem sortitus est & laetum , & fatalem . Vide quae notat Fabrettus Cap. 4. pag. 38. & 39. ubi etiam nostram profert Inscriptionem ex Schedis Barberinis .

Hae quatuor Graecae Inscriptiones litteris quadratis ad Protomas illustrium Virorum , modo cum non reperiantur , forsitan perierunt .

CCXXVI.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Idest : Aristophanes Philippidae Atheniensis .

CCXXVII.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ
ΒΛΥΣΩΝΟΣ
ΕΦΕΣΙΟΣ

Idest : Heraclitus Blisonis Ephesus .

CCXXVIII.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Idest : Isocrates Theodorus Atheniensis .

CCXXIX.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ
ΑΤΡΟΜΗΤΟΥ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Idest : Aeschines Atrometi Atheniensis .

CCXXVIII. Sic Apollonius Molonis , dictus est etiam Apollonius Molo . Vide Cicer.

Vide Imagines , & elogia Illustrium Virorum ex Bibliotheca Clarissimae doctrinae Viri Fulvii Ursini Romani , ex editione Antonii Lafferii Romae Anno 1570. in fol. & Ioannis Fabri Bambergensis Medici Romani Commentarium ad singulas imagines a Theodoro Gallaeo expressas Antuerpiae Anno 1606. ex celeberrima Officina Plantiniana apud Io. Moretum , Tabulis 34. 65. 76. 2.

In Achate varia ovalis figurae .

CCXXX.

ACTEPIA
ZHCNICAC
IKAKC

In alia simili.

CCXXXI.

XAKAPI
XEAIAT
IKON

Videntur hae duae superscriptae Inscriptiones Gnosticorum, seu Basilidianorum esse, a figura ovali, & ab occulta scriptura. Talismanos vulgo appellant Arabica voce a Graeca ἀποτελεσματικά, detorta.

EXAFRICA.

In Cippo lapideo.

CCXXXII.

C. CLODIAE C. K
KAIDI
PHILEMA Q. M
L. MATRI

In Tessera eburnea.

CCXXXIII.

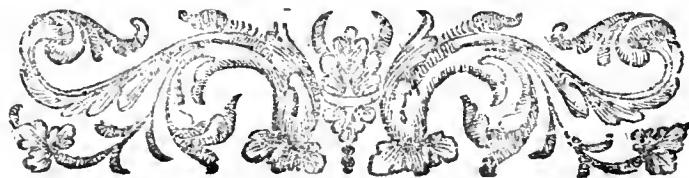

CCXXXIV.

*In Corneola, ubi sculptum caput Iovis
Serapidis, cum Sole, & Luna.*

ΔAMONOC

CCXXXIV. *Montfauconius edidit in Diar. Ital. pag. 356. una cum Heliotropio, a me superius allato pag. 71. Convivium exprimente; de quo hic subiiciendum memini, quod quum demum id spectarem, & sculpturam eius sequioris aevi procul dubio esse, & figuris illis supremum Christi Convivium designari, cognovi.*

INSCRIPTIONES
 ANTIQUAE
 FLORENTIAE
 IN PALATIO ET MUSEO
 MARCHIONIS RICCARDII.

IDest: *Isidi (f. Bonae) Obsequenti Seleucus Socratis Votum sub
 Sacerdote Diocle Dioclis Turmedi.*

L

I. IΣI-

1. ΙΣΙΔΙ ΧΡΗΤΗΙ. forte χρῆστῃ, *Bonae*. ΕΠΗΚΟΩΙ. idest Επακούω, quae audit supplicum vota, & exaudit; *Obsequenti*. *Fortuna Obsequens* τύχη ἐπήκοος, Plutarcho, idest *Audiens*. Hom. Iliad. α.

Ὅς κε θεοῖς ἐπιπίθη, θεοὶ ἐκλυον αὐτοῦ.

Qui Diis obtemperaverit, Dii ipsum audiunt.

ΣΩΚΡΑΤΟΥ. pro Σωκράτους, passim in Inscriptionibus, ΤΥΡΜΕΔΟΥ. Nescio quid hoc sit nominis. *Variis, multisque appellationibus nuncupatur Isis in vetustis lapidibus*. BONAM & OBSEQUENTEM appellat noster Seleucus Socratis filius, raro admodum, ornatissimoque vocabulo in hoc votivo Marmore, quod illi sub Diocle eius Sacerdote dicavit post acceptum certe in signe aliquod beneficium, forsitan cum uxore, quae cum eo in lectisternio recumbit, cui adstat puer vas ministrans, & mensa tripes referta pomis. Ipsi capite corollam quamdam gestare videntur ex floribus, pomis, frugibusque confectam. Nam flores in Votorum solutione adhibitos memorat Virgilius in Catalectis ad Venerem:

Non ego thure modo, aut picta tua templa tabella
Ornabo, & parcis ferta feram manibus.

Isis etiam frugum habita inventrix, ut testatur Tacitus de Morib; Germ.

2

D	.	M
FAVSTVS.	AVG.	LIB
ADIVTOR.	AB.	EPIST
VLIS.	LAT.	VIXIT.
AN.	XVIII.	M. IIII
DIEB.	XVI.	FECIT
ARTEMISIVS.	PAE	
DAGOGVS.	ET.	LIB.
PVERO		
RARISSIMO		

3

D	~	M
M	~	COCCEI EPA
PHRODITI CON		
IVGI . PIENTIS		
SIMO ~ GALA		
TIA . CONIVNXS		
BENEMERENTI		

2. ADIVTOR. AB. EPISTVLIS. LAT, idest *Adiutor ab epistulo.*

ftulis Latinis. Sic loquuntur tum prisca Marmora , tum antiquissimi Codices, inter quos praesertim Pandectae Florentinae, & Cassiodoru Senatoris Complexiones , insigne Ecclesiasticae antiquitatis monumentum nuper detectum , & luce donatum a Scipione Marchione Maffei Viro Clarissimo , & undequaque doctissimo . An EPISTVLA , seu EPISTOLA scribendum sit , consulendus Cl. Vir Iustus Fontanius lib. 1. cap. VIII. pag. 157. De Antiquitatibus Hortae , qui de hac controversia luculenter , & perdocte disserit .

ARTEMISIVS PAEDAGOGVS . Αρτεμισίσιος . Dianeus . Dianius . Παιδαγωγός . Servorum puerorum Augusti educator . Lydus Paedagogus apud Plautum in Bacchid. dimid. Act. 3. Scena 2. clare Paedagogorum officium ostendit .

PVERO RARISSIMO . Idest : Puero rarissimis dotibus ornato . Sic pluribus in locis apud Propertium , sed praesertim Lib. 1. Eleg. 17.

Quamvis dura , tamen rara puella fuit .
scilicet raris dotibus praedita .

Vide Gutherium de Offic. Domus Aug. & Pignorium de Servis .

Mabillonius , doctissimorum hominum laude omni aetvo summopere celebrandus , retulit pag. 193. Itin. Ital. & Sponius pag. 205. sed diversa , & inemendata lectione . Fabrettus Inscript. c. 4. pag. 248. Inscr. 16. male vulgavit PEDAGOGVS contra fidem huius marmoreae Tabulae , quae ultimum versus nunc habet calce obductum .

3. M Ὡ COCCBI EPAPHRODITI . Hic genitivus pendet a D Ὡ M , Diis Manibus Επαφρόδιτος , Venustus a Venere . Lucr. l. 1.

Nec sine te quidquam dias in luminis oras

Exoritur , neque fit laetum , neque amabile quidquam .

GALATIA . Γαλάτεια . Galatea . idest laeta , candida .

CONIVNXS . In nulla paene dictione variata magis scribendi ratio , quam in hoc nomine reperitur , teste Tierio . Legitur enim in veterrimis lapidibus , & quidem pluribus Coniux . Coiux . Coniunx . Coiunx . Coius , & Coniunxs sicut in nostro , ex opinionis varietate , in verbi deductione . Scaurus , & Aldus Manutius in Orthogr. Coniux melius putat dici , & scribi . Vide Cl. V. Dausquium .

4 L, VIBIVS. D. L. NEPOS. L, CORNELIVS. L. L.
 PHILIAES. C. L. CALLISTENIS. EVPORVS MEDICVS.
 L. CALMEIVS L. L. Θ VALERIA. L. L. DIOGENEA.
 ATHENIO. L. CORNELIVS. L. L.
 CALPVRNIA. D. L. HILARA. CHIVS.

4. ATHENIO. Ἀθηνῶν. *Minervius*, *Minervinus*, ut in Collari aeneo Musei Medicei supra relato pag. 67.

EVPORVS MEDICVS. Ἐυπόρος, *dives*, quales boni Medici esse solent.

Sexcentorum annorum spatio Romanos Medicis caruisse, nec medicam Artem exercuisse, nullo etiam Romana lingua de Medicina auctore disferente, docet Plinius Hist. Nat. lib. 29. cap. 1. Liqueat etiam ex vetustis Inscriptionibus, in quibus plures Graeci Liberti Medici, ut ex tertio nomine indicantur, cum viri, tum mulieres leguntur. Usu etiam venisse testatur Plinius loco supra relato, Medicorum nomina in Sepulcrorum titulis inscribere, si eos malis medicamentis, malae arte aegrotos enecavisse existimarent. Vide quae notantur a Sponio Miscell. erud. Antiq. pag. 142. & a Fabretto Inscr. Antiq. c. 4. pag. 299.

DIOGENEA. Διογένεια. *ab Iove nata.*

Θ Nota mortis, τοῦ Θανάτου. *Persius:*

Et potis es nigrum vitio praefigere theta.

Hinc Ausonius in Eunum Paedagogum, quasi ei mortem deprecatus:

Tuumque nomen Θ fecit signet.

L. CORNELIVS. L. L. CHIVS. *Hic Marmoris antiqua ex calptura cernitur, in qua postea repositum huius Liberti nomen.*

5 IVLIE SO
 RORI. EV
 NOMVS. ET
 MAXIMVS
 FRATRES

6 VARENIAE FELICISSI
 MA. AVRELIAE
 HERMIONE
 FILIAE DVLCSEX

lic

7

D   ʎ   M

L ʎ CELADVS ʎ SENIOR ʎ ET ʎ
 ʎ CELADVS IVNIOR ʎ SE ʎ BI
 MPARAVER ʎ SIBI ʎ ET ʎ LVCENIE sic
 LINI ʎ ET ʎ LIB ʎ LIB ʎ POS. EOR ʎ M
 IVS IN CONT. EX. DONATIONE VNVM SOLEVUM POSSIDET

7. L ʎ CELADVS ʎ SENIOR ʎ ET ʎ L ʎ CELADVS IVNIOR. *f. Pater, & Filius, ὁμόνομοι, cognomines. Nos: Guido Novello. Lat. iunior.*

SE ʎ BI. *idest SE VIVI. Sic plures exhibent Inscriptiones. SE, modo recto casui, modo obliquo iungitur. SE VIVVS. SE VIVI. SE VIVO. SE VIVIS. Homer. Iliad. α. ἐμὲ ζῶντος ʎ ἐπιχθονὶ δερκομένοιο. me vivo, ac evidente.*

.. MPARAVER ʎ *idest* COMPARAVERVNT.

ET ʎ LIB ʎ LIB ʎ POS. EOR ʎ M. *idest* ET. LIBERTIS. LIBERTABVS. POSTERISQVE. EORVM.

IVS IN CONT. *forte* IVS IN CVNCTIS. *vel f. IVS IN CONTINVIS. nam ollae continuae, & continentes in veteribus inscriptis saxis appellantur.*

VNVM SOLEVUM. *idest* SOLIVM; ut *Osteis*, pro *Ostius* in Africana superiori Inscriptione. *Quintilian. Institut. Orat. lib. 1. cap. 4. Quid? Non E quoque loco I fuit? ut Menerva, & Leber, & Magester, & Diiove, & Veiove, pro Diiovi, & Veiovi?*

8 C. FVLVNI.

C. L. GLAVC

9

C. LATERNINVS. C. L

ABINNAEVS

PLEMINIA. C. L. PAMPHILA

CONIVNX

§ GLAV-

8. GLAVCI .f. GLAVCIAE . ἀπὸ τῆς Γλαυκίας . Ut Xanthia , Ξανθίας , Flavius . Πυρρίας , Byrrhia , Rufus ; sic Glau-
cia , Caesius .

9. PAMPHILA . *Omnium amica* . Graecus Comicus in Thaide : Οὐδενὸς ὀρώσα προσποιουμένη δ' αἶ . ita emendavi in Fragmentis Menandri , & Philemonis a doctissimo Ioanne Clerico editis . Οὐδενὸς ἐρώσα . *Neminis amans ; at simulans semper* .

Fabrettus exhibuit cap. IX. de Gentilitiis Nominibus , quorum Gruterus non meminit pag. 628. Inscr. 238.

10
D . M
A . LIVI . ONESIMI Q̄C
LIVI . EVPHEMVS . ET .
ONESIMIANVS . FILI .
PARENTI . PIENTISSIMO

11
DI MA
T . FLAVI THALLI VIX
ANOS . V . ME . III . D . II .
ORAS . VIII . FECIT FLAVIV
EVTICVS . ET . VALERIA
MASVETA . FILIO . DVLC
ISIMO . PIANTISSIMO

10. Q̄C . *idest* Quinquennalis Collegii , vel Coloniae , ut interpretatur Reinesius Cl. VI. pag. 424. Inscr. 54. qui evulgavit . EVPHEMVS . ET . ONESIMIANVS *nomen* Gentis Liviae praeferunt .

EVPHEMVS . Εὐφημος , *bene ominatus* . εὐφημεῖτε , apud Aristophanem est idem ac *Favete linguis* apud Horatium ; & *Dicamus bona verba* , apud Tibullum . *Euphemo* *cuidam mensae Domitiani modiperatori* , seu *extractori Epigramma suum mittit M. Val. Martialis* , orans , ut *opportuno prandii tempore sua Carmina Imperatori offerat* . Lib. 4. Epigr. 8.

ONESIMIANVS a Graeco *Onesimo* Latina παραγωγή , seu *nominis productio* .

11. EVTICVS . Eutyclus , εὐτυχός , εὐτυχίς , Eutyches . *Fortunatus* .

12

DIIS MANIBVS
P. PAPIRIO NATALI VIX
ANNIS VI M II DIEBVS
VI P PAPIRIVS HELIVS
ET PAPIRIA HYGIA PA
RENTES FILIO PIEN
TISSIMO FECERVNT
ET SIBI ET POSTERIS
QVE SVIS LOCVM
EMPTVM QVINQVE PE
ROVATVOR ET SIC INT
IB . H-S XX

13

D . M
TESSIAE . TESSIANAE
EVTACTVS . ET . THISBE
PARENTES . FILIAE
DVL CISSIMAE
QVAE . VIXIT . ANNIS
III . M . X . D . II .

12. HELIVS. Ἡλῖος . Sol . HYGIA . Hygea , Ὑγία . *Sanitas* , *Salus* .

ET POSTERISQVE SVIS . In plurimis Inſcriptionibus haec formula legitur , in qua una ex particulis ET ac QVE videtur redundare . Exemplum tamen ſubolet apud Catullum , in Sapphico ad Furium , & Aurelium .

*Sive trans altas gradietur Alpes ,
Caesaris viſens Monumenta magni
Gallicum Rhenum , horribiles & ultimi-
mosque Britannos .*

quamquam dici poſſit τὸ & pertinere ad τὸ horribiles : δεινότης & ἐσχάτους .

EMPTVM QVINQVE , &c. Litterae his duobus ultimis verſibus admodum vetuſtate exesae confuſam , & obſcuram reddunt lectionem . Reineſius Cl. XII. pag. 672. Inſcr. 68. ſic legit : LOCVM EMPTVM QVISQVE REVOCARE VOLET REIP. fiſco Inferre debet ſextertium vicies .

H-S . XX . Reineſius poſt has notas , duos verſus addit ; quorum ne unum quidem iota in marmore , cum ſeparatus ſit titulus ille ſepulchralis inferius ponendus : praeterea cum duobus mendis attulit , nec verſus dedit eo , quo iacent ordine .

13. EVTACTVS . εὐτακτος . bene ordinatus , compoſitus .

In Tetrastvlo cum tribus figuris muliebribus sub tribus arcubus, & hac
Inscriptione, quam olim legeram, modo vero est calce operata.

Fig. muliebris genuflexa   Figura muliebris   Figura muliebris
pomum manu proiciens.   stans, nuda.   armata clypeo, & hasta.

14	ΕΡΙΣ	ΠΑΦΙΑ	ΠΑΛΛΑΣ
----	------	-------	--------

Idest *Discordia*

Paphia

Pallas

15   DIS : M.
M. LAVSIO SEVERO
FECIT
VALERIA TYCHE
CONIVGI SVI BENE
MERENTI

16   D : M
P. LVCILIO PRO
FVTVRO. Q. V. A. . . .
F. HEREDES. ET. AR
BITRATV POSTI . . .
FANIAE RESTITVTAE

15. CONIVGI SVI. συζύγω ἐαυτῆς.

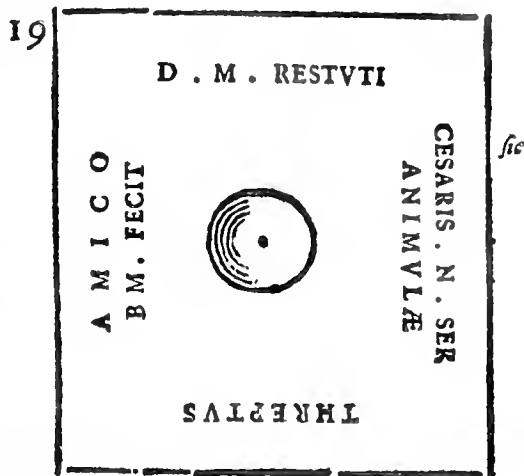
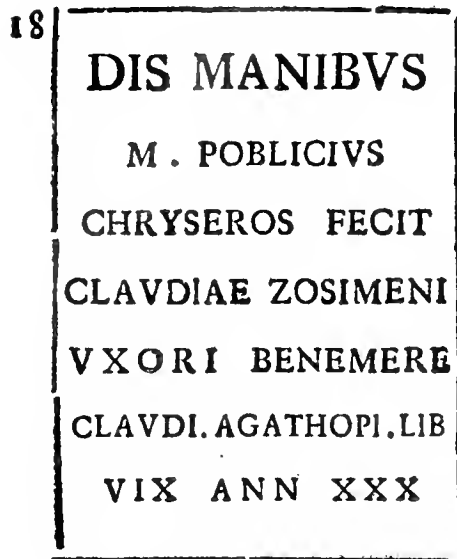
16. P. LVCILIO. PROFVTVRO. Ptolemaeus itidem unus
Aegyptiorum Regum, qui omnes eodem nomine censeban-
tur, cognomen habuit Δῶρων, idest Daturus. *Reinesius ha-*
bet Cl. XVI. pag. 802. Inscript. 28. cum aliquibus mendis. AR-
BITRATV POSTI, legit POSTHumi. ego ARBITRATV PO-
STVMI ET FANIAE RESTITVTAE.

In fragmento aeneae Lamellae longit. III. ped. Rom. altit. unc. IV.

17

IN . S SINGVLAS . . . . . I . I QVI LOCVS VBI
QVIS. ADVERSVS. EA. HVMATVS. SEPVLTVSVE ERIT
PVRVS. ET. RELIGIONE SOLVTVS. ESTO. EVMQVE. SIS
. . . . . ATO ITEM. NE QVI SALVOS ARAM EIVS. C. ITA. VTI LICEAT ET
EST. D. D. AD. PR DE. EA RE F.
ADICERE QVI. DEBEAT. . . . .

17. PVRVS [locus] καθάρσιος. RELIGIONE SOLVTVS. ἀνόσιος. Humatione cadaveris locus efficiebatur religiosus. ὄσιος. Titulus Digestorum: *De Religiosis, & sumptibus Funerum.*

18. CHRYSEROS. Χρυσέρος. *Amor*, seu *Cupido aureus*, eo modo, credo, dictum, quo apud Poetas χρυσή Ἀφροδίτη. *Venus aurea*, Mater Cupidinis.

ZOSIMENI. Ζωσίμη primitivum. Ζωσιμένη, παραγωγόν, seu derivatum. AGATHOPI. *Agathopidis*. Ἀγαθόποδος. Sic *OEdipi*, pro *OEdipodis*; *polypi* pro *polypodis*.

19. RESTVTI. pro RESTITVTI. Syncope, quae passim in Inscriptionibus. Vide quae supra notavimus pag. 30. Inscr. LV.

CESARIS. N. SER. idest *Caesaris nostri Servi*.

ANIMVLÆ. *Helvius Cinna*:

Animula, *vagula*, *blandula*.

Animula, *Corculum*, amantium voces, & apud Plautum perquam frequentes. Ζωή, καὶ ψυχὴ, *Vita*, & *anima*; unde Iuvenalis: *Concumbunt Graece*. Propertius ad *Cynthiam* Lib. I. Eleg. 2.

Quid iuvat ornato procedere, vita, capillo?

THREPTVS. θρεπτός, *Alumnus*. τρέφω. *Trophimus*.

Sepulcralia marmora, iuxta hunc Romanorum morem, in orbem inscribere, Christiani etiam nostri antiquitus consueverunt.

20

Ο ΠΑΥΣΙΑΥΠΟΣ
ΟΙΚΟΚΟΥΤΟΕΣΤΙΝ
ΑΦΑΛΩΣ ΕΣΤΙΔΕ
ΚΑΙ ΣΙΓΑΝ ΑΚΙΝΔΥ
ΝΟΝ ΓΕΡΑΣ

21

D . M
A S C L E P I O
G A L E R I A .
H E R M I O N E
C O N I V G I
B . M . F .
Q . V I X . A N . L X .
E T . S . E T . S . P . E

20. Interpretatio hæc est : *AEgritudinum sedatrix Domus hæc est secure : est vero silentium , præmium sine periculo .*

Sunt hi duo versus senariis similes ; ultimus ita legendus : Εἴτιν δὲ καὶ σιγᾶν ἀκίνδυνον γέρας . Alludit ad illud , quod aiunt : *Gaudere in sinu .*

21. HERMIONE. *Hermionen veterem , Menelai & Helenæ filiam , Orestis coniugi alloquentem ostendit Ovidius Heroid. Epist. 8.*

Ultimos tres versus sic lego : Bene . merenti . fecit . qui . vixit . annis . LX . & . sibi . & . suis . posterisque . eorum .

22

D . M . F . TAM
PIA . VRBICA .
Q . TAM
TER M I
NA LI .

23

D O M
L V C A N A E
V I X I T . A N . V I I I
M E N . I I I . D . X I I I . H . I V
E T F R A T R I . M A C E D O N I
V I X I T . A N . V . M E N . I I . D . I
H . I I I
M . T I T V C C I V S . D A P H N V S
B E R N I S . S V I S . B . M . F

22. *Crateres , qui visuntur in medio antiquorum Lapidum , cum uno , vel tribus , aut quinque , vel septem parvis foraminibus , inscribunt in anni-versariis mortuorum inferiis , vel illis , quos volebant ,*

bant, diebus, ad respergendos cineres parentalibus sacrificiis, vel libationibus, vel lacrymis excipiendis, de quibus erudite Kirchmannus de Funeribus Romanorum Lib. II. Cap. II. Fabrettus pag. 68. & 69. Inscript. Antiq.

23. BERNIS. SVIS. Vernis. οἰκογενέσιω Fabrettus edidit pag. 184. Inscr. 402. sed cum duobus mendis. LVCARIAE. marmor LVCANAE. item M. TITVCIVS. marmor: M. TITVCCIUS.

24

D . M
C . CALPVRNIO
ABASCANTO
CALPVRNIA
HELPIS
CONIVGI BENE
MERENTI. FECIT

25

TI. C. AVGVSTALIS FECIT
MATRI SVAE
CARISSIMAE

ITEM FRATRI SVO FE
LICI. V . A . IIII

26

A . VALERIVS
PRIMVS
VALERIA A . L
RVFA

27

Θ . L . APPVLEI
EVPORI

28

IVLIA, MVSA
EMIT
SIBI ET SVIS

29

D ᾠ M
MINNAE CONIVGI
BENEMERENTI
ALCIBIADES. FECIT. VIX
AN ♡ XVIII

24. CALPVRNIA HELPIS. ἑλπίς. Spes. Sed in Inscripti-
tionibus dense aspiratur. Sic Latini οἶνος, Vinum, cum V
confonante, quae aspirationis vicem implet, ut in ἐστία,

Vesta . ἑσπέρα , *Vespera* . ἑσπερος , *Vesper* . ἴς , *Vis* , & similia , quae in Graeco tenui spiritu afficiuntur .

29. ALCIBIADES . Αλκιβιάδης . ἐξ ἄλκῆς , καὶ βίας , ex fortitudine , & vi compositum nomen .

30 C.LATTERNINVS.C.L 31
RASCVPOLIS
LATTERNINA . C . L . LESCE
VIRO SVO

D . M
ITALICENI FILIAE
BENEMEREN
PARENTES
PIENTISSIM
VIXIT . AN . VIII . M . VII

32
NEBRIS ANTONIAE
DRVSI HIC . SITA . EST
VIXIT ANNIS XXXV
LYCHIVS CONTVBERNAT
SVAE . FECIT . DE . SVO

33
v AMPHIO . SIBI . ET . ZETHO
FRATRI . SVO . ET . ALEXANDRO
ET . v ONESIMAE . SVEIS

30. RASCVPOLIS . forte RASCIPOLIS . Huius nominis fuit Miles Pompeianus excellenti virtute ; de quo Iul. Caes. de Bell. Civ. Lib. 2. & Lucanus Lib. 5.

LESCE . f. LESCHE λέσχη . locus , in quo congregati homines , invicem verba fundunt . unde ἀδολέχης . loquax , garrulus . ἀπὸ τοῦ αὐτῷ ἀδῆν τὰς λέχας , propterea quod ipsi , hominum circuli , ac coetus obstreperi placeant .

Fabrettus pag. 628. Inscr. 238. mutilam , & mendosam profert .

32. NEBRIS . pellis cervina . νεβρίς . A Nebride Bacchi veste , Nebrissam Hispaniae Urbem Bacchi cultricem , denominatam vult Silius Italicus .

LYCHIVS . forte LYCIVS . Λύκιος , e Lycia .

CONTVBERNAT f. CONTVBERNAE , vel CONTVBERNALI . Fabrett. qui hanc descripsit ex Schedis Barberinis pag. 41. Inscr. 227 habet tantum CONTVBERNA . In alia Inscript. apud eund. pag. 71. Insc. 51. Dorio Topiarius QVARTILLAE ANTONIAE DRVSI . L. MATRI MERITAE DAT locum sepulturae . Item in alia Inscr.

apud

apud eund. legitur FERESIA . D . L . NEBRIS . pag. 156. Inscr. 256.

33. AMPHIO . Ἀμφίων . Amphion . ZETHO . Ζήθω . forte ἀπὸ τῆς Ζῆτι . VIVE . Lucianus epigrammate :

Ἐξ ὥραυ μόχθοις ἰκανώταται . αἱ δὲ μετ' αὐτὰς
Γράμμασι δεικνύμενα ΖΗΘΙ λέγουσι βροτοῖς .

Sex horae negotiis sufficientissimae . quae vero sequuntur

Litteris monstrantes VIVE dicunt mortalibus .

idest septima ζ' . octava η' . nona θ' . decima ι' .

v. ONESIMAE . Parvum v nominibus praepositum, viventem significat .

34

D . M .
D O R C A D I ' V ' .
Α ' Ι . Λ ' X ' D ' XXIV
V E R A N I A . V I T A L I S
V E R N V L A E . S V A E

35

D . M
S E C V N D I
V A L E R I A . C H R
Y S I S . M A T E R
F I L I O . P I E N T I S S I M O
B E N E D E S E M E R E N T I

36 M. VALERIVS . D . L
ANIAEVS -

37

A V R E L I A N O I N
S A P I E N T I A E . F I L
I N S E C . A N N . I I I . N

35. VALERIA CHRYSIS . χρυσις . aureola . Sic dicitur aureolus liber .

36. ANIAEVS . forte quasi ἀπὸ τῆς ἀνίας . tristis , moestus . oppositum Hilaro , τῷ ἰλαρῷ , nomen . Atqui nomina amant esse boni ominis .

37. AVRELIANO INSAPIENTIAE . FILIO . IN SEC . (idest in seculo) Christiana haec inscriptio . in seculo ; hoc est in vita . ἐν τῷ κόσμῳ , ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ . in hoc saeculo . INSAPIENTIAE , pro INSIPIENTIAE . ut infacetus , pro inficetus . Insipientiae Filio . Hebraismus , pro Filio insipienti . ἠπίω . quod

utrumque significat & *infantem*, & *stultum*, & *insipientem*.
 In Psalmo 18. versu 8. *Lex Domini immaculata, convertens animas: testimonium Domini fidele sapientiam praestans parvulis.*
 ἡ μαρτυρία κυρίου πιστὴ σοφίζουσα νήπια. idest: *sapientiam praestans insipientibus.*

Integram legi olim hanc Tabulam in Hortis Urbanis Vallis Profundae, vulgo Gualfonda; modo vero decurtata est.

38 NICOMACHVS
ALEXANDRI S.L

39 AQUILLIA . O . LIB
AMARVLLIS VIX. ANN

40 CONSTITVIT
S. GRAVIS. L.

41
 DIS . MANIB
 SPECVLAE . V . A . LXX
 M . CLODIVS
 NYMPHIVS MATRI
 PISSIMAE ET LIBERTIS
 LIBERTABVS . POSTERIS
 QVE . SVIS

42
 D . M
 SVFFENATIAE
 SANCTAE FILII
 MATRI DVLCIS
 SIMAE

43
 D . V . M
 IVNIA . QUIETA
 RVFINAE . FILIAE
 DVLCISSIMAE
 VIXIT . AN . XV
 B . M . F

44
 D . M
 SECVNDO VIXIT
 ANN V DIEB . II
 PARENTES FILIO
 PIENTISSIMO . F

41. SPECVLAE. diminutivum a *Spe*. ut *recula* a *re*. *Hel-*
pis, *Spes*, in marmoribus passim occurrunt. SPECVLA for-
 te ἐλπίδιον, sive ἐλπίδια.

NYMPHIVS. νύμφιος. *Sponsus*.

42. SVFFENATIAE. derivatum a SVFFENVVS. De hu-
 iusmodi nominis homine Catullus. SANCTAE. σεμνή, ὀσία.

45

QVID NAM QVID RAPIS O PVELLA FVRAX
NE RAMOS TRAHERES TIBI HÆC FEREBAM
SED POSTHAC CAVEAS FERAS QVID ORTO
OBDVXI LICET ARMA SVM PRIAPVS

45. QVID RAPIS. *Catullus Carm. XIX. Priapum Hortorum Deum inducit fures admonentem, ut ab hortulo sibi commisso manus abstineant.*

ORTO, pro HORTO. Velius Longus de Orthographia. Hortus non desiderabat adspirationem, quod ibi herbae oriuntur, idest nascantur, sed tamen a consuetudine accepit.

Legi ORTVLVM absque adspiratione apud Fabrettum pag. 83. Inscript. 155. Vide Vossium in Aristarcho.

OBDVXI LICET ARMA SVM PRIAPVS. Priapi simulacrum antiquum perelegans, vestitum, visitur apud Senatorem Antonium Delrossium Florentiae. Caeterum nudus fingitur. In Priapeis: Cur obscoena mihi pars sit sine veste requiris?

46

D M
VLPIAE VITALI L FECIT L P. FVFI
CIVS L FELIX L AMICAE SVAE. FIDE
LISSIMAE. QVAE SIBI. MORIES. FIDEM
SERVAVIT. ET SIBI. LIBERTIS. LIBERTA
BVSQVE SVIS. POSTERISQVE EORVM

sic

46. AMICAE SVAE. τῆ ἐταίρα ἐαυτῆς. pellici. concubinae. Reinesius habet Cl. XVI. pag. 806. Inscr. 45. MORIENS, contra lapidis fidem posuit ex Schedis Lindenbrog. Sic Cos. pro Consul.

47
 DIS . MANIBVS
 VERANIAE . PLIADI
 SIMO .
 CONTVBERNALI .
 CARISSIMAE . FECIT
 VIX A XXXV

48
 VEIOS . POST . VRBEM
 CAPTAM . COMMIGRA
 RI . PASSVS . NON . EST .
 ETRVSCIS . AD SVTRIVM
 DEVICTIS . AEQVIS . ET
 VOLSCIS . SVBACTIS
 TERTIVM . TRIVMPHA
 VIT QVART . . . SE
 VELITERN .

47. PLIADI. Πλειάδης. *Pleiadi*. Tragici septem a numero *Pleias* dicti. SIMO. σίμων. *Simulus*. hoc est simis naribus.

48. VEIOS. Veii Etruriae antiqua Urbs opulentissima; de qua Urbe distichon illud in Nerone apud Suetonium:

Roma Domus fiet : Veios migrate Quirites ;

Si non & Veios occupat ista Domus .

Describuntur in hoc marmoris fragmento M. Furii Camilli Dictatoris res gestae. Huic honorifico elogio lucem affert Titus Livius in fine quinti libri, & libri sexti init. ex quo videtur desumptum. Aurelius Victor de Viris illustribus c. 23. Populum (ait) Romanum migrare Veios volentem retinuit. [*An. Urb.* 364.] Tertius triumphus Camilli A. U. 365. de Volscis, AEquis, & Etruscis. ita Reinesius, qui sic versum penultimum supplet Cl. VI. pag. 417. *Inscript.* 43. QVARTVM DE GALLIS SENONIBVS VELITERNIS DEDITIONE RECEPIS A. U. 386. *Plut. in Camillo.* Pigh. nimirum dictatura eius quinta. *Vide Fabrettum cap. 3. Inscript. Ant. pag. 229.*

49
 D . M
 CINCIAE
 PRIMITIVAE

50
 D . M
 ONESIMO
 SERVO
 FIDELI

49. PRIMITIVAE. Protogenæ. Πρωτογενεία. In his nam- que nominibus nomen Graecum interdum Graece, non- numquam Latine efferebant. *Reinesius Cl. xvii. pag. 859. Inscr. 863. retulit.*

50. SERVO FIDELI. εὐνοῦ, πιστῶ.

51

D	Λ
GERMANIVS VICTOR ΛΜΙΙΙΙ	
COMPARAVIT SIBI ET GERMANI	
AE VRBANAE CONIVGI SVAE ET GER	
MANIS VICTORINAE ET VICTORINO	
ILLIS ET GERMANIS LIBERTIS LIBER	
TABVSQVE POSTERISQVE EORVM	

52

D . M
NOBILI

ALBANVS
PATER

53

L. VENVLEIO. ISO
CHRYSO. NARCIS
SVS ABASCANTVS
EPICTET. BLAST. LIB

51. λ pro A, perpetuo in Virgilio Mediceo. De huius- modi literae figura, simulque de M, duplici quodammodo lambda ex- pressa, vide *Sertor. Equit. Ursatum in Marmorib. Erudit. Epist. vii.*

52. D. M NOBILI. idest NOBILII. *Fabrettus h. ex Schedis Barberinis pag 66. Inscript. 18.*

53. *Reinesius Cl. xviii. pag. 879. Inscr. 49. inemendatam protulit.*

55
 D . M
 P . P O M P E I O
 P R O C A O , M I A
 C O H . X I . V R B A N .
 I C L A V D I , V I X I T
 A N N I S . X X X .
 M I L I T A V I T . A N N I S
 X V I I . M E . V I I ,
 S V A B I A . L O N G I N A
 C . B . M . F .

56
 D . M
 M . A V R E L I V S D I O
 N Y S I V S . A V G . L I B .
 C O M P A R A V I T E T .
 S T A T I A E . F I L V M E N A E
 C V M A R I A F A R A S
 C I N T A C I P P I S N I I I . L I B
 L I B P O S T E R I S Q . E O R V M

55. C. B. M. F. *videl.* Coniugi bene merenti fecit.

56. CVM ARIA. Area. ARIA MACERIA CINCTA *legi-*
tur in antiquo marmore Villae Carpineae apud Fabrettum pag. 91.
Inscr. 179. & sic pag. 50. Inscr. 284. pag. 223. Inscript. 594.
Vinia pro Vinea in antiquo Lapide apud Gentilem Delphinum, &
Tinia pro Tinea in Libro Virgilio Colotiano, & in aliis Codicibus se
repperisse ait Fulv. Ursinus in Virgilio suo cum Graecis collato, Georg. 4.
 F A R A S . forte ET ARAS, E digammate nunc detricto.

Sponius edidit Sect. IX. pag. 293. sed cum aliquibus mendis:
Fabrettus vero deformavit quinto, sexto, & septimo versu; sic:
 S T A T I R A E F I L V M E N E C V M A R I A . F A R A S C I N I A , & c.
pag. 153. Inscr. 226.

Duae figurae sedentes e regione,
virilis una, muliebris altera, in
medio figura puellaris cum mensa
tripode pomis onerata, super
hoc anaglypho, lemma.

57 . . . Π Ρ Ι Ο Σ Κ Α Ι . . . Κ Η
 Τ . Κ . . . Κ Α Η Τ Ο Σ
 Α Ι Α Ι . . . . .
 Sub anaglypho legitur
 Α Ν Ε Θ Η Κ Ε Ν Τ Ο Σ Τ Η Κ Α Ρ Ι Ν
 Τ . Κ . . Δ Γ . . Τ . . . .

58 conce
 rienti . . . T . C A M V R I E N I
 . . . S . P R I M V S . E T
 . . . I N E . F E C E R V N T
 . . lib E R T I S . L I B E R T
 abus poster ISQVE . E O R V M

57. ΚΛΗΤΟΣ . *Vocatus* . Hinc Παράκλητος . *Paracletus* , *Advocatus* dicitur in Sacris Litteris Spiritus Sanctus ; non *Paraclytus* .

58

DIS . MANIBVS
CAECINIA . IRENE
VIXIT . ANNIS . XXXXV . MENSIBV
DIEBVS . XV
TI . CLAVDIVS . BOTRIO CONIVGI SVAE
CARISS . ET SIBI . LIBERTIS . LIBERTABVSQ
POSTERISQVE . EORVM

58. BOTRIO . Βοτρίων . *Racemulus* :

In Cippo marmoreo , in quo Vir , & Mulier iacent in Triclinio ; cum figura alte succincta sedente ad eorum pedes , super scabello , cum mensa tripode referta pomis ; sub anaglypho legitur .

59

ΑΛΕΞΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΥΞΑΣΑ
ΖΩΪΛΛΟΝ ΤΟΝ ΥΙΟΝ
ΑΦΗΡΨΙΩΝ

59. Idest *Alexion* & *Epiteuxasa* *Zosimum* filium consecrarunt .
ΑΛΕΞΙΩΝ . *Alexion* [diminutivum *Alexii*.] ΕΠΙΤΕΥΞΑΣΑ .
sic supplendas puto detritas prorsus litteras in extremitate marmoris . *Epiteuxasa* , quasi *Consecuta* . eodem fere modo , ac *Epiteuxasa* , reperitur in antiqua Inscriptione EPITYNCHANVS , quasi Επιτυγχάνων . *Assequens* .

ΖΩΪΛΛΟΝ . *Zosimum* [Latine diceremus *Vitalem* .]

ΑΦΗΡΨΙΩΝ . ἀπὸ τῆς ἀφῆρωζω . *inter heroes consecrarunt* .
Manes dicti Heroes , & Semidei . Ηρώων . *Monumentum heroicum ;*

Sepulcrum viro alicui insigni dedicatum . ἀφηρωΐζω , tamquam ἀφηρώω , heroem facio , ut ἀθανατίζω , immortalem facio . ἀποθεώω . Deum facio ; unde ἀποθέωσις in Nummis CONSECRATIO.

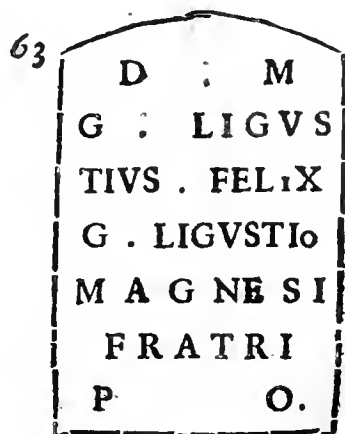
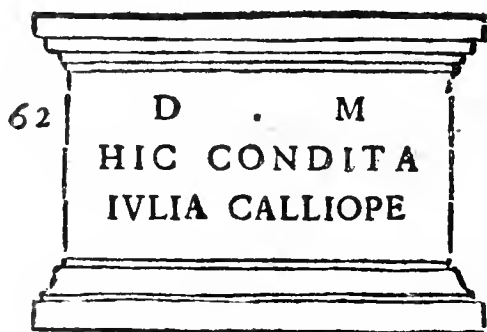
60 D . M
C. TVRRANIVS ALEXSANDER
FILIO DVLCISSIMO FECIT
Q. V. A. VII. M. III. D. VII.

61 C. CANINI^{us}
C. L. ONESIMI^{us}
LVCCEIA . C . I .
SYNORIS

60. ALEXSANDER . ut in quibusdam Inscript. VIXSIT .
τὸ S , παρέλκει . *Integram in Hortis olim legeram cum sequenti .*

SYNORIS . Συνωρίς . biga . Eruditus quidam , quum in quodam Sancto Patre , qui Orationem de laudibus duorum Sanctorum haberet , legisset ὡς ἁγία συνωρίς . o sancta biga . o sanctum par ; existimaverat , Sanctam illam esse huiusmodi nomine appellatam Synorida , quem errorem postea correxit .

*Fabrettus integram affert pag. 628. 241. SINORIS , pro SYNORIS , ut habet marmor , descripsit ; & adiuncta alia Inscriptio-
ne , unam fecit ex duabus .*

62. CALLIOPE . Musarum maxima . Horat. lib. 3. Ode 4.

Descende Cælo , & dic , age , tibia ,

Regina longum Calliope melos .

Καλλιόπη . pulchri aspectus , vel pulchrae vocis .

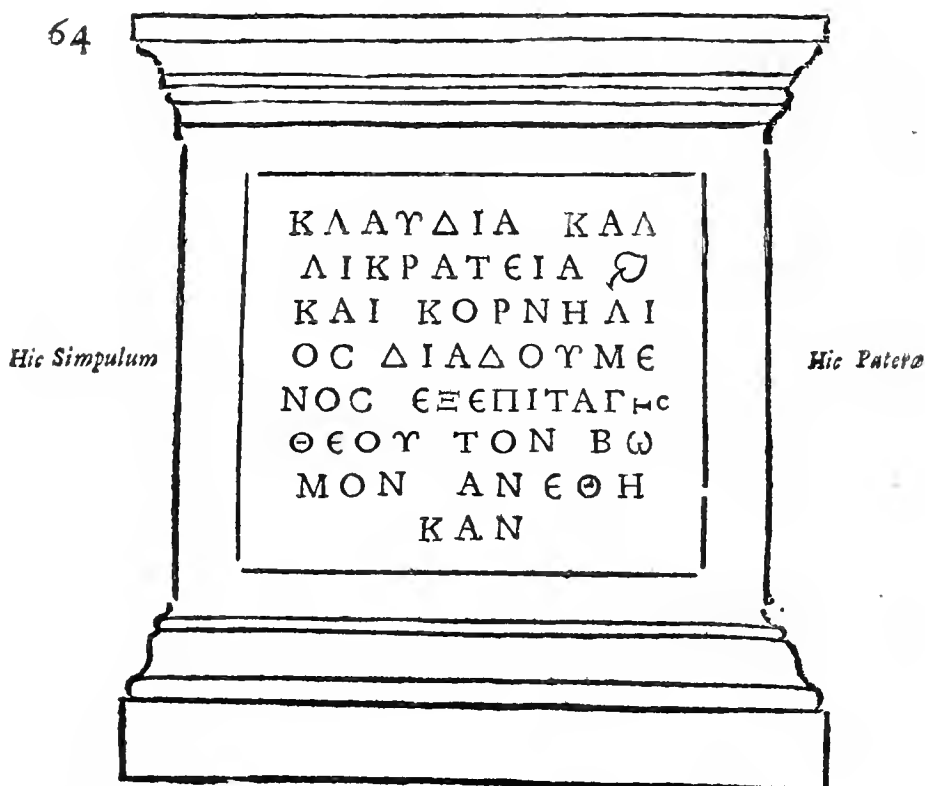

63. MAGNESI. In plurimis lapidibus, quum quadrataris lineae terminalis iniquo spatio excluderetur, vel minimam literam adhibebat, vel mancā exhibebat vocem, ut hic MAGNESI, pro MAGNESIO. In Pandectis Florentinis passim hoc videre est, ut monogramma, e. causa, N̄ pro NT, &c.

P O. forte PientissimO: nisi quadrataris O, pro C, posuerit; cum forte siglae debuerint esse P C. idest Poni Curavit:

Grut. pag. 849. 14. b. ex Scardeonio Patavii existentem tradit.

64

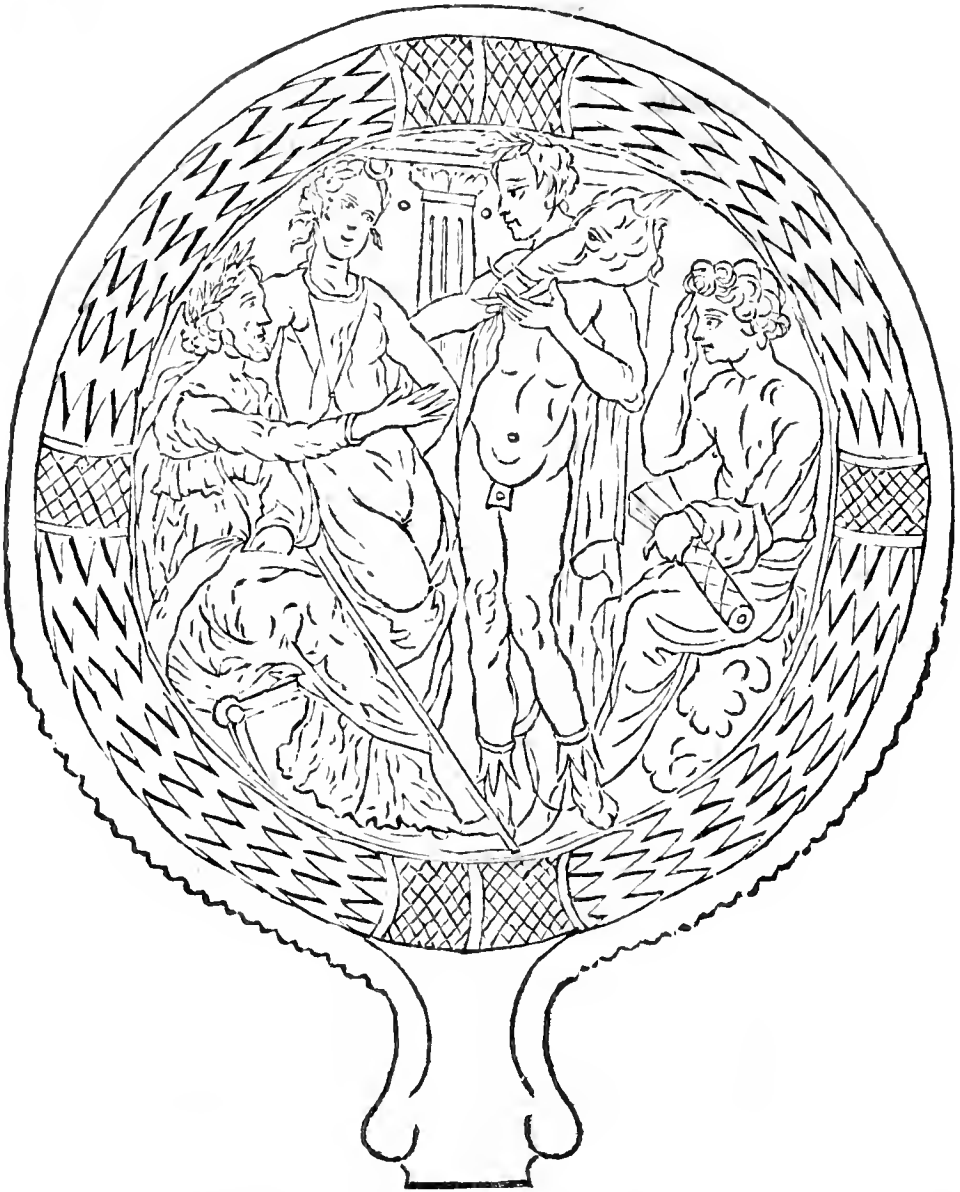

Idest: Claudia Callicratea, & Cornelius Diadumenus ex iussu Dei Aram dedicarunt.

64. ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΙΑ. proprie quae primas tenet in pulchritudine.

ΕΞΕΠΙΤΑΓΗC. idest ΕΞΕΠΙΤΑΓΜΑΤΟΣ. ex iussu. In Aramarmorea Medicea cum Graeca Inscriptione, superius relata pag. 3. ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑ legitur.

Nonnullis vitiatam mendis vulgavit Reinesius Cl. I. pag. 199. Inscript. 196.

In hac aenea patera huiusce moduli Meleager visitur lauro coronatus, cum capite aprugno, velut suae venationis insigni. Visitur etiam quaedam lamina quadrata verenda obtegens, & calceamenta videntur venatoria. Adstat Latonia

Montium Virgo, Nemorumque Custos. sedent ad latera duae figurae, senilis una, laureata, cum virga, quae forsan fatidicum quemdam repraesentat, veste talari, dexteram protendens oratorium in morem: iuvenilis altera, manu sinistra apertam pharetram ferens, dextera ad aurem apposita, quasi audiendi gestu.

65	CLAVDIA LYDE	IRENA MARCELLAE SARCINATRIX
----	-----------------	-----------------------------------

65. LYDE. Λυδία. è *Lydia*. Horatius Lib. i. Od. 8.

Lydia dic per omnes

Te Deos oro, Sybarin cur properes amando

Perdere?

IRENA. Irene. Εἰρήνη. *Pax*. ut *Spes*, *Fides*, mulierum nomina.

SARCINATRIX. a *sarciendo* ἀρεσπρία, quasi *quae ruptis*, & *disfutis medetur*. Lucilius Satyrarum Lib. xxviii.

Sarcinatorem esse summum, suere centonem optime, trochaicus octonarius. Plautus in *Aulul.* Act. 3. Sc. 5.

Petunt Fullones, Sarcinatores petunt.

*In Bassi marmorea pereleganter
ornata capitibus bubulis
vittatis, & encarpo.*

66 D M
FAELIAE HELPIDI
SACRVM

67 CALPURNIA
CHLOE
L. CALPURNIO
DEMOSTHENI
CONLIBERTO
SVO

68 D M
LVCIVS. BOLVMNIVS. SEBERVS
SE BIBO. COMPARBIT. QVI
BIXIT. ANNIS. XL. VIII. MENSIBVS.
VIII. DIEBVS. XVII. FECIT
COIVX. BENEMERENTI CVM
FRATRE. TITO. FLABIO.
SOSANDRO. LIB. LIBE. POS. EORV.

69 D M
IVLLO POLILICO
COITBERTO SVO
CARISSTMO FE
CIT IVLIA HEL
PIS BENEME
RENTI

66. FAELIAE. *Q. Faelium Fregellatum recenset Grut. p. 240.*

CHLOE *χλόν. Herba. Horatius*

Vitas biunuleo me similis Chloë.

67. DEMOSTHENI. *δημοσθένει. Potenti apud populum viro.*

68. BOLVMNIVS. SEBERVS. B pro V, & sic in tota In-
scriptione. Quandoque etiam V pro B, ponitur in vetustis lapidibus,
ut VENEMERENTI, INCOMPARAVILI, &c.

70

D I S . M
ZETHO. CORINTHVS
TATA. EIVS. ET NICE.
M A M M A . F.
V . A . I . D . XVI.

71

D M
L. DOMITIO. FELICI
FECERVNT. L. DOMITIVS
SVCESSVS. L. DOMITIVS
PRIMITIVOS. PATRONO
BENEMERENTI. FECERVNT

70. TATA. EIVS. idest Pater. MAMMA, idest Mater. Mar-
tial. Lib. 1. Epigr. 101.

Mammam, atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum

Dici, & mammarum maxima mamma potest.

*Vide doctissimi Raderi Commentarium in Martialis Epigramm.
Gruterus hanc Inscriptionem ponit pag. 663. 8.*

71. PRIMITIVOS. Graeco more, & antiquo Latinorum,
i. PRIMITIVVS. Plautus *Servos*, pro *Servus*.

*In Ara rotunda marmorea ornata
capitibus arietinis, & encarpo
cum vittis.*

*In Ara rotunda marmorea coronata
encarpo cum capite bubulo
in medio, & vittis.*

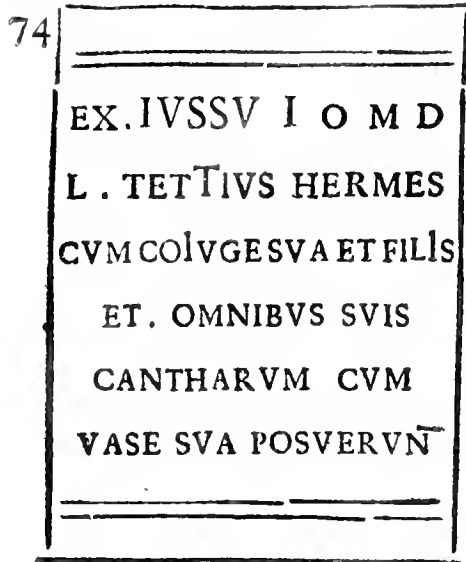
72 DOMINI, METVEN
I O M . L I T
S A C R .

73 IVL. PR. SA

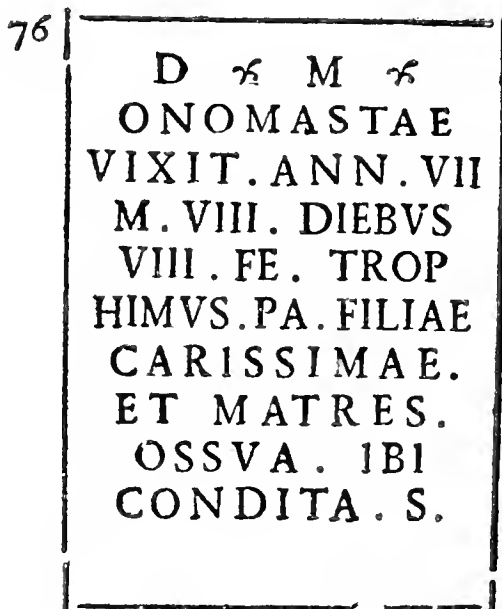
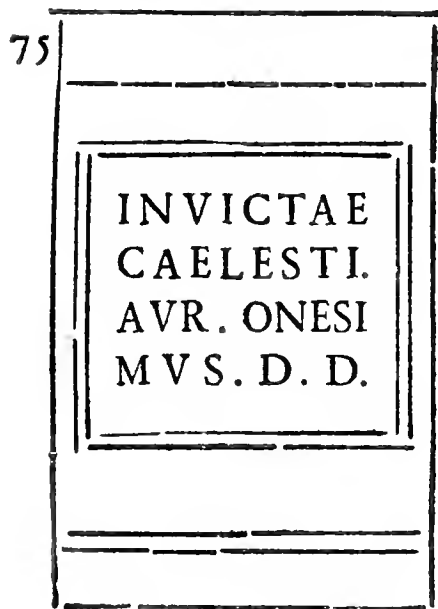
72. I O M. i. Iovis Optimi Maximi.
Reinesius Cl. I. pag. 65. Inscript. 27. attulit.

In Basi marmorea rotunda.

In latere eiusdem Basis.

In alia simili.

74. EX. IVSSV I O M D. idest Iovis Optimi Maximi
dedicatum.

CANTHARVM. Κάνθαρον. Bacchi Vas.

CVM VASE. idest cum Base. scil. Basi supposita Cantharo.

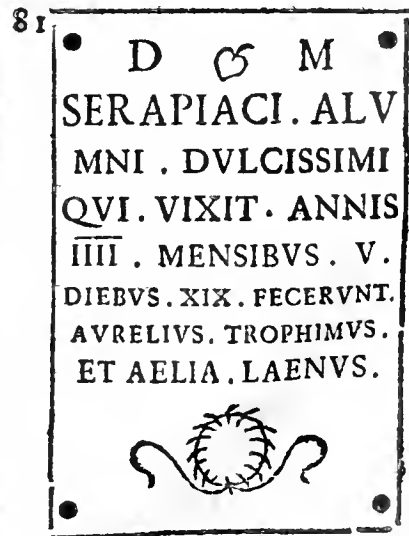
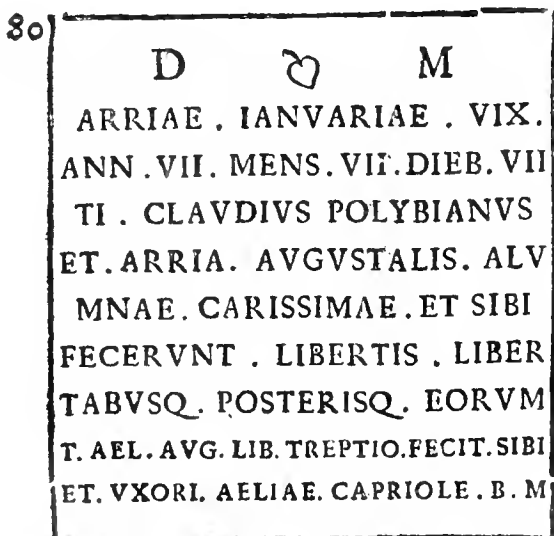
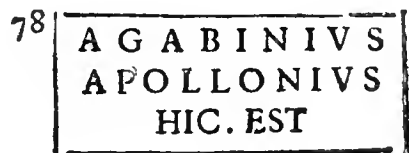
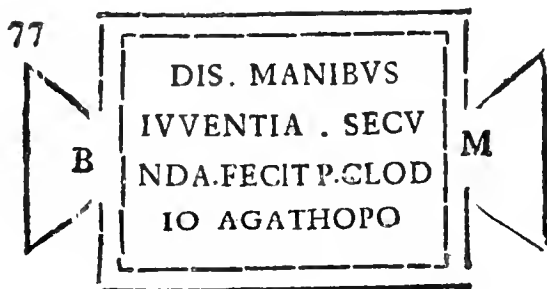
O

SVB

SVB SCRIBA. ἐπι γράφεις. Gruterus protulit pag. 16. Inscr. 12. Olim integram videram hanc basin, sed ut integra legeretur eius Inscriptio, in duas partes secta, male locata postea est in diverso pariete ea epigrapha, quae est in latere.

75. INVICTAE CAELESTI. τῆς Οὐρανίας Ἀφροδίτης. de qua Plato in Convivio. E Baronii Annalibus exhibet Gruterus pag. 59. Inscr. 4. In superioribus Inscriptionibus pag. 21. CAELESTI AVGVSTAE.

76. MATRES. idest MATRIS. Leparenfes, pro Liparenfes, legimus apud Festum. Fab. Quintilianus lib. 1. Propter cognationem, inquit, E & I literarum, non dubitaverunt antiqui Heri, & Here dicere, & Mane, Mani. Hinc in plurimis Augusti Numismatis epigrapha eiusmodi est: Ob civis servatos.

78. AGABINVS. *Aulus Gabinius*. in vetusto Cod. ms. Mediceo *aclaudius*, idest *Appius Claudius*. Ἀπολλώνιος. i. *Apollinaris*.

80. POLYBIANVS. a *Polybio* deductum. Πολύβιος. *multae vitae*, vel *multi vidtus*. *copiosus*. *opulentus*.

TREPTIO. ἀπὸ τοῦ Ἰρεπίου. *parvus alumnus*. *Gruterus mendose vulgavit pag. 605. Inscr. 2. bis in locis: MENS. VIII. DIEB. VIII. Tabula habet MENS. VII. DIEB. VII. CARISSIMAE. ET SIBI. τὸ SIBI omisit. FECIT ET SIBI. Tab. FECIT. SIBI. τὸ ET παρέλκει.*

82

D . M
DECIA MATER . ET
TROPHIMVS . THEAGENIS
CAES . AVG . SER . VIC . FECER
AEMILIAE . SECUNDAE
CONIVGI . B . M .
VIX . A . XXVII . M . III . D . VI .

83

D M
T . FL . HYLLO
FL EPAVXESIS
FIL
PISSIMO . F
V . A . XIX . MENS . XI

84 L. AFRANIVS . L. L. BVCCIO
EPIDIA . C. L. ELEVSIS.

Sub protome Mulieris.

85 CAECILIA
SECUNDA

82. THEAGENIS. Θεαγένους. a *Dea nati*. Hom. Iliad. α' Agamemnon ad Achillem.

Θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ.

Dea te genuit mater.

CAES. AVG. SER. VIC. idest *Caesaris Augusti Servus Vicarius*. Rein. habet Cl. IX. pag. 567. Inscr. 46. cum duobus mendis.

83. HYLLO. Ἕλλω. *Hyllus*, idem ac *Hylas*. Virg. Cui non dicitur *Hylas*? forte diminutivum τοῦ Ἕλλα.

EPAVXESIS. ἐπαύξεισις. *Adauctio*. idest *Adaucta*.

84. EPIDIA. *Elpidia*. ἐλπίδια. ELEVSIS. Ἐλευσις. Atticae locus, unde *Ceres Eleusinia* ob mysteria sua celebris.

86

1	<p>ΚΡΟΠΙΔΟΣ . ΑΘΗΝΩΝ . ΜΕΛ . . . . ΙΟΥΣ ΕΡΜΟΛΑΟ . . . . ΦΙΛΟΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΟΥ . . . . . ΟΥΡΙΑΔΗΣ) ΜΕΛ . . . . ΙΔΩΝΙΟΣ) . ΜΕΛΙ . . . . ΙΩΝ . ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΟΥ ΕΡΩΣΙΜΑΚΟΣ ΠΙΤΟΣΥΤ . . . . . ΩΝΤΙΔΟΣ</p>	<p>ΘΕΟΙΣ ΤΥΧΗ . . . . . ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ . . . . ΙΛΙΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΑΝΤΩΝΕ . . . . . ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ ΟΤΙ ΣΩΕΥΤΑΙ . . . . . ΟΥΠΩ ΙΣΛΟΗΝΑΣΠ . . . . . ΑΗΙ . . . . . ΔΣ . . . . . ΗΓΗΣΕΡ . . . . . Ε ΤΙΑ . . . . . ΕΝΟΚ . . . . . ΓΡΑΥΕΝ . . . . . ΤΕΤΠΑ . . . . ΦΙ . . . . . ΟΛΙΣ . . . . . Ν . . . . . Σ . . . . . Ν ΟΣΜ . . . . . Η . . . . ΠΙ . . . . . ΙΘΕΝΗΠ . . . . . , ... ΣΠΑΔ . . . . . Ν . . . . . Ν Σ . . . . . ΠΑ . . . . . ΝΙΟ</p>	<p>ΕΡΕΧΘΕΙΔΟΣ ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ) ΣΤΥΡΙΑΔΗΣ ΘΕΜΙΣΩΝ) . ΚΗΦΕΙΣΗ ΕΤΠΟΡΟΣ) ΠΗΡΓΑΣΗΘ ΠΑΡΑΜΟΝΟΣ ΔΙΟΝΤΣΙΟΥΤ ΤΤΕΙΝΟΣ ΓΛΑΥΚΟΥΤ . ΑΙΓΕΙΔΟΣ . ΑΡΤΕΜΕΝ) ΓΑΡΓΗΤ . . . . . ΕΡΟΣ ΣΜΑΡΑΓΔΟΥΤ , Α ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ) ΕΣΤΙΑ ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ) ΕΡΜΕΡΟΣ ΠΑΝΔΙΟΝΙΔΟΣ ΕΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ) ΠΑ . . . . . ΛΕΟΝΤΙΔΟΣ . ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ ΦΕΙΔ . . . . . ΒΑΚΧΙΟΣ) Ε ΕΤΟΙ . . . . . ΜΗΤΡ ΜΕΡΕΘΟΝΙΟΣ</p>
3			
10			
15			
25			<p>ΑΛΩ</p>

Interpretatio Graecae Inscriptionis.

In prima Columna.	In tertia Columna.
Verf.	Verf.
1. . . . <i>cropidos</i> .	1. <i>Erechthidis</i> (Tribus)
. . . . <i>Athenio Mel</i>	<i>Epictetus</i>) <i>Sibrides</i>
. . . . <i>otos Hermolai</i>	<i>Themison</i>) e <i>Cephise</i>
. . . . <i>philus Dioscoridis</i>	<i>Euporus</i>) e <i>Pegase</i>
5. . . . <i>urides Mel</i>	5. <i>Paramonus Dionysii</i>
. . . . <i>idonius Mel</i>	<i>Hyginus Glauci</i>
. . . . <i>ion Anthesterio</i> [mense]	<i>Ageidis</i> [tribus]
. . . . <i>simachus</i> [f. <i>Erysimachus</i>]	<i>Artemo Garget ius</i>
. . . . <i>Pitofy</i>	<i>Eros Smaragdi A</i>
. . . . <i>ontidos</i> .	10. <i>Athenodorus</i>) <i>Vesta</i>
10. . . . . <i>ius Artemonis P</i>	<i>Athenodorus</i> (<i>Hermeros</i>
. . . . . <i>ius</i>) <i>Coprius</i>	<i>Pandionidis</i> (tribus)
. . . . . <i>us</i> .	<i>Asclepiades Pa</i> . . . .
. . . . . <i>us Marathonius</i>	<i>Leontidis</i> (tribus)
. . . . . <i>s Heracleonis</i>	15. <i>Callimachus Thid</i> . . . .
15.	<i>Bacchius</i> . . . .
. . . . <i>athonis</i> (f. <i>Agathonis</i>) . a . .	<i>Metr</i> . . . (f. <i>Metrodorus</i>)
. . . . <i>thonis</i> . . . . . <i>am</i>	<i>Marathonius</i> .
. . . . <i>fisiae</i> . . . . <i>al</i>	
. . . . . <i>alo</i>	

In secunda Columna.

Diis Fortunae
 . . . . . *Imperatoris Caesaris*
 . . . . *AELii Hadriani Antonini*
Imperii anno vicesimo septimo
 . . . . *scripsit* . . . . . *unde* . .

Fragmenti huius Graecae Inscriptionis, litteris hodie vetustate valde detritis, ac labefactatis, praesertim in secunda columna, paucos versus, & quidem duobus cum mendis, vulgavit, seu potius indicavit doctissimus Montfauconius pag. 361. Diarii Italici.

Videntur AELio Hadriano summi honores decreti ab Atheniensium

Re-

Republica. Notanda mentio Anthesterionis mensis Atheniensium, nec-
non quatuor eorundem Tribuum nomina.

Col. 1. Versu 7. ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΟΥ, idest Ανθεστηριωνος. Mense
Anthesterione.

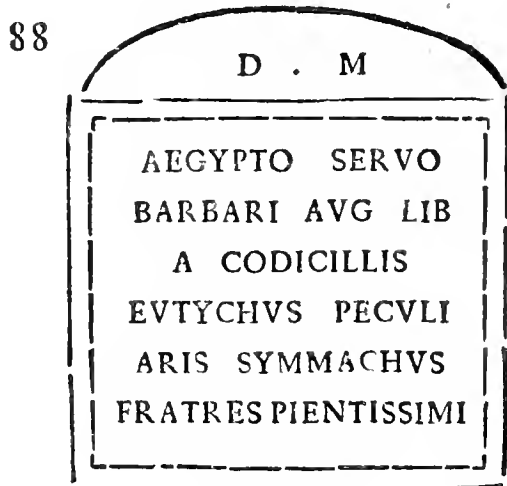
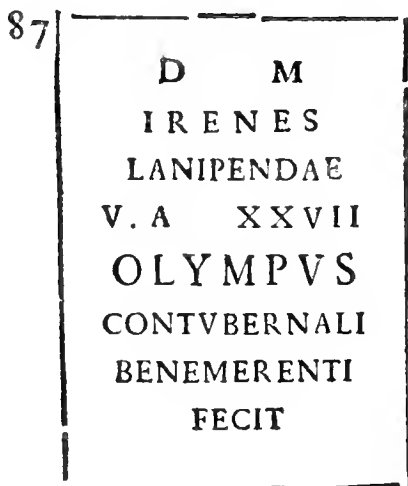
Col. 2. Versu 1. ΘΕΟΙΣ ΤΥΧΗ. Vestigium τῆς Σ, apparet; non
ut videbatur: ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ. usitata in Graecorum Decretis for-
mula Vide Gruterum pag. 400. 8. 401. 1. 405. 1.

V 4. ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ. anno vicesimo septimo.
Haec Montfauconius cavendum monet, haec de imperii annis non dici;
non enim tandiu imperavit Antoninus Pius: sed ex sequentibus iam
amotis ea lucem accipere.

Col. 3. Versu 3. ΚΗΦΕΙΣΗ... lege Κηφέσσηθεν. Montfauconius ha-
bet ΚΗΦΕΙΣΗΗ. sed male.

Versu 4 ΠΗΓΑΣΗΘ... I. Πηγάσσηθεν.

Versu 8. ΓΑΡΓΗΤ... I. Γαργήτιος. [Senex Gargetius Epi-
curus.]

87. IRENES LANIPENDAE. eius, quae lanam pendit.
OLYMPVS. Huius nominis fuit magni nominis tibicen.
Reinesius edidit Cl. XI. pag. 622. Inscr. 38. cum his mendis:
V. A. XXXIII. OLYPVS. Et duas stellas de suo posuit in mar-
more. Sponius item Sect. v1. pag. 222. habet V. A. XXVIII. Fa-
brettus pag. 214. Inscr. 543. profert ex Reinesio.

88. AEGYPTO. Hic Aegyptus, cui sepulchralis titulus inscribitur, Servus erat Barbari Augusti Liberti a Codicillis. Sponii malam interpretationem animadvertit Fabrettus pag. 249. Inscr. 28. qui ex eo inemendatam protulit. Codicillorum usum antiquissimum fuisse ostendit Paulus Manutius in Comment. in M. Tullii Ciceronis Epist. 26. tom. 2. ad Famil. in quo etiam Codicillos, sic ait dictos a Caudicibus, idest arborum libris: plures enim lignae tabellae glutino iungebantur, item ut iunguntur hodie nostrates libri; sed ante quam in arborum libris, & palmarum in foliis esset scriptum, ut Plinius auctor est lib. 13. cap. 11. & 13. Quae vero differentia inter codicillos, & epistolas reperitur, Seneca epist. 56. innuit ad hunc modum: Video te, mi Lucili, cum maxime audio, adeo tecum sum, ut dubitem, an incipiam non epistolas, sed codicillos tibi inscribere. Ex quibus colligunt omnes, praecipue Lipsius in sua Institut. Epistolica codicillos inter praesentes (nos Viglietti diceremus) epistolas inter absentes intercedere. Erat & epistola brevior codicillis, ideo dicit Seneca epist. 45. Epistola non debet sinistram legentis manum implere.

PECULIARIS. Servi, sic Peculiares dicti ad distinctionem Publicorum.

SYMMACHVS. Συμμαχος. Socius. Adiutor.

89   D . M
M. ANNIO
PRISCIANO
V. A. XL. M. V. D. XXVIII
M. ANNIVS
THREPTVS
FILIO CARISSIMO
FECIT

90   D M
ONESIMVS SPER
ATO FILIO SVO
Q. VIXIT. ANIS. III   *si*
MENS. VIII
DIEB XIII
BENEMERENTI
FECIT

91   D . M
PHILADELPHVS
CAESARIS
MONTANAE
CAESARIS

92   D M
IVLIAE
APHRODITE
HERES. FECIT
IN. F. P. II. IN. AG. P. VII

91. PHILADELPHVS . *Fabrettus habet pag. 40. Inscr. 210.*
 92. APHRODITE . Αφροδίτη . *Veneri.*

93. *Votiva haec Ara marmorea, Soli Inuicto Mithrae dicata, altitudinis tres circiter pedes, latitudinis vero duos habet.*

De Sole Deo inuicto Mithra, quamvis doctrina, & eruditione plures clarissimi Viri multa scitu digna dixerint, tamen hic paucis notandum est, Solem non tantum a Persis Mithrae nomine cultum, ut memoriae prodit Strabo lib. 15. 2 Curt. l. 3. Iust. l. 1. c. 10. & He-

Et Hesychius in voce Mithres ; sed etiam a Babylonis , ut Nonnus Dionysiacorum libro XL. testatur , qui de Sole sic loquitur :

Εἰ χρόνος , εἰ Φαέθων , πολυώταμος , ἤτεσσιν Μίθρης
 Ἡέλιος Βαβυλώνιος , ἐν Ἑλλάδι Δελφὸς Ἀπόλλων.

hoc est , ut interpretatur doctissimus noster Tullius , Benedictus Ave-
 ranius Dissertat. LXXI. in Antholog. n. 8.

Si Tempus , Phaethon , si multi nominis es tu ,
 Si Mithres Sol Afsyriis , Grajs & magnus Apollo
 Delphicus , & certus responsa petentibus auctor .

A Babylonis , ab Afsyriis , atque a Persis Mithrae cultus , &
 sacra ad Romanos promanarunt . In antris , ac spelaeis colebatur leo-
 nino capite , tauro , quem cultro pungit , insistens ; cui etiam serpens
 adiungebatur . Vide Statium lib. 1. Thebaid. Et Claudianum in Sti-
 licone . Mithriaca item Sacra in subterraneis locis peragebantur .
 Uberrime de his disserunt clarissimi , doctissimique Viri Reinesius Syn-
 tagm. Inscript. Antiq. Cl. II. pag. 91. usque ad 97. Philippus a Tur-
 re Episcopus Adriensis in Monumentis Veteris Antii , Et Montfau-
 conius in Diario Ital. pag. 198. Et.

Plures Aras Solis Mithrae dicatas exhibet Gruteri Thesaurus pag.
 xxxiiii. 8. 9. 10. 11. xxxiiii. Et DLXXVII. 1. MLXVI. 9. 10.
 Reinesius Cl. I. Inscr. 45. 46. 47. 48. Et 277. Sponius Sect. iv.
 pag. 4. Fabrettus pag. 367. Inscr. 127. 128. Et pag. 698. Inscr. 198.

ASSTANTE . Sic habet marmor , quod in medio huius lineae mo-
 do valde detritas habet litteras ; sorte ADSTANTE . Operi , ere-
 ctioni , Et dedicationi Ararum , praeerant Sacerdotes , tanquam
 sacrorum Mithriacorum antistites , ut observavit in duabus similibus
 Aris Reinesius Cl. I. pag. 90.

IMP. COMMODO . Et. idest A. U. C. 935. A. Chr. 183.
 quo hi Consules fuere ; Vide Relandi Fastos Consulares . Sub Commo-
 di imperio Solis Mithrae cultum admodum floruisse testatur haec Ara,
 Et alia apud Gruterum MLVI. 9. Et Lampridius in eius Vita .

SOLI INBICTO . idest INVICTO . V Et B frequenter occurrit in
 antiquis Monumentis mutua conversio . In aliis Inscriptionibus Sol
 Deus aeternus , divinus , omnipotens , iuvans , sanctus , Et sanctis-
 simus appellatur . Omnes Deos referrī ad Solem luculenter probat
 Macrobius Saturnal. lib. 1. cap. xvii. Et xviii.

MITRAE. *Marmorarii fabrice erratum absque adspiratione. Mithram μέγας Φῆς. magnam lucem Darius appellat apud Plutarchum in Vita Alexandri Macedonis.*

PRAEPOSITVS. TABELLARIORVM. *Tabellarii, sic dicti a Tabellis codicillorum, quod eas ultro citroque ferrent, ante chartae, & membranarum usum, ut ait D. Hieronymus epist. 42. ad Niceam. De Tabellariis Publicanorum meminit Cicero epist. 7. lib. VIII. ad Famil. & de Tabellariis domesticis epist. 7. lib. 11.*

BELA. *idest VELA. Vela in Theatro cum omni ornatu data a Cn. Plaetorio vetus Inscriptio memorat apud Gruter. pag. 1029. 2. Est apud Fabrettum pag. 79. Inscript. 93. Caelum cum columnis, & velis, & aram odoribus repletam erga suorum fanitatem dono dat, vel dedicat Constantius. Iuvenalis Satyr. VI.*

Ornatas paulo ante fores, pendentia linquit

Vela domus, & adhuc virides in limine ramos.

Haec Vela, insignia Domorum, & Familiarum, vel alicuius Numinis signa ostendisse putat doctrinae & generis claritate conspicuus Celsus Cittadinius Senensis in Tractatu de Antiquitate Armorum, & Insignium nobilium Familiarum; cuius apographum vidi in Bibliotheca Stroziana Cod. MS. 774. in quo hanc nostram votivam Aram laudat, & Romae inventam, apud quemdam Statuarium extitisse testatur, prope locum [la Fontana di Trevi] nuncupatum. Florentiam in sui Musei ornamentum advehi voluit Nobilissimus Vir Riccardus Riccardius, Antiquitatum amator, & conquisitor studiosissimus.

DOMINI. INSICNIA. *Sic Marmor C, pro G, optimis etiam Latinae Linguae seculis usurpatum. Sero enim τῷ G pronunciationem veteres Romani agnoverunt. Ausonius Idyll. 12. ait:*

Gammae vice functa prius C.

In Duilliana Columna Rostrata legere est LECIONES, pro Legiones, MACESTRATOS, pro Magistratos, PVCNANDO pro pugnando. Terentianus Maurus:

G tamen sonabit illic quando Cneum enuntio,
Asperum, quia vox sonore leviolem interpolat,
Vel priores G Latini nondum ab apice finxerant;
Caius praenomen proinde C notatur, G sonat.

Sic

Sic *Amurca*, quae vetustè saepe per C scribitur,
 Else per G proferenda crediderunt plurimi;

Quando Ἀμύρην Graeca vox est Γ origo praeferat.

Promiscue Caius & Gaius, Cneus & Gneus; Unde Cicero de
Natura Deor. lib. 2. testatur: Mater autem a gerendis frugibus
Ceres, tamquam *Geres*, casuque prima littera itidem immu-
 tata. Vide Cl. Sen. Bonarotium in *Observ. ad Vasa vitr. pag. 120.*

DOMINI. Sol dominus δναξ appellatur in hoc Marmore, quemad-
 modum & in alio apud Gruterum pag. 35. 4. D D. idest Donat
 Dedicat. Grut. hanc vulgavit Aram p. 35. 1. sed non adeo accurate.

94	D . M ATILIA . TV CHE . QVE . ET ATHENAIS IVLIVS . ATHE NODORVS PA TER	95	D . M CAECILIAE ERITEVXIS L. CAECILIVS HERAMADION CONIVGI . DVLCISSIMAE ET BENEMERENTI FECIT ET . SIBI . FT . SVIS . P . Q . S	96	D . M APHRODISIAE APHRODISIVS PATER . FILIAE POSVIT
----	--	----	--	----	---

94. ATILIA. TVCHE, idest TYCHE. *Fortuna*, sic EVTV-
 CHVS pro EVTYCHVS.

QVE . ET ATHENAIS. ἡ Ἐϑναίς . *Minervia*.

Conduplicata nomina, quibus frequenter usi sunt antiqui, ex vet.
Lapidib. cum Scaligero notavit Fabrettus Inscr. Antiq. Cap. II. & III.
 pag. 100. & 145. Ita & in *Act. Apost. Cap. 13. ver. 9.* Sau-
 lus autem, qui & Paulus, &c. Vide Cl. Sen. Bonarotae Ob-
 serv. ad *Vitrea Vasa Coemeter. pag. 43.*

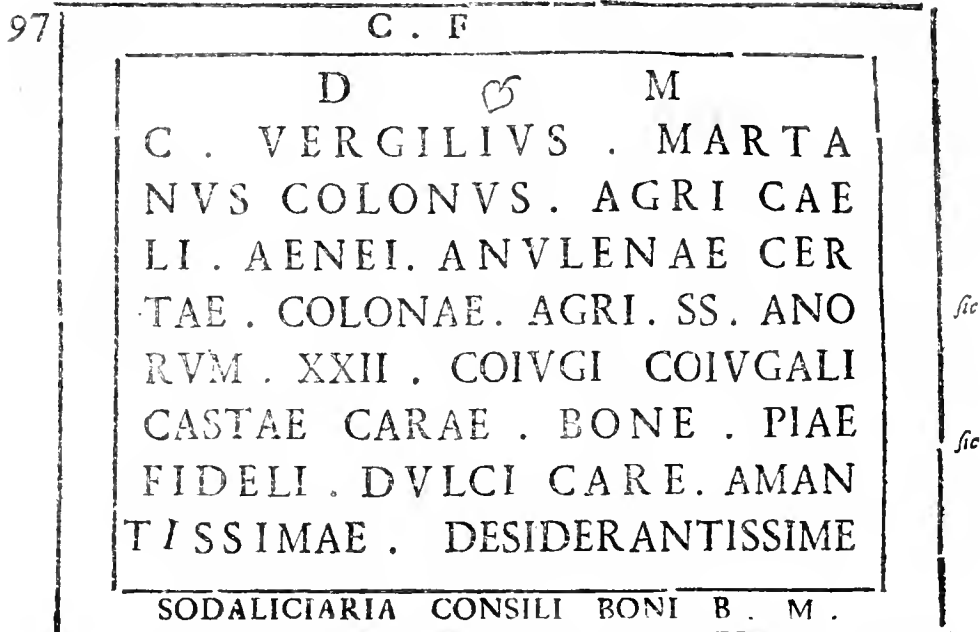
ATHENODORVS. Ἀθηνόδορος . *Minervae dono natus pater.*

95. CAECILIAE . ERITEVXIS. lege EPITEVXIS. h. e.
 Epiteuxeos . i. *Acquisitionis*. Pars huius Inscriptionis modo deest.

HERAMADION. f. HERMADION. q. *Mercuriolus*.

P. Q. S. *Posterisque suis*. pro eorum.

96. APHRODISIAE. Ἀφροδίσις . *Veneriae*.

97. C. VERGILIVS. *Eiusdem nominis Militem Pompeianum memorat Thapsi Praefectum Hirt. Pansa de Bello Afric. Βηργιλίος. (ni fallor) in disticho Gr. in laudem Claudiani. VERGILIVM, non VIRGILIVM ex vetustis monumentis scribendum putant doctissimus Politianus Miscell. & Aldus Manut. in Orth.*

MARTANVS. f. quasi *Martialis*. ἀρειος.

BONE. idest BONAE. *Frequenter E positum in antiquis Inscriptionibus pro AE notat Scaliger in Indice eorum, quae ad Grammaticam pertinent Cap. XIX. & Reinesius similiter; quemadmodum saepe AE positum pro E; ut aeorum pro eorum. Ita & in Mss. optimae notae, tum Latinis, tum Graecis, ε, pro α, & contra.*

Cum duobus mendis apud Grut. pag. 602. 5.

In domestico Sacello.

98 IANVARIO BENI sic
MERENTI QVI VIXIT
ANNOS II ET M VIII
D VIII ♠

In Gemma caelata in Museo.

99 IV MEA
VENVS

In Gemma caelata.

100 POSTVMIANI GALLA VIVATIS
ADEODATE ANASTASIA

<p>101 D CLODIAE IAE . QVA XX . FEC . L . FVSCIN S . LIGV</p>	<p>In Lucerna fictili ornata simpulo & lituo.</p> <p>102 FLOREN</p> <p>In manubrio Pateræ, ornato canino capite, & his siglis</p> <p>103 P . V . D . O . S . R . M . S . VOT . PVB</p>	<p>104 FAPHETI PRIMICENIA FEC . ET . SIBI RTABVSQ ORVM CIO SEVER A . XXX</p>
---	--	--

In Diptycho eburneo , in quo Victoria sedens super aquila clypeum rotundum tenens , in quo icon Consulis clamyde induti , circa quem hae litterae .

105 BONO REIPVBLICE ET ITERVM

ET INL EX COM DOM PAT CONS ORD

105. *Idest Et inlustris ex Comite Domesticorum Patri-
cius Consul Ordinarius. Vide Cl. Philippi Senatoris Bonarotae
Observation. in Vasa Vitrea Coemeter. pag. 255. qui ectypa
exhibuit , & illustravit .*

*In Lucerna aenea ornata aquila , & parvulo Leone ; in postica
capite mulieris , & in antica capite viri barbati , fascia ,
diademate insignito , & hac Hebraica Inscriptioe .*

106

106. *Idest . Quia mandatum Lucerna est , & lex lux .
Lucerna domini spiraculum hominis , quae investigat omnia
secreta ventris . Primus versus desumptus est ex cap. vi. vers. 23.*

se-

secundus ex cap. xx. ver. 27. Proverbiorum divini Voluminis. Sculptor aliquas litteras omisit.

In Diptycho eburneo, in quo S. Andreas ad dexteram, S. Petrus ad sinistram stant super Basilica quadam, decem & octo columnis suffulta, induti pallio, & tunica, laeva manu volumen tenentes, dextera medio digito inflexo Graeco more benedicentes, capite nimbo, seu diademate ornato, supra quos haec Inscriptio prominentibus litteris.

107 ΩΣΑΥΤΑΔΕΛΦΟΙ ΜΥΣΤΟΛΕΚΤΑΙ ΤΩΝ ΑΝΩ
ΝΕΜΟΙΤΕ ΑΥΤΡΟΝ ΔΕΣΠΟΤΗ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΩ

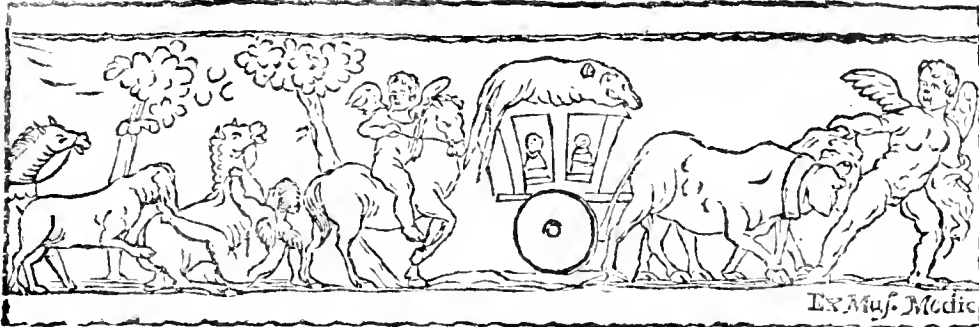
Ο ΑΓΙΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ

Ο ΑΓΙΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ

107. Idest: *Tamquam germani fratres supernorum mysteriorum enarratores, tribuite liberationem, (vel redemptionem) Despotae Constantino.*

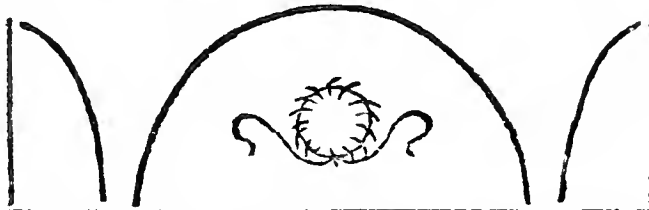
ΔΕΣΠΟΤΗ. *Quemadmodum Caesar filius Romani Imperatoris, ita Despotas, idest Dominus, appellatur Graeci Imperatoris filius.*

Ex Mus. Medic.

INSCRIPTIONES
 ANTIQUAE
 FLORENTINAE
 IN URBANIS HORTIS
 MARCHIONIS CORSINII.

I

HN OTE MOYNON YGEINON
 ADELΦEON OI ME TEKONTEC
 ΠΕΝΘΕΟΝ Η ΝΙΚΕ ΓΩ
 ΠΕΝΤΑΕΤΙΖΟΜΕΝΗ
 ΠΑΡΘΕΝΟC ΕΝ ΓΟΝΕC CΙΝ
 ΕΘΗΛΕΟΝ Η ΑΓΑΠΗΤΗ
 ΗΛΥΘΑ ΤΗΝ ΦΡΙΚΤΗΝ
 ΕΙC ΑΙΔΑΟ ΠΟΛΙΝ
 ΟΙ ΕΜΕ ΓΗΝΑΤΙ:: Η ΜΗΤΕΡ
 ΒΕΝΟΥC Ο::: ΑΡΙΤΩΝΟC
 ΠΟΛΛΑΚΙ ΒΩΩΜΕΝΟΥ
 ΧΑΙΡΕ ΠΡΟΚΛΑ ΘΥΓΑΤΕΡ

Huius Inscriptionis lectio sic ordinanda.

I. **H**Ν ὅτε μόνον ὕγιανον ἀδελφῶν οἶμε τόκοντες
 Πένθεον ἢ νικᾷ ἐγὼ πενταετιζόμενη.

Παρ-

Παρθένος ἐν Ἰονέωσιν ἐθήλεον ἢ ἀγαπητὴ
 Ἠλυθα τὴν Φρικτὴν εἰς αἰδᾶο πόλιν.
 Οἱ ἐμὲ γηνατ . . . ἢ μήτερ γένους ο . . . αριτωνος
 Πόλλακι βωωμένου χαῖρε Πρόκλα θυγάτερ.

Cl. Antonius M. Salvinius his Latinis versibus reddidit.

Tempus erat, quando fratrem luxere Parentes
 Hyginum solum . nunc ego virgo duos,
 Ac tres nata annos florebam patribus alma ;
 Et veni horribilem Ditis ad usque domum.
 Et quae me genuit mater genere . . . . . itonis
 Clamantis saepe : o filia Procla, Vale.

ΠΕΝΤΑΕΤΙΖΟΜΕΝΗ . idest πέντε ἔτη ζῶσα .

ΟΙ ΕΜΕ . forte ἢ ἐμὲ . ΓΗΝΑΤΙ . . . lege γένατο .

ΒΕΝΟΥΣ . f. γένους . ΒΩΩΜΕΝΟΥ , idest βωωμένους .

ἨΛΥΘΑ , &c. *Veteres, etiam Heroum animas post obitum Infernis ludicibus se repraesentare autumarunt .*

ΤΗΝ ΦΡΙΚΤΗΝ ΕΙΣ ΑΙΔΑΟ ΠΟΛΙΝ . idest horrificam Plutonis Civitatem . Eodem Civitatis , seu Urbis vocabulo infernas animarum sedes descripsit Silius Ital. lib. 12 .

Infernis pressas nebulis , pallente sub umbra
 Cimmerias iacuisse domos , noctemque profundam
 Tartareae narrant Urbis .

& noster summus Poeta , ac Theologus Dantes in suo Poemate .

ΧΑΙΡΕ . Vale . VALE triste Ovidius , aeternum Virgilius , perpetuum Catullus appellant ; eo quia existimabant miselli illi τὸς μακαρίτας , se in aeternum amittere ; quare ut assidua defunctorum suorum recordatione ad pietatem , & ad lacrymas excitarentur huiusmodi verbum in sepulcralibus titulis , & monumentis inscribi volebant , ut Viatores ipsis VALE dicerent , & ipsi Viatoribus , & bene precarentur . In anulis quoque Veteres , memoriae causa , VALE cum defuncti nomine insculperunt , & deferre consueverunt ; quod observavi in corneola Regii Musei Medicei , quae haec refert

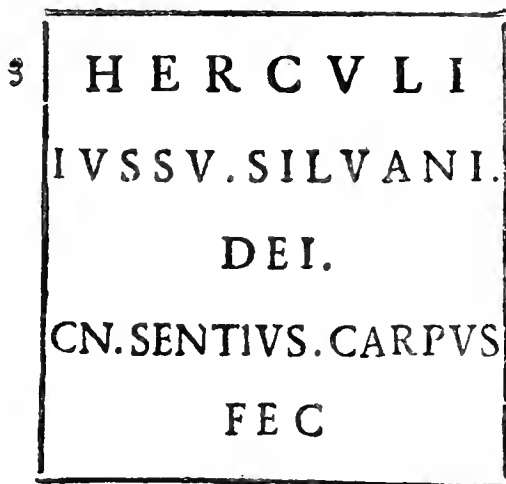
(X'ONH
XAIPE)

ideft

(Chione
Vale)

Chiones famosae meretriculae meminit Martialis Lib. 1. Epigr. 33.

ΠΡΟΚΛΑ. Procla, ideft Procula; ut FELICLA per frequentem
aphaeresin, quam notat Fabrettus Inscr. Ant. Cap. III. pag. 215. 216.

2. Ideft M. (f. Manilus) Lucius Flavius Cladus vixit annos
LXXVII. horam unam. Vale Superis.

ΚΛΑΔΟΣ. i. Ramus. tertium nomen Graecum, ut in Libertis
feri solet. CTH, ideft ΕΤΗ, annos. In lege quadam Graeca, in
Pandectis Florent. editis a Taurellio, est CTOIMHN. verbum
nihili. Emendandum ex archetypo ΕΤΟΙΜΗΝ. promptam, pa-
ratam. Linea transversa subtilissima oculorum aciem effu-
gerat; ideoque litera Ε speciem τ&C praefert; quod in omni-
bus literis, quae lineis componuntur, sedulo animadver-
tendum, cum in Lapidibus, tum in Manuscriptis.

ΧΑΙΡΕ ΙΝ ΤΟΙΣ ΑΝΩ. i. εν τοις ανω. Valet Superi; homines,
qui supra estis.

3. IVSSV . SILVANI . DEI . In Graecis Inscriptionib. κατὰ κε-
λεύτην θεού. Item κατὰ πρόσταγμα, & ἐξ ἐπιταγῆς. in allatis su-
pra Basibus: ex praecepto. ex iussu Dei.

Q

Her-

Hercules in hac, & in pluribus aliis votivis Tabulis Silvano sociatur. Vide Gruterum pag. I. 4. & XLII. 4. 5. 6. Apud Reinesium Cl. I. pag. 112. Inscr. 71. Omnium Deorum comes dicitur: aiunt enim Deorum cultum mortalibus suafisse. Silvani nomen plures viri, & mulieres praeferunt; sequentem Inscriptionem Fabii Silvani exhibeo.

4
 D 7 M 7
 FAB 7 SILVANVS
 ZOSIMENĪ
 NVTRICI . SV
 AE FECIT

5
 FELIX . PVBLICVS
 PAL . FV RIANVS
 AVGV R BARBIAE
 CONIVGI . SVAE . POSVIT

4 ZOSIMENĪ . i. Zosimene . Ζωσιμένη . i. Vitali . NVTRICI . SVAE FECIT . reddidit illi τὰ τροφῆα τὰ ἑρωσθήσια, *nutriendi mercedem* . Nutricia inscripsit elegantissimum carmen de Poetis Angelus Politianus; quasi Poetarum alumnus, atque Musarum, iis mercedem, ac praemium laudum persolvens.

5. Hanc Inscriptionem duobus vitiatam mendis dedit Gruterus pag. 303. 3. PAL. idest Palatina Tribu. De Augurum dignitate, & numero eruditissime Benedictus Averanius Dissert. XIX. in Livium. n. 14. 15. ubi sic ait: Initio tres tantum augures fuisse accepimus, ut singulis Tribubus singuli augures tribuerentur; postea vero, quamvis esset auctus numerus Tribuum, & triginta quinque Tribus censerentur, novem dumtaxat augures creari placuit usque ad Syllae tempora, qui quindecim creari voluit; qui numerus augurum semper postea mansit.

6 DIS . MANIBVS
 FLORAE

7 v IVLIA . C . L.
 PRIMIGENIA

8

PRO SALVTE ET INCOLVMITA
TE DOMINI (NOSTRI MARCI
AVRELI SEVERI ANTONINI PII
ET. IVLIAE. AVG. MATRI. AVG. N
ET CASTRORVM
CEREI I IO:::~::~

8. PRO SALVTE ET INCOLVMITATE . ΠΠΕΡ ΓΩΤΗ-
PIAC KAI ΔΙΑΜΟΝΗC in Inscriptiōe Graeca maiori Mu-
sei Medicei superius allata pag. 22.

CEREI I IO:::~::~ Literae videntur abrasae antiqua manu ,
& marmorea Tabula in medio , & inferius fracta , quod in tribus
aliis similibus Musei Medicei supra notavimus factum. Forte CE-
RERI NOVAE . Oppianus initio Cynēgetiῶν , Iuliam Seve-
ri , Venerem Assyriam , & non deficientem Lunam vocat. In prae-
laudata Graeca Inscriptiōe Musei Medicei Antoninus voca-
tur ΝΕΟC ΔΙΟΝΥCΙΟC . novus Bacchus .

9

AVR . AVGG . LIB
EPICTETVS VALR CAPI
TOLINE MATRI . DVLCI
SSIME . MVLIERI
ET INCONPARABI
LI QVAE VIX . ANN
LX BENEM . FECIT

sic

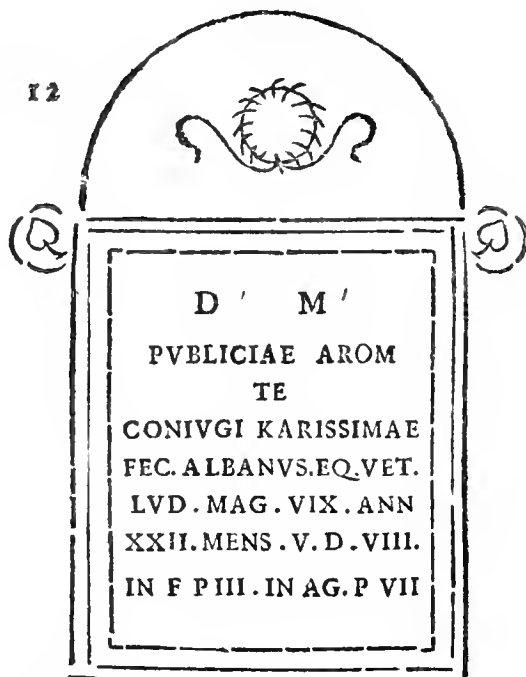
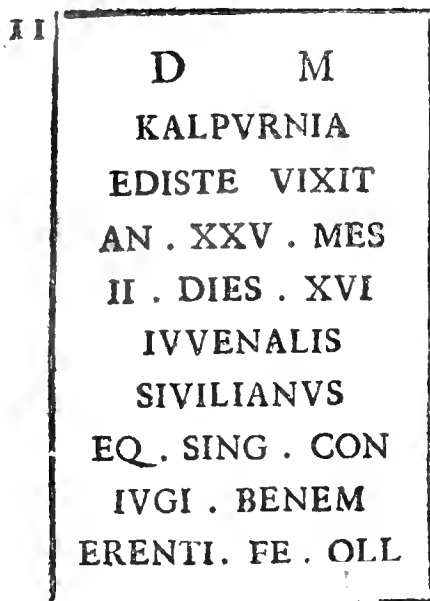
10

D V M
C . VALERIVS . C . L
NICIA
VALERIA . C . C . L
ITALIA
N . FR . P . XIV . IN . AGR . P . XI

9. AVR . AVGG . LIB . idest Aurelius Augustorum libertus .
EPICTETVS . ἐπικτῆτος . Acquisitus . appellative .

124 INSCRIPTIONES

10. ITALIA. *ab Italia desumpto cognomine . Sic in Gruteri Thesauro pag. 657. 1. legitur ASIA INGENVA, & pag. 1034. 2. EVROPA NONIA .*

11. KALPVRNIA. An a κάλπη, quod Graece sonat *Urna*? ideo cum K. ut originem referat; ut *Kalendae, Kalatis comitiis*? ἀπὸ τοῦ καλέω. EDISTE. HEDISTE. ἠδίστε. *dulcissima, suavissima*, MES. II. *Meses*. pro *Menses*; ut *Cos. Consul*; ita etiam perpetuo MES. notatum in *Kalendario Veteri Romano*.

FE. OLL. *idest* FECIT. OLLAM. *etsi* FECIT OLLARIA *melius placet Fabretto Cap. 1. pag. 20. Apud eundem in quadam Inscript. n. 263. pag. 257. legimus* OLLAM ET TITVLVM DATVM.

12. EQ. VET. LVD. MAG. *idest*: *Eques Veteranus Ludi Magister. idest Militaris. in quo milites ad palum exercebantur. Vide Vegetium de Re militari. Ludimagistrorum, quum nulla mentio habeatur in locupletissimis Indicibus Gruteriano, & Reinesiano, singularis evadit haec nostra Inscriptio.*

Frag-

Fragmentum de Cohortibus VII. Vigilum.

13

M ♀

INARE. PR. VIC. ET FIRMIO AMVNTIA
 SVB. PR. ALPIO FIRMO FR. RVFIO VERINO FR
 FVLVIO SAIENTES. SERARIO. CLAVDIVS CNORIM
 EDILIS factvs AVEXILLATIONE. ET LVDOS EDIDIT DE
 SA MATIS, ITEM SCENICI. CLVVIVS GLABER. ARC
)ENIVS EVCARPVS. ARC. VOLVSIVS INVENTVS. STVP SVELLI
)VNDINVS. STVP. LVCILIVS. MARCIANVS. ARC. VINDICIVS FEL
)AVIVS SATVRNINVS SCVR DATIBVS BAIANVS OPERA. FELICISS

<p>10 } COH I VIG 1 SEROTINI)ILI HELIODOR)GEMELLE FELICISSIM LACCI MONTANI 1 QVADRATI 15 FVLVI SOCRATES. TES 1 IVVENTINI CAECINA VALERIAN ARRVTI VALERIAN 1 CORDVLONIS 20 CLVVI GLABER ARC AETENI EVCARPE ARC 1 ZENONIS * HELVI IANVARI COH. II. VIG METRETIS ANNI IANVARI VIBI CELER FLAVI MARCE 1 CANDIDIANI 30 LVCILI MARCIANE IVLI MAXIME COH III VIG 1 VICTORI DEDIC ET</p>	<p>COH III VIG 1 CAES VINDICI FELIX 1 PROVINCIALIS IVLI DONATE MESSI MESSIANI 1 DECEMBRIANA AMETI FELIX SVELLI SECVNDIN 1 ASCLEPI IVLI FELIX DATIBE BAIANE FLAVISATVRNIN 1 PEREGRINI CORNELISOLVTOR COH V VIG 1 VERINI STATILI SEVERE RVFI CLAVDIAN VIG NI</p>	<p>AONI CRATERE 1 MARCELLINI 10 MINVCI SECVNDIAN 1 IVLIANI TVRI IANVARI STATILI SATYR 15 1 VENATORIS AEMILI FELIX Coh VII VIG 1 VICTORIS LICINI MAXIM 1 RESTVTI 20 VOLVSSI INVENTE * ITEM CLASSIS PRM 1 QVADRIERI FIDE NAEVIEVTVCHIAN 1 TRIERIS SPEI 25 FLAVI ANTIOCE IVLI DOMNION 1 LIBVRNA FIDEI AELI ALEXANDR</p>
---	---	--

ID APR. AS
 CoS ♀

13. Insigne hoc Inscriptionis Fragmentum ad Cohortes VII. Vigilum spectans, non brevi indigeret commentario; sunt enim in eo multa observatu digna; Praefecti Vigilum, Ludorum, & quidem Scenicorum, Acroamatum, idest Cantionum, seu Recitationum mentio, & Scenicorum Artificum nomina; ea [ni fallor] occasione, qua Claudius Gnorimus AEdilis factus, a Vexillatione ad AEdilitatis dignitatem ascendit.

Confert etiam huic marmoreae Tabulae, ruditer tamen insculptae, singularitatem, & elegantiam Classis Praetoriae Misenatum, & Navium Quadrieres Fidei, Trieres Spei, & Liburnae Fidei nomenclatura. Nec praetereundum Consulium par, quos siluit Montfauconius; colligere eos possumus ex his paucis, quae supersunt, literis **DEDIC. . . . ID. APR. AS . . . ET . . . COS.** idest dedicavit, seu, dedicatum, Idibus Aprilis **ASPRO ET ASPRO** Consulibus; ambo fratres, Caii praenomen habentes, e Gente Iulia. Consules fuerunt *A. U. C.* 965. & *Chr.* 212. Integra horum Consulium nomina suo tempore legerunt Clarissimi Viri Lucas Holstenius, ut comperi ex eius Schedis in Bibliotheca Stroziana, & Carolus Senator Strozius, qui & ipse integriorem hanc Tab. summa diligentia descripsit.

Vigilum Cohortes septem, ut hic enumerantur, primum fuere; sed sequenti aetate auctae numero, & in plerisque Urbis partibus constitutae. In aliis etiam Urbibus extitisse, colligitur ex *l. unic. de Offic. Praef. Vigilum.* Augustus, Suetonio teste, restinguendis incendiis, agendisque nocturnis Vigiliis constituit.

Versu 1. . . . . **INARE. PR. VIC. id. APOLLINARE** Praefecto Vicilum. idest Vigilum.

Ver. 3. **CLAVDIVS CNORIM. i. GNORIMVS.** γνώριμος. Notus. Sic Gnaeus, & Gnaeus. Caius, & Gaius.

Ver. 5. **CLVVIVS GLABER. ARCH. . . .** Cum in hac Inscriptione mentio habeatur Ludorum, & Scenicorum Artificum, notam illam **ARCH. . . .** interpretandam puto, non **ARCARIUM**, sed **ARCHIMIMUM**. Gruterus Archimimum dedit pag. 1089. & Archimimam pag. 330. 4.

Col. 1. Ver. 11. . **ILI HELIODOR.** idest **ACILI HELIODORE.** ἡλιοδωρε. Solis donum. Solis munere natus.

Col. 1. Ver. 15. **FVLVI SOCRATES. TES. f. TESSERARIE**
a Tesseris militaribus, σιθημασιν. Col.

Col. 3. V. 23. ¹ QVADRIERI FIDE (ut paullo infra ¹ TRIERIS SPEI) vox hybrida , partim Graeca , partim Latina . τετρήρης , Graece . FIDES & SPES navium tutela .

Ver. 24. NAEVI ETVCHIAN . Notandum , figuram H̄ alia h̄ hoc modo expressam , ad minorem nostratē maxime accedere .

Ver. 25. TRIERIS SPEI . Trieri Spei . τρήρης . triremis .

Ver. 26. FLAVI ANTIOCE , pro ANTIOCHE .

Ver. 27. IVLI DOMNION . Δομνίου , vocativum diminutivum τοῦ Δόμνου .

Ver. 28. ¹ LIBVRNA FIDEI . Horatius Epodon Ode I. ad Maecenatē .

Ibis Liburnis inter alta navium,

Amice , propugnacula.

a populis Liburnis , qui iuxta sinum Illyricum sunt . Vide Plinium lib. 3. cap. 22. Strabonem lib. 7. Male Zosimus in libris Historiae post Politianum inventis , qui videtur Liburnos etiam in Italia ponere . Virgilius AEn. lib. I. v. 242.

Antenor potuit , mediis elapsus Achivis ,

Illyricos penetrare sinus , atque infima tutus

Regna Liburnorum , & fontem superare Timaei .

Cum hanc , & sequentem marmoream Tabulam , maiori qua possem diligentia exscriberem , & ter , quaterque cum meo apographo conferrem , observavi literam F nonnullis in locis quasi literam E repraesentare , & I speciem referre τ̄ L , & A Λ , & G C , quamvis lineae videri possint consumtae . E quoque quandoque veluti parvum Graecum I efformatum , & frequenter I veluti T . Montfauconius primus has Tabulas edidit in Diario Ital. pag. 383. & 384. sed valde mutilas , & inemendatas . Si quis hanc nostram cum allata ab eo conferre voluerit , decem in locis a marmoreae Tabulae fide variare cognoscet ; quae menda haec subiicere optimum duxi .

Ver. 3. BLVVIVS . marmor habet CLVVIVS .

Ver. 6. SVE.IL . . . marm. h. SVELLI , qui inferius in hac Tabula nominatur in Cohorte III. Vigilum . Ver. 17. SVELLI SECVNDIN . Quaedam nomina , quae in his primis octo Tabulae versibus vel manca , vel detruncata , ut iacent , exhibentur , ex eisdem , quae sequuntur , nominibus restaurari , & emendari possunt ; ut ver. 6. ENI-

VS EVCARPVS, emendandum AETENIVS EVCARPVS, vel potius, si idem sit cum eo, qui in alia simili sequenti Tabula nominatur, CELENIVS EVCARPVS. vel forte ATTENIVS. Eodem versu exhibetur SVELLI. . VNDINVS. legendum SVELLIVS SECVNDINVS. Versu 7. VINDICIVS FEL. leg. VINDICIVS FELIX. Versu 8. AVIVS SATVRNINVS. l. FLAVIVS SATVRNINVS.

Columna 1. ver. 16. 1 IVVENTINI. In hac Tabula interdum I habet inferiorem lineam valde oblongam, & praesertim hoc in loco, ut videatur potius sculptum a quadratario 1 IVVENEINI, quam 1 IVVENTINI.

Ver. 17. CAACINA. marmor habet CAECINA.

Ver. 19. 1 COLDVCONIS. marm. habet 1 CORDVLCANIS.

Ver. 21. BENI EVCARPE ARC. marm. hab. AETENI EVCARPE ARC.

Ver. 22. XENONIS. marmor habet 1 ZENONIS. Post trigesimum tertium versum Montfauconius habet AVRELI EXXOT. In Schedis Lucae Holstenii, & Caroli Sen. Strozii legi AVRELI EXORATE. modo in eo, quod superest, marmoris fragmento, mutila leguntur; quae prius non animadvertentem.

Col. 2. Ver. 14. lege MESSI MESSIANE; ultimum E MESSIANE speciem potius I, quam E referre videtur.

Ver. 16. AMET FELIX, marm. h. AMETI FELIX.

Ver. 21. FLAV SATVRNIN, marm. h. FLAVI SATVRNIN.

Ver. 26. STATII SEVERE, marm. h. STATILI SEVERE.

Col. 3. Ver. 11. MINVCI SECVNDI. marm. habet MINVCI SECVNDIAN. Praetereo aliqua alia leviora menda; ut notam, quam multis in locis omisit. Ceterum totam hanc Tabulam in tres divisit partes; nec maius fragmentum cum tribus aliis minoribus, ut nos fecimus, coniunxit, & vulgavit, sed seorsim dedit pag. 385. quae minora fragmenta hoc * * signo indicavimus.

Tota haec marmorea Tabula est long. 11. ped. Rom. & unc. XI. lat. 1. ped. & unc. circiter XII.

14 Aliud Fragmentum ad Cohortes VII. Vigilum spectans.

*
E DEDIT OB DII

AGENTIBVS. COMMILITONIBVS CVM SVIS ACROAMATIBVS NOMINIBVS
 INFRASCRIPITIS. CLVVI G LABER. ARC. DEMETRI AMMONI ARC. GRECVS
 VALERI HERACLIDA STVP. GRECVS. LVCILIVS MARCIANVS STVP. GRECVS AVRELI
 ALEXANDER SCEN. GRECVS AVRELI SERENE SCEN. GRECVS VARENI FORTVNA
 TE SCENICVS GRECVS FLAVIVS. IOVINVS SCRIPSIT

COH. I. VIG. .7. SEROTINI SEPTENI PRISC E .7. SATVRNINI AVRELI SEREN E HELVI IANVAR I .7. TVRRONI S CLVVI GLABER TVR SERVANDE SEC. * CELENI EVCARPE SC .7. CANDIDI LAELI SABINIANE ASINI INGENVE EXO .7. VICTORINI IAEG I VER E .7. EVSCEMI CORETI VERISSIME ARC. COH. II. VIG. .7. METRETIS ANNI IANVARI. SC FLAVI. REBVRE .7. MAXIMI DOMITI OCTAVIANE .7. CANDIDIANI LVCILI MARCIAN E COH. III. VIG	.7. VICTORIS .7. ONI MAGIAN E SENTI IVCVND E AELI IANVAR I .7. PAVLI AVRELI ALEXANDE R .7. FELICIS CAELI SATVRNIN E COH. IIII. VIG. .7. CAESI ARRANTI FILVMEN E SC IVL I DONAT E .7. PROVINCIALIS IVL I DONAT E .7. PEREGRINI SCRIBONI MARIAN E CORNELI SOLVTO R .7. DECEMBRIS COSSIDENI IVSTIN E VARENI FORTVNAT E ANF I FELIX S .7. IVLLI SALVI VALERIAN E .7. ASCLEPI DEMETRI AMMONI COH. V. VIG .7. VALENTIS	COH. VI. VIG. .7. APRI CLAVDI CNORIM E .7. MINDIANI AEMILI INPETRATE SC MINVCI SECVNDIANE .7. IVLIANI FLAVI IOVIN E .7. SEVERI BAEB ILVXVRI MVL AEMILI FELIX S COH. VII. VIG .7. AVITI LICINI MAXIM E .7. VIBIANI ANTONI SECVND E .7. LONGINI VALERI HERACLIDA .7. QUADRIERE FID NEVI EVTYCHI 7 TRIERE SPE FLAVI ANTIOCH IVLI DOMNI HORTENSI
--	--	---

14. Ver. 1. EDEDIT OB DII . . forte EDIDIT OB DEDICATIONEM .

Ver. 2. COMMILITONIBVS . συστρατιώταις . quia hic Cohortes Vigilum numerantur .

In eodem Versu CVM SVIS ACROAMATIBVS . ἀκροάμασι . auditionibus Graeci sicut theamata , Spectacula , ita ACROAMATA dicunt omnia , quae audiuntur , recitantur scilicet , vel canuntur . Libros De Physico Auditu , Aristoteles appellavit ἀκροαματικούς , quia voce auctoris ad intelligendum eos indigebant , ut ipse testatur in Epistola ad Philippum Macedoniae Regem apud Plutarchum in Vita Alexandri .

Ver. 3. GRECVS . Γραῖκος . Unde Graius . extrito κ , & dissoluta diphthongo . Hoc nomen Γραῖκοι reperitur apud Herodotum , quod Latinis usurpatum , a Pelasgis , seu Arcadibus olim acceptum . Ceterum Graeci apud Graecos Ἕλληνες dicuntur . Et Homerus eos nullo communi nomine appellat , sed nunc Danaos , nunc Achivos , &c .

Columna 1. Versu 22. EVSCEMI . pro EVSCHEMI .

Col. 2. Ver. 17. FILVMENE . Φιλῶμενε . Amate .

Col. 3. Ver. 9. CNORIME . Γνώριμε . Note . Cognite .

Ver. 26. & 28. eiusdem Columnae . 7 QVADRIERE . 7 TRIERE . f. τετρήρης . Quadriremes . τριήρεις . Triremes .

Huius etiam Inscriptionis fragmentum , in quo literae subrubricatae visuntur , primus edidit Montfauconius in Diario Italico pag. 384 . sed mutilum , & mancum a signo * usque ad aliud * & his cum mendis . Primi versus ne γρὸν quidem posuit .

Columna 1. versu 14. C. LABER . Marmorea Tabula habet CLVVI GLABER , qui supra , & infra nominatur .

Columna III. versu 9. CLAVDI GNORIME . Marm. Tab. CLAVDI CNORIME .

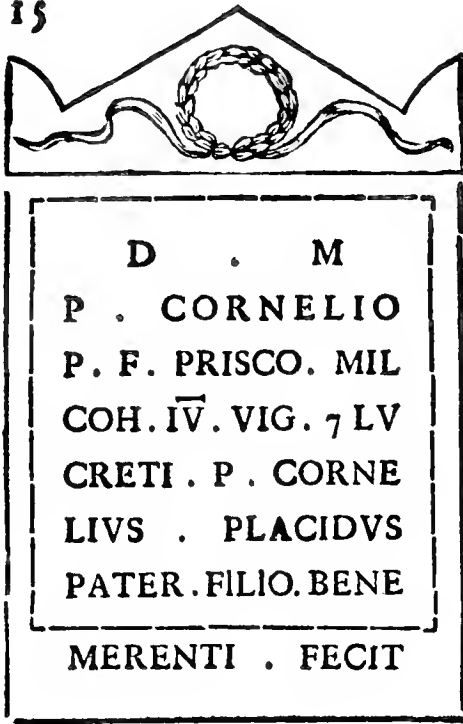
Ver. 16. eiusdem Col. BAETI LVXVRIMVL . Marm. Tab. BAEBI LVXVRI MVL . Holstenius excripit LVXVRIANE .

Ver. 25. eiusdem Col. ITEM EX CL. PRIMIS . Marm. Tab. ITEM . EX . CL . PR MIS . idest Ex Classe Praetoria Misernatum .

Ver. 27. Lucas Holstenius integre excripit NAEVI EVTYCHIANE

NE & Versu 28. FLAVI ANTIOCHE. Haec Marmorea Tabula
longitud. colligit ped. Rom. 1. & unc. XI. latit. 11. circiter pedes.

15

16

15. LVCRETI. *Lucretii*. Ovidius Lib. 1. Amor. Eleg. ult.
*Carmina sublimis tum sunt peritura Lucreti,
Exitium terris cum dabit una dies.*

Stattus Lib. 11. Silvar. Carm. 7.

Et docti furor arduus Lucreti.

Quare non licentiam poeticam suspicari liceat ; sed videre
fas est rem a communi usu loquendi acceptam velut in aliis
plurimis apud Poetas , quae licentiae loco falsò habentur .

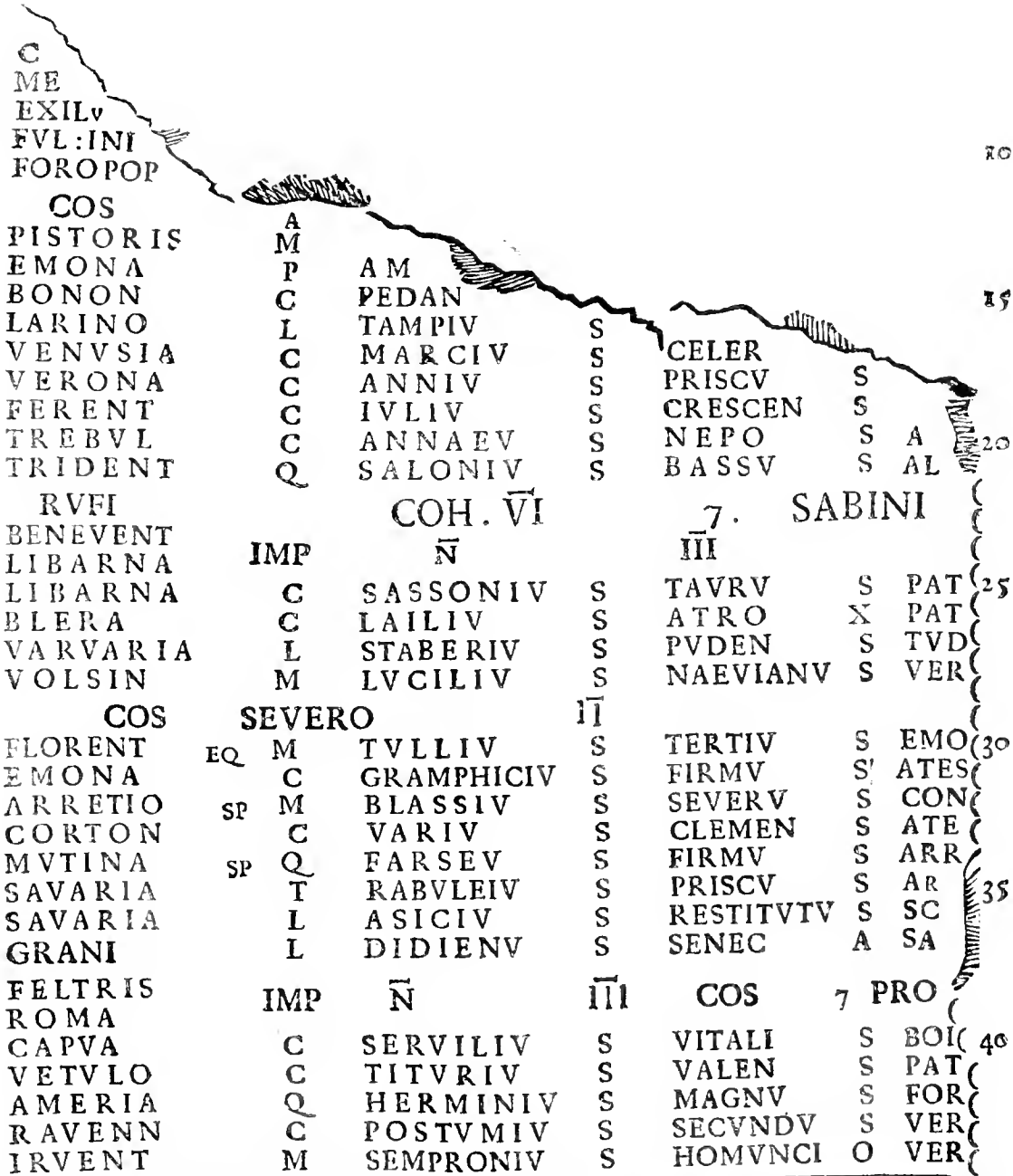
Fabrettus vulgavit ex Sch. Barberinis pag. 265. Inscr. 98.

16. COH. VII. VIG. SIPONAR. *idest* Cohortis VII. Vi-
gilum Saponariorum . *Saponarii* hanc forte appellationem sortiti a
verbo sipare , i. spargere , quod antiquis in usu erat ; vel a Siphonibus ,
tubis , seu fistulis fontium . *Fabrett. hanc Inscript. cum lacuna
protulit , quae nunc ad fidem lapidis impletur . pag. 265. Inscr. 102.*

Romanor. & unciar. quatuor, latitud. duor. pedum & unc. octo.

17. Huius Laterculi fragmentum, ab utroque capite mutilum, insigne redditur sexaginta duorum Militum nominibus, & Patria, quae singulis assignatur, & nonnullis apponitur officium, quod hisce minoribus notis significatur SP. FISCVR. TVBI. BVC. EQ. idest SPECVLATOR. FISCICVRATOR. TVBICEN. BVCCINATOR. EQVES. Inter hos recensetur L. GAVIVS IVSTVS FLORENTIA miles Florentinus, TVBICINIS officium gerens. Describuntur quatuor Centurionum nomina, idest RVFI. SABINI, Cohortis VI. GRANI & PRO... f. PROCVLI. Notatur etiam L. Septimii SEVERI Imperatoris Consulatus II. & III. Consulatus II. Severi in Fastis Consularibus Anonymi a Doctissimo Norisio editis ponitur anno U. C. 955. Chr. 202. III. vero A. U. C. 947. Chr. 194. In Fastis Consularibus Relandi Consulatus II. Severi ponitur A. U. C. 946. Chr. 194. III. vero A. U. C. 954. Chr. 202.

Illustrissimus, & Eruditissimus Carolus Caesar Co: Malvasia Bononiensis inter Marmora Felsinea primus [ni fallor] vulgavit Cap. VIII. pag. 245. occasione duorum militum Bononiensium, qui in hoc marmoreo laterculo recensentur; a Cl. Fabretto se accepisse testatur, & nuperrime Romae detectum. Fabrettus postea emendatum se dedisse affirmavit pag. 605. Inscriptione 48. Montfauconius denique cum mendis vulgavit pag. 386. Diarii Italici; praeterquamquod iniquo coactus spatio, in quatuor secuit partes, & perverso ordine.

Haec Fabretti menda Lectori subiicere placet. Totum Columnae 1. & 7. fragmentum omisit.

Columna 2. versu 17. C. STRIVS. Marmor habet C. SATRIVS.

Ver. 19. Q. CERCENVVS. Marmor habet Q. CIRCENIVS.

Ver. 26. L. BALVS. Marmor h. L. BAIVS.

Ver. 30. GAVIVS LVSIVS. Marm. h. GAVIVS IVSTVS.

Ver. 32. C..... Lacuna modo impletur C. LVSIUS.

Col. 3. Ver. 38. STALLIVS. Marm. STATVTVS.

Col. 4. Ver. 19. TARENT. Marmor habet FERENT.

Ver. 44. TRVENT. Sic Fabrettus, & Montfauconius, sed linea transversa t̃ T adeo est exigua, ut potius sculptum videatur IRVENT.

Col. 5. Ver. 25. C. SASSONIVS LAVRVVS. Marm. h. C. SASSONIVS TAVRVVS.

Ver.

Ver. 26. C. LAEVIUS ATROX. Marm. habet C LAILIVS ATROX. ut Aimilius, pro Aemilius.

Ver. 28. M. LVCIVS NALVIANVS. Marm. b. M LVCILIVS NAEVIANVS.

Ver. 35. T. RABVLLIVS. Marm. b. T RABVLEIVS.

Ver. 36. L. ASSICIVS. Marm. b. L. ASICIVS.

Cetera, utpote leviora menda, lubens omitto; itemque ea omnia, quae sinceram marmoris lectionem depravant apud Comitem Malvasiam; qui tamen, quod Fabrettus non praestitit, integriorem produxit.

Apud Montfauconium vulgata legitur his cum mendis.

Columna 1. Ver. 24. AQVILE. Marm. b. AQVIL.

Ver. 27. FISCV. Marm. b. FISCVR.

Ver. 31. VESVL. Marm. b. AESVL. idest FAESVLIS.

Columna 2. Ver. 7. ARPALIVS. Marm. b. APPALIVS.

Ver. 9. TVRANIVS. Marm. b. TVRRANIVS.

Ver. 14. C. VERANIVS. Marm. b. C VERATIVS.

Ver. 16. C. ATINIVS. Marm. b. C AFINIVS.

Ver. 32. C. IVSTVS FESTVS. Marm. b. C LVSI:: FESTVS.

Col. 3. Ver. 1. FLO. Marmor habet FEST, idest FESTVS.

Col. 4. Ver. 10. IVLIANO. Marm. b. FVL:INI. f. FVLGINIO.

Ver. 13. PISTORIO. Marmor b. PISTORIS. i. PISTORIIS.

Col. 5. Ver. 35. T. RABVLLIVS. Marm. hab. T RABVLEIVS.

Ver. 37. DEDIENVS. Marmor hab. DIDIENVS.

Col. 6. Ver. 18. CERT. Marm. b. CELER.

18

D . M
T. AVR. SCRIBONIO EQVIT
SING. AVG. NATIONE
BATAVS. TVRMA. AVR
SANCTINI. VIXIT. ANN
XXVIII

19

D < M
PAVLINVS < ABENTI
NVS. EQ. S. D. D. N. N
VIX. ANN. XXXVIII
B . M . F . C

136 INSCRIPTIONES

18. EQVIT SING. AVG. idest *Equiti Singulari Augusti*.
 BATAVS, pro BATAVVS, & hoc pro BATAVO.
 TVRMA. Turma proprie est Equitum.

19. ABENTINVS. idest AVENTINVS. *desumpta forsitan de-
 nominatione a colle A-ventino; quemadmodum a Capitolino, seu ab
 Iove Capitolino, VALERIA CAPITOLINA in superiori Inscr. n. 9.*

EQ. S. D. D. N. N. idest EQVES. SINGVLARIS. vel EQVO
 SING. DOMINORVM. NOSTRORVM.

20

R G V R V S AD VALETVD

21

CLAVDIA NICARIVM TI. CLAVD. CHRES PHILOCALI PLVMBARI F
--

20. AD VALETVD. idest AD VALETVDINARIVM, *sive
 Publicum, sive Palatinum.*

21. NICARIVM. Νικάριον. idest *Victoriola*. Sic Glycerium.
Dulcicula. α Γλυκέρα. *Dulcis*. & Νικάριον diminutivum ἀπὸ τῆς
 Νίκης. Μελάριον diminutivum a Μελαίνα. *Nigra*.

PHILOCALI. *Elegantis*. Φιλοκάλου. PLVMBARI F, idest
Plumbarii Filia.

22

OPTATVS ANTONIAE DRVSI. TABVL

23

L. V. OLVSENVS MAXIMVS NOMENCLAT. H. S. F
--

23. NOMENCLAT. *Nomenclator*, servi officium. κλητῶρ.
 H. S. F. idest *Hic fitus fecit*. nisi sit E; nam saepe ab exili-
 tatem inferioris lineae E videtur F. tunc esset *Hic fitus est*.

24

O. GERMAN. L
 AD LIBROS VIPSANIA
 GRANIVS HEDONE
 feLIX

25

M. LIVIVS FAVSTVS
 PISTOR

26

T. CLOELIO
 NARCISSO. LANARIO
 DE VICO. CAESERIS
 MARCIA . PRISCA .
 VXOR . FECIT .

27

ALEXAN	DER FELICIS.	C. IVL
TI . CAESARI	S. SCAPLIAN	o DILIG
CASTOR CLITI	C. CAESARIS. AVG .	TABVL
SER	VICARIVS	...

24. AD LIBROS . Ministerium indicat : ut A BIBLIOTHECIS . AB EPISTVLIS . A LIBELLIS . A CODICILLIS . A COMMENTARIIS . AD VESTEM . &c.

HEDONE . Ἡδώνη . *Edoni* . populi Thraciae , o Hedoni , *Baccha* .

26. DE VICO . CAESERIS . Nos dicimus vulgo *Ceseri* , pro *Cesare* , & Montem prope *Faefulas Ceceri* , quasi *Ceseri* , idest *Caesaris* .

27. *Inscriptionem hanc utut iacet exhibeo . Reinesius aliter vulgavit , & cum aliquot mendis Cl. IX. pag. 588. Inscr. 106. male apud Guicciardinios extare asseruit . vide eius explicationem .*

28

FVFICIA . HELENA . SIBI . ET . SVIS . OLLAS . III .
 M . COSSVTIO . MENANDRO . M . PERELIO . NEON

S

29 MYRTILVS. AVG. L
DEDIT. PRIMAE. L.
MEMORIS. CVB. CON.

30 TROILVS LIVIAE ATTICVS
C. IVLIVS. GNOMON EVHODIAE
VIX. A. XXV.

31 CIMBER LIVIAE
C.

32 M. LIVIVS. PHILIPPVS. DEC
• IDEM. Q. HIC. EX. D. D. SCR.
PRIMA PHILIP

29. MYRTILVS. μύρτιλος . quasi *parva myrtus* . Myrtus arbor Veneri sacra .

MEMORIS. CVB. CON. idest *Memoris Cubiculi Coniugis* ; vel *Conservi* , seu *Contubernalis* .

30. TROILVS LIVIAE . i. Liviae Augustae Libertus . τρώϊλος . quasi *Troianulus* . Virg. lib. 1. AENEID. v. 474.

Parte alia fugiens amissis Troilus armis ,

Infelix puer , atque impar congressus Achilli :

Puer , ut nomen indicat infra in alia Inscriptione : TROILVS PVER .

C. IVLIVS. GNOMON. Gnomon . *Regula* . γνώμων . a *di-gnoscendo* . Sic γνώμονες dicti in equo dentes , quibus aetas dignoscitur . Sic Gnomon horarius , ad cognoscendas horas diei .

ATTICVS. ex Attica , in qua praestantior Graeciae florebat lingua . EVHODIAE . εὐοδία . H inferitur , quia ὄδος *denso spiritu effertur* ; unde κάθοδος , *descensus* , *reditus* . Evhodia *fausti itineris mulier* .

31. CIMBER LIVIAE . Κίμβρος , e *Cimbrica regione* . Hi Servi variarum linguarum Liviae Augustae inserviebant ; ut Graecam , & barbaram disceret dialectum .

32. PHILIPPVS. DEC. forte *Decurio* . IDEM. Q. idest *item* . *Quinquennalis* . hic situs est . ex . *Decreto* . *Decurionum* . *Scribarum* . PHILIPPVS , equorum studiosus , Φίλιππος . non os lampadis , ut ridicule

dicule in Indice priorum nominum Hebraicorum Bibli-
is praefixo legitur.

33   LVCIVS   AGATHOPVS
          AGATHOPVS
AVG   LIB   QVI   BIXIT
ANNIS   XX   DIEBVS   XIII
HORIS. III. SEPT. SYMPHOR
ET. SEPT. IRENE. FILIO. D. B. M. F

34   D   M
M. AVR. EVNOMVS. AVG. LIB SE BIBO
FECIT. SIBI. ET. CAIANETI COIVGISVAE
ET. HYACINTHO ET PHILOCYRIO
FRATRIBVS. ET LIBERTIS LIBERTABVSQ.
POSTERISQ. EORVM

35   D   M
AMICO, SER
CAESARIS VER
NAE, ET, ANTO
NIAE, HEROI
NI   CONIVGI
SVO, BENE, ME
RENTI, DE, SE
FECIT

36   D   M
EPAGATHO. AVG
LIB. ET. DIDIAE
CAMPANAE CONIVGI
FERONIVS CRISPINVS
BEN. M. F. ET SIBI
ET. SVIS

33. AGATHOPVS. ἀγαθόςπους. Vir bonis pedibus. bono pede.
FILIO. D. B. M. F. idest Filio Dulcissimo Bene Merenti Fecerunt.

34. EVNOMVS. εὐνομος. boni moris. bene moratus. SE

bibo. idest SE VIVO. Notanda figuratio τὸς B, quae usitatum minusculi b formam praefert.

PHILOCYRIO. Philocyrius, Domini amicus, Heri amicus; sic Φιλακυριός, & Φιλακυριεύς, ab Alexandro distincti amici.

§5. EPAGATHO. ἐπαγάθης. quasi ἐπ' ἀγαθῶν. ob bonum.

37

Q O D
D M
VLPIAE
AELIANAE . V.
AN . XXII.
CHRYSANTHVS
CAES . N̄ . SER
CONIVGI . PIEN
TISSIMAE . FEC

§8

D . M

AELIAE ARTEMIDORAE VIXIT
ANNIS . II . MENSIBVS . II , DIEB . XII
P . AELIVS . AVGV . LIB . INACHVS . ET . AELIA
MAXIMILLA . PARENTES . FIL . DVL
FECERVNT

§8

FORTVNATVS DI
TI , CAESARIS GERM
CHTONES
MAMAE . FORTVN

39

TI . CLAVDIVS . NER . I
CHRESIMVS
TI . CLAVDI . I
CHRESIMI

40

ERTIAE . PRIMA
CL . CAESAR . LANCHIAI
HORAEVS
ELEV THERVS
DANT

§7. CHRYSANTHVS. χρυσάνθος. Flos auri, ut κίλλαχάνθος, flos aeris. CAES . N̄ . SER. idest Caesaris Nostri Sertius.

§8. ARTEMIDORAE. Dono Dianae. ἀρτεμιδορά. INACHVS. Ἰνάχης. Inachus antiquissimus Argivorum Rex.

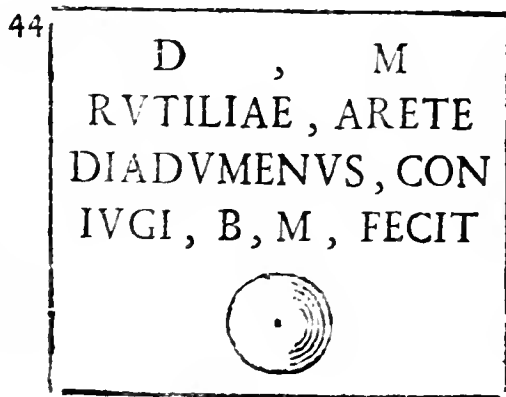
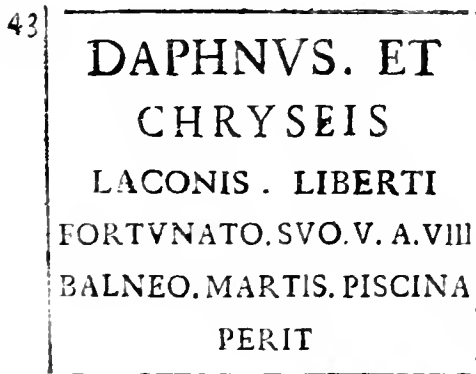
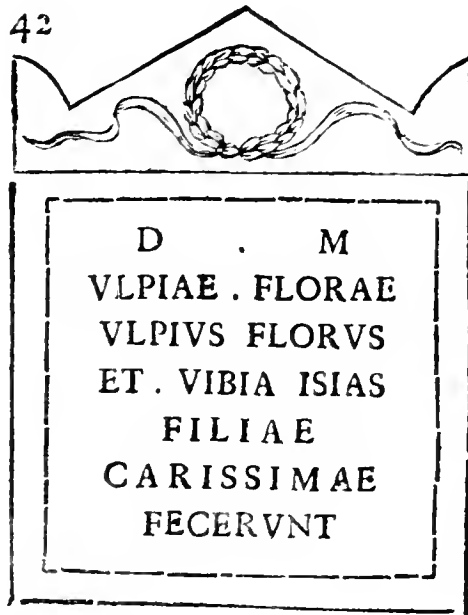
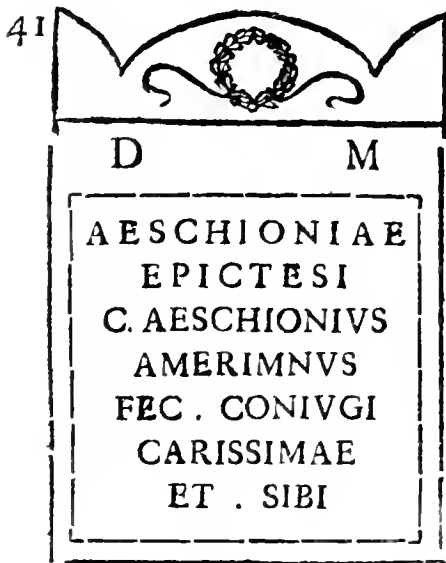
MAXIMILLA. diminutivum a MAXIMA, ut Septimilla a Septimia, &c.

§8.

38. MAMAE FORTVN. f. MAMMAE FORTVNATAE.
 μαμάη. *Aviae.*

40. DANT, vel OLLARIA, vel TITVLVM, vel ADITVM
 ut in sequentibus, vel quidquid ad ius pertinet Sepulturae.

41. AESCHIONIAE. ἀπὸ τοῦ Αἰσχίονος. Αἰσχίων. *Turpio.* EPICTESI. ἐπικτησία. Appellativè *Acquisitioni*, idest *Acquisitae*. C. AESCHIONIVS AMERIMNVS. ab hoc Aeschionio, Aeschionia uxor. AMERIMNVS. Ἀμέριμνος. idem ac Latine, *Tranquillus, sine curis*. Anacreon: Ὀτάν

Ὅταν πῖν τὸν οἶνον,
 Ευδουσιν αἱ μέριμναί.
Quando vinum bibo,
Dormiunt curae.

Hinc Horatius Lib. 1. Od. 7.

nunc vino pellite curas.

Hinc οἶνος. vinum. σωσίλυπος dicitur, *A*Egritudinum sedator.
Quae hic in scriptura sunt virgulae, in hoc marmore, & in aliis,
antilambdae femirotundae. Dedit Fabrett. pag. 600. Inscr. 18.

42. VLPIAE FLORAE. χλωρίδι. VLPIVS FLORVS. χλω-
 ρος. Chlorus .i. Viridis. Virg. AEn. L. 6. v. 304. de Charonte:
sed cruda Deo, viridisque senectus.

43. DAPHNVS. Graeci communiter ὁ Δάφνις. Theocri-
 tus. CHRYSIS LACONIS Χρυσίης Λακωνίης. idest Λακαίνα. La-
 conis, dis.

BALNEO. MARTIS. vel Marti dedicato, vel sub Martis tu-
 tela, aut signo. Iunia Rustica in veteri Inscriptione apud Gruterum
 pag. 174. 8. ponit, & BALINEVM SOLO SVO CVM PISCI-
 NA ET SIGNO CVPIDINIS.

PISCINA PERIT. Romani piscinas & ad piscium custodiam,
 & ad natationis exercitium maximo sumtu, luxuque habuerunt; quas
 Graeci a natando κολυμβήτρας, appellarunt. Celeberrima apud
 Hebraeos fuit Piscina Hierosolymitana, cuius mentio fit Iobann. cap.
 5. probatica ἀπὸ προβάτων, ab ovibus nuncupata; sed diuiniore
 usu ad curam aegrorum, quinque porticibus vallata.

PERIT. idest PERIIT. Virg. AEn. Lib. 9. v. 418.

it hasta Tago per tempus utrumque.

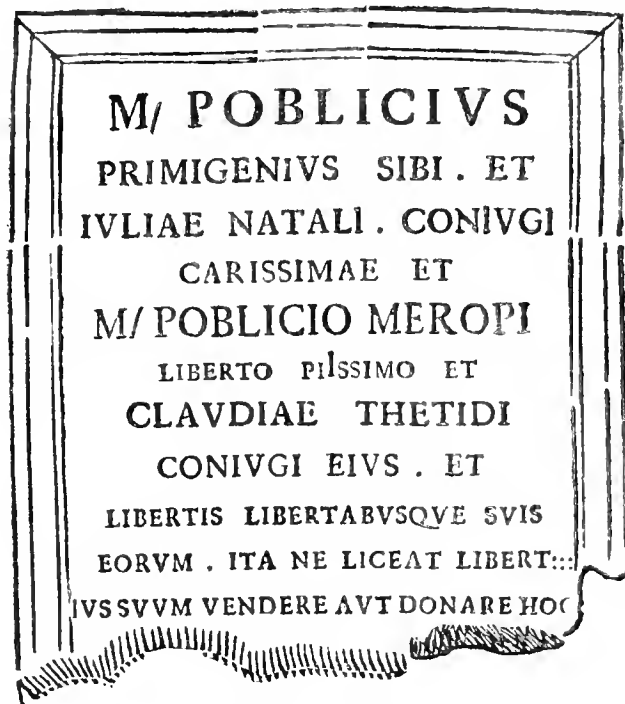
[it] idest iit, iuit. & ideo producitur.

44. RVTILIAE ARETE. Quia E in ARETE respondet τῶ
 ῆ, diphthongum non habet, sicut RVTILIAE; nam decli-
 natio haec Latina est, illa Graeca. Hoc semel dixisse suf-
 ficiat. ARETE, ἀρετή, Virtus; vel Placens, ab Aresco, velut
 Arescusa in Pandectis Florentinis, ubi editi libri habent
 Arethusa. Aretalogus, ἀρετάλογος, Scurra, a placendo. Sue-
 tonius in Aug. Arete uxor Alcinoi apud Homerum, Nau-
 ficcae mater. Arete Aristippi Philosophi filia, quae ei in
 schola successit.

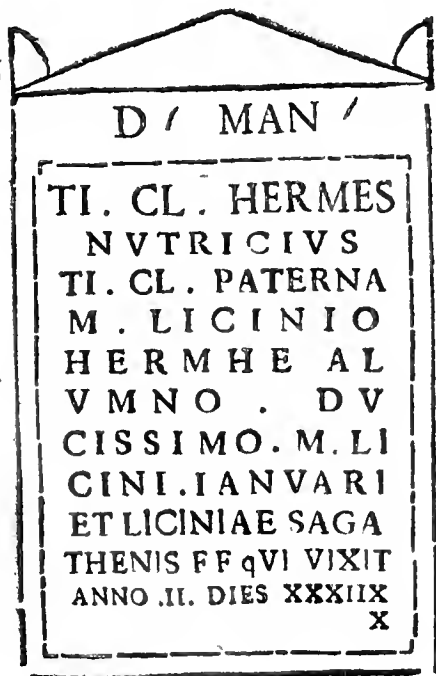
DIA-

DIADVMENVS. διαδούμενος. Diademate, seu fascia caput ligatus.

45

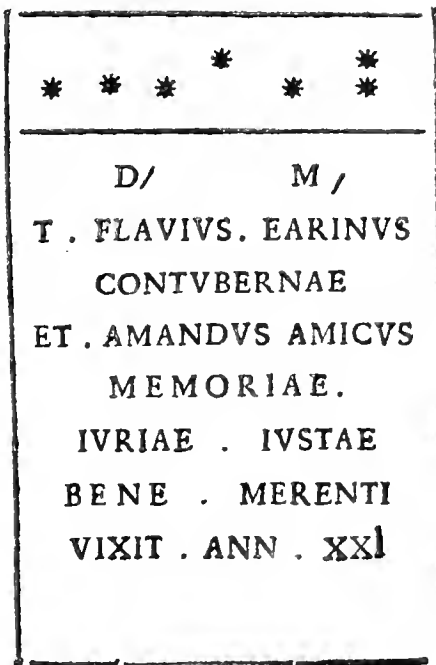

46

sic

47

46. NVTRICIVS. τροφεύς. *Servus . senex . paedagogus . παιδαγωγός . qui herilem iuvenem educat , & bonis moribus instituit . ALVMNO . τροφίμῳ , a se educato .*

DVCISSIMO, pro DVLCISSIMO. *tres - doux , Gallicè . antiquè tres - doux . τὸ I . difficilis est pronounciationis ; ideoque autre , autro . pro alter . &c .*

Nonnullis mendis , & hiatibus vitiatum dedit marmor Fabrettus pag. 143 . Inscr. 157 .

47. EARINVS . Ἐαρινός . Hoc nomine celebratur Domitiani puer Statio Papinio , & Martiali laudatus . Lib. 9 . Epigr. 12 .

Nomen cum violis , rosisque natum ,

Quo pars optima nuncupatur anni :

Nomen nobile , molle , delicatum

Dicunt [Ἐαρινόν] Earinon tamen poetae ,

Sed Graeci , quibus est nihil negatum .

Graeci quando producere primam volunt , pace dixerim Bilbilitani Vatis , non dicunt ἔαρινόν . sed εἰαρινόν . Hom. Il. ε . εἰαρίνοισιν ἐπ' ἀνθεσιν . *vernus in floribus .*

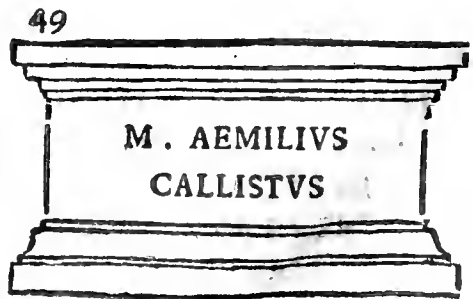
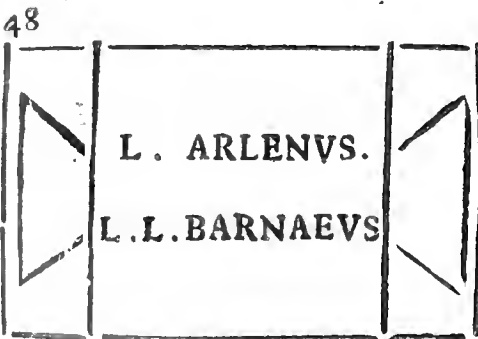
Quid innuant illae stellae , quibus ornatur haec marmorea Tabula , alii videant . Crederem innuere Iuriae Iustae inter Deos veluti quandam relationem . Virgil. AEn. lib. 1 . v. 259 .

sublimemque feres ad sidera caeli

Magnanimum Aenean .

Plinius de Traiano Patre in Paneg. Proximam sideribus obtines sedem . Unde Lucanus de raptu animae Pompeii ;

*Quodque patet terras inter caelique meatus ,
Semidei Manes habitant .*

48. BARNAEVS. Huius cognominis alium damus Libertum in proxima Tabula marmorea.

50
 D . M
 C . IVLIVS . C . L
 BARNAEVS
 OLLA . EIVS . SI QVI
 OVVIOLARIT . AD
 IFEROS NON RECIPIA
 TVR

52
 D . M
 VMIDIAE CALEMERIDI
 CONI . FECIT
 VLPIVS . FELIX . ET
 VLPIAE . CHRESTENI
 MAT . ET . LIB . LIB .
 OB DONAB AVTRONIO
 PRISCO

51
 VARICIA
 C . C . ET . C . L
 CALLITYCHE

53
 V IVLIA . C . L
 PRIMIGENIA

54
 OSSA . HIC . SITA
 SVNT . AVCTES
 APVSTIAE RVFAE . QV
 AE . FVIT . ROGO . PER SVPE
 ROS . QVI . ESTIS . OSSA . MEA . TVEATIS

55
 Q . PLANIVS
 OPTATVS

50. OLLA . IFEROS . idest OLLAM . INFEROS .
 OVVIOLARIT . idest OVVIOLAVERIT . *Terperam edidit Sponius OVVIOLAVIT primum in Les Recherches curieuses d'Antiquite dis. 18. deinde in Miscell. Erud. Antiq. Sect. 1. Art. 7. pag. 23. qui etiam id alio detorsit . Reinesius quatuor mendis deformavit Cl. VII. pag. 862. Inscr. 168.*

Haec eadem Inscriptio legitur in pereleganti Urna marmorea quadrata in Museo Stroziano Villae suburbanae ad Montem Hugonis. De hac, ob pravam litterarum figurationem, est ambigendi locus.

52. VMIDIAE. Vide doctissimum Cardinalem Norisium in Cenotaphiis Pifanis, de huius nominis Familia.

CALEMERIDI . καλημερίδι . *Pulchra Vitis . ἡμερίς . Vitis cicur .*

CONI. pro CONIVGI. singulari nota.

CHRESTENI. χριστινή. Hinc vulgari pronuntiatione, *Christina Virgo.*

54. AVCTAES APVSTIAE. *idest Auctae Apustiae. a Graeco genitivo. Multa exempla congerit Fabrettus Cap. 7. pag. 496.*

QVAE. FVIT. *Virgil. Iam fuimus Troes. Tibull. lib. 3. El. 6. Sive erimus, seu nos fata fuisse velint.*

☞ *Albinovanus Elegia in obitum Maecenatis.*

Mollibus ex oculis aliquis tibi decidet humor,

Cum dicar subita voce fuisse tibi.

Usitata etiam Sacrarum Literarum phrasis. Hieremias Propheta in Orat. v. 7. Patres nostri peccaverunt, & non sunt. idest mortui sunt. In Graecis etiam Lapidibus legitur haec phrasis. Nicomedes Medicus Smyrnaeus in Basil Romana apud Sponium Miscell. erud. Ant. Sect. IV. pag. 131. viatores sic alloquitur: ΟΥΚ ΕΙΜΙ ΚΑΙ ΟΥ ΛΥΠΟΥΜΑΙ. non sum & non contristor.

OSSA. MEA. TVEATIS. *tueatis, pro tueamini. Verba antiquitus ἐδιφοροῦντο, tam active, quam passive. Quadratarum errorem male putat Sponius dans les Recherches curieuses. Pacuvius Periboea. Tu mulier, tege te, ☞ tuta templa Liberi. Plautus Mercatore:*

Invoco vos Lares Diales, ut me tutetis.

Si ergo frequentativum tuto, invenitur, cur non & tuco, primitivum?

Reinesius Cl. VII. pag. 862. Inscr. 170. Sponius pag. 24. Fabrettus ex Sponio pag. 498. Inscr. 23. vulgarunt, sed malo ordine, ☞ orthographia.

56

M. LIVIVS. MITHRES
LIVIA. MVSA

57 TI. CLAVDIVS
AVG L. THEODOTVS
VIX. ANNOS. L

56. MITHRES. μίθρης. *Mithra. hoc epithetum Solis, quo denominatur hic M. Livius.*

57. THEODOTVS. θεόδωτος. *Adeodatus.*

58.

58

HAVE ♡ DVLCIS
 POPILIA . ALEXANDRIA RARISSIMA
 FEMINA . A . XXXV . HIC . SITA . EST
 M . VLPIVS . INGENVVS . B . M . ET . SIBI
 DVLCIS ♣ VALE
 QUID . LACRIMAS . FACTVM EST
 VIR . BONE . VIVE . VALE
 SED TIBI . INVIDE OPTO QVI
 OSSVCVLA . MEA . HIC . SITA . ESSE
 MIS MORTETARDAR DATA VIVAS
 AEGER . INOPS

fic

58. HAVE ♡ DVLCIS. Χαῖρε γλυκῆα. HAVE cum aspiratione ; nam qui avet , anhelat , inhiat. Virg. Georg. lib. 2. ver. 463.

Nec varios inbiant pulchra testudine postes.

idest *avent* , *cupiunt ardentem* , *avide*. In quodam Codice erat *Habe*. Cuiacius in *Observationibus* , feliciter emendavit *Ave*.

M . VLPIVS . INGENVVS . Εὐγένης , *Eugenus* . B . M . idest *Bene Merenti*.

DVLCIS ♣ VALE . χαῖρε . Salve , atque Vale . Plures funebres acclamationes , adlocutionesque , ut in nostro sepulchrali titulo , leguntur in magno *Gruteri Thesauro* . Prius *Have* dixit vir mortuae uxori , nunc uxor viro *Vale* dicit , blandis verbis respondet , & solatur .

QVID. LACRIMAS. FACTVM EST VIR. BONE. VIVE. VALE. Pentameter. FACTVM EST, Galli : *c' est fait*. Latini : *factum*, *infectum fieri nequit*.

OSSVCVLA. MEA. (idest OSSICVLA) diminutivum ab *Ossua*. ὄστρα . unde *Ossuarium*, apud lacum Thrasymenum, Romanorum equitum clade insignem; hodie *l' Ossaia*. S. Augustinus, ne in Sacris Literis *Os oris*, cum *Os ossis*, confunderetur, non dubitavit, perspicuitatis gratia, dicere *Ossum*, *ossi*.

∴ ΓMIS. f. GEMIS. idest nolles hic sita esse. O invide, opto te mori. rumparis invidia. MORTE TARDARDATA, forte MORTE TARDATA. Quadratarium error propter R & T crebram repetitionem; τὸ DAR, παρέλκειν videtur.

Primus nonnullis inquinatam mendis vulgavit Reinesius Cl. XIV. pag. 779. Inscript. 192. ver. 8. sic habet: SED TIBI INVIDEO PIO QVI. Male etiam apud Guicciardinios extare dixit. Fabretus item ex Schedis Barber. pag. 420. Inscr. 381.

59

<p>NAEVIA . TERTVLLA FECIT . SIBI . ET . C . NAEVIO IVSTO VERNAE SVO VIXIT . ANNO . ET . M . XI . D . XXV HORIS IIII</p>
--

60

<p>D . M . AEGRILIA . VITALIONI ALVMNO . SVO . B M . F . Q . V . M . X</p>
--

59. NAEVIA. TERTVLLA. Diminutivum a TERTIA. Dicterium Ciceronis super nomine *Tertiae* extat apud Quintilianum l. 6. cap. de Rifu; & Macrobius Saturnalia l. 2. cap. 2. In Pandectis Florentinis: *ad Senatusconsultum Tertillianum*, quasi a diminutivo *Tertyllo*. Τερτύλλω.

60. Q. V. M. X. idest Qui vixit menses decem. Antiqui oculis acerba funera subtrahabant, & pueros noctu sepeliebant, ut Cornelius Tacitus *Annalium* libro decimotertio testatur, quasi nefas esset tantam cladem intueri. Brevis vitae mentio pietatem excitat.

Ta-

Tabula marmorea ex utraque parte inscripta.

61

VIPSANIA . M . L . PHILVSA
VIXIT . ANN . XX

TE LAPIS . OBTESTOR . LEVITER . SVPER OSSA
RESIDAS . NE . NOSTRO . DOLEAT . CONDITA . OFFICIO
M . VIPSANIUS . SP . F . LATINUS VIXIT ANNO . I
FILIVS . FACERE . QVOD . DEBVERAT . PATRI MORS . INI
QVA INTERCESSIT . FILIO FECIT PATER

VIPSANIA . FORTVNATA
VIX . AN . XIX . M . X . H . X

VIPSANIA : EVPOSIA . FECIT
FILIAE . SVAE . CARISSIMAE

61. VIPSANIA. Vipsania Familia non ita nobilis. Quare M. Vipsanius Agrippa gener Augusti in Panthei inscriptione nomen suum reticuit.

PHILVSA. Φιλοῦσα. *Amans femina*. Philumene, *Amata*.

LEVITER . SVPER . OSSA RESIDAS. *Formula bene precantis defuncto*. Propertius Lib. 1. Eleg. 17.

Ut mihi non ullo pondere terra foret.

Tibull. Lib. 2. Eleg. 4.

Et bene, discedens dicet, placideque quiescas,
Terraque securae sit super ossa levis.

FILIO FECIT PATER. In plerisque Inscriptionibus adii-
citur CONTRA VOTVM. $\omega\pi\alpha\rho'$ $\epsilon\upsilon\chi\eta\nu$. Fabrettus pag. 284. Inscr.
185. habet ANN. L. sed male.

62

D	M
M. T. DRVSI. PATERES PRIMICINIO. QVI. VIXIT ANN. XXXXII. DIES. VII	
●	●
FAVSTVS. ANTONIAE. DRVSI. IVS EMIT. IVCVNDI. CHRESTIANI. OLL	

63

C VITIDIVS
● PRIAMVS. OL. D. ●
RESTVS

64

Q. VIBI ANTEROTIS ET VTI DONATI OLLAS. VI

65

ACTI. ET. C. TERENTI CERINTI. EX. HOC. LOCO VSQVE. AD. SCALARIA OLLAE NUMERO LXVIII
--

66

IANVARIVS IN BIM HYPATVS PATER ET FRATER AB. C. SALIO. OPTATO

67

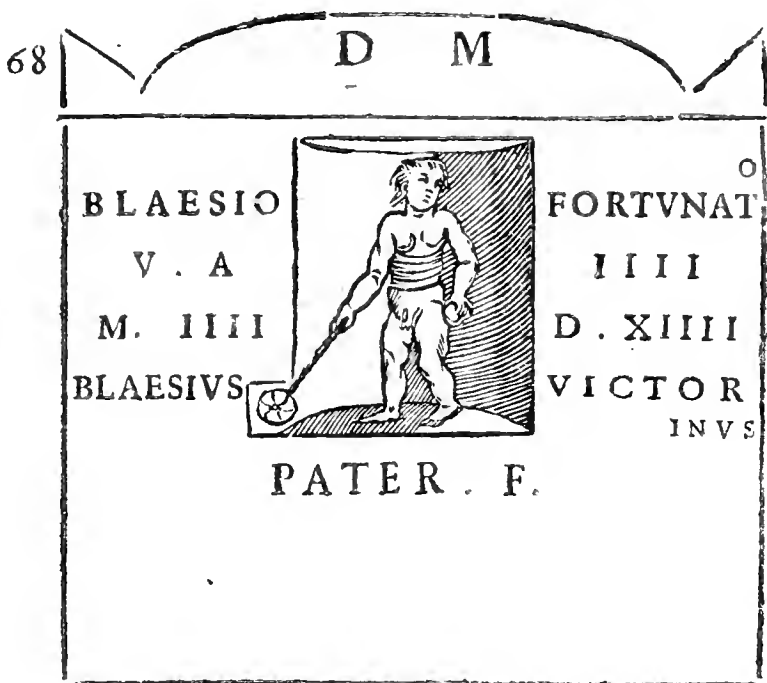
D	M
C. PVBLICIO AGLAO	

63. OL. D. idest OLLAM DEDIT. vel OLLA DATA.

65. VSQVE. AD. SCALARIA. In Sculariis (nos Scalere)
ut visitur in Schemate allato a Fabretto Cap. I. Inscript. Antiq.
pag. 10. & 16. varii loculi, seu cubicula erant distributa ad Ol-
las

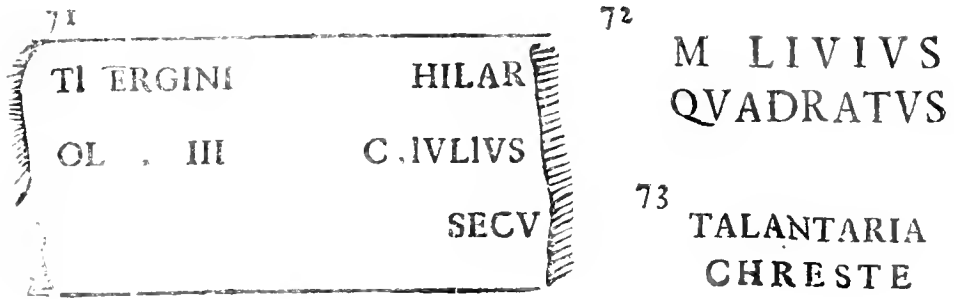
tas recipiendas ; quod etiam innuere videtur vetus Inscriptio apud Fabretum 302. pag. 165. in qua legitur HOC. MONVMENTVM. ET. LOCI. SCALARE. CVBICVLI SVPERIORIS. &c. Scalara etiam Sepulcris fuisse adplicita, testatur marmorea Tabula apud Reinesium Cl. VII. pag. 486. Inscr. 16. Perperam idem Fabretus ex hac, & alia quadam unam confinxit pag. 159. Inscr. 179.

66. IN BIM forte IN BIMATV. De sanctis Puerulis ab Herode occisis, dicitur Matth. cap. 2. ver. 16. ἀπὸ δειτῶν καὶ κερτωλέων. a bimatu, & infra.

68. Visitur in hoc marmoreo Cippulo anaglypho opere insculptus puer, fascia pectore involuto, & in manu ludicro quodam, seu ἀγυρματι. Hac imagine visuntur in Coenobio Flor. S. Mariae Novellae depicti Sancti Innocentes, in loco, quod Capitulum vulgo dicitur.

69 LVTTIEDIVS L . L ALEXANDER	70 LIVIA . EVTYCHIS NARCISSVS M. LIVIVS. M SCIRTI ARICIA
-------------------------------------	--

70. EUTYCHIS. Eutyichis, feu Eutychetis uxor, vel εὐ-
 τυχίς. *Fortunata.*

72. QVADRATVS. Κοιδράτος, ut Κοίντος, *Quintus*; quia
 non habent Q, quod respondet Hebraico *Coph*. Olim vero
 habebant literam Κόωπα, & erat Ϛ, qua nonaginta nume-
 rus apud Graecos signatur; quod Hebraicae literae ex ad-
 verso respondet; unde Κοωπάτιαι, *equi*, apud Aristopha-
 nem hac litera iniusti.

73. TALANTARIA. forte ἀπὸ τῶν ταλάντων. a *talentis*, feu
 librae ponderibus.

74   D   M
 FVVICIAE . CALE
 L . DOMITIVS . CARPVS
sic FEC . COIVGI . BENEMERE
 ET . LIB . LIBERTABVS
 POSTERISQVE . EORVM

75   D   M
 IVNIAE , TIME
 VIX . AN . III . M . X
 IVNIA . MARIA
 NA . SORORI . PI
 ENTISSIMAE >
 FECIT

76   D   M
 VLPIO . VENERIO
 QVI . VIXI . ANN . XVII . M . D
 CANNEIVS . ONESIMVS
 FILIO . DVLCISSIMO
 FECIT

77   D   M
 C . LARISI VERI QVI VI
 XIT ANNIS . V̄I . MENSIB
 X . DIEBVS . VIII . AVRELIA ME
 LISSA FILIO PIENTISSIMO ET
 INCOMPARAVILI . FE .

74. FVVICIAE . CALE. καλή. *Pulebrae*. CARPVS, forte
Fruētiosus. εὐκαρπός.

75. IVNIAE , TIME • τιμή . Honor . idest τιμία . Honorata .
Horat. in Arte :

honoratum si forte reponis Achillem .

τίμιον . ὑπὸ τοῦ Ομήρου τέτιμημένον .

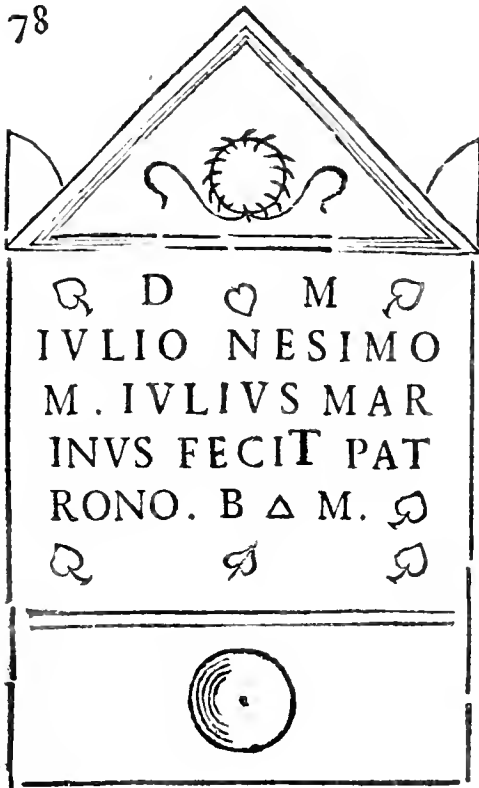
*ab Homero honoratum ; nimis fidenter insignis Criticus repo-
suit Homereum , Ομήρεον .*

CANNEIVS . idest CAIVS ANNEIVS . *Agellius . idest A.
Gellius .*

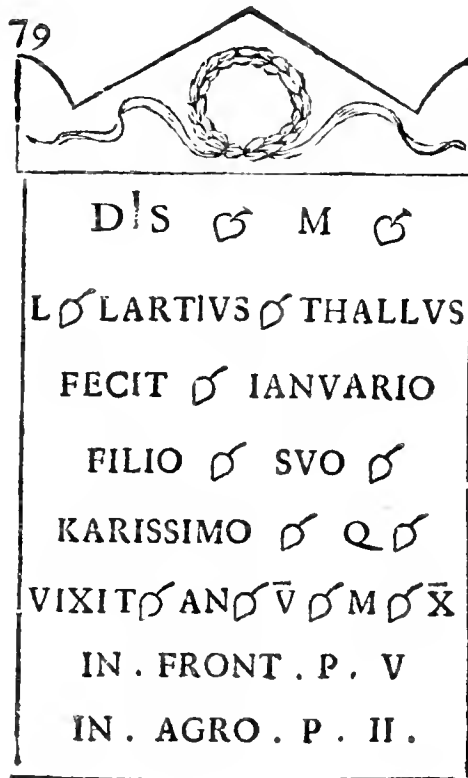
ONESIMVS , idem vi verbi ac CHRESIMVS , idest *Utilis .*
ὀνήσιμος . χρήσιμος . *Fructuosus .*

77. INCOMPARAVILI . idest INCOMPARABILI . B , & V
consonans , in omnibus Linguis inter se commutantur , la-
biales enim sunt literae .

78

79

78. IVLIO NESIMO . idest IVLIO ONESIMO . *Huius eliffo-
nis plura exempla suppeditat Scaligerianus Index ad Gruteri The-*

saarum, in iis, quae ad Grammaticam pertinent. Vide Clarissimi Salvini Notae ad Inscriptionem Graecam Damiae Medici, allatam a Clarissimo Senatore Bonarota in Observ. ad Vitrea Fragmenta Coemeter. In Manuscriptis etiam Codicibus optimae notae frequenter huiusmodi elisiones occurrunt, seu eiusdem literae, alia eiusdem generis sequente, omissae repetitiones.

79. L Θ LARTIVS Θ THALLVS. θαλλος. Catull. Carm. 25.
Cinaede Thalle mollior cuniculi capillo.

Thallus, ramus, furculus. Iuvenes, ἔρπεισι, furculis comparati Homero.

80

C . IVLIVS . SALVIVS
STRVCTOR PARIETARIVS
IVLIAE . HEVRESI
CONIVGI . SANCTISSIMAE
IVLIAE . RESTITVTAE . T
C . IVLIO . STATVTO . F
AEDICVLAE . IN . QVA . OLLAE . IIII
ET . INFERIORES . II . DATAE . A . M . IVLIO
IANVARIO . ET . A . IVLIA . BVRVSA

80. STRVCTOR PARIETARIVS. *Structores* vocantur fabri caementarii. PARIETARIVM vero C. IVLIVM. SALVIVM, ex eo dictum arbitror, quod parietes ad imagines rerum, & animalium opere museo exornaret, vel in tale opus praepararet. Hos Artifices, parietum instructores appellavit Cassiodorius Senator Variar. lib. 7. 5. Musivis illis operibus pavimenta initio exornabantur; quaeque vermiculato opere reliquias coenae repraesentabant, quasi ven-

ri non possent, ἀράματα Staius appellavit. Verum, crescente Romano luxu, musiva opera in camerarum, parietumque ornamenta transiere; sic enim Plinius lib. 36. cap. 25. Hist. Nat. Pulsa deinde ex humo picta pavimenta in cameras transiere è vitro. Camerae opere musivo exornatae meminit allata superius pag. 8. n. 3. Africana Basis Musei Medicei. Parietes vestiri marmoreis crustis, variisque lapillis testatur Seneca lib. 2. controv. 1. In hos ergo exitus varius ille lapis fecatur, ut tenui fronte parietes tegat. Sen. fil. Epist. 87. Pauper sibi videtur, ac sordidus, nisi Alexandrina marmora Numidicis crustis distincta sint. Vide doctissimum Iulium Caesarem Bulengerum de Pictura, Plastice, Statuaria lib. 1. cap. 7. & Pignorium de Servis.

IVLIAE. HEVRESI. εὐφροῖς. vel εὐρεῖς. Inventio. ut EPICTESIS, cognomen in Inscriptionibus, ἐπικτησις. Acquisitio.

AEDICVLAE. AEdiculae quatenam essent, & cuius figurae, monstravit Fabrettus, allato exemplo Sepulchri ad Viam Salariam Cap. 1. Inscr. Antiq. pag. 16. Erant concava, & arcuata loculamenta [nos Nicchie] in quibus Urnae cinerariae, & osuariae recondebantur; ut nempe Ollae minores in suis columbariis, Urnulae Ollaeque maiores in AEdiculis ordinarentur.

OLLAE. IIII. Ollarum etiam figuram exhibuit Fabrettus in laudato Capite pag. 19. Erant enim ovalis figurae, superne operculo tectae; quae in loculis aedicularum, & columbariorum fere usque ad operculum recludebantur.

Sponius edidit pag. 233. Fabrettus pag. 457. Inscr. 254. Reinesius inemendatam primus dedit Cl. XI. pag. 647. Inscr. 112.

81	D	.	M	82	D	.	M
	AELIA	.	CALLISTE		VETVRIO	.	MOSCHATI
	FECIT.		EROTI		POPILIA	.	DIONYSIAS
	FILIO.		PIENTIS		COIVGI	.	SVO, F, B, M,
	SIMO.		QVI. VIX		SIBI	.	ET. POSTERISQVE
	ANNIS.		XXV				SVIS
	SIBI						

83

V. T. MINISIUS . T . L . AMPHIO
 FECIT . SIBI . ET
 MINISIAE . T . L . LAUDICAE . VXORI . ET
 V. T. MINISIO . T . F . QVI . CLEMENTI . FILIO . ET
 T . MINISIO . T . L . FAVSTO . ET
 LIBERTIS . LIBERTABVS . POSTERISQ . EORVM
 C . PETRONIVS . LIBANVS . FECIT
 SIBI . ET . LIBERTIS . LIBERTABVS . QVE
 POSTERISQVE EORVM

se

82. VETVRIO: MOSCHATI. f. Μοσχάλιω, vel potius Μοσχάρω. Moschario. *Vitulo, Vitello.*

DIONYSIAS. Διονύσιας.δος. ut Olympias, dis. quasi Βαεchea.

83. AMPHIO. ἀμφίων. Dicitur & Amphion, &c.

LAUDICAE. λαοδική. sic *Lautumiae, Laumedon, Laudicea*:

C . PETRONIVS LIBANVS. λιβάνος. *Thus, λιβάνωτος.*

84

V MARCIA . L . L . APTA
 MATRI . SVAE . ET . SVIS
 V SEX . RACILIVS . SEX . F . COL
 RVFVS . ET . SVIS
 V L . MARCVS . D . L . THEOPHILVS
 V Q . PETRONIVS Q . L . TENAX
 V L . MARCVS . D . L . NICHEPOR

84. SEX . F . COL. idest *Collina Tribu* . THEOPHILVS. Θεόφιλος. *Dei amicus* . NICHEPOR. forte Νικήφορος, Nicephorus.

rus. *Victoriae reportator*. P, & PH invicem commutantur.
 Βόσφορος. Bosphorus. τρόπαιον. trophaeum.

V. idest VIVENS. Reinesio magis placet V, quae prima in vo-
 ce Vvms, Sanus, Variar. Lect. cap. 7. lib. 1. suaeque sententiae
 confirmandae caussa Galeni locum affert. Vide Sponium Sect. VII.
 pag. 245. Certe V, & Θ, tum viris, tum feminis apponuntur,
 vitae, mortisque indices.

85

D	M
DISCE QUISQUE PIUS PATER ES UEL	
MATER QUE GENERASTI NATOS	
HABERE BONU EST SI NON SINT	
INUIDA. FATA. SIC TIBI NON RA	
PIAT MORS INUIDA TAM CITO	
NATOS UT MEIS ATQUE TUIS	
DICNISILUE TERRA PRECERIS	
UT MORS IN UOLTUM UIUAT	
SEMPERQUE COLATUR	
AELIUS MARCELLINUS PATER	
FILIO FELICISSIMO	
HOC EGO FECI BENESI QUIDSAPIUNT	
INFERI. QUI. UIX. ANNIS X. MENSES. V	
DIES X	

sic

sic

85. BONU EST. idest BONVM EST. Antiqui *bonu' st.* In
 Pandectis Flor. *factu iri*, pro *factum iri*. & similia.

SI NON SINT INUIDA. FATA. Gregorii duo, Nyssenus;
 & Nazianzenus ὁ φθόνος usurpant. Nazianzenus Epigr. in
 adolescentem immatura morte praereptum, ὁ φθόνος ἠρπά-
 σατο, *invidia rapuit*. h. e. *mors invida*. Hoc ex more Gentilium,
 qui Nemefin, Rhamnufiam, Adrasteam bonos rapere, &
 nobis nimia laetitia exultantibus invidere credebant.

NON

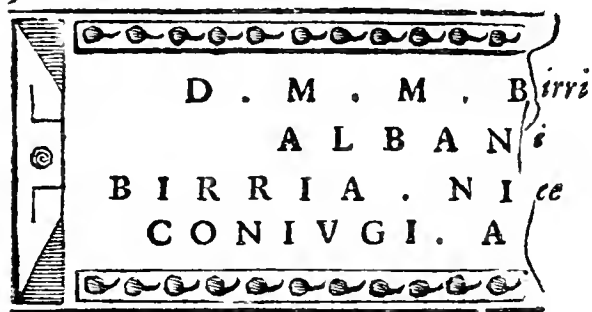

87. AEFVLANA . forte AEPVLANA . αἰπόλος . *Caprarius* .
POLLA . idest PAVLLA .

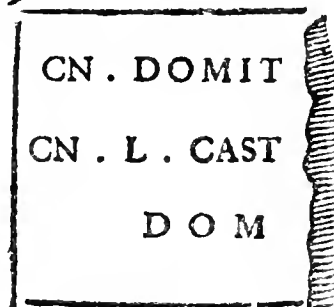
89. LVSIÆ . PYRALLIDI . Λυσία Πυραλλίδι . CONTVB. i *Contubernali* , vel *Contubernae* ; idest *Uxori Serui* . ἔγαμειν (nam matrimonium inter cives Romanos est , & iustae nuptiae) non uxori , sed contubernali , συνοίκω . Πυραλλίς ἀπὸ τοῦ πῦρ , ignis & ἄλλομαι , salto . forte eadem ac *noctiluca* , λαμπουρίς . Hefychio . Lucretius lib. 4. *At flagrans , odiosa , loquacula* . λαμπώδιον fit ; idest *facula* .

90. PLOCAMVS . Γλοκαμός , *Cirrus* , *Cinnamus* . forte pro *Cirrato* , *Cinnato* . CALLITYCHE . Καλλιτυχή . *Bonae fortunae femina* . Sic καλλιτεχνᾶς ab Anacreonte dicitur pictor ; idest *bonus artifex* .

91

92

93 C . L A R O N I V S . C . L . O R E S T E S
C . L A R O N I V S . C . C . L . M E N O P H I L V S
C . L A R O N I V S . C . C . L . A N N A L I S
C . L A R O N I V S . C . C . L . B A S S V S
P O M P E I A . C N . L . P R I M A
L A R O N I

94 M . A N I N I V S . F O R T N A T V S

94 D . M
C O R N E L I A E
E R O T E
C O N I V G I B E
N E M E R E N T I
C O R N E L I V S
E R O S F E C I T

93. ORESTES . *Aut Agamemnonius furis agitatus Orestes* .
ME-

MENOPHILVS. μινόφιλος. Lunae amicus.

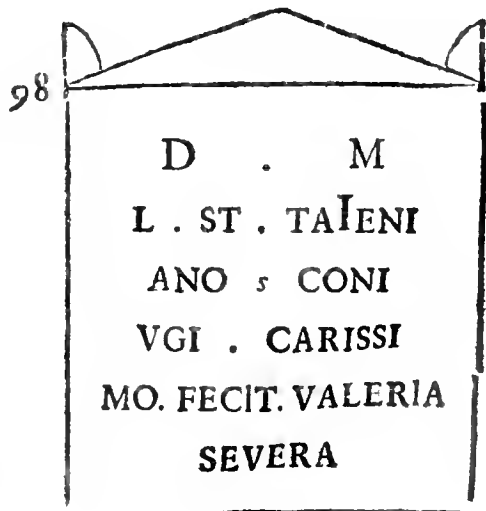
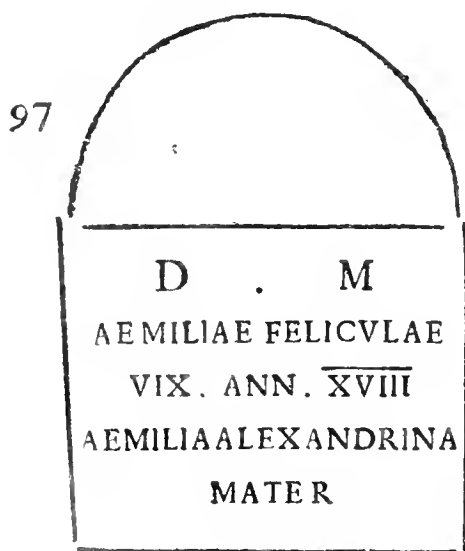
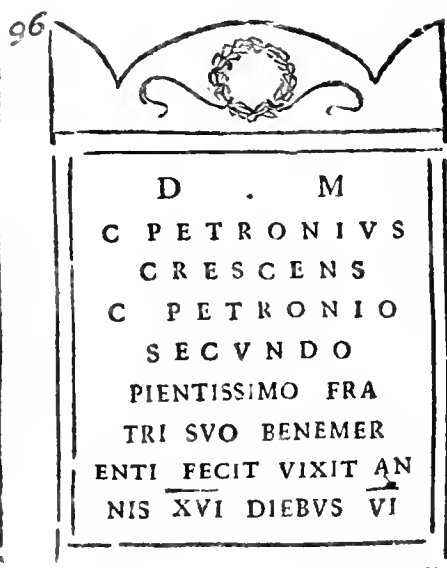
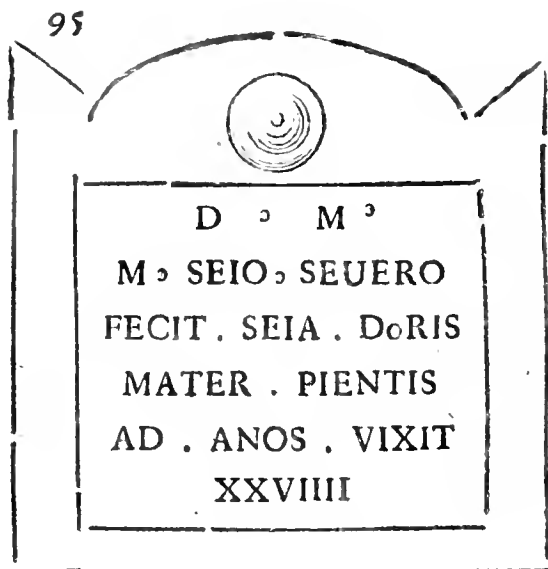
ANNALIS. forte χρόνιος. nam χρόνος, annus. χρονικὴ, *Annales*. Apud Fabr. haeret menda in ultimo versu Inscr. 331. pag. 58.

94. EROS. Epos. Horatius :

Darusne loquatur, an Heros.

Quidam eruditus legit : *Erosne* aliud nomen servi. *Amor*. unde & *Phileros*. Epigramma antiquum apud Gellium :

Quid faculam praefers, Phileros, qua nil opu' nobis?

95. DORIS. Δωρίς. nomen Nymphae marinae.

96. CRESCENS. Gr. κρήσκης. vulgari Graecorum pronuntiatione *Criscis*; unde *Criscus* in veteri Vita S. Crescii Martyris Florentini. Sic *Pudens*, *Clemens*. Πούδης. Κλήμης in Epistolis Divi Pauli.

99

D . M
 FL . CALES . 7
 QVAE . VIXIT . 7
 ANN . L . DIEB . X
 HEREDES . FEC
 BENE . MERENTI

100

D . M
 TI . CLADIVS
 FILIX . FIICIT .
 TI . CLAVDIO . FILICI
 FILIO . SVO

101

D . M
 AVIDI . HILARI
 AVIDIA
 CHRESTE
 CONIVGI
 OPTIMO

102

D . M
 M . VLPPIO
 HERMETI
 PATRONVS
 FECIT

X

100. FILIX . FIICIT . pro FELIX . FECIT . nam E longum , valet duo EB , correpta . Ita H figura sua indigitat duo II ; sed quoniam sonus τῶν ἰῶτα forte non abludebat a sono τῶν epsilon . hinc factum est ut eta apud veteres Latinos , pro E longo , perpetuo repraesentetur ; & vulgari pronuntiatione sonet Ita , hoc est I longum . Duo II , pro E , in Inscriptione Narbonensi ab Aldo in Orthographia allata ; & apud Nobiles Gallios Florentinos in Villa Scamnicia , quae vulgo *a Scandicci* , legitur in sepulcrali Tabula PARAMYTHI TRAIANA DOMINA SIIRVO MIIRIINTI FIICIT .

103

DIIS MANIBVS CAELIAE ROMANILLAE
 QUIETISSIMAE . AC FIDELISSIMAE . LIB.
 CAELIVS QVADRATVS PATRONVS

104 D . M . S
 CIVLIO FORTVNA
 T O F R A T R I
 C . IVLIVS . APRILIS
 FEcIT

105 D . M
 VALERIAE PRIMAE
 FECIT . L . VESTIARIVS
 TROPHIMVS . CONIVGI
 BENE . MERENTI

106

RVBRIA HILARA
 VIXSIT . ANN . XX

107

ALICO L
 LVPERCVS B . M

108

MEDATES
 ARETHVSAE

108. ARETHVSAE . In Pand. Flor. quod in editis est *Arethusa* , ibi est *Arefusca* , ἀρέσκουσα . *Placens* . Horatius Carm. l. 2. Ode 14.

*Linquenda tellus , & domus , & placens
 Uxor .*

108.

109

DIS MAN
 M AEBVTIVS HERMES AEBVTIAE
 MARCIAE LIB. ET. COIVGI SANCTISS
 ET. Q. MAGI^{VS} S. EVTRAPELVS ET
 HORATIAE CORNELIAE FECER P. P. S
 ET SIBI. ET. LIB. LIB. Q. POSTERISQ. EOR
 ET FABIA CHRYSIS AEMIT. P. P. S.

110

METILIA κ
 A κ METILI κ
 MEROPIS . L
 AVGE κ

111

AGLA
 APATI
 MAGIA
 PRIMA
 κ κ κ κ κ

109. EVTRAPELVS. εὐτράπελος. *facetus*. Hinc εὐτράπε-
 λία apud Aristot. Ethic.

P P. S. forte Posterisque suis.

CHRYSIS AEMIT. idest EMIT. AI pro E, & AE pro E
 passim in libris Mss. & in vetustis lapidibus.

110. MEROPIS. L AVGE. Μέροπος, genit. *varii aspectus*,
variae linguae. Hom. μερόπων ἀνθρώπων. αὐγή, *lux*.

111. AGLA. ἀγλή, *laeta*, *illustris*. ἀγλαον ὕδωρ, *splendida*,
limpida aqua. ἀγλαία una Gratiarum. ἀπὸ τῆς αἴγλης. *a radio*,
splendore.

112

DIVS . T . L . EROS
 AMPEL

X 2

113

—	VETVRIA. AGATHOCLEA	—
●	CELADVS VETVRIAE	○
—		—

Ta-

*Tabula marmorea utraque parte
insculpta.* 115

114

IVRIS . HVIVS . MONVM
CRAMMI . CONOPIS
ET MVSSIAE . LIBADIS
DIMIDIVM . ET . DVODECVM
ALLONIAE . C . F . POTITAE
PARS . QVARTA
PROCVLEIAE . C . L . M^A
PARS . VI . SIBI . ET . SVIS

D : M

TI . CLAVDIO . FELICI . PATRI . SVO
TI . CLAVDIO . TROPHIMO . CONIVGI
CLAVDIAE . MAXIMAE . F . SVAE
SIBI . POSTERISQVE . SVIS . OMNIBVS . FECIT
CLAVDIA FELICVLA

VETVLENAE

FORTVNATAE

CONIVGI . B . M

VETVLENVS

CHRESIMVS . FECIT

ET . SIBI . ET . SVIS . QVAE

VIXIT . CVM . EO

ANNIS . XXII

116

D * M

M . LVCVLEI

MARVLLI

ATILIA

CALLIPODA

CONIVGI . SVO

B . M . F

114. CONOPIS. Κόνωψ κόνωπος. *Culicis*. forte quia feminae longis pedibus, macra, & loquacula, stridula. Sic quaedam femina vocata *Bombyx* apud Theocritum.

LIBADIS. λιβάδες. *Guttae, Stillae*.

DIMIDIVM. Ponitur in monumento partium distributio, & assignatio; ut unusquisque sociorum, seu amicorum sua parte potiatur.

PROCVLEIAE. Horat. Carm. Lib. 2. Ode 2.

Vivet extento Proculeius aevō.

117

CLODIA . C . L . SECVNDA
OSSA . HIC . S . S .

118

L . RVPILI . L . F . COL . MACR^V
L . RVPILI . L . F . COL . FRONTON^I

117. S. S. idest *sita sunt*. In Kapitibus legum SS valent *suprascripta*. In Cathedra Sancti Hippolyti SS valent *bis sexto*.

119

	CALLINIO	
B	ET OCTAVIO	M
	FELICISSIMO	
	ALVM . M	
	QVI . VIX . ANN	
	XIII. MEN . VII. D . VII	

120

TI . CLAVDIO
ABASCANTO . ET
TI . CLAVDIO
EVRYTHIMIO . FILIO
EIVS . V . A . IX . M . VI . D . XV .

121

D
AELIVS
AVRELIVS
CONIVGI
QVAE . V . M . BEne)

122

M
DIDIAE . EVPORIAE
VCI . QVAE . VIXIT . AN
MEN . VII . ET
O . FILIO . EIVS
M

123

	DIS	M
	P . AELI PONTIANI QVI	
	VIXIT . ANNIS . XVIII	
	MESE VNO DIEBVS XIII	
	PARENTES FILIO DVLCISSI	
	MOLOCVM PRECARIO PETIE	
	RVNT . A . T . EREDIO GALO	

119. CALLINIO. f. pro CALLINICO. καλλινίκω.

120,

166   I N S C R I P T I O N E S

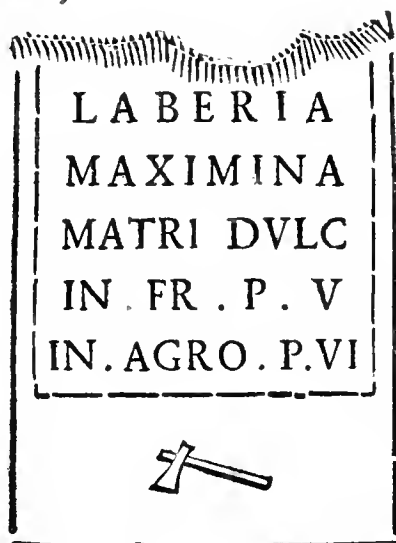
120. EVRYTHIMIO . ἐυρυθύμῳ , vel ἐυρυθυμίῳ . *lani cordis viro ; magnanimo , μεγαλοψύχῳ .*

123. PRECARIO PETIERVNT . Precario , *idem ac Per-*
missio , ut explicat Fabrett. multis allatis Inscript. Cap. III. pag. 160 .
Vox Iurisperitorum ; Nec vi . nec clam . nec precario .

124

125

126

D . M . VIBIAE . AGATHES
 VXORI . BENE . MERENTI .
 CUM . QUA . UIXIT . ANN . XXVI
fic C . UIB . US . EUTROPUS . FECIT .

127

Q V E N T I L I
 O n L n V . A . I X X
 E P A P H R O D I T I

128

Sub protome mulieris.

DIS . MANIBVS
 PAELIAE
 VERAЕ

129

D . M .
 VALERIAE SATVRNINAE
 STRATONICVS CONIVGI
 B . M

124. *Fabr. habet pag. 66. Inscr. 25. ex Sched. Barber. .*

127.

125. *Visitur in hoc sepulchrali Titulo ascia ad macerandam subigendamque calcem arenae commixtam, longiori hastae innixa; qua Veteres Sepulcrorum mediocrem sumtum indicare voluisse censet Fabrettus Cap. III. Inscr. Antiq. pag. 205. Hinc frequens vetustorum lapidum formula SVB ASCIA DEDICAVIT, vel DEDICARVNT.*

127. QVENTILI, pro QVINTILI. *Domitius, Domitianus, Sicilia, Capitolium, Graecis Δομέτιος, Δομετιανός, Σικελία, Καπετόλιον.*

128. *Fabrett. habet pag. 637. Inscr. 311. ex Sched. Barber.*

Tabula marmorea ex utraque parte inscripta.

130   D   κ   M
 Q . DOMITIVS . IVNI
 OR . EROTULO . S . P . BEN
 EMERENTI EROTVLVS *sic*
 FILIVS FECIT . QVI . V . ANNIS . X
 κ ME IIIIII

D . M . AELIAE . NYMPHE
 VIXIT . ANNV . III . MENS . VIII . DIEB . XIII
 ALVMNAE BENEMERENTI FECERVNT
 P . AELIVS . EPAPHRODITVS ET SETERIA
 PROSDECTE ET SIBI ET SVIS . LIB
 LIBERTABVSQ . POSTERISQ . EORVM

130. S . P . forte *Suo Patri* . EROTVLVS . ἔρωτύλος, idem ac *Erotion*, diminutivum *Erotis* . ANNV . leg . ANNIS .

Vetustos hos lapides in utraque parte inscriptos, medios inter duas Urnas, sive Ollas fuisse, easque ambas sua quamque facie respexisse, congruum opinatur Fabrettus Cap. IV. Inscr. pag. 307.

131

.. ABRVS . OR EI . SER

132

.. ME NICEROTIS . IN S

Tabula marmorea utraque parte inscripta.

133

D M
VALERIVS MAGNVS
FECIT VALERIO
MAXIMO
PATRISVO
DVLCISSIMO
QVI VIXIT A. XXI
MEN. V. D. IIII

D M
VIBIAE FLV
PLIAE NI
DAI M S
ALVIVS M
ARINVS
CON. BENE
MERENTI
FEC

Tabula marmorea in antica, & postica parte exsculpta.

134

DEPOSITA CANDIDA DIE
¶ IDUUM MAKIARVM
POST. CONSVL. IOHANNIS
ET BARANAE DIE SOLIS

( )
IN HOC LOCO QVI
ESCET FORTVN^A
QVAE VIXIT
ANN XLq
MARITVS SE BIBV FECIT

134. ¶ IDUUM. i. Sexto Iduum. Iohannes Mabillonius in Opere de Re Diplomatica pag. 215. & in supplemento pag. 95. docet, illud & natum ex Graeco notam esse numeri senarii, & inter alia ex Calendario Saeculi VIII. ostendit ¶ II. K. Ianuar. diem natalem Christi haberi, qui VIII. Kal. Ian. celebratur. Reinesius pro nota numeri quinarum habuit. Vide Hadriani Relandi Praef. ad Fastos Consulares; qui etiam huius marmoreae Tabulae primam tantum inscriptionem protulit pag. 637. ex Fabretto pag. 738. Inscr. 486. duobus respersam mendis. Addit vero Fabrettus post inscriptionem quoddam signum, quod dicitur ἑγεία; cuius quinque anguli, qui extra prominent, aequales sunt duobus rectis: quod signum in marmore certe non visitur. MAKIIARVM, f. MARTIARVM. Resolvendum videtur K in R, & I in T, quorum forsitan transversas lineas detrit vit vetustas.

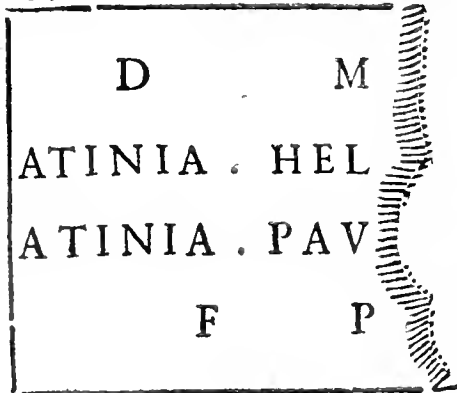
ANN. XLq. i. ANNIS XLVI.

BARANAE, idest VARANAE. Iohannes, & Varana Consules in Oriente fuerunt A. U. C. 1209. Chr. 457. Inscriptio Christiana.

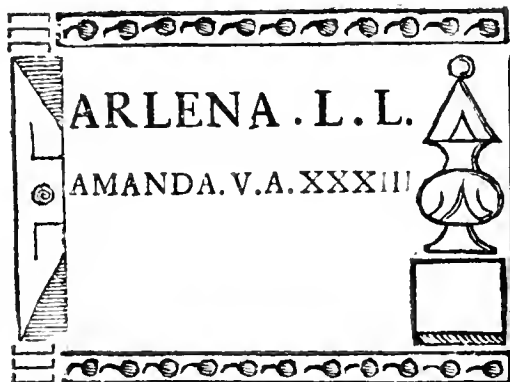
DIE SOLIS. i. Dominico. Germanice Sonntag, Angl. Sun day.

QUIESCET, idest QUIESCIT. ἀναπαύεῖ. FORTVNA, respondet τὸ τύχη. Tyche. SE BIBV. σε βίβω. ἐαυτοῦ ζῶντος.

135

136

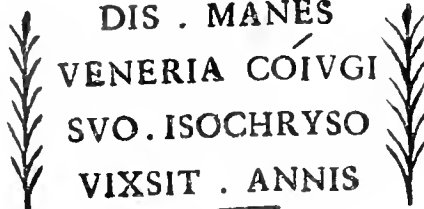
137 L. IVLIVS. L. F
o IRVND0 •

138 D M
ALBIAE . DORCADIS
PLOTIA . ONESIME
FILIA
MATRI PISSIMAE

Y

In Cippulo marmoreo inferius oblongo, & utraque parte insculpto.

139

 <p>DIS . MANES VENERIA COIVGI SVO . ISOCHRYSO VIXSIT . ANNIS XXIII</p>	<p>D . M CN . ASINIO . SERVANDO FECIT VENVLEIA . VENERIA CONIVGI . BENEMER ENTI . ET . POSTERISQVE SVIS DIS</p>
--	--

137. IRVND0. idest HIRVND0. χελιδών.

138. ALBIAE DORCADIS. δορκάδος. Lucretius lib. IV. *naevosa*, & *ligna*. δορκάς. idest *dama*.

139. DIS . MANES . pro DIIS . MANIBVS .

ISOCHRYSO . ἰσοχρύσῳ . *auro contra pretioso* . Vulgata Etrusca paroemia : *Vale tanto oro , quanto egli pesa* .

Primam Inscriptionem quatuor mendis inquinatam dedit Fabrettus pag. 310. Inscript. 340.

CN . ASINIO . SERVANDO . f. Libertus ; & tertium Graecum nomen erat Σοζόμενος . VENVLEIA . VENERIA . *Aphrodite* , ἀφροδίτη , vel *Aphrodisia* . ἀφροδισία . vel *Epaphrodite* , i. *Venusta* .

140

<p>D   M   FENIO : ANTHO   ET . SIGENIANO   Q . V . A . XX . FILIO . PISSIMO   FENIA . ISIGENIA   FECIT . ET SIBI . ET . SVIS   POSTERISQ . EORVM</p>

141

<p>EM . . . . DPIO . . . . M . . . . FIL   IVLIA . L . F . INVENTA   M . VLIO . ADIVTORI   CONIVGI . BENEMERENTI   FECIT . ET . SIBI . LIBERTIS   LIBERTABVSQVE   VTRORVMQVE   POSTERISQVE . EORVM</p>

142

ATALANTVS
VERNA •
EROTIS. L. OLL

143

IVLIVS. C. L. THYRSVS
IRENE. CONIVGI. SVAE
MEMMIO. DIOGNETO:OLL. II

144

<<<<<<<<<<<
P. ATTI
SI
TREBELLIA
CONIVGI
QVAE DVM
PRECORSI QVIS
SIT. SVAVITER

145

D. M
SEX. VINIO. DAMA
ET NATVLA TYCHE
FECIT ET AVLVS
PRIMIGENIVS ET
ADITVM DEDIT

142. ATALANTVS. ἀτάλαντος, *aequalis*. Hom. ἀτάλαντος ἀρῆι. *aequalis Marti*. EROTIS. Eros, Servus. Ερως. Ερωτίς, nomen ancillae. Apud Iurifconsultos VERNAE sunt filii ex ancillis Domi nati. οἰκογενεῖς. Tibull. Lib. 1. Eleg. 5.

consuescet amantis

Garrulus in Dominae ludere Verna sinu.

143. THYRSVS. θυρσός. Bacchantium hasta, hederis, ac pampinis involuta; quo armorata genere Indiam subegit Bacchus ovantis, & exultabundi more. Orationem furiose debacchantem παρήθυρσον, vocat Longinus Criticorum doctissimus, aureo libello Περὶ ὕψους. quem Etruscè vertit eleganter Auctor collectionis harum Inscriptionum.

DIOGNETO. OLL. II. Ollas duas. Διογνήτω. ab Iove genito, quod erat maximae nobilitatis. quare Διογενεῖας βασιλῆας, ab Iove genitos, Reges appellat Homerus. immo non solum natos, sed enutritos. διοτρεφέας βασιλῆας.

145. DAMA. idest Δαμάτριος correptum in Δάμας, ut Γέτας Geta. Χαίρεας, Chaerea. Doricè. Horat.

172.   I N S C R I P T I O N E S

*Verterit hunc Traector, momento temporis exit
 Marcus Dama.*

Vide de Dama Inscriptionem Gr. apud Cl. Senatorem Bonarotium in *Fragm. Vitrur. Coemeter.* pag. 137.

In marmorea Tabula ex utraque parte inscripta.

146   C I N E R E S
 Q. FABI DIO
 N Y S I . F E C E
 R V N T . F A B I
 R O G A T V S E T M A C R I N V S
 F R A T R E S . B . M .

M N V S P A C A T
 L I B . V . A . X X X . E T
 R O M V L O F I L
 V . A . V I I I F E C I T
 B   ♡   M

147

D	M
C A S . T I . N I . V S . P R E . S E S	
M . C A S . T I . N I . O . O C . T A . B I . A .	
N O . F R A . T R I . B . M . V . A . X V I I I	

147. *Veteres puncta interponere consuevissent post unamquamque syllabam cum in Romanis, tum in Graecis Inscriptionibus observat Fabrettus Inscript. Antiq. Cap. III. pag. 374. 375. & 376. ut ex his forsitan ad exprimendum moerorem interiectis pausis, in legentium animis propinquorum seu viatorum facilius excitaretur dolor, & fierent productiora suspiria.*

148

M . L I V I V S . M . L C A S S I V S C L O D I A N V S

149

M . L I V I V S . T E M E N I . E T A M B R O S I . L . D E M E T
--

150

DIS . MANIBVS
C . MARI ANTI
OCHI
VIXIT . ANNIS
XI
FIC FILIO . PIENT
MO FECIT
C . MARIVS
SALVTARIS

151

C . QVINTIVS
C L
TRICVND A
PIVS
C . QVINTIVS
C > ET > C > LIB
PRIMIGENIVS
VALERIA . C . L . MVSA.

150. SALVTARIS. σωτηρ, vel σωτηριχος, vel σωτηριων.
151. C . ET . C . LIB. idest Caii. C. Caiæ. Libertus.
MVSA. Μῦσα. Hoc cognomen etiam fuit Antonii Medici Augusti Caesaris, qui vocatus est *Musa* ob eruditionem, & elegantiam. Sic Xenophon *Attica Musa* cognominatus.

152

D	.	M
SOMNO . PERPETOALI		
L . IVLIVS . EVCARPVS		
VIVVS . FECIT . SIBI . ET		
IVLIAE . POLITICE . NI .		
CONIVGI . SVAE . ET .		
L . IVLIO . SAGARIANO FL		
LIBERTIS . LIBERTABVS		
QVE . POSTERISQVE		
EORVM		

153

SOMNO . ETERNALI
SACRVM
ARRVNTIAE . VALEN
TILLAE . FECIT . DATE RIVS
ARRVNTIVS . FILIVS
ET LIBERTIS LIBERTA
BVSQVAE EORVM

152. Sponius exhibet Misc. Erud. Ant. Sect. IV. pag. 128.

153.

153. *Fabrettus habet Inscr. Ant. Cap. VIII. pag. 555. Inscr. 57.*

154 D . M
C . FABIVS
MERCVRIALI
sc ALIS. CLAVDIAE
DEVTERE BENEM
ERENTI CONIVGI
FECIT

155 D . M
M . LICINIO
HERMETI
M . LICINIUS . HILAR^S
COLLIBERTO MERENTI
FECIT

156	IVLIA	C. IVLIVS DIO	} <i>nyfius</i>
o	IERIS	FRATER	
	CAENEI	CAENEI	

157 D M
R V F O
RVFILLA . MATER
FILIO . CARISSIMO
FECIT.

158 D M
L. CALPVRNIO IVCVNDIO
FECIT
LVCRETIA MARYLLA
CONIVGI

159 IN. FR. P. XIS
IN. AG. P. XIIS

160 TI . CLAVDI
ONESIMI

154. MERCVRIALIS. *Hermias*. ἑρμίας. *Hermes, tis*, ἑρμῆς.
DEVTERE. *Secundae*. δευτέρη. δευτέρος.

156. IVLIA IERIS. f. *HIERIS*. ἱερῖς, pro ἱερέα. *Sacerdos*.
158.

158. MARYLLA. idest MARVLLA. S. C. Tertullianum, pro Tertullianum.

161

D M
T. VAL. AELIANVS ET SEX. AR
RVNTIVS. CICERO EXS PAR
TIBVS. AEQVIS SIBI ET SVIS
LIBERTIS LIBERTABVSQVE
POSTERISQ. SVORVM
EX DONATIONE IVNIAE
THEOPHILE ☪

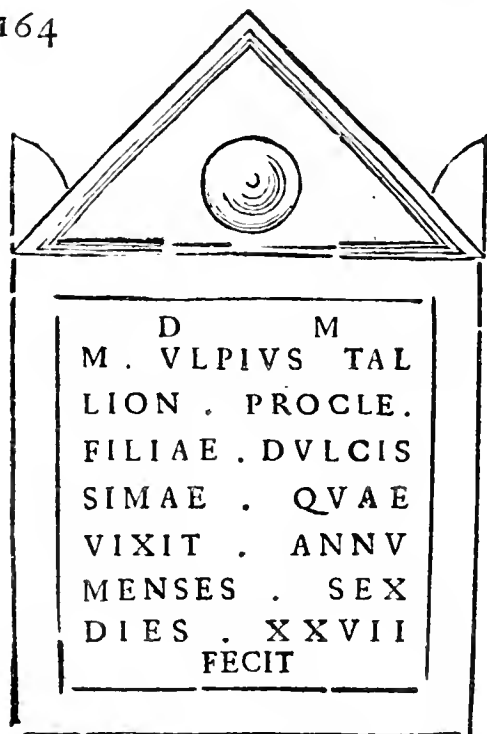
162

D . M
NATRONIA. TI.
TROFIME FECIT
SIBI ET SVIS

163

D : M
CALPVRNA. VRBI
CAL
CALPVRNAE IO
NICENI FILIAE
SVAE FECIT

164

D M
M. VLPIVS TAL
LION. PROCLE.
FILIAE. DVLCIS
SIMAE. QVAE
VIXIT. ANNV
MENSES. SEX
DIES. XXVII
FECIT

165

D ☪ M
CLVCRETI. NICEPHOR...
COIVGI B. M.
AIBVCIA RESI-TVTA
FECIT. SIBI. POSTERIS
QVE . SVIS.

166

PRIMIGEN
LIVIAE. ELEV
L.

162. TROFIME, pro TROPHIME, τροφιμη. Alumna. Gruterus habet pag. 986. 10.

164. VLPIVS TALLION. idest THALLION diminutivum a Thallus. *θάλλος*. *θαλλίων*. *Ramulus*. PROCLE. τῆ Πρόκλη. Proculae.

QVAE VIXIT. ANNV. idest ANNUM. In Pandectis Florentinis, & in Orofio Mediceo notae τοῦ M et τοῦ N probe distinguuntur; quas notas invenit scriba librarius in fine versus, quando erat spatii exclusus iniquis. M notatur τδ. scilicet linea cum puncto subscripto, quod medium crus elementi signat. N, vero notatur simplici linea, sed inibi visuntur vestigia duorum crurum τοῦ N. & lineae, ut ita dicam, diagoniae sic: 4

167

D	M
P. CASSIO. PRIMITIVO. ET CASSIO. FILIO B. M. FECIT CASSIA. INGENVA. PATRONO. QVI. VIX A. II. M. VIII.	

168

L. PLOTIO. SECVNDO. MESSIA PROCLA CONIVGI. CARISSIMO. FECIT ET SIBI. ET. SVIS. LIBERTIS. LIBERTABVSQVE POSTERISQVE EORV IN FROTE. P. VIII IN AGRO. P. VIII H. M. H. N. S	
--	--

169

D. M. SEX SVETTIO ROMANO SVETTIVS. L. RAX. LIB. PATRON ET CORNELIA. PROCLA. COIVGI FECERVNT. B. M

170

RIS TABVS	ET ET VIRIAE L. F HE ET INNOCENTIS AE VIXIT ANIS XV
--------------	--

171

D . M
 A . VALERIO . A . F . PROCVLO
 V . A . XIX . M . VIII . D . III
 A . VALERIVS . C . F . PATER
 I N F E L I C I S S I M V S
 A R N A T I A . P R O C V L A
 M A T E R

172

A C L I A . G L
 V . A N X I
 P L A T O

173

D
 R V F I L I O
 F I L I O . C
 F E

174

⋈ ⋈ ⋈ ⋈ ⋈ ⋈ ⋈
 M . R V F R I V S . M . L .
 P H I L A D E L P H V S
 R V F R I A . M . L . I V C V N D A
 S O R O R . A R C Y N N I

175

A R L E N V S
 C H R E S T V S
 V . A N . X X X V

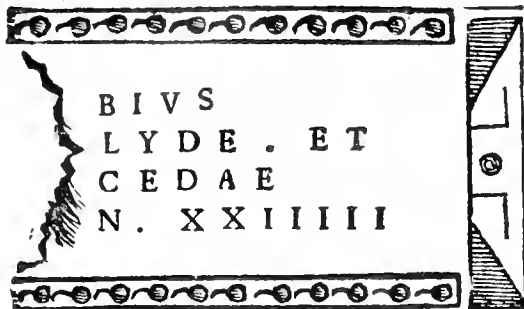
176

D . M
 C . I V L I O . C . F . I V L I A N O . F I L I O
 D V L C I S S I M O . V I X I T . A N N . I I .
 M . V I I . D I E B V S . X I I I
 C I V L I V S . V I R I L I S . E T . A B V C C I A . M E L I T I N E
 F E C E R V N T . S I B I . E T . S V I S . L I B E R T I S
 L I B E R T A B V S Q . P O S T E R I S Q . E O R V M

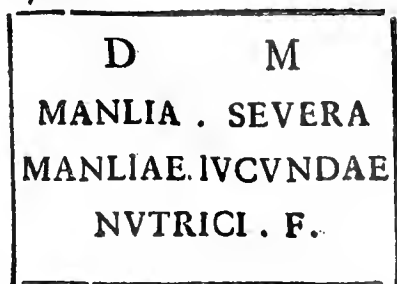
174. PHILADELPHVS. *Fratriſ*, ſeu *Sororiſ amicus*. $\phi\iota\lambda\acute{\alpha}\delta\epsilon\lambda\phi\omicron\varsigma$ Ptolemaeus cognominatus, quia uxorem eandem ac ſororem habebat. Theocr. Encom. Ptol. in fine.

178 INSCRIPTIONES

177

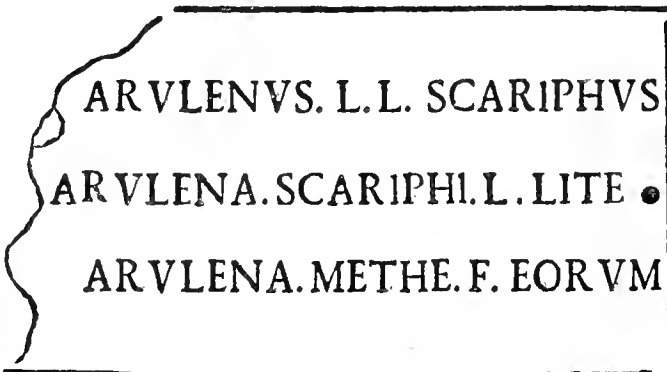
178

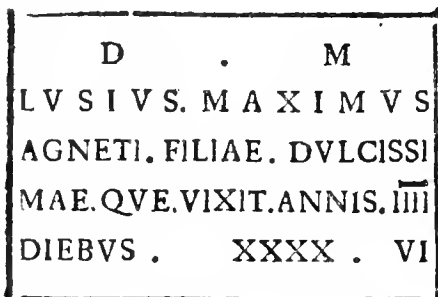
179

D . M
A D V E N T O
Q V I V I X I T
M E S E S . V I I I
D I E B V S . X X I I
P A R I D I A N V S
E T G E M E L L A
F I L I O D V L C I S S I
M O P O S V E R V N T

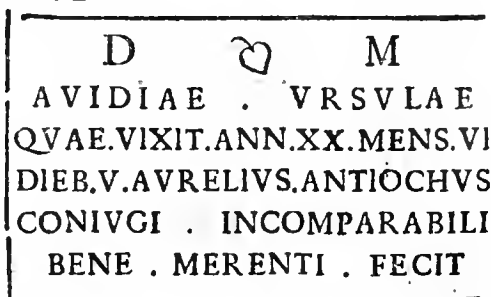
180

181

182

180. LITE. λιτή . *simplex* , *frugalis* , *parca* . vel λιτή . *supplicatio* , *prex* , idest *supplex* . Descriptio Litarum , sive Precum elegans apud Homerum , quas gibbas , & rugosas facit . *Onerosum . n. verbum est Rogo* , ut ait Sen. de benef. In Antiquit. Constantinopolit. Patris eximii Bandurii pag. 151. in Epigr. λιτῆς δ' ἀντίστον ξενίης . vertitur : *Excipias facili sed bonus aure preces* .

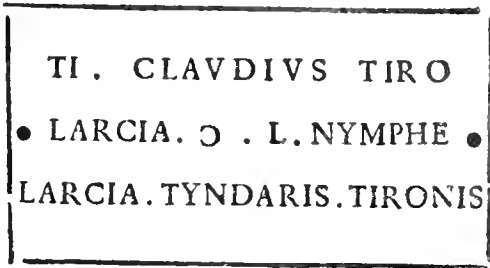
ces. vertendum ; Et tenui hic perfruere hospitio. λίτη, *prex*, prima corripitur. λιτή, *tenuis*, prima producitur.

ARVLENA METHE F. idest *filia eorum*. METHE. μεθη. *Ebrietas*, idest *Ebriola*. unde *temetum*, vinum. τὸ μεθύ.

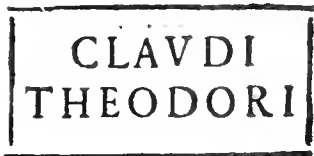
183

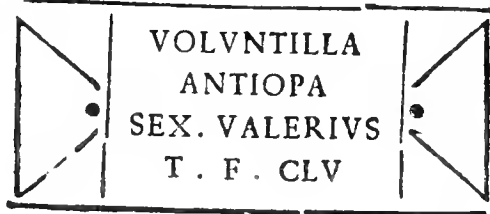
184

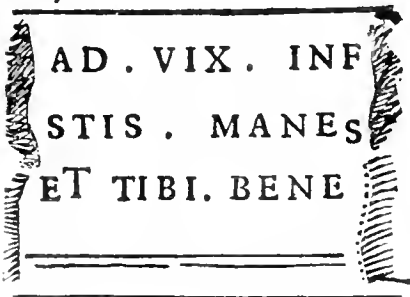
185

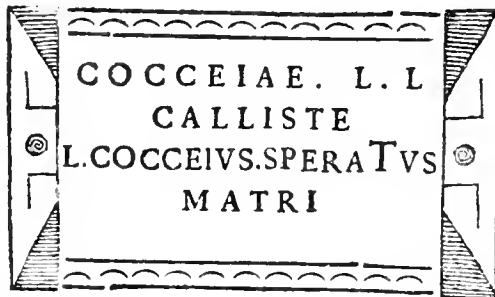
186

187

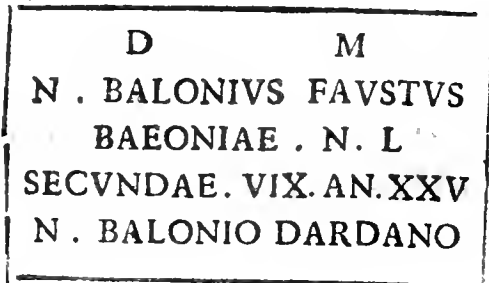
188

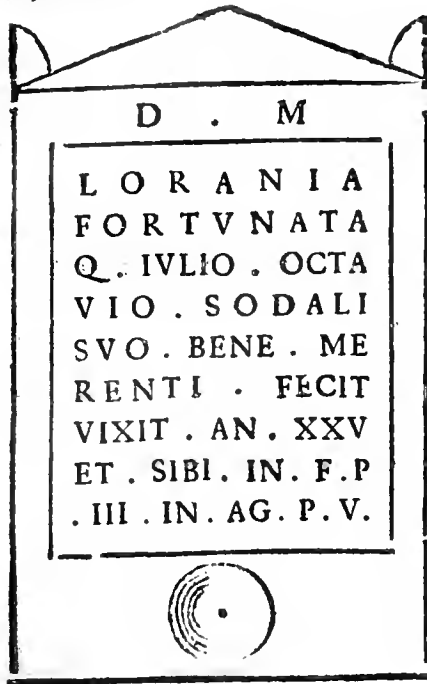
189

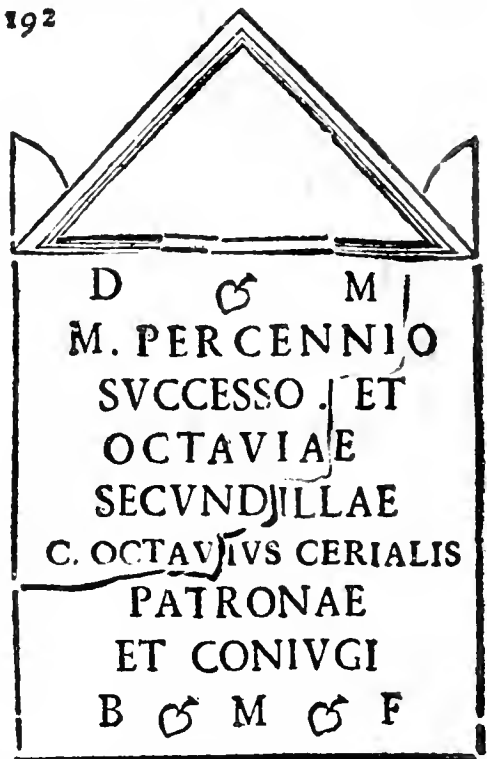
190

191

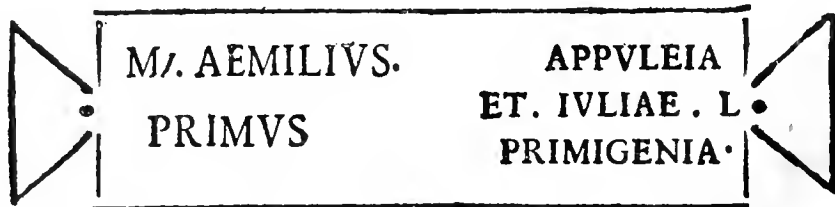
192

186 ANTIOPA. idest ANTIOPE. ἀντιόπη.
 CLV. idest Clustumina Tribu.

192. Superius huius marmorei Cippuli modo superest fragmentum, quod multarum etiam Corfiniarum Inscriptionum fuit fatum. Integrum nobis servarunt Caroli Senatoris Strozgae apographum, & Caroli Caesaris Comitis Malvasiae Marmora Felsinea pag. 416. qui ex Schedis Vaticanis protulit.

193

193. M/ AEMILIVS. In Valerio Maximo Amstelodami olim excuso, MV pro M/i. Manius, lib. 9. c. 13. M/ Aquillius.

194

CN. ATTELLI. CN. L. HILARI
C. ANNEI. C. L. HILARI
SEX TILIAES. C. L. NICENIS

195

D	✕	M
AELIVS . NARCISSVS		
AVRELIE . EVROPAE		
CONIVGI . DVLCISSIMAE		
QVAE . VIX . ANN . XXIII .		
M . II . BENE . MER . FECIT		

196

D	M
LIVIA . EVPHROSYNE	
V . A . VI . M . VII	
TI . CLAVDIVS . PRIMIGENI	
VS . PATER . FIL . DVLCISSIMAE	

197

D	M
COSSIVS	
CHRYSANTHVS	
VIRRIAE HEDIAE	
CONIVGI F	
B	M

198

C. TITIVS . C. L	IVLIA . C. F
STORAX	MAGNA
FRATER .	VIX . AN . XII
C. IVLI . LYRI	

199

D . M
TVLLIA . PIA
TVLLIAE SATV
RNINAE FECIT . B
ENEMERENTI

200

Ven. VSTAE. L
Alexan DER
Alexa NDRI

201

T. LIVIVS NICEPHOR	LIVIA . CALLISTE
	NICEPHORI
C. MAECIVS AE	HIC TVS

201. HIC TVS. idest HIC SITVS EST.

202

202

LIVS STROM
DIONYSI . LIB
FELIX

203

D . M
PHOE . BVS
MERCVRIO
F . BEG . V . A

204

D . M
T . FLAVI
VENVSTI

205

ARVLENA L . L . O . T . L		L . ARL
RHODINE		O . L . A
PHILOGENIS		
HERACLIDAE ET		PAMPHIL

206

C IVLIVS
MVRRANVS

207

D . M
Q . SOCENNIO NATALI VIX . ANN . XVII M . TIBERIVS TROPHIMVS . ET NAEVIA . THALLVSA FILIO PIENTISSIM B . M . F

*Tabula marmorea in utraque
facie inscripta.*

208

D	M
ABVCCIAE FLO RAE . Q . V . AN . X . M . VII D . XVIII . ABVCCIA MELITINE . VER NAE SVAE DVL CISSIMAE . F . C	

) (

D	M
CN . CORNELIO DROMONI . FE CIT . AELIVS . FELIX	

209

T . MINISIVS . T . L
FAVSTVS
HILARA VXOR

207. Q . SOCENNIO . A Socio , sicut Socienus . THALLVSA . ἡάλλυσα . *florens , laeta* .

208. DROMONI . δρόμωνι . *Cursori* .

*Sequentes Inscriptiones olim extantes in Urbanis Hortis Marchionis
Corfinii, modò deperditas, Clariss. Senatoris Caroli Strozzi
servavit autographum.*

210

M . IVLIVS . ANTHI . L
PAMPHILVS
LIVIA . AMARYLLIS

211

TI . CLAVDI
POTHI . L
PRIMA

212

DIS . MANIBVS
TERENTIAE . C . L
PRIMAE

213

D M
CORNELIA
EPICTESIS
MYRtilO FILIO
SVO QVI
VIXIT . A . IIII
M . VII . D . XXII

214

D . M
A . FVRIVS DORIPHORVS
L . FVRIO . THYMOITE . F . SVO
V . A . XII . M . X . ET . FVRIAE
REGILLAE . COLLIBER
ET . CONIVGI . DVLC
ISSIMAE ♀ FECIT

215

C . IVLIVS . C . L
DIONYSIVS

216

M' ACILIVS
SALVIVS
ACILIA PARATA

217

L . CORNELIVS . L . C . L . SETVS
CORNELIA . L . L . PHILEVTERA
OLAS . DVAS

218

ARVLENA . L . C . C . L
PRIMILLA

219

D . M
L . IVLIO . EVTVCHE
ET . IVLIAE . NICE
PATRONIS . BENE
MERENTIBVS
APOLLODORVS
LIB . FECIT
SIBI . ET . SVIS
POSTERISQVE
EORVM

220

DIS : MANIB
M . VALERIO
EVTACTO . ET
GERMANO FILIO
FECIT
LVCCEIA SECVNDA
CONIVGI . SVO . ET
SIBI . ET . SVIS . POSTE
RISQVE . EORVM

221

221 D M
CNEVS . LVCRETIVS . M
ACRINVS . EX . P . S . ET COELI
AES EPICTESIDIS HEREDE
S . EX PARTE . S . C . IVLIVS . ISI
DORVS ET IVLIAES . INGEN
VAES . ET . SIBI SVISQVE PO
STERISQVE . EORVM

222 DIIS . MANI
SACRVM
C . OPPIO
XYSTO
FECIT
C . OPIIVS . ARTE
MIDORVS
PATRONO . B . M

223 D M
M . A . ET . L . P
FIL . CAR . B . M
POSVIT . VIXIT . AN
XXXX . DIES . IX . O . II

224 D M
SIMILI . THEODORI
FILIO . FECIT CASCELLI
VS . EPAFRODITVS

Apud March. Corfinium protulit Reines. Cl. XIV. pag. 779. Inscr. 193.

225 CANINIAE MARCELLINAE
SANCTISSIMAE CONIVGI QVAE
VIXIT . ANN . XXIII . M . I . D . VIII
T . VILLIVS CHARITINVS
CONIVX DOMINAE

Sponius Sect. IV. Inscr. 13. p. 144.

226 HELPIS LIVIAE
AD . VALETVDINAR .

225. CHARITINVS CONIVX DOMINAE. χαριτινος. Grati-
osus. τῆς κυρίας. ita viri uxores appellitabant, quemadmodum
fit & hodie.

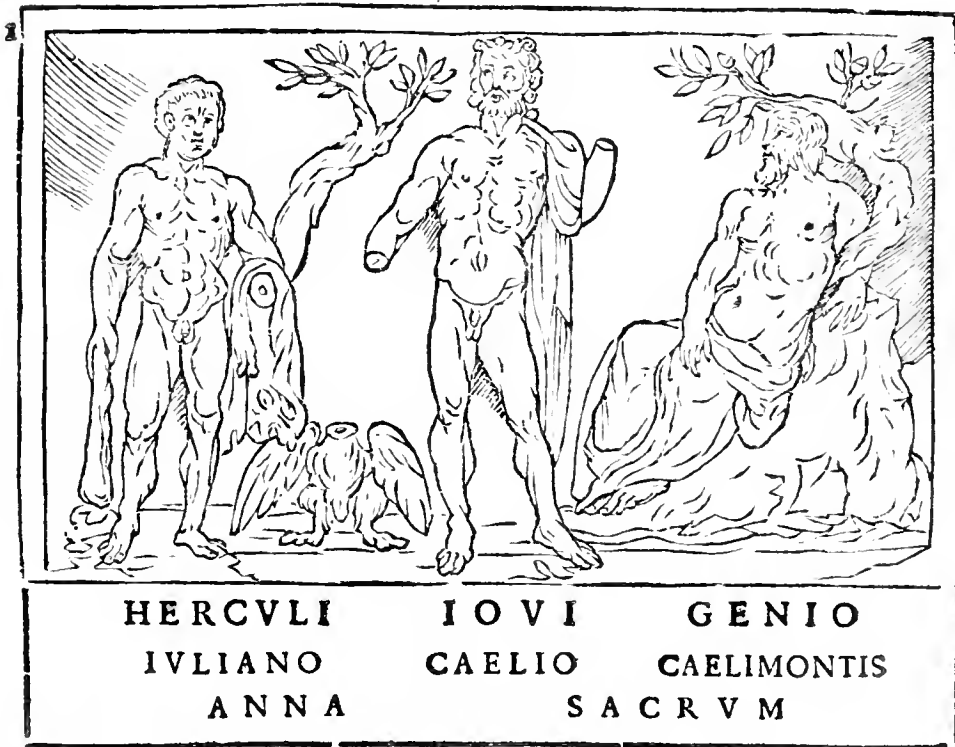
INSCRIPTIONES

A N T I Q U A E

F L O R E N T I A E

I N H O R T O

N O B B. G A D D I O R U M.

HERCVLI

IVLIANO

ANNA

IOVI

CAELIO

Aa

GENIO

CAELIMONTIS

SACRVM

1. **H**ERCVLI IVLIANO. An patrono gentis *Iuliae*? Hercules iuvenili specie, tonsus, dextra tenens clavam, sinistra Nemeae leoninae pellis insigne. Iuxta Herculem arbor quaedam ei sacra; forsitan, oleaster, quam ad coronandos Victores in ludis Olympiacis ex Hyperboreis attulisse testatur Pindarus Olymp. Ode III.

IOVI CAELIO, idest *Caelii montis*. Iuppiter capillatus; & bar-

& barbatus cum clamyde , & ad pedes aquila apertis alis ,
ideft ad volandum Iovique ministrandum parata .

GENIO CAELIMONTIS , ideft *Genio Caelii Montis* . Genius
barbatus , seminudus , ut *Fluvii* describuntur ; forte propte-
rea quod è montibus aquae oriantur . Horatius Lib. IV.
Ode 12.

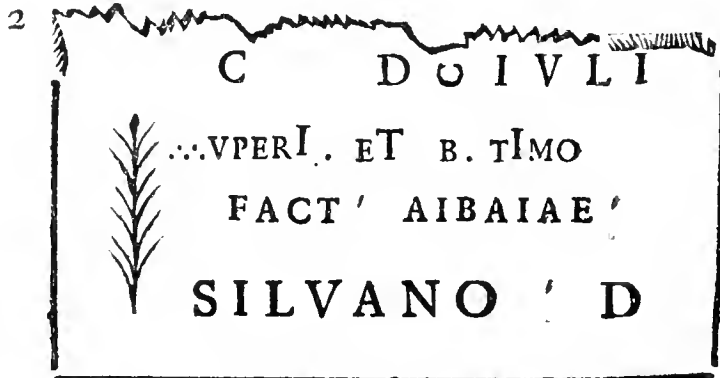
Monte decurrens velut amnis .

Homerus : δύο ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ρέοντε . *Duo fluvii è montibus
defluentes .*

ANNA SACRVM . Forte : *Annale Sacrum* , quotannis re-
currens . Vide *Idyllium de Adonide* in fine .

*Interpretatio de Anna Perenni , quam aliqui Luram putant ;
quae propterea Anna vocatur , quod annus ex mensibus fiat , de
qua Ovidius Fast. III. 658. & num. 657. & Gyrald. Synt. De-
orum 1. p. 59. absque prorsus videtur , deficiente praesertim una li-
tera diphthongi AE .*

*Allatum marmor tribus simulacris , totidemque subscriptionibus per-
elegantè ornatum , olim Romae fuit in Quirinali ad malum Punicam
in Hortis Iacobi Cardinalis Sadoleti Viri longe praestantissimi , &
Leonis X. Summi Pontificis a Secretis , ut ex Pighio testatur Gru-
terus , qui omiffa simulacrorum delineatione solam inscriptionem pro-
fert pag. XLVIII. 7. & COELIO pro CAELIO ponit . Huic , &
aliam similem exhibet pag. XVIII. 4. Hoc marmor altitudine con-
stat Ped. 11. unc. XI. longitudine Ped. III.*

2. FACT. AIBAIAE . legendum FACTionis ALBATAE .
Una è quatuor illis celebribus ; *Ruffata* , *Veneta* , *Prasina* . Palma
sculpta ob Victoriā . Inscriptio votiva Silvano dicata .

3

In parva Tabula marmorea .

ΟΥΧΙ ΠΟΝΩ ΔΟΛΙΑ ΛΗΜΦΘΕΙΣ ΤΟ ΠΡΙΝ ΗΛΘΑ ΣΟΙ ΝΥΝ ΕΠΙΓΡΑΨΑΣ
ΑΛΛΑ ΝΟΣΩ ΛΗΜΦΘΕΙΣ ΗΣΕΣΧΕΠΙΣΟΙ ΒΑΙΑΝΟΝ
ΝΥΝ ΔΕ ΣΟΙ ΤΗΝ ΔΕ ΓΡΑΦΗΝ ΘΗΣΩ ΧΑΡΙΝ ΗΣ ΑΠΟΚΗΡΟΥΤ
ΑΝΤΙ ΤΥΠΟΝ ΡΕΥΣΕΙ ΤΟΙΣ ΔΑΚΡΥΟΙΣ ΧΑΡΙΤΑ
ΕΙ ΔΕ ΤΙΣ ΕΣΤΙΝ ΟΟΣ ΠΑΡΑ ΤΑΡΤΑΣΙΝ Η ΠΑΡΑ ΛΗΘΗ
ΗΣΕΣΧΟΝ ΣΠΟΥΔΗΣ ΕΠΙ ΣΟΙ ΝΥΝ ΚΑΤΕΧΕΙΣ ΧΑΡΙΤΑ
ΤΙΣ ΔΕ ΤΥΠΩΣΕ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΜΙ ΤΟ ΠΡΙΝ ΣΟΥ
ΑΙΜΑ ΣΟΝ ΕΝ ΖΩΣΙΝ ΛΥΠΕΙΣ ΜΕ ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΕΧΟΥΣΑ
ΑΓΑΘΩΝ ΑΔΗΛΦΗ ΑΤΤΑΛΙΔΙ ΜΝΕΙΑΣ ΧΑΡΙΝ

○ ○ ○ ○

3. Interpretatio Graecae Inscriptionis .

*Minime dolore in totum captus prius . accessi ad te nunc inscribens .
Sed morbo correptus . habui in te tormentum .*

Nunc tibi hanc inscriptionem tui gratia ponam cuius a morte

Respondentem effundes lacrimis (nostris) gratiam .

Si vero quis est sensus apud Tartara & Lethen

Eius studii . & amoris quem habui nunc possides gratiam .

Quis vero sculpsit literas ? sum antea tuus

Sanguis inter vivos . contristas me . finem possidens

Agatho . Sorori Attalidi memoriae gratia .

*Ver. 1. ΔΟΛΙΑ quid sit nescio ; forte δι' ὄλεθ. omnino . in to-
tum . Hic primus versus heptameter . τό ΣΟΙ breve .*

*Ver. 2. ΛΗΜΦΘΕΙΣ . pro ΛΗΦΘΕΙΣ , vitium oris in scriptu-
ram derivati .*

*Ver. eodem ΗΣ ΕΣΧ ΕΠΙ ΣΟΙ ΒΑΙΑΝΟΝ . lege ἔχ' ἐπί σοι
Ἐσχατον . cruciatum , tormentum .*

Ver. 3. ΗC ΑΠΟΚΗΡΟΥ. forte ἢ ἀπὸ κληροῦ. vel potius κληροῦς, morte. fato; sed hoc est hariolari.

Ver. 5. ΕΙ ΔΕ ΤΙC &c. Isocrates: ἢ τις ἐστὶν αἰσθησις τοῖς τελευτηκόσι. *Si quis sensus est vita functis.*

Ver. 6. Qui intermicit ΕΠΙ COI in hoc versu ΗC ΕCΧΟΝ CΠΟΥΔΗC ΝΥΝ ΚΑΤΕΚΕΙC ΧΑΡΙΤΑ, pentametrum corrumpit atque dissolvit; & illud ἐπὶ σοι speciem habet glossematis inepti cuiusdam; legitur tamen in marmore. *Versu*

6. & 4. ΧΑΡΙΤΑ, pro χάριτας.

Ver. 9. ΑΔΗΛΦΗ. lege ἀδέλφη.

Ver. 7. & 8. COY ΑΙΜΑ tuus sanguis. Virg. AEn. lib. 6. v. 836.

Proiice tela manu, sanguis meus.

Iuppiter apud Silium lib. 3. loquens ad Venerem:

tenet longumque tenebit

Tarpeias arces sanguis tuus.

Graecum Η in hac nostra parva marmorea Tabula tali figura repraesentatur; ea prorsus qua sculpta est marmorea Tabula Musei Comitum Moscardi, cuius ectypa exhibet Montfauconius Diar. Ital. pag. 457.

Apud Reinesium Cl. XV. pag. 792. Inscript. 28. Langermanno descriptori praeter marmoris fidem tria menda obrepserunt, quae conferentibus liquido patebunt. Langermannus aetate sua vidit Romae in aedibus Iulii Herculani.

4

Hic sculptus iuvenis iacens in lecto

ΓΕΜΙΝΑΝ ΕΚΑΛΕCΑΝ

ΕCΧΕ ΔΕ ΚΑΙ ΑΛΟΝΟΜΑ ΧΑΡΙΕCΤΑΤΟΝ ΠΟΘ
ΕΤΑΙΡΟΙ ΠΕΤΡΟΚΟΡΑΚΑ ΝΕΚΗΖΟΝ ΟΥ ΤΑΧΥΒΡ
ΟΤΩΝ ΤΙC ΤΟΙΑΝ ΕΚΤΗΣΑΤΟ ΓΝΩΜΗΝ. ΗCΧΙ ΤΗ
ΝΑΠΛΟΤΗΤΑ ΦΙΛΟΥC ΥΠΕΡΑΤΟΝ ΕΤΙΜΑΔΙΑ ΤΟΥΤΟ
ΜΝΗΜΗC ΕΝCΚΕΝ ΧΑΡΙΤΟC ΔΕ ΑΠΑCΕC ΟΙ CΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ
ΕΘΗΚΑΝ ΓΝΩCΤΟΝ ΠΟΛΛΟΙCΙ ΒΡΟΤΟΙC ΙΙΝΑ
CΕ ΠΑC ΠΑΡΑΓΩΝ ΟΝΟΜΖΗ ΛΓΑΘΕ ΠΕΤΡΟΚΟΡΑΖ
ΕΖΗ ΕΤΗ ΧΧΧ

Hanc Inscriptionem ita legit, & ordinat Cl. V. Antonius M. Salvinius.

Γέμναν ἐκάλεσαν
 Ἐχε δὲ καὶ ἄλλ' ὄνομα χαριέστατον ὃν ποθ' ἐταῖρος
 Πετροκόρακ' ἀνέκληζον . ἔταχ' . . . βροτῶν.
 τίς τοίαν ἐκτίσατο γνώμην.
 Ἦσκε τὴν ἀσπλότητα . φίλος ὑπὲρ αὐτὸν ἐτίμα .
 Διὰ τοῦτο μνήμης ἕνεκεν . χάριτες δὲ ἀπάσσης.
 Οἱ σοὶ ἀδελφοί.
 Ἔθηκαν γνωστὸν πολλοῖσι βροτοῖσιν ἵνα
 Σε πᾶς παράγων ὀνόμαζῃ
 Ἀγαθὲ Πετροκόραξ .
 Ἐζη ἔτη XXX

Idest:

*Geminum appellarunt
 Habuit & aliud nomen gratissimum . quem olim amicis
 Petrocoraca vocarunt . non ita cito mortalium
 Aliquis huiusmodi possedit mentem .
 Exercuit simplicitatem . amicos supra se ipsum honorabat .
 Propterea memoriae & gratiae causa universae
 tui fratres
 Posuere notum multis mortalibus .
 Te omnis praeteriens nominet
 Bone Petrocorax .
 Vixit ann. XXX.*

Eadem Inscrip̄tio latino carmine versa a Cl. V. Antonio M. Salvinio.

Geminum vocitarunt .
 Festivumque aliud nomen fecere sodales
 Atque appellatus eis nomine Petrocorax .
 Certe hac mente fuit mortalis praeditu' nemo .
 Simplicitate probus . plusquam se . ornavit amicos .
 Mnemosynon Charitos causa fratres posuere
 Nobile . quod possint mortales visere multi .
 Gaudeat & BONE PETROCORAX dixisse Viator .
 Ver-

Versu 1. ΓΕΜΙΝΑΝ ΕΚΑΛΕΣΑΝ , forte Γέμιναν , vel Γέμινον
ἐκάλεσαν . poeticè .

Ver. 2. ΚΑΙ ΑΛΟΝΟΜΑ . lege . ἀλλ' ὄνομα . ἄλος ἀντὶ τοῦ ἄλλος
in MSS. Codicibus saepe legitur . πόλλα ἀντὶ τοῦ πολλα . pro-
nuntiationis vitio .

Ver. 2. & 3. ΧΑΡΙΕΣΤΑΤΟΝ ΠΟΘ' ΕΤΑΙΡΟΙ . lego χαριέ-
στατον ὃν ποθ' ἑταίροι . & sic versus constat . Eamdē syllaba-
m concurrentem interdum minime geminabant anti-
qui , ut in Graeca Inscriptione apud Senatorem longe cla-
rissimum Philippum Bonarotam in eius Observationum
libro in Vitreorum Vasium fragmenta relata pag. 137. &
in Pandectis Florentinis passim videre est .

Ver. 3. ΠΕΤΡΟΚΟΡΑΚΑΝΕΚΗΖΟΝ . forte Πετροκόρακ' ἀνέ-
κλητον . Petrocoraca , quasi [saxatilem corvum] vocarunt .

Ver. 4. ΗΧΧΙ , lege ἥσκη .

Ver. 5. ΥΠΕΡΑΤΟΝ . lege , ὑπὲρ αὐτὸν .

Ver. 6. ΟΙΣ ΟΙ . lege οἱ σοί .

Ver. 7. ΒΡΟΤΟΙΓΙΗΝΑ . lege Βροτόισιν ἵνα :

Pluribus mendis depravatam produxit Reinesius Cl. XVII. pag.
863. *Inscr.* 174. Sponius non tot vitis maculisque offusam , sed in-
tegro septimo versu mancā Sect. X. pag. 357.

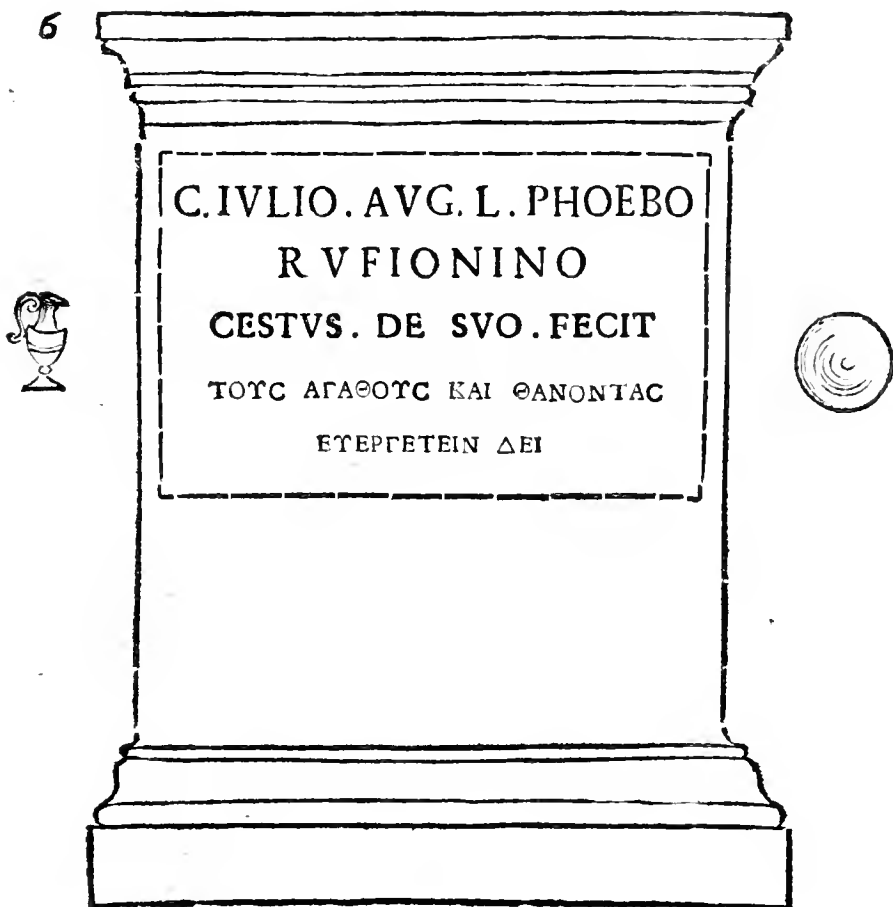
5

<p>FVRINIA . SABINA . FECIT C . FVNDANIO . SABINO CON IVGI SVO . DE SE . BENE . MERENTI MILITI PRAETORIANO . COH . Π > . ALLIACI . SEVERI . VIXIT . ANNIS XXXII . MILITAVIT . ANNIS . XIII</p>
---

5. DE SE. *Excidit Fabretto , qui inemendatam refert pag. 134.
Inscript. 99.*

MILITI PRAETORIANO . Praetoriani Milites Caesarum cu-
stodiae erant destinati . σωματοφύλακες .

In Ara praegrandi marmorea , ornata encarpo , capitibus arietinis ;
 sphyngebis , & aquila in medio expansis alis , quasi signo
 ἀποθνήσκουσας consecrationis , & lupa duos pueros
 lactante .

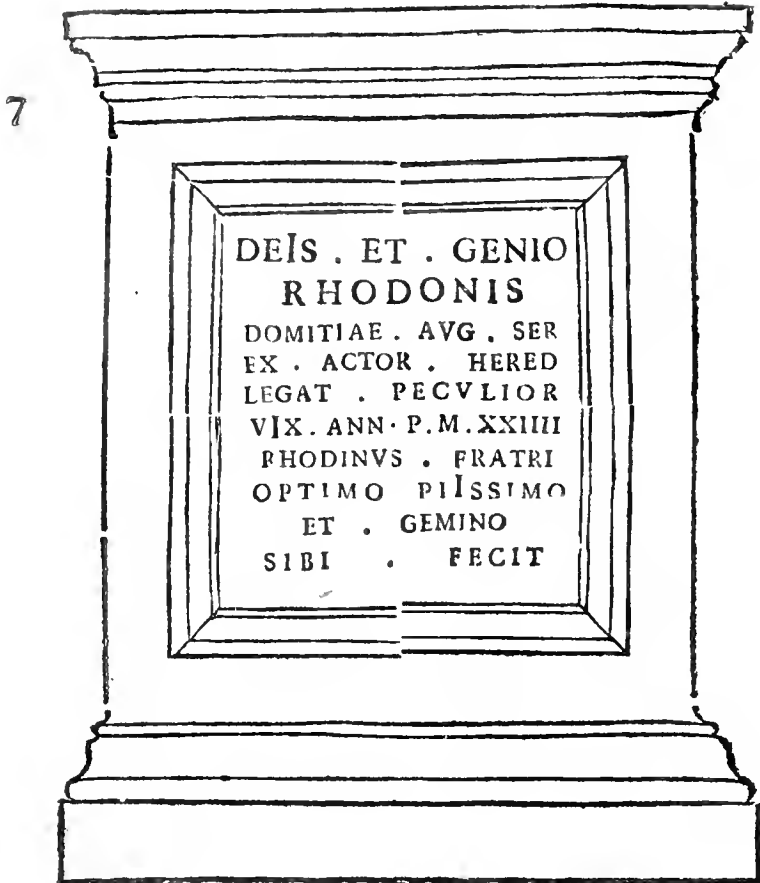

6. RUFIONINO. Rufus . Rufio , & diminutivum diminuti-
 vi Rufioninus . CESTVS . κεσβός .

ΤΟΥΣ ΑΓΑΘΟΥΣ ΚΑΙ ΘΑΝΟΝΤΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΕΙΝ ΔΕΙ.
 Idest : Bonis etiam mortuis benefacere oportet .

Romae hanc vidit , & descripsit Horatius a Valle in S. Luciae
 ad Ripam Tiberis ; apud Gruterum pag. DCXV. 2.

In Ara marmorea elegantissima.

7. *Idest* Deis et Genio Rhodonis Domitiae . Augustae . Servi Ex . Actoribus . Hereditatium [*ita & Pandectae Florent. loquuntur*] Legatorum . Peculiorum . vixit annis plus minus XXIII . Rhodinus fratri optimo piissimo et Gemino sibi fecit .

Ornatur haec Ara in antica facie Hammonibus , ex quibus pendet encarpus variis floribus , fructibusque contextus . Sub inscriptione est caput Gorgonis . In utroque anteriori angulo sunt duae Aquilae expansis alis . In utriusque lateris facie urceolus , & patera ad sacrificia , & inferias , & ariculae , seu potius columbae se invicem osculantes , encarpus , post quem delphines . In posteriori vero ciconiae .

Haec insignia ad elegantiam formae spectare videntur .

Del-

Delphines Veneri amici; pisces amatorii, puerorum amantes, ut fabula testatur Arionis; cuius figuram a delphino succollati in suis nummis Lesbii repraesentant eleganter effictam. Columbae se invicem osculantes; unde *περιστερά* *columba*, osculi genus. Cnaeus Matius Mimiiambis apud Gellium l. xx. cap. viii.

Columbatimque labra conserens labris,
& ut ait vetus Gallus poeta Ronfardus, magnus Graecorum, Latinorum, Etruscorumque poetarum imitator, *bec contre bec*. Aquilae expansis alis; nam Aquila Ganymedem ob formae praestantiam in coelum vexit.

GENIO RHODONIS. *ῥόδων*. *Rosa*, *Roseus*. Servus elegans, qualem decebat esse Domitiae Augustae servum. Virgilius *Aeneid.* lib. ix. ver. 435. Euryalum rosae, vel purpureo flori comparat, ut eius ostendat pulchritudinem.

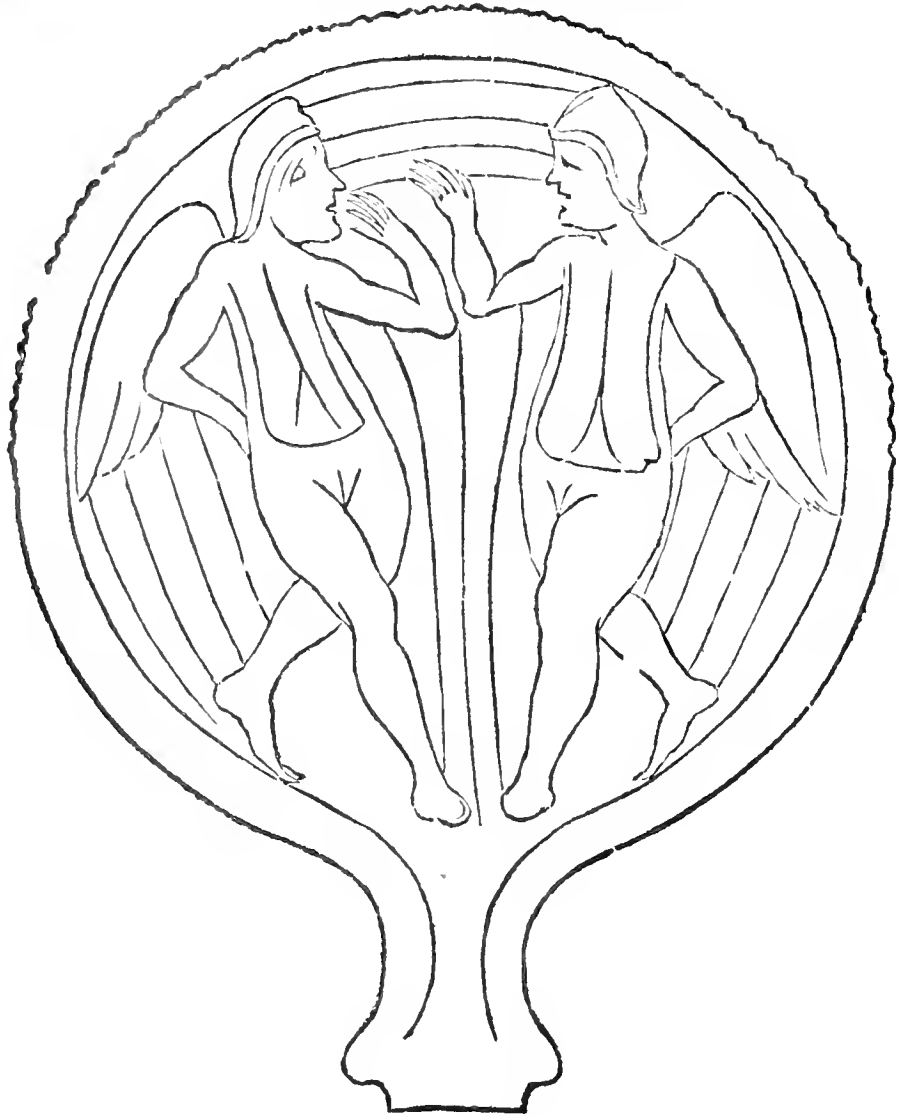
*Purpureus veluti cum flos succisus aratro
Languescit moriens; lassove papavera collo
Demisere caput, pluvia cum forte gravantur.*

Papaveris flos purpureus. Idem, *AEn.* lib. i. ver. 590.

*lumenque iuventae
Purpureum, & laetos oculis adflarat honores.*

RHODINVS. *ῥοδινός*, *Roseolus*. *Roseus*.

DEUS. ET. GENIO RHODONIS. *Virvis*, & *Defunctis* peculiarem Genium Veteres tribuere; qui, ut liquet ex pluribus funebribus Epigraphis apud Fabretum pag. 72. 73. & 74. & ex hac nostra, saepe cum Diis Manibus confunditur. *Aeneam* pateram, forsitan *Hetruscam*, huiusce moduli, ex Museo March. Riccardii commodum hic adnectere tandem placuit, propter honorem Antiquitatis; de qua alii melius posteritati consulent. Duplicem Genium bonum, & malum unicuique in ortu datum repraesentare puto. De his *Servius in Virgilium* lib. VI. *Aeneid.* ver. 743. Nam cum nascimur, duos Genios sortimur. Unus est, qui hortatur ad bona; alter, qui depravat ad mala; quibus assistentibus post mortem aut asserimur in meliorem vitam, aut condemnamur in deterio-rem; per quos aut vacationem meremur, aut reditum in corpora.

*Verum absque dubio feminas esse iudicat Vir longe doctissimus ;
& clarissimus Antonius Maria Salvinius . An Fortunae Bona , &
Mala ? Genius Urbis . Gr. τύχη τῆς πόλεως . Forte manticam habent .
Catullus ad Varum :*

*Sed non videmus manticae quod in tergo est .
Novum quid curiosumque certè exhibet pileoli , & vestimenti genus .
Punctum , quod est inter τοῦ EX et ACTOR , non marmoris vi-
zio , vel casu factum , sed antiqua marmorarii manu , haud observa-
vit Smetius , qui hanc ornatissimam Aram Romae vidit in AEdæ
S. Qui-*

S. Quirici e regione Palatii Nervae. Gruterus ex eo mendose vulgavit EXACTOR pag. DXC. 2.

ACTOR Servus, L. 1. C. Th. de peculio : cui peculium domini, & res curae erant ; quique reliquum gregem moderabatur. Vide doctissimum Reinesium Cl. XI. pag. 631. ad Inscr. LXV. ACTOREM Imperatoris Commodi Augusti profert Fabrettus Inscr. Cap. IV. pag. 308. Inscr. 319.

8

AGATHOPVS . AVG . LIB . INVITATOR .
 QVE AD MODVM . IN INTROITVM . PORTICVNCVLAE
 AD MONIMENTVM . AVRELIAE . IRENES . SVPERPOSITO
 TITVLO . SVPER OSTIVM . SCRIPTVRA . CONTINETVR . QVI
 TITVLVS . ATTENDIT . IN HORTO . EA OMNIA . DE SVO . FECIT .
 QV AE PERTINENT . AD MONIMENTVM . SIVE . SEPVLCHRVM . ISDEM
 AGATHOPI . QVOD . VIVVS . A SOLO . ET . IVNIA . EPICTESIS . FECERVNT
 AB IIS OMNIBVS . DOLVS . MALVS . ABESTO . ET . IVS . CIVILE .

8. AGATHOPVS. Agathopus, vel est *Ἀγαθόπους*, *ποδος*. Agathopus, genit. Agathopodis, *vir bonis pedibus*, vel *Ἀγαθῶπος*, *vir bono aspectu*.

INVITATOR. Eximius Vir Carolus Datus in Noctibus suis non editis, ad hanc inscriptionem animadvertit hunc servum, qui dicitur *Invitator*, ab antiquis *Vocatorem*, *κλήτορα* appellatum, qui & *Nomenclator*; qui nomina eorum qui vocati erant, recitabat; dictus quoque *Nomenclator*, quasi a *calandis*, idest *vocandis* iis, qui ad coenam invitati erant, & plurimis id adductis testimoniis confirmavit.

De *Invitatoribus* habetur etiam mentio in l. ult. Cod. de divers. Officiis.

ET. IVS. CIVILE. Non insulse excogitata phrasis adversus eas forenses ambages aperte dispositionis vim enerantes; ut erudite ob-

servat Fabrettus *Inscriptionum Antiquarum* Cap. III. pag. 149. In antiqua *Inscriptione* apud Gruterum pag. DCLXII. 5. legitur : HVIVS MONV . DOLVS MAL . ABESTO . ET IVRISCONSVLT . quam expressam animadvertit idem Fabrettus ex non absimili clausula , l. codicilli 89. D. de legat. II. Ovidius *Amorum* :

Dictatis ab eo feci sponsalia verbis,
Consultoque fui iuris amore vafer.

Apud Fabrettum *Inscript. Ant. Cap. III. pag. 146. Inscr. 176. P. Aelius Florus Augusti Libertus posteritati consulens* , & monumenti sui perpetuitati , sepulcralem epigraphen ita claudit : LIBERTIS . LIBERTABVSQVE . POSTERISQVE EORVM . AVT SI CUI IVS . MONVMENTI RELIQUERO . SINE CONTROVERSA . Montfauconius in *Diar. Ital. pag. 359. descripsit secundo versu PORTIVNCVLAE . Marmor habet PORTICVNCVLAE . Tertio versu MONVMENTVM . Marmor MONIMENTVM .*

Eiusdem Agathopodis *inscriptio alia habetur in Grutero pag. DXCVIII. 6. ubi itidem Invitator vocatur* , eiusque uxor dicitur Iunia Epictetis ; & filiae Aurelia Epictetis , & Aurelia Irene .

9

HERACLIDES . MENODOTI . F	
CALLISTE . MATRI . SVAE . ET	
MENODOTO . FRATRI . L . L . L . P . O . M . S	
TI . PLAVTIVS	LVPVS
TI . PLAVTIVS	EVARISTVS
A . PLAVTIVS	SINEGDEMVS
HOC . MONVMENTVM . SVVM	
VIOLATVM . VINDICAVNT	
RESTITVERVNT . NOMINA	
OBITORVNT	

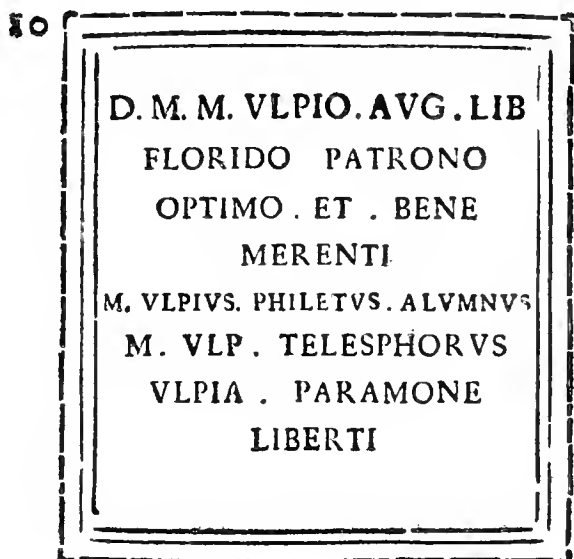
sic

9. L. L. L. P. O. M. S. forte: *Luciorum liberti partem omnibus monumenti sui* . SINEGDEMVS. *συνέκδημος* . quasi *comperegrinus* .

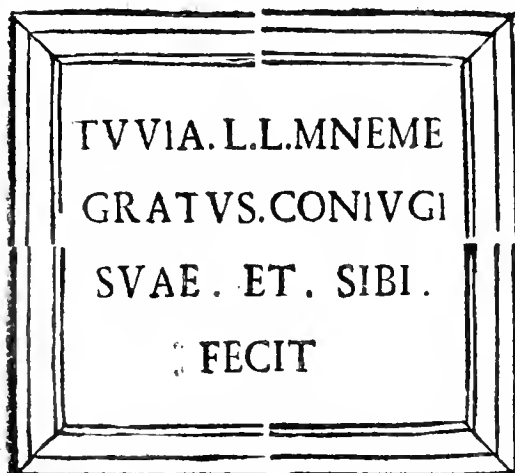
Præc

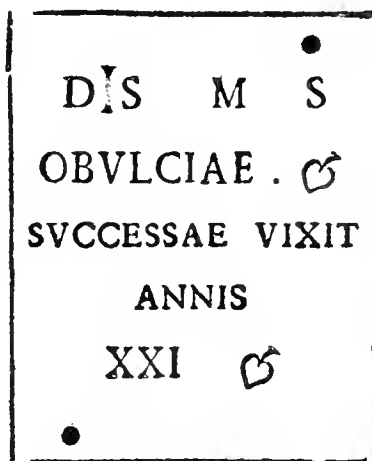
In praegrandi Urna marmorea quadrata, in qua supra inscriptionis Tabulam pereleganter insculpta femina puerum cui rapiens in curru quatuor equis vecto, quos alatus Genius regit. Ex utraque parte columnae rotundae striatae, super eas Genii operculum manibus fulciunt; inferius duo Genii coronam tenent, & in utroque latere Gryps alis expansis.

11

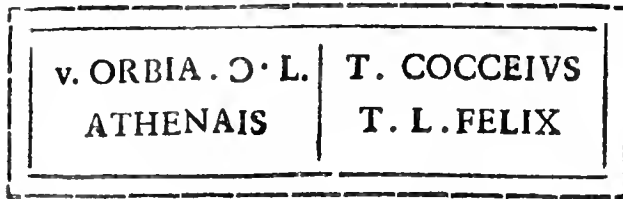

12

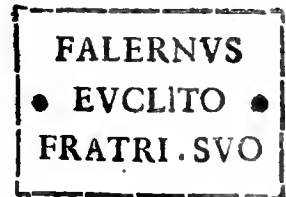

11. MNEME. *Memoria*. Μνήμη. Musae Iovis, h. e. τῆς Νῆς. *Intellectus*, & Mnemosynes h. e. *Memoriae filiae*. *Apud Fabrettum pag. 653. Inscr. 458.*

13

14

15

A. MANLLIVS A. LIB
AZBESTVS
◦ SIBI . ET ◦
TITIENAE . NAPENI
CONTVBERNALI . ET
LIBERTIS . POSTERISQVE
EORVM

16

D . M :
P . PACILIO . ALEXIS . M .
ANTONIVS . PHRONIMVS
ET . PACILIA . PRISCA . FILIO
CARISSIMO . ET . PISSIMO . Q . V
ANN . VIII . MENS . DVO

14. EVCLITO. forte pro *Euclcto*. εὐκλίτω. *Boni nominis viro. Literae huius sepulcralis tituli sunt rubricatae, quemadmodum in pluribus aliis, qui in hoc Horto visuntur.*

15. A. MANLLIVS. Apud veteres L geminare diu fuit usitatissimi moris, *Sollemnis. Sollers*. ni legendum sit A. MANLLIVS, ut exhibuit Fabrettus pag. 316. Inscr. 404. qui & NAPE, pro NAPENI perperam descripsit.

AZBESTVS. I. ASBESTVS. ἀσβεστος. *inextinctus*. Hom. Od. in fabula Martis, & Veneris a Vulcano, laqueo constrictorum;

Ἀσβεστος δ' ἄρ' ἐνωρη γέλωσ μακάρεσσι θεοισίν.

Inextinctus tunc excitatus est risus beatis Diis.

NAPENI. Ut Niceni a Nice, ita Napeni a Nape, *idest* Napea Nympha Collina. νάπη. *collis*.

16. P. PACILLIO. ALEXIS. f. ALEXIDI. Alexis, Αλεξίς. quo nomine insignis Comicus est apud Athenaeum, est ὑποκορευτικόν, ab Alexandro. Virg. Ecl. 2.

O crudelis Alexi, nihil mea carmina curas.

PACILIA. PRISCA. Aliam huius nominis feminam profert Gruterus pag. DCXCIX. 8.

17

M. GAVIO ORFITO. L.
ARRIO. PVDENTE S
FONTI. SCAVRIANO. SAC

MAG

G. ANTONIVS . HYMNVS
G. VALERIVS . HILARVS
G. FVFEIVS . FILEROS
P. CAECILIVS . AGATYRSVS
EPITYNCHAN. MIN. VS. BASSI. EVTY
CHES. CORNELIAES. ACRIBES DON
ATI FACVNDVS. ZOTICI. KAL. SEPTE

17. MAG. i. Magistri Fontis Scauriani.

HYMNVS . ὁ ὕμνος. *Hymnus, laus Deorum.*

AGATYRSVS. Agathyrsus. Ἀγάθυρσος. Indiae populi Agathyrsi, quos Bacchus thyrsis debellavit. Agathyrsi etiam gens Scythiae, de quibus Pomponii Melae verba sunt haec: *Ora artusque pingunt: ut quisque maioribus praestat, ita magis, vel minus: ceterum isdem omnes notis, & sic, ut abluī nequeant.* De his Virgilius Aeneid. lib. iv. ver. 146.

Cretesque, Dryopesque fremunt, pictique Agathyrsi.

EPITYNCHAN. MIN. VS. alibi: EPITYNCHANON. Ἐπιτυγχάνων. *Asequens. contrarium τῷ ἀποτυγχάνοντι. spe frustrato, non assecuto.*

Inter literas ultimae syllabae EPITYNCHAN — VS, minores hae literae .MIN. spatium implent; i. MINISTRI, quorum nomina sequuntur.

EVTYCHES. Ευτυχής. *Fortunatus. Faustus. Felix.*

FACVNDVS. ZOTICI. ζωτικῶν. *idest Vitalis.*

Nonnullis

Nonnullis cum mendis Sponius Sect. II. Artic. VII. pag. 33. Miscell. erud. Antiq. vulgavit hanc nostram Tabulam marmoream; cum quo haereo in Consulium nominibus, quos tamen in alia Inscriptioe apud Gruterum invenio pag. MXXXII. 6. De Scauriano Fonte, eiusque Magistris, & Ministris meminit alia Inscriptio apud eundem Sponium loco superscripto.

18	D . M	19	D . M
	C . CASI LI		L . MEMMIO
	BERALIS		THEOPHILI
	MILIT COH		CAREIA. TYCHE
	XI . VRBAN		CONIVGI BENE
	ANNOR XVII		MERENTI

20

<p>D . I . S . M   TI . CLAVDIVS . NOSTVS .   CORNELIAI . VOLVPTATI .   CONIVGI . OPTIMAE . ET FIDELISSIMAE   ET . KARISSIMAE . FECIT .</p>

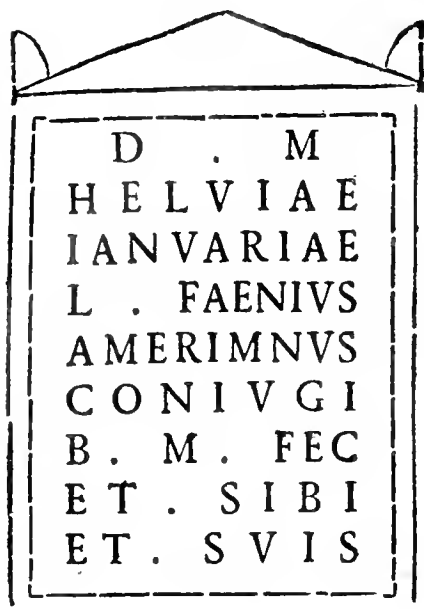
20. TI. CLAVDIVS. NOSTVS. νόστος. *Reditus*. Hom. Odyss. νόστος ἐταίρων. νόστιμος. *Nostimus*, apud eundem Homerum. *Suavis*, quasi ad quod quis libenter redit.

CORNELIAI. ut *Caesar*, & *Asimilius* in Fastis, & in priscis lapidibus. Virgilius vetustatis amantissimus AEn. l. III. ver. 354. *Aulae in medio libabant pocula Bacchi*.

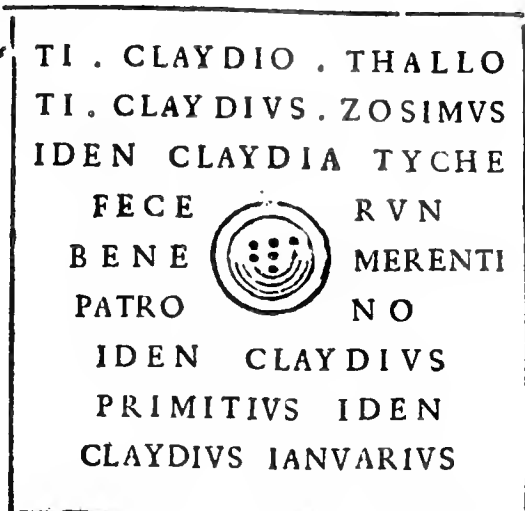
Item apud eundem *Aurai*, *aquai*, *piclai*; & apud Lucretium *Animai*, *Sylvai*, *Aquai*, pro illis genitivis *Animae*, *Sylvae*, *Aquae*. Quae apud nos est diphthongus *ae*, apud Graecos est *ai*. Vide Quintilianum lib. 1, cap. 7. & Politianum Miscell. c. 48.

VOLVPTATI. Nomen Graecum huius libertae fuerit *Helone*. ἠδονή. Dedit etiam Fabrettus pag. 254. Inscr. 56.

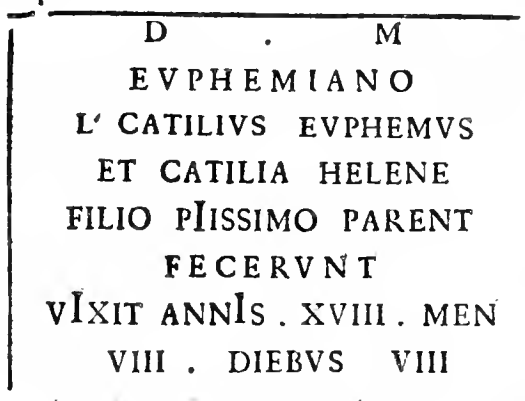
21

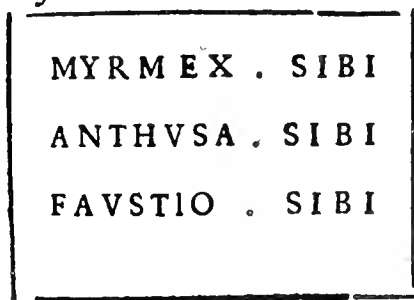
22

24

23

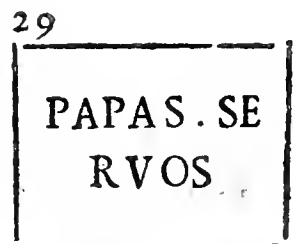
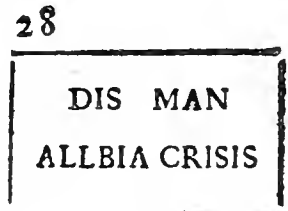
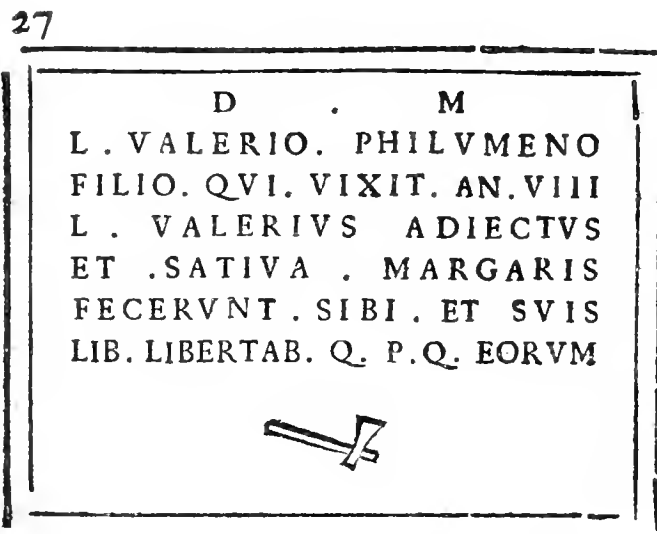
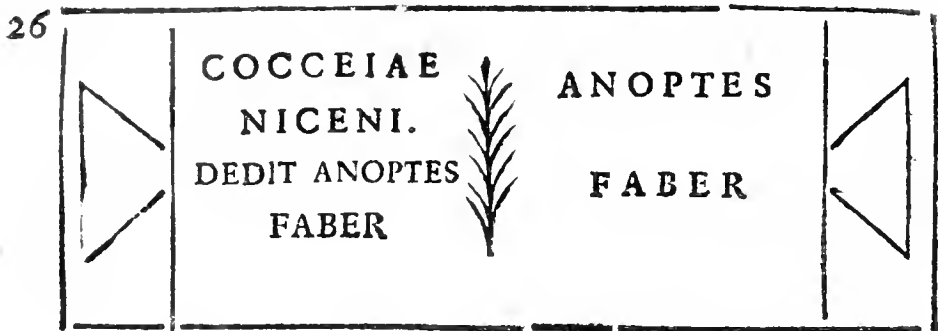
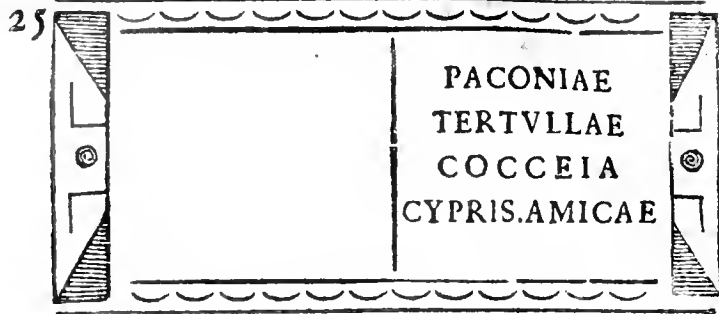

22. IDEN. i. ITEM. Contra in MSS. *Set*, *aput*, pro *sed*, *apud*. Id latinum Angli in sua lingua fecerunt *it*.

PRIMITIVS, pro PRIMITIVVS. pronuntiationis vitium, Nativus nobis *natio*. ex *opacus*, *opacivus*, fecimus *bacio*.

Graecum Y in hoc lapide insculptum pro V latino. Plura afferuntur exempla in Scaligeriano indice ad Gruterum. Accurate non exhibit Fabrettus pag. 66. Inscr. 22.

23. MYRMEX. μύρμηξ. Formica. ANTHVSA. ἀνθῦσα. Florens. Florida.

25. COCCEIA CYPRIS. Κυπρίσ. *Venus*. O *Venus Regina Gnidii Paphique*; quae urbes insulae Cypri sunt; ad quam insulam *Venus ἀνεδουμένη* seu *emergens* appulit. Sic *Aphrodite* i. *Venus*, nomen mulieris in plurimis Inscriptionibus.

De

De his titulis partim vacuis, partimque inscriptis, spatio quo repleantur relicto, consulendus Fabrettus *Inscript. Antiq. Cap. I. pag. 52. & 53. qui & hunc nostrum producit.*

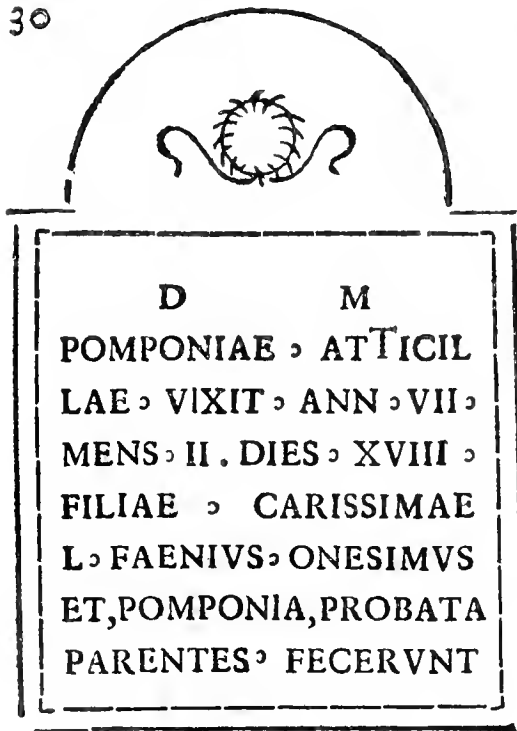
26. COCCEIAE NICENI ἀπό τῆς Νίκης. a Nice, *Victoria.* mulieris itidem nomine. ANOPTES FABER. Quid est ἀνόπτῆς; An sursum spectans?

27. MARGARIS. Μαργαρίς. *Margarita* a Splendore, candoreque. Plin. *Dos in candore*; insigne Serenissimae Victoriae Roboreae ἢ Μαργαρίς. unio.

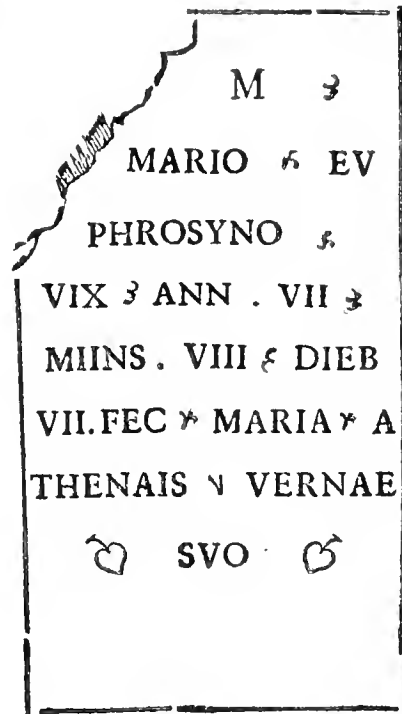
CRISIS. I. CHRYSIS. χρυσίς. *Aureola.*

PAPAS SERVOS. i. Papias Servus. Παπίας.

30

31

30. POMPONIAE, ATTICILLAE. diminutivum, seu ὑποκοριστικὸν τοῦ ATTICAE. ET POMPONIA PROBATA forte Δοκίμη, *Docime*. cum semicirculis, quae nostra commata referunt.

31. EUPHROSYNO. *Laeto, Iocundo, Grato.* ἀπό τῆς εὐφροσύνης. Nos fecimus per aphaeresin *Fruosino, & Frosino.*

MIINS. *Mensibus*. Duo iota, quae sonum singula τῆς epsilon subobscurè exprimunt, faciunt antiquis *eta*, hodiernis Graecis *ita* . vel etiam *epsilon* . Sic in Inscript. Narbonensi apud Ald. in Ortograph. & in altera inferius apud Nobb. de Gallis.

32

D . M
SEX . OVELLIO

PRIMO . VIX . ANN . XX

P . PETRONIVS . SATYR

FIL . DVLCISS . B . M . F

33

P . AELIVS . P . L

SALVIVS

CATIA . C . L . MONIME

CATIA > L . SCITA . VIX . AN . XX

DIES . XXXIIII

34

C . VOLTILIVS . C . L .

ANAXENOR

DAT

D . OPPIO . D . L .

ACILIAE . M . L . ANTIOCINI

EPAPRAE

35

M . RVBBIVS . S . P . F

M . RVBBIVS . M . L

RESTITVTVS . VIXIT

MINIVS

ANNOS . III . M . II . DIES . XX

32. SEX. OVELLIO. f. SEX. OBELLIO. *Obelliae*, & *Ovelliae* familiae extat memoria in Inscriptiōibus antiquis apud Fabretum pag. 71. & 638.

33. CATIA. a Catus, Cautus, Prudens. *Catius* Philosophus Epicureus; de quo Horatius; *Unde & quo Catius?* SCITA. idest *festiva, lepida*. Scitululus puer. idest *festivus*. Scitamenta, bellaria; *τραγήματα*. quasi mensae lepores.

34. ANAXENOR. quasi *Rex virorum*. ἀνάξ ἀνδρῶν, Ἀξάμενων. Homerus, ea forma, qua dicitur Agenor ἀγῆνωρ. Dux virorum vel ἀγαν ἀνῆρ. Valde vir. Μεγάνωρ Pindaro *Plutus* dicitur; divitiae scilicet quae fortes viros efficiunt.

D. OPPIO. D. L. i. *Dat Oppio Decimi Liberto.*

ANTIOCINI. Videtur esse pro ANTIOCHENAE. τῆ ἀντιοχίᾳ ἀπὸ ἀντιοχέας. EPAPRAE pro EPAPHRAE, supple VXORI. ἑπαφράας, diminutivum τοῦ ἑπαφροδίτου.

Mancam, & vitiosam protulit Fabrettus pag. 71. Inscr. 53.

35. M. RVBBIVS. *Rubbiam Familiam Grutero incognitam dedit Fabrettus in alia Inscriptione 365. pag. 643.*

S. P. F. *Spurii filius.* S P quasi alludat ad etymon S. P. *sine patre*, a Plutarcho relatum. Ceterum *Spurius*, quasi σπύριος.

36

DIS . MANIB . SACR
BISELLIA . CHARIS . FECIT
SIBI . ET . GENIALLNI . VERNAE
SVO . ET . GERMANO . CONIVG .
SVO . KARISSIMO

38

D . M
C . GEMINIVS
I O N I C V S
IVLIAE . CALENI
CONIVGI . PIAE
CARISSIMAE . ET
BONO CONSILIO
DE QVA NIL QVE
ROR . CVM . QVA . VI
XI BENE . ET INTEGRE
ET . IN RE . SVA . POSITA
EST . B . M . ET . SIBI . ET . FILI
FECERVNT

37

APOLLONIA . QVAE FVIT .
CVM . BISYRGO . C . NORBANI
FLACCI . ANCILLA . VIX . AN .
NIS . XVIII . HYMNIS .
SOROROI IAM . DEDIT

36. BISELLIA. i. VISELLIA. CHARIS, χάρις. Gratia. Fabrettus praeter fidem marmoris excidit in quarto versu pag. 609. Inscr. 76. GENIALLNI. forte GENIALINI.

37. HYMNIS. ἢ ὕμνις, δος.

38. IVLIAE. CALENI. Sicut Niceni a Nice, Chresteni a Chreste, Napeni in sequenti inscriptione a Nape. ita Caleni a Cale. i. Pulchra. ἀπὸ τοῦ Καλῆς.

CARISSIMAE. ET BONO CONSILIO. Φιλτάτη καὶ εὐβούλω.

De

De Anulena Certa in allata superius Tabula legimus, num. 97. pag. 116. DESIDERANTISSIMAE SODALICIARIA CONSILII BONI. B. M. ποθυνοτάτη.

DE QVA NIL QVEROR. Formulæ antiquæ: CVM QVA VIXI SINE QVERELA. SINE BILE. SINE CONTROVERSIA. ἀμέμπως. ἀχόλως. Horatius lib. 1. Od. 13.

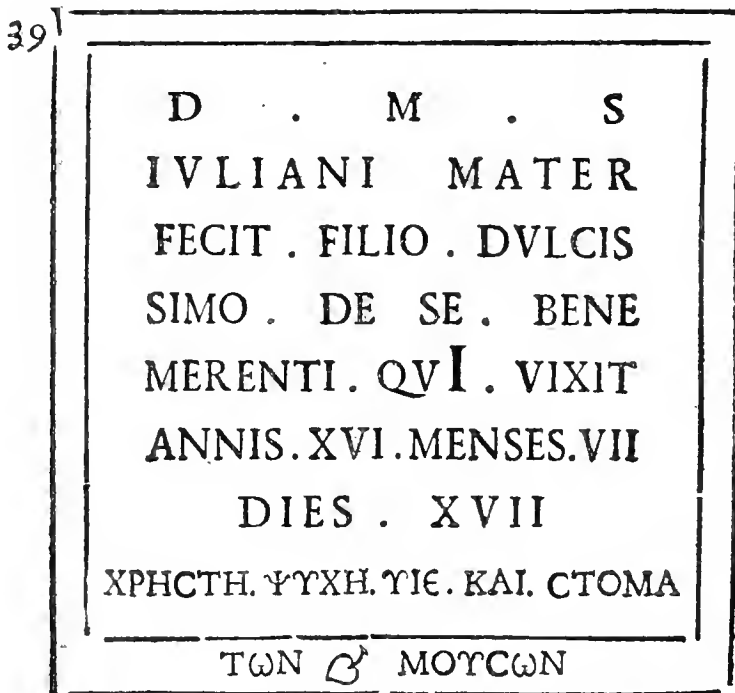
Quos irrupta tenet copula, nec malis

Divulsus querimoniis

Suprema citius solvet amor die.

ET IN RE SVA POSITA EST. Quid hoc? An id valet, tumulo reposita, tumulata, composita? Hoc sensu legitur apud Horatium in ea Satyra, cuius initium: *Ibam forte via Sacra. &c. Omnes composui.* Nos diceremus, *Gli ho ripiegati tutti.*

In antiqua Inscriptione apud Fabrettum pag. 200. num. 490. FORTVNAM. MIRARE. MEAM. VERVM. EXITVS. HIC. EST OMNIA. MECVM. VNO. HOC. COMPOSVI. TVMVLO.

39. D. M. S IVLIANI. *Coniunctim legendum.* Diis manibus lu-

Iuliani. ita & in aliis plurimis vetustis faxis. Graeci inscriptionibus suis praeponunt Θ. Κ, i. Θεῶν καὶ ἀχθονίους. Diis inferis.

Graeci postremi versus haec sonant. *Bona anima. fili. & os Musarum.* idest *bone fili*, & *os bonum.* idest *diserte eloquens*; funebri acclamatio. In Epitaphio Bionis apud Theocritum, Homerus appellatur *Os dulce Calliopes.* Τῆνο τὸ Καλλιόπης γλυκερὸν ῥόμα.

40

HIC EST POSITVS FL. HER
 ME'S QVEM FATVS LONGIVS
 DVCERE NOLVIT QVI MALVIT LVC
 TVM LINQVERE QVAM GRATIAS
 REDDERE SVIS DERISOR AVIAE
 S QVIA SE DICEBAT NVTRIRE
 BACCHILLVM SVMMAE SENEC
 TAE DELVSIT FRATREM PATRIS QVIA
 NIMIVS ERAT BLANDVS AD ILLVM AVI
 VMQVE SVVM ADLECTABAT VOCE
 PVSILLA VT CVNCTI VICINI DICEBANT
 O DVLCETITVDVNC HAEC AGERENTV
 R IUVENES DE SVBITO ACCEPERVNT
 SVI LVCTV PARENTES HIC TAMEN
 IN BIENNIO VIXIT QVASI QVI VIXISS
 ET SEDECIM ANNIS TALIS ENIM
 SENSVS ERAT ILLI QVASI PROPE
 RANTIS AD ORCVM ITAQVE
 TIBI DICO QVI NESCIIS DVLCCE
 VOCE DICERE FILII NE VELLIS
 CVPIDVS POENE MANERE
 • MALE •

40. FATVS. Pinguis Soloecismus sequioris seculi impolitiem indicat. Sic *Monimentus*, & *Monumentus* in masculino saepe legitur in vetustis faxis. Vide Reinesium Cl. VIII. Inscr.

Inscr. LVI. pag. 535. ad hanc vocem. MONUMENTVM VIRGINEM habet Inscriptio 308. pag. 53. apud Fabrett.

DERISOR AVIAES . i. *Aviae* . mixtus genitivus e Latino *Aviae* , & instar Graecanici genitivi *ης* . *Avies* .

BACCHILLVM . i. *bacillum* diminutivum *baculi* . *Baculus fenestutis* vocatur a parentibus Tobias . Tob. cap. x. 4. BACCHILLVM . vel q. Bacchi diminutivum . Hinc nos inertem, & pigrum vocamus *Bacchillone* .

NIMIVS . f. NIMIVM . ut supra *Fatus* , ἀντὶ τῆ *Fatum* .

AVIVMQVE . i. *Aviumque* . ut *Avia* , μάμμη .

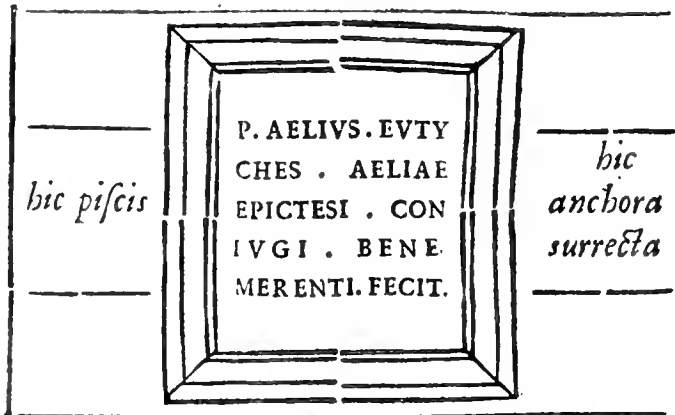
ODVLCETITVDVNC . *Litterae in hoc versu se se invicem impellunt* , & sensum enecant ; forte O DVLCITVDO . DVMOQ.

NE VELLIS . I. NE VELIS , vitium oris . In Romano marmoreo Cippo apud Comitem *Malvasiam* pag. 327.

ITO . PROCVL . ET . LINQVE NE FAS TIBI . DICO . VIATOR . PARCE OCVLIS NEC NOSTRA VELLIS . COGNOSCERE FATA .

Fabrettus vulgavit Inscr. Ant. Cap. V. pag. 417. num. 370.

41

41. *Piscis* , & *anchora Christianorum Symbola* , *Christianam arguunt Inscriptionem* . De his veterum Christianorum signis diserte *Aringhius lib. V. cap. XI.* & *Fabrettus cap. VIII. Inscript. Antiq. pag. 568.* *Anchora* , *Fidei anchoram significat* , *ne circumferamur omni vento Doctrinae* , ut ait *D. Paullus* .

Piscis Christum designat , ut est apud *Tertullianum* .

Ἰσθμὸς

στὸς Θεῶν Υἱὸς Σωτὴρ . idest *Iesus Christus Dei Filius Servator*.
 Initiales horum Graecorum nominum literae efficiunt :
 ΙΧΘΥΣ h. e. PISCIS.

42

D . M
P. VALLIO. EVTYCHO
CLAVDIA
CHRYSANTHE
CONIVGI . CARISSIMO
ET. P. VALLIVS. NICEPHOR
PATRI. NDVLGENTISSIMO
B . M . FECERVNT . ET
SIBI . ET . SVIS

43

D . M .
PAPIAE . CAE . N
SER . VLPIA . AM
MIA . CONIV . B . M

44

REDEPTI PVBLICI
SEVERIAN LI
CVRCNLALIS

45

D > M
M . IVLIO . POMPEIANO
PVERO . INNOCENTISSIMO
BENEMERENTI . FECIT .
PHILETVS . AMICVS
SIBI > ET > SVIS

47

L . SEPTVMVLEIVS
SP . F . A . III

48

C. IVLIVS. STAPHYLI . I
CLEMENS

46

V VERTIGEA O . L . FELICVLA FECIT . SIBI . ET PATRONAE . SVAE	VERTIGEAE P . P . L CALLISTENI
--	--------------------------------------

49

L . MANLIVS
AMICVS

42. CHRYSANTHE. χρυσάνθη. *la fleur d'or*.

45. PHILETVS. φιλήτης, *amandus*, *amicus*.

46. CALLISTENI. I. CALLISTHENI . καλλισθενῆ . *Pulchritudinis robore praeditae . Vitium admisit Gruterus in secundo verso su pag. CIO 3.*

48. STAPHYLI. ἀπὸ τῆς σταφυλῆς . *ab uva.*

50

CLAVDIA . OCTAVIAE . DIVI . CLAVDI . F . LIB . PELORIS
 ET . TI CLAVDIVS AVG LIB . EVTYCHVS . PROC . AVGVSTOR
 SORORIBVS ET LIB . LIBERTABVSQ . POSTERISQ . FORVM
 MAS AEDIFICI . CVSTODIAE . ET . MONVMENTI . RELIQVERVNT

51

TI . CLAVDIVS . D . L . PRIMVS
 IONNIAE . D . L . PRIMAE CONIVGI
 IVCVNDISSIMAE . SI . PRO . VIRTUTE . ET . ANIMO
 FORTVNAM . HABVISSEM . MAGNIFICVM . MONIMEN
 TVM . HIC . AEDIFICASSEM . TIBI . NVNC . QVONIAM . OMNES
 MORTVI . IDEM . SAPIMVS . SATIS . EST

51. IDEM. SAPIMVS . i. *sentimus* . τὸ αὐτὸ φροῦμεν . *Isocrates* . εἰ τίς ἐστὶν αἰῶνις τοῖς τετελευτηκόσιν . *si quis sensus est mortuis.*

52

IVLIA . TYNDARIS
C . IVLI . REGIS
RHOEMETALCAES . L
FECIT . SIBI . ET . SVIS . ET
LIBERTIS . LIBERTABVS
POSTERISQVE . EORVM
IN.FR.P.XII.IN.AGRO.P.XII

53

C.IVLIVS.DORYPHORVS
ET.L.TERENTIVS.PHILETVS
ET . TERENTIA . MOSCHIS
PORTICVM . TECTVM . D . D
PERMISSV . L . TERENTI MOSCHI

54

Q. CAECILIVS . D . L . EROS
• SIBI . ET •
STATIAE . LALAGENI . PVPAE . SVAE . V.A . IV
STATIAE MELITINENI . CONIVGI . S

55

M
PROCVLAE FECT¹
INIVS . CASTOR
BENEMERENTI
AN . XXXXV
IIII . Q . EORVM

52. RHOEMETALCAES . Rhoemetalcae , vel Rhoemetalcis .

53. DORYPHORVS . δорύφορος . *Corporis custos . hastatus .*
PHILETVS . *Piletum* Ursi famulum in *Epicedio* Statii lib.
2. *Sylv.* libens in *Philetum* mutarem . *Iam littora duri Saeva*
Philete senis .

TERENTIA . MOSCHIS . μοσχίς . *Iuvenca . Iuvencula .* MOSCHI μόσχου . *Iuveni .*

54. LALAGENI a Lalage . Horat. Carm. lib. 1. Ode 22.
Dulce ridentem Lalagen amabo,
Dulce loquentem .

Λαλάγη . *loquax , loquacula .* ἀπό τῆς λαλήν . Lucr. lib. 4. *loquacula* λαμπαδίου fit , idest *facula .*

*In tympano perelegantis Cippi Marmorei sub quo pulchrae feminae
Simulachrum manu gemmulas tenentis, iuxta ancilla,
cum aperta arcula, seu myrothecio.*

56 EVHODVS . EVPLAE . LVEΛTI CAMPI CONCVB
ATHENESIS DE SVO FECIT

In basi Cippi

D . S . M

56. CONCVB. i. CONCVBINAE. παλλακή. *pellici*. ATHE-
NESIS . forte ATHENIENSIS.

INSCRIPTIONES

ANTIQUE

FLORENTIAE

APUD PHILIPPUM SENATOREM

BONAROTAM.

1

Q. SEPTIMIO - Q - F
 SCA - PRIMO
 PRAEF - FABR - AED
 II. VIR - PONT
 HVIC. PVBLICE. D D. FVNVS
 LOCVSQVE . SEPVLTVRAE
 DATVS

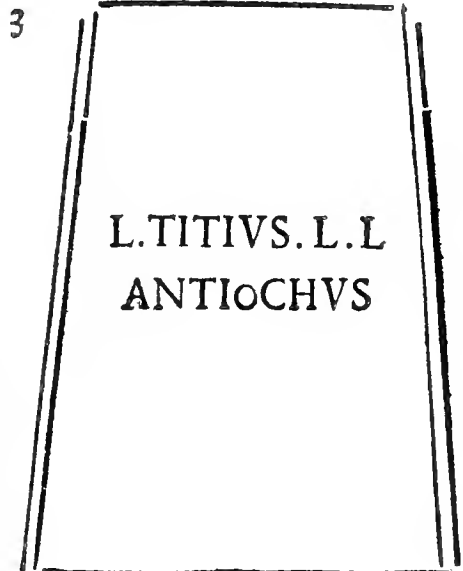
1. SCA. *idest* ; Scaptia Tribu. LOCVM SEPVLTVRAE *hono-*
ris virtutisque causa decretum praestantibus viris de Munici-
pis, & Coloniis optime meritis, plures memorant Inscriptiones. Apud
Fabrettum pag. 105. n. 249. Ordo Municipii Flavii Salpessani
L. Marcio Saturnino locum Sepulturae, & hoc amplius, laudationem,
statuam pedestrem, impensam funeris, & ornamenta decurionatus
decrevit.

D. D. FVNVS *idest* Decreto Decurionum. Notandi apices
vocalibus longis superpositi; quibus, aureo quoque Augustorum aervo,
insculpti

inſculpti Lapides ſignantur ; exemplo ſunt Piſana Cenotaphia , quae inferius quam accuratiſſima damus . Vide Fabrettum Inſcript. Antiq. Cap. III. pag. 167. ubi & hoc noſtrum honorarium marmor producit.

Cippus Marmoreus repertus Florentiae extra Portam D. Nicolai, prope Arnum miliario III. ubi etiam reperta Balnei antiqui veſtigia anno CIO. IO. CLXXXVIII.

In tegula fictili prope Cluſium reperta an. CIO. IO. CC. XXIII. in praedio vocato il Caſone, Nobb. de Samuelis.

2. SEX VIR MAG AVG. idest Sex Viro Magistro Augustalium . In Coloniae non Liberos tantum , ut vult Reinesius Cl. I. pag. 19. ad Inscr. XII. sed ingenuos etiam ad Augustalitatē , Magistrisque Augustalium munus euectos hinc obseruo ; nam noster Lucius Sattius Creticus ingenuus vir est , itemque Atilia Seuera coniux eiusdem , & fortassis non ex ultimis Coloniae Florentinae . Magister Augustalis is , qui Collegium , seu Corpus Augustalium moderabatur cum sociis [plures enim digesti in corpus] Augustalibus , aut Seviris , titulo Magistrorum .

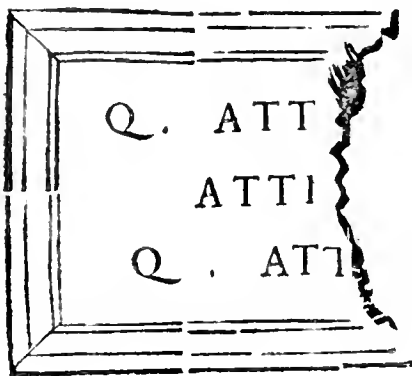
3. Hu-

3. Huiusmodi tegulis clauderantur loculi, in quibus Urnae cinerariae recondi solebant.

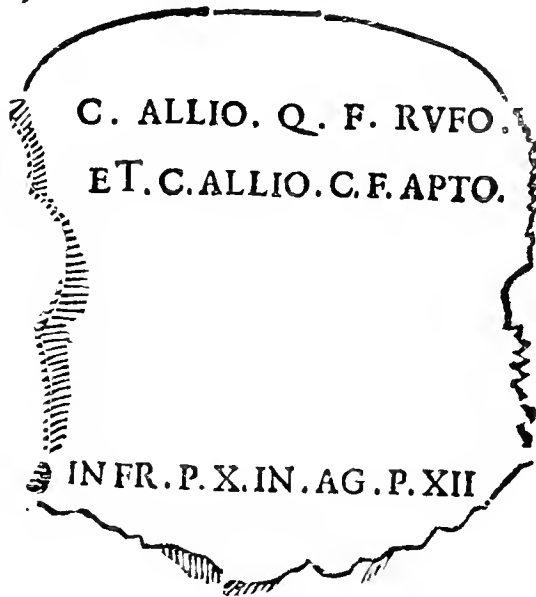
Reperta in Suburbanis Flor.
ad Plebem Carrariae
in Valle Marinae.

In rudi & impolito Lapide

4

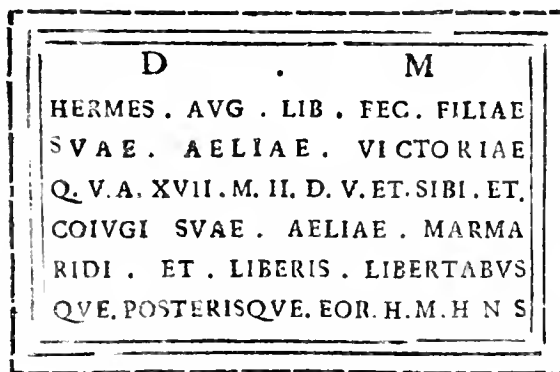

5

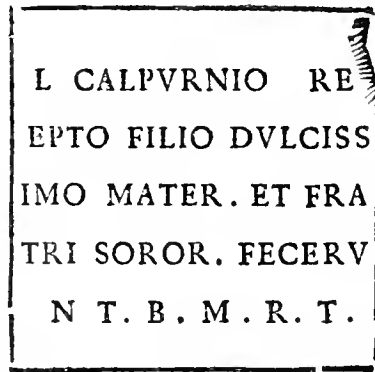

Twoe Tabulae marmoreae Volaterris repertae.

6

7

6. AELIAE . MARMARIDI . μαρμαρίδι . marmoreae , splen-
denti . Horatius Carm. lib. I. Ode 19.

Urit me Glyceræ nitor

Splendentis Pario marmore purius .

H. M.

H. M. H. N. S. *idest* Hoc monumentum heredem non sequitur, *vel* heredes non sequuntur.

7. B. M. R. T. *idest* Benemerenti; *e* seculi barbarie provenire docet Fabrettus has notas per syllabarum aliquot initia in vocabulis *Inscr. Ant. Cap. III. pag. 164.*

*Reperta in Suburbanis Flor. ad Pontem
Risredi.*

8

⊕ L. LVSIANO. BASSO
v L. LVSIANO. HYMETO
v LVSIANAE. L. CALLISTI

9

D	M
CORNELIAE. PRIMIGENIAE	
L. CORNELIVS. PRIMIGENIVS	
MATRI . PIENTISSIMAE	
FECIT	

Roma advecta.

10

VARIA. O. L. TERTIA
VARIA. C. L. TERPNE

Roma advecta.

11

L. LAEVIUS . NICEPOR
● LAEVIAES. L. ET. PAEDAG

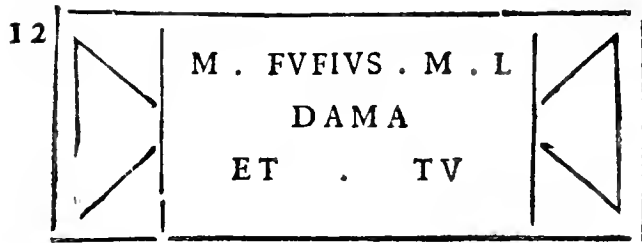
8. HYMETO. I. HYMETTO. Ὑμητός. Mons Atticae Attico melle celebris.

Fabrettus pag. 33. n. 157. tribus haud levibus mendis inquinatam dedit.

10. TERPNE, τέρπων. *Iucunda*. Terpnus Neronis libertus. τερωνός. *Iucundus*. Vide Suetonium in Nerone.

11. ET. PAEDAG. id. ET. PAEDAGOGVS. De Paedagogis barbarizantibus vide Platonem in Lyside prope finem.

Fabrettus mendose vulgavit pag. 497. Inscr. I.

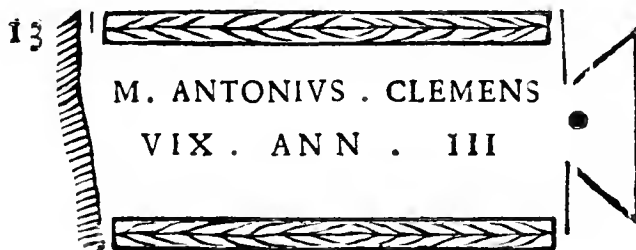
12. Hic Titulus ollae fictili cinerariae praefixus, forsitan ad illud pertinet seruum, de quo meminit Persius Satyr. 5.

Verterit hunc Dominus, momento turbinis, exit
 Marcus Dama.

cuius fortassis dominus fuerit M. Fusus, a quo manumissus exiit hic M. Dama; quemadmodum observat insigni rerum antiquarum scientia praeclarissimus Philippus Senator Bonarota in *Fragm. Vas. Vitr. Coemeter.* pag. 136.

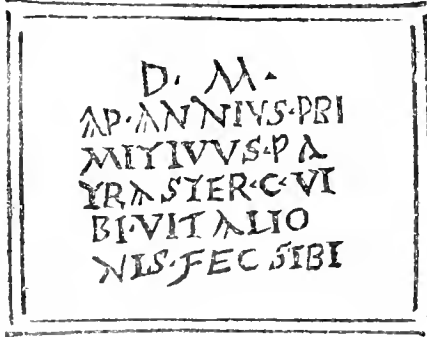
Observanda clausula ET. TV. subintelligendum, ET. TV VALE, vel BONVS HOMO ET TV. Vox enim est defuncti ad viatorem, seu propinquum, titulum legentem, sibi bene precatum; quae legitur in plerisque Inscriptionibus, quae Dialogicae appellari possunt. Vide Reinesium Cl. VI. pag. 455. ad Inscr. CXVII. & Cl. XI. pag. 606. ad Inscr. I. & Fabrettum pag. 680. qui & hanc affert.

In antiqua Inscriptione in Museo Minervae Italico KAI ΣΥΓΓΕ. idest ET TV. male conversum est: ET TACE. quasi esset Σίγα.

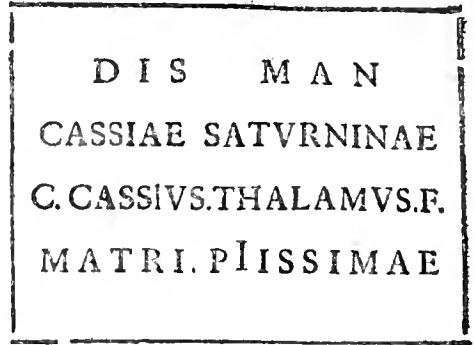
In Urnula marmorea quadrata
Roma ad-vecta.

14

In Urnula marmorea semirotonda
Roma ad-vecta.

15

14. AP. ANNIVS. i. APPIVS ANNIVS. PRIMITIVVS. *πρωτογενής*, prior natu. PATRATER. nos *padrigno*, & *matrigna*: L. *no-verca*. Hispanis *madrastra*. Patrafter, ut Philosophaster; qui nequaquam verus philosophus est, sed philosophus vult videri; & philosophum affectat, & imitatur, & philosophi personam falsam gerit.

FILIASTER, & FILIASTRA legitur in Inscriptionibus a Fabretto relatis Cap. III. pag. 202. & 203. nos *figliastro*, & *figliastra*; ubi & *nostra num.* 505.

In fragmento plumbi aquaeductus
Romae reperto, in Vineae
Cicciaporcia ad Caput
Bruitii.

16

PRISCIANVS AVG N FECIT

In operculo marmoreo rotundo, cuius
Urna deest, reperto anno CIO.
IDCCXI. prope Castrum Terrae
Novae Vallis Arni in praedio
Cl. Senatoris Dominici de
Tornaquincis, qui dono dedit
Cl. Senatori Bonarotae.

18

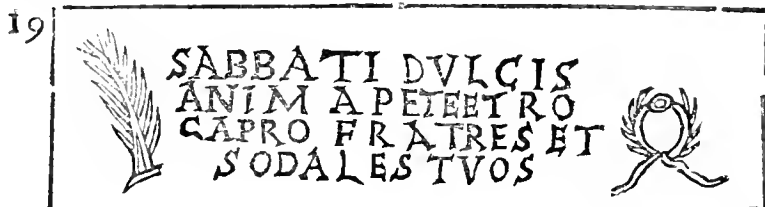
LALIAE . A . F

In Urnula marmorea quadrata.

17

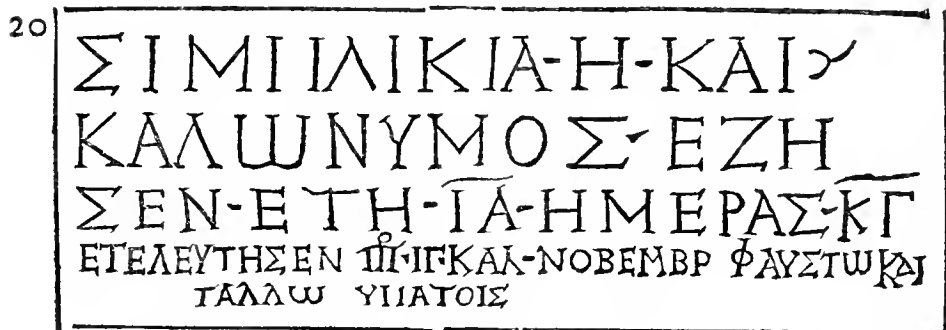
SEX . SEPTIMI

Tabula marmorea Roma advecta cum Corpore , & signo Martyrii ,
reperita an. CIO IO. C. XCIII. in Coemeterio SS. Gordiani , &
Epimachi, quae in domestico Sacello Cl. Senatoris adservantur .

19. Veteres Christiani invocare Sanctos , & Sanctorum oratio-
nibus sese commendare ab ipsis Ecclesiae incunabulis consuevere .
Nam Deus eorum orationibus , & deprecationibus preces nostras su-
scipit , & omnia largitur bona . Vide Cl. Senatoris Observationes in
Vitra Coemeter. pag. 167.

Tabula marmorea Romae reperita in Coemeterio iuxta AEdem
D. Laurentii extra moenia , & Florentiam advecta
cum signo martyrii .

20. Idest : *Simplicia* quae & *Calonymos* [seu pulchre voci-
tata , pulchro nomine mulier] *Vixit Annos XI. Dies XXIII.*
Obiit ante diem XIII. Kal. Novembr. Fausto , & Gallo Consulibus.
Anicius Faustus II. & Severus Gallus Consules fuere Anno
U. C. 1050. Chr. 298. Martyrio coronata sub Diocletiano . Vide
Cl. Senatoris Observationes in Vitra Coemeter. pag. 43. Montfau-
conius dedit in Diar. Ital. pag. 353.

*Fragmentum tabulae alabastritidos Roma advectum ex dono
D. Leonis Strozgae.*

21

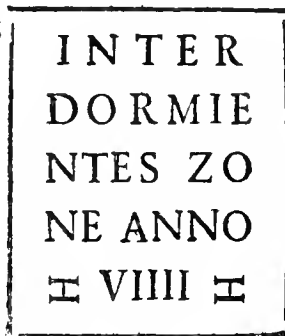
*Fragm. repertum in Subterraneis
Basil. Laurentianae Florentiae.*

22

*Tabula marmorea Romae
advecta.*

23

21. Vide Cl. Senatorem in libro *Observ. in Fragm. &c.* pag. 106. Mancam dedit Fabrettus Cap. X. pag. 736. *Inscr.* 475.

22. Id. *Hic requiescit in pace Ancilla Dei Iuliana quae vixit &c.*

Cum

Cum viris Florentinarum Antiquitatum peritissimis sentio, in antiquis Cryptis huius Laurentianae Basilicae, veterum nostrorum Christianorum fuisse Coemeterium, extra civitatis moenia, prisca consuetudine, tunc locatum. Huiusmodi coniecturae asserendae multum praesidii, & lucis affert haec Christiana Inscriptio, eodem in loco paucis ab hinc annis reperta; quae, ut videtur, de Iuliana nobili piaque Florentina Vidua, de Laurentiana Basilica optime merita, insigne profert testimonium. Consulendus Cl. V. Vincentius Borghinius de Ecclesia, & Episcopis Florentinis pag. 373. & seqq.

23. INTER DORMIENTES. idest mortuos.

ZONE. *Ἰὼν*. Dormire haec dicitur in spem resurrectionis. Apud Fabretum Cap. VIII. pag. 554. Inscr.

In Diptycho Ecclesiastico eburneo sacris imaginibus ornato Seculi IX.

24

CONFESSORIS DNI SCIS GREGORIVS SILVESTRO FLAVIANI CENOBIO RAMBONA A GELTRVDA CONSTRVXI QVOD EGO ODELRICVS INFIMVS DNI SERBVSET ABBAS SCVLPIREMINISIT IN DOMINO AMEN

24. Idest Confessoribus Domini Sanctis Gregorio Silvestro Flaviano Coenobii Rambonensis [quod] Ageltruda construxit quod ego Odelricus infimus Domini Serrus & Abbas sculpire [i. sculpere] mihi sit in Domino Amen.

In hoc diptychum peculiarem elaboravit Dissertationem idem prestantissimus Senator post Observationes ad Vitra Coemeteriorum pag. 257. Non ea qua oportuit cura, & diligentia descripsit Montfauconius in Diar. Ital. pag. 353.

*Fragment. Lucernae fictilis, cui adsimilem
affert Saxeſ Bartolus Ant. Lucern.*

p. 3. n. 5.

25

*hic Victoriae
brachium*

*In aerea lamella literis
argenteis aere inclusis
ex uno latere.*

26

SALVIS
DD NN
ALBINVS
FECIT

25. *Hae Lucernae fictiles mittebantur amicis in Saturnalibus.
Fabrettus parum accurate exhibuit pag. 500.*

26. *Vide Sponium Miscell. Erud. Antiq. sect. IX. pag. 303.*

In Lucerna fictili cum cervo.

27

B

In Lucerna fictili.

28

L CAESAR

*In Lucerna fictili ornata coronæ
bederacea.*

29

ERACLIO

*In Lucerna fictili cum Aenea,
Anchise, & Ascanio.*

30

IAS AVGV

In Lucerna.

31

CASSI

In Lucerna fictili.

32

C IVLI NICE

In

In Lucerna fictili cum apro.

33 CAESAR

In Lucerna fictili.

34 C. ATIL VEST.

*In fundo Crateris [Ciotola]
fictilis è parte interiori in sigillo
cum vestigio pedis.*

35 C. IVLI. SIR

*In fragmento similis
Crateris.*

36 SEX. M. FE

In exiguo Sigillo in fragmento fictili.

37 ANTIHCI

Circa Annulum aureum.

38 BONIFATI VIVAS

38. De hac, & aliis faustis acclamationibus idem nobilissimus Auctor consulendus in *Observat. ad Fragm. Vitr. Coemeter. Tab. XXIX. fig. 1. pag. 207.*

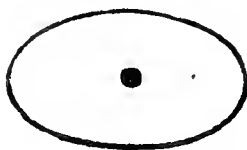
In pondere ex lapide atro viridi.

ab una parte

39

ab altera

In fragmento armillae aereae.

40

VBINVS

VIVATIS

*In pala aurea annuli
aurei.*

41

ULF

*In gemma caelata, in qua manus
pollice, & indice extremam
aurem apprehendit, literis edtypis.*

42

MNHMONEYE

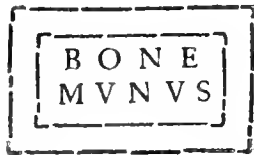
224   I N S C R I P T I O N E S

42. ΜΝΗΜΟΝΕΥΕ. idest *Memento*. Cynthus aurem vel-
lit. & Mors aurem vellens vivite, ait, venio.

*In fragmento corneolae literis
cætypis.*

*In fibula rotunda ex dono
D. Leonis Strozgae.*

43

44

44. *Id. Annia Tarces T. Present.*

*Vide quae erudite observat amplissimus Senator in Praefatione
ad Vitra Coemeter. pag. XXI. cuius humanitati, & bonas artes
iuvandi studio singulari hanc, & alias debeo Inscriptiones superius
relatas, ea literarum forma descriptas, quae in ipsis lapidibus videntur.*

*In Lucerna fictili duabus personis
scaenicis ornata.*

*In Lucerna fictili cum corona
hederacea.*

45   O C T A V I

46   F L O R E N T

46. FLORENT. *Nomen forsitan artificis. Aenea Lucerna Musei
Medicei, superius allata pag. 71. num. 193. cum epigraphe FOR-
TIS, artificis nomen potius praeferre videtur, quam laudem mulieris
fortis. Idem nomen FLOREN legitur in alia fictili Lucerna superius
producta pag. 117. num. 102.*

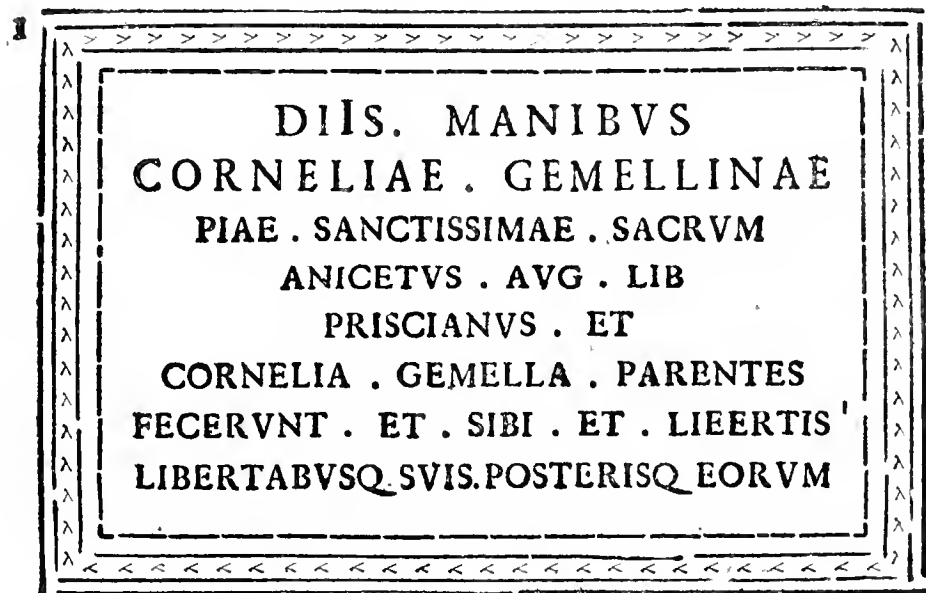
In Iaspide Calchedonio, in quo canis assurgens in sella.

47   K O I N A   ΕΝ
                  B A I W N

47. KOINA EN BAIWN. *Intelligerem, si esset κων ἐμβαίνων,
antique pro ἐμβαίνων. Canis inscendens.*

INSCRIPTIONES
 ANTIQUAE
 FLORENTIAE
 APUD NOB. FRANCISCUM
 GUICCIARDINIUM.

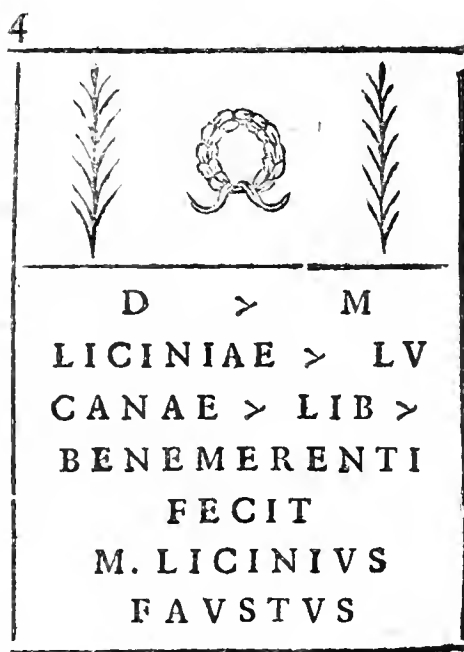
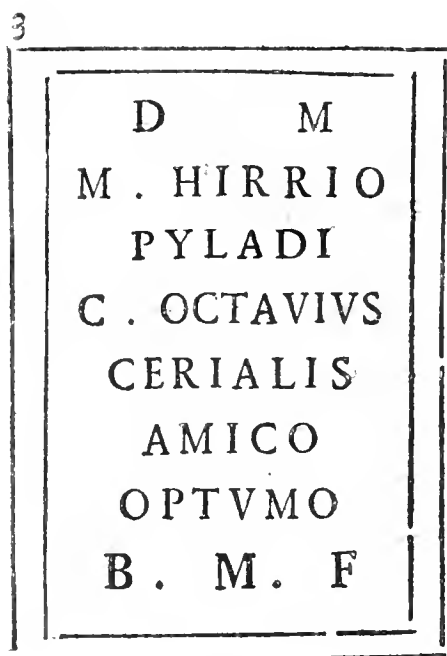
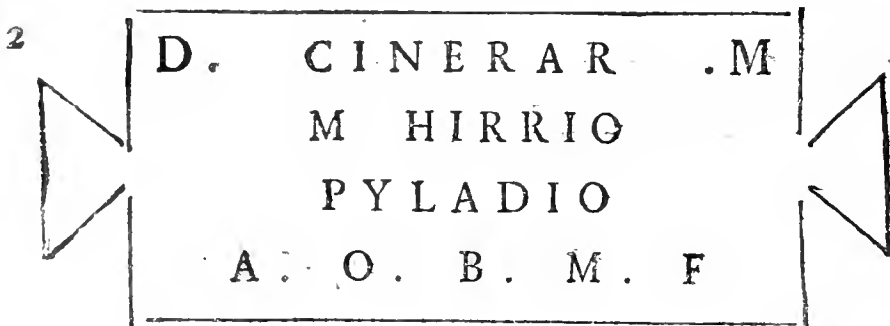
In praegrandi marmoreo Cippo quadrato.

I. **A** NICETVS. ἀνικητος. *Invictus*. CORNELIA. GEMELLA.
 διδύμη. Thomas, qui dictus est διδυμος. idest *Geminus*, *Gemellus*. Hebraice *Thomim*, Gemini; non vero *Dubius*,
 quod alii existimant.

226.   I N S C R I P T I O N E S

In Urna marmorea encarpo coronata in utroque latere, quae tenent duae feminae longa veste bis succinctae, & passis crinibus, quasi praeficae. Dextro latere duo Genii ollam cinerariam attollunt; sinistro, mulier in sella sedens puerum manu praebendit, & hac epigrapha.

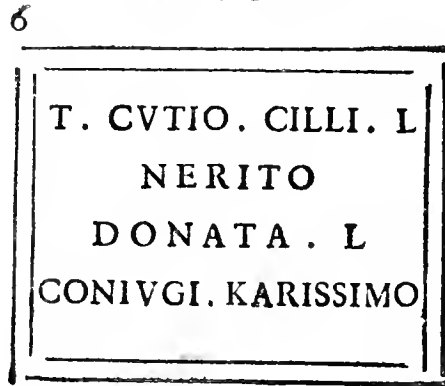
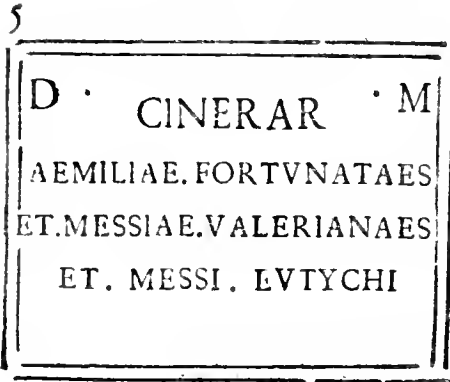
2. *Idest* Diis Manibus. Cinerarium M. Hirrio Pyladio Amico .optumo . bene .merenti .fecit. *Sequens Inscr. praefert nomen, quod heic tacetur, amici, qui* M. HIRRIO. PYLADIO *fecit* CINE-RARIVM. *Is fuit* C. OCTAVIVS CERIALIS. *Cinerarium quid sit monstrat Fabrettus in descriptione, & delineatione sepulcri ad vi-*
am

am Salariam, Villa DD. de Paulutiis, Inscr. Antiq. Cap. I. pag. 16. Locus, scilicet, in aediculis ad urnas lapideas asseruandas statutus. Urnae vero ibidem collocatae Olsuaria vocabantur, ut ex nomine iisdem inscripto colligitur. CINERARIUM MEDIANUM ab ollis, & columbariis distinctum ostendit Insc. 71. apud Fab. C. I. p. 19.

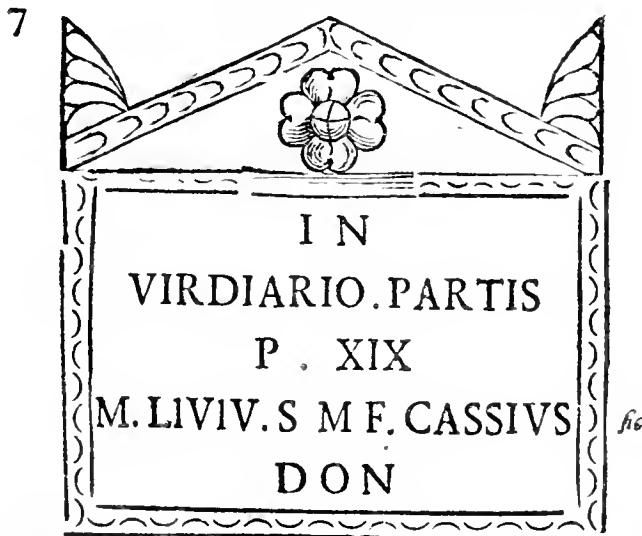
3. PYLADI. Nomen etiam Pantomimi tempore Augusti: & Pylades, & Orestes nobile par amicorum.

In pereleganti marmorea Urna quadrata, ornata Sphingibus, duabus coronis, & encarpo, suspenso a capitibus arietinis.

In alia simili Urna ornata coronis, & Geniis, qui manum tenent super ollam, & cane duos cervos insequente.

In marmorea Urnula quadrata.

Ff 2

5. FOR-

5. FORTVNATAES. VALERIANAES. More Graeco ἀντί τοῦ Fortunatae . Valerianae . Sic ad morem Graecorum pater, & mater familias; genitivus Graecae declinationis. familiae, Latinae.

7. IN VIRDIARIO. Virdiarium est sepulcrum subdivale; & ut Vitruvius vocitare amat, hypaethrum; quasi ὑπὸ τῆ ἀίθρη, apertum, aeri expositum, sub divo, sine ullo tecto; differt ab Hypogaeo, loco scilicet, undique parietibus tecto, & tanquam subterraneae porticus. Fabrettus Cap. III. pag. 225. ait VIRDIARIVM idem significare ac CEPOTAPHIVM; quam peregrinam vocem Latinis Scriptoribus incognitam ex duabus Graecis derivatam agnoscit κήπος, hortus, & τάφος, sepulcrum. h. e. Sepulcrum subdivale distinctum a MONVMENTO, tanquam locus apertus ab aperto. Hanc nostram Inscriptionem producit Fabr. Cap. III. pag. 158. n. 274. quam laudato superius loco explicat; sed marmor, ut ad oculum testatur, habet IN VIRDIARIO; non IN VIRDIARO, ut ille perperam descriptum accepit ex Schedis Barberinis.

PARTIS P. XIX. forte Pedes novemdecim. DON. idest Donat.

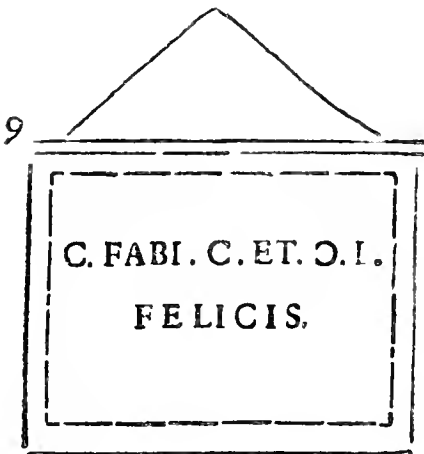
In Urna marmerea pereleganter elaborata.

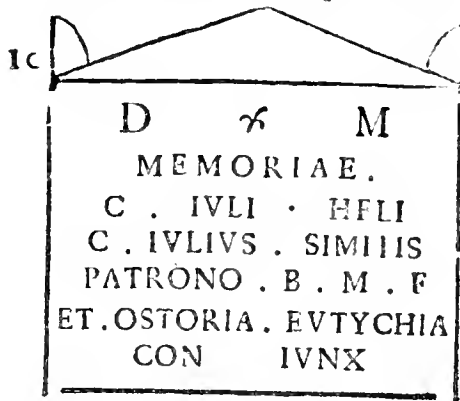

8. SER. ASINI. PHAINI. *idest* Servii Asinii Phaini. $\Phi\alpha\iota\alpha\tilde{\iota}\nu$
 $\nu\tilde{o}\tilde{u}$. Lucidi.

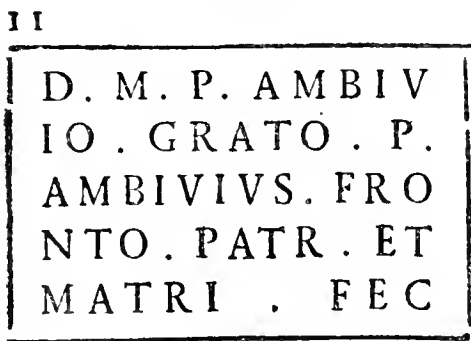
In Urna simili ornata capitibus arietinis, avibus, & encarpo.

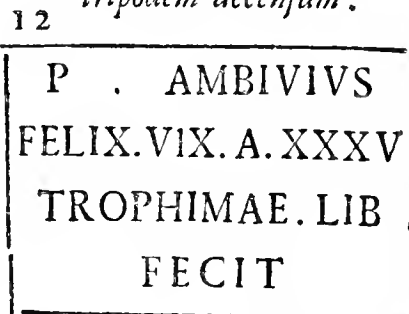
In Urna marm. quadrata, eleganter ornata Geniis lugentibus, manus inversam facem, & duplices corollas tenentibus, & avibus, & gryphibus ad utrumque latus.

In eleganti Urna marmorea ornata encarpo, avibus, & tripode ad utrumque latus.

In Urna quadrata pulcherrima, ornata Hammonibus, ex quibus pendet encarpus, & duobus Gryphibus tenentibus aram tripodem accensam.

9. C. ET. O. L. *id.* Caii. & Caiæ Liberti. FELICIS. $\epsilon\upsilon\tau\upsilon\chi\tilde{\iota}\varsigma$.

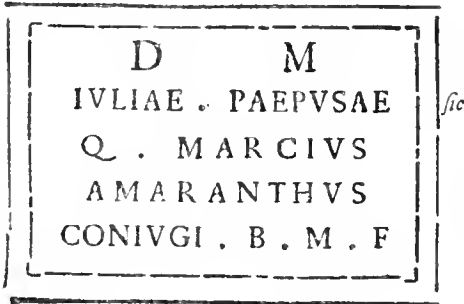
10. MEMORIAE. C. IVLI. HELI. $\eta\lambda\tilde{\iota}\varsigma$. Helii. *idest* Solis.

C. IVLIVS. SIMIIS. *Tres ante ultimam literae, exesae, & fugientes sunt.* Lege: C. IVLIVS. SIMILIS.

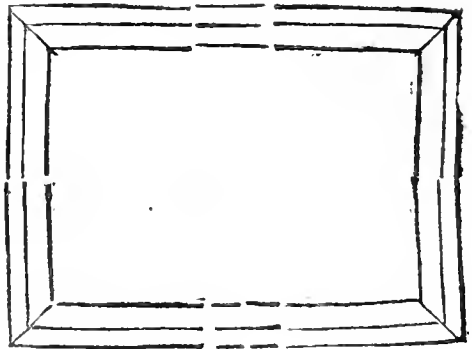
In arcula marmorea, in qua perbelle sculptus iacens quidam puerulus, cuius pectus lacerat avis, & cxta discerpit.

Elegans Urnula quadrata, ornata capitibus arietinis, encarpo, avibus, & vase proiecto, referto fructibus, quos comedit felis, sive cuniculus, cum tabula absque inscriptione.

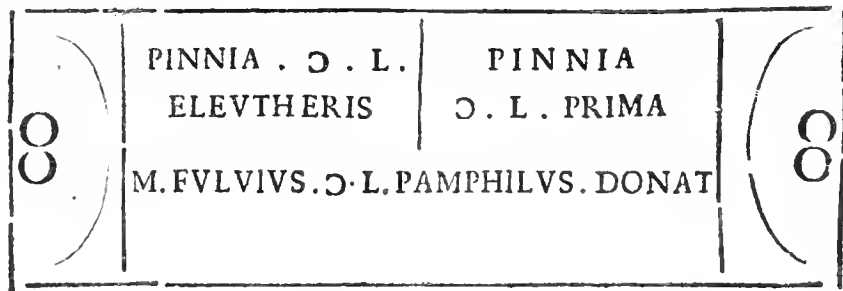
13

14

15

13. PAEPVSAE. I. PRAEPVSAE. In codicib. optimae notae pretium scriptum reperitur cum diphthongo ; quasi esset a praepositione *prae*. Ita & hic PAEPVSAE, videlicet PREPVSAE. *πρεπωύση*. *Decorae*. Similiter AMARANTHVS, scriptum est cum *th* AMARANTHVS, quasi esset ab *Anthus flos*. sed est *ἀμάραντος*. *incorruptus*, a *μαράω*. *corrumpo*; hodie *sciamito* ab *hexamitus*. *ἐξάμιτος*. *flos acuminatus*, panno holoserico purpureo similis, qui amictum illum purpureum nunquam amittit.

amittit. Ideo vim nominis, ac floris proprietatem explicans Plinius lib. XXI. cap. VIII. *Summa eius natura in nomine est, quoniam non marcescit. Acolytus male scribitur cum th, ἀκώλυτος, quasi cui minime vetatur, quin adeat ad altare.*

16

TITVLEIA	CLEMENS AVG
NOBILIS	AD. SVPELECT

17

L . ARLENVS . CERDONIS
L . CELER . VIXSIT . ANNOS .
XXV
PRIMIGENIA . CELERIS . F .
VIXSIT . ANNOS . III .

18

AELIAE . GAMICENI . SORORI .
QVAE . VIX . ANN . XVIII . M̄ . VI . D̄ . XIII
AEL . MARCELLINVS . FRATER
B . M . F .

16. AD. SUPELECT. id. AD. SVPELECTILEM. *Apud Ulpianum l. Idem ff. de Instrum. Supellecticarius dicitur servus, qui supellectilem curat, & etiam qui facit.*

18. GAMICENI, a γάμικη. *Gamice, nuptialis.*

19

✕ D ♡ M ✕
 DASVMIA . ERASTE . ET
 MARIVS . ZOTICVS . SE
 VIVI . FECERVNT . SIBI . ET
 FILIS . SVIS . ET . LIBERTIS
 LIBERTABVSQVE . POSTE
 RISQVE ✕ EORVM ✕
 IN FRONTE ✕ PEDES . XVIIIS
 IN . AGRO . PEDES . XXXII ✕
 CVM . MACERIA . CINCTA

In Urna rotunda marmorea.

20

DIIS . MANIB
 NAEVIAE . CASSIAE

In alia simili.

21

SILIAE . NIPHADIS
 VIXIT . ANNIS . VII

19. DASVMIA . ERASTE . ἔραστη, *Amabilis, Amanda* . ZOTI-
 CVS . ζωτικός, *Vitalis* . SE VIVI . FECERVNT . Se vivis.
 PEDES . XVIIIS . i. Pedes septemdecim cum semisse, *b. e.*
 dimidio.

CVM . MACERIA . ἀμασία. *Sepe e lapidibus sine calce constru-
 eta, qua arcam concludebant; ut legitur apud Fabrettum Antiq. In-
 scr. Cap. I. pag. 14. in Inscr. 61. & pag. 91. in Inscr. 179.*

21. SILIAE . NIPHADIS, idest Νιφάδος: *Nivis, h. e. Ni-
 veae, Candidae.* Catullus

Non sine candida puella.

Illud Homeri de Ulyssis eloquentia,

Καὶ ἔπεια νιφάδεσσιν ἐκκότα χειμερίησιν

Plinius in epistolis transtulit ; *verba nivibus hibernis crebriora* .
 Martial. Lib. III. Ep. 34. lusit in puellae nomine, & χιόνι nive :
Frigida es, & nigra es : non es, & es Chione.

22 | D . M
 | TI. CICHARITO
 | ONESIMO PVERO
 | B.M. ET. SIB. POSTE
 | RISQ. SV. IS.

23 | POSTVMO
 | TVSSANIO. CN. F
 | ANI. PROCVLO

22. TI. CICHARITO . lego Tiberius CLAUDIUS CHARITO .

23. POSTVMO . *Integrum servat praenomen haec inscriptio ,
 recedens a frequentiori usu scribendi per compendia literarum , ut ani-
 mad-vertit Fabrettus Cap. I. pag. 30. Inscr. 137. quam apud Nobiles
 Guicciardinios extare dicit . Verum deperditam , vel ab aliquo surre-
 ptam credo , una cum duabus sequentibus Tabulis , quas nunquam , ad-
 hibita diligentia , invenire potui . Idem fatetur Illustriss. Carolus Cae-
 sar Comes Malvasia , qui in Marm. Felsin. refert pag. 226.*

ANI. idest ANIENSI Tribu .

24 | CASTOR THYLLIVS
 | CAESARIS GERMANICI L
 | GEMELLI VNCTOR

25 | APHAREVS . IVLIAE
 | AVG . L . OPSON
 | DAT
 | LIVIAE . HILARAE

24. CASTOR THYLLIVS . *Reinesius Cl. IX. pag. 581. Inscr.
 LXXX. Florentiae apud Guicciardinios hanc marmoream Tabulam
 reperiri testatur . Pro CASTOR THYLLIVS , legit CAESO RVTIL-
 LIVS , an sana Minerva , alii videant . VNCTOR ἀλείπτης , ἰατρο-*

Gg

λείπτης .

ἀέπτως. *Medicus Unctor.* Unctores vel in balneis, vel in palaestris un-
gendi ministerio fungebantur. Ungebantur Veteres ceromate in Palae-
stris, hoc est oleo cera subacta, quod ἑραλοιφῆν dicebatur, ut di-
stingueretur ab unctōne, qua in balneis utebantur. Nam in balneis
oleo ungebantur; quapropter in antiquis monumentis, interdum videre
est, balineum publice, & oleum gratuito datum. Plinius Traiano de
balineo Prusensium Epist. lib. X. sic ait: deinde [pecuniam] quam
ipsi erogare in oleum soliti, parati sunt in opus balinei con-
ferre, quod alioqui & dignitas civitatis, & seculi tui nitor
postulat. *Gymnasis Balneisque, uti & Curis, Basilicisque, adstru-
cta erant* Ἀλειθήρια, Unctuaria, loca ungendis curandisque cor-
poribus se exercentium adornata. Vide Reinesium Cl. V. pag. 376.
ad Inscr. XXXIV.

25. APHAREVS. ἀφάρεός. Nomen hoc propr. invenitur in
Diosc. Theocriti. OPSON. id. OPSONATOR. Opsonator ὀψώνος.
In antiq. lapidib. OPSONATOR. non per literam B, sed per P con-
stanter insculptum est (ad Gr. morem.) Opsonatorum officium luculenter
ostendit Sen. Ep. 47. adice opsonatores, quibus dominici pala-
ti notitia subtilis est; qui sciunt, cuius rei illum sapor ex-
citet, cuius delectet aspectus, cuius novitate nauseabundus
erigi possit, quid iam ipsa satietate fastidiat, quid illo die
esuriat. OPSONATOR est etiam popinarum magister, cuius mini-
sterium eleganter expressit Martialis lib. XIV. Epigr. 217. Victores
in certaminibus Iselasticis, sic dictis, quod athletae victores ma-
gna pompa coronati introducebantur in patriam suam, a Traiano in-
stitutis, opsonia petebant in praemium. Plin. Epist. lib. X. ad Traia-
num: lidem opsonia petunt pro agone, qui a te Iselasticus factus
est, quamvis vicerint antequam fieret. OPSONATOR apud
Reinesium Cl. IX. pag. 566. ad Inscr. XLII. est Minister ad
mensam, qui quicquid mensis Domini inferendum erat, de
foro emeret. Produxit Reinesius hunc titulum Cl. IX. pag. 582.
Inscr. LXXXI. Sponius Misc. Erud. Antiq. Sect. VI. pag. 214.
Fabrettus Cap. II. Inscr. Ant. pag. 71. Inscr. 56. cuius descriptionem
secutus sum.

I N S C R I P T I O N E S

A N T I Q U A E

F L O R E N T I A E

APUD NOB. PETRUM ANDREAM
ANDREINIUM.

I

EX . IMPERIO
GENI . ALOTIANI
EVARISTVS . SERVI
TOR . DEORVM . EX . VI
SO . LIB . AN .

1. **EX . IMPERIO .** *In aliis huiusmodi votivis Tabulis Latinis*
EX . IVSSV . EX . MONITV . EX PRAECEPTO . *In*
Graecis ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑ . ΕΞ ΕΠΙΤΑΓΜΑΤΟΣ .

GENI . Genium **SANCTVM ,** & **DEVM SANCTISSIMVM**
appellant antiqua marmora . Tibullus lib. 4. ad Cherintum , MA-
GNVM vocat .

Magne Geni , cape thura libens , votisque faveto .

De Votis Genio dicatis erudite , & luculenter Cl. V. Iacobus Phi-
lippus Tomafinus de Donariis , ac Tabellis Votivis Cap. VIII.

ALOTIANI . *Alotiani cognomen unde Genius hic sortitus sit ,*
an ab aliqua huius nominis familia , an ab loco aliquo , haecenus latet .

EVARISTVS . *εὐάριστος , quam optimus .*

SERVITOR . DEORVM . *Idest Cultor Deorum . Θεραπεύτης ,*

vel Θεράτων. Apud Philonem Θερατεύται, Esseni, sive Monachi Dei Cultores, vel Deo Servientes. De his doctissimus P. Montfauconius in libro, ea superre, Gallica lingua edito. Vox observatione digna, quae in aliquibus tantum sequioris aevi monumentis occurrit. Legitur in veteri Christiana Inscriptione apud Aringhium Lib. II. Cap. XXII. Vide Glossarium Cl. V. Du-Fresne in voce Servitor.

EX. VISO. In aliquibus votivis saxis EX. VISV. Gr. ἐξ ἐνοπιῶν, ἐξ ὀράσεως. In somniis scilicet, imperio accepto Genii Alotiani; cui LIBENS ANNUIT; vel, quod LIBENS ANIMO solvit Evaristus Servitor Deorum.

EVARISTVS absque dubio marmoream hanc Tabulam praeferre auctor est Cl. V. Petrus Andreas Andreinius Patricius Florentinus, egregiis animi dotibus, insignique eruditione, & Antiquitatis peritia longe ornatissimus, qui oculata manu descripsit; non vero LVARISTVS, ut est apud V. Cl. Ioannem Vignolium in Classe I. Selectarum Veterum Inscriptionum pag. 183. qui post Dissertationem de Columna Imperatoris Antonini Pii, omnium primus edidit, & illustravit.

2

D	M
C . NONIO . CALVISIO	
VETER . EVOKA . EX . CL . PR . MIS .	
STIP . XXIX . VIX . ANN . LIII	
T . SEMPRONIUS . SEVER	
H . B . M . F .	

2. Merito in hac, quam subiicimus, Maritimarum Inscriptionum serie, principem locum obtinet haec marmorea Tabula, haecenus Antiquariis incognita, quae ad illustrandam Navalis Militiae Romanae historiam non parum lucis, & praesidii afferre potest. Ex ea id colligitur; C. Nonio Calvisio Veterano Evokato ex Classe Praetoria Misenenfi stipendiorum xxix. [qui] vixit annis LIII. T. Sempronius Severus heres bene merenti fecit, vel sepulcralem titulum, vel monumentum.

Igi-

Igitur ex hoc marmore C. Nonii Calvisii militis ex Classe Praetoria Misenenſi officium conditionemque intelligimus ; qui cum iam VETERANVS militia liberatus eſſet, conſectis legitimis ſtipendiis ; quae in Claſſariis Militibus , utpote deterioris conditionis , Claſſis Praetoriae cum Misenenſis , tum Ravennatis , Romani Imperatores Veſpaſianus , & Hadrianus , data eiſdem honeſta miſſione , ſena , & vicena eſſe voluerunt , ut eſt in 1. & 2. DLXXIII. & 9. DLX. in magno Gruteri theſauro , EVOKATVS fuerit , ideſt ad navalis , vel terreſtris militiae labores iterum vocatus : & exinde alia tria ſtipendia meruerit , ſupra ſena & vicena ; videlicet tribus aliis annis , ſupra ſex & viginti militaverit . Nam etiam per ſtipendia , annos militiae numerabant veteres ; & per eadem ſtipendia ſignificabant annos , quibus milites merent ; teſte Cornel. Tacito Annalium 1. 36. 4. & Cl. Viro Thoma. Dempſtero ad Roſinum de Militia lib. x. Igitur cum alii milites viceſimo anno militia liberarentur , Claſſarii longius ſuam operam praestare coacti ſunt ; eoſque , teſte hac Tabula , ſupra viginti ſex annos militaſſe quandoque animadvertimus ; quod latuit Clariffimos Viros Lipſium de Militia Rom. V. Dial. 19. Schefferum de Militia Navali lib. IV. cap. 1. in ſine , & Samuelem Pitifchium in Theſauro Antiquitatum in voce Miſſio .

EX. CL. PR. MIS. ideſt Ex Claſſe Praetoria Misenenſi. Navis Praetoria . Gr. ναὺς ὀπαλις . vulgo la Capitana . Quid ſit Claſſis vide Servium in AENEID. lib. VI. v. 1. Cur vero PRAETORIAE in vetuſtis marmoribus conſtanter dicantur omnes hae Claſſes , ignorare fateor . Forſitan dignitatis cauſſa , vel exemplo Praetoriarum Cohortium , ad Italiae , & Principis tutelam ; vel quia ſub Praetoris Romani cuſtodia , & cura eſſent ; quod innuere videtur Cicero in Oratione XIII. pro Lege Manilia , ubi ſic ait : An vero ignoratis , Portum Caietae celeberrimum , atque pleniffimum navium , inſpectante Praetore , a praedonibus eſſe direptum ? Ex Miſeno autem , eius ipſius liberos , qui cum praedonibus antea ibi bellum geſſerat , a praedonibus eſſe ſublatoſ ? MISENENSIS vero dicta Claſſis a Miſeno Italiae promontorio , cui Miſenus AENEAE tubicen nomen dedit ; de quo Virgilius AENEID. lib. III. & IV. Augustus vagas antea Claſſes certis
locis

locis distribuit , unamque Miseni , alteram Ravennae ad tutelam inferi , & superi maris , collocavit . Sueton. cap. 49. n. 2. Tacitus Annal. 1v. 5. 1. Vegetius de re mil. lib. v. c. 1. Lipsius de Magnit. Rom. 1. 5. Reinesius Cl. IX. pag. 573. ad Inscr. LVII. ad quos Lectorem mittimus .

Animadversione prorsus non indignum τὸ H fere in omnibus his maritimis militaribus saxis , in quibus in extremo versu legitur H. B. M. F. idest Heres bene merenti fecit ; peculiari forma H , sic descriptum .

Reperta ad Mare mortuum
a quodam rustico anno
CIC·IO·CLXXXVIII.

Effossa in antiquo Miseno
eodem anno.

3

D	M
L . TERENTIO . SABINO	
III . SALVTE . MIL . CLAS	
PRAET . MISEN . NAT .	
PANNONIO . AELIVS	
ROMANVS . H . B . M . F .	

4

D	M
C . MVSSIDI . CAPITON	
MIL . CLASS . PR . MISEN .	
EX III . PIETATE . VIX . AN	
NIS . XXXVI . MIL . ANN .	
XVI . TERENTIVS . VALENS	
H . B . M . F .	

3. Idest: Diis Manibus L. Terentio Sabino Triere Salute Militi Classis Praetoriae Misenenensis, vel Misenatum Natione Pannonio Aelius Romanus heres bene merenti fecit.

III . SALVTE . idest , Triere Salute ; non Tertia Salute , ut male nonnulli interpretati sunt . Ita omnino legendum , auctoritate veterum lapidum evincit Fabrettus in praeclarissimo opere Syntagm. de Columna Traiana Cap. VI. pag. 113. Quomodo enim credibile , ut verbis ipsius utar , tot tertias , nullasque vel primas , vel secundas sub eodem nomine obvias esse ? Confirmant hanc lectionem alia exempla , desumta ex marmoreis Tabulis superius allatis pagg. 125.

§ 129. quae extant Florentiae in Hortis D. March. Corsinii
in quibus expresse legitur TRIERE SPE . QVADRIERE FIDE.

Post illam notam III. in maritimis hisce Inscriptionibus additur SALVTE. PIETATE. ATHEN. TIBERI. LVCIFERO. TAVRO. MARTE . IIII. VESTA . a quibus hae Triremes , & Quadriremes nomen habent . Huic a SALVTE nomen ortum . Salus apud Graecos , & Romanos Dea habita est ; unde Romae Salutaris Porta appellata ab eius AEde , quae ei proxima fuit .

In Navibus duo consideranda occurrunt , INSIGNE Graece *παράσημον* dictum , & TUTELA . Haec omnino diversa , & inter se distincta fuisse luculenter ostendit Fabrettus Cap. VI. Syntagm. de Colum. Traiana , allatis insignioribus Poetarum locis . Equidem Insigne , Navis prorae erat vel insculptum , vel pictum . Tutela vero , si-ve Numen Tutelare , cuius curae commissum erat navigium ; cuiusque Simulacrum , vel ligno , vel ebore caelatum , puppi manebat affixum . Ita propemodum navis Alexandrina , quae D. Paulum ex Melita insula in Italiam exposuit , ut habetur in Act. Apost. Cap. ult. v. 11. Castores in *παράσημον* , seu Insigne ad denominandam Navim , non in Tutelam habuit . Utraque clare distinxit Ovidius Eleg. IX. I. Trist.

Est mihi , sitque precor , flavae tutela Minervae ;

Navis & a picta casside nomen habet .

Virgilius AENEID. lib. V. ver. 114. plures Naves describens , quibus ab Insignibus , quae ferebant , nomen impositum , sic ait :

Prima pares ineunt gravibus certamina remis

Quattuor , ex omni delectae classe , carinae .

Velocem Mnestheus agit acri remige PISTRIN ,

Mox Italus Mnestheus , genus a quo nomine Memmi ,

Ingentemque Gyas ingenti mole CHIMAERAM ,

Urbis opus : triplici pubes quam Dardana versu

Impellunt ; terno confurgunt ordine remi .

Sergestusque , domus tenet a quo Sergia nomen ,

CENTAVRO invehitur magna ; SCYLLAque Cloanthus

Caerulea : genus unde tibi , Romane Cluenti .

Ab huius CENTAVRI nomine Veneti Ducariam suam Navim , aus
Senatoriam ,

Senatoriam, elegantissimam illam quidem, & pictura auroque praefulgentem, Bucentoro, quasi Bucentaurum appellant, quod antea docti viri notarunt.

In hac Inscriptione, ut in aliis pluribus videre est, cum vitae, tum militiae anni tacentur. AELIVS. ROMANVS, nomen non patriae, sed hominis, ut Florentinus vetus I. C.

Has Maritimas antiquas Tabulas Cl. V. Petrus Andreas Andreinius Antiquitatum omnium indagator studiosissimus cum Neapoli versaretur anno CIQ. IQ. CLXXXVIII. summo labore acquisivit, & comparavit.

4. *Idest. Diis Manibus C. Mussidii Capitonis Militis Classis Praetoriae Misensis ex Triere Pietate vixit annis xxxvi. militavit annis xvi. Terentius Valens heres bene merenti fecit.*

III. PIETATE. *Pietas a Romanis Dea credita est, quae Aedem habuit Romae eo in loco, ubi postea Marcelli Theatrum extructum fuit, ut est auctor Plinius Lib. VII. c. 36.*

MIL. ANN. XVI. *idest, stipendia sexdecim meruit; Cum autem vixerit annis xxxvi. profecto liquet, anno aetatis suae xx. primum militiam auspicatum fuisse.*

In his, aliisque Classiariorum Inscriptionibus observo, nusquam patris praenomen legi, quod in aliorum Militum perraro tacetur.

*Ex rudibus antiqui Miseni, effossae anno
CIQ. IQ. CLXXXVIII.*

5

D	M
C. PETICI. HERACLI. N.	
AEGAR. M. III. ATHEN.	
VIX. AN. XXX. MIL. AN. XII	
VALERIA. THEODOTE	
VXOR. ET. B. M. F.	

6

D	M
VALERI HIC. HIERAC. L	
SITVS. VIXIT. AN. V. MENS. II	
DIEBVS. XI. VALERIVS. GER	
MANVS. OPTI. III. TIBERI. PA	
TER. PIENTIS. FILIO. SVO. FE	
CIT. MISERRIMO.	

5. *Idest. Diis Manibus C. Peticii Heraclii Natione Aegarenfis.*

rensis . Militis Triere Athena . Vixit annis xxx. militavit annis xii. Valeria Theodote uxor et heres bene merenti fecit .

Aegara Urbs Lydiae , Ptolemaeo Geogr. lib. V. & Abrahamo Ortelio teste , Gr. Αἰγάρα .

Huius VALERIAE . THEODOTES Soror forsitan fuerit ANTONIA . THEODOTE , cuius meminit Neapolitanum marmor dicatum Militi Classis Praetoriae Misenatum apud Reinesium Cl. VIII. pag. 523. Inscr. XXXV.

THEODOTE . Θεοδότη . a Deo data .

6. OPTI. f. OPTIO. Optio , ut ait Reinesius ad Inscr. III. Cl. I. pag. 11. est adiutor Centurionis , vel alterius ordinarii a Tribuno datus , tanquam eius vel valetudine praepediti , vel negotiis aliis obruti , vel absentis Vicarius , & rerum eius privatarum administer ; tanquam adoptatus quidam , selectus , & ascitus . Vide etiam Rosinum Antiq. Rom. lib. X. cap. VII.

III. TIBERI. Triere Tiberi . Triere in vetustis lapidibus expresse legitur , a Greco τριήρης . non Triremi , etiamsi idem significet , unde etiam TRIERARCHI appellatio apud Tacitum Hist. II. c. 9. datae a classae Misenensi duae triremes ad prosequendum eum , quibus Cythnam insulam tenuit ; nec defuere qui Trierarchos nomine Neronis accirent . Singulis navibus singulos praefuisse Trierarchos ostendit Schefferus de Mil. Nav. l. IV. cap. VI. TIBERI. Tiberis , vel Thybris celeberrimus Italiae fluvius , qui e radicibus Montis Apennini ex Etruria Romam decurrit , quondam Tuscos dividens , de quo Virgilius AEn. lib. VIII. v. 330. Ab hoc fluvio huius Triereos denominatio ; quemadmodum apud Reinesium Cl. VIII. pag. 530. in Neapolitana Inscriptione : III. EUPHRATE , ab Euphrate Mesopotamiae fluvio trieres nomen habet . Nam Flumina veteres pro Numinibus , & Diis coluere , eisque immolare victimas , comaeque primitias consecrare consueverunt , ut eruditi omnes norunt .

Inventae eodem in loco anno **CIO. IO. C. LXXXVII.**

7

D . M
ANTONIAE . DOMINAE
VIX . ANN . XIX . CAMVRIVS
COLO . HARM . III . LVCIFER .
CONIVGI . SANCTISSIMAE . ET
ANTONIVS . COLO . MATRI .
SANCTISSIMAE . B . M . P . .

8

D . M
VLPIAE . PRIMIGENIAE
<i>sic</i> SANCTISSIMA . FEMINA
VIXIT . ANNIS . XXX
IVLIVS . SEVERVS . O . III . LV
CIFERO . CONIVGI . KA
RISSIMAE . ET . SVI
AMANTISSIMAE
B . M . F .

7. HARM. Haeret mihi aqua in interpretatione huius notae, aliorum esto provincia. III. LVCIFER. hoc est Triere Lucifero, accepto forsitan nomine a Lucifero, Veneris stella, quae Solem antegreditur; de qua pereleganter Virgilius *AEn. lib. VIII. v. 589.*

Qualis, ubi Oceani perfusus Lucifer unda,
Quem Venus ante alios astrorum diligit ignis,
Extulit os sacrum caelo, tenebrasque resolvit.

Luciferi appellati etiam Lunae equi. Ovid. *Epist. II.*

Iam novies erat orta soror pulcherrima Phoebi,
Denaque Luciferos Luna premebat equos.

B. M. P. idest Bene merenti posuit.

8. VLPIAE. PRIMIGENIAE. *Primigeniae, πρωτογένης.* Hoc cognomine culta a Romanis Fortuna, cui in vetustis lapidibus plurima vota persoluta leguntur.

IVLIVS. SEVERVS. O. III. LVCIFERO. hoc est Iulius Severus Centurio Triere Lucifero. Centurionis Classarii meminit Tacitus *Annal. lib. XIV. ubi ait: Tu quoque me deferis, prolocuta, [Agrippina] respicit Anicetum Trierarcho Herculeo, & Oloarito Centurione Classario, comitatum.*

9

D	.	M
C. VALERI	.	GERMANI
MIL. EX. CL. PR. MIS		
III. TAVRO. STIP. XXV		
NAT. SARDVS		
MESTRIA. EVHODIA		
H. B. M. F		

10

D	.	M
ANTONIO. RVFO. MA		
NIPVLAR. P. CL. PR. RA		
VENNAT. III. MARTE. VI		
XIT. ANN. XXX. MIL. ANN. XV		
IVLIVS. PHILIPPVS. HERES. B		
M. F		

9. *Idest*: Diis Manibus C. Valerii Germani Militis ex Classe Praetoria Misfenensi Triere Tauro stipendiorum xxv. natione Sardus Mestria Evhodia heres bene merenti fecit.

III. TAVRO. *Huius navis insigne Taurus; a quo etiam appellata fuerit ea navis, quae Europam Agenoris regis filiam rapuit; quae ansam dedit fabulae Europae a Iove tauro raptae, de qua Ovidius Metamorph. Lib. II.*

STIP. XXV. *Perpicuum est ex hoc stipendiorum numero, C. Valerium Germanum vigintiquinque annis militasse; unumque stipendium, sive annum ei defuisse, ut accepta honesta Missione, quae vicena, & sena stipendia meritis, ut supra ostendimus, dabatur, militia liberaretur. Verum quandoque octona, & vicena stipendia emereri Classarios Milites debuisse, ut honeste mitterentur, colligimus ex acnea lamina penes Picchiatum Neapolitanum Regium Architectum, in qua formula Honestae Missiois datae ab Imperatoribus M. Iulio Philippo patre, & filio, militibus Classis Praetoriae Misfenensis, anno U. C. 1000. & Chr. 248. quam primus vulgavit Fabrettus Cap. III. pag. 70. Syntagm. de Columna Traiani, & Cap. X. pag. 687. num. 96. Inscript. Antiq. & Sponius Miscell. Erud. Antiq. Sect. VII. pag. 244.*

NAT. SARDVS. *i. Natione Sardus; ex Sardinia, insula in mari Libyco, quae a Stephano, & Graecis dicitur σαρδῶ.*

EVHODIA. *Cum adspiratione perpetuo legitur in anti-*

quis lapidibus ; nam *Hodos* , via , adspiratur . Ita *proboemium* cum adspiratione in medio ; *Home* enim , cantilena adspiratur .

Protulit Vignolius Veter. Inscr. Selectarum Class. II. pag. 297. In quarto versu STEP. XXV. edidit ; verum in notis STIP. XXV. legendum observavit .

IO. MANIPVLAR . P . CL . PR . RAVENNAT . *Hoc est Manipularium Praefecto Classis Praetoriae Ravennatis ; ut interpretatur Vignolius , qui & hanc Inscriptionem primus luce donavit Cl. II. Vet. Inscr. Select. pag. 296. Miles Manipularis unus e manipulo , qui & manipularis dicitur absolute . Cicero ad Attic. lib. IX. Epist. X. Amens mihi fuisse videor a principio , & me una haec res torquet , quod non omnibus in rebus labentem , vel potius ruentem Pompeium tanquam unus manipularis secutus sim . In Puteolano marmore apud Gruterum pag. DLX. I. legitur : D . M . C . SENIO . SEVERO MANIPVLARIO . EX . III . FIDE . NATIONE . BESSVS . &c . & in sequenti Puteolano apud Reinesium Cl. VIII. pag. 527. Inscr. XLIV. quod explicat Capacius lib. XI. Hist. Neapol. Cap. 24. pag. 725. & ipse Reinesius loco superscripto ; ille vocem NEPTVNIO interpretatur de Numine , & Templo NEPTVNI apud Puteolanos ; hic de NEPTVNIO , patria Marci Valerii Dexterii : quem ea , qua pollet doctrina , & ingenio , LIBRARIUM MANIPVLAREM fuisse affirmat ; videlicet , tractandis rationibus Manipularium suorum in Coborte Dacica , aliisque huiusmodi muniis obeundis , addictum . Insuper etiam , mutatis quatuor his unitatum signis IIII. in literas , exire facit MIL ; ut L. Calvisius Cerealis miles fuerit Dacicae Cohortis , & heres . Verum ut rarissimam hanc maritimam Tabulam venerandae , & eruditae Antiquitatis Cultores expendant , primo heic loco , ut ut iacet , apud ipsum Reinesium expono ; e regione vero ut egomet legendam putarem , describo .*

D . M .
M . VALERIVS . DEXTER . LIB .
NEPTVNIO . MANIPVLARIS
L . CALVISIVS . CEREALIS . IIII .
DACI . COHERES

D . M .
M . VALERIVS . DEXTER . LIB .
NEPTVNO . MANIPVLARIS
L . CALVISIVS . CEREALIS . IIII
DACICO . HERES

Hoc igitur si placet sensu: Lucius Calvisius Cerealis miles Quadriere cognomine Dacico heres, sepulcralem titulum ponit Diis Manibus M. Valerii Dexterī Manipularis Liburna, idest navis, denominatione Neptuno. Fabrettus cum nonnullis aliis maritimis, relata ex Reinesio hac Tabula, Cap. V. pag. 366. Inscr. 123. versui L. CALVISIVS . CEREALES . IIII DACI . COHERES , in ora Inscriptionis addidit forsan III. PACE. Ansam meae vel coniecturae, vel interpretationi dedit aliud Puteolanum marmor apud Vignolium Cl. II. Select. Inscriptionum pag. 297. in quo legitur D. M. C. IVLIO DIODORO . MIL . CLASS . PR . MISEN . IIII . DACICO . NAT . B . . . . f. Bessus . VIX . ANN . XLV . MIL . . TI . CLAVDIVS . PATE . . . SCRIBA . HERES . . . .

Liburnae naves quae fuerint innuit Suidas hisce verbis: Λιβυρρικὰ, ἑπὶ ἡσαν, ἔ κατὰ τὸν τριπαραρχικὸν ἐχηματισμέναι τύπων, ἀλλὰ λεπτωτέραι, χαλεμβολοίτε, καὶ ἰχυραὶ, καὶ κατὰφρακταί, καὶ τάχος αὐτῶν ἀπιστον. Liburnicae naves erant non ad triremium formam aedificatae, sed magis piraticarum more extructae, fortes, constitatae, & celeritate incredibili. Appian. in Bell. Illyr. ἔτι νῦν Ῥωμαῖοι τὰ κῆφα καὶ ὄρεα δίκροτα, λιβυρινίδας προσαγορεύουσιν. unde etiam nunc celeres levesque biremes Romanis Liburnicae vocantur; quare Lucanus lib. III.

Ordine contentae gemino creviffe Liburnae.

Horatius Epod. I. ad Maecenatem.

Ibis Liburnis inter alta navium,
Amice, propugnacula.

His utebantur cum navale praelium ordinarent, discurrentes inter naves maiores, & militiam ordinantes; equidem unico remorum pulsu velocissime progrediebantur, ut describit Silius lib. XIII.

Quanta est vis agili per caerula summa Liburnae,
Quae pariter, quoties revocatae ad pectora tonfae
Percussere fretum, ventis fugit ocyor, & se
Quam longa est uno remorum praeterit ictu.

Nomen his ortum a Liburnis populis in Illyrico, qui olim velocibus navibus usi Ionium mare, insulasque praedabantur, ut supra innuimus pag. 127. ad Inscript. num. 13. Vegetii quoque auctoritate firmari potest, qui lib. IV. cap. 33. ait: Augusto dimicante, Actiaco

Aetiaco praelio, cum Liburnorum auxiliis praecipue victus fuisset Antonius, experimento tanti certaminis patuit, Liburnorum naves ceteris aptiores. Ergo similitudine, & nomine usurpato, ad eorum instar classem Romani Principes texuerunt. *Consulendus Ioannes Schefferus de Navali Militia Veterum lib. II. cap. 2. qui de his erudite, & luculenter egit.*

Neque vero silentio praetereundi sunt antiqui lapides, qui Liburnarum mentionem diserte faciunt. In Puteolano apud Fabrettum Antiq. Inscr. Cap. V. pag. 366. n. 124. legitur. DIS. M. G. VALERIO. FINITO. OPTIONI. LIBVR. NEPT. EX. CL. PR. MISEN &c. & in Ravennate ibidem num. 121. & Cap. IV. Syntagm. de Colum. Traian. pag. 115. DE. LIBVRNA. DIANA. & Caporlae ad Ecclesiam Maiorem ex Reinesio Ep. XLI. pag. 228. DE. LIBVRN. CLVPEO. His addimus Florentinam superius allatam Tabulam in Urbanis Hortis D. March. Corsinii pag. 125. Inscr. n. 13. quae praefert LIBVRNA FIDEI.

CL. PR. RAVENNAT. III. MARTE. Hoc est: Classis Praetoriae Ravennatis Triere Marte. A Classe Ravennatium nomen forsitan accepit Classense Monasterium, Ravennae proximum, quod usque hodie vulgo Classi appellatur.

11

DIS . MANIBVS
L . VALERIO . MAR
TIALI . MILIT . EX
CLASSE . PR . MISENI
EX . IIII . VESTA . NATIO
NE . BESSVS . MIL . AN
NIS . IIX . VIX . AN . XXX
FECIT . M . VALERIVS
ASTER . FRATRI . BENE
MERENTI .

*Inventa an. CIO IO CLXXXVIII.
in antiquo Miseno, una cum mar-
morea Statua L. Percenni, ornata
nauticis instrumentis, acrostoliis,
& gladio dextro lateri ligato.*

12

DIS . MAN
L . PERCENNIO . MAXIM .
GVBERNATORI . EX . CLASS
PRAETORIA . MISENENS
VIXIT . ANN . XXXXVI
MILITAVIT

11. EX. ΠΙΙ. VESTA. *idest*, Ex quadriere Vesta. NATI-
 ONE. BESSVS. *Bessi populi Thraciae, teste Plinio lib. IV. Cap. 11. De
 his Ovidius lib. VI. Trist.*

Vivere quam miserum est inter Bessosque Getasque.

M. VALERIUS ASTER. Gr. ἀστήρ, stella. *Alludit ad hoc no-
 men Epigramma Platonis,*

Ἀστέρας ἠσαθρῆς Ἀστὴρ ἔμός. ἔθε γενόμην
 Οὐρανός, ὡς πολλοῖς ὀμμασιν ἔς σε βλέπω.

quod eleganter sic vertit V. Cl. Muretus Comment. in Catull. Carm.

Stella meus, stellas dum suspicis, ipse utinam sim
 Caelum, oculis ut te pluribus aspiciam.

12. GUBERNATORI. Gubernator. Gr. κυβερνήτης. *rector na-
 vis, qui clavum moderatur. Cicer. de Senect. Gubernator clavum
 tenens sedet in puppi. Virgilius lib. V. Aeneid. v. 12. & 15.*

Ipse gubernator puppi Palinurus ab alta:

Colligere arma iubet, validisque incumbere remis.
 & lib. X. de Aenea Palinuro succedente v. 218.

Ipse sedens, clavumque regit, velisque ministrat.

*Summa in Gubernatore requirebatur scientia, Syderum, ventorum;
 portuum, locorum cognitio; denique gubernaculorum velorumque iusta
 administratio; quae omnia complexus est Acoetes apud Ovid. lib. III.
 Metamorph. in fabula Bacchi. Gubernatoris habitum descripsit Plau-
 tus Act. IV. Sc. 4. ver. 41. Mil. Glor. Vide Schefferum de Mil.
 Nav. lib. II. Cap. VII. Protulit Vignol. hanc Inscr. pag. 293. Cl. II. Se-
 lect. Vet. Inscr.*

Inventa die 30. Maii CIO-ID.C.LXXXIX. inter rudera antiqui Miseni.

13

D . M C. ANNI. DRACONIS. VETERAN. CL. PR. MIS. NATIONE. GYPTI VIXIT. ANN. LX. ANNIA DIONYSIAS. LIBERTA. ET. HERES BENEMER. FECIT
---

13. NATIONE. GYPTI. *idest* Natione Aegyptii. *Vignolius
 habet NATIONE. CYPR. pag. 292.* Frag-

*Fragmentum praegrande marmoreum, ibidem effossum anno
C10. 10. CLXXXVI. utraque parte insculptum.*

14

D . M

M . P E T R O N I . V A L E N
T I S . V E T E R . E X . C L A S . P R . M I .
P E T R O N I A . P R I M A . P A T R O N O . B E N E M E R E N T I

L E G . V I I . M A C E D O N I C . P R
L E G . I I I . S C Y T H I C . T R I B . C O H
P R I M I P I L O . I T E R . L E G . X V I . G A
P R O C . T I . C L A V D I . C A E S A R I S . A V
D

14. VETER. EX. CLAS. PR. MI. *Hoc est*, Veterani ex Classe Praetoria Misenenfi. *Primus hunc titulum protulit P. Iohannes Mabillonius doctrina, & pietate longe clarissimus Itiner. Ital. pag. 146.*

LEG. VII. MACEDONIC. PR. &c. *hoc est*, Legionis Septimae Macedonicae, Praefecto Legionis Quartae Scythicae, Tribuno Cohortis &c. *Vegetius lib. IV. cap. XXXI.* Apud Misenum ergo, & Ravennam singulae legiones cum classibus stabant.

PRIMIPILO. ITER. *id.* Primipilo iterum. Primipilus, qui apud *Quintilianum lib. VI. Plinium Hist. lib. X.* & in vetustis Saxis Primipilaris dicitur, fuit primus Centurio inter decem Centuriones

nes

nes Triariorum . Livius lib. VII. sic docet : P. Salonius alternis prope annis , & Tribunus militum , & primus Centurio , erat , quem nunc Primipilum appellant . Idem lib. VIII. Duo Primipili ex utraque acie inter Triarios erant . Primipilum a Primo pilo fuisse diversum , librorum , & antiquorum lapidum auctoritate luculenter probat doctissimus Aldus Manutius Scholiis in Sallustii de Bello Jugurthino . Nam Primus pilus , ut ipse ait , non centurio , sed centurionatus fuit ; quem ordinem Centurio Primipilus ducebat . Vegetius Primipilum aquilae praefuisse , quod erat signum legionis lib. II. demonstrat . Fabrettus in Syn- tagm. de Columna Traiani Cap. VII. pag. 188. & sequentibus , credit Primipili Centurionem fuisse , eundemmet Aquiliferum ; & aquilae nedum praefuisse , ut ex Vegetio scimus , sed etiam illam gestasse , ad quem lectores mittimus .

PROC. TI. CLAUDI. CAESARIS . AV . idest Procuratoris Tiberii Claudii Caesaris Augusti .

Effossae anno CIOIO.C.LXXXVIII. .

<p>15 D . M</p> <p>L . VRBINIO . QVAR TINO . MIL . EX . CLAS PR . MISEN . 7 . FAENI IVSTI . NAT . AFER . VIX. ANN . LX . MILITAVIT ANNIS . XXV . FECIT L.VALERIVS.SATVRN.H.BM</p>	<p>16 DIS . MANIBVS</p> <p>Q . VALERIO . POLLI ONI . SCR . ET . VALE RIAE . HIERONIDI . LIB. EIVS . D . CAESERNIVS FLORVS . ET . MINVCIVS APER . SCR . HEREDES . PA TRONIS . OB . MERITA</p>
---	--

15. 7 . FAENI . IVSTI . idest Centuria Faenii Iusti .

NAT . AFER . hoc est Natione Afer ; ex Africa .

16. Q . VALERIO . POLLIONI . Paullus diminutivum facit Πολλίωνα .

SCR . idest Scribae . Scribarum officium in his Classibus for- sitan fuerit in tractandis Classiariorum , vel Praefecti earundem

rationibus ; scribendis quoque militum remigumque nominibus , stipendiis , annonis , comteatu , excubiis , vigiliis , aliisque huiusmodi munitis .

17

D . M
AVRELIO . DO
MNIONI . MILITI
VIXIT. AN̄ XXVII. AV
RELIVS . CAIANVS
ET . AVRELIVS . SA
MVS . HEREDES
B . M . FEC .

18

IVLIVS . BALERIANVS
QVI . VIXIT . ANNIS . B . XX
NATALI . SVO . D .
SODALICIARIVS
BONVS . AMORATVS
FILETIVS . VSQVE . AT . FOTSA

17. *Vignolius protulit primus Inscr. Sel. Cl. II. pag. 289. In quinto versu dedit AVRELIVS . CAIANVS .*

18. *BALERIANVS . i . VALERIANVS . In Pandectis Flor. B ; & V , confunduntur . VIXIT . ANNIS . B . XX . i . Vixit annis bene viginti . Apud Fabr. Cap. III. pag. 148. Inscr. 189. legitur in laudem Q. Fabii Ianuarii VIXIT . BENE . ET . CONSUMMAVIT . BENE ; & in alia 592. pag. 222. eiusdem Capituli VIXIT . BENE . IACET . SECVRUS . In Christianis Inscriptionibus haec phrasis non raro occurrit .*

NATALI . SVO . D . idest Natali suo decessit ; mortuus eo die , quo natus . Huic adsimiles Inscriptiones affert Fabrettus Cap. III. pag. 329. & hanc , sed male in secundo v. N . XX . pro B . XX .

SODALICIARIVS . Sodaliciariam dicit Anulenam Certam alatum supra marmor pag. 116. n. 97 .

FILETIVS . forte PHILETVS . Φίλιππος . dilectus ?

VSQVE . AT . FOTSA . idest VSQVE AD FOSSAM . idest usque ad sepulcrum . Fossa , & fossale pro sepulcro , Latinitate Ecclesiastica

Ecclesiastica dicitur, eademque Fossarius pro Vespillone in Christianis Inscriptionibus. Epitaphium Bedae:

Hac sunt in fossa Bedae venerabilis ossa.

Apud Christianos primus fuit Clericorum in Ecclesia Fossariorum gradus, qui humandis fidelium corporibus curam impendebant. Vide Glossarium Du-Fresne in voce Fossa, & Reinesium Cl. XX. pag. 988. ad Inscr. CCCXCII. Seol, Hebr. sepulcrum, inferi, fossa.

19

DIS . MANIBVS
M . ANTONIO . CAPITONI
VETERANO . EX . CLASSE
PRAETORIA . MISENENSI
ANTONIA . RESTITVTA
PATRONA . BENEMERENTI

20

D . M
M . ANTEI . BASSI . MIL . . . . .
PR . MIS . NATIONE . . . . .
VIXIT . ANN . XXXX . . . . .
L . LVCRETIVS . CAPITO . ET . MAXI
MIVS . SVCCESVS . B . M
PROC . COC . . . . FORVLIANO

19. Apud Vignolium Inscr. Select. Cl. II. pag. 288. In primo versu dedit, DIS . MANIBVS. In tertio, EX CLASSI.

20. FORVLIANO . i. FOROIVLIANO.

21

D . M
AVRELIO . MAXIMO
VIXIT . AN . XXX . M . III . D . X
MIL . ANN . VII . IN . CL . PR . M .
NEMONIA . . . . .
. . . . .

22

. . . . .
. . . . .
LIT . AN . . . . .
IT . AN . . . . .
NAT . . . . AL . . . . .
CLODIA . PIRO . . . . .
CONIVX . ET . HER
B . M . C . F .

21. IN . CL . PR . M. idest In Classe Praetoria Misenensi. Dedit Vignolius Inscr. Select. Cl. II. pag. 292.

22. CLODIA . PIRO . . . . lege CLODIA . PIROCLEA, ut ex sequenti Inscriptione patet. Gr. περιόκλεια.

23

D . M
 CLODIAE . PI
 ROCLEAE . VIX
 ANNIS . XXXX
 LVCIA.HAMONIL
 LA . NEPOS . ET
 HERES . B . M . F .

24

IVLIVS . SECVN
 DINVS . QVI . BIX
 IT . ANNIS . XVI
 LICINIA . FELICI
 TAS . FILIO . BEN
 E . M . F .

25

D . M
 FABIAE . IVSTAE . QVAE . VIXIT . AN
 NIS . XXXI . MENS . VNO . DIEB . XXI
 L . FABIVS . CRESCENS . CONIVGI . KA
 RISSIMAE . D . S . B . M . FECIT . SIBI . ET .
 CL . ASCLEPIO . FRATRI . ET . LIBERT
 LIBERTABVSQ . POSTERISQ . EO
 RVM .

26

L . MIMMIVS . TERENCEIANVS . QVI . VI
 XIT . ANNIS . XVIII . DIEBVS . XXX . ET . VI
 XIT . SVpra . MATRE . SVA . MESIBVS . VI *sic*
 D . XXI . SENTINIVS . PAT . FIL . DVLCISSIMO

23. *Edidit Vignolius Inscr. Select. Cl. II. pag. 288. In quinto versu habet LVCIA . AMONILLA.*

25. D . S . B . M . *hoc est* : De se bene meritaе , vel bene merenti . *Dedit Vignolius Inscr. Select. Cl. II. pag. 309.*

27

T . FLAVIVS . PARIS . FECIT
 MARCIAE . AVRAE . COIVGI
 BENE . ME . ET . AEGLANIO
 GENIALI . ET . TYCHE . CONTVBE
 RNALI . SVAE . POSSIDENDVM
 MINIMENTV *fic*

28

D M
 CARPOACTORI
 QVI . VIXIT . ANNIS
 XXV . BENEMEREN
 TI . PRAXITELES . COL
 LEGA , FECIT

29

D . M . S
 M . ANTONIVS . AE *fic*
 PIGONVS . TVRRANIAE
 SABINAE . CONIVGI
 B . M . F
 QVAE . VIX . AN . XL . MES . III
 ITEM . LIBERTIS . LIBERTABVS
 QVAE . POSTERISQVAE . AEORVM

30

D . M
 M . AVRELIO . M . F
 AELIA . GALL
 VIVINACIO
 MIL . COH . IV . PR
 VIXS . ANN . XLV
 MIL . ANN . XIII
 AVRELIA . NICE
 MARITO . SVO
 B . M . POSVIT

27. BENE . ME . *hoc est*: bene merenti, vel, bene meritae. *Produxit Vignolius Inscr. Select. Cl. II. pag. 287. in secundo v. CONIVGI, in tertio AECIANIO.*

28. CARPOACTORI, *forſitan legendum* CARPO . ACTORI . *ideſt* Hiſtrioni Comoedo . ὑποκριτή .

PRAXITELES . COLLEGA . *πραξιτέλης* . Quaedam Graeca meretrix adolescenti cuidam non ita ſui profuſo ; *Vale* , inquit , *Amor Phidiae* , alludens ad *φειδῶ* , *parcimoniam* . ille autem contra eam appellavit , par pari rependens , ut eam morderet , *Venerem Praxitelis* . Praxiteles enim *veſtigalium exactorem* ſignificat .

30. VIXS . *i* . Vixit . *In Oroſio Mediceo* , exſtitit , exſecratus . *Vignolius exhibuit Inscr. Sel. Cl. II. pag. 295. In primis duob. verſib. dedit* M . AVR . M . FILO . GALE . *In ſeptimo* MIL . ANN . XIII .

31

. . . . .	CESSVS	III		
C .	ANTONIVS . FELIX	III	M .	ANTONIVS .
				IIII
CALPVRNIVS .	SILENVS .	II	LVTYTIVS .	IIII
CALPVRNIVS .	CARIVS .	II	HERMA	III
NEMESIVS .	MERCVRIVS .	II	EVTYCHIVS .	IIII
L .	COMINIVS		NICEPHORVS .	III
C .	FONTEIVS . HERMA .	I	VICTOR .	III
L .	STATIVS . HERMES .	I	MERCVRIVS .	II
C .	ANTVS . NEDIMVS .	I	ROMVLVS .	I
POMPEIVS .	MASCANNANVS .	I	NICEPHOR .	I
C .	ANTONIVS . FVSCVS .	I		
. . .	aiMILIVS . VITALIS .	I		

DEDIC . K . OCTOBR

31. *Hoc fragmentum spectare videtur ad Milites Classium Praetoriarum Misenensium. Ex una parte reor militum descripta nomina; ex altera vel nautarum, vel remigum, cum minime habeant adscripta praenomina, & nomina.*

NEDIMVS. Gr. νίδυμος. Homer. νίδυμος ὕπνος.

Vignolius in undecimo versu edidit G. ANTONIVS. EVSCVS. pro C. ANTONIVS. FVSCVS. Inscr. Select. Cl. II. pag. 291.

32

TVLLIA. M. L. HELENA. SIBI. ET
M. TVLLIO. M. L. TIMONI. PATRO
FAVORI . L.   L. TAMPIVS . L. L.
AVCTO . L.   ANTEROS. SIBI. ET
ANTIOCHO . L. FELICIONI . L. ET
POSTERISCE FLORO . L. ET
SVIS   VITALINI. L. ET
POSTERISQVE. SVIS

sic

33
 D . M
 I V L I A E
 A P H R O D I S I A E
 M A T R I
 L . A N T O N I V S
 A R I S T O . I V N I O R
 B . M . F.

34
 D . M
 C. SALLVSTIVS. MARCI
 ANVS. ITALIC. AN. VIII
 M. II. BRENNIA. MAR
 CIANE. MATER. FILIO
 DVLCISSIMO. ET. PI
 ENTISSIMO. B. M. F.

35
 D M. CAECILIAE.
 EVPRAESIAE. SABI
 NA. NVTRICI. SV
 AE. B. M. F.

36
 Y A C I N T H I
 I V L I A E
 A V G V S T

37
 D . M
 D O N A T A . H . S
 E S T . V I X I T . A N
 N I S . X V I . S A L
 V I V S . C O N I V G . P I
 I S S I M . F E C I T

38
 D . M
 L V C I A E . C E L E R I N A E
 Q V A E . E T . V I C T O R I A . V I X I T
 A N N . X X I I I . L . P E T R O N
 F O R T V N A T V S . C O N I V G I
 D V L C I S S I M . F E C I T

32. ANTEROSI pro ANTEROS legitur apud Vignolium, Inscr. Select. Cl. II. pag. 289. FELICIONI. Φελικίωνι.

33. Vignol. pag. 290. dedit APHRODISEAE, & B. M. POSVIT.

34. In quarto, & quinto versu Vignolius pag. 295. edidit BRIN-
 NIA, pro BRENNIA, & MARCIANA, pro MARCIANE.

36. YACINTHI. lege HYACINTHI. Romana Inscriptio apud
 Gruterum alium Hyacintbam Augusti libertum exhibet, qui cum Do-
 mitia Itala vivens monumentum sibi facit pag. DCXIII. 6.

37. DONATA. H. S EST. videlicet Donata hic sita est.

38. Protulit Vignolius Inscr. Select. Cl. II. pag. 286.

In vase vitreo.

39

ANTIPATRA
DVLICIS TVA
HIC SO ET NON SO

40

ΕΥΟΔΙ
ΓΛΥΚΥ
ΤΑΤΕ

41

HERMETIS . . . . .
VIX. ANN. XVIII
IVLIVS. ANTIO. H . . .

*Effossa in antiquo Miseno anno
CIC·IO·C·LXXXV. die XII.
Aprilis.*

42

TAVRISCO

43

In laterculo.

PRIMIGENI
DOMITIOR SE

44

PHILAR
LIVIAE

40. *Idest: Evodi dulcissime. Retulit, & laudavit convivalem
huius Vasis acclamationem V. Clarissimus Philippus Senator Bonaro-
tius in Observ. in fragm. Vitr. Vas. Coemeter. pag. 162. & Tabula
XXIV. figuram exhibuit. Huiusmodi vasa γραμματικὰ ποτήρια, hoc
est literata Vasa, appellantur ab Athenaeo lib. XI. c. 45.*

43. *Forte PRIMIGENI DOMITIORVM SERVI. In lateritio
penes Vignolium: PRIMIGEN DVO DOMITIOR SER F. Inscr.
Sel. pag. 327.*

Ta-

SER GALBA IMPERA TOR CAESAR AVGVST
 PONTIF MAX TRIB POT COS DES II
 VETERANIS QUI MILITAVERVNT IN LECIONE
 I ADINTRICE HONESTA AMMISSIONEM ET
 CIVITATEM DEDIT QVORVM NOMINA SVB
 SCRIPTASVNT ET SLS LIBERIS POSTERISQVE
 EORVM ET CONVBLVM CVM VXORIBVS
 QVA SVNCHABVSSENT CVM EST CIVITAS
 ILLIS DATA ANTESIOVI CAELIBES ESSENT CVM
 ILLIS QVAS POSTEA DVXISSENT DVMTAXAT
 SINGVLIS SINGVLAS. & D

XI K IAN
 C BELLICO NATALE COS
 P CORNELIO SCIPIONE
 DIOMEDI ARTEMONISE
 PHRYGIA
 DESCRIPTVM METRE COGNITVM EX TABVLAE
 NEA QVAE FAX EST ROMAE IN CAPITOLIO
 IN ARA CENTISILLAE

SER GALBA IMPERATOR CAESAR AVGVSTVS
 PONTIFENMAX TRIB POT COS DES II
 VETERANIS QVIMILITAVERVNT IN LECIONI
 I ADINTRICE HONESTA AMMISSIONEM ET CIVI
 TATEM DEDIT QVORVM NOMINA SVB SCRITA
 SVNT ET SLS LIBERIS POSTERISQVE EORVM
 ET CONVBLVM CVM VXORIBVS QVA SVNCH
 ABVSSENT CVM EST CIVITAS ILLIS DATA
 ANTESIOVI CAELIBES ESSENT CVM ILLIS QVA
 SVNCHABVSSENT DVMTAXAT SINGVLIS SINGVLAS
 DVXISSENT DVMTAXAT SINGVLIS SINGVLAS
 AD. XI K IAN
 C BELLICO NATALE P CORNELIO
 SCIPIONE COS
 DIOMEDI ARTEMONISE PHRYGIA VNIC
 DESCRIPTVM METRE COGNITVM EX TABVLAE
 NEA QVAE FAX EST ROMAE IN CAPITOLIO
 IN ARA CENTISILLAE

PARDALASARD
 MI. SARDIAN
 QV. FID. NI. MAO
 NIIN
 LBON. S. ARD
 CERIALIS. SARD
 AEM. PRO VIN
 CIAL
 IPRISVS
 SARDIUM
 T. IVLIVS
 C. IULI. C. F. COL
 T. F. FONTEIVS
 P. CALP. T. P. F.
 M. ARRI. R. V. F.

Honesti Missio Ser.

SER. CALBA IMPERA^o TORCAE
 PONTIF. MAX. TRIB. POT. CO
 VETERANIS QUI MILITAVERUN
 T AD INTRIC. HON. ESTAM. MI.
 CIVITATEM DEDIT. QVORVM N
 SCRIPTAS VNT. ET SLS LIBERIS P
 EORVM. ET CONVB. LVM. CVM V
 QVA STVNC HABVSSSENT. CVA
 LIS DATA ANTESIONE. CAELIBES
 ILS QVAS POSTEA DVXLSSENT
 SINGVLES SINGVLAS. A. D.

SER. CALBA IMPERATOR CAESAR AVGVSTVS
 PONTIF. MAX. TRIB. POT. COS. DE III

45. *Tabulam exhibeo integram, & sine vocum compendiis.*

Servius Galba Imperator Caesar Augustus Pontifex Maximus Tribuniciae Potestatis Consul designatus secundum.

Veteranis, qui militaverunt in Legione Prima Adiutrice Honestam Missionem & Civitatem dedit. quorum nomina subscripta sunt ipsis liberis posterisque eorum. & Conubium cum uxoribus quas tunc habuissent cum est civitas iis data. aut si qui caelibes essent cum iis quas postea duxissent dumtaxat singuli singulas. ad [vel] ante diem undecimum Calendas Ianuarias. Caio Bellico Natale. Publio Cornelio Scipione Consulibus. Diomedii Artemonis Filio Phrygio. Descriptum & recognitum ex Tabula aenea quae fixa est Romae in Capitolio in Ara Gentis Iuliae.

Tiberius Iulius Pardala Sardinus

Caii Iulii Charmi Sardiniani

Tiberii Claudii Quirina [Tribu] Fidini Maoniani

Caii Iulii Caii Filii Collina [Tribu] Libonis Sardiniani

Tiberius Fonteius Cerialis Sardinus

Publii Graitii Publii Filii A Emilia [Tribu] Provincialis Ipefius
 Marci Arrii Rufi Sardiniani.

Aenea haec Tabula plicatilis huiusce moduli, utraque facie ita aelata, literis ea prorsus forma, quae in aeneo autographo est, quam diligentissime huc relatis, & delineatis; alta unc. xv. cum semisse; lata unc. viii. Formulam exhibet omnium antiquissimam, adeoque rarissimam Honestae Missionis, datae ab Imperatore Servio Sulpicio Galba Veteranis Militibus Legionis Primae Adiutricis; quorum nomina subscripta sunt. Quod attinet ad topographicam Tabulae descriptionem, inventa ea fuit anno CIOICLXXXVIII. mense Ianuario, a quibusdam rusticis in praegrandi quodam Sarcophago, magnis tegulis operto, in quo etiam plures maiores, & minores Urnae vitreae, eruto ab ipsis in quodam praedio Castris ad Mare, vulgo (Castello a Mare) quod antiquitus Stabium appellabatur; cui proximus est Vicus Equestris, qui hodie Vicus [Vico] dicitur, quae loca sunt in Neapolitano Cratere; distatque Neapoli miliaris quin-

decim. Quod felix, faustumque fuit, bono quodam fato venit in manus V. Cl. Petri Andreae Andreinii, ea tempestate Neapoli morantis, qui pretio statim sibi comparavit, & postea in sui ditissimi Florentini Musei ornamentum dicitur. Tanti Viri singulari in me-
 humanitate, primus ego sum, qui optata tandem luce dono, & eruditus Viris, de Antiquitate optime meritis, aeneo autographo in literarum delineatione supra quam dici possit longe simillimum apographum, libens animo, dico, legoque. Probe enim omnes eruditae Vetus-
 statis amatores intelligunt, vel me tacente, quam rarum, & insigne sit hoc monumentum, quantoque in pretio habendum. Equidem rara admodum sunt Servii Galbae Numismata; longe vero variora Marmora. Unica tantum marmorea Basis Romana, Galbae Imperatori dicata reperitur in Gruteri Thesauro pag. CCXXXVIII. 12. in qua idem Consulum par, quod haec praefert Tabula, notatur. Raritatis causa est breve admodum Galbae imperium. Imperavit enim menses septem, ac totidem dies, teste Iosepho lib. V. Bell. cap. 6. qui omnium accuratissime tempus imperii Galbae, Othonis, ac denique Vitellii adnotavit; ut clare ostendit doctissimus Henricus Noris in praeclarissimo, omnique aevo celebrando opere de Anno, & Epochis Syromacedonum Dissert. I. cap. 3. pag. 46. & seqq. Nam dies VIIII. Iunii, qua Nero semet interfecit, A. U. 821. A. Erae Christi 68. C. Silio Italico, & M. Galerio Trachala Consulibus, Galbae fuit Natalis imperii, & Tribuniciae potestatis, qua solus imperare coepit ad diem xv. Ianuarii, qua periit; quo temporis intervallo, numerus mensium septem, totidemque dierum conficitur.

Igitur hi Veterani, qui militaverunt in Legione Prima Adiutrice, quorum nomina in altera aeneae Tabulae facie subscripta sunt, ab Imperatore Galba honesta de causa militia missi fuere, & civitate, & iure conubii, idest legitimi matrimonii, donati cum liberis posterisque suis, XI. Calendas Ianuarias, videlicet viginti quatuor diebus ante necem, & obitum eiusdem; quo tempore cum T. Vinio Rufino collega (non Crispo, ut probat praeclaudatus Noris Epist. Consulari pag. 45. 46. & 47.) Consul secundum designatus fuerat. Iohannes Vignolius Vir praestantissimus, & de Antiquitate optime meritis Veter. Inscr. Selectar. Cl. II. pag. 337. profert in raritatis exemplum insignem aeream laminam T. Vini Consulis nomine

tantum

tantum inscriptam; is enim solus extincto Galba remansit in Consulatu.

Consules, qui in hac aenea Tabula recensentur, C. Bellicus Natalis, & P. Cornelius Scipio Asiaticus, non ordinarii, sed suffecti fuere, Anno U. C. 821. Aerae Christianae 68. Calendis Septembris, teste Huberto Goltio, in Catalogo Consulium. In marmoreo Sarcophago anaglyphico opere elegantissimo, & ornatissimo, qui visitur Pisis in magnifico illo Pisanæ Basilicæ Coemeterio, hic titulus legitur: C. BELLICVS. NATALIS. TEBANIANVS. COS. VIR. FLAVIALIVM. Eiusdem C. Bellici Natalis nomen legitur etiam in Urnula apud Fabretum Cap. II. pag. 108. n. 262.

Data fuit hæc aenea Tabula DIOMEDI ARTEMONIS F. Veterano, cuius nomen non subscribitur, sed primum ab aliis distinctum, & seiunctum ponitur post Consules, ut ipse forsitan eam domi præ aliis adservaret. Semitubus ille aeneus, qui eminet in altera facie, medius inter nomina militum Veteranorum, aeneam Tabulam infixam aliquando fuisse forsitan innuit hasta, eaque vel elatam, vel domi, vel alicubi suspensam in tropæi modum.

PHRYGIO. i. natione Phrygio. Phrygia minoris Asiae Regio, Cariae, Lydiae, Mysiae, & Bithyniae finitima; quarum omnium fines ita coeunt, ut difficile possint distingui, teste Strabone lib. 13. Phrygia etiam apud Strabonem, & Stephanum alia magna, alia parva ad Hellespontum. Utriusque incolae dicuntur Phryges, & Mysii; Phryges quoque appellantur. Gentile Phrix, & Phrygius.

In altera huius aeneae Tabulae facie post ea verba DIOMEDI ARTEMONIS F. PHRYGIA, parvo interiecto spatio, additur VDIC cuius vocis explicatio adhuc summopere meum torquet revera humile ingenium. Verisimilius putarem cum doctis viris, ea voce peculiarem aliquem Phrygiae locum designari, ab aliis distinctum. Fortassis etiam interpretari aliquis posset Veterano DICTO, vel Veterano DICATAM; quasi hæc aenea Tabula Diomedii Artemonis filio Veteranorum primo dicata, idest, data fuerit, ut apud se retineret. Verbo dicare pro dare, usus Virgilius AEn. lib. 1. v. 72. teste Servio:

Conubio iungam stabili propriamque dicabo;
sed hoc est bariolari.

EX AENEA TABVLA QVAE FIXA EST. Ita etiam Leges aereis Tabulis incisae, clavibus ferreis affigebantur parietibus; quod in-

nuit Publ. Ovidius auream aetatem describens *Metamorphos. lib. 1.*
 Poena metusque aberant, nec vincla minantia fixo
 AERE ligabantur.

refigere vero dicebant; quando eas a parietibus amovebant.

Additur horum Veteranorum nominibus Tribus, & patria, quae in nonnullis Honestis Missionibus praetermittitur.

TI. IULIVS PARDALA. SARD. hoc est Sardinus. Sardis Urbs Lydiae. *Plin. lib. V. c. 29.* Civis Sardinus, & Sardinia, Stephano, voce Σάρδης.

MAONIAN. l. MAEONIANI. ex Maconia. Maconia, Gr. Μακωνία, ita prius appellabatur Lydia, Asiae minoris regio.

IPESIVS. Legendum forsitan HYPÆPESIVS, quanquam gensile apud Stephanum sit HYPÆPENVS. nam Hypaepae una est urbium Lydiae. Lydia enim urbes habet Philadelphiam, Hypaepas, Magnesium, & Sardis Croesi regiam, totiusque regionis caput. Profecto quacunque adhibita diligentia reperire numquam potui, quod nam gensile nomen sit τὸ IPESIVS. Finitimum aliquem locum Lydiae ea voce designari non dubito. Caelatoris aliquod erratum forte latet ob PAE & PE smiles syllabas. Neque enim sphaematis quandoque vacant & ipsa Augustei, aureique aevi pretiosa monumenta. In una huius aeneae Tabulae parte legitur PHRYGIO. in altera PHRYGIA. in una, IN ARA GENTIS IULIAE, in altera IN ARA GENTIS IULIA.

Notandum in hac, & in aliis formulis Honestae Missionis constanter legi CONVBIVM, non CONNVBIVM, contra Aldum in Orthographia, qui duplici NN vult scribendum ratione compositionis. Sic quoque scribitur in Virgilio Mediceo maioribus literis exarato. Neque etiam absque animadversione praetereundum ad verbum illud DVM. TAXAT illo puncto interiecto bis scriptum. Eo modo sculptum visitur etiam in Veneta Tabula Honestae Missionis apud Gruterum pag. DLXXIII. 2. quasi unaquaeque vox ex se aliquid separata significet.

Observanda quoque characterum forma, transversae lineae, & ductus, qui aliquando ad dexteram magis vergunt, pro celeriori scribendi facilitate. Cl. V. Philippus Senator Bonarotius in Praefatione ad Observationes in Fragmenta Vas. Vitr. Coemeter. pag. XXII.

erudite observavit in aversa huius aeneae Tabulae facie, in qua militum Veteranorum nomina recensentur, U, rotunda inferius forma sculptum; quae etiam forma signatum vidit, ut ipse testatur, in Fragmentis, quae ad Acta spectant Fratrum Arvalium, Romae extra moenia via Portuensi repertis, anno 1699. & ego apud Fabrettum Inscript. Antiq. Cap. VI. pag. 441. num. VI. in quodam fragmento ad Fratrum Arvalium Collegium pertinente, reperto in impluvio Coenobii S. Priscae sub Aventino. Nec inobservata videtur praetermittenda litera G, quae ut in Duilliana Columna rostrata, & in nonnullis aliis veterrimis monumentis, absque adiuncta basi, τὸν C forma, haec interdum repraesentatur; necnon litera A hoc modo Δ absque transversae lineolae sectione; quae tamen crebrius, non vero semper haec ea forma scribitur; quam etiam praeferunt laudata Fratrum Arvalium Fragmenta, Numismata, & vetusti plures Lapidēs, & Virgilius Mediceus.

Observatione pariter dignus singularis ille apex in tota hac Tabula, quo E in voce ARTEMONIS accentu acuto more Graecorum notatur. His enim aureo quoque Augustorum aetate tum aere, tum marmore insculpta monumenta signantur; quod superius pag. 213. cum Fabretto notarimus.

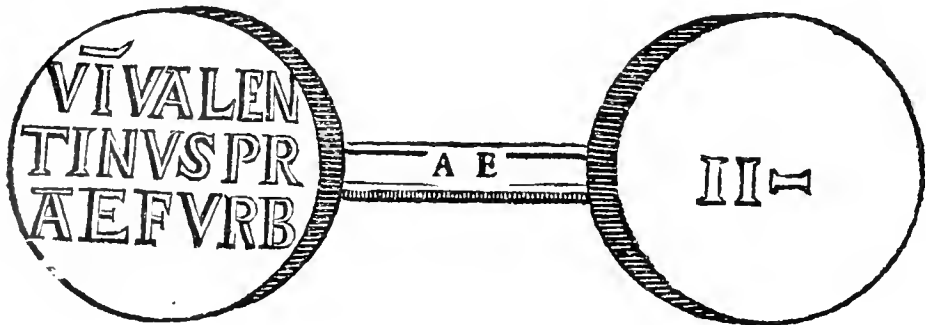
Nonnullis hisce observationibus, sequentes doctissimas Viri Cl. Antonii M. Salvini addimus pro coronide. Quid si VDIC legamus Veterani DICTi? quasi is sit indiculus eius rei, quae in aenea Tabula continetur, ut nos in dorso chartarum nostrorum contractuum, nomen contractus compendio indicamus. An Veneri DICata? supple, tabula. quasi Venus rei gestae testis advocetur, ut facere solent fidem suam obligantes iurantesque. Homerus. ἴστα γαῖα. Sciat Terra; & quae sequuntur. vel forte denique, quia haec Tabula in AEdē Veneris condita fixaque fuerit. & in AEdibus Deorum huiusmodi monumenta publicae notitiae ac tutelae causa asservabantur.

Quod punctum non sit appositum post V, ante τὸ DIC, id passim in Inscriptionibus, & veteribus Codicibus observatur; ut in Codice antiquissimo T. Livii Mediceo a claudius, id est Appius Claudius, & praenomen Apicii coquinariae rei

rei peritissimi ex antiqua Italica interpretatione epistolarum Senecae eruitur, in qua legitur *Mapizio*, idest Marcus Apicius.

In aeneo orbe, veluti numismate, huiusce moduli.

46

46. Ponderus antiquum veor. In antica facie ita legendum videtur Vir inlustris Valentinus Praefectus Urbis. Quamquam Praefectus Urbis in vetustis lapidibus vir Clarissimus appelletur, tamen quandoque & inlustris dicitur: ut in Gruteriana pag. MCXIV. 6. quam P. Mabillonius in *Analectis* T. IV. pag. 495. integriorem, emendatioremque dedit, & ex eo Fabrettus Cap. VII. pag. 529. n. 382. Quis fuerit hic Valentinus Urbis Praefectus, & quo tempore floruerit, adhuc reperire non potui.

In aeneo Vase, amplo ore, & latis labris.

47

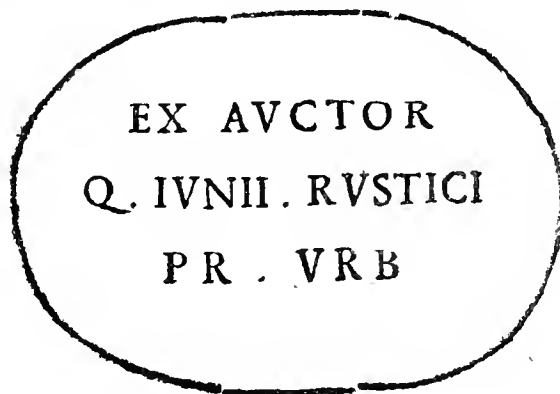
MENSURAE AD EXEMPLVM
EARVM QVAE IN CAPITOLIO SVNT
AVCTORE SANCTISSIMO AVG. N
NOBILISSIMO CAES
PER REGIONES MISSAE CVRA . . . D. SIMONIO
IVLIANO PRA . . . . . VRB. C. V.

47. Romanum Modium fuisse hoc vas docti viri existimarunt. Continebat viginti quinque libras tritici. Fato quodam sibi ereptum cum aliis duobus monumentis, quae subdimus, adhuc dolet, Cl. V. Petrus Andreas Andreinius. Utinam haud periisse aliquando constet! Laudarunt plures Antiquitatum cultores, & investigatores praestantissimi, qui illud viderunt, & prae manibus habuerunt; inter quos Langermannus apud Reinesium Cl. IV. num. 16. qui perperam apud Senatorem Carolum Strozam, a quo forsitan tantum apographum acceperat, extare dixit. P. Iohannes Mabillonius protulit in Itin. Ital. pag. 187. & apud Andreinium reperiri dixit. Postremo & ipse Fabrettus publici iuris fecit, Inscr. Antiq. Cap. VII. pag. 528. num. 380.

CVRA . . . id. CVRANTE. ἐπιμελεστέως. PRA . . . . . VRB.
C. V. videlicet PRAEFECTO VRBIS CLARISSIMO VIRO.

In Lapide nigerrimo, atque durissimo, pondus antiquum
unciarum III. & scrupulorum VIII.

48

In aeneo Collari cuiusdam Servi fugitivi.

49

TENE ME QVIA FVGIO ET REVOCA ME
IN VIAM LATAM AD FLAVIVM D. M

48. Q. Iunii Rustici nomen praefert aliud antiquum pondus, nisi forte idem sit, apud Gruterum pag. CCXXII. 1. & apud Sponium Miscell.

Miscell. Erud. Antiq. lect. IX. pag. 303. Fabrettus Inscr. Antiq. Cap. VII. pag. 526. de eius munere Scaligero non assentitur, qui Praetoribus Urbanis illud accenset, tam in Indice Magistratum, quam propriorum nominum; illi est Praefectus Urbi; quem consulere lectores non pigeat.

Egregio summoque labore Hebraeorum, Graecorum, & Romanorum veteres mensuras, pondera, & nummos ad analogiam Florentinam, aliarumque praecipuarum Urbium Europae revocare contendit Bernardus Benvenuti Florentinus, Antiquitatum, humaniorumque literarum studio excultissimus; quod opus ineditum adservatur in Mediceo locupletissimo Antiquorum Monumentorum Archivio, cuius custodiae praestit Laurentius Marianus Flor. vir nostra aetate Patriarum Antiquitatum scientia, & eruditione percelebris, qui perhumaniter illud nobis communicavit.

49. Primus luce donavit P. Mabillonius in suo Itin. Ital. pag. 119. ex eo Fabrettus, Inscr. Antiq. Cap. VII. pag. 522. num. 359. verum non ex plumbo, sed ex aere fuit. Plura attulit fugitivorum Collaria Sponius Miscell. Erud. Antiq. Sect. IX. pag. 300. & 301. & Fabrettus Cap. VII pag. 522. & 523.

In aenea lamella huiusce prorsus moduli, & characterum formae quae habetur una ex Sortibus Praenestinis, vel Antiaticis.

50

50. Iohanni Petro Bellorio Antiquariorum omnium Coryphaeo celeberrimo haec haud contemnenda interpretatio visa est, quam per epistolam Roma scriptam X. Kal. Apriles MD·IO·C·LXXXVII. viro amicissimo suique amantissimo Petro Andreae Andreinio proposuit: Videtur intelligendum, sortem mendacem non esse in rebus iam dictis, verum stultitiae quoddam genus esse rursus eam consulere. Sed de eius interpretatione non est cur laboremus. Nam
verba

verba, seu oracula, quae in hac, & in aliis similibus tabellis notata, & sculpta sunt, fere nihil ex se significant, sed ad mentem consultantis trãducta, vel ad tempus locumque accommodata, praetendere aliquid videbantur. Quare dubias appellavit Propert. lib. II. Eleg. 32.

Nam quid Praenestis dubias, o Cynthia, sortes,

Quid petis Aleaei moenia Telegoni?

De his Sortibus Praenestinis luculenter egit Iosephus Maria Suarezus Episcopus Vasonensis, vir summi ingenii, atque doctrinae in Praenestes Antiquae lib. I. Cap. XIV. ubi plures edidit Sortes ante pag. 37. inter quas & illam, quam inter Inscriptiones Musei Medicei superius attulimus pag. 73. n. CCII. Ex Museo Chisio aliam protulit Fabrettus Inscr. Ant. Cap. IX. pag. 669. n. 530. & pag. 668. erudite plura notavit.

In Urna vitrea quadrilatera subviridis coloris, alta ped. 1. unc. 1. rotundo ore, alto unc. 1. cum semisse, lata unc. VIII. in cuius fundo sigillum literis encausticis.

Tessera gladiatoria eburnea quadrilatera, Antiquariis haecenus incognita.

52

M T E O P R O P V

F A B I

M S P . A . D . V I I . K . O C

L . D O M . A P . . . . .

51. Surculi illi, qui in hac vitrea Urna visuntur, alludere videntur ad nomen BLASTI; nam Gr. Βλαστός, Lat. Germen, seu Surculus est. An sit hoc artificis vitrarii nomen, an eius viri, cuius cineres in hac Urna forsitan reconditi fuerint, haud facilis negotii est statuere; patera media cum surculis, seu virgultis hinc inde persaepe in cippis sepulcralibus occurrit.

LI

53

53

EROS ASINI
ATRIENSIS

54

ASINIA HOS
NVTRI
AGRIPPI

*Haec Tabula marmorea inventa fuit in Neapolitano mari, una cum
parva Urna; deinde ante casam cuiusdam Eremitae fixa, quae
Puteolis laeva, qua itur ad Arcum Felicem, medio
fere miliario distabat. Anno CIO·ID·C·LXXXVIII.
Februario Mense, noctu, a quodam clam subrepta
est, & ultra montes asportata.*

55

▲ D M ▲ S ▲

NON SVFECERAT VNO DOLORE
MISEROS BIBERE PARENTES
QVOD IAM VNAM NATAM OMISER
ANT ANTE - ECCE NVNC ET ALIAM -
SAEPELITAM VNO DOLOREM -
QVOD IAM PROPE NYPTVMYSERAE
DEFVNCTAE SVNT AMBAE - SET
QVI DOLOR ABS TE NOBIS HARMO
NIA RVFINA RELICTVM EST - VT ANNI
S. XIII. M. VI . D . XXVI. NOBISCVM AD
VIXERIS VNA - ET NOS OPTAMVS
AD VOS PROPERARE PARENTES -
EGO PATER HARMONIUS IANVA
RIVS CVM DESTRA MATREM -
QVE GEMVIT VIBET ET DOLET CLO
DIA TROPHIME - NEC DVITA
MVR ENIM VITA CAREREM

INSCRIPTIONES

ANTIQUAE

FLORENTIAE

IN MUSEO NOBB. DD. E CERRETO

HODIE CERRETANI.

I *Arcula marmorea semicircularis.*

I. **P**ONTVLENA gens, Antiquariis haecenus incognita, hic primum e tenebris vetustatis emergit. Delphicus pater tacuit suum praenomen, & gentilitium nomen; quasi ex C. Pontuleno Coeno filio dignosci voluerit.

Siglae postremi versus H. ARAM. S. Q. L. H. I. I. haec significant : Hanc Aram si quis laeferit habeat Isidem iratam, vel Inferos iratos. Diras huiusmodi obnuntiationes colligit ex Grutero Fabrettus, Inscr. Ant. Cap. II. pag. 109. quas heic repetere supervacaneum. Diras Aurelii Chrestii in Graeco marmore expressas, quod affert Sponius Sect. X. pag. 346. Placiae repertum in Coemeterio Armeniorum, libet adtexere. ΕΙ ΔΕ ΤΙΣ ΤΟΛΜΕΣΕΙ ΕΤΕΡΟΝ ΚΑΤΑΘΕΣΤΑΙ ΕΣΤ ΕΑΥΤΩ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ, idest ; si quis vero ausus fuerit alium hic deponere, sit illi penes Deum. Minis etiam dirisque precationibus usus est D. Gregorius Nazianzenus geminis Epigrammatis, ut a tumultu V. Cl. Martiniani inimicas manuum averteret ; quae inter Anecdota Graeca edidit pag. 4. eruditissimisque notis illustravit V. Clariss. Ludovicus Antonius Muratorius, Historiae, & eruditionis amplificator celeberrimus, ac praestantissimus ; qui etiam pag. 7. & 8. Graecam Inscriptionem, quae Athenis habebatur, protulit, ex Codice Ambrosianae Bibliothecae, poenis, terroribus, minis, & execrationibus multo maxime refertam. Viguit namque hic mos cum apud Ethnicos, tum apud Christianos, dirarum obnuntiatione Sepulchri violatores deterrendi, ut suorum cinerum quieti, & decori prospicerent. Notandum obiter hanc Arculam Arae nomine donari ; id haud raro in Inscriptionibus occurrere, notavit Fabrettus Inscr. Ant. Cap. II. pag. 107. De ludicris huiusmodi, quibus puerorum praesertim monumenta insigniuntur, nonnihil inferius libabimus.

In Arca quadrata marmorea ornata capitibus arietinis, aquilis, encarpo, & calatho iacente, pleno fructibus, ac floribus, quos carpit arvicula.

2

DIS MANIBVS
C. LIVI. C. L. SOTERICI
LIVIA. DELPIS
CONIVGI. BENEMERENTI

In Arcula marmorea, in qua duo Genii super delphinas sedent, & dextra manu encarpum sustinent carpente arvicula, & gryphibus in lat.

3

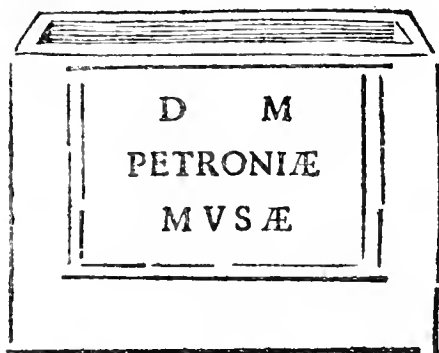
DIS M. TREBONIAE
VERECVNDAE. L. COE
LIVS. SVRVVS. CONI
VGI. B. M. F

2. LIVIA. DELPIS. forte DELPHIS. vel HELPIS. Elpis, Spes Latinis scribitur cum aspiratione, ut videre est in Inscriptionibus sexcentis. In Gruteriano Thesauro pag. DCCCLXXVII. 10. ex Scalligero, legitur alter titulus: LIVIA. HELPIS. LIVIA FLORA: OLLAM. DAT.

3. SVRVS. idest SYRVS. Edidit Gruterus pag. DCCCXXXV. 6. & Romae extare dixit in S. Mariae Candeloro, sed in ultimo versu his literis singularibus mancam B. M. F.

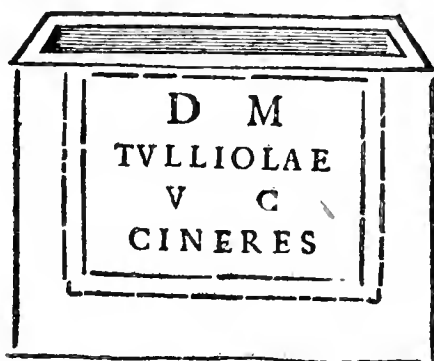
In Arcula perpulchra marmorea ornata encarpo, aviculis, & capitibus arietinis.

4

In Arcula eleganter ornata coronis tenuolis vincita, Hammonibus, encarpo, & aviculis.

5

4. PETRONIAE MVSÆ. Huius pariter cognominis fuit Antonius Musa celeberrimus, & praestantissimus Augusti Medicus apud Suetonium, cuius item meminit Horatius lib. 1. Epist. ad C. Numonium Vaalam, & Plinius lib. 79. c. 8. Eodem denominantur etiam plures mulieres in vetustis Lapidibus, quas omnes recensere non vacat. Aliam Petroniam Musam, quae sibi vivens titulum ponit, affert in Pata-vino Marmore Gruterus pag. DCCCCXX. 15. aliam Sponius Miscell. Erud. Antiq. Sect. II. pag. 46. in Romana Basil in Hortis Burgbesis, latine praeposito nominis titulo, & sequenti Graeco Epigrammate longe conspicuam; cuius primos tantum quatuor versus dedit; reliquos octo, immo totam integram Fabrettus Inscr. Antiq. Cap. IV. pag. 287. n. 215. ni duo antiqua epigrammata in unum concinnata fuerint.

PETRO-

PETRONIAE MUSAE

ΤΗΝ ΚΥΑΝΩΠΙΝ ΜΟΥΣΑΝ ΑΗΔΟΝΑ ΤΗΝ ΜΕΛΙΓΗΡΙΝ
 ΛΕΙΤΟΣ Ο Δ ΕΞΑΠΙΝΗΣ ΤΥΜΒΟΣ ΑΝΑΥΔΟΝ ΕΧΕΙ
 ΚΑΙ ΚΕΙΤΑΙ ΛΙΘΟΣ ΩΣ Η ΠΑΝΕΟΦΟΣ Η ΠΕΡΙΒΑΤΟΣ
 ΜΟΥΣΑ ΚΑΛΗ ΚΟΥΦΗ ΣΟΙ ΚΟΝΙΣ ΗΔΕ ΠΕΛΟΙ
 ΤΙΣ ΜΟΥ ΤΗΝ ΣΕΙΡΗΝ ΑΚΑΚΟΝ ΚΑΚΟΣ ΗΡΠΑΣΕ ΔΑΙΜΩΝ
 ΤΙΣ ΜΟΥ ΤΗΝ ΓΑΥΚΕΡΗΝ ΗΡΠΑΣ ΑΗΔΟΝΙΔΑ
 ΝΥΚΤΙ ΜΗ ΨΥΧΡΑΙΣΙΝ ΑΦΑΡ ΣΤΑΓΟΝΕΣΣΙ ΛΥΘΕΙΣΑ
 ΩΛΕΟ ΜΟΥΣΑ ΕΤΑΚΗ ΔΟΜΜΑΤ ΕΚΕΙΝΑ ΣΕΟ
 ΚΑΙ ΣΤΟΜΑ ΠΕΦΡΑΚΤΑΙΤΟ ΧΡΥΣΣΕΟΝ ΟΥΔΕΝ ΕΤ ΕΝ ΣΟΙ
 ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΟΥΚ ΕΙΔΟΥΣ ΟΥ ΣΟΦΙΗΣ ΠΕΛΕΤΑΙ
 ΕΡΡΕΤΕ ΜΕΡΜΟΥΡΑΙ ΘΥΜΑΛΓΕΕΣ ΑΜΜΟΦΟΙ ΕΞΘΛΗΣ
 ΕΛΠΙΔΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΑΝΤΑ Δ ΑΔΗΛΑ ΤΥΧΗΣ

*Vir Clariss. Antonius Maria Salvini his totidem,
 elegantissimis versibus.*

Lusciniam nigris oculis Musamque canoram
 Hic mutam tenuis urna repente tenet.
 Atque lapis veluti: sapiens. celebris iacet illa
 Musa decora: haec o sit tibi terra levis.
 Daemone quo a nocuo rapta est innoxia Siren?
 Lusciniam dulcem quis rapuitve meam?
 Heu gelidis guttis una tu nocte soluta,
 Musa: intabescunt lumina & illa tua.
 Aureum & os clausum: formae nullae amplius in te
 Reliquiae; Sophiae nulla & imago manet.
 Mordax cura vale: Mortalis spei bonae exors:
 Cunctaque Fortunae non manifesta cluent.

Marmorea haec Basis in secundo versu habet ΛΕΙΤΟΣ ΤΥΜΒΟΣ, idest, λίτος τύμβος; *tenuis urna*, vel *sepulcrum*; *perperam* igitur apud Sponium, & Fabrettum Latine *versum* est *publicum Sepulcrum*; λειτουργία. *publica functio*. Sed *perfaepe* in Graecis Nummis, & Inscriptionibus iota longum ΕΙ legitur, ut ΦΑΥΣΤΕΙΝΑ. ΝΕΙΚΗ pro Φαυστίνα, & Νίκη, *Faustina*, *Victoria*. & ΕΙ pro I longo, in Gazensium nummo in honorem Hadriani cuso, hac epigraphe: ΓΑΖΑ ΕΙΩ, idest, *Gaza Io*; nam *Gaza*, *Ione* quoque appellata est, uti tradit Stephanus, propterea

propterea quod illuc Io adnavigaverit, ibique morata fuerit; ob quam interpretationem eximia me laude cumulavit Doctissimo, ac Clariss. Vir Henricus Noris, in praestantissimo Opere de Epochis Syro-maced. Dissert. V. pag. 423.

In quinto versu Fabrettus exscripsit ΚΑΚΙΣ; sed videtur omnino legendum ΚΑΚΟΣ, ut versui sua elegantia, & sensus restituatur.

In sexto versu ΜΟΥΤΗΝ, idest με τὴν duarum vocum, pronominis, & articuli, monstrosum fecit verbum *Muten*, quicumque ille fuit, qui Graeca in Latinum convertit; eadem tamen voces in principio quinti versus ei occurrerant. Sed huic errori, iunctura fortassis duarum vocum a quadratario facta in marmorea Basi, ansam dedit; O rem ridiculam, & iocosam! Multa his similia doctorum virorum diligentiam fefellerunt. Duo hic praetereunda minime videntur, quae castiganda omnino sunt. Octavius Falconerius Florentinus vir sane doctus, & Antiquariae rei peritissimus Marmoream Basim Donarii Nicomedis Medici AEsculapio Servatori dicatam eruditus notis illustrans, in sexto versu ΜΑΤΡΟΣ ΑΠΑΡΤΙΤΟΚΟΥ, vertit: *matris, quae recens peperit*, quum duabus vocibus ex una factis, ΑΠ ΑΡΤΙΤΟΚΟΥ, idest ἀπ' ἀρτιτόκου legendum fuerit, & interpretandum *matre a puerpera*. Simili prorsus modo lapsus in sequenti versu ΔΑΙΔΑΛΩΝ ΜΕΡΟΠΕCCIN ΕΜΗCΑC CEIOBOHΘE, quum ita vertit *Adornans mortalibus extulisti Seioboethe*, haud distinctis duabus his vocibus CEIO BOHΘE, & in una comprehensis; vertendum enim erat *tui Boethe*; in quae loca turpiter lapsus & ipsum Sponium postea animadverti in Miscell. Erud. Antiq. Sect. IV. pag. 132. & 133. Ita si forte *Seiomyron*, quem admodum hic *Seioboethus*, conversus esset in epigrammate Anthol. lib. IV. in buculam Myronis; id esset sane ridiculum portentum.

(ΑΛΛΘΕΙΣ

ΣΕΙΟ ΜΥΡΩΝ ΔΑΜΑΛΕΙ ΠΑΡΑΚΑΤΘΑΝΕ ΜΟΣΧΟΣ

ΚΑΙΤΑΧΑ ΠΙΣΤΕΥΩΝ ΧΑΛΚΟΝ ΕΣΩΘΕΝ ΕΧΕΙΝ.

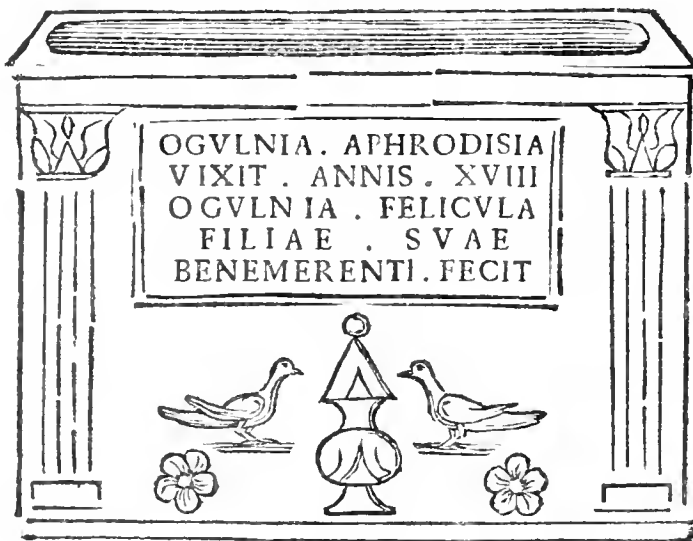
Myronis egregii Sculptoris eiusque operum meminit Cicero lib. IV. in Verrem Orat. IX. itemque Boethi Sculpto-

ris eximii, de quo etiam Plinius lib. XXX. cap. 12. ait *Proxi-
mi ab eo [Mentore] in admiratione Acragas, & Boethus, & Mys-
fuere. Extant hodie omnium opera in insula Rhodiorum. Boethi apud
Lindiam Mineruam; Acragantis in templo Liberi Patris, in ipsa Rho-
do. Et lib. XXXIV. c. 8. Boethi, quamquam argento melioris,
infans eximie anserem strangulat. Atque ex omnibus, quae retuli, cla-
rissima quaeque in Urbem iam sunt dicata a Vespasiano Principe in
Templo Pacis, aliisque eius operibus, violentia Neronis in Urbem con-
uecta, & in sellariis Domus Aureae disposita.*

5. TVLLIOLAE VC. f. Virginis carissimae. *Virginitatis lau-
dem multi fecerunt & ipsi Ethnici. Vide Fabrettum Inscr. Antiq.
Cap. III. pag. 144. & Cap. VIII. pag. 567. ubi plures in huius rei
testimonium affert Inscriptiones. Nam verecundia, & modestia vir-
ginalis suas illecebras habet. Tibullus lib. I. Eleg. IV.*

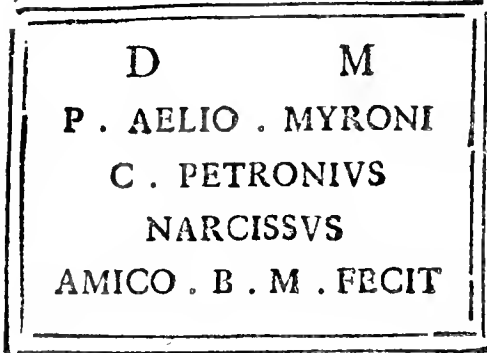
Hic, quia fortis adest audacia, cepit: at illi
Virgineus teneras stat pudor ante genas.

6

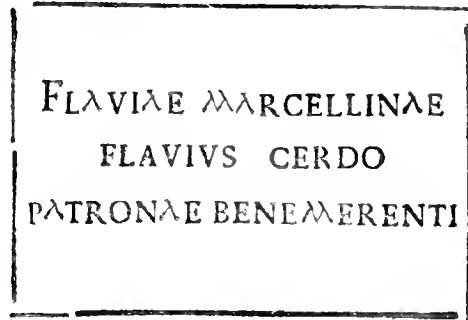

6. Gentis Ogulniae Sepulcrum post II. lap. Viae Appiae ad dex-
teram fuisse tradit Fabrettus *Inscr. Antiq. Cap. II. pag. 68. APHRO-
DISIA. idest Veneria.*

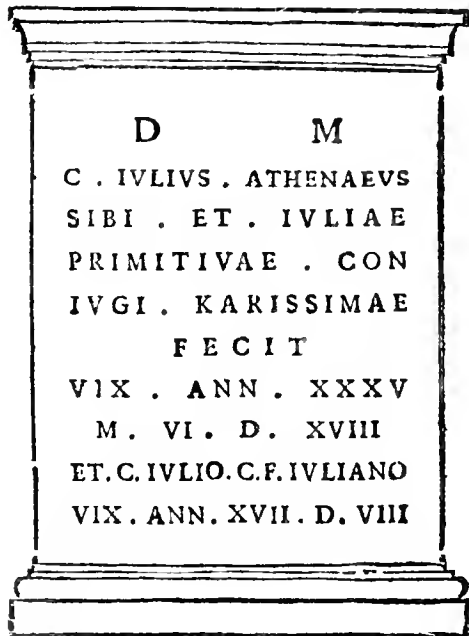
7 *In Urnula elegantissima.*

8 *Tabula marmorea.*

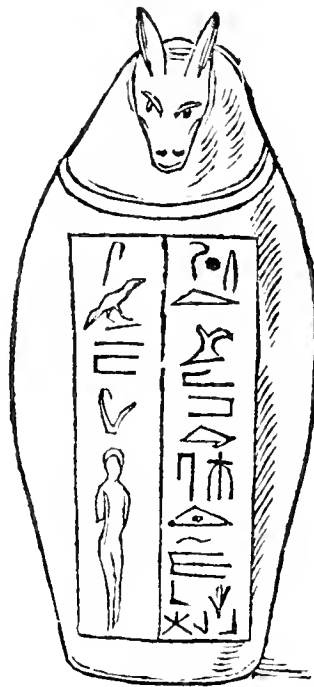

9 *In Cippo marmoreo, mulieris sigillo ornato simpulo, & patera in angulis.*

10 *Urna fictilis cineraria alta ped. 1. lat. unc. VIII.*

10

10. Plura extant in hoc Museo monumenta hieroglyphicis notis, & Aegyptiorum Numinum signis insculpta; binae quoque arcae Mumiarum lignae, hieroglyphicis variisque coloribus, mirum in modum lucentibus, eleganter depictae, quas vulgavit, quum sui iuris essent, Cl. V. Iohan. Nardius Florent. Med. D. post Commentarium suum in Lucretium.

Mm

tium.

rium. Huius tam eximiae Antiquitatum supellectilis amplificator egregius fuit Iohannes Baptista Eques, & Senator Cerretanius, vir cum dignitate, tum eruditione, & Iurisprudentiae laude praestantissimus; qui etiam multo studio sumtuque singulare sibi condidit Cimeliarum Florenorum Monetarumque antiquarum omnium, quotquot reperiri potuerunt, tum Reipublicae nostrae, tum aliarum exterarum, & regnorum, & urbium; quod, post eius immaturum obitum, etiam nunc auget Augustinus Maria Frater Canonicus Florentinus, vir optimus, cuius etiam non ultima laus est literas colere, & literarum studiosis omnibus favere.

II

In Tab. marm. alt. unc. XIV. lat. ped. I. unc. I.

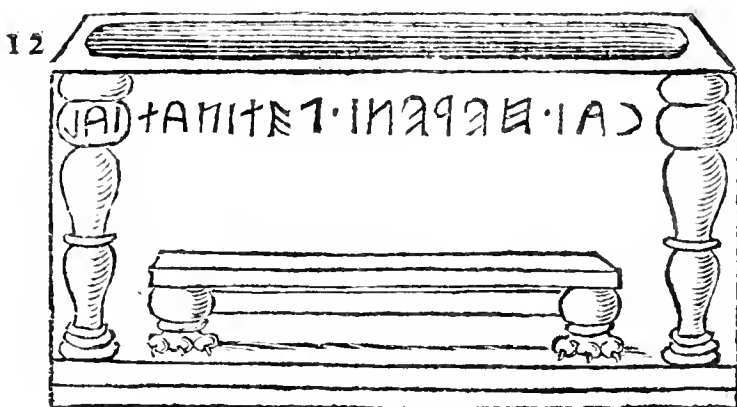
POPILLIA FELICVLA PIA SANCTA
 CARA SVIS ET MENOPHILO CONIVGI
 ET COLLIB SVO. V. A. XIX.
 HVNC EGO NVNC TITVLVM STATVO
 TIBI CARISSIMA CONIVX
 LVCTVOSVMQ MIHI QVI SCIO QVID FVERIS
 EXTREMVM OFFICIVM QVONIAM TIBI
 REDDERE COGOR
 ET MERITO HOC FIERI TESTIS ET IPSE LOQVOR
 NVNC VOS CONTESTOR MANES QVIBVS
 OSSA RELINQVO
 TELLVS HVIC TVMVLO NE GRAVIS
 ESSE VELIS

II. Gruterus pag. DCCCCLXXX. 10. exhibet Aram marmoream Romae in Domo Ursinorum, e regione Palatii Cardinalis de Valle, hac ipsa epigrapha insculptam. Supra primum versum legitur DIS MAN. qui titulus haec omittitur. Literas post LVCTVOSVMQVE discriminat in medio sculpta aquila sub-volans, qua etiam caret haec Tabula; procul dubio falsa, & supposititia; exscripta tamen ab illa

ab illa vera. Extat Florentiae & alia huic omnino similis, eiusdem
 forsitan pseudographicae manus, in AEdibus Nobilium Rodulphiorum,
 in via vulgo [Maggio] h. e. maior, appellata; ipsumque marmor,
 ut antiquum videatur, aut suspicari quis possit, arte quadam fucatum
 est, vel igne, vel fumo denigratum.

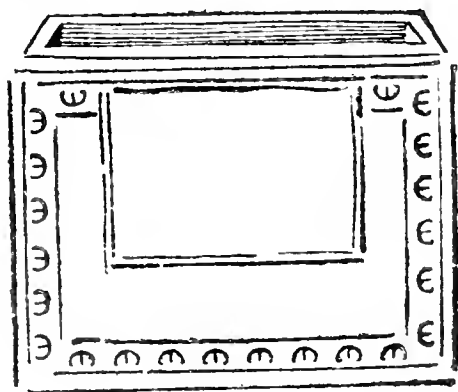
*Arcula fictilis picta Etruscis characteribus
 ex atramento.*

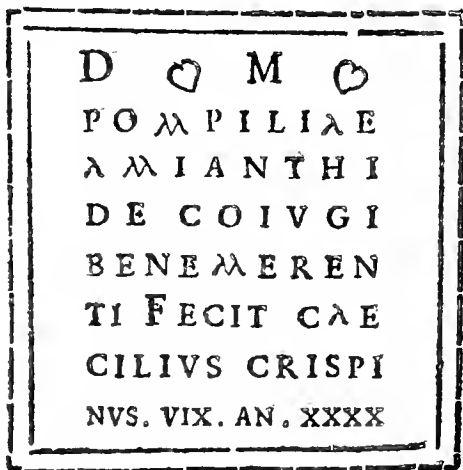
Arcula marmorea absque titulo.

In marmorea Tabula.

13

14

13. Sepulcrum ἀγράμμετον, & si fas est Latinis dicere, illiteratum.

Mm 2

Plures

Plures cum *Arcae*, tum *Sarcophagos* variis in locis Florentiae, & *Tivis* observavimus titulo vacuos; verum haud carentes tabula ad titulum excipiendum. Extant in Hortis Medicis, vulgo (Boboli) tres *Sarcophagi*, Geniis moerentibus, figuris columnisque spiritalibus striatis ornati, nuda vero tabula, muta, ac tacente in medio; *Urnae* itidem plures semitundae, & *Arculae* quadratae in Regio Museo Mediceo, & in Suburbano Museo Villae Stroziae ad Montem Hugonis. Perpulchram addimus *Arculam* apud Nobilem Franciscum Guicciardinum, quam supra notavimus pag. 230. n. 14. Probabile valde est, veteres Sculptores in officinis suis paratas eas habuisse, ut emptorem opperirentur suum, qui titulum, quem vellet, vel sibi, vel suis aptaret, & quadrataris traderet insculpendum. Hinc anfa, credo, praebita falsariis luericupidis inscribendi quidquid velint. Quod pleraeque Inscriptiones falsae sint atque suppositae, nullus dubitat, qui in hac palæstra vel minimum sit versatus. Hanc Spartam exornat Scipio Marchio Maffei Veronensis, tum nobilitate, tum omnigena eruditione, tum acri iudicio praeditus, tum omnis Antiquitatis diligentissimus scrutator.

14. AMIANTHIDE, pro AMIANTHIDI. Αμιάντιδι. immaculatae. nomini boni ominis.

A, sine linea transversa, semper scribitur in antiquissimo Virgilio olim Carpeni, nunc Mediceo.

Fragmentum Sarcophagi marmorei.

15. ΕΜΩΝ ΛΕΧΕΩΝ ΓΩΦΡΟΥΝΗ

INSCRIPTIONES
 ANTIQUAE
 FLORENTIAE
 APUD MARCHIONES
 NICOLINIOS.

In AEdibus eorundem prope Nobb. Pactios.

1. **M** Armorea haec Tabula lignariis instrumentis insignis, alta p. III. unc. XII. lata p. II. inventa fuit in agro Antellensi, VII. circiter ab Florentia lapide. In zophoro, pampinis, botris, ensarpis foliaceis e craniis bubulis pendentibus eleganter ornatur. Mos

imponendi Sepulcris artis instrumenta, quam defunctus profitebatur, cum apud Graecos, tum apud Romanos usitatus, & frequens. His quoque veterum Christianorum Sepulcra insignita; quemadmodum egregium sane, ac pernobile Eutropii, ut videtur, Martyris, ex Museo Fabrettiano, quod eiusdem auctor exhibet Cap. VIII. pag. 587. num. CII; in quo varia ad sculptoriam artem pertinentia instrumenta conspiciuntur. Idem a maioribus nostris factum testantur plures vetusti lapides in nostrarum Ecclesiarum Coemeteriis, in quibus instrumenta artis insculpta persaepe artificem declarant. In Archimedis columella sphaera, & cylinder visebantur; quo indicio cognovit Cicero ibi sepultum Archimedes. Colligitur hic mos ex Homero in Sepulcro Elpenoris nautici viri, Odyss. XII. quem secutus Virgilius Aeneid. lib. VI. ver. 232.

At pius Aeneas ingenti mole sepulcrum
Imponit, suaque arma viro, remumque, tubamque,
Monte sub aereo: qui nunc Misenus ab illo
Dicitur, aeternumque tenet per saecula nomen.

V F. idest Vivens Fecit.

NEGOTIANTI MATERIARIO. hoc est *Negotianti lignario.* Gr. ἄν. materia, sylva. Hisp. *Islas de la madera.* h. e. *Insulae lignariae:* Galli *bois (bosco);* Lat. *Ligna.* Apud Vegetium, *Materiare,* est ex ligno conficere; & lib. II. c. 25. ait, *secures, ascias, ferras, quibus materia, ac pali dedolantur.* Plautus architectis, & fabris materiarium adiungit in Mil. Gl. Act. 3. sc. 3.

Gruterus pag. CCCCLX. 7. DCXLII. 6. MLXVII. 10. *Materiariorum Fabros* produxit. Reinesius in Romana Cl. VIII. num. LXV. *Fabrum Lignarium Machinarum Bellicarum Fabro Ferrario iunctum* dedit; apud quem Cl. I. num. 2. pag. 7. **MACHINATOR.** idem fortassis est cum *Fabro Materiario.*

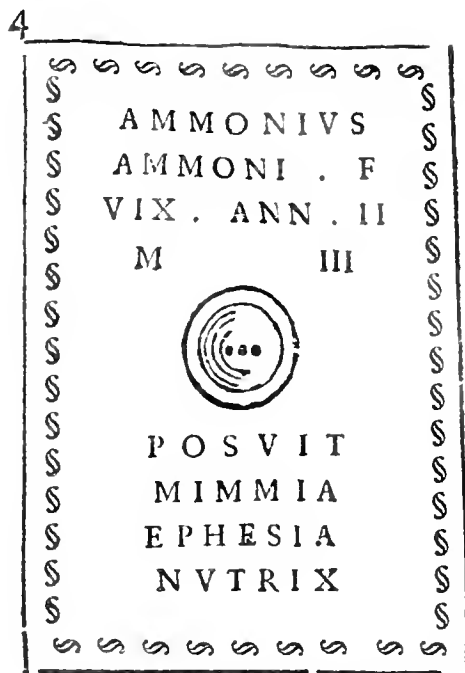
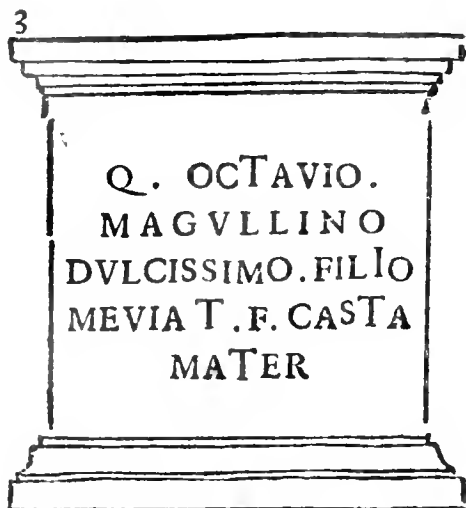
Primus eximium hunc lapidem edidit Fabrettus Cap. IV. pag. 274. num. 156. verum absque delineatione lignariorum instrumentorum; & non ita exacte in 7. versu, in quo dedit **CONIVGI,** pro **COIVGI;** deinde P. Montfauconius Diar. Ital. pag. 391. verum non tam accurate, ut lectori conferenti patebit.

*In praegrandi Ara marmorea egregio opere elaborata, ornata
in quatuor angulis capitibus hircinis, anseribus, gallis pugnacibus,
encarpis, aviculis; in lateribus craniis bubulis, duplici
Patera, ac Simpulo, itaque, quod haecenus
nusquam observavimus, duplici hoc titulo.*

2. P. FVNDANI. POLYBI. idest *Fundani Polybii*. Ita Mss.
& Poetae veteres in genitivis. Virgil. AEn. lib. I. ver. 251.
*Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit
Teucrorum, & genti nomen dedit, armaque fixit
Troia: nunc placida compositus pace quiescit.*

*In Cippo marmoreo ornato sigillo
pueri circum redimito laurea
corona.*

5 *In Urna rotunda marmorea.*

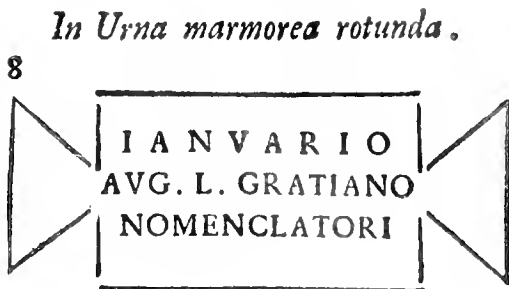
DIIS MANIBVS
M . VLPI . FELICIS . MIRMILLONIS
VETERANI . VIXIT . ANN . XXXXV
NATIONE . TVNGER
VLPIA . SYNTYCHE . LIBERTA CONIVGI
SVO DVLCISSIMO BENEMERENTI
ET IVSTVS FILIVS FECERVNT

6
D M
SVCCESSO
RI . VERNE
SVO . FEC
CLAVDIA
EVRESIS
QVI . VIX .
AN . III . M . VI . D
XVI

3. CASTA. Gr. καστον. idest ornatu digna.

Protulit Gruterus ex Lipsio pag. DCXCVIII. 2. cum Romae extaret in aedibus Mafferiorum.

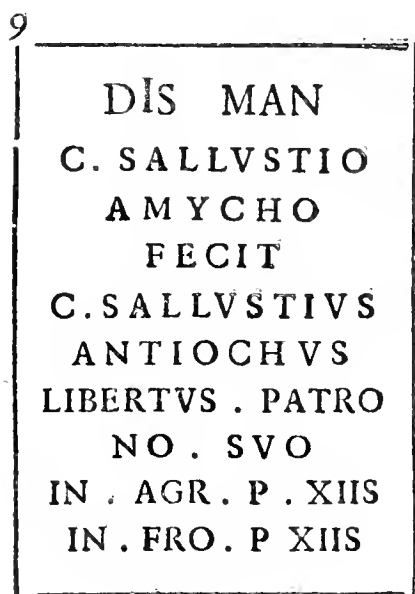
5. Apud eundem pag. CCCXXXIV. 3. ex Ursino. MIRMILLONIS. Digladiantium alter Retiarius, alter Mirmillo appellabatur.

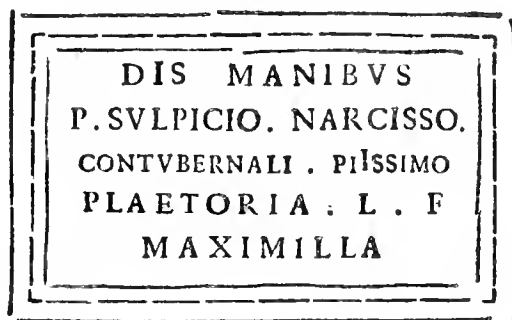
In Urna marmorea rotunda.

In operculo eiusdem.

AMANDAE . ELENCHI
HAEC . VIXIT . ANN . VIII

*In Arcula marmorea perbelle ornata
capitibus arietinis , in unoquoque
angulo anseribus , & Gorgone
in medio crinita anguibus,
10 quos alii anseres carpunt.*

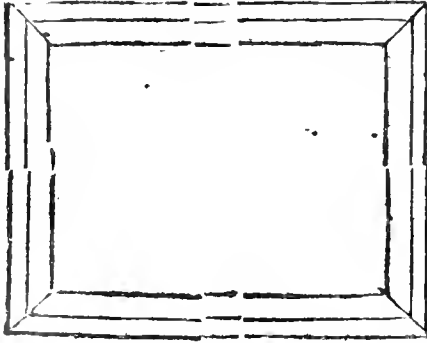
8. Edidit Gruterus pag. MCXIII. 6. cum extaret Romae in Exquilis prope S. Eudoxiae ; verum in operculo tō OSSA non legi.

9. AMYCHO. In hoc versu , deleto eo cognomine , quod prius sculptum fuerat , hoc aliud alia manu substitutum est .

Amycus , non Amychus Rex Bebrycum apud Virgilium , & Theocritum in Dioscuris . Amyche , punctio cum χ litera.

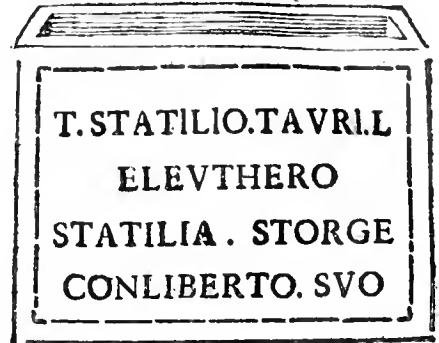
*Arcula marmorea titulo destituta
ornata aquilis, & Geniis
encarpum sustentibus.*

11

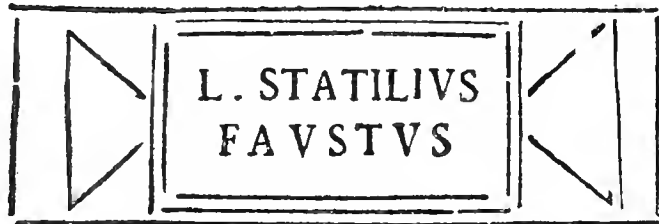

*Urna quadrata, ornata capitibus
arietinis, e quibus pendet
encarpus.*

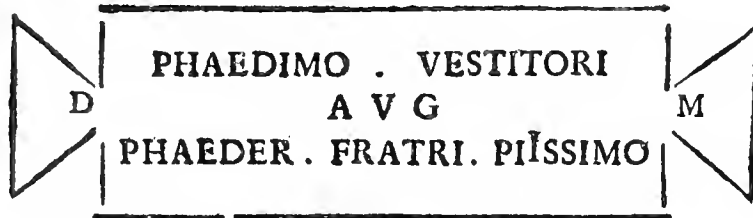
12

13

14

12. *Hic T. Statilius Eleutherus libertus fuit T. Statilii T. F. Tauri ex Ordine Corporatorum, qui pecuniam ad ampliandum templum contulerunt, Imperatore Caesare P. Aelio Hadriano Antonio Augusto, ut in Romana Tabula apud Gruterum pag. CXXVI, STORGE. Amatior.*

14. PHAEDER. Φαιδρός, *Hilaris. Quemadmodum Αλέξανδρος, Alexander; Μέναιδρος, Menander; ἄγρος, ager. ita Φαιδρός, Phaeder.*

Modo hic titulus non reperitur. Dedit Gruterus pag. MCXI. 3. Descripsi ex Schedis Caroli Senatoris Strozae Viri Clarissimi.

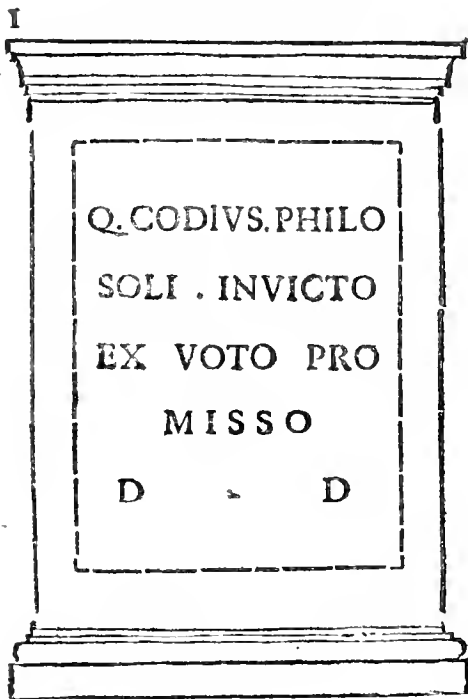
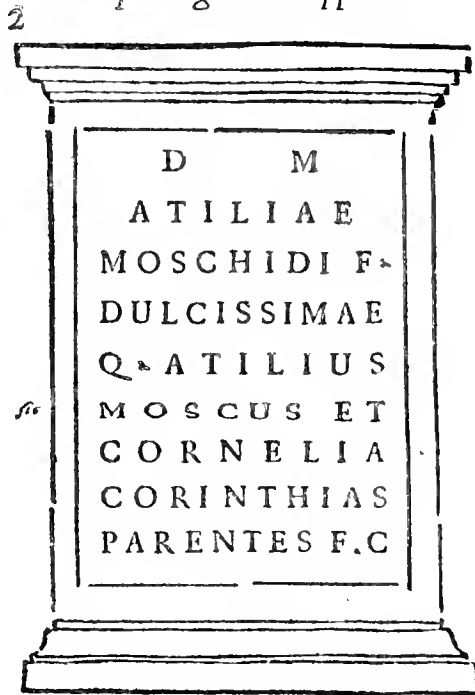
INSCRIPTIONES

ANTIQUE

FLORENTINAE.

IN MUSEO MARCHIONUM

GUADAGNIORUM.

*In Ara marmorea.**In pereleganti Cippulo .*

1. SOLI INVICTO. In Graecis Inscriptionibus Soli dicatis:
ΗΑΙΩ ΑΝΙΚΗΤΩ.

D D. h. e. *Dono dat*, vel *dicat*, *dedicatque*. Gallorum lingua *dare*, dicitur *donare*; quos nostri vett. Tusci imitati sunt.

2. MOSCHIDI. *μοσχίδι*. *Iuvenulae*. MOSCUS. legendum. MOSCHUS. *μόσχος*. *Vitulus*, *iuvencus*. CORINTHIAS. *κορινθιάς*, ut *Pythias* apud *Terentium*, *Corinthia*.

F. C. *idest* *faciendum curaverunt*, vel *coeravere*.

*In Arcula marmorea ornata capitibus arietinis, encarpo, aviculis,
capite bubulo in medio, & duplici hoc titulo.*

3

C. TERENTIUS . ACTIVS TATIAE . TYCHE CONIVGI . CARISSIMAE	C. TERENTIUS . ACTI VIX . ANNOS . LXXXV FECIT . TERENTIA THALLVSA . PATRONO BENEMERENTI SVO
---	---

In marmorea Arca.

4

DIIS . MANIBVS OGVLNIAE . PROBAE . FECIT N . OGVLNIUS . HERMES CONLIBERTVS . CONIVGI CARISSIMAE . ET . SIBI .

In Urnula marmorea.

5

C. POMPONI C. F. ARN CAPITONI
----

*In Urnula ornata Hammonibus, &
encarpo, & faciebus Castorum.*

6

FLAVIAE IONIDI
VIX . ANN . XXXXI . M . II
FLAVIA . CAENIS
FILIAE . PIENTISSIME . F. *sic*

*In alia ornata encarpo,
& aviculis.*

7

D MAN
OFILIAE PRIMIGENIAE
Q . FABIVS . MARTIALIS
CONIVGI . CARISSIMAE

3. *Apud Gruterum cum mendo, pag. MCXLV. 6. e Boisbards
exemplaribus, qui Romae extasse dicit in Hortis Iulii III. Pont. Max.*

4. N. OGVLNIUS. *idest Numerius Ogulnius. Gruterus qua-
tuor viros e gente Ogulnia hoc praenomine insignitos profert, ut ex
indice comperies.* *In.*

In Arcula marmorea.

8

MAXSIMO. LIBERO. VEN
ATORI. OLGIA. VERA
CONIVGI. PIENTISSIMO
B M F

*In Arcula ornata Hammonibus,
encarpo, & arviculis.*

9

D	M
C. ALLIO. FELICI	
C. ALLIVS. VERVS	
PATRI. SVO. B. M. P	

In Arcula marmorea,

10

D M
BETILIENAE
NICE
VIXIT. ANN. XXVI
MENSIBVS. VIII
DIEBVS, VIII

In Urnula ornata simpulo, & patera.

11

D. M. S
C. AELIVS. C. L
COSMIO
VIXIT. ANNIS
LXX. VII. M. VII
DIES. XXVI

8. VENATORI. C. Ceionii Musici C. L. Venatoris meminit unico titulo Gruterus pag. MCXVIII. 2.

10. Ornatur haec marmorea Arcula pulcherrima, atque elegantissima duabus aquilis in unoquoque angulo, & quatuor capitibus arietinis. Subter inscriptam tabulam Silenus asello infidet facie, & corpore caudae obverso, sinistra pateram tenens, dextra levata, circumludentibus Satyro, qui praeit, & Fauno, qui comitatur.

Asino infidere facie caudae obversa, ignominiae & opprobrii fuit apud Graecos, & ex Graecis apud Italos, ut ad Nepefinam Inscriptionem erudite observat Fabrettus Cap. II. pag. 111. qui protulit hanc nostram Inscriptionem Cap. V. pag. 383. n. 212. viditque Romae penes Lapidam ad DD. Sergii, & Bacchi.

11. COSMIO. Κοσμίου. diminutivum, seu ὑποκοριστικὸν τοῦ Κόσμου.

In

*In Arcula marmorea, ornata duobus Geniis in
angulis encarpum tenentibus, & taeda
accensa, sub tabula hoc modo inscripta.*

12

O . D . M . C . VALERI . T
T . SVCCESI . HERO . T
B . ET . ROMANA . FILIOL
O . CARISSIMO . V . A . XI . S
M . XI . D . XIII

*In aereis sigillis literis
inversis.*

13

P . IVVENTI
HERODIS

14

TITVLI
MARINI

15 *In alio simili.*

E . X . P . Θ

In alio Sigillo literis inversis.

16

C . IVLI
LEGITIMI

In alio simili.

17

OMINO

18

In Urnula marmorea.

D . M . TI . CLAVDI . HERMAISCI
TI CLAVDIVS . ARPOCRATIANVS
LB BE ME

In alia.

19

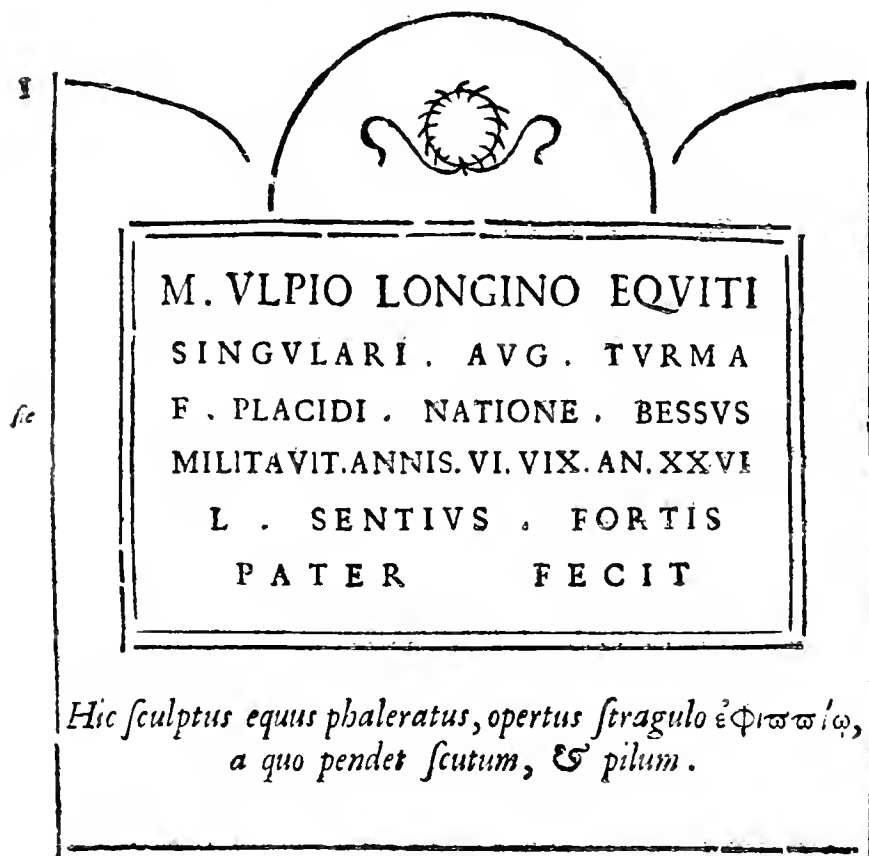
MAGIAE
M . L
LEVCADIAE

12. O . D . M . hoc est Omnipotentibus Diis Manibus. Ita
etiam Fata omnipotentia vocantur in priscis lapidibus. Fatorum no-
mine mortem intellexerunt veteres. Apud Fabretum Cap. II. n. XI.
pag. 87. Diis Manes Fatorum arbitri appellantur.

18. ARPOCRATIANVS. ab Arpocrate. ἀρποκρατιανός.
LB BE ME. i. liberto benemerito, vel benemerenti.

INSCRIPTIONES
 ANTIQUAE
 FLORENTIAE
 VARIIS IN LOCIS.

IN AEDIBUS NOBB. DONIORUM.

IN Mediceis Hortis Florentiae extant duo marmorei Sarcophagi praegrandes, qui in lateribus, binis scutis, & brevi hasta transversa, quae post ipsa conspicitur, ornantur. Equitum Singularium Sepulcra fuisse videntur; nam scutis potissimum utebantur, ut de Sempromio testatur Lucanus; stabantque a sinistris Imperatoris in acie, Praetoriani autem a dextris.

Ta-

Tabula marmorea literis minio In Arculae marmoreae fragmento.
 insignitis.

2

SOZOMENETI. ALVMNAE
 AVDIENTI.
 PATRONVS. FIDELIS.

3

L. OCLATIVS
 PRIMVS

2. Christianus titulus sua raritate, & simplicitate commendabilis. Σωζομένη τῆ τροφίμῃ κατηχομένη. Tertulliano Catechumeni dicuntur *Audientes*.

PATRONVS : FIDELIS. cuius fuerit nomen SOZOMENVS; a quo alumna SOZOMENE denominata. Sozomenus, Ecclesiasticae Scriptor Historiae floruit saeculo V.

4

D. M. TETTIO. HERMETI
 SENIORI. ET. TETTIO. HERMETI
 IVNIORI. DVOBVS. COLLIBERTIS
 QVI. SVA. INPESA. SVPERFICIEM
 REFECERVNT. ET. SIBI. ET. SVIS

5

D M
 BERONICIANO
 ALVMNO
 DVLCISSI
 VIX. AN

In Arcula ornata encarpis, & anseribus. anguem carpentibus.

6

D M
 CN. POMPEI
 ARTE MAE
 FECIT

In fragmento operculi sarcophagi, in quo mulier iacens cum catulo adblaudiente.

7

..... AIAIDI. QVAE. VIXIT
 ..... INIVS. IVLIANVS. AVIAE
 ..... PISSIMAE. FECIT

4. SVA. INPESA. *In marmorea Arcula in Museo Suburbano Strozio* OLLA. EIVS SI QVI OVVIOLARIT. AD IFEROS. NON. RECIPIATVR. *Ita Mefes, pro Menfes.*

SVPERFICIEM. Superficies, & superficium legitur in vetustis lapidibus. V. Digestorum titulum *de superficibus.*

5. BERONICIANO. Beronice Aegypti Regina. Catull. *E Beroniceo vertice caesariem.*

6. ARTEMAE. Artemas, sive Artema, contractum ab Artemidoro; ut Herma ab Hermodoro; Nymphas, Νυμφᾶς, apud S. Paullum, ad Colofs. c. iv. ver. 15. a Nymphodoro.

8

D . M . S
A . FLAVIO . THEOPHILIA
NO . FEC . FLAVIA . SECVN
DA . FILIO . PIENTISSI . B . M
V . A . XVIII . M . VIII . D . X . ET . SIB
ET . SVIS . LIB . LIBERTABVSQ
POSTERISQVE . EORVM

9

' D ' ' M '
MEMMIVS . SEX'
PRIMANIO . PATERNO .
' EQ ' SING . ' D ' ' N '
ET . AVRELIVS . EPONICVS
HERED . B ' M ' F'

10

D M

IVLIO QVARTO EQV
SING . TVR . NIGRINI
NAT . PANN . VIX . ANN
XXXII MIL . ANN X .
VALATONIVS SECVN
DINVS . ET AVR . INPETRA
TA COIVX EIVS HERED
B M F

11

D M
IVLIA . SATVRNINA
C . IVLIO . CANDIDO . AVIO
DVLCISSIMO . BENE ME
RENTI . FECIT . QVI VIXIT
NIS . LXXXVII . HO
VNA

8. PIENTISSI. *Pientissimo*. hoc est φιλοστοργιότατω ὄσιον
Οο τάτω.

τάτω . Plato in Euthyphrone *δσιότητα* vocat *pietatem filii erga patrem* . Hic obiter animadvertendum est Platonis laudatum Dialogum , qui inscribitur *περὶ δσιότητος* , interpretandum esse *de Pietate* , non , ut perperam aliqui , *de Sanctitate* .

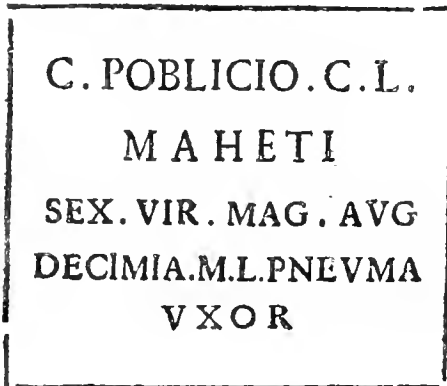
9. EPONICVS. mallemp EPINICVS, b. e. Victor. Notandi apices transversi pro punctis ; qui sequioris aevi barbariem adstruunt .

10. AVR. INPETRATA. Sic apud Graecos antiquitus *ἐνπαίλειν* , pro *ἐμπαίλειν* , & similia .

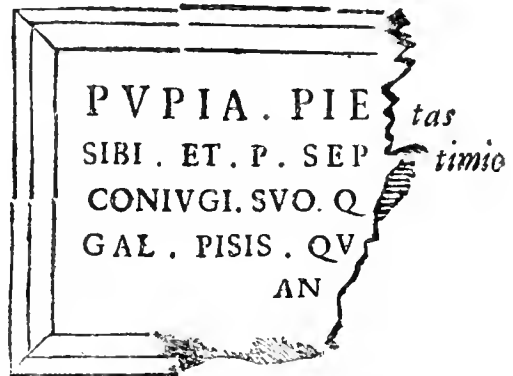
11. Lege QVI VIXIT ANNIS. LXXXVII. HORA VNA .

In Horto Nobb. Spigliatorum ad Clivum S. Georgii.

12

13

12. *Marmorea haec Tabula altitud. ped. III. latitud. ped. IV. reperta est anno circiter M. D. C. XVI. in agro Abbatiae Sancti Martini vulgo (a Mensola) inde Florentiam translata .*

SEX. VIR. MAG. AVG. b. e. Sex Viro Magistro Augustali. De eorum munere in *Coloniis* , consulendus *Reinesius Cl. I. num. CLXVIII. & Fabrettus cap. V. pag. 403. & seqq. qui etiam in hac perperam edidit C. POLIBICO. pro C. POBLICIO pag. 408. num. 327.*

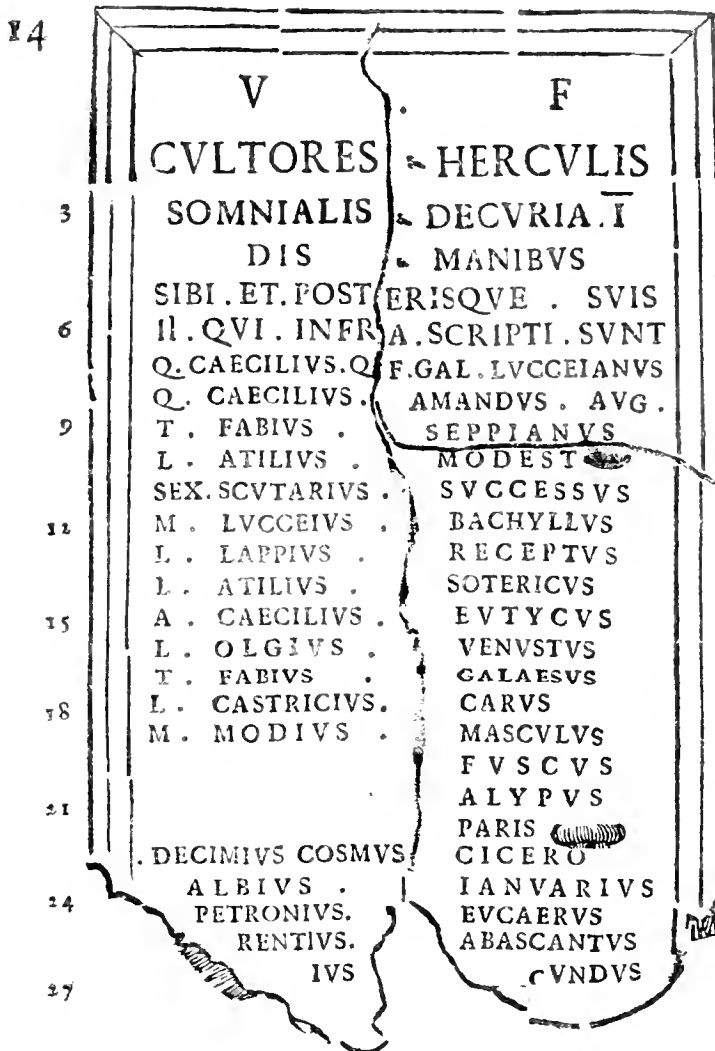
PNEVMA VXOR. Quid hoc PNEVMA ? *πνεύμα* , forte femininum apud Latinos, ut schema apud Plautum : *cum servili schema* .

13. GAL. PISIS. hoc est *Galeria (Tribu) Tisis* . In hac Pisani suffragia ferebant .

Apud

Apud eosdem Tabula Marmorea alta ped. IV. lata ped. II. unc.
 XIV. eruta Cascinae prope Tifas, Anno CIO. IO. CXXVI.
 inde Florentiam translata.

14. Alii quoque Herculis Cultores apud Gru. in Reatino marm. & Aquinate pag. CCCXV. 6. 8. loca Sepulturae sibi condunt, alteri in FVNDQ QVADRIGANO, alteri in FVNDQ DOMITIANO, certa agri definitione, ac mensura; quod quidem & hoc marmor ostenderet, nisi esset inferius fractum temporis, ac vetustatis iniuria. Igitur HERCVLEM SOMNIALEM Tifas cultum constat ex hoc Cippo

non longe ea ab Urbe eruto ; ibique Collegium , seu Sodalitium Herculis Somnialis fuisse , quod Graeci Φριτρίαν , & ἑτερέαν vocant ; quod communis Numinis cultum , arcam communem , communia sacrificia , & epulum statis temporibus habuit . Pisis quoque suspicor Herculis Somnialis percelebre Templum , aut Fanum extitisse ; nam veteres in Templis Deorum somnia quaerebant , ac petebant ; eaque capiebant in lectis , quibus ovium , & vervecum villosas pelles supponebant , ut vera responsa consequerentur ; quod clarissimis , Virgili lib. VII. vers. 85. Plauti in Curc. Aet. 1. Sc. 1. ver. 61. Tibulli , Propertii , Ciceronis , & Petronii , testimoniis apud eruditos omnes tritum est . Hac de causa Hercules in nostro , & in alio apud Fabretum marmore Cap. X. pag. 692. raro admodum vocabulo SOMNIALIS nuncupatur , Graece ὄνειροπόμπος ; idest praedivinorum somniorum immissor , de futuris , de factis , de faciendis , de fugiendis . Apud Ciceronem ob indicium per somnium Sophocli factum de fure , qui pateram auream gravem Athenis subriperat ex eius AEdē , eo facto Fanum illud INDICIS Herculis nominatum est . Nam veteres , quos maxime credebant ἀλεξικάκους , videlicet malorum expulsores , eos etiam ὄνειροπόμπους , Somniorum immissores quammaxime colebant . Quis autem , ut Ciceronis utar verbis lib. IV. Tusc. Quaest. ut Hercules tantus , ac tam praesens Deus ? Quare inter Deos somniorum immissores Hercules praecipuus habebatur ; itemq; Iuppiter , a quo καὶ γὰρ τὸ ὄνειρον ἐκ Διὸς ἐστίν , somnium est , ut ait Homerus Iliad. β. & Mercurius , qui ab eodem in hymno appellatur ἡγήτορ ὄνειρων , somniorum dux . Deinde Apollo , AEsculapius , Isis , Osiris , Serapis , Castor , & Pollux , & Manes quoque Dii , a quibus somnia proficisci autumabant . Somniorum quinque genera explicat Macrobius in Somnium Scipionis lib. I. cap. 3. quem luculenter illustravit Doctissimus , & Eloquentissimus Benedictus Averanius Dissertatione XIX. de Somniis in Euripidem . De huiusmodi vero Herculis SOMNIALIS cognomento adeo praeclare , & erudite disserere Claudius Salmastus in Plinianis Exercitationibus Tom. I. pag. 248. Reinesius Cl. X. num. IV. Iustus Fontanus de Antiquitatibus Hortae lib. I. cap. 6. pag. 116. ut aliud addendum non videatur post tantos viros , & μὴ κόπος ἐλάττων κλίση , ne satietas veniens offendant lectorem , ut Pindari in Pyth. Od. VIII. ore loquar .

DECURIA. I. Decurias de pluribus quam decem numero dici ex hoc marmore, & ex aliis pluribus constat; uti & Centurias supra centum adscriptos milites continere observat Fabrettus *Inscr. Ant. Cap. VI. pag. 446.*

Q. CAECILIUS. Q. F. GAL. LUCCEIANVS. Hunc virum, qui in Decurialium Sodalium numero, ordine primus recensetur, quique solus honoris causa GALERIAM Pisanorum Tribum iunctam habet, arbitror huiusce Sodalitii Cultorum Herculis Somnialis Patronum fortassis fuisse. Ita in Inscriptione Musei Fabretiani *Cap. VI. pag. 448. num. XI.* Sodalitium Dei Silvani Pollentis Patronum habet C. Iulium Helpidephorum Cyrinum; & Collegium Herculorum Caeninensium in quodam fragmento Trebulano Patronum nominat Q. Livium Velenium, apud eundem Fabrettum *Cap. III. pag. 217. num. 564.* Post ipsum Q. Caecilium Lucceianum subsequitur eius frater Q. Caecilius Amandus Coloniae Obsequentis Iuliae Pisanae AVGVSTALIS.

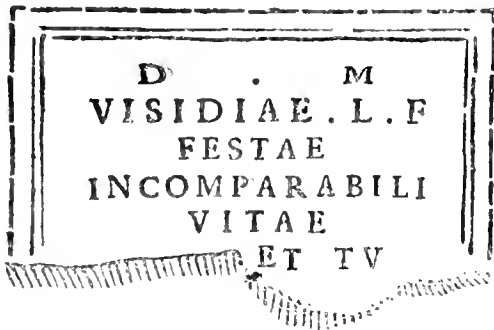
Observo haec etiam quatuor nominari familias Pisanas, quae in Pisanis Cenotaphiis perhonorifice laudantur, scilicet Fabiam, Lappiam, Albiam, Petroniam. Auspiciis iisdem Cenotaphiis, in vigesimoquarto, & quinto versu praenomen, quod deest in marmore, ita restituo; A. ALBIUS. IANVARIUS. TI. PETRONIVS EVCAERVS. Ultimi versus lacunam, in quo pauculae adhuc supersunt litterae, Reinesius explet hoc nomine C. CVRTIVS. C. L. IVCVNDVS. Verum quid hic C. L. idest Caii Libertus, quum nulla in hac tabula censeantur libertorum capita? Certe probabilior mihi videtur opinio Iusti Fontanini viri praecellentissimi, qui laudato in opere substituit, M. VLPIVS VERECVNDVS; ita quidem, ut hic Verecundus idem sit, ac ille, qui reliquas duas Inscriptiones Romae, & Hortae Herculi dicavit; quod nomen egregie marmori quadrat.

Reinesius refert Sodales istos ad tempora Hadriani, cuius rei rationem affert *pag. 600.*

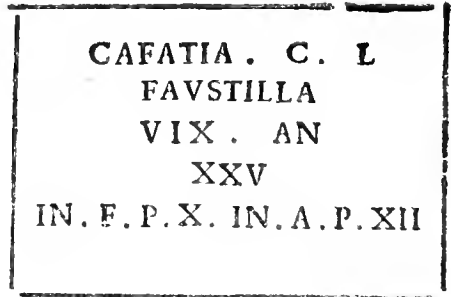
Nunc operae pretium est ut dicamus a quibus edita, sed haud visa; nisi ex apographis, fuerit haec insignis Inscriptio. Primus omnium in lucem produxit Claudius Salmasius in *Plinianis Exercitat. T. I. p. 248.* sed decem mendis corruptam, quae plusculis aliis auxit post ipsum Reinesius *Cl. X. n. IV.* qui ab eo excepit; & perperam cum eo
Romae

Romae repertam, & ea in Urbe asservari dixit. Octavius Boldonius frustum quoddam huius Tabulae descripsit lib. V. Epigraph. p. 619. & male apud Carolum Strozium Senatorem Florentinum extare asseruit; apud quem apographum tantum fortasse viderit. Sponius ab eo truncam, & mendis depravatam accepit, & edidit Miscell. Erud. Ant. Sec. 3 pag. 100. n. 63. Postremo Fabrettus omnium emendatiorem se produxisse testatus est Cap. VI. pag. 429. num. 4. verum contra eum sunt menda, quae sequuntur. In versu 12. dedit praeter marmoris fidem M LVCCEIVS BACVLLVS. In ver. 14. L ATILIVS SOTERVS. In ver. 21. MYRVVS. marmor habet diserte ALYPVS. In ver. 22. PARIS; post hoc cognomen videntur reliquae literae scalpulo ita abrasae, PARIS!!!!!!!!!!!!. Ante haec cognomina FVSCVS ALYPVS PARIS!!!!!!!!!!!! conspicitur purum spatium. In v. 23. DECIMIVS COSMVS, & praetermisit quod sequitur CICERO. In 26. versu haec tantum IVS BASCANTVS. In versu 27. tres literas IVS, quae supersunt, omisit.

15

16

15. Erutum hoc marmor Florentiae auctor mihi est Carolus Senator Strozius, qui & alterum, quod subsequitur num. 16. Florentiae effossum docet extra portam, qua olim iter Faventiam. VISIDIA & CAFATIA. Familiae antiquae Coloniae Florentinae hinc prodeunt in lucem, antiquariis haecenus ignotae.

FESTAE. Graecum nomen EORTE alibi legitur.

ET TV. Forte supplendum VALE.

17

. S .
 CAM : FVR :
 GALL : EXP :
 CAP : LIB : P :
 CIV : CONS :
 B . M . O
 P . P . P

In Horto Nobb. Pactiorum.

18

M . PACCIVS
 EPAGATHVS . SIBI
 ET . PACCIAE . APAMEAE
 VXORI . ET . LIBERTIS
 LIBERTABVSQVE
 SVIS . TESTAMENTO
 FIERI . IVSSIT

In AEdib. Nob. Raphaelis Nardii.

19

Q. SAENAE. L. F. SCA. NAN
 CRAMONIAE. A. F. MAXIM
 L. SAENAE. CELERI. FILIO.
 Q. SAENAE. CLEMENTI. FIL.
 L. SAENA. SATVRNINVS
 FILIVS . FECIT
 IN . FR. P. XII. IN. AGR. P. XII

Apud Nobb. Vecchietti.

20

PYLADES
 VESTIARIVS

17. Praefert hoc marmor M. Furii Camilli elogium, & gesta per compendiaras notas expressa; recenti plane manu, ac Minerva concinnata ex T. Livio. Bina puncta in nullis Romanis Inscriptionibus exculpta haecenus observari. In Graecis unam vidi, Teiam scilicet Stelen, diris exsecrationibus refertam, quae veluti mirae Antiquitatis exemplar prodit hoc anno M. D. CC. XXV.

18. & 19. Binas has Tabulas detexit, mibique indicavit Iohannes Vincentius Fantomius Angelottius Musarum egregius cultor, patriarumque antiquitatum studio, & eruditione commendabilis.

20. VESTIARIVS. Huius Pyladis officium forsitan fuit togam aliarumque vestium genera diligenter summoque studio, & arte plicare, ut apud Quinctilianum Instit. Orat. lib. x. c. 3. qui etiam in
 vetustis

vetustis lapidibus dicitur varia appellatione VESTITOR. VESTIFICVS. VESTIPLICVS. A VESTE. Vide Philippi Senatoris Bonarotae Observationes in Vasa Vitr. Coemeter. pag. 158. Notandum inane illud spatium in marmore ad alium titulum excipiendum, quod haud infrequenter in nonnullis occurrit.

In Urna marmorea rotunda.

21

D . M
CIDIAE . PRIVIGNAE DVLCI
EIDEM
NON. INIVSTAE. NOVERCAE. L. ANTI
DEBITAE. SIBI. VXORIS. MEMOR IN
VNIVS. ACERBISS. FVN. GEM. ORB. M
P

22

D & M
T. CLEMENTI
ANETI
COIVGI BENE
MERENTI

21. GEM. ORB. M P. *b. e.* gemens orbatus merenti posuit.
Fabrettus vulgavit Cap. III. pag. 202. num. 498.

23

D. M. LABERIAE
SECVNDAE
L. VIBIARIVS . LONGINVS
CONIVGI . B . M . F
ET . SIBI

24

OCTAVIA . MELIS
V . Q . FABI . Q . L . CHI
OCTAVIA . CALLITYCHE . V . A . IX

In AEdibus D. Dominici Nardii.

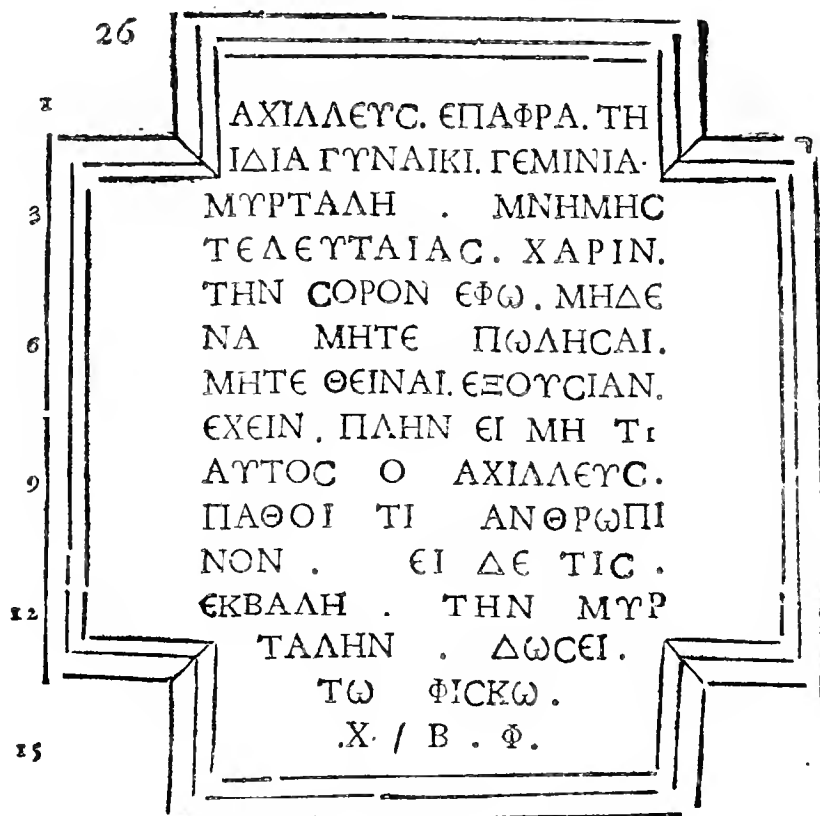
25

SILVANO AVG SACRVM
CRESCENS ALYPIANVS
IMP CAESARIS NERVAE
TRAIANI AVG GERM
DACICI DISP FISCI FR

25.

25. Postremi duo versus legendi sunt TRAIANI AVGVSTI GERMANICI DACICI DISPENSATOR FISCO FRUMENTARII; qui impensarum Fisci Frumentarii rationes administrabat.

In Sarcophago marmoreo in AEdibus eiusdem.

26. Idest. Achilleus Epaphrae [i. Epaphroditi] filius. propriae uxori Geminae Myrtale memoriae extremae gratia sepulcrum (posuit) ea conditione. ut nemo aut vendere. aut reponere facultatem habeat. nisi Achilleus ipse humanum aliquid patiatur. Sin autem quis eiecerit Myrtalen. dabit Fisco drachmas. seu denarios bis mille quingentos.

Inter Pisana vetera Monumenta olim censebatur pernobilis hic Sarcophagus, longus ped. VI. unc. II. altus ped. I. unc. XI. & latus ped. I. unc. XI. eo siquidem loci erutus diu iacuit ante AEdem B. M. Virginis in Vico Pisano; inde Florentiam translatus, praeclarum fuit orna-

mentum Musei Iohannis Nardii Florentini, Medicinae Doctoris eximii, qui eruditis doctisque notis, ut supra diximus, Lucretii carmina illustravit, edita Florentinis typis anno 1647. Nullo anaglypho opere insignitur, sed undique perbelle striatus est; tabula in medio ornatus, quae Graecam Epigraphen exhibet. Hanc primum edidit Appianus inter Pisanas Antiquitates pag. 180. ex eo postea Gruterus; sed valde mendosam, & uno fere versu mancā pag. DCCXLIX. 4. Postremo apud P. Montfauconium, haec menda irrepperunt pag. 202. Diarii Italici.

In primo versu AXIΛΛEYTC EΠAΦPA; marmor, ni oculus fallitur, habet heic, & in nono versu AXIΛΛEYTC EΠAΦPA. quemadmodum descripserunt Appianus, & Gruterus. Antonius Maria Salvinus Vir Clarissimus legit AXIΛΛEYTC; & ut marmoris lectionem quoquo modo sartam tectam servaret, putabat legendum AXIΛΛEYTC. propterea quod facile Γ pro N navibus inclusum, foras non efferebatur; nec in scriptura receptum. Doctissimus Montfauconius AXIΛΛEYTC legendum arbitrabatur. In alia Graeca Inscriptione apud Sponium Miscell. Erud. Antiq. Sect. X. pag. 321. legitur AXIΛΛEΩΣ ΠAIZ. In Romana quoque in Gruteriano Thesaurō pag. DCLXIX. 6. ACHILLEVS. ET CLEOPATRA; & apud Fabretum Inscr. Ant. Cap. 1. pag. 9. num. 39. LVCRET. ACHILLEVS, & pag. 248. num. 17. ACHILLEVS. ET. HEGEMONICVS LIB. Visitur in hac Graeca Tabula Σ, & E non quadrata forma, sed rotunda C & E, atque H sic [-] constanter expressa.

In tertio versu dedit MYRTAΛH. In octavo: EI MH AYTOC, pro EI MH TI AYTOC. In decimo ΠAΘH TI ANΘPΩΠINON . . . . . marmor hab. ΠAΘOI TI ANΘPΩΠINON. post hoc verbum nihil deest, sed ante EI ΔE aliquantulum spatii est, adeoque illa sex puncta gratis posita sunt. Ultimo versu contra marmoris fidem Ψ B Φ, pro .X. I B. Φ.

Non tantum vendere, alienare, & removere Sepulcrum, alium in eo ponere, corpusve extraneum inferre, prohibitum, violatoribus expressa poena, & multa, sed & ipsum Sepulcrum aperire; ut docet Latina Mediolanensis Inscr. apud Gruterum p. MLVI. 1. & Graeca apud Montfauconium Diar. Ital. pag. 424. num. 8. Adeo inauspicatis res erat Manes sollicitare, quos quietos esse volebant.

Chri-

Christianae tres Inscr. quae sequuntur n. 27. 28. & 29. erutae fuerunt anno M. D. LXXX. in Florentina Parochiali Ecclesia S. Felicitatis, cum Nob. Vir Iacobus e Rubeis inter gentilitia monumenta sepulcrum sibi excinderet, ac pararet; quemadmodum accepit ex Borghiniis Schedis; quae vero num. 29. relata est, vel deperdita, vel alicubi latens ad hoc tempus non reperitur.

27

Apud eundem Nardium.

B M
 FL ♂ ROMVLIANVS
 INFAS Q. VIXIT AN
 S VI S ET S M S VII. ET
 FRATRES S IPSIVS
 QVI . POSITI SVNT S
 PER . SINGVLA C(E
 METERIA S VER
 Q. VIXIT S AN S X
 ET ROMANVS. Q
 VIXIT AN S V
 ET AVGVSTVLA
 AN S III ♂ S
 IN PACE

28

B M
 LAVRENTIVS NV
 MERIVS . DIACONVS
 VIX . ANNOS . P . M . LV DE
 POSITVS . V . IDVS OCTO
 IN PACE

29

M
 ACET
 IIVS
 CONSTANI
 QVI VIXIT
 ANNOS XXX
 VII . DEPOSI
 V
 KAL . DECEM
 BRES . IN . PACE

27. Et hic quoque, ubi modo S. Felicitatis Templum conspicitur, antiquum primorum Christianorum Coemeterium extitisse horum mar-
 morum non levi suffragio conicio. Aliud quoque Coemeterium prae-
 ter illud, quod supra laudavimus pag. 221. olim veterum Christiano-
 rum pietate constructum fuisse constat eo in loco, ubi postea magna in
 honorem D. Miniatis Martyris Florentini Basilica dedicata est; quae

quidem antiqua Florentinorum Christianorum Coemeteria, prisco mœre, extra Urbis moenia posita erant.

B. M. videlicet Bonae Memoriae. In Ethnicis titulis hae singulares literae B. M, Bene Merenti significant; & frequentius in fine ponuntur, raro in principio; quemadmodum & DIIS MANIBVS aliquando sedem mutare in lapidibus conspiciamus, vel in medio, vel in fine inscriptionis. Dii quolibet in loco, & tempore, in principio, medio, & fine invocabantur.

FLAVIUS ROMVLIANVS INFAS. i. INFANS. Φῶς, ὕψος, ἀπὸ τῆς Φῆμι γὰρ ἑάντος. L. flans. In Gand. Flor. praegnas pro praegnans.

VIXIT ANNOS P. M. id. Plus Minus. ΕΖΗCΕΝ Εἰ Η ΓΛΑC-ON ΕΛΑΤΤΟΝ in Graecis inscriptionibus; circiter.

Tabula al. & lat. ped. 1. unc. 11.
ex Tiburtino.

30

† ΠΙΩΤΠΩ
ΡΕΠΕΠΝΥΜΑΕ
ΤΟΥ ΑΛΒΑΡΙΟΥ
Ν° ΓΝΝΑ Μ̄Ν ΤΕ
ΨΙΧΗ ΠΑC°Ν ΠΑ
ΠΝΟΥ ΤΙΝ ΤΑΥ
Μ̄ ΤΟΝ ΜΜΡΥΕΟΥ
ΚΠΑΩΟΝ ΠΕCΥΘ

31

FL' TROILVS, LIBER
KARISSIMO
ET FECVNDΑ. LIBER
KARISSIMO
VOL' SEVERINVS FRATR
CAECINIA. CAPRIA. FRATR,
VOLVS. ZOILVS, FRATR
V, AN. XXXIII

Apud eundem, in domestico Sacello.

32

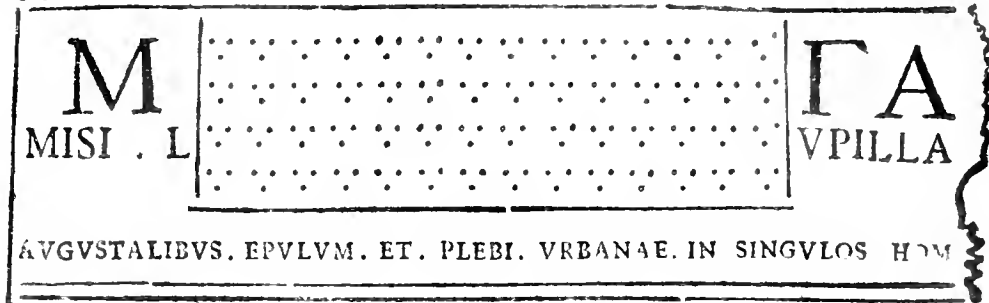
EMILIANO ♡ FILIO DVLCISS
P. B. ME V. A. XXV

30. ΨΙΧΗ ΠΑC°Ν. f. Ψιχὴ πᾶσ' ἐν πᾶσιν. Anima omnis in omnibus. Anima, vita; Iuvenalis. Ζωνὴ καὶ ψυχὴ. Concumbunt Graece. Propert. lib. I. Eleg. 11.

Quid iuvat ornato procedere, vita, capillo?

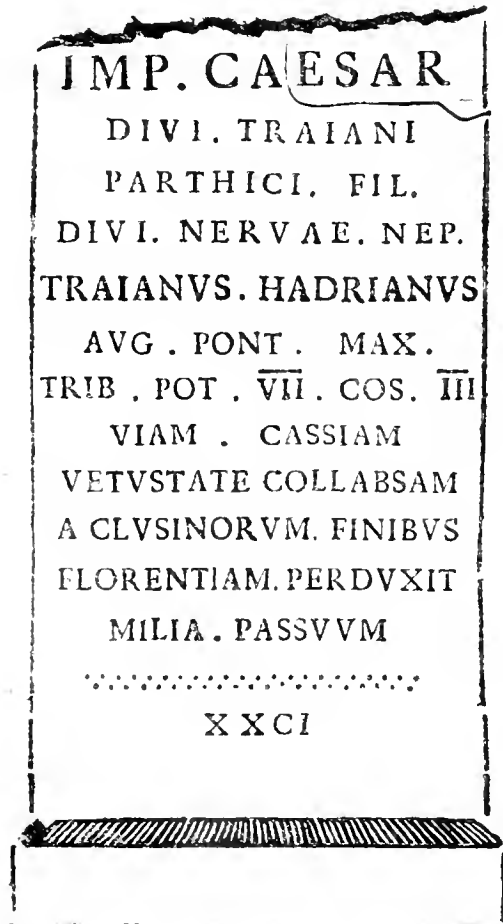
In AEdē AEdilium Ecclesiae Metropolitanae Fragmentum candidi marmoris, long. ped. XII. alt. ped. II.

33

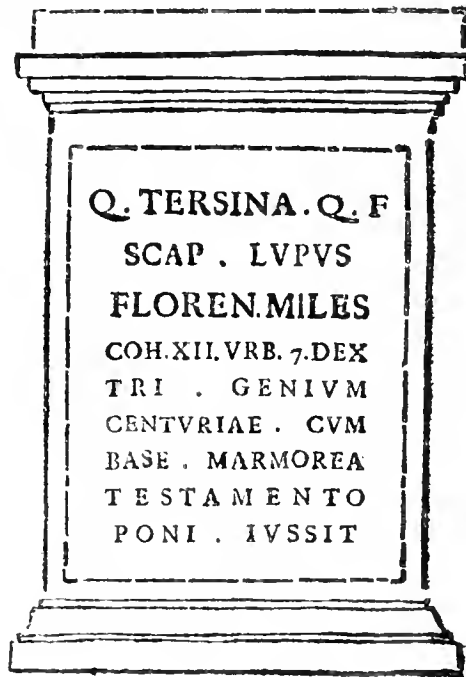
Ibid. Columna Miliaria ex Tiburt. marmore alta ped. VII.

34

In Hortis D. Ducis Salviati, eruta Romae anno circiter CIO·IO LXXIII.

35

In dextro latere.

POSITA IDIB. APRIL
MAMERTINO. ET. RVFO
COS

33. Ornavit ex multo tempore ingens hoc marmor, zophori loco, ianua Ecclesiae S. Petri Maioris Florentiae, quemadmodum memoriae prodidit Carolus Senator Strozius. Eo ex loco ablatum, & ab AEdilibus Metropolitanae Ecclesiae pretio emtum, iniquo fato, varia in frustra sectum, summo omnium moerore praeclarissimum hoc Florentinae Coloniae ornamentum pessumdatum est.

34. Primus hic Viae Cassiae lapis super octogesimum, prope Montem Politianum repertus est. Anno circiter CIO. ID LXXXIV. ex eiusdem Civitatis Foro ad memoriam antiquitatis tuendam Florentiam translatus est. In antiqua Auximate Inscriptione, & in Romana apud Gruterum pag. CCCXLVI. 4. MXCI. 8. Curatores Viae Cassiae, Clodiae, Anniae, Ciminiae, trium Traianarum, necnon Novae Traianae laudantur C. Oppius Sabinus, & L. Aurelius Gallus. Via CASSIA, a Cassio, qui eam stravit, dicta est; quae, ut ait Cic. in Phil. x 11. Etruriam discriminat. Hadrianus Imperator, Caesar, Augustus; ἡ δὲ ἀρχομένη ἐς ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΝ τὰ μέγιστα ἐκείνοις ἀπαρχόμενος, populorum quotquot ipsi parebant FELICITATI quammaxime consulens, teste Pausania l. 1. Viam Cassiam vetustate collapsam a Clusinarum finibus Florentiam perduxit an. U. 872. Chr. 119. Numerum milium passuum edax tempus eripuit, extritis quoque quamplurimis literis. Primus omnium in lucem edidit Vincentius Borghinius pag. 209. de Origine Urbis Florentiae, ex eo postea Gruterus pag. CLVI. 2. Sicut a S. Cassiano, San Casciano; ita a Via Cassia, oppidum in Etruria dicitur Calcia.

35. SCAP. idest Scaptia Tribu, cui Florentini accensebantur; sub qua etiam C. Iulius Caesar.

FLOREN. b. e. FLORENTIA, quod integre scribitur in alia Musei Medicei superius allata pag. 36. num. LX. & LXI. De Urbanar. Cohortium numero vide Fabr. Inscr. Antiq. Cap. III. pag. 126.

GENIVM CENTVRIAE. Signum videlicet Genii Centuriae, ut in aliis pluribus inscriptionibus, & praesertim Cap. IV. pag. 340. num. 514. apud Fabretum. Genium antiqui dixerunt naturalem Deum uniuscuiusque loci, vel rei, aut hominis.

Posita haec Basis Idibus Aprilis C. Petronio MAMERTINO, & Cornelio RVFO Consulibus anno U. C. 934. Chr. 182. scilicet anno III. imperii L. Aurelii Commodi Augusti. Emendandus Vincentius

centius

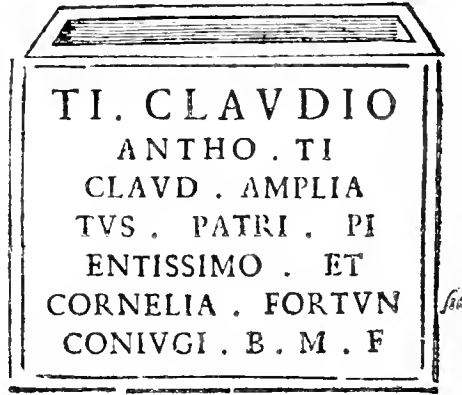
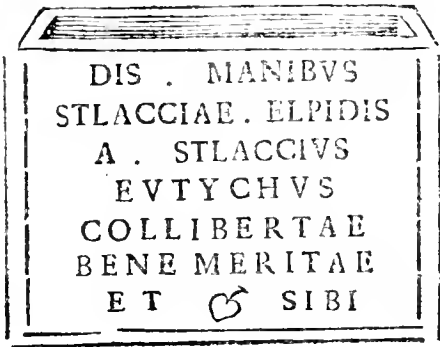
centius Borghinius, qui mendose primus hanc edidit pag. 214. de Origine Urbis Florentiae, & ex eo Gruterus pag. M. VIII. 3. qui etiam Consules in dextro latere descriptos omisit.

Ibidem. In pereleganti Arcula ornata columnis spiralibus, & capitibus arietinis, & Gorgone in medio alato capite, & serpentibus crinito; inferius Gryphibus tenentibus candelabrum accensum, & funercis arbusculis in lateribus.

In Arcula marmorea in Hortis eiusdem D. Ducis prope Urbis Portam, quae vulgo (Pinti) dicitur; ornata encarpo, & viri sigillo in concha marina, circum quod anseres recurvis cervicibus.

37

36

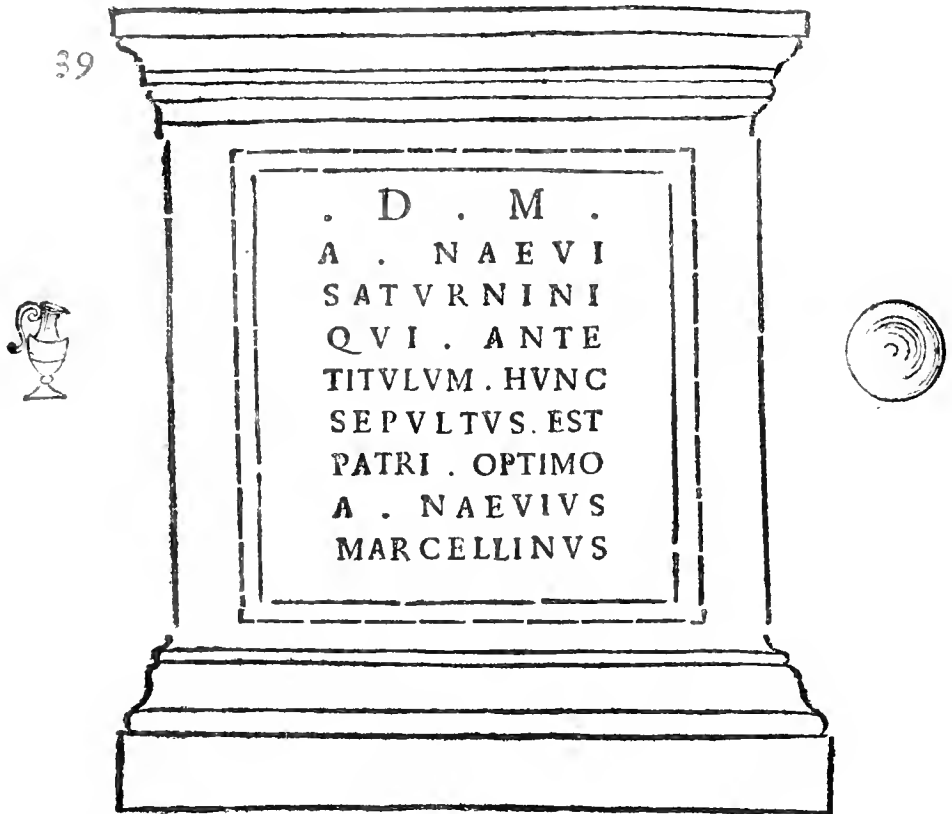
In Arca perpulchra ornata Hammonibus, sphyngebis, & arviculis, apud Nob. V. Iohannem Gualbertum Gucciardinium.

38

Apud

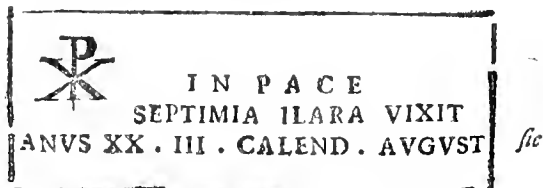
*Apud eundem . Ara eruta anno M. D. LX. in Florentino Agro, vulgo
[le Campora] prope AEdem Divi Hilarii.*

39. D. M. i. e. *Diis Manibus Auli Naevii Saturnini*. Hic genitivus refertur ad τὸ *Diis Manibus*, ut in multis aliis: quare *Diis Manibus* non perfunctorie legendum, aut tamquam vulgata formula oculis transmittenda; namque non semper est prolata ἀπλῶς, ut in plurimis Inscriptionibus, sed saepe est πρὸς τι, & cum sequentibus coniungitur.

*Apud Nobilem Matronam Catharinam
Ottieri, una cum Corpore eiusdem
Sanctae ex Coemet. Priscillae.*

40

40.

40. Edidit Fabrettus *Inscription. Antiq. Cap. X. pag. 759. num. 648.*

In eleganti Urna quadrata, capitibus arietinis, encarpo, & aviculis ornata, quae in Eccl. S. Trinitatis lustralem aquam offert ingredientibus parte laeva.

41

DIS. MAN
TI CLAVDI :::
ATTALI
FRATRI. EPINICI

Apud Iosephum Mariam Doctorem Brocchium Cippus marm. effossus an. CIO. IDCCXX. a quibusdam rusticis prope antiqua vestigia viae AEmiliae, in loco, qui dicitur Pesciola, Castrum Mugelli dirutum.

42

Q. AVRELIVS
Q. F. SCA. RVFVS
SPECVLATOR
VIX. ANN. XLII. MILIT
ANN. XIX. HIC
TVS. EST [-] REDES

42. SPECVLATOR. *Speculatores fuere in quavis Legione decem, in 5. DXX. apud Gruterum, dicti etiam EXPLORATORES; quorum munus indagare, speculari, explorare consilia, itinera, res hostium, deque compertis nuntiare Tribuno. Vide Keinesum Cl. VIII. num. 1. Ultimus versus sic restituitur HIC SITVS EST HEREDES benemerenti posuerunt. Sepulcrum Coloni militaris Florentini.*

In Hortis Mediceis vulgo (Boboli) Urnula marmorea rotunda.

43

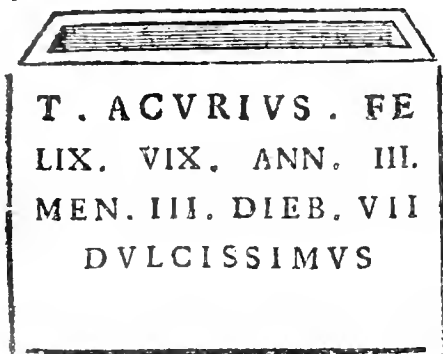
D M
FAVSTO. AVG. LIB. ADIVT
TABVL. CASTR.
CORNELIA IVSTA CONIVGI
BENEMERENTI
FECIT

Qq

Ibi-

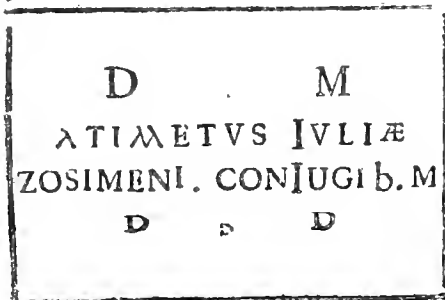
Ibidem. In alia Urnula marmorea quadrata.

44

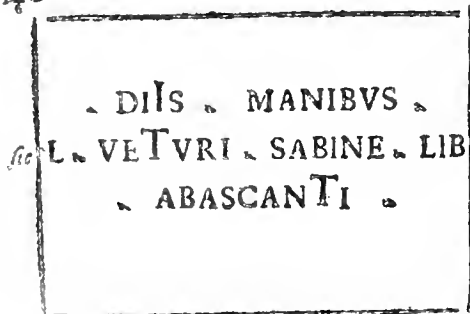
In alia simili.

45

In alia perelegantā simili.

46

In ingenti marm. Epistyllo, seu fastigio long. ped. xv. unc. v. alt. ped. circiter III. lat. ped. I I. & unc. I I. prope Ambrosianam Basilicam D. Laurentii.

47

AESARI. DIVI. AVG. F. AVGVSTO DIVAE. AVGVS
M. IVNIVS. C. F. GAL. PROCVLVS. PRAEF. FOVIT. DIVI. AVG. FAB. SVA. PEC. PEC.
POMPEIA. Q. F. TREVILLA. TESTAMENTO. SVO. EX. HS. C. REFGI. IVSSIT.

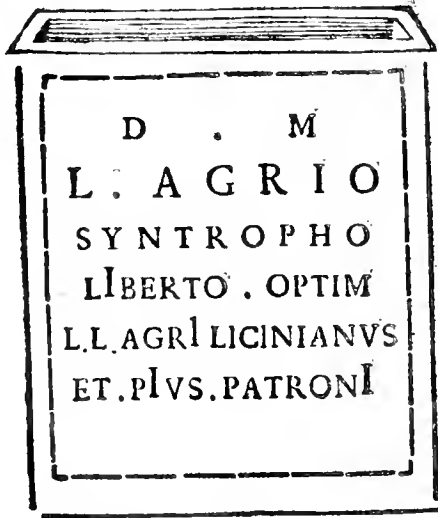
47. Prae grande hoc epistylum olim sex ingentibus columnis sufful-
 tum fuisse perspicuum est ex sex earundem loculis, qui in eo conspiciun-
 tur. Quatuor tantum columnas ex Africano viridi pulcherrimo mar-
 more superstites vidimus, quae an. M. DCC. XVIII. una cum epistyllo
 seclae sunt ad ornandum maximum regiumque Mediceorum Princi-
 pum Sacellum. Serenissimus Ferdinandus; Optimus Etruriae Prin-
 cept, bonarum artium studiorumque omnium cultor; & in exemplum
 amator praestantissimus; ex Urbe Veteri, ubi inventum atque erutum
 fuerat, magno pretio redemptum, Florentiam advehi iussit.

Vulgarvit parum accurate Reines. Cl. III. n. 11. nec versus, eo ordine
 quo leguntur in marmore disposuit.

In AEdibus D. Cerbonis Baronis del Nero.

In praealta Arcula marmorea per-
 eleganter ornata in utroque angulo
 pueris barbaris moerentibus,
 vittatis, & braccatis; manibus
 post terga revinctis ad laurum;
 sub ipsis delphines, encarpo
 pendente, supra quem vir
 iacens in lecto.

48

In Arcula marmorea perbelle
 in angulis ornata viteis co-
 lumnis, & anseribus sub
 titulo, intorto collo lyram
 carpentibus. In utroque
 latere scutum, & post
 ipsum hastae breves
 decussatae.

49

48. Edidit Gruterus p. DCCCCXXX. 10. Romae vidit Smetius.

49. NIGRO. Cognomen familiae Aquilliae, Caeciliae, Pescenniae,
 Trebiae, & Valeriae.

Qq 2

Cip-

*Cippus marmoreus , praegrandis , elegantissimus , in AEdibus
D. Senatoris Antonii del Rosso.*

50

CN . SENTIO . CN . FIL
 CN . N̄ . TER . FELICI
 DEC . DECR . AEDILICIO . ADL . D . D . D . ADL
 Q . A . OSTIENS . II . VIR . Q . IUVENVM
 HIC . PRIMVS . OMNIVM . QVO . ANNO . DEC ADL . EST . ET
 Q . A . FACT . EST . ET . IN . PROXIM . ANNUM . II . VIR . DESIGNAT . EST
 QVINQ . CVRATORVM . NAVIVM . MARINAR . GRATIS . ADLECT .
 IN . TER . NAVICVLAR . MARIS . HADRIATICI . ET . AD . QVADRIGAM
 FORI . VINARI . PATRONO . DECVRIAE . SCRIBAR . CERARIOR
 ET . LIBRARIOR . ET . LICTOR . ET . VIATOR . ITEM . PRAECONVM . ET
 ET . ARGENTARIOR . ET . NEGCIATOR . VINARIOR . AB . VRBE
 ITEM . MENSOR . FRUMENTARIOR . CERERIS . AVG . ITEM . CORPOR
 SCAPHARIOR . ET . LENVCVLARIOR . TRAIECT . LVCVLLI . ET
 DENDROPHORVM . ET . TOGATOR . A . FORO . ET DE . SACCMAR
 ET . LIBERTOR . ET . SERVOR . PVBLICOR . ET . OLEARIOR . ET . IUVEN
 CISIANOR . ET . VETERANOR . AVG . ITEM . BENEFICIARIOR . PROC
 AVG . ET . PISCATOR . PROPOLAR . CVRATORI . LVSVS . IUVENALIS
 CN . SENTIVS . LVCILIVS
 GAMALA . CLODIANVS . F
 PATRI . INDVLGENTISSIMO

50. Anno M. DC. LXXXVI. Ostiae repertus est inter rudera
 marmoreus hic Cippus altus ped. v. unc. VI. latus ped. III. unc. IV.
 latera lat. ped. II. quem pulchre ornant Genii, lauream coronam
 tenentes lemniscis vinctam; in lateribus simpulum, & patera; in
 angulis aquilae, & facies Castorum; in epistylis encarpus spicis,
 foliis,

foliis, floribusque refertus, in quo etiam cominus certantes leo, & vitulus. Primus omnium Fabrettus vulgavit Inscript. Antiq. Cap. X. pag. 731. num. 450. verum his tribus depravatam mendis. In ver. 7. CVRATOR NAVIVM marmor hab. CVRATORVM. NAVIVM. In ver. 8. INTER. NAVICVLAR. marmor IN. TER. NAVICVLAR. In versu 18. CN. SENTIVS. LVCILLVS, marmor diserte CN. SENTIVS. LVCILIVS. Et hoc amplius pleraque puncta suis in locis omisit; apices vero omnes, quos heic raro exemplo vel duos, vel tres supra unam eandemque vocem insculptos observare possumus. Videndus A. Gellius Noctium Atticarum lib. VII. cap. 7.

CN. N̄. TER. FELICI. videlicet Cneii Nepoti Terentina (Tribu) Felici. D. D. D. ADL. Q. A. Sc. h. e. Decreto Decurionum Adlecto Quaestori AEdili Ostiensium Duumviro Quinquennali Iuvenum; denique omnibus honoribus, officiis, dignitatibus in Ostiensium Colonia egregie functo; quae omnia recenset marmor. In veteri Inscriptione apud Fabrettum ex Barberinis Schedis Cap. X. pag. 701. num. 225. legitur D. M. P. SENTIO. FELICI. AVG. RAVENNAE. NEGOTIATORI. OLIVARIO, Sc. qui forsitan huius Cn. Sentii Felicis frater fuit, ni meus me fallit animus.

Ver. 9. CERARIOR. Cerarii heic cum Scribis, & Librariis coniunguntur: forte igitur qui tabellas ceratas, quarum meminit Cicero de Divinat. vel curabant, vel conficiebant. Apud eundem est: *miniatula cera*: hoc est cera minio illita. *Cerarium* lib. III. Orat. VIII. in Verrem nonnulli interpretantur, pretium, quod exigunt scribae pro impensis cerae.

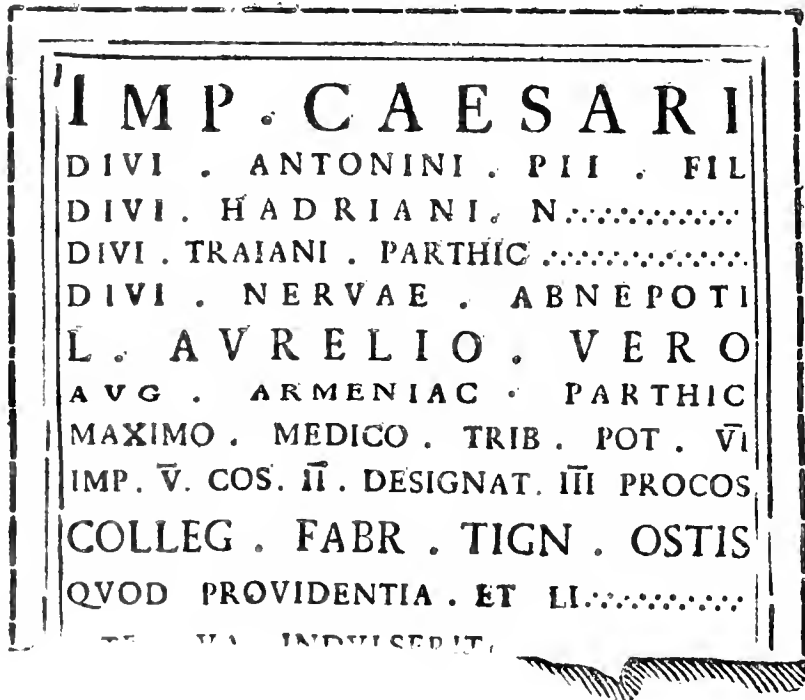
Ver. 14. SACOMAR. Secoma, σάκωμα, *aequipondium* Latinis, quemadmodum est apud Vitruvium, Sacoma, Dorico more; nam multum e Dorico idiomate Latina lingua traherat, quippe Neapoli, & Siciliae proxima. Familiare autem Doribus n̄ literam in *alpha* longum mutare, ut est notissimum. Sacomarii qui sacomatis, seu aequipondiis praerant, ut pondera recte administrarentur, & mensurae iustae fierent. Sacomarium, locus huiusmodi iustis ponderibus, ac mensuris expendendis destinatus.

Ver.

Ver. 18. & 19. CN. SENTIVS. LVCILIVS GAMALA. CLO-
DIANVS. P. . In Cippulo Musei Medicei superius allato pag. 14.
num. XIV. legitur MEMORIAE P. LVCILI GAMALÆ CN SEN-
TIVS LVCILIVS GAMALA CLODIANVS PATRI. Quare puto
hunc Cn. Sentium Lucilium Gamalam Clodianum, vel ab Cn. Sentio
Felice, vel a Publio Lucilio Gamala adoptatum fuisse.

Tabula marm. alta ped. circiter III. lata ped. II. unc. XIV. inferius
fracta, in verso capite, antiquitus fixa in marmoreo Catechumenio
Florentini Baptistarii, & Ecclesiae S. Iohannis.

51

51. Detritae literae tertii, & quarti versus ita supplendae ex
aliis inscriptionibus. DIVI. HADRIANI. NEPOTI. DIVI. TRA-
IANI. PARTHICI. PRONEPOTI. L. Aurelius Verus AVGVSTVS
dictus est, Pio mortuo, statim, non post mensem; quemadmodum aucto-
ritatibus Capitolini, & Dionis egregie probat V. Cl. Vignolius Dissert.
de Col. Anton. pag. 101. MEDICO. μῆδικῶ, qui de Medis trium-
phum egit. Vide Capitolinum in Vita Marci Antonini cap. IX. &
Veri cap. VII. de tribus his nominibus utriusque Principi delatis.

IMP. V. Fabrile erratum in marmore irrepsisse autumo ; sculpendum forsitan fuerat IMP. IV. excidit illud unitatis signum , quod ante V. non apparet ; in hoc enim bello quater appellatus est Imperator , cum quadriennio durasset.

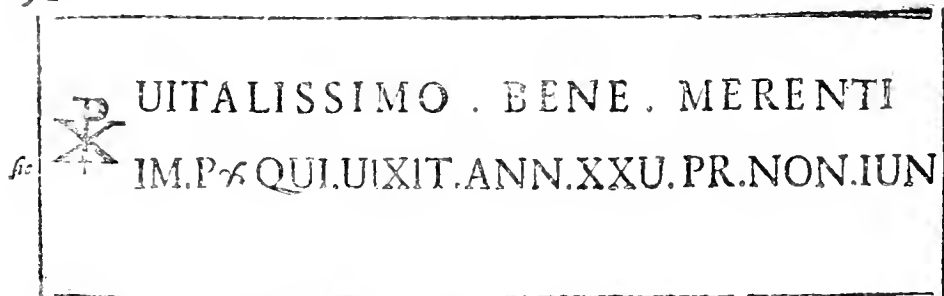
COS. II. DESIGNAT. III. Consuli secundum Designato tertium , an. U. 918. Chr. 166. ex Relandi Fast. Consularib. Q. Servilio Pudente , T. Fufidio Pollione Consulibus ; quo anno triumphavit ex Capitolino cap. XII. de Vita M. Aurelii ; & petiit ut Commodus Caesar diceretur.

COLLEG. FABR. TIGN. OSTIS. h. e. Collegium Fabrum Tignariorum Ostis, i. e. Ostiis percelebri Latii Urbe plurali numero , ac neutro genere prolata . In aliis pluribus vetustis saxis legitur , Collegium Fabrum Ostiensium , Ferrariorum Ostiensium , & Corpus Fabrum Navalium Ostiensium , quibus ex Senatusconsulto coire licet , ut in Romana apud Fabrettum Cap. X. pag. 719. num. 406.

In ultimo versu summa literarum capita quae apparent , supplendum fortassis indicant ET LIBERALITATE SUA INDULSERIT , &c. Anno M. DCC. XVII. cum in XII. Presbyterorum Collegium Baptistarii S. Iohannis nondum cooptatus essem , huius eximii marmoris notitiam perhumaniter exhibuit mihi Iohannes Antonius Papinius , modo meus Collega ; cuius ingenium , & eruditionem Latinae , & Etruscae Musae satis commendant ; qui etiam de nostro Poetarum Principe Dante , & Torquato Tasso bene meritus est ; quorum extremos Carminum ritmos laborioso , & perutili indice iampridem collegit omnes , illustravit , & alphabetico ordine donavit .

In domestico Sacello Nobb. Arrighiorum.

52

52. *Marmoream hanc Tabulam long. ped. IV. alt. unc. XIV. donavit, una cum Martyris Corpore, ex Coemeterio Cyriacae anno M.DCC.XI. Eminentissimus Card. Carpegna D. Francisco Mariae Arrighio Episcopo Montis Politiani, Viro tum pietate, tum integritate, tum doctrina praecellentissimo. Eam edidit in praeclaro, eruditissimoque Opere de Coemeteriis SS. Martyrum, & antiquorum Christianorum Romae V. Clariss. Marcus Antonius Boldettius, lib. II. Cap. III. pag. 342.*

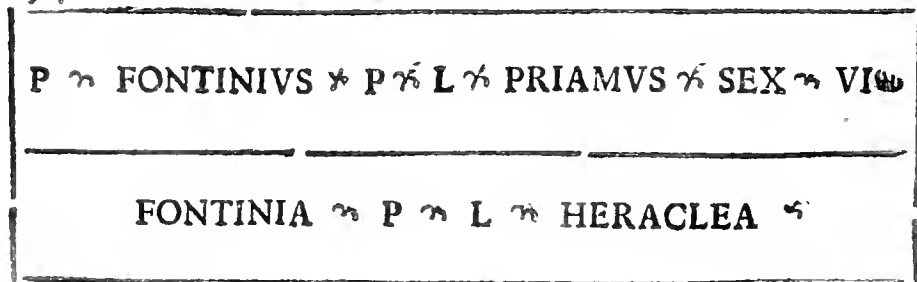
*In Ecclesia Mariae Virginis Annuntiatae,
ubi etiam eiusdem Martyris Corpus.*

53

In Florentina Arce S. Io: Baptistae Fragmentum marmorei Cippi eo in loco erutum, anno M. DXXXII. cuius tympanum ornant Tritones buccinantes, sinistra aquaticas cannas tenentes, & delphin in medio.

54

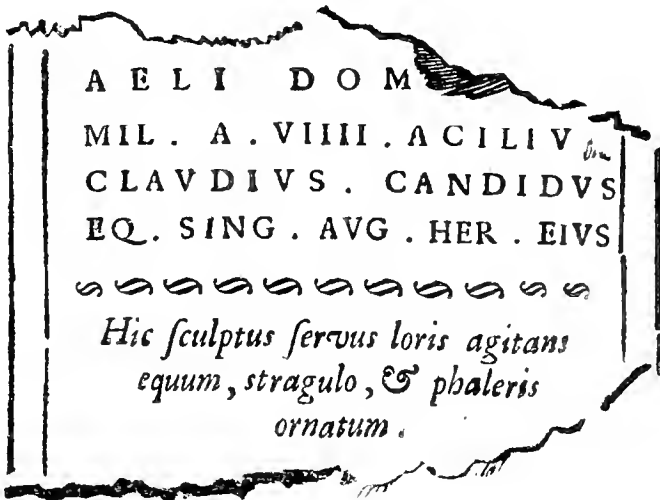

54. FONTINIA . Huius nominis familia nunc primum in lucem
prodit. HERACLEA. Ἡράκλεια. Herculea. Herculana.

Sub epigraphæ visuntur viri, & mulieris dimidiata capita, fracto
marmore .

In AEdibus Nob. Viri Nicolai Panciatichi.

55

In laterculo.

57

56

SERVIANO III COS
SAL EX PR L CIWEN

L. ARVLENVS
PRVDENS
DELICIVM. BASSI
VIX. ANN. III

56. SERVIANO III COS. i. e. Serviano tertium Consulē.
Fabrettus Cap. VII. pag. 509. num. 144. 145. 146. tres alios
laterculos profert horum Consulū nomine obsignatos **SERVIANO. III.**
ET. VARO COS. Tullius Servilius Servianus C. Vibius Iuventi-
us Varus Consules fuere anno U. 887. Chr. 134. Hinc Emin. No-
risius Epist. Consul. pag. 82. Fastos Panvinii, & aliorum deprava-
tos emendat. **EX PR. h. e. EX Praediis L. Cimesii.** M im-
pressa est in verse sic, W; quod haud raro in siglis occurrit; ita

Rr

313

in alio laterculo superius allato pag. 256. num. 43. legitur **PRIMIGENI DOMITOR SE.**

57. **DELICIVM. BASSI.** *Martialis lib. I. Epigr. 8.*

Stellae delicum mei columba.

In vetusto lapide apud Fabrettum Cap. I. pag. 43. num. 243. hoc nomen elegantiae, & blanditiarum plenum masculino quoque genere expressum invenio. **PRIMIGENIVS. DELICIVS SATVRNIVS. DELICIVS.**

Item feminino genere in alio apud eundem ex Schedis Barberinis pag. 44. num. 252. **AEBVTIVS. IVCVNDVS DELICIA. TYCENIS.** Triennem puerum parentes perblande **ISSVLVM ET DELICIVM** vocant in veteri epigrammate in Hortis Vaticanis apud eundem Fabrettum pag. 45. num. 254. In sepulcrali titulo superius allato pag. 211. num. 54. **Statia Lalage PVPA** appellatur; quae solennes sunt tenerae aetatis blanditiae. Has veteres tres Inscriptiones mihi perhumaniter communicavit Antonius Maria Biscionius S. T. b. D. antiquariae rei peritia, atque editis eruditissimis lucubrationibus literariae clarus Reipublicae.

*Ex aenei Sigilli ectypo penes
Nob. Iohannem Vincentum
Fantonium Angelottium.*

58

<p style="text-align: center;">OPTATI COSCI THEO /</p>
---

*AEneum Sigillum literis inversis
penes D. Alamannum Senatorem
Equitem Pactium.*

59

<p style="text-align: center;">MVICIRI PRISCI /</p>
--

*Apud N. N. In aeneo sigillo invento
anno M. DCC. XII. prope
Pontem ad Arniamum
[vulgo a Rignano.]*

60

**EX . P . OPILI
A PA**

*Apud D. Ticciati in corneola
aurei annuli.*

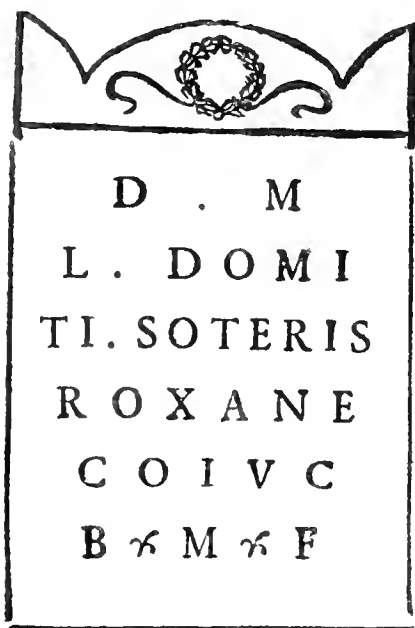
61

**ROXANE
D . B . QVES
QVAS**

61. Idest. Roxane dulcis bene quiescas. Vide Cl. Viri Philippi Senatoris Bonarotae eruditissimas Observationes in Vaso Vitreae Coemeterialia pag. 170. Huic Roxane conjugem damus L. Domitium Soterem ex inedita Inscriptione Musei V. Cl. Ciampini.

Apud Cl. V. Ciampinum ex
Schedis Cl. V. Senat.
62 Bonarotae.

Apud Equitem Antonium
Franciscum Marmi,
63 eruta Cosmopoli.

63. Cosmopoli, una cum hac Tabula, A. M. DCC. XX. erutae quoque Lucernae plures fictiles perelegantes cum hac epigraphe FORTIS; aliae item hac EROTI; nonnullae quoque margaritae e vitro, & speculi fragmentum; item Imperatoris Domitiani aereus nummus; quae omnia penes laudatum D. Equitem Marmium. Alias item fictiles Lucernas eo in loco inventas, eadem epigraphe ornatas, servat nobilissimus, atque eruditissimus D. Andreas Alamannius, hoc tempore Florentinae Sacrae Academiae Consul Amplissimus.

EROTI. ἔρωτι. Amori. Lucerna Amori dicata, tamquam testis Amorum (ni sit Artificis nomen.) Lucerna Erus Leandro Lucifera, & furtivarum nuptiarum Pronuba, significat noctes in amore vigilatas.

Tabula marmorea in Aedibus Nobilium Rudolphorum in Via [Maggio] dicta.

TI. CAESARE. TERT. GERMANICO. CAESARE. ITER. COS
CN. ACCEO CN. F. ARN. RVFO. LVTATIO. T. PETILLIO. P. F. QVI. II. VIR
DECRETA

AEDICVLAM ET STATVASHA HOSTIAM DEDICATIONI VICTIMAE NATALI AVG VIII K OCTOBR DVAE QVAE PP
INMOLARI ADSVETAE SVNT AD ARAM QVAE NVMINI AVGVSTO DEDIC EST VIII ET VIII K. OCTOBR
INMOLENTVR ITEM NATALI TI CAESARIS PERPETVE ACTVRI DECVRIONES
ET POPVLVS CENARENT QVAM INPENSAM Q. CASCELLIO LABEONE
IN PERPETVO POLLICENTI VT GRATIAE AGERENTVR MVNIFICENTIAE EIVS EOQVE
NATALI VT QVOT ANNIS VITVLVS INMOLARETVR

ET VT NATALIBVS AVGVSTI ET TI CAESARVM PRIVS QVAM AD VESCENDVM
DECVRIONES IRENT THVRE ET VINO GENI FORVM AD ERVLANDVM ARA
NVMINIS AVGVSTI INVITARENTVR

ARA NVMINI AVGVSTO PECVNIA NOSTRA FACIENDAM CVRAVIMVS LVDOS
EX IDIBVS AVGVSTIS DIEBVS SEX IN FACIENDOS CVRAVIMVS

NATALI AVGVSTAE MVL SVM ET CRVSTLVM MVLIERIBVS VICANIS AD
BONAM DEAM PECVNIA NOSTRA DEDIMVS

ITEM DEDICATIONE STATVARVM CAESARVM ET AVGVSTAE MVL SVM ET CRVSTLA
PECVNIA NOSTRA DECVRIONIB ET POPVLO DEDIMVS PERPETVOQVE EIVS DIE
DEDICATIONIS DATVRO NOS TESTATI SVMVS QVEM DIEM QVO FREVENTIOR QVOD

ANNIS SIT SERVABIMVS VI . IDVS MARTIAS QVA DIE
TI CAESAR PONTIF MAXIMVS FELICISSIME EST CREATVS

64. Splendidissima Florentinorum Colonia devota numini, maiestatique Augusti, & Tiberii Caesarum, ac Liviae Augustae, Natalis eorum in perpetuum quotannis celebrare statuit, decretis divinis honoribus: I Victimarum duarum immolatione ad Aram Numini Augusto dicatam. II Decurionum, & Populi cena, gratiarum actione, vitulique immolatione. III Invitatis a Decurionibus ad Aram numinis Augusti thure, & vino Caesarum Geniis ad epulandum. IV Ara Numini Augusto facta, ludisque sex dierum spatio Idibus Augustis. V Mulsi, & crustuli largitione Natali Liviae Augustae Mulieribus Vicanis ad Bonam Deam congregatis. VI Item mulsi, & crustulorum distributione Dedicationis die statuarum Caesarum, & Augustae, sexto Idus Martias, quo festivior, ac frequentior quotannis ille dies sit; qua die Tiberius Caesar Pontifex Maximus felicissime est creatus.

Antequam pauca, quae praetermittenda minime sunt, observemus, illud Antiquitatum studiosos viros monitos velim, proprium esse Florentinae Coloniae, in qua erutum, atque inventum est, hoc eximiae raritatis, & elegantiae monumentum. Florentinae Coloniae adscripsit Georgius Fabricius in Indice Romanarum Familiarum; Florentinaeque extare testatus est in Antiquitatibus Basileae excusis Anno MDLXXXVII. Par. II. p. 40. verum memoria excidit ad Portam D. Paulli scribens; extabat enim ea tempestate ad Portam D. Galli in Hortis D. Iohannis Baptistae Ricasoli, Canonici Florentini, primum Cortonensis, deinde Pistoriensis Episcopi, Viri genere, doctrina, atque prudentiae laude in rebus gerendis clarissimi. Hi Horti postea loco cessere Monasterio Monialium Divi Miniatis, vulgo [del Ceppo] Olivetani Ordinis; quo nunc inclusi sunt. Iisdem in Hortis vidit, & descripsit ea ferme tempestate Vincentius Borghinius, ut ex authographis eiusdem schedis accepi penes Nobilem Virum Iohannem Gualbertum Guicciardinum. Florentiae adscribunt ponuntque alii quoque docti viri; Verderius in suis Antiquitatibus, Volfangus Lazius in Rerum Romanarum Commentariis, Stuechius in Antiquit. Consvival. lib. I. cap. xx. Iohannes Saubertus de Sacrificiis Veterum.

Mazochius pag. XVII. Epigrammat. Antiq. Urbis primus omnium vulgavit, sed primis tribus versibus mutilum, ac depravatam; ad hoc non expresso loco, ubi tunc reperiebatur, nec repetita saltem.

vocula Ibidem. Nam in antecedentis Inscriptionis titulo haec praemis-
 serat: In Domo D. Caroli Astalli. Gruterus ex eodem Mazochio,
 & ex Metelli Schedis deinde exhibens pag. CCXXVIII. num. 8.
 eundem titulum superiori Inscriptioni apud Mazochium assignatum, huic
 quoque nostrae, ut diximus, titulo destitutae rursus aptavit. Verum
 in castigationibus, in fine Veterum Romanarum Inscriptionum ex-
 tare Florentiae diserte testatus est, ex Verderii MS. Codice; pri-
 mosque tres versus quos, Mazochio duce, omiserat, rarissimo, atque
 elegantissimo nostro marmori ibidem restituit. Facili quoque negotio ex-
 cidit, ni fallor, Fr. Iohannes Iucundus Veronensis in topographica hu-
 ius marmoris descriptione. Nam in Par. I. pag. 113. MS. Codicis
 Veterum Inscriptionum penes egregium Virum Antonium Franciscum,
 Equitem Marmium, haec verba rubro titulo praeposuit: Apud Bra-
 chianum in S. Martino ante Altare maius; quem titulum ver-
 bis parum diversis primis tribus omissis lineis exhibuit Gruterus ex Ap-
 piano, pag. CLXXXVII. 14. ita: Brotii in S. Martino ante
 Aram maximam. In agro Florentino, Broctium (vulgo Broz-
 zi) IV. circiter ab Urbe lapide distat, ibique Ecclesia S. Martino
 dicata. Igitur apud Fr. Iucundum, Broctianum perperam in Bro-
 chianum, vel Brachianum mutatum est; Nam apud Broctia-
 num agrum Florentinum, vulgo, ut diximus [Brozzi] repertum
 fuisse hoc marmor, ibique primum extasse putant docti viri. Non enim
 erroribus vacare possunt qui aliorum ope, oculis, ac manu literis consignata
 vetera monumenta posteritati commendant. Quare lapsos hos viros in
 topographica descriptione perspicuum est, adeoque standum auctoritati,
 & testimonio Georgii Fabricii, ac Vincentii Borghinii, qui multo an-
 te Gruteri praeclarissimam editionem, superscripto in loco Florentiae
 viderunt, oculataque manu descripserunt. Neque marmorea haec Ta-
 bula adeo grandis est quemadmodum describit Gruterus; longitudine
 enim habet pedes II. unc. X. cum semisse, altitudine ped. I. unc. XII.
 item cum semisse. Ex Hortis Recasulans, ut fertur, transtulit Card.
 Nicol. Rodulphius in suas Aedes, & in pariete fixit, ut perpetuo a
 temporis casusque iniuriis vindicaret. Montfauconius quoque pag. 382.
 Diarii Italici hanc quoque celeberrimam Inscriptionem vulgavit;
 quam, quaeso, cum nostra conferant Antiquitatum eruditi amatores.

Habemus igitur ex primo versu tempus, quo haec Decreta a Flo-

rentinorum Colonia condita sunt ; scilicet Tiberio Caesare tertium , Germanico Caesare iterum Consulibus . *idest* anno U. 771. Chr. 18. Olymp. 199. an. 2. & anno 5. Imperii Tiberii Caesaris . Tres Tiberii Consulatus memorat Suetonius c. 26. his verbis : Nec amplius quam omnino tres Consulatus , unum paucis diebus , alterum tribus mensibus , tertium absens usque in Idus Maias gessit . Secundum Germanici Caesaris Consulatum Dio Cassius illustrat lib. LVI. Sequitur post Consules Duumvirum par , qui in Coloniae , instar Romanorum Consulium , erant .

Ver. 4. AEDICVLAM ET STATVAS HAS . Haud obscure innunt haec verba hanc honorificentissimorum Decretorum Tabulam , vel in ipsa AEdicula , vel circa Statuas Caesarum , ad perpetui honoris cultusque memoriam posteritati commendandam , locatam fuisse . AEdicula loculamentum quoddam fuit , quo Deorum simulacra contineri solebant . Plinius lib. XXXVI. c. 5. de Venere Gnidia : AEdicula eius tota aperitur , ut conspici possit undique effigies Deae .

Eodem ver. NATALI AVG VIII K OCTOBR. Ita perspicue , atque omnino diserte marmor habet ; qua in re cum aliis vetustis monumentis non concordat . Narbonensis Tabula apud Gruterum pag. CCXIX. in qua summi , ac divini honores quotannis decernuntur Natali die eiusdem Augusti , haec exhibet : VIII. K. OCTOBR. QVA. DIE . EVM. SAECVLI. FELICITAS. ORBI. TERRARVM RECTOREM EDIDIT . In Romano quoque marmore apud eundem Gruterum pag. CLXXV. 4. legitur DIE VIII. KAL. OCTOBR. NATALI DIVI. AVGVSTI ; quod etiam clare exprimit Coritianum marmor Collegii Fratrum Arvalium , quod , haecenus ineditum , infra producam , his verbis : IX. K. OCT. NATALE. DIVI. AVG. IN. CAPITOLIO . INMOLAVIT L. VITELLIVS. MAGISTER. PRO. COLLEGIO. FRATRVM. ARVALIVM. IOVI. BOVEM. MAREM. AD ARAM. GENTIS. IVLIAE . &c. Quae dies , *idest* XXI. Septembris , prodigiis , atque ostentis clara ortu Augusti , Suetonio teste cap. 94. memoratur quoque in Romano Kalendario Gruteriani Thesauri pag. CXXXIII. & in alio perantiquo apud Bucherium ad Canonem Victoris , & apud Lambecium Biblioth. Caesareae T. IV. in appendice . Variat tamen Kalendarium Romanum apud Liliū Gregorium Gyraldum , in quo , mense Augusti , legitur : Idibus .

bus. Dianae Sacra. Item Natalis Augusti. Porphyrîi testimonio. *Vetustorum superiorum marmorum fidem, atque auctoritatem firmat Suetonius c. 5. qui ita ait: Natus est Augustus, M. Tullio Cicerone, & Antonio Coss. ix. Kal. Octobris. Anno scilicet U. 691. Suetonium lapsum credidit Iosephus Scaliger lib. x. de Emen-dat. Temp. cap. 2. & Petavius lib. ix. de Doctrina temporum cap. 64. & lib. XI. cap. 6. Tristanus quoque Tom. I. Comment. Historic. fol. 68. existimantque Augustum natum esse circiter XXI. aut XXII. Iulii, anni Pompiliani, & quidem post solem occasum, sole ultimas partes cancri obtinente. Albertus Rubenius Dissertatione peculiari, ostendit Suetonium heic referre diem Natalis Augusti iuxta Kalendarium Iulianum; quae incidit in ix. Kal. Octobris; idque confirmat ex Suetonio, qui c. 100. scripsit, illum decessisse duobus Sextis Pompeio, & Apuleio Coss. xiv. Kal. Septembris, hora diei nona, LXXVI. aetatis anno, diebus xxxv. minus; Cui consentit Dio lib. LV. qui ait, vita excessisse xiv. Kal. Septembris, vixisse annos LXXV. menses x. dies xxvi. quia natus sit ix. Kal. Octobris. A die autem xxiiii. Septembris Iuliani anni P. I. 427. qua die decessit, exacte conficiuntur anni LXXVI. minus diebus XXXV. seu anni LXXV. menses x. dies xxvi. Accedit eiusdem Augusti Epistola ad Caium filium ix. Kal. Octobris, scripta anno Iuliano 46. apud Gellium lib. XV. c. 7. Certum igitur est Alberti Rubenii, aliorumque doctorum virorum sententia, natum Augustum a. d. ix. Kal. Octob. anni Iuliani. Fabrile erratum manifeste patet in nostra Tabula; in qua relicta unius unitatis nota insculptum VIII K OCTOBR. pro VIII K OCTOBR.*

Ver. 5. AD ARAM QVAE NVMINI AVGVSTO DEDIC EST VIII ET VIII K. OCTOBR. Formulam, & leges Dedicationis Arae exhibent vetusta marmora apud Gruterum pag. XXIII. 12. & CCXXIX. Imperatores cum vivi, tum mortui Diis adnumerabantur, ideoque divinos cultus capiebant. Horatius Epistolarum lib. II. Augustum ita alloquitur.

Praesenti tibi maturos largimur honores;
Iurandasque tuum per nomen ponimus aras.

Biduo peractum festum Dedicationis araë heic notandum est. Biduo quoque hoc est praecedenti, & ipso sacro festo die Sancta Romana. Eccle-

Ecclesia, divino illustrata fulgore, *Martyrum*, *Sanctorumque omnium Natalia*, *Altarium quoque*, & *Ecclesiarum Dedicaciones* concelebrat, *Hebraeorum exemplo*, quibus dictum est *Levit. cap. xxiii. v. 32.* A vespera usque ad vesperam, celebrabitis Sabbata vestra. *Suetonius c. 57.* Equites Romani Natalem eius (*idest Augusti*) sponte atque consensu, biduo semper celebrarunt; celebrata quoque a nostris biduo, *Arae dedicatio*, in eius Natali.

Ver. 6. ITEM NATALI TI CAESARIS. Silet marivor natalitium diem, ac mensem Tiberii Caesaris. De eo nonnullos ambiguisse innuit his verbis *Suetonius cap. 5.* Sed ut plures, certioresque tradunt, natus est Romae in Palatio, *xvi. Kal. Decembres*, *M. AEmilio Lepido iterum*, *L. Munatio Planco Coss.* post bellum Philippense; anno videlicet *U. 712.* Verum in fine *Inscriptionis*, suscepti *Pontificatus maximi* solennis dies, quasi natalitius eiusdem recensetur.

Eod. ver. 6. DECVRIONES ET POPVLVS CENARENT. Orthographiam hanc probat *Aldus* in voce *Cena*. In pluribus quoque vetustis lapidibus *CAENA*, *CFANARE*, & *CAENATICVM* invenitur apud *Tabr. Cap. III. p. 232. n. 610.* *COENA* equidem scribendum esset ex origine huius vocis a *Gr. κοινόν*, commune; sed quandoque veteres a vocis origine recedebant, scribentes *scaena*, pro *scena*, *σκηνή*. Apud eundem *Fabretum* in *Fragm. Collegii Fratrum Arvalium Cap. VI. p. 445. num. 53.* *CENA* absque diphthongo legitur; adeoque talem scripturam aureo *Augustorum aetvo* potissimum frequentatam animadvertimus.

Ver. 7. Q. CASCELLIO IN PERPETVO POLLICENTI: Legendum puto: *IN PERPETVOM*, ἀρχαϊκῶς. ut in *Narbonensi Tabula* apud *Gruterum pag. CCXXIX.* Cognomen *Labeo* in pluribus aliis *Romanis Familiis* occurrit, quas enumerat *Iohannes Rosinus* in *Electis cognominibus*, & *agnominibus*, quae in *Romanis Gentibus* reperiuntur e *Fastis Capitolinis*, pag. 925. In *Florentina Inscriptione* superius allata pag. 303. num. 38. *Q. Cascellium Mercurialem* dedimus. *Auli Cascellii Iuriconsulti doctissimi* meminit *Horatius* in *Arte Poetica*. Hunc *Q. Cascellium Labeonem*, qui *Decurionibus*, & *Populo* cenam suis impensis in perpetuum pollicetur, *Patronum Florentinae Coloniae* fuisse arbitror; qui ea conditione cenam

pollicetur, ut gratiae agantur munificentiae Tiberii Caesaris, eiusque natali die quotannis vitulus inmoletur: id accepta scilicet a se, & a Florentinis Colonis plurima decora, ac beneficia; nam Florentinos misisse narrat Tacitus *Annal. lib. 1. legatos ad Tiberium Caesarem, orantes, ne Clavis solito alveo demotus, in Arnum transferretur, idque ipsis perniciem afferret; vel quod ipse Tiberius Caesar, singulari indulgentia, divinis ut afficeretur honoribus, Natali suo Florentinis permiserit. Ait enim Suetonius c. 26. Natalem suum plebeis incurrentem Circensibus, vix unius bigae adiectione honorari passus est. Tempia, Flamines, Sacerdotes decerni sibi prohibuit: etiam statuas, atque imagines, nisi permittente se poni: permisitque, ea sola conditione, ne inter simulacra Deorum, sed inter ornamenta aedium ponerentur. Ex veteri Romano marmore apud Reinesum Cl. VI. pag. 403. num. xx. quod integrius affert Sponius *Misc. Erud. Antiq. Sect. II. p. 61. discimus, hunc Q. Cascellium Labeonem Voltinia Tribu censum fuisse, & Praefectum Collegii Fabrum extitisse, Neronianque Nerullam uxorem habuisse.**

Ver. II. THVRE ET VINO, &c. Sequitur decretum, ut Genii Caesarum thure, & vino ad epulandum ara Numinis Augusti invitentur a Decurionibus. Diserte id quoque praecipit Ovidius lib. III. de Ponto El. 1. in divinis honoribus Augusto faciendis:

Sed prius imposito sacris altaribus igni,
Thura fer ad magnos puraque vina Deos.

E quibus ante omnes Augusti numen adora,
Progeniemque piam, participemque thori.

Preces quoque addit Horat. l. IV. Ode 5. ad eundem Augustum:

Hinc ad vina redit lactus, & alteris

Te mensis adhibet Deum;

Te multa prece, te prosequitur mero

Diffuso pateris, & Laribus tuum

Miscet numen.

Horatii versus illustrant Romanum lapidem, in quo legitur apud Grut. p. CVI. 6. LARIBVS. AVG. ET. GENIS. CAESARVM. Victimam caedi Natalibus antiquitus fas non fuit; neque gladiatorum spectacula edita priori saeculo, posteriore vero quamplura. Videtur.

clendus Martinus de Roa Soc. Iesu de Die Natali sac. & prof. c. VII. Natalis siquidem dies sanctus, & festus erat apud veteres, quem albatu celebrabant, ut docet Hor. lib. II. Satyr. 2. ver. 60.

Ille Repotia, Natales, alioſve dierum
Festos albatu celebret.

Servi ea die ab operibus soluti, splendidiori cultu aedes ornatae. supplicia de nocentibus minime sumta; neque lites prosequitae; neque ius, aut causam dicere, neque negotiari permiffum; sed sacrificiis, convivis, epulis, ludis solummodo interesse, atque operari; sacra natali Genio thure, mero, floribus, fritillo, libis, placentis, peregrinis odoribus, unguentis, fertis facta; quod plurimis constat auctorum, & praesertim Poetarum locis. Quare Tibullus natalem diem acturus, ea praefatur, quae in Sacrificiis imperantur, lib. II. Eleg. 2.

Dicamus bona verba, venit Natalis; ad aras

Quisque ades, lingua, vir mulierque fave.

Natalis Genius ille ipse est, quem quisque in genesi sortitur, quem ita describit Horatius lib. II. Epist. ad Iul. Florum ver. 187.

Scit Genius, natale comes qui temperat astrum,

Naturae Deus humanae mortalis in unum

Quodque caput, vultu mutabilis, albus, & ater.

Viri Genium colebant in natalitiis, Iunonem feminae, quam Tibullus lib. IV. Natalem nominat. γενεθλιαν.

Natalis Iuno sanctos cape thuris acervos,

Quos tibi dat tenera docta puella manu.

Quare per Genium viri, per Iunonem feminae iurabant, teste Minutio in Octavio. Genium quoque Natali die ad sacrificia, ad epulas, & ad impositos aris divinos honores invitatum testatur hoc marmor, & Tibullus pluribus in locis; id etiam factum a feminis, diserte ait lib. IV. ut supra. Verum Lib. II. Eleg. 2. sic loquitur:

Ipsē suos Genius adsit visurus honores,

Cui decorent sanctas mollia ferta comas.

Quidquid enim ea die peteretur a Genio, multo videlicet hilarato mero, facile se impetraturos arbitrabantur; ideoque ut annueret precabantur. Idem Tibullus lib. II. Eleg. 2.

Annuat & Cerinthe, tibi quodcunque rogabis,

En age; quid cessas? annuit ille, roga.

V. 13. ARA NUMINI AVGVSTO PECVNIA NOSTRA FACIENDAM. *Ara*, idest *Aram* sine nota τοῦ Μ, ut in Inscriptiōnibus observatur. In Urna Musei Suburbani Villae Stroziae: OLLA EIVS SI QVI OVVIOLARIT AD IFEROS NON RECIPIATVR. ὄντι τοῦ ΟΛΛΑΜ. & INFEROS.

Ver. 13. & 14. LVDOS EX IDIBVS AVGVSTIS, &c. Ovidius lib. IV. de Ponto Eleg. IX. ad Graecinium:

Pontica me tellus, quantis hac possumus ora
Natalem ludis scit celebrare Dei.

Igitur variis Ludis Natalia Caesarum celebrata, maxima pompa ingentique sumtu fuere; equestribus, circensibus, venationibus, militaribus, propositis magnis praemiis; quod multis auctorum locis, praesertim Dionis, Suetonii, Capitolini, AElīi Spartiani diserte testatum est.

Ver. 14. IN FACIENDOS CVRAVIMVS, pro conficiendos.

Ver. 15. NATALI AVGVSTAE MVLSVM ET CRVSTLVM. *Mulieribus Vicinis ad templum Bonae Deae seorsim a viris congregatis mulsum, & crustulum distribui praecipitur. De Bona Dea multa habet Macrobius lib. I. Saturn. cap. 12. In eius aedem ventitare viris nefas habitum; cuius limina puniceis vittis in festis velari solita docet Propert. lib. IV. Eleg. 10. Mulsum [οἶνον μέλι] est vinum melle conditum; divitumque erat potio. Martialis lib. XIII. 108. dignum censet, ut Ganymede Iovis pocillatore in cena propinetur. Lene mulsum vocat Horatius Sat. II. 4. 24. eius dotes praedicat Plinius lib. XXI. cap. 24. Non tantum natali die, sed in funere quoque mulsum datum memorat Livius XXXVIII. 55.*

CRVSTLVM & CRVSTLA, pro Crustulum, & Crustula. Sic exanclare pro exanclare. Nomenclator pro Nomenclator, idest Nominum calator, sive nuncupator. Graeci sequioris aevi: τίτλα, titulos. & παράτιτλα, quae concessit Iustinianus legum titulis apponi; breves titulorum explicationes.

Crustulum, placentae gc. s interpretatur Aeron ad Horatium. Erant autem parata ex farina, melle, & lacte, similibusque opere pistorio, pueris valde gratissima, ut ait Horatius Sat 1.

ut pueris olim dant crustula blandi

Doctores, elementa velint ut discere prima.

Valde

Valde in priscorum deliciis fuisse, marmora antiqua testantur, in quibus testamento dari Decurionibus, & Populo, Incolis, & Colonis iubentur. Frequentius tamen, ac proprius Natalibus tam Caesarum, quam privatorum hominum dari consuevisse observo, plurimum lapidum auctoritate, praesertim Ferentini apud Gruterum pag. CCCCLXI. & Thessalonicensis apud Fabrettum cap. X. pag. 606. num. 53. in quo Caesaris Augusti natali die mulsum, & crustulum dari ex vestigalium reditu quotannis iubetur.

Ver. 17. ITEM DEDICATIONE STATVARVM, &c. Mulsum, & crustula dari quoque mandantur die dedicationis Statuarum in honorem Caesarum, & Liviae Augustae; qui dies quasi natalis ipsarum Statuarum dedicatarum erat. Quare quo frequentior esset, VI. Idus Martias, qua die Tiberius Caesar Pontifex Maximus creatus est, in perpetuum quotannis se celebraturos, ac servaturos testantur.

Natali die lestisternia quoque ante Statuas dedicatas facta testatur Bergomense marmor apud Gruterum pag. DCCLIII. 4. & Marcellus Iureconsultus in Pandectis Florentinis Rubrica de Annu. legat. & fideicom. Nam Statuas, praesertim Caesarum, atque Heroum; Genium suum, atque adeo divinum quid habere censebant veteres; quod Statuarum fortassis indicat vox Dedicatio. Gruteri lapsus notare haud praetermittam; qui in notis, & castigationibus in fine veterum Romanarum Inscriptionum, CAESARVM appellationem audiens, Caii, & Lucii, qui ab avo Augusto adoptati sunt, & Iuventutis Principes appellati, Natalia hic celebranda decerni existimavit. Verum heic CAESARVM vocabulo Augustus, & Tiberius, vel tacite quidem ipse C. Germanicus Caesar, solummodo designantur, atque exprimuntur.

Eodem ver. DATVRO, pro DATVROS. litera S, prout antiqui in fine vocum faciebant, elisa.

Exceptis primis duobus versibus, duobusque locis, nulla in fine cuiuscumque versus, & inter verba, puncta heic observantur. Item post eosdem primos duos versus, litera A absque transversae lineae sectione insculpta ita Δ est; quam, typorum commoditati inservientes, ubique feliciter repraesentare non potuimus; literae quoque Romani pedis semiuncia paullo maiores sunt.

In Hortis Mediceis [vulgo Boboli,] quae ibidem modo non reperiuntur.
Ex Schedis Caroli Dati viri Clariss. qui suo tempore
vidit, & descripsit.

65
D . M
TI . CL . ONESIMI
QVI . VIXIT . ANNOS
LXV . MENSES . VI . DIES . V
AVRELIA . DIOCLIA
CONIVX . ET
TI . CL . MELLIGERVS . LIB
PATRONO OPTIMO

66
D ♡ M
ALFIONIA
EVTYCIA
FECIT . Q
STATIO
FELICI
COIVGI

67
A . SICINIUS
APRILIS VIX
ANNOS XXXV

68
D M
T . DVXIO . LADAE
PATRONO . B . M
TROPHIME
NICYS
HERACLA
LIB . FEC

Idem fatum sortitae sunt & sequentes XVI. Inscriptiones antiquae,
quae hoc tempore desiderantur . Accepi ex Schedis V. Cl.
Vincentii Borghinii, qui ait repertas Florentiae in veteri
Arce Iustitiae, & cura studioque D. Bindi Altoviti
descriptas .

69

D . M . C . ANNI
LASCIANI . V . A . XLV
PLAVTIA . GRAP
TE . CONIVGI . BE
NE . MER . ET . M
PERELIVS . FELIX
AMICO CARISSIMO
FECERVNT

70

D . M . S
PERELIAE
PRIMITIVAE
V . A . XIX . D . XVII
M . PERELIVS
MUSICVS . ET
MATTIA FAVENTINA
VERNAE . SVAE
FECER

65. DIOCLIA. Διοκλία. *Dioclea*.

66. EUTYCIA. εὐτυχία. *Eutychia*, i. e. *Felicitas*. In Nummo Latino: FELICIA TEMPORA, in Graeco ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΚΑΙΡΟΙ.

67. A. SICINIVS APRILIS. De L. Sicinio Dentato innumeris donato militaribus praemiis Aulus Gellius lib. II. cap. XI. Hic *A. Sicinius Aprilis*, forte quasi *Apri* dentes habens.

69. Hoc in loco, ubi hi tituli eruti sunt, Sepulcrum familiae *Pereliae* fuisse liquet; quae in pluribus hisce Inscriptionibus nominatur. Ex Florentinis quoque Familiis hae innotescunt, *Annia*, *Plautia*, *Rustia*, *Mattia*, *Cassia*, *Mattia*, *Decoria*, *Tampia*, *Metilia*, *Quintia*, *Atilia*, *Sulpicia*, *Terentia*.

71 FORTVNATO
VIX. ANN. XX
M. PERELIVS
SVCCSSVS
FRATRI. ET
L. RVSTIVS
SEVERVS
AMICO B. M. P

72 D M
A P O L L O N I
VIX. ANN. XXIIIX
M. PERELIVS. ET
MATTIA. FEC

73

DIS. MANIBVS
CASSIAE. FORTVNATAE
PLAVTIA. GRAPTE
SORORI DIAE FECIT

74

CASSIAE
LEVCADI

71. M. PERELIVS SVCCSSVS. *Epitynchanon*. *Epitynchanus*. ἐπιτυγχάνων. *Assequens*. *Fortunatus*.

73. PLAVTIA GRAPTE. γραπτή. *Scripta*, vel *Πίστα*.
SORORI DIAE. Homer. κατύψω διὰ χεράων. *Calypso* *Dia*
dearum. In *Inscriptione Musei Fabrettiani* Cap. IV. num. VIII.
CRISPINA DIVINA dicitur, vide eo in loco *Fabrettum*.

74. CASSIAE LEVCADI; *Candidae*. λεύκη. vel forte *Leucadiae*.

75 D . M
 EPITINCANO
 MATTIA . VRSILLA
 CA
 CONI . B . M . FECIT

76 D M
 MATTIAE
 GRAMENI

77 DIIS MANIBVS
 ANNIAE . LAVAE
 VIX . AN . VII . M . V . D . XII
 C . ANNIVS . LASCIANVS
 ET PLAVTIA GRAPTE
 L . B . M . F

78 DIS . MANIBVS
 IVSTAE . V . A . II
 MENSIBVS . II
 DIEBVS . XV
 FRVCTVS . PATER
 FECIT

79

D . M . OSSA . CONDIT
 N . METTI . SABINIANI
 TERENCEIA . SABINA . MAT
 INFELICISSIMA . FILIO
 PISSIMO . N EXEMPL

80

D . M
 DECORIAE . FELICLAE
 .....
 L . DECORIVS . EPAPHRODITVS
 .....
 FILIVS . ET
 DECORIA . DONATA
 ALVMNA . PARENTIBVS

81

D . M
 QVADRA
 TILLA E
 TAMPIVS
 PATER

82

A . QVINTIVS
 ATILIA . C . L
 ATILIA . C . L

83

A . METILIVS
 EROS . VIXIT
 ANNIS

84

D . M
 SVLPICIAE
 PREPVSAE

76. MATTIAE GRAMENI. Forte a *Grapte*, ut *Niceni* a *Nice*, quasi γεγραμμένον.

79. PISSIMO . N EXEMPL . *b. e.* in exemplum.

84. SVLPICIAE PREPVSAE. *ὑπερωσον*. *Decenti, decorae*. Tib. lib. IV. Carm. 2. v. 8.

Componit furtim, subsequiturque decor.

τὸ ὑπέρων . id quod decet, Decorum. εὐπρέπεια.

Inter Florentinas antiquas Inscriptiones, has quoque recensemus, quae hoc tempore non extant; verum eas viderunt, & descripserunt docti viri.

*In Aedis Sanctae Reparatae
fundamentis reperta.*

*Statuae Herculis cum tibiis
adfixa.*

85

MAGNAE DEAE
NORTIAE

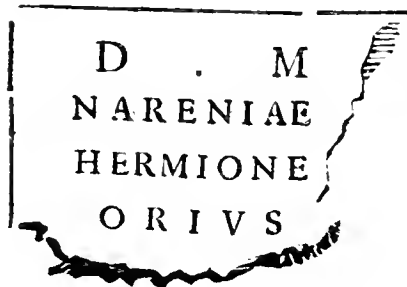
86

HERCVLES....DOR...
FOR.....

In Arce Flor. S. Iohannis Bapt.

In AEdibus D. Ducis Salviati.

87

88

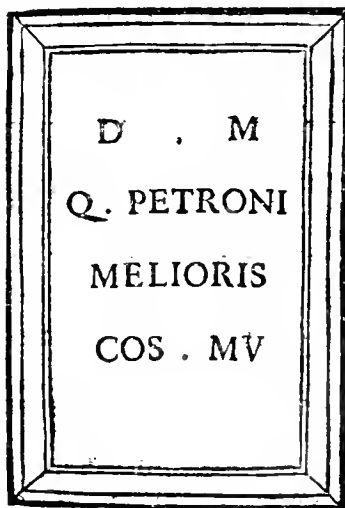
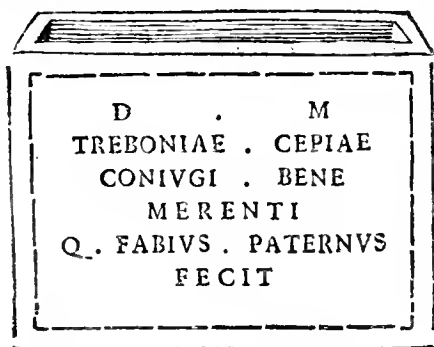
TI . IVLI . ATHICTI
IVLIA . VERECVND . PATRONO . B . M
ET . C . AELIVS . TELESFOR
AMICO . PIENTISSIMO

*Sarcophagus in Opere Eccl. Metr.
ex Schedis Vinc. Borghini.*

*Apud Nobb. e Cavalcantibus
Urna marm. mirae elegantiae.*

90

89

85. NORTIAE. Dea Nortia localis ἐν τὸ πῶτος, ἐπιχώριος, Etruscorum, quam Iuv. Sat. x. *Nursiam* appellat. Putabatur esse

Tt

For-

Fortuna, Tyche, Nemesis. *Primus Reinesius edidit Cl. I. num. CXXXI. deinde Fabrettus ex Schedis Barberinis Cap. X. n. 108.*

86. HERCVLES. *Produxit Reinesius Cl. I. num. LXVI.*

88. ATHICTI. ἀθίκτις, quod Lat. valet *Intacti*. Etiam in Gr. olim scribebatur ΑΘΙΚΤΟΥ, priusquam Theta inventum esset. & ΠΗ pro Φ, & ΚΗ pro Χ, ut in marm. Oxonien.

TELESPHOR. Gr. τελέσφορος. In Nummis Telephorus saepe iungitur salutaribus Diis AEsculapio, & Hygeae; puer siquidem cucullatus, palliatufque, convalescentiae, ut puto, index: quare imaguncula eius apud Volfium Federici IV. Daniae Regis Medicum, erat cum membro arrepto, veste velato, quod indicium sanitatis vulgo audit.

90. COS. MV. *ideft* Consulis Municipalis. *Videndus Fabrettus Cap. X. pag. 723. & pag. 745. num. 537. qui protulit.*

Haec olim in gradibus maioris Arae Eccl. tunc Parochialis D. Pauli.

91

.....	.....
..... SIBI ET	.....
VALERIAE ... MIAE	..... SIBI . ET
..... RMII. ET. VALERIO	HERENNIAE
FELICI . CONTVBERNALI	. I. RMI....CON
SEX VIR	.....C....M....

In AEdib. D. Iohannis Nardii ex Sched. Cl. V. Cosmae de Arena. *In AEdib. Cl. V. Cosmae de Arena erutum in quodam Horto suburb. eiusdem An. MDCXXXVI.*

92

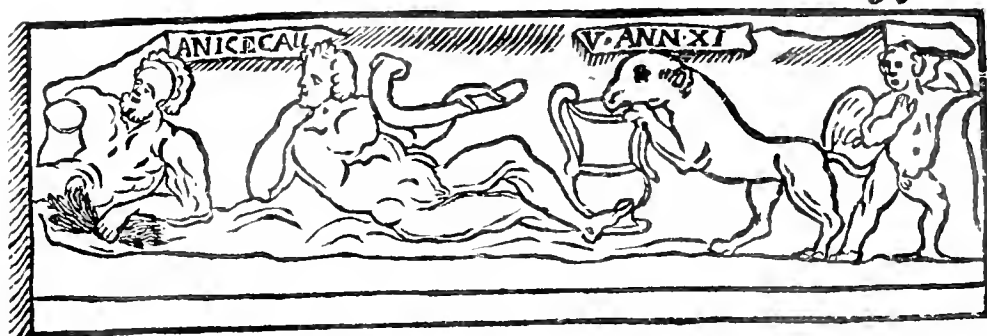
APOLLINI . AVGVSTO
SACRVM
MAGISTER . ET . MINISTER
ANNI . LII . D . D
L . LABERIVS . L . L . FELIX
TERTIVS . Q . Q . NVNNIORVM
LVNESIS . ET . MONTANI

93

D M
B A E B I A E
. . T R E P T E N
. . A E L I V S
S E C V N D I
N V S . M A T R I
B . M

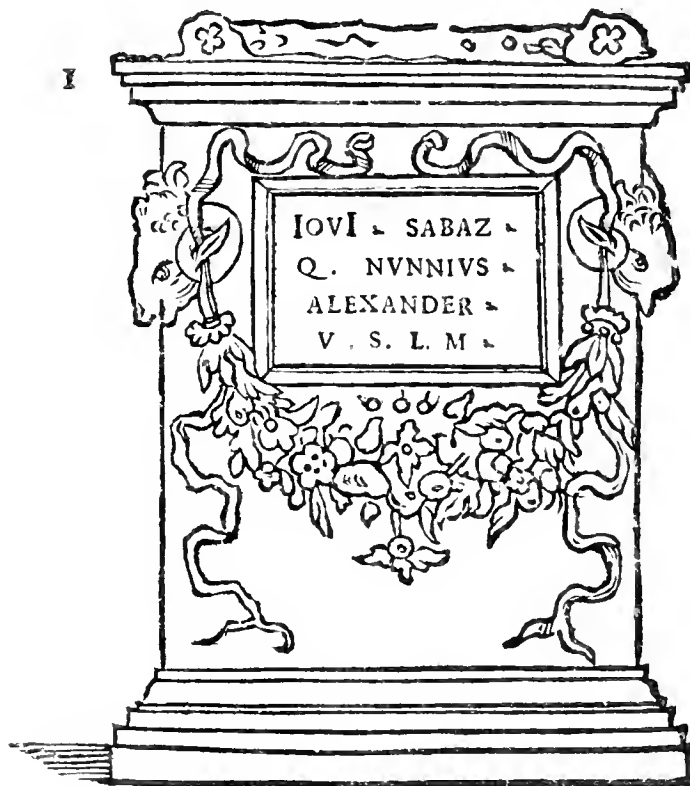
92. *Vulgavit Fabrettus Cap. VI. pag. 465. num. 99.*

INSCRIPTIONES ANTIQUAE

IN MUSEO SUBURBANO VILLAE
CAROLI THOMAE STROZAE
PATRICII FLORENTINI
AD MONTEM HUGONIS.

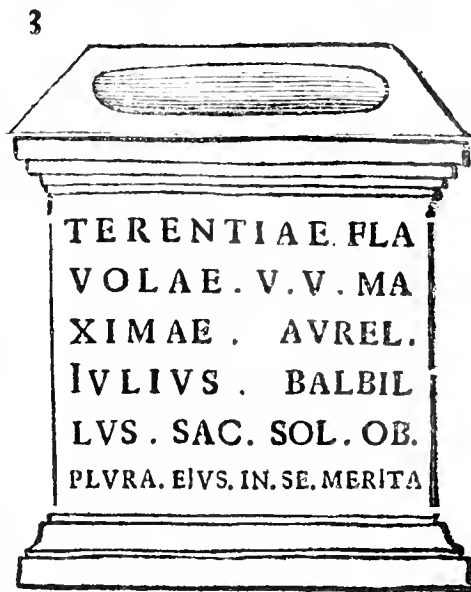
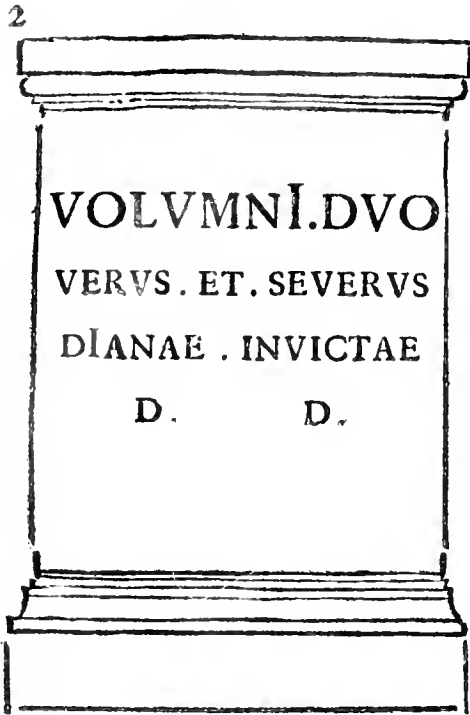

I IOVI SABAZ &c. idest Iovi Sabazio. Q. Nunnius. Alexander. Votum. Solvit. Libens. Merito.   Tt 2   Iovis

Iovis recto casu , ut est apud Ennium , olim dicebatur ; ab *Iehovah* cognominatus , non ab *iuvando*. Ita *Evoe* non ab εὖ οἷ , hoc est , *bene illi* , ut Lucianus hariolatur , sed a nomine tetragrammato *Iehovah*. Sic SABAZIVS. σαβαζιος , puto , a *Sabaotb* , idest *Exercituum Deus* , κύριος τῶν δυνάμεων . *Dominus copiarum* . Nominum Graecorum etyma , ut probe asserit Plato in *Cratylo* , quorum origo apud Graecos non invenitur , a barbaris petenda , a quibus Graeci vocabula multa sumserunt ; cuius verba haec sunt : εὐνοῶ γὰρ ὅτι πολλὰ οἱ Ἕλληνες ὀνόματα ἄλλωσι καὶ ὑπὸ βαρβάρων οἰκῶντες παρὰ τῶν βαρβάρων εἰλήφασι .

Bacchum quoque ex Iove , & Proserpina natum , Sabatium cognominatum fuisse discimus ex Aristophane in *Vespis* in principio . Huiusmodi cognomentum a Baccho ad Iovem forsitan translatum fuisse nonnulli putarunt ; nonnulli ab Iove ad Bacchum . Verum proprium fuisse Iovis cognomen Thomae Dempstero persuasum est Paralip. ad Iob. Rosini *Antiq. Rom. lib. II. cap. v.* hac ratione , quod in Sabatiis , videlicet Iovis Sabatii festis , iis qui initiarentur , anguis in sinum eorum immisus , per partes inferiores rursus eximeretur . Samueli Bocharto viro doctissimo , ac politissimo Sabatius plane idem est quod Methymnaeus , *Geogr. Sacr. lib. I. cap. XVIII.* ubi plura de sanctissimis Dei nominibus per insignem blasphemiam in impurissimum Bacchi idolum translatis .

Haec Ara marmorea in lateribus eleganter sculpta est capitibus arietinis , & patera in medio in adversa facie ; alta ped. II. unc. II. lata ped. I. unc. VIII. Deorum Aeras in templis , disparibus altitudinibus , ad sui cuiusque Dei decorem , componi docuit Vitruvius de *Arch. lib. IV. cap. 5.* ut Iovi , omnibusque caelestibus quamcelsissimae constituantur ; Vestae , Terrae , Marique humiles collocentur . Verum in votivis privatorum Aris , ut haec nostra , licet Diis maioribus dedicatis , minime haec regula servata , quum modo excelsae , modo humiles spectentur . Hanc vulgavit , sed absque delineatione , Gruterus pag. XXII. 6. ubi etiam aliam Iovi Sabatio voto dicatam ab eodem Q. Nunnio Alexandro num. 5. produxit . De Iovis Sabatii cognomine plura erudite Reinesius Cl. I. num. CCLVI. pag. 232. & Sponnius *Miscell. Erud. Antiq. Sect. III. pag. 78. num. XIV.*

In sinistro huius Basis latere.

D D
PR. NON . APRIL.
LAETO II. ET. CERIALE
COS

2. *Sensus huius Inscriptionis est: Duo Volumnii (ex Volumnicæ Gente) Verus, & Severus Dianae Invictae [Aram] dedicaverunt. Aliam huic similem dedit Sponius Sect. III. pag. 72. num. II. hac epigraphæ: IOVI. O. M CINGI DVO STABVLO ET AVLVS. Posteriores huius marmoris lectionem, quam attulit Sponius, probavit Fabrettus Cap. IX. pag. 615. qui & hoc protulit num. 129. non vero de Iove peregrino Cingiduo. Clarius firmatur genuinus harum Inscriptionum sensus ex alia ex Schedis Vaticanis apud Comit. Malvasiam Sect. V. Cap. VIII. Marm. Felsin. pag. 251. quæ ita habet: DVOBVS. TERENCEIIS BACCHO. ET. TERENCEIANO FECERVNT. SATVR. ET TERENCEIA PRIMA PARENTES FILIS CARISSIMIS. LIB LIBERTABVSQVE POSTERISQVE EOR.*

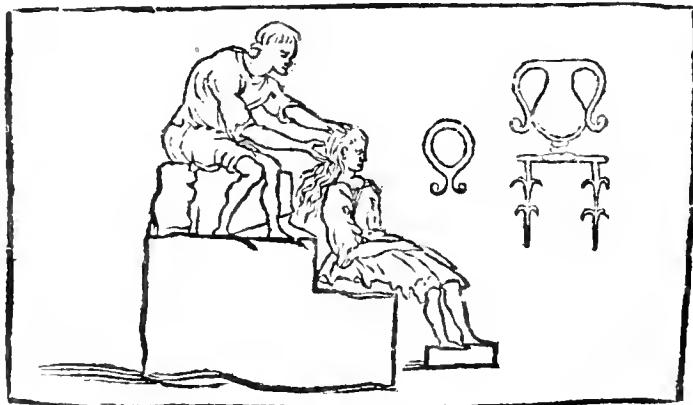
L. Volumnii Severi meminit allata superius Tabula pag. 103. num. 68. item Signina Basis apud Gruterum pag. CCCCXC. 5. ex Panvinio. Diana apud Reinesium Cl. I. num. 259. & 260. INVICTA. VICTRIX. & SANCTA appellatur; eodemque Solis Mithrae cognomine gaudet.

3. *Idest: Terentiae Flavolae [b. e. Flavulae] Virgini Vestali Maximaе Aurelius Iulius Balbillus Sacerdos Solis ob plura eius in se merita dedicavit pridie Nonas Apriles Laeto secundum & Ceriale Consulibus . anno videlicet U. 967. Chr. 215. Hanc Aram illustrat doctissimus Lipsius Syntagm. de Vesta Cap. xv. Ex Mazochio edidit Gruterus pag. CCCXII. 2. verum non bene distinctis versibus . Virginum Vestalium , quae ceteris aetate praestabat , Maxima dicebatur ; solaque Palladis demissum caelo simulacrum , quod in Vestae Templo asseruabatur , Palladiumque dicebatur , spectare poterat , ut ex Lucani Lib. 1. colligitur.*

Vestalemque chorum ducit vittata Sacerdos,
Troianam soli cui fas vidisse Minervam.

Non tantum fuitantes vittas , sed & infulas , comamque attonsam atque adstrictam gestasse Virgines Vestales erudite observat Fabrettus Syntag. de Col. Traian. cap. VI. pag. 167. allatis Virginum Vestalium duobus cimeliis rarissimis ex Museo Emin. D. Cardinalis e Carpineae . Virginis Vestalis Maximaе insigne praecipuum , nec ceteris commune , monile , & bullam quamdam ante pectus fuisse , asserit Lipsius . Calceamenta quoque splendida , non tenuia , sed duplicibus soleis ornata , quae Dii atque Heroes gestare solent , iisdem honoris gratia data observo in egregii operis Vestali Virgine Florentiae in AEd. D. Ducis Salviati.

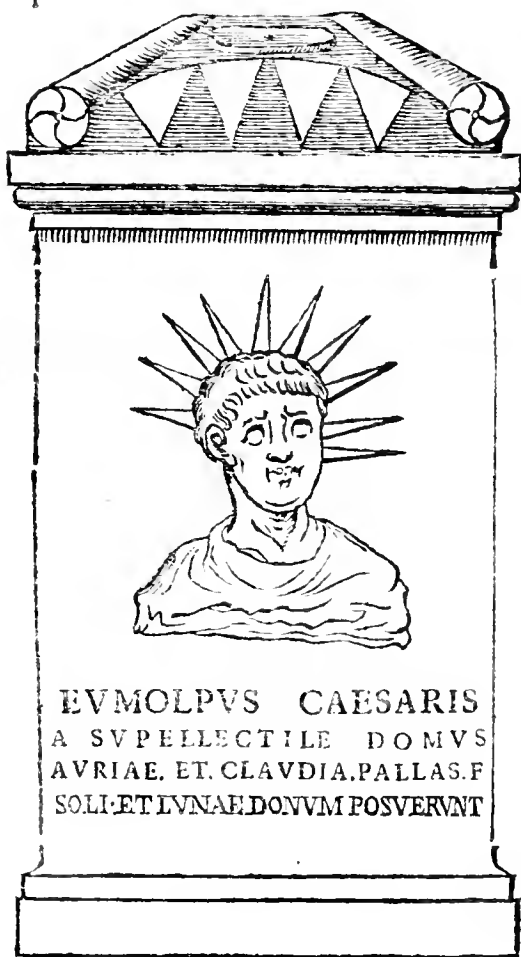
AVREL. IVLIVS. BALBILLVS. Balbillus diminutivum, seu ὀνομαστικὸν Balbi . Huius forsitan frater, ni idem sit, omisso praenomine, Iulius Balbillus item Solis Sacerdos, cuius meminit Ara Romana apud Grut. p. CCLXIII. 1. Ignis aeternus, Vestae, si Vestalium incuria extingueretur, non ab alio terrestri, sed a Solis igne reficiebatur. V. Plutarch. in Numa, a quo Vestales institutae.

Hoc marmor unico lineae ductu caelatum, Cinerarium exhibet Servum, de quo infra, quum veterum Sarcophagorum anaglypha observabimus; ubi, ut utar verbis elegiacorum Poetarum Principis, nullum sine nomine saxum.

Ara marmorea alta ped. II.
lat. ped. I. unc. I. ornata
patera, &
simpulo.

4

Basis marmorea eximii operis, alta
ped. II. unc. XII. lata ped. I. unc.
VIII. ornata Hammonibus,
encarpo, aquilis, gallis pugnaci-
bus, ciconia in medio serpentes
vorante; in lateribus simpulo,
patera, encarpo, aviculis,
& sphingibus.

4. EVMOLPVS CAESARIS. εὐμολπος. Bene canens. Eumolpus poeta deridiculus inducitur apud Petronium; qui, ut ipse ait, loquebatur magis poetice, quam humane; & quum
ma-

maris tempestas fureret, tum magno strepitu chartae versus ingerebat. *Liberti a patronis manumissi, eosdem postea loco patrum colebant: id ut testificarentur, sua nomina cum genitivis patronorum iungere solebant; quemadmodum apud Reinesium Cl. XVII. pag. 833. In superiori lapide pag. III. num. 91. PHILADELPHVS CAESARIS MONTANAE CAESARIS, & in aliis quam plurimis. Manumissi catenas, & annulos ferreos Saturno, & Laribus donabant, teste Martiale lib. III. Epigr. 29. & Horatio lib. I. Sat. 5.*

A SVPELLECTILE DOMVS AVRIAE. *h. e. curator, vel custos suppellectilis Domus Aureae. AVRIAE legendum AVREAE. ita frequenter in pluribus vetustis lapidibus ARIA pro AREA. Karitatem huius Arae commendat Fabrettus Inscr. Antiq. Cap. X. pag. 711. num. 328. quae in Gruteriano veterum Inscriptionum Thesauro pag. XXXI. II. sola DOMVS AVREAE mentionem facit. Gruterus ex Mazochio retulit extantem apud Matthaeios trans Tiberim, mendose reponens DOMVS AVRIF. pro DOMVS. AVRIAE. Male & Fabrett. AVRIF, pro AVREAE, & DONVM. DONAVERVNT pro DONVM. POSVERVNT. δωρον ἀνέστησαν. dedicarunt. Subdit postea: Apud Nobb. de Molaria ad Pontem Cestium; quo in loco vidit ille, qui post Mazochium descripsit.*

Aurea Domus, iuxta Esquillas in V. Urbis regione fuit; quam Nero construxit, patriae usus ruinis. De ea his verbis Suetonius in Nerone cap. 31. Non alia in re damnosior, quam in aedificando. Domum a Palatio Esquillas usque fecit; quam primo Transitoriam, mox incendio absumtam, restitutamque Auream nominavit. Stupendae molis, ac magnificentiae fuisse narrant veteres. Magnificentissima eiusdem Domus Aureae ornamenta, miramque suppellectilem fuisse narrat Suetonius supra scripto capite, & Plinius lib. XXXIV. c. 8. In ea, ut narrat Cornelius Tacitus lib. XV. num. 42. non tam gemmas, & aurum, quibus effulgebat, verum arva, silvas, prospectus, lacus, stagna, piscinas Nero voluit esse miraculo; quam postea Vespasianus solo aequavit; & Colosso, Neronis deiecto capite, Solis vultum, duodecim radiis insignem, reposuit, diciturque Soli sidereo Deo. Vide M. Val. Martialem de Spectaculis Epigr. II. & lib. XII. Epigr. LX. Plura erudite observat Montfauconius de Aurea Neronis Domo, in Praefatione Diarii Italici; itemque pag. 131. 143. 177. 178. 192.

Sub

Sub Solis effigie Eumolpus ipsum Neronem repraesentare forsitan voluit, crudelitatis monstrum falsa adulatione deificans. Notandus ille crater supra basin ad libamina in sacrificiis excipienda, qui etiam non raro in sepulcralibus Cippis, ut hic num. 8. occurrit. Solem heic decem radius insignem cernimus; alibi quoque aliquando duodecim radius ornatum, ad designandos duodecim anni menses. Apud Sponium *Miscell. Erud. Antiq. Sect. I. Art. 1. pag. 3. octo radius illustris est.*

5. THVRARIO. Thurarius, de quo nunc primum mentio, fortassis vel thuris institor, vel thuris ministrator, in privatis, aut publicis sacris; qualem describit Ovidius *Trist. lib. V. Eleg. V. in Sacrificio Natali Genio Uxoris,*

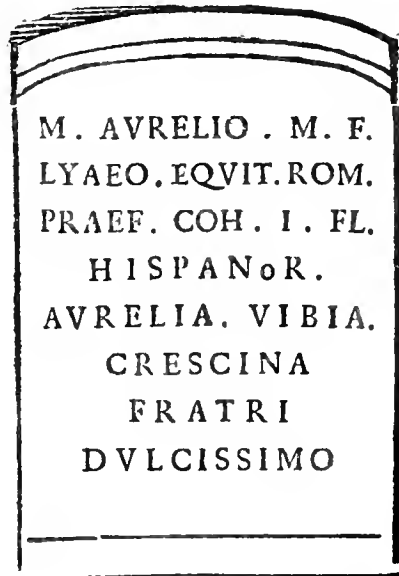
Da mihi thura, puer, pingues facientia flammæ;
vel qualem vetera anaglypha ostendunt adstantem coram sacrificante, cum thuris acerra; de quo infra in observationibus. Cicero in *Verrem lib. IV. Orat. X. inter domestica sacrificiorum instrumenta patellas cum sigillis, & simulacris Deorum, pateras, & thuribula, antiquo opere, ac summo artificio facta, reponit. Clar. V. Du-Cange in Glosario Thurarium, Pigmentarium interpretatur.*

6

In marm. Columella alta ped. 3.
unc. VI. lata unc. VIII.

7

Vv

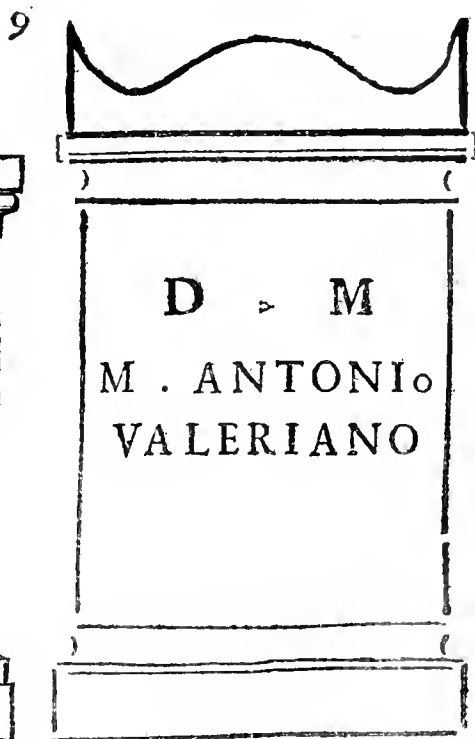
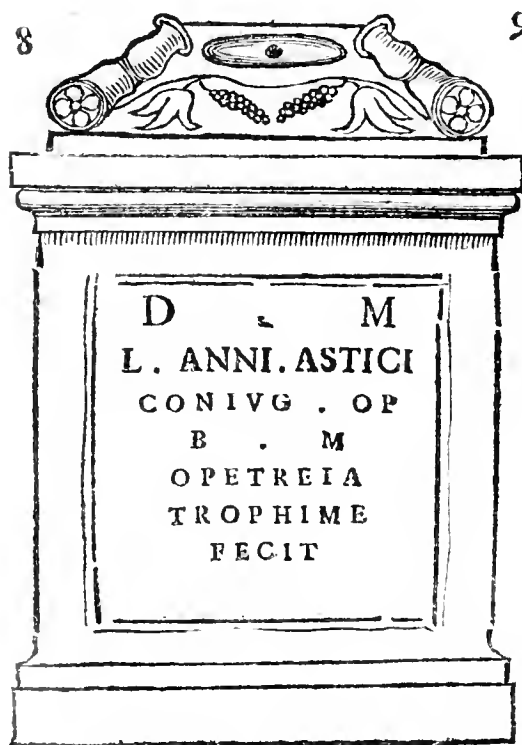
6.

6. L. FADI. CORNVT^I. scil. *L. Fadii Cornuti*. quasi monogramma τὸῦ ΤΙ. Pariter in nummis Tyriorum, ΤΥΡ monogramma est; & lineam longam τὸῦ Τ, clava Herculis facit, qui dictus est Tyrius.

PRAEF. COH. V. EQ. SPANOR. idest *Praefecti Cohortis Quintae Equitum Spanorum*. hoc est *Hispanorum*. Hispania, Graecis tum *Iberia*, Ἰβηρία, tum *Spania*, σπανία dicitur. Ita Glossae, & D. Paullus ad Rom. cap. 15. v. 24. 28. εἰς τὴν Σπανίαν. Hinc pullus color Nonio, *Spanus*. Eodem modo *Speriam*, pro *Hesperiam* apud Isidorum Pacensem aera 753. notat celebris famae Vir Carolus Du-Cange in Gloss. voce SPANISCVS, pro *Hispanicus*. Vide doctissimum Bochartum, Geograph. Sacr. lib. I. cap. xxxv.

TRIB. MIL LEG. V. MACED. H. AED. videlicet *Tribuni militum Legionis Quintae Macedonicae hoc aedificium &c.*

Romani quatuor civium Romanorum Cohortes in Hispania habuerunt, ut ex Pisaurensi lapide constat apud Fabretum Cap. X. pag. 700. num. 211.

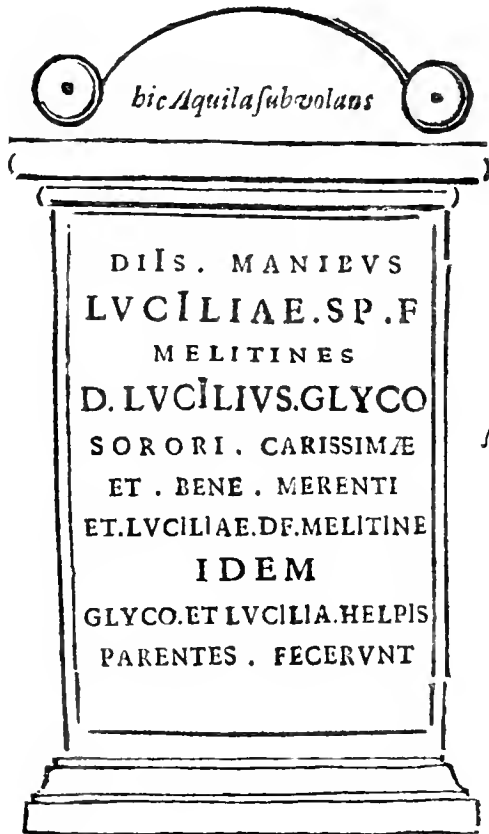

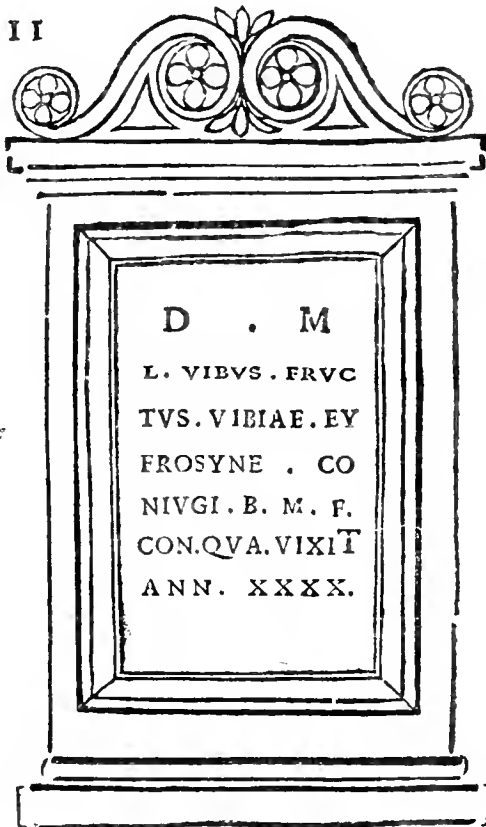
8. CONIVG. OP B. M. *ideft* : Coniugi optimo bene merenti. OPETREIA. Opetreiae Gentis meminit *vetus Inscriptio apud Grut. pag. CCCLXXXVI. 5. & apud Fabr. Inscr. Antiq. Cap. IX. pag. 636. num. 304.*

Marmores Cippi, quos heic num. 8. 9. 10. 11. 12. & 13. damus, ornati sunt simpulo in dextro latere, & patera in sinistro. Simpulum in omnibus paene Aris, & Cippis inuergens sculptum est, ad inferias, & libationes Diis Manibus paratum. Simpulum, supra quod sedet perparvulus Genius, visitur in medio antiqui Sarcophagi striati, & pulchre vittati in lateribus, ad S. Spiritus Florentiae, in platea secus murum; quem Pisis Florentiam aduectum plures asserunt.

10

11

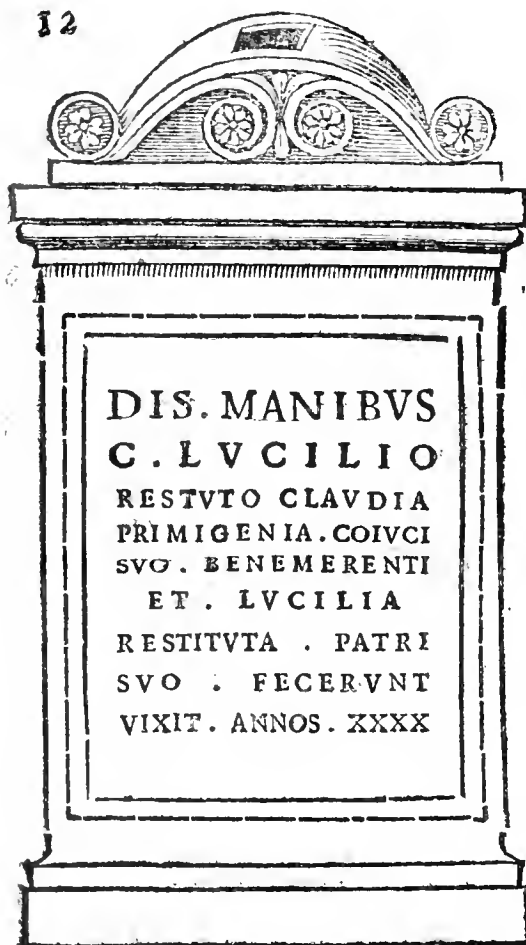

sic

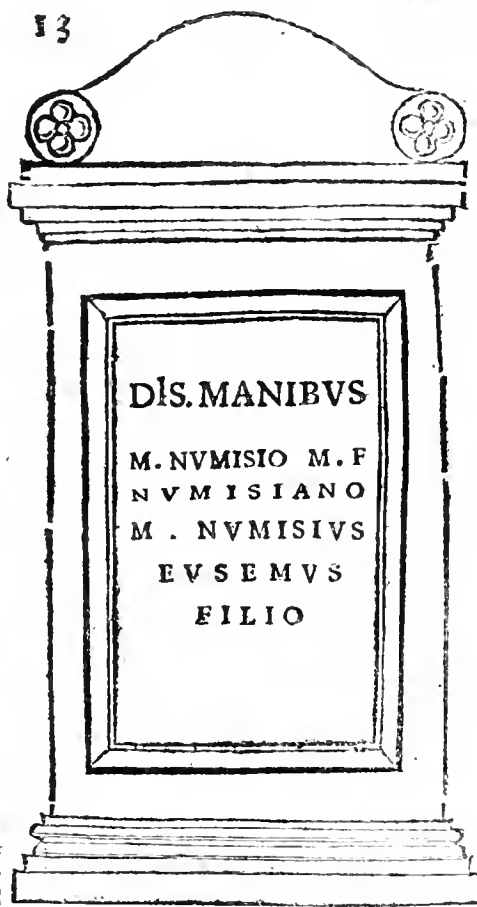
10. D. LVCILIVS. GLYCO. h. e. *Decimus Lucilius Glyco. Γλυκων. a dulcedine, & suavitate morum. In basi Herculis Farnesiani super clava requiescentis: ΓΛΥΚΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ. Glyco Atheniensis faciebat.* Vv 2

11. L. VIBVS, I. L. VIBIVS &c. EYFROSYNE, I. EYPHROSYNE. εὐφροσύνη. CONIVGI. B. M. F. i. *Coniugi benemerenti fecit*. CON. QVA. VIXIT. In pluribus Inscriptionibus Cum in compositione vertitur in Con. Conferre, conlatus, conmixtus. Facilis mutatio V in O. ut *Publicola*, pro *Publicola*. *Hercoli* in veteri Inscriptione apud Gruterum pag. VI. 2. pro *Herculi*; Ita M in N, *Idemque* pro *Idemque*, apud Fabretum Cap. IV. pag. 292. num. 232.

12

13

12. RESTVTO. scriptum pro RESTITVTO, ut supra pag. 30. Inscr. LV. RESTVTAE, pro RESTITVTAE. Sic *Idolatria*, *Tragicomoedia*, pro *Idololatria*, *Tragicocomoedia*.

Marmoreus hic Cippus a summo ad imum terebratus est, quò libationes ex receptaculo illo superiori in amphoram cinerariam, sub Cippo

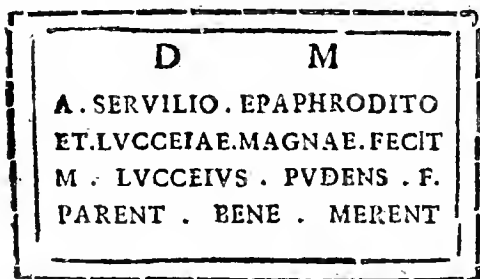
Cippo in terra obrutam, defuerent; ut erudite observat Fabrettus Cap. II. pag. 108. Visuntur etiam Cippuli nonnulli superne in arcu-
lae modum excavati, quandoque etiam cum cratere inter volutarum
cornua; vel scilicet ad parentalia sacra, vel ad satos perpetuo flores
excipiendos, quibus defunctorum animas valde delectari veteres pu-
tarunt. Hinc Sepulcra in hortis amoenitatis, & deliciarum quam-
maxime plenis collocata; ac Cepotaphia, κηποτάφια, idest Hor-
to-sepulcra, dicta; iisdemque rosaria assignata, ut rosis quotan-
nis spargerentur, & coronarentur; denique, ut ait Iuvenalis Sat. 7.
ut in Urna perpetuum ver esset. Videndus Sen. Phil. Bonarota in
Vasa Vitrea Coemeteriorum pag. 189. & 190.

13. EVSEMVS. εὐσημος. insignis. Occurrit magis Eufemus.
Euphemus.

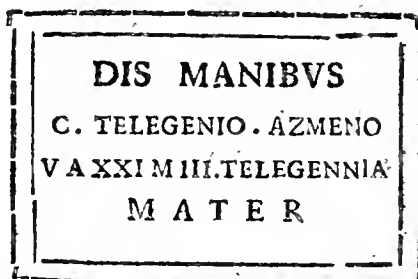
In marmorea Arcula semirotonda,
in angulis perbelle ornata aquilis,
Hammonibus, qui encarpum
sustinent; duobus quoque copiae
cornibus, & in operculo cico-
niis anguem discerpentibus.

In marmorea Arcula, quam
ornant in angulis facies Ca-
storum, e quibus pendet
encarpus; item aquilae,
aviculae, & cornuco-
pia in operculo.

14

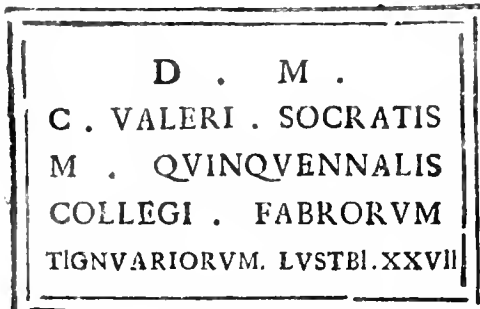
15

15. C. TELEGENIO. Telegeniae, seu Telegenniae Romanae
familiae nomen, quod nunc primum luce donatur. Videtur esse a Grae-
co τηλεγενής, Sero natus; quod nomen sequioribus seculis
obtinuit, quemadmodum Cito natus; ut videre est apud
D. Gregorium Turonensem in Hist. Francica. AZMENO.
αζμένω. Azmeno. Libenti:

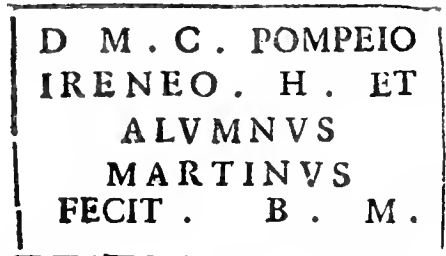
In Arcula marmorea elegantissima, ornata Hammonibus, e quibus encarpus foliaceus pendet, sphingibus, aviculis, & ferali arbore in lateribus.

16

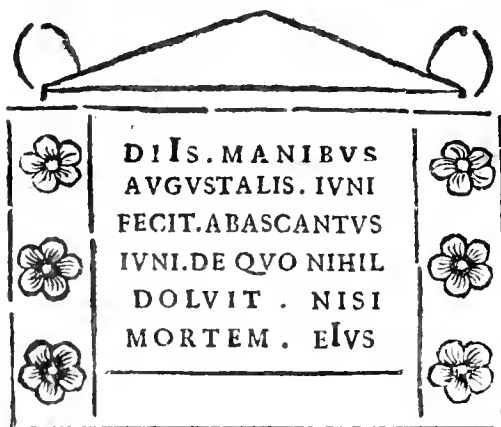

In Arcula marmorea egregio opere sculpta, ornata capitibus arietinis, e quibus pendet encarpus; itemque calathis pomorum plenis, quos carpunt aviculae; cum Gorgone in medio, circa quam anseres, & copiae cornibus in operculo.

17

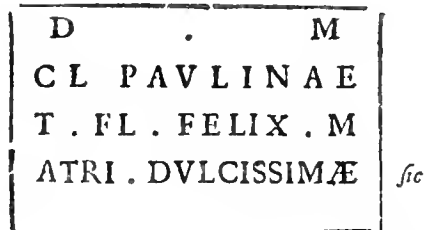

18 In marmorea Arcula.

In Arcula marmorea ornata arietinis capitibus encarpum sustentibus, aviculis, & faciebus Castorum in operculo, feralique arbore in medio.

19

sc

16. M. QVINQVENNALIS. *idest*: Magister quinquennalis. Vide Pancirovum de Magistrat. Municip. & Cl. V. Noris in Cenotaph. Pisana Dissert. I. pag. 73. & 74. LVSTBI. *ita diserte marmor; quadratarum incuria sculptum B pro R. lege LVSTRI. Vulgavit Fabrettus cum mendo Cap. X. pag. 707. num. 288.*

17. H. ET ALVMNVS. *i. e.* Heres, & Alumnus. τροφίμος. *Trophimus. Staius lib. II. Silv. in Glauciam Melioris:*

Quod

*Quod tibi praerepti, Melior, solamen Alumni
Improbis ante rogos, & adhuc vivente favilla,
Ordinar?*

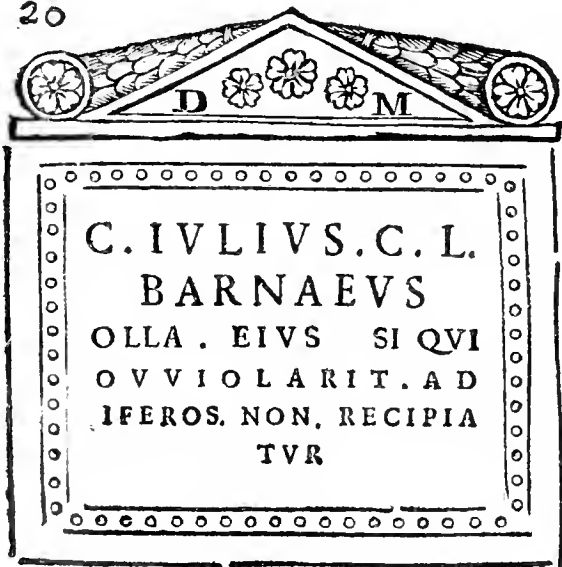
18. ABASCANTVS. Ἀβάσκαντος. Fascinationibus minime obnoxius; nomen faustum, bene auspicatum.

DE QVO NIHIL DOLVIT. NISI MORTEM. EIVS. In fragmento sepulchralis tituli apud Fabrettum Cap. II. pag. 88. num. 263. legitur: NVLLVM. DOLOREM. ACCEPI. TVI. NISI. QVOD. FATALEM. DIEM. CELERITER. PEREGISTI. In veteri lapide apud Vignolium Inscr. Select. Par. II. pag. 275. DE. QVA. NIHIL. CONQVERI. POTVIT. NISI. QVOD. CELERITER. FATO. INTERCEPTA. SIT. Coniugum frequens doloris clausula in vetustis lapidibus; eadem utitur & Abascantus hic, a domino libertate donatus, quod notatu minime indignum est.

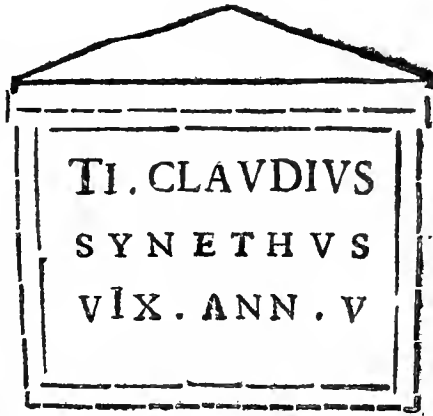
In eleganti Arcula marmorea.

*In Arcula marmorea
pulchro opere
elaborata.*

20

21

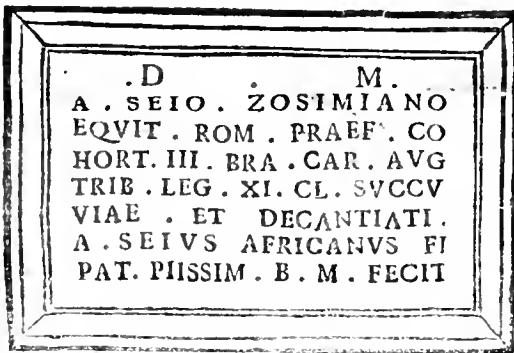
20. Postremi tres versus huius Arculae ita legendi sunt: Ollam eius si qui obviolaverit ad inferos non recipiatur, quasi, inter Deos Manes non habeatur, vel non numeretur. Violare, tunc ponitur, ut notat Servius in Virgilium *Aeneid.* lib. II. ver. 189.

quum

quum rebus sacris vis infertur. Monumenta Diis Manibus dicata, sacra erant, & reverenda; eorumque violatores sacrilegio, dirisque obnoxii. Romana Urna apud Sponium Misc. Erud. Antiq. Sect. I. Artic. VII. pag. 23. haec praefert: NE TANGITO O MORTALIS REVERERE MANES DEOS. Deest huic Arculae proprium operculum; in eo haec singularia fuisse. D. M. i. e. Diis Manibus, marmorea tabella superius allata, pag. 145. num. 50. quae huius sinceræ inscriptionis antiquum apographum videtur, perspicue testatur. Aliud operculum primævo simile substitutum est, in quo etiam eadem singularia leguntur. Edidit ὁ πάλω Mabillonius Itiner. Italic. pag. 148. nonnullis cum mendis item Fabrettus Cap. II. pag. 109. num. 269. ubi in Sponium animadvertit.

21. SYNETHVS. Synetus, cum simplici τῶν. ὁλωελοῦς, prudens.

In Arcula marmorea egregie sculpta
Hammonibus, e quibus encarpus
pendet, Tritone buccinam inflante,
22 a viculis, & aquilis in angulis.

In Arcula marm. alteri quam
simili, insigni capit. arietinis
in angulis, quae encarpum
23 sustinent.

22. EQVIT. ROM. PRAEF. &c. *b. e.* Equiti Romano. Praefecto Cohortis Tertiae Bracar Augustae.

BRACARAVGVSTA, quae & Augusta Bracarenfis, Urbs Hispaniae Tarraconensis, & Conventus olim Portugalliae, nunc vulgo Braga, quam Ausonius potentem, ac florentem divitiis appellat. Gruterus produxit ex Mazochio pag. CCCCLXVI. 5. verum aliquantulum depravatam.

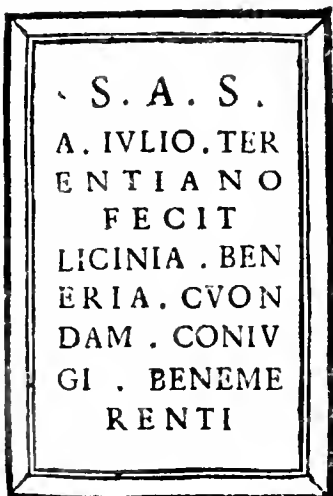
23. Idest : Aurelio Barbae Equiti Singulari Turma Vi-
 etoris militavit annis XIII. vixit annis XXXIII. Valerius
 Severus benemerenti fecit. *Inemendata apud Fabr. pag. 359. n. 80.*

AVRELIO. legendum AVRELIO, ex Aurelia familia, omis-
 so praeenomine, ut in plerisque militaribus saxis. Foliū signum medicum
 in voce AVRELIO merum in inscriptis lapidibus, tum Graecis,
 tum Romanis vel ornamentum est, vel, ut Reinesio videtur, in Praef.
 & pag. 916. genus quoddam interpunctionis, libero, & idiotico marmo-
 rariorum lusu adhibitum. Videndus quoque Fabrettus *Inscr. Ant. Cap.*
III. pag. 118. Sequioribus etiam seculis orthographica huiusmodi orna-
 menta in usu fuisse observo in pluribus Musivis Operibus inscriptis
 apud Cl. V. Iohannem Ciampinium, praesertim *Tab. LII. pag. 160.*
 & *Tab. XVI. pag. 60. Partis II. Veterum Monumentorum.*

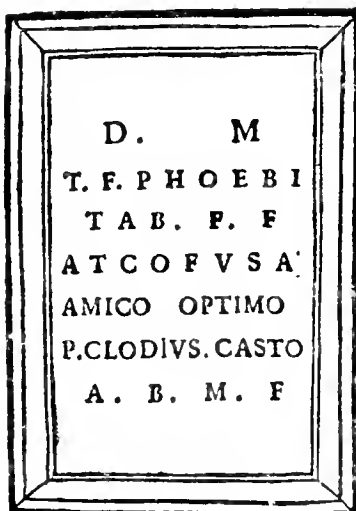
*In praealta marmorea Arcula
 perbelle ornata lychnuchis accensis
 in angulis, quorum bases sphin-
 gibus fulciuntur, cum viro
 iacente in lecto, cum corollis, &
 faciebus Castorum in operc.*

*In Arcula marmorea semirotonda,
 in qua duo Genii sepul-
 cralem titulum
 tenent.*

24

25

24. S. A. S. *In votivo Mediceo lapide, ex Africa, superius al-
 lato pag. 54. num. CXVIII. singulas has literas interpretati sumus,*
 Xx Sa-

Saturno Augusto Sacrum; *aliam explanationem Serapidi Augusto Sacrum, quae nobis excidit, commodum hic reprobamus. Sepulcrali huic titulo, longe alius sensus convenit; Nostra, si coniecturae indulgere liceat, interpretatio haec est: Sanctis Avernis Sacrum, vel Summano Averno Sacrum, vel Stygiis Avernis Sacrum, supple Diis. In Vicetinae Inscriptionis fragmento apud Gruterum pag. MXV. 7. legitur: PLVTONI . SVMMANO ALIISQ. DIS . STYGIIS. Apud Fabrettum Cap. II. pag. 86. num. 161. veteris fragmenti epigraphae e Coemeterio Castuli, ita auspiciatur: ♂ D ♂ A ♂ M ♂ videlicet, ut ipse explicat, Diis Avernis Manibus; quae cum Graecis convenit ΘΕΟΙΣ ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΟΙΣ. id. Diis Subterraneis.*

LICINIA. BENERIA. *i. e. Veneria. ΑΦροδισιάς. CVONDAM. CONIVGI. Quondam, vel condam, ut quotidie, & cotidie. Ita in vetustis saxis apud Fabrettum Cap. IX. pag. 606. num. 53. PEQUNIA pro Pecunia legitur; & Cap. VIII. pag. 573. num. 154. MENSIS CINQUE, pro menses quinque. Ita hircina barba, pro hircina, Plautus. Virg. transversa tuentibus hircis.*

25. *Id. Diis Manibus T. Flavii Phoebi Tabularii Fisci Frumentarii. In Romano Lap. apud Grut. pag. DXCII. 1. legitur D. M DONATO AVGVSTORVM TABVLARIO RATIONIS FISCO FRVMENTARII. Supra pag. 296. num. 25. Dispensatorem Fisci Frumentarii dedimus. Fabrettus Cap. IV. pag. 249. num. 22. Augusti Libertum produxit a Libellis Fisci Frumentarii.*

In Arcula marmorea.

26

PESCENNIAE. L. LAVCTAE
SEX. PESCENNIVS. PIRATA
SEX. PESCENNIVS. RHODO
SEX. PONTIVS. COMMVNIS
PESCENNIA. MELITINE
PATRONAE

In alia simillima.

27

SEX. PONTIO. SEX. F.
AEM. RVGAE. PESCEN
SEX. PESCENNIVS. PIRATA
SEX. PESCENNIVS. RHODO
SEX. PONTIVS. COMMVNIS
PESCENNIA. MELITINE
PATRONO

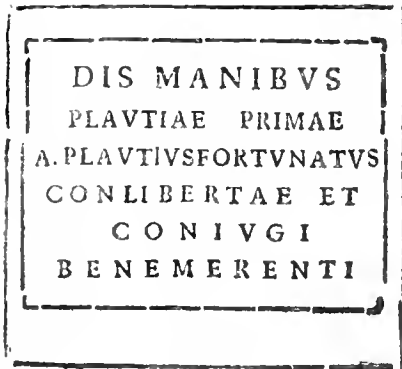
In

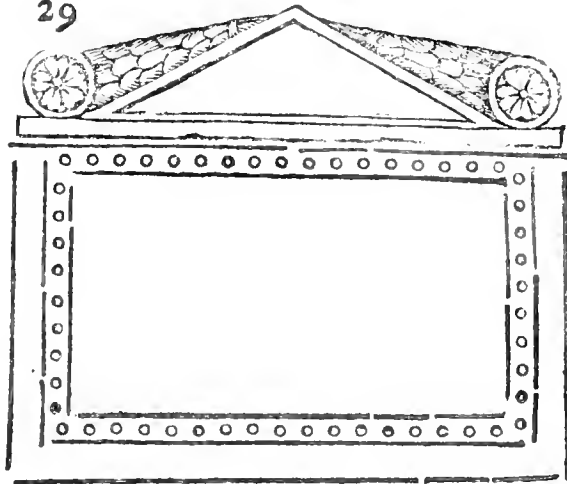
In Arcula marmorea:
superne, atque intus
in ollae formam
excavata.

Elegans Arcula marm. ornata corolla,
media inter duo copiae cornua,
cum ramusculis in lateribus.

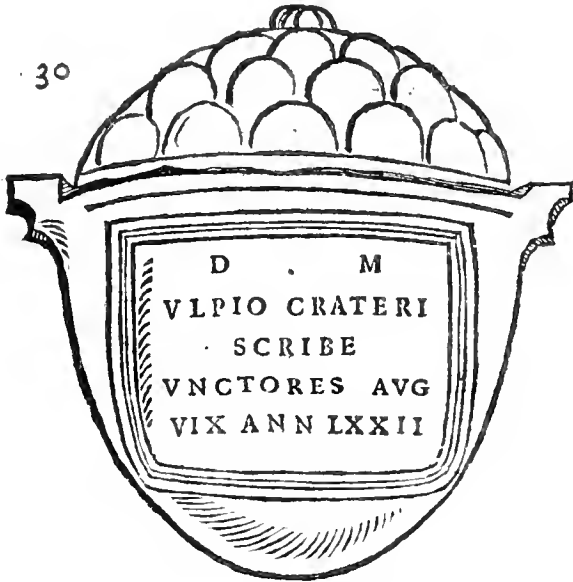
28

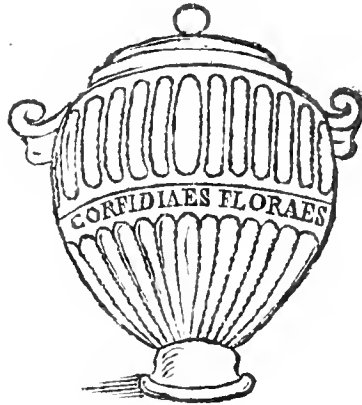
29

30

31

29. De his Urnis ἀγραμματοῖς, Inscriptio destitutis, quae
frequenter occurrunt, nonnulla supra nota-vimus pag. 275. num. 13.
Heic commodum addimus, in his quoque inclusos defunctorum cineres,
ne quis ullo usui destinatas fuisse credat. Id praesertim mihi constat
ex marmorea Arcula eleganter sculpta, Hammonibus, anseribus, en-

carpo, pullis, & delphinibus ornata, patera quoque inter lituos media in operculo, nuper eruta in agro Cortonensi, in quodam praedio, vulgo (la Ruota) Nobilis Viri Petri Aloysii Alferii, Florentiam nuper advecta, donoque data generoso Viro Roberto Comiti Zephyrinio; quod aperte indicant aerea ligamenta tribus in locis, in adverso fronte, & in lateribus, quibus operculi labra cum Arculae labris iuncta, ac consignata fuere. Extat item in hoc Museo Suburbano Strozio alia pulcherrima marmorea Urna ansata, superius allatae non absimilis; alia quoque Arcula elegantissima, sed absque titulo. Etruscas quoque, plures Urnas fictiles observavi, titulo haud insignes.

30. Olla ansata, & superne, ut ita dicam, squamata, inferne rotunda; ita ut in columbarii foramine posset collocari. Columbariorum iconographiam affert Fabrettus Cap. I. pag. 10. & 12.

SCRIBE .legend. SCRIBAE. Diphthongi huius vocalis altera per saepe a quadratariis omissa, etiam in priscis aerei aevi monumentis, ut videre est in aenea Tabula Honestae Missionis Imperatoris Servii Galbae, superius allata pag. 257. num. 45. in cuius fine legitur IN ARA GENTIS IVLIA, pro IVLIAE.

UNCTORES AVG. idest: Unctores Augusti; qui Augustum ungebant; ungenti ministri, Graece ἀλαπται. In apodyterio postquam se expoliassent veteres, alipterion ingredientes, ungebantur, mox pulvere conspergebantur, & ita in diversas exercitationes prodibant. Trimalcio homo lautissimus in balneo, loco servorum, aut unctorum, medicos ad ungendum adhibebat, quos Petronius c. 28. pag. 98. Iatraliptas appellat. Vide quae supra notavimus pag. 233. num. 24.

31. Urna sepulchralis ansata, cum literis circa inscriptis CORFIDIAES FLORAES a Graeco genitivo, ut in plurimis Romanis saxis. Corfidia familia nunc primum e tenebris vetustatis emergit.

32

D M C . A S I N I V S
 N V S I O V L P I A C O N I S C V S . P O L L I O N I S
 F E L I C V L A . F I L I O H E D Y L I O . M E R E N T I
 F E C I T B . M . F E C I T

33

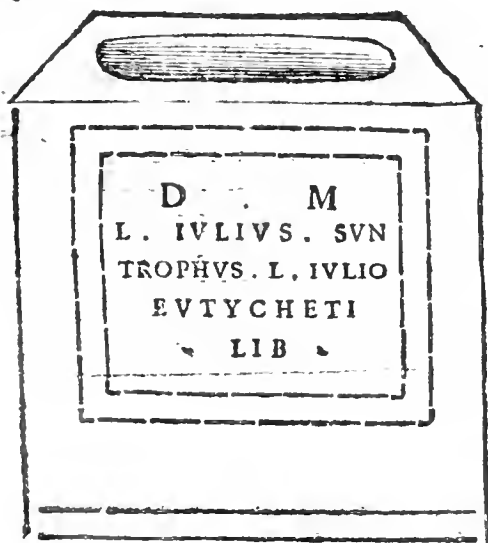
34

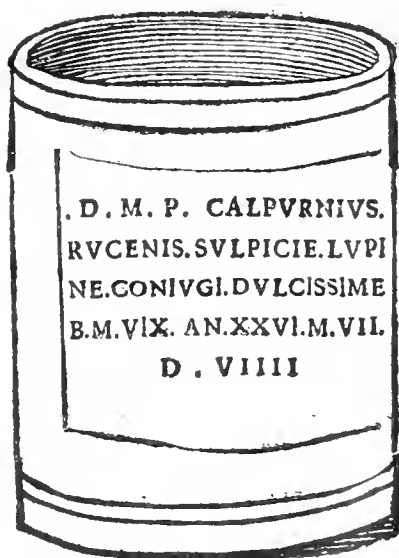
35

36

37

32. AQVILA. i. AQVILAE. Huius pariter cognominis fuit celebris ille Maecenatis Libertus., cuius ministerio multos docuit Maecenas artem celeriter scribendi per compendiaras literarum notas, quam primus ipse Maecenas excogitavit, ut narrat Dio lib. LV. Haec

Haec Urna rotundi Fani figuram habet, quam in Sepulcris valde amarunt veteres, quo maiori cultu, ac reverentia Diu Manes afficerentur, quum ea omnium figurarum nobilissima sit, & caeleste quid praeferat. Vide Fabrettum Cap. II. pag. 205.

36. SVNTROPHVS. i. e. SYNTROPHVS. collactaneus. In veterimis faxis non raro V pro Y scribitur; ut AEGVPTVS, SVRIA, pro AEGYPTVS, SYRIA. & Muro, pro myro, in S. Gaudentio.

37. SVLPICIE. LVPINE. legendum SVLPICIAE. LVPINAE. Graecum est λυκίᾱ, vel λυκεῖᾱ. nomen alterum Libertae.

38

39

AQVILLIA. L. L. APPARIO
L. AQVILLIVS. O. L.
FAVSTVS

40

C. SALLVSTIVS
C. L. MONIMVS

38. PVERI. Gr. παιδός. nomen vel aetatis, vel officii.

CONPEDAGOGIT. Marmorarius minime, ut videtur ex Inscriptionis dispositione, satis accuratus, iniquis exclusus spatii, τοῦ CONPEDAGOGIT, integram scripturam reponere nequivit. Legendum forte CONPAEDAGOGITAE, & quidem cum diphthongo, ut constanter.

constanter in aliis veterrimis saxis . Sponius in Miscell. Sect. VI. pag. 228. 3. ex Schedis Barberinis edidit COMPAEDAGOGII. Fabrettus CONPEDAGOGII Cap. V. pag. 361. num. 97. Si in marmoreo Cippulo sculptum esset CONPEDAGOGII, duo ultimi II post G similes inter se essent; verum, ut saepius cognovi ex lapide, postrema I transversa longiuscula linea dubio procul insidet, ac proinde T constituit; nec sum nescius, I & T fere confundi in Virgilio Mediceo. In alio huius Musei lapide diserte legitur: C. VALERIVS. MYRISMVS llllllllllll CONPAEDAGOGITA. BENEMERENTIB FEC llllllllll

41

P. SERVILIVS. F. L. ANDREA
VICIRIA. L. L. HELPIS. CONIVNX

42

TVRPILIA
T. L. VRBANA

43

D . M
SEX. SATTIO
AGATHYRSO
VIX. ANN. XVIII
M. II. D. II
SEX. SATTIVS. HERMES
FIL. DVLCISSIMO. FEC

44

DIS ♂ MA. NIB.
GA. IA. TAE. FI. LIO
AB. DA. NA. H.:. S. PATER
FECIT. VIXIT.
ANNO. I. MENS. I.
DIEB. XXVII. D. D.

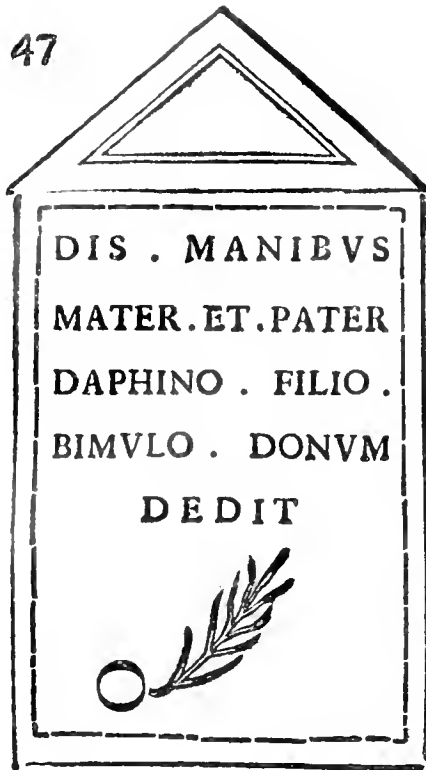
45

MVSAEVVS. MVNI
SATVRNINI
FECIT. SIBI. ET
PILIAE. M/. L.
QVARTAE
VXORI. SVAE
VIX. ANN. XXII

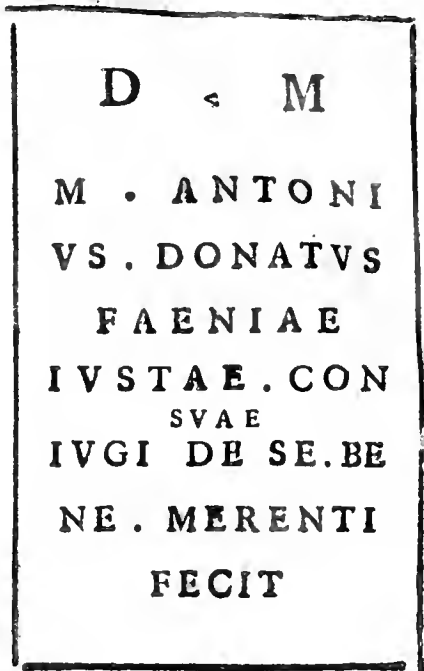
46

PRIMA
DELLIANA

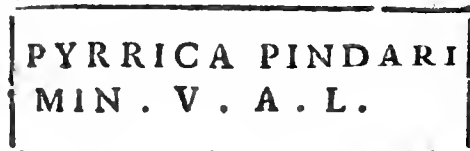
47

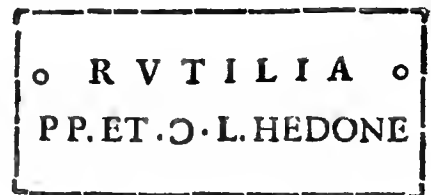
48

49

50

45. MVSAEVS. *μουσαῖος*: Museum, *μουσεῖος*. *Ei* diphthongus ante vocalem redditur Latinis per *e* longum. *ai* per *ae*. Hinc necessitas elicitur literarum Graecarum; nam sine illis Latina ratio recte scribendi manca est, & imperfecta.

47. DAPHINO. f. DAPHNINO. BIMVLO. diminutivum *bimi*. *Catullus Carm. XVII. ver. 12.*

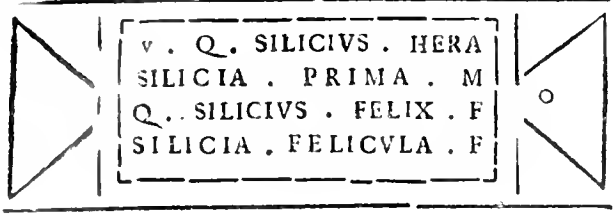
Infulsissimus est homo, nec sapit pueri instar

Bimuli, tremula patris dormientis in ulna.

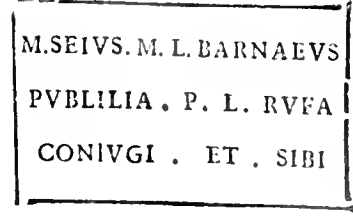
Infantes mortuos diem eos abstulisse Virgilius dixit Aeneid. lib. VI. Vide Kirchmannum de Funeribus lib. II. cap. 1. Fabrettus Cap. X. pag. 712. puellas BIMAS exhibet. In antiquo lapide huius Musei, quem infra subiicimus, legitur, VIXIT TRIMVS. 49.

49. PYRRICA, πυρρική. Pyrrhica, faltatio militaris, unde pes Pyrrichius metricis velox. PINDARI MIN. f. *Ministra*.
 50. PP. ET. O. L. idest Publitorum, & Caiæ Liberta.

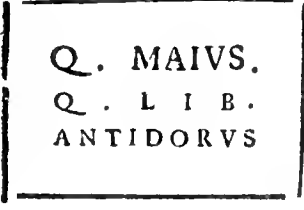
51

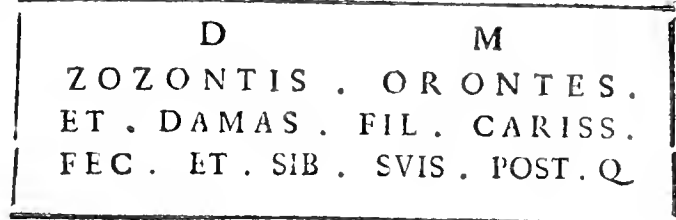
52

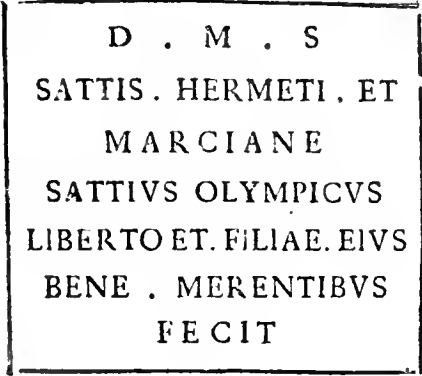
53

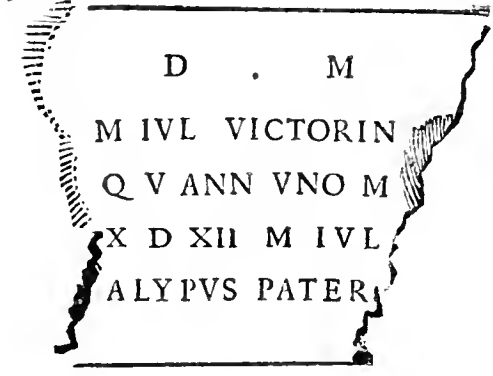
54

55

56

51. v. Q. SILICIUS. HERA. τὸ v vitae index. i. e. *vivit*, vel *vivens*. HERA, Ἡρᾶς. Heras ab Iunone, ut *Movās* a Luna, Ἑρμᾶς a Mercurio, Νυμφᾶς a Nymphis. SILICIA. PRIMA. M. h. e. *Mater*.

53. ANTIDORVS. ἀντιδωρος. *Contra donatus*.

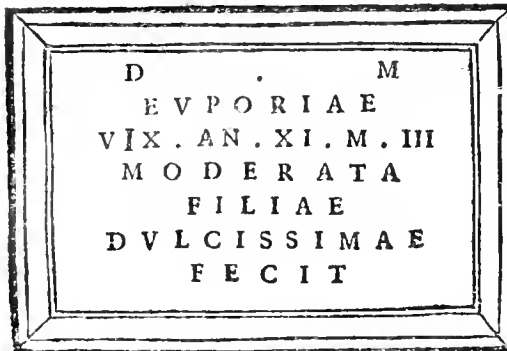
Yy

54.

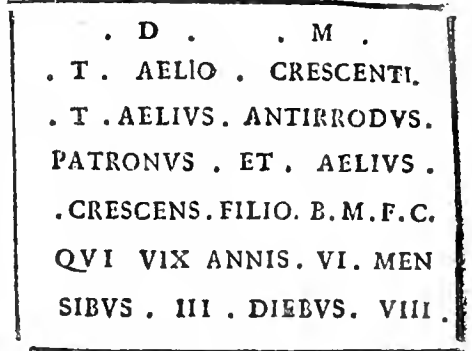
54. ZOZONTIS . Sozontis, σοζοντος . Servantis . ET. DAMAS. Δαμάς, Dama, ut in pluribus Inscriptionibus.

56. M. IVL. *Hunc titulum sic restituo* . D. M. M. IVLII VI-
CTORINI Qui Vixit ANNO VNO Mensibus X Diebus XII. M.
IVLIUS ALYPVS PATER. ALYPVS. ἄλυσος, doloris expers. Tran-
quillus .

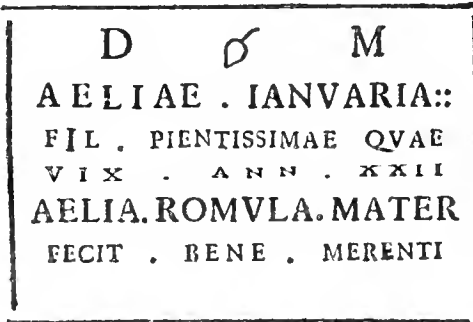
57

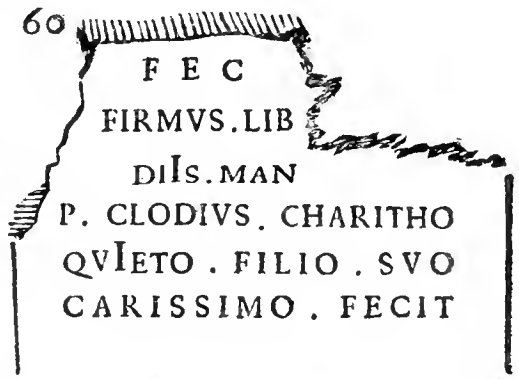
58

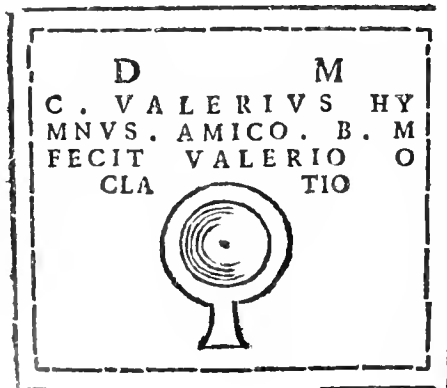
59

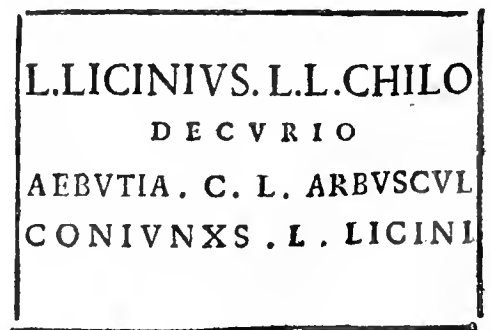
60

61

62

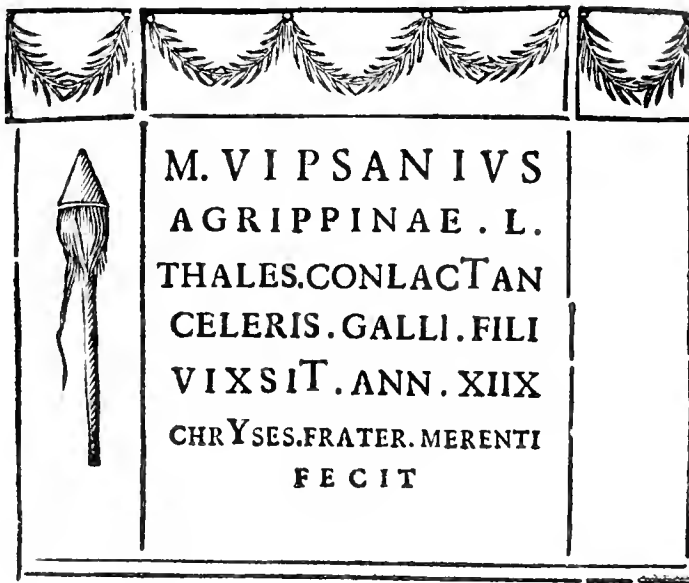
58. T. AELIVS. ANTIRRODVVS. forte ANTIRRHOPVS. ἀντιρροσος. *AEquipollens.*

60. P. CLODIVS. CHARITHO. χαρίτων. *Charito.*

62. CHILO, χήλων, forte idem ac *Labeo.*

ARBVSCVL. leg. ARBVSCVLA. h. e. *mollis, tenera, delicata.*

63

64

63. AGRIPPINAE. L. Hic M. Vipsanius Agrippinae fuit libertus, filiae M. Vipsanii Agrippae, qui Augusti gener fuit.

THALES. CONLACTAN. idest *Conlactaneus*, qui etiam in saxi COLLACTANEVS, CONLACTEVS, COLLECTIVS, & COLLECTEVS dicitur. σύντροφος. Vide Laur. Pignorium de Servis. Reinesium Cl. IX. num. XVI. *Fabrettus* edidit duobus cum mendis Cap. VI. pag. 484. num. 155. *Sepulcralis hic titulus foliaceis encarpis eleganter pendentibus coronatus est. Con-
sueverunt veteres tum Deorum Manium Aras, & Cippos, tum sepulcrales
epigraphas unguentis perfundere, & corollis ornare. Visitur quoque*

pensum cum brevi, ac fragili filo praeciso, quo vitae breuitas defuncti monstretur. Siquidem hominum vitam Parcarum arbitrio disponi putarunt; easque penso singulis adnere tenuia fila, & quando volunt, abrumpere, ait Lucianus in Charonte. In veteri Gruteriano lapide pag. DCXCII. 10. legitur: C. LAELIO C. F. IV. MAGNA. OMNIVM. EXPECTATIONE. GENITO ET. DECIMO. OCTAVO. AETATIS. ANNO AB. IMMANI. ATROPO. E. VITA RECISO. Hinc crebris adversum Parcas querimoniis plena marmora, quae vide, si otium est, apud Antiquarios, praesertim apud Fabretum Cap. V. pag. 419. num. 379. & Cap. X. pag. 702. n. 235. 64. TRO. idest Tromentina Tribu.

65

TI . CLAVDIO . AVG . LIB . CHIO . CVBICLARI
VIXIT . ANNIS . XXXVI
IVLIA . FELICVLA . CONIVGI . BENEMERENTI
FECIT . SIBI . ET . SVIS . IN . FRONTE . PEDES . IN . AGRO

66

HERENNIAE . MAXIMAE
CLAVDIVS . FORTVNATVS
CONIVNX . FECIT

67

L . MARCI
L . L
PONTICI

68

D M
ZOSIMO
V . A . I . M . III .
SEX . SALONIVS . ZOSIMVS
FILIO . DVLCISSIMO . F .

69

§ § § § § § § § § §
§ STATIVS §
§ FERENTILIVS . STATI . I §
§ FIRMVS §
§ § § § § § § § § §

70

TREBELLIA
CC . L
HEDONE

71

NAEVIVS
CHRESIMVS

72

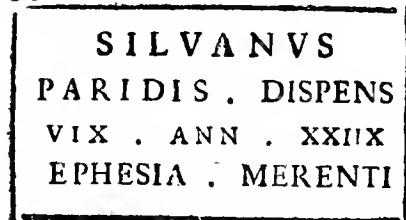
APATE
CORNELIA

65. CVBICLARI. *Potest esse a recto CVBICLARIS. Legendum quoque vel CVBICLARIO, ut in aliis plerisque. Ita in superiori marmorea Tabula in AEdibus Nobilium Rodulphiorum pag. 316. num. 64. CRVSTLA, pro CRVSTVLA. Frequentius quoque FELICLA, per aphaeresin, pro FELICVLA. Cubicularii, qui & a Cubiculo in antiquis saxis dicuntur, ad tuendum Domini corpus praepositi, & destinati erant. Vide de Servis Pignorum.*

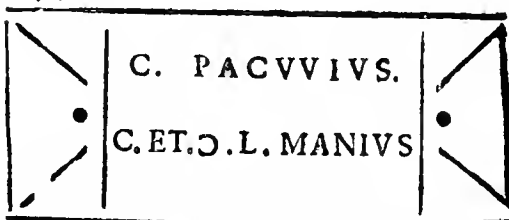
IN. FRONTE. PEDES. *Deest pedum numerus, pro sacri loci sepulturae definitione.*

72. APATE CORNELIA. *ἀπάτην. Hapate. Fraus. Nomen male auspicatum.*

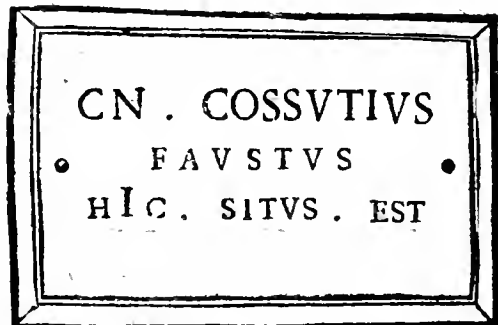
73

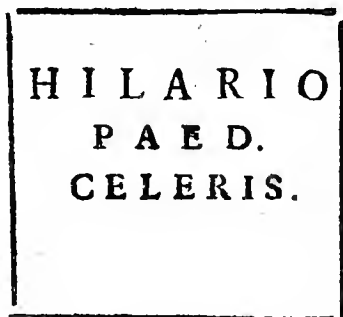
74

75

76

73. DISPENS. h. e. DISPENSATOR. Gr. *οἰκονόμος. OEcONOMUS. qui universae Domus rationi, nos [azienda] praeerat. Sponius in Miscell. pag. 212. mendum admisit in tertio versu. Fabricius edidit Cap. IV. pag. 295. num. 252. & quid sit Dispensator explicat pag. 293.*

76. HILARIO PAED. *Idest Paedagogus. Pueri ab Paedagogis instituti, eaque disciplina eruditi, quam exhibet Plautus in Bacchid.*

chid. Act. 3. Sc. 2. DISCENTES quoque dicuntur in antiquis monumentis, quemadmodum apud Gruterum pag. DCLI. 9. & apud Vignolium Inscript. Select. Par. II. pag. 305.

77

FELIX . LECTICARIUS .
REGILLI .

78

C . ASINI
C . L . FELICIS
FABRI . GENIO

79

C . IVLIVS . C . L CAESERNIA
FAVSTVS TERTVLLA

DOLERE . NOLI . MATREM . FACIENDVM FVIT

80

C . TARENTIVS . C . L
FORTVNATVS
CAESETIA . M . L . CHILA

81

C . POMPONIVS
APOLLONIVS
SPECLAR . V . A . XLV

77. LECTICARIUS. Ita dicebantur Servi, qui dominum imposta sibi lectica gestabant, quotiens pedibus ei incedere non libuisset. Lecticarii viribus valentes e Syria, Media, Moesia, Gallia, Bithynia, Cappadocia, Liburnis parabantur a Romanis, ut scribit Pignorius de Servis. Catullus Carm. X. aere comparasti ad lecticam homines. Vide Sponium, qui hunc titulum retulit in Miscell. pag. 225. Corpus Lecticariorum Caesaris memoratur in Romano lapide apud Gruterum pag. DXCIX. 11.

78. C. ASINI. Ex alio huius Musei marmore, quod infra subiicimus, constat, hunc C. Asinium Felicem Fabrum Balneatorem fuisse.

GENIO. scilicet vel Somni, vel Mortis; ni adhuc viventi titulus positus sit; Genii Inferni meminit vetus Inscriptio apud

Fa-

Fabrettum Cap. II. pag. 73. num. 71. Genium cum Diis Manibus persaepe a veteribus confusum fuisse plures Inscriptiones ostendunt, ut supra diximus pag. 193. ad Inscriptionem num. 7.

79. DOLERE NOLI. &c. Senarius. alibi: FACTVM FVIT. Factum infectum fieri nequit.

81. APOLLONIUS SPECULAR. Idest SPECULARIVS. Idest Specularius. b. e. Speculorum, vel Specularium Faber. Specularios appellat Patern. l. ult. S. de iure immun. Peculiaris huius artis nullam reperi mentionem in aliis vetustis saxis apud Gruterum, Reinesium, Sponium. In antiqua Tabula Musei Raphaelis Fabretti Cap. III. pag. 171. legitur: C. IVLIVS. AVG. L. A. SPECULARIS. i. a Speculariis. Speculorum formam videre potes inter varia instrumenta fabrilia insculptam, in Ara marmorea Musei Medicei, quam supra produximus pag. 10. num. V. & pag. 334. in marmorea Tabula unico ductu caelata, quae Cinerarium Servum exhibet. Speculum siquidem cum manubrio rotundum erat, cui similis est nota Planetæ Veneris apud Astronomos. Vide Philippi Senatoris Bonarotæ Observationes in Vasa Vitrea Coemet. pag. 198. & 199. Specula ex aere, nos vernaculo idiomate [acciaio] fuisse apud Graecos, observavit Cl. V. Antonius M. Salvinius ex Callimacho in Elegia ad Balnea Palladis.

Οὐδ' Ἡρῆ Κυπρίῃς δὲ Διαυγέα χαλκὸν ἔλοισα
Πολλάκι τὰν αὐτὰν δις μετέθηκε κόμαν.

Doctissimus Politianus elegantissime vertit:

Nec Iuno, sed sola Venus te splendido in aere

Vidit, eandem iterum disposuitque comam.

Brundusina specula, Brundusii scilicet mira arte fabricata, stagno, & aere mixtis, commendat Plinius Hist. lib. XXXIII. Cap. 9. & lib. XXXIV. Cap. 17. ubi multa de speculorum conficiendorum arte. Postea Romae argenteis speculis & ancillae uti coepere, ut ipse narrat. Speculum inter Deorum donaria numeratur in vetusto lapide apud Gruterum pag. V. 6. & Venereum dicitur. Specularia, lapides translucidi, quos nos (scagliola) appellamus.

82

O S S A
L. VALERI. L. L. GRATI
LESBIA . L . POSVIT

83

C. PACVIUS
MARIO

84

L. VESTIARIUS
SVAVIS. VIXIT
AN . V

85

SALVIAE
Q. FVLVIVS
HERCLANVS
SORORI. PIE. F. V. A. XXV

86

FABIA . Q. ET . CN
COSSVTI . L
PRIMA . H . S . E

87

Hic
aqui-
la
sub-
vli-
tans
D. M. MVMMIAE
PROCVLAE. MVM I
IVS. ANTEROS. PATER
INFELICISSIMVS. V.
A. XVIII. M. III. D. XXII

88

GEMINIAE
IVLIA. LAIS
FECIT
NEPTI . SVAE

89

VISTINIA. HALIE
DELICIVM. HESYCI
ET . HELICENIS . LIB
VIXIT . ANN. III

82. OSSA L. VALERI. *Valeri*, potius quam *Valerii*, numi, & lapides.

GRATI. forte GRATII, idest *Charitonis*; tertium enim libertorum nomen Graecum erat, idest eorum proprium, cetera duo Romana a manumittente.

83. PACVIUS, legendum PACVVIVS. Forte Ulpus, quasi Vulpus. Geminatam litteram, aut syllabam pro una eferbant, ut videre est in Pandectis Florentinis.

85. HERCLANVS. i. e. HERCVLANVS. Ηρόκλειος. L. hercle. ὦ ἠρόκλες. mebercle.

89. DELICIVM. HESYCI. Catullus Carm. xxxiiii.

*Amabò ; mea dulcis Hypsibilla ;
Meae deliciae , mei lepores .*

& Carm. xv. ita ait :

Commendo tibi me , ac meos amores .

idest *delicias*. τὰ παιδικά. Propertius lib. II. Elegia 23. ver. 73.

*Felix ; intactum Corydon qui tentat Alexin
Agricolae domini carpere delicias .*

In veteri Inscriptione apud Fabretum Cap. III. pag. 123. n. 28. legitur MOSHIS TVA TE SALVTAT ET D..... ET BLANDA DVLCIS PVPA DELICIVM . In monumentis quoque veterum Christianorum hae tenerae aetatis blanditiae occurrunt . Apud eundem Fabretum Cap. VIII. pag. 553. n. 42.

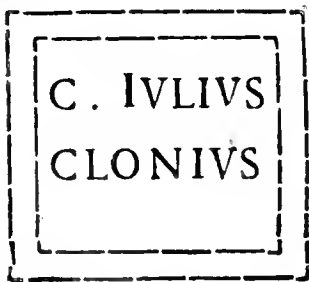
RESPECTVS . QVI VIXIT ANN. II. ET. MENSES
VIII. DORMIT IN PACE DELICIVM

Vide quae supra notavimus pag. 314. n. 57. Vulgarit Fabretus pag. 44. n. 245. cum mendis VISINIAE pro VISTINIA . in secundo versu HELYCI pro HESYCI. i. Hesyctii . Hesyctii . ἠσυχίου .

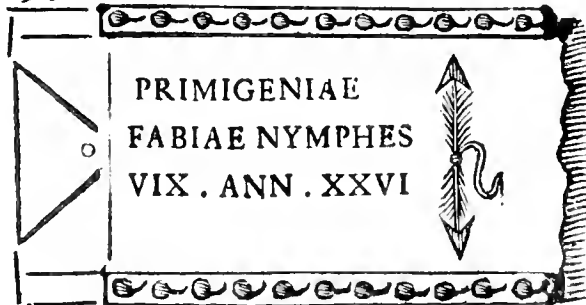
90 SEX. APPVLEIVS
ANDRONICVS

91 T. CLODIVS. APPI. L.
PHILARGVRVS
SCRIBONIA. D. L. GLYCERA

92

93

94

DEMETRIVS . CVB.
III . VIR
VENVSTO . ET EPHEBO Q

95

HIMERVVS . IN SVL
VENVSTO EPHEBO Q

Zz

90. SEX. APPVLEIVS [f. derivatum ab Appulo . Perſius Sat. I. ver. 60.

Nec linguae , quantum ſitiat canis Appula tantum cum duobus PP] ut Proculeius a Proculo . Venuleius a Venulo .

ANDRONICVS . ἀνδρόνικος . *hominum victor .*

91. PHILARGVRVS . Φιλάργυρος . *Argenti amans , cupidus ; quod tempore vulgati interpretis Bibliorum , & D. Hieronymi habendi cupidum ſignificabat . D. Paulus 1. ad Timoth. c. 6. v. 10. Radix omnium malorum eſt cupiditas , iſteſt auaritia , in Graeco Φιλάργυρία . Sic avarus ab auendo , inhiando , generale nomen eſt , poſtea traductum ad habendi cupiditatem ; utpote quae aviditas omnium maxima . Virgilius Aeneid. lib. III. ver. 5. & 6.*

Quid non mortalia pectora cogis ,

Auri ſacra fames ?

iſteſt magna , eximia , ut res ſacrae ſunt ; eo modo , quo dicitur Anchora ſacra , iſteſt maior . Morbus ſacer . Virgilius Georg. lib. I. ver. 47.

Illa ſeges demum votis reſpondet avari

Agricolae , bis quae ſolem , his frigora ſenſit ,

iſteſt , auidi . Idem Georg. lib. II. ver. 491.

Atque metus omnis , & inexorabile fatum

Subiecit pedibus , ſtrepitumque Acherontis avari .

GLYCERA . quaſi γλυκεῖα . *dulcis . Hor. Carm. lib. I. Ode 19*

Urit me Glyceræ nitor

Splendentis Pario marmore purius .

Hinc ὑποκοριστικόν Glycerium .

92. IVLIVS CLONIVS . quaſi *Agitator .*

94. CVB . III . VIR . i . *Cubicularius Triumvir .*

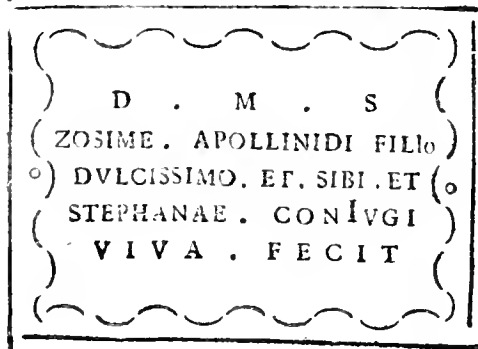
95. HIMERVS . Ἴμερος . *Amor , Cupido . Homerus Iliad. lib. β. de Iove Iunonis amore accenſo γλυκὺς Ἴμηρος αἶψα , Dulcis amor corripit .*

INSVL . id. INSVLARIVS . *Quemadmodum infra integre legitur in alio huius Muſei lapide . Inſularios , Inſularum cuſtodes interpretatur Sponius in Miſcell. pag. 222. qui noſtrum lapidem producit .*

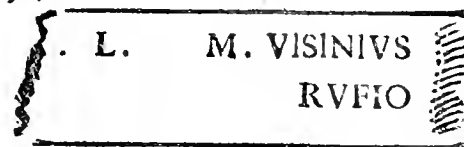

ducit. Insulae dicuntur domus ab aliis seiunctae, idest, auctore Sexto Pompeio, quae non iunguntur communibus parietibus cum vicinis, sed circuitu publico, aut privato cinguntur. Harum quoque meminit Vitruvius de Architect. lib. 1. Vide Philandrum eiusdem interpretem, eruditissimum.

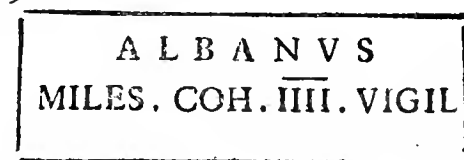
96 Ornata litteris rubricatis.

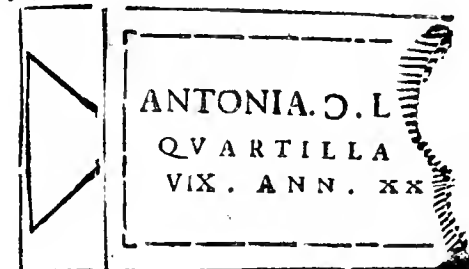
97

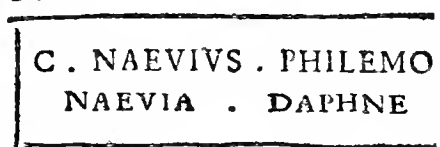
98

99

100

97. .L. M. VISINIUS RVFIO. Fragmentum huius tituli sepulchralis ad Familiam Visiniam spectantis, cum tribus aliis quae seorsim in hoc Museo Suburbano extant, ita concinnari potest ex autographo Cl. V. Caroli Senatoris Strozii, veterum lapidum consultissimi, monumentorumque omnium venerandae Antiquitatis indagatoris, conquisitorisque praestantissimi, atque de litteraria republica optime meriti, qui olim ita integrum in suo Museo collocavit, ac descripsit.

VISINIA . L M . VISINIUS . M . L VALLIA . M . ET . D . L VISINIA . M . L
 THI . . . . . RVFIO IRENE LIBERA

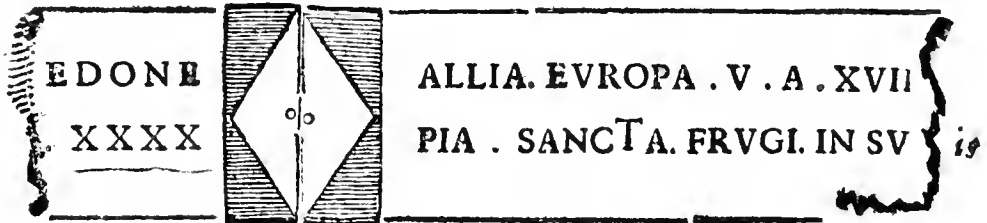
Fabrettus Cap. IX. pag. 633. n. 281. ita dedit: L. MVSSINI-
VS RVFIO, effingens Mussiniam Familiam antiquariis incognitam.

98. ALBANVS. MIL &c. id. Miles Cohortis III. Vigilum.
De Vigilum Cohortibus, vide quae supra adnotauimus pag. 126. n.
13. In alio lapide pag. 131. n. 16. dedimus T. Avidium Romanum
militem Coh. VII. Vigilum Siphonariorum. Siphonarii forte, q. Siphona-
rii, a siphonibus aquae plenis, quibus ignis iaculatur, & restinguitur.

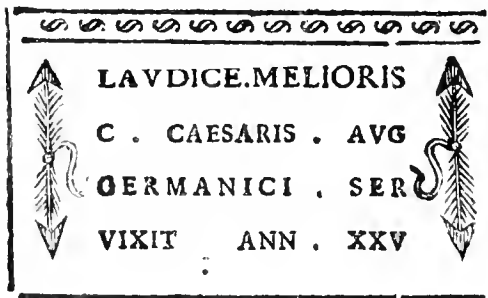
99. QVARTILLA, diminutivum QVARTAE. Quartilla
apud Petronium.

100. PHILEMO. idest PHILEMON. Φιλήμων. Diligendi Stu-
diosus. Fabrettus vulgavit DAPHNI pro DAPHNE pag. 58. n. 332.

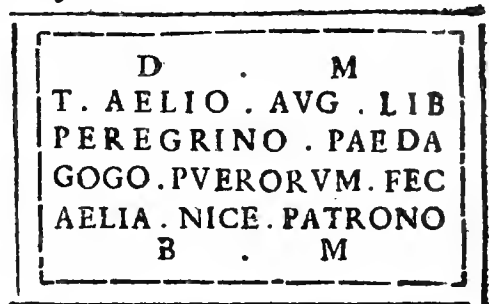
101

102

103

101. EDONE. I. HEDONE. ἡδονή. Voluptas. Plautus: mea vo-
luptas, mel meum.

EVROPA. Nomen factum a latis oculis. Homerus: εὐρόπαι
Ζεὺς. late videns Iupiter.

PIA . SANCTA . Inscriptio Sarcophagi in Hortis Iustinianei
apud Sponium in Miscell. Sect. IV. pag. 151. num. 35. HIC. SI-
TA EST. AMYMON. MARCI. OPTIMA. ET PVLCHERRI-
MA. LANIFICA . PIA. PVDICA . FRVGI. CASTA. DOMISE-
DA.

DA. Non minora affert elogia in muliere Graeca Inscriptio apud eundem in *Miscell. Sect. VI. pag. 151.* quam vide. De exuberanti coniugum erga uxores affectu, atque amore plura item Fabrettus *Cap. IV. pag. 251* qui nostrum lapidem mancum (ni fallor) produxit *pag. 252. num. 41.* Forte etiam duo tituli in unum recenti manu coniuncti.

102. LAVDICE. idem ac *Laodice*. unde urbs *Laodicea* nomen accepit. Sic *Laumedon* pro *Laomedon*. *λαοδίκη.*

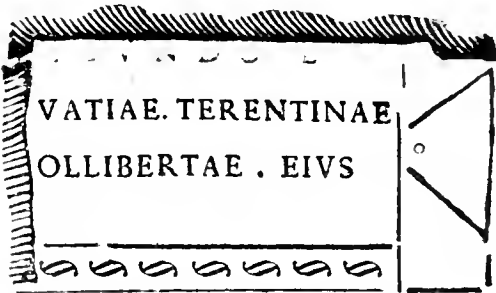
MELIORIS. *Stattius* carmen fecit in *Pfittacum Melioris*: Edidit *Fabrettus* hunc titulum *pag. 57. num. 321.*

103. PAEDAGOGO. PVERORVM. *Sponius* edidit in *Miscell. Sect. VI. pag. 228.* τὸ D. M in primo versu omisit. *Fabrettus* dedit *Cap. VI. pag. 475. num. 128.* Tum pueri, tum adolescentes *Paedagogorum* curae traditi usque ad aetatem, qua petere magistratus per leges licebat. De *Paedagogorum* nomine, cura, plura *V. Cl. Laurentius Lucensis* in *Polymath. lib. I. Dissert. XII.*

104

DOMITIA . CN . ET . C . L . AVGE
VIX . ANN . XXV.
OLLAM . DEDIT . C . LARINAS DIOGA

105

106

C. FABIVS. C. L. PHILOMVSVS
VEDIA . P . L . ELEVTHIS

104. OLLAM DEDIT. ἐχαρίζετο, ἔδωκεν, ἐδώρησεν. *donavit.* In sepulcralibus titulis votivis frequentes sunt hae quoque formulae DEDICAVIT. CONSECRAVIT. DONAVIT. DONVM DEDIT. Apud *Euripidem* in *Oreste*, *Helena Electram* monet, ut fuso melle, cum lacte, & vino permixto ad Sepulcrum *Clytaemnestrae*, stans in summo tumulo haec dicat:

Ελένη

Ελένη Ἡδέλφῃ ταῖσδε δωρεῖται χάρις
Helena soror donat te bis inferiis.

In Catholica epistola B. Iacobi Apostoli, cap. i. v. 17. Γὰρ
 σα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα ἕλειον. hexametrum est. *Omne
 datum optimum, & omne donum perfectum.* Vide quae supe-
 rius adnotavimus pag. 283. num. i.

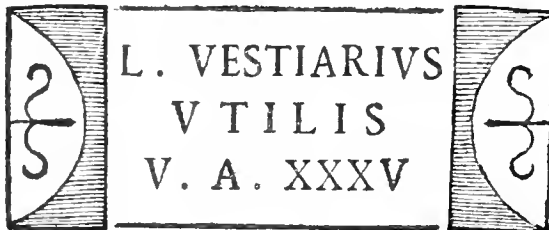
C. LARINAS. C. *Larinatis Attici meminit Romana Ara apud
 Gruterum pag. DCCCCXVII. i. Hunc titulum produxit Sponius in
 Miscell. Sect. IX. pag. 288. n. 17. mendam admisit in primo ver-
 su, scilicet, C. F. ET. O. L. pro CN. ET. O. L. Fabrettus edi-
 dit pag. 157. n. 266.*

106. PHILOMVSVS. *Musis amicus. Φιλόμουσος. eruditus.*
 Horatius Carm. lib. I. Ode xxv 1. ad AELIUM Lamiam:

*Musis amicus tristitiam, & metus
 Tradat protervis in mare Creticum
 Portare ventis.*

VEDIA. P. L. ELEVTHIS. ἑλευθέρης, dos. quasi dimi-
 nutivum ab ἑλευθέραι. Nummus, quem ostentant Ovidii
 Poetae, est cuiusdam Vedii. ΟΥΗΔΙΟΥ. Vide Massonum in
 Ovidii Vita, & Cl. V. Spanhemium de usu & praest. vet. Nu-
 mismatum edit. Londin. in Addendis.

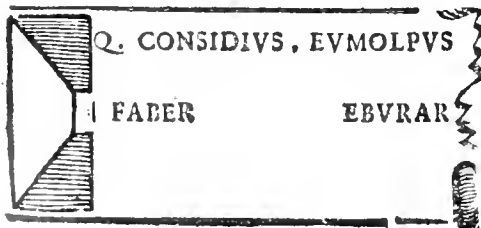
107

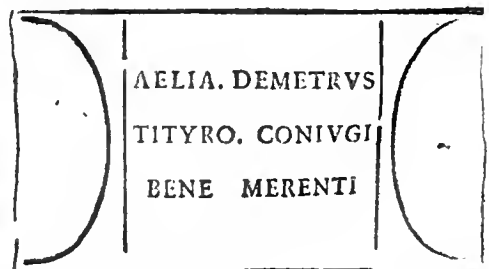
108

L. CORNELIVS
 POT.:VS. PALAESTR
 HOSPITA. L

109

110

107. VESTIARIUS. *Ex Vestiaria Familia cuius plures lapides meminerunt.* VTILIS. ὀνήσιμος. Onesimus. χρήσιμος. Chresimus.

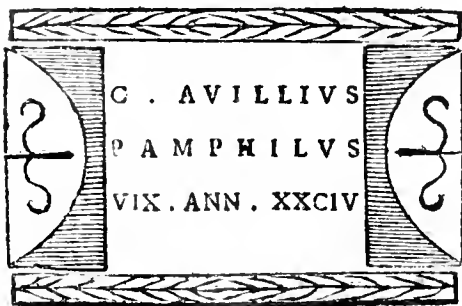
108. POT:VS. legendum POTHVS. vel temporum iniuria, vel marmoris vitio H extrita est. Aspirationem nonnumquam a vocibus Graecis subtrahebant Latini, ut in Inscriptionibus passim videre est. In epicedio Pileti Ursi apud Statium, Piletus Ursi servus, nullus dubito quin fuerit Philetus. ΦΙΛΗΤΟΣ. dilectus. *Sed famulum (inquit lib. 2. Silvarum) gemis ipse pium. sed amore fideque Has meritum lacrymas.* In fine: *alium tibi fata Pileton, Forsan & ipse dabit.* ΦΙΛΗΤΟΝ, Philetum. Et Phileti nomen inter has Inscriptiones reperitur.

PALAESTR. i. e. PALAESTRITA. *Palaestrita, qui se, vel alios cursu, luctatione, aliisque variis ludis in palaestra exercet, vel sodalis palestra, vel magister.* Vide Galenum de tuenda sanitate. Vide Cl. V. Falconerium in Inscr. Athlet. pag. 99. 105. & 123. *Dedit Sponius Sect. VI. pag. 215.*

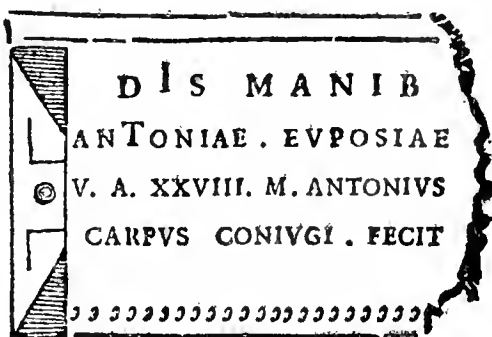
109. FABER EBVRAR. i. e. EBORARIUS, ut in alio lapide apud Fabretum pag. 117. n. 388. D. M. M. ANTONIVS M. LIBERTVS. EBORARIVS A. LVC. SEMEL. *qui etiam p. 700. n. 216. nostrum exhibet. Sponius quoque in Miscell. Sect. VI. pag. 222. Eborarius artifex dicitur gnarus artis conficiendi, seu dolandi opera ex ebore. Cicero in Verrem lib. IV. Orat. IX. de insula Melita: Erat praeterea magna vis eboris, multa ornamenta, in quibus eburneae Victoriae antiquo opere, ac summa arte perfectae. Summo in precio ebur apud veteres fuisse, nemo est qui nesciat. Horatius lib. II. Carm. Ode 18.*

Non ebur, neque aureum
Mea renidet in domo lacunar.

111

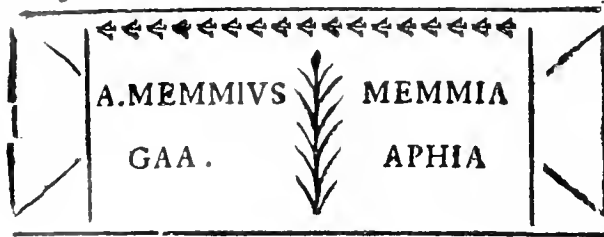
112

111. PAMPHILVS. Πάμφιλος, *omnium amicus*. Eius nomen apud Terentium.

112. ANTONIAE. EVPOSIAE. εὐποσία. *Bona potio*. CARPVS. κάρπος. *fructus*. quod nomen in pluribus his Inscriptionibus invenitur.

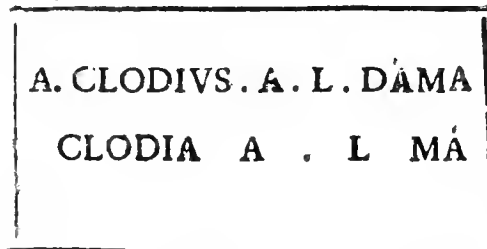
113

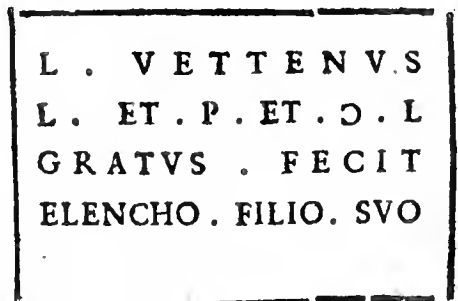
114

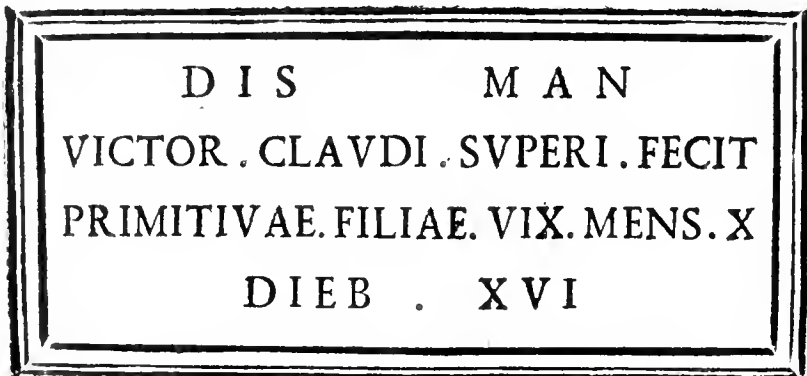
115

116

117

113. A. MEMMIVS GAA. *Huius quoque cognominis est apud Fabretum Inscr. Antiq. Cap. I. pag. 2. L. Aelius; & Vilicus quidam. Nostrum quoque titulum ibi editum vide.*

115. A. CLODIVS. A. L. DAMA. Δάμας, ut supra diximus,

ximus, a Δαματρίῳ decurtatum, i. *Demetrio*. Δημητρίῳ. Ideo primam producit Persius Sat. 5. manumissionis caeremoniam irridens :

Verterit hunc praetor : momento temporis exit

Marcus Dama,

cum adiecto praenomine Domini manumittentis. Nam qui manumittebatur, ut videre est sexcentis in locis, praenomen, & nomen Domini acquirebat; tertium nomen Graecum erat, quod nomen erat sui proprium: unde apud Artemidorum *ὄνειροκριτικῶν*, sive *De Somniis iudicandis*, Servum, qui tria membra sibi inesse somniaverit, indicium erat, eum propediem manumissum iri; nam tria membra tribus nominibus respondebant, quibus manumissus insigniebatur.

118

C. VEIVS. T. F. MAI::	BASILIA.SP.F.POSILLA
HOMO . FRVGI . ET . TV	OPTVMA.FEMINA.SALVE

119

REGEIA . L . L . SOPHE . SIBI . ET
L . REGEIO . M . F . PVB . RVFO . PATRON
EX . TESTAMENTO . FIERI . IVSSIT
PER HEREDES
L . LEVCANDRVN . NASONEM
L . VELIVM . TERTIVM . MILITES . ET
L . RVBRIVM . VITALEM . L . REGEIVM
FORTVNATVM

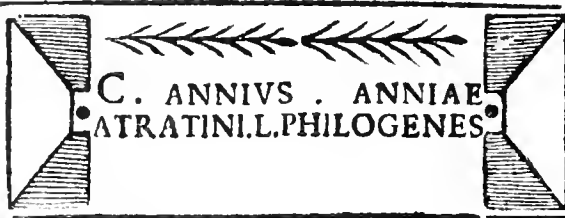
118. HOMO . FRVGI . *Hoc cognomen tum M. Crassi, tum L. Calpurnii Pisonis fuit, cuius meminit Cicero in epistola ad Paetum lib. IX. Haec Inscriptio inter dialogicas, ut supra diximus pag. 217. n. 12. reponenda est, quae praetereuntium salutationem, & defunctorum quodammodo resalutationem continet. Deorum Manium sepulcra, & arae circa vias publicas ita constitutae erant, uti praetereuntes possent respicere, & in conspectu salutationes facere. ET. TV, subintelligendum SALVE.*

POSILLA . idest PVSILLA . SALVE . χαῖρε . In Graeco lapide apud Sponium in Miscell. Sect. X. pag. 346. legitur : Μ. ΑΛΦΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΑΛΗΣ ΛΑΟΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΠΑΡΟΔΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ &c. i. *M. Alfenus Martialis Laodicensis Asiae Viatores salvere iubet, vel Viatoribus praetereuntibus salutem dicit, vel Viatores salvete, quemadmodum vertit Sponius.*

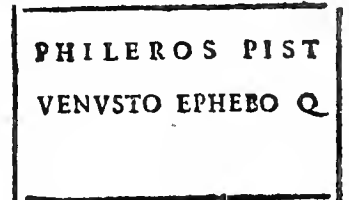
Fabrettus nostram Inscriptionem produxit pag. 654. n. 468.

119. REGEIA . L . L . SOPHE . Regeia Lucii Liberta . σοφῆ . *sapiens . docta . L. LEVCANDRVM . λεύκανδρον . quasi Candidum hominem . Fabrettus Cap. IX. pag. 628. num. 243. in secundo versu habet : L . REGEIO . M . F . PVP . pro L . REGEIO . M . F . PVB . idest Publilia, vel Poblilia Tribu ; & in sexto T . VELIVM . TERTIVM . pro L . VELIVM . TERTIVM .*

120

121

121. PHILEROS . φιλέρος . *Amori, seu Cupidini amicus . Vetus Poeta apud Gellium lib. XIX. c. 9.*

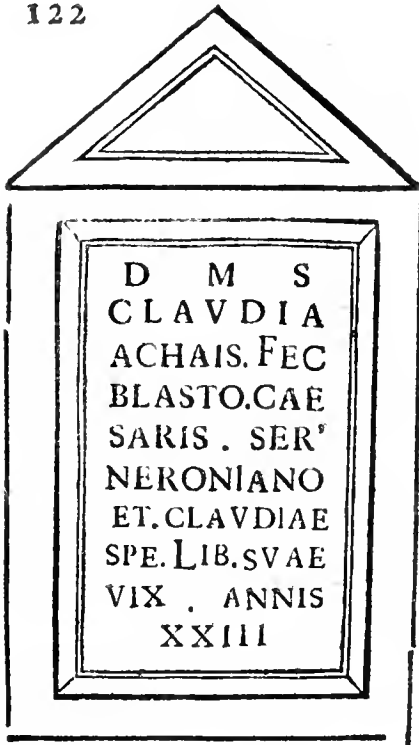
Quid faculam praefers, Phileros?

PIST . b . e . Pistor . *De Pistoribus plura Pignorius de Servis, & Fabrettus ad Tabellam Iliadis pag. 338. 339. qui ex antiquo marmore sub Hortis Matthaeis reperto instrumenta pistoriae artis ostendit; modium, spicas, molas versatiles; notatque Vestam a Pistoribus*

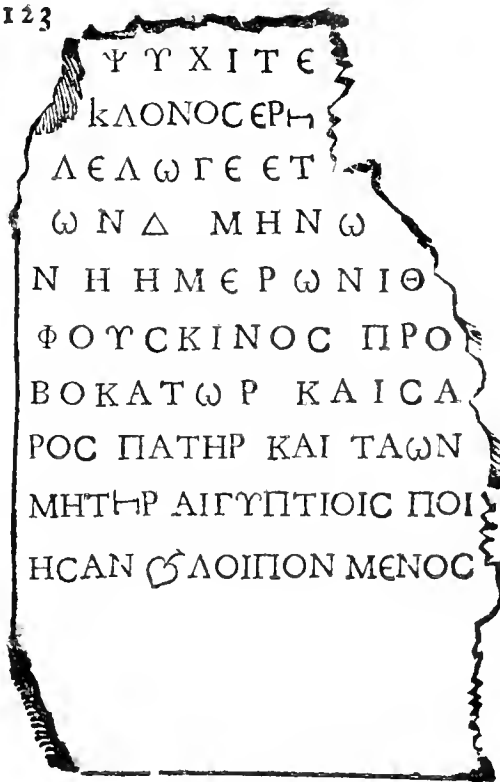
storibus, stato VESTALIVM die, V. Idus Iunii coli solitam [ἐστία focus] cibis ei in patella missis, molisque in eius honorem coronatis, ut narrat Ovidius Fast. lib. VI. ver. 390. De Pistoribus plura notatu digna affert Plinius lib. XVIII. c. 11. De Ara Iovi Pistori a Romanis dicata, videndus Cl. V. Bened. Averanius Diff. X. in Anth. n. 22.

122

D M S
 CLAVDIA
 ACHAIIS. FEC
 BLASTO. CAE
 SARIS. SER^s
 NERONIANO
 ET. CLAVDIAE
 SPE. LIB. SVAE
 VIX . ANNIS
 XXIII

123

ΨΥΧΙΤΕ
 ΚΛΟΝΟCΕΡΗ
 ΛΕΛΩΓΕΕΤ
 ΩΝ Δ ΜΗΝΩ
 Ν Η ΗΜΕΡΩΝΙΘ
 ΦΟΥCΚΙΝΟC ΠΡΟ
 ΒΟΚΑΤΩΡ ΚΑΙ CΑ
 ΡΟC ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ ΤΑΩΝ
 ΜΗΤΗΡ ΑΙΓΥΠΤΙΟΙC ΠΟΙ
 ΗCΑΝ ΩΛΟΙΠΙΟΝ ΜΕΝΟC

122. CLAVDIA ACHAIIS. ex Achaia, *Achiva*. Hom. Iliad. β. ἀχαιίδες οὐκέτ' Αχαίοι . quem locum imitatus Virgilius AENEid. lib. IX. n. 617.

O vere Phrygiae, neque enim Phryges.

BLASTO. CAESARIS. SERVO. ελαστός, *germen, flos*. Catull.

O qui flosculus es Iuventiorum.

ἀπὸ τοῦ βλαστάνειν, *florere, germinare*. Idem Catullus.

Iocundum quum aetas florida ver ageret.

ET. CLAVDIAE SPE. idest SPEI. ἐλπίδι. *Helpidi*. Virgilius Georg. lib. I. ver. 208.

*Libra die somnique pares ubi fecerit horas .
die idest diei . Vide Pierium ibi , qui etiam notat Sallustianam
declinationis huiusce modum non aspernatum , qui scripse-
rit : Dubitavit acie pars . & Vix decima parte die .*

125. In primis lineis huius fragmenti desperata prorsus
lectio . Prior vox . . ψυχίτε . forte εὐψυχίτε . *tranquilli esto-
te . In reliquis haec est sententia : Annos III. Menses VIII.
dies XVIII. Fuscinus Provocator [προβοκάτωρ . forte προκουράτωρ]
Procurator Caesaris Pater , & Ταων . τῶν . f. τῶν . ἀπὸ τοῦ τῶν ,
(Pavone.) Ταυο Mater Aegyptiis fecerunt .*

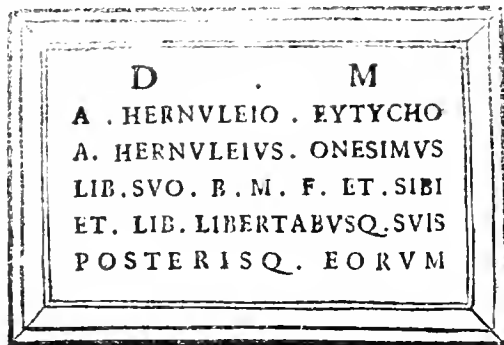
124

P . CLODIVS . AP . L
EROS . NVMITORIA
O . L . ARTEMIDO
RA

125

CALPVRNIA
L . L . FLORA
ET MARIVS

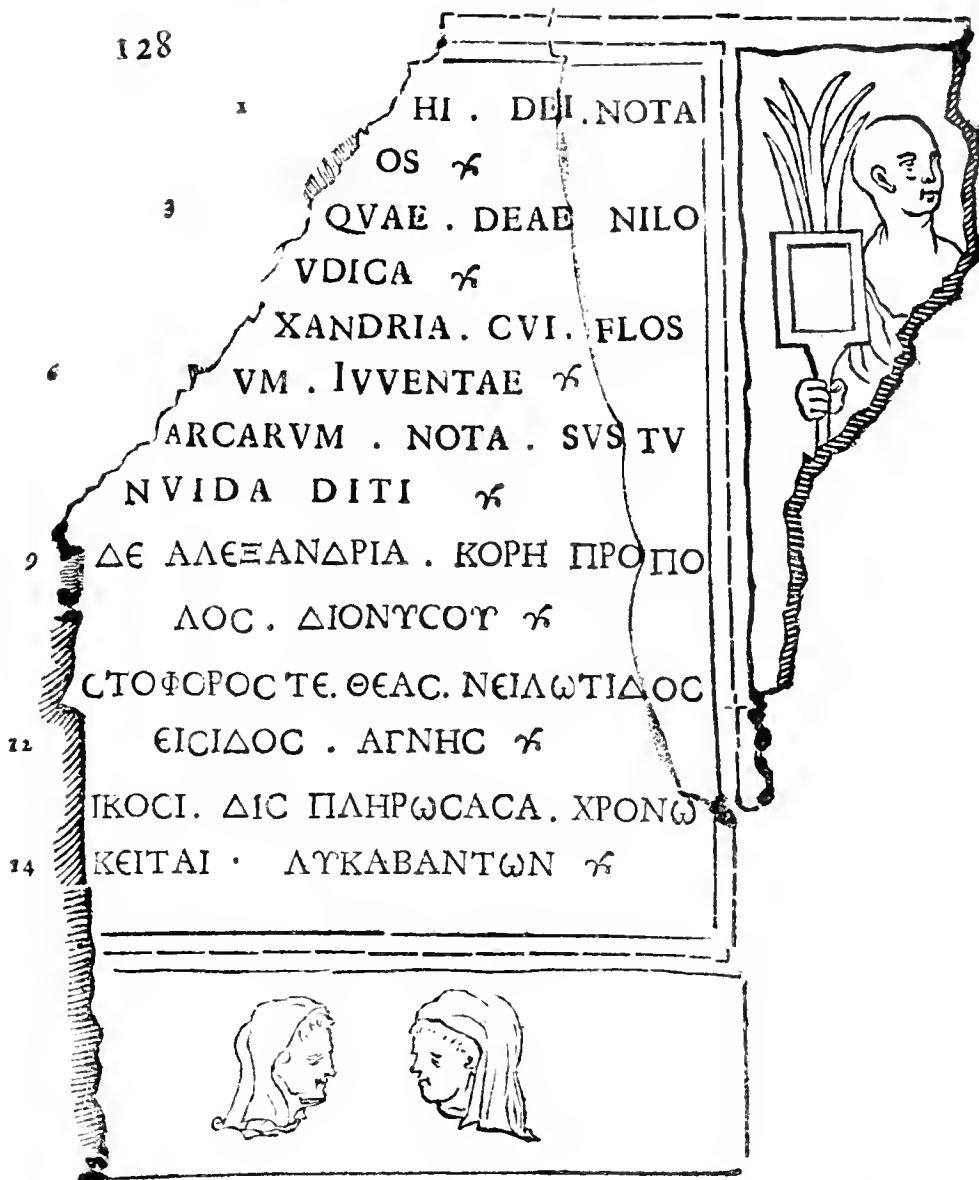
126

127

127. *Fascium non integra figura conspicitur in hoc fragmento . Fa-
sces , & Secures Romulus ab Etruscis sumisit , ut tradit Livius l . i . qui
laureati portabantur a licitoribus in magnorum virorum triumphis , &
versis in eorum funere . Lemniscis circumquaque vinctis , & inferius
manubriatos fuisse hoc marmor ostendit .*

128. In hoc eximio marmore nonnulla quae defunt, facili negotio ita suppleri possunt.

In tertio versu DEAE NILO . . . . . legendum NILOTIDI, ex ver. 11. in quo expresse habetur ΘΕΑΣ . ΝΕΙΛΩΤΙΔΟΣ. Isis ΘΕΑ Dea in hoc lapide dicitur, quae in alio superius allato pag. 81. n. 1. ΧΡΗΣΤΗ ΕΠΗΚΟΟΣ i. bona, obsequens. Item NILOTIS, idest Aegyptia; nam Aegyptiorum Regina. Sic Propertius lib. III. Eleg. 9. Nilum pro Aegypto ponit, & lib. IV. El. 8. legitur Nilotes tubicen, h. e. Aegyptius.

In 4. ver. .VDICA. leg. PVDICA.

In 5. ver. . . . XANDRIA , l. ALEXANDRIA , quod in 9. versu integrum exhibetur ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ , nomen patriae huius puellae , cui hic titulus dicatur .

Ver. eod. & 6. CUI FLOS . . . . . VM . IUVVENTAE . Virg. AENEID. l. VII. v. 162.

Ante urbem pueri , & primaero flore iuventus .

Ver. 7. . ARCARVM . l. PARCARVM . SVSTV . . . l. SVSTV-
LIT . Horatius lib. II. Od. 16.

Abstulit clarum cita mors Achillem .

Ver. 8. . NVIDA DITI . l. INVIDA . DITI . Plutoni . τῶ ἄδῃ .
Inscriptio vetus INVIDIS . FATIS . EREPTVS . D. Greg. Na-
zianzenus in obitu adolescentis : ὁ φθόνος ἠρωάσατο . Claudia-
nus tumulum feminae venustissimae inscripsit :

*Hic formosa iacet , Veneris sortita figuram ,
Egregiumque decus ; invidiamque tulit .*

V. 9. & 10. ΚΟΡΗ ΠΡΟΠΟΛΟΣ . ΔΙΟΝΥΣΟΥ . Puella Ancilla
Bacchi . In Romano Lapide apud Gruter . pag. CCCXVIII. 12 . legitur :
HIC . SITA . EST . PROPITIAE [sic] PVPA ET . FAMVLA
BACCHI . CYMBALIS . &c . In Christianis monumentis veri Dei
Cultores FAMVLI ἱεροδουλοι . [idest θεραπειται , apud Philonem
in legatione ad Caium] non raro appellantur ; & Feminae Deo sa-
crae , ANCILLAE , ut in fragmento apud Fabrettum Cap. II. pag.
110. n. 273. eruto inter Basilicam Liberianam , & Sanctam Pra-
xedem ; quod ita supplerem : ΧΡΙ ANCILLA vocata NOMINE AN-
NA gaudens VELAMINE SACRO , &c .

In v. II. . . CΤΟΦΟΡΟC ΤΕΘΕΑC . ΝΕΙΛΩΤΙΔΟC . Suspicabar
ΚΙCΤΟΦΟΡΟC cistam mysteriorum ferens . & ἦ . . CΤΟΦΟΡΟC mea
manu ascripseram κι , ut diceret ΚΙCΤΟΦΟΡΟC . Sed postea
legens , doctissimum virum , bono litterariae Reipublicae na-
tum , Patrem Montfauconium , qui in Diar. Ital. pag. 361.
primus hanc inscriptionem edidit , habere ἸCΤΟΦΟΡΟC , &
autographum praestantissimi viri Caroli Senatoris Strozii
ΠΑCΤΟΦΟΡΟC , quemadmodum antea legebatur in marmo-
re , antequam ex alio in alium locum transferretur , in eam
sententiam & ipse veni , ut legendum existimarem ΠΑCΤΟ-
ΦΟΡΟC . .

ΦΟΡΟΣ. i. *Thalamifera*, quae Isidem in tabernaculo collocatam gestaret, & circumferret.

Verfu 12. ΕΙCΙΔΟΣ . pro Ισίδος. In Inscriptionibus iotta longum scribitur *ι*. ut Φαστεία . ἀντωνένος . ΑΓΝΗC. Αγνής, *Castae*, *Pudicae*. Qui Isidis sacra celebrabant, a Venere abstinebant; unde amantis querela de domina Isidi sacros dies peragente.

V. 13. ΙΚΟCΙ. ΔΙC. ΙΕΙΚΟCΙ. ΔΙC. In metro τὸ ΔΙC redundat; sed antiqui in propriis nominibus, & in numero annorum veritatis legem contra mensuram carminis sequuntur, ut videre est in pluribus inscriptionibus.

In v. 3. & 13. haec menda fugerunt celeberrimi P. Montfauconii ad alia properantis diligentiam . . . MEDEAE pro QVAE .DEAE. & ΧΡΟΝΟ pro ΧΡΟΝΩ, quaemadmodum perspicue habet marmor, verum leg. ΧΡΟΝΟΝ. Graecor. igitur haec est sententia: Alexandrina Puella Famula Bacchi. Thalamifera Deae Niloticae Isidis castae. bis viginti cum tempus annorum impleffet. iacet.

Pauca de figuris, nunc primum editis, quae elegantissimum hoc marmoris fragmentum pulcherrime ornant, dicenda sunt. Laeva visitur Alexandrina puella ancilla Bacchi, & Isidis castae Thalamifera, cuius Sepulcrum perraro honore Latinis, Graecisque versibus insignitur, aperto capite, atque omnino raso, nudo sinu, vestibisque lineis, ut puto, fluentibus; dextra manu gestans Paspophorium longiori hastae subnixum, & palmae foliis superne velut radiatum. Palmam auro subtiliter foliatam, delatam narrat Apuleius Metamorph. lib. XI. in Isiaca pompa. Post coronicem tabulae, veluti πάρρηρον, capita duarum feminarum, velis obducta, mutuoque se respicientia conspiciuntur; quae an comata, seu vitta, seu diademate, laneaeve potius intorta corona redimita sint, ne in re quae pluris facienda est eruditus viris imponam, nihil definio. Ex sacra Isidis cohorte certe & ipsae, vel Sacrorum gerulae, vel ministrae. Fortassis Φιαλίφοροι: nam ut visitur in marmore in AEdibus Matthaeorum edito ante Dissertationem Doctissimi Viri D. Benedicti Bacchini de Sistris, edit. Traiecti ad Rhenum num. xxvi. quae phialam gestat in Isiaca pompa velo tecta, longaque veste induta est. Isidis cultores caput rasisse constat disertissimo AElia Lampridii testimonio, qui haec scribit de Commod,

quo

quo imperante Isidis cultus Romae mirifice floruit : Sacra Isidis coluit , ut & caput raderet , & Anubim portaret . Praeterea ἀνεύειν , a Venere abstinere , & a cibis profanis , & nefariis temperare iuebantur , quo rectius ad arcana purissimae religionis pervaderent , ut verbis utar Apuleii , qui Isiacae pompae , sacrorum , mysteriorumque omnium ἀπόπτης fuit , iisdemque postea initiatus . Hinc raro admodum cognomine Isis ΘΕΑ ΑΓΝΗ , Dea Casta appellatur in hac Tabula ; quod cognomen haecenus in nullis iam editis saxis offendi ; quia scilicet , ut alii quoque Dii , castos amabat suos cultores ; cuius rei prae omnibus testis est locupletissimus Tibullus lib. II. Eleg. I. ver. 15.

Vos quoque abesse procul iubeo [discedite ab aris]
 Queis tulit hesternae gaudia nocte Venus.
 Casta placent superis . pura cum veste venite ,
 Et manibus puris sumite fontis aquam .

Cereri quoque tum mulieres , tum viri operaturi castitatem colebant ; quod omnibus in antiquitatis mysteriis initiatis satis superque constat . Isis eadem cum Cerere est , ut tradit Diodorus Siculus lib. I. Rer. antiq. & Osiris idem ac Bacchus , ut testatur Tibullus lib. I. Eleg. 8. qui cum Iside in cultu fere semper socius . Quum igitur haec Alexandrina puella , Famula Bacchi , & Isidis Thalamifera simul fuerit , puto Isidis Sacra , cum Bacchi Sacris Romae coniuncta fuisse , & quasi communia ; nam insigne hoc marmor Romae erutum est , & sumtibus Cl. V. Caroli Senatoris Strozii Florentiam advectum ; quae mea coniectura respuenda , si minus arrideat .

An Isis quoque apud Romanos eadem ac Bona Dea fuerit , quae a mulieribus colebatur , cuius meminit allatum superius marmor pag. 316. num. 64. eruditi viri acriori Minerva expendant . Ovidius :

Sacra Bonae maribus non adeunda Deae .

De Pastophoris nunc dicendum esset ; verum post Cuperum virum longe doctissimum , qui de his egit in praeclarissimo Opere de Harpocrate pag. 129. & seqq. nihil fere superest quod recoctam cramben non oleat . Igitur Pastophorii forma , & figura , eiusque ornamenta , quae omnia nunc primum luce donantur , in nostro marmore observanda sunt . Pastophorium putat Cuperus , iuxta etymon Πέρον τὸν πάστον , fuisse thalamum , vel aediculam , in quo Deorum Simulacra posita ,

posita, quod a Sacerdotibus portabatur in pompis, & supplicationibus. Verum nulla in hoc marmore neque simulacri, neque thalami, neque aediculae, neque parvi sacelli, aut tentorii forma. Quare, quamvis non videamus manticae, quod in tergo est, Pastophorium puto fuisse Tabulam ligneam bifrontem, utrimque si-ve pictam, si-ve caelatum; fortassis etiam vel inauratam, vel argentatam, cum Deorum, qui colebantur, effigie. Cui quoque non abludunt [si sacrum profanis conferre fas est] pictae Tabulae, quae a nostris Sodalitatibus in sacris Supplicationibus gestantur, quae Sanctorum imaginibus exornantur. Apuleius *Metamorph.* l. xi. Sacerdotis Maximi munus fuisse asserit Divinas effigies progerere; non Divinam effigiem. Quae mea opinio tandiu placeat, quandiu meliora, & certiora eruditis viris occurrant; Nam licet, ut Cl. Viri Cuperi utar verbis, in *Harpocrate* pag. 235. etiam dubia interdum extrudere, ut alii ad ea diligentius illustranda incitentur.

Ex hoc insuper marmore perspicue patet etiam inter feminas fuisse Pastophorum dignitatem, quemadmodum inter viros extitisse, itemque Collegium, disertissime testatur Apuleius in fine xi. lib. *Metamorph.* his verbis: Ac, ne sacris suis, gregi cetero permixtus, deservirem, in Collegio me Pastophorum suorum, immo inter ipsos Decurionum, adlegit. In *Gruteriano Thesaurō* vetus *Inscriptio* meminit *Isidis Collegii* pag. CCX. 8.

In Alciati Emblematis est Asinus Isidis sacra portans, cui occurrunt plures venerabundi, & genibus advoluti, cum lemmate: *Non tibi, sed religioni*: quos asinus cultu non suo superbiens praetergreditur. non debere nos nimium in via festinare; servile namque est, ut Plautus ait, festinantem currere [vetus quidam ait] nec tam lento gradu procedere, tamquam qui Iunonis sacra ferret *παστόφορος*.

Magnae Deum matris Cybeles sacrum, & pompam referre videtur elegantissimum hoc quamvis fractum marmor, anaglyphico opere insculptum, quod subiicimus. Id, ni fallor, clare ostendit vir, qui bovem corollis, & infulis ornatum praecit, cum pileo Phrygio, pastorale pedum dextera, sinistra baculum sustinens, super quem

378   I N S C R I P T I O N E S

arula , nisi sit cista mysteriorum . Nam eodem ut Atis habitu , & cultu insignis est . Bovem ducit Faunus ; praecedentibus , viro quodam , qui manus iniicere vult in cistam floribus refertam , quam in summo vertice gestat femina , & alio asinum inequitante . Visitur quoque tympanum , & tibia , quae omnia expendant eruditi .

129

<p>D . M</p> <p>SERG . SVLPICIVS . SELEVCVS SVLPICIAE . ADAVCTAE CONIVGI . SVAE . BENEMER. FECIT . ET . SIBI ET . LIBERTIS LIBERTABVSQVE . SVIS POSTERISQVE EORVM</p>
<p>IN . F . P . XIIS . IN . AG . P . VIS</p>

130

<p>D . M</p> <p>TIBVRTIA . EV PHROSINE . TI . CLAVDIO BITYNNICO . FR . SVO . B . M . F</p>
--

131

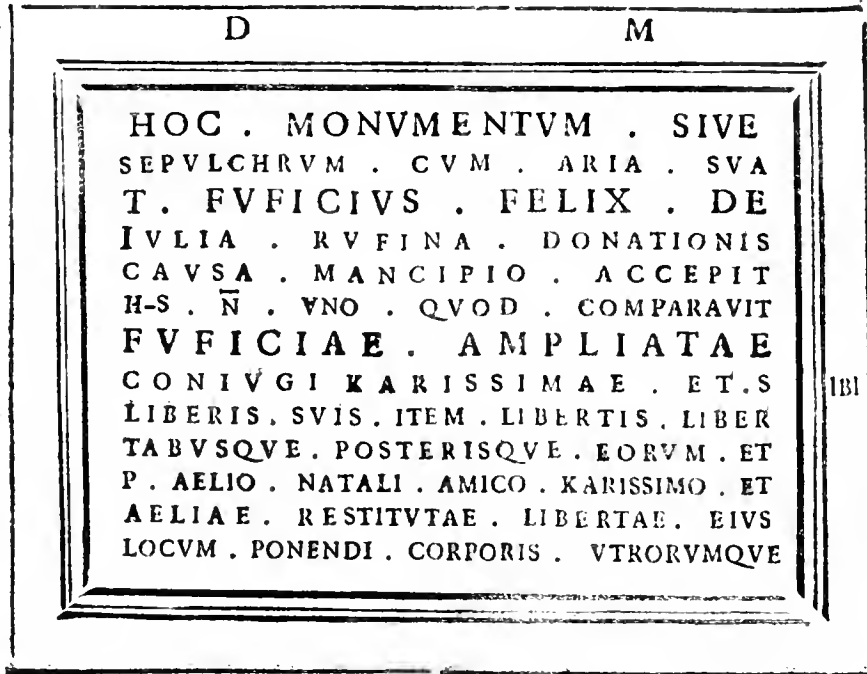
<p>I V L I A E MELITINAE I V L I V S S T V S</p>
--

ita

129. SERG. SVLPICIVS . legendum : SER^v. i. *Servius*, quo praenomine fulget *Servius Sulpicius Galba Imperator*, & *Servius Sulpicius Iurifconsultus*: & plerique alii in vetustis lapidibus. Ceterum *Sergius* nomen familiae est, non praenomen.

132

132. HOC. MONVMENTVM. SIVE SEPVLCHRVM. Monumentum de loco puro dicebatur, qui deinde locus post inlatum cadaver Sepulchrum evadebat, explicat l. monumenta 42. D. de relig. & sumt. funer. Quare ad incertitudinem, dubietatem, & controversias tollendas, utrumque comprehendebant. Vide *Fabrettum Inscr. Antiq. Cap. II. pag. 95.*

CVM. ARIA. SVA. l. CVM. AREA. SVA. Area est terrae spatium, quod singulis monumentis, vel sepulchris assignatur, cuius longitudinem, & latitudinem pedum mensura definiebant, ut sacer esset, & ne profanaretur.

DONATIONIS CAUSA. MANICIPIO. ACCEPIT. i. quasi manu capiendo, & suum propriumque faciendo. *Lucretius lib. III. v. 984.*

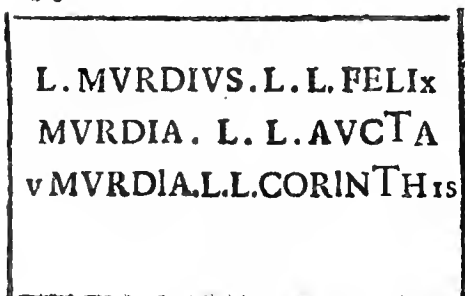
Vitaque mancipio nulli datur , omnibus usu .

Mancipio . id. mancipio . id. in dominio , seu proprietate .

HS. N̄. VNO. h. e. festeriūm numūm uno.

Edidit Sponius in Miscell. Sect. IX. pag. 292. Fabrettus pag. 50. n. 283. sed pluribus respersam mendis , quae conferentibus patebunt .

133

134

134. CORNELIAE. ELISSAE. f. ELISSAE. Ita Dido vocabatur . Et quia , ut Augustinus ait , Punica Lingua Hebraeae maxime affinis , *Elisa* non abludit ab Hebraeo *Elisabeth* ; sicut Dido videtur esse *Amata* , *Dilecta* . Sic a Sopherim , *Iudicibus* , Poenorum Suffetes .

CINERIBVS. *subintelligendum SACRVM* , ut in aliis titulis expresse legitur apud V. Cl. Vignolium *Inscript. Select.* pag. 262. 239. *Defunctorum cineres sacri habebantur* , quod erudite observat Gutberius de Iure Manium .

Hoc urnulae operculum dicatur DIS MANIBVS , & CINERIBVS CORNELIAE . ELISSAE : marmoris miram quoque elegantiam , & raritatem addit conchylum quatuor foraminibus ornatum sub-volutis , vel ad lacrymas , vel ad libationes recipiendas in parentalibus sacrificiis . Vignolius semper cum laude memorandus , elegantissimum vas lacrymatorium exhibet stellae figura exculptum , Inscript. Select. pag. 267. Nam fere in omnibus videntur cyathi , & crateres vel manubriati , vel utrinque ansati , qui etiam frequenter heis occurrunt .

135

Per
Pa
Au
AES. L. SEPTIMI. SEVERI. PII.
TINACIS. AVG. ARAB. ADIAB.
RTH. MAX. FILIO. ET.
CAES. M. AVRELI ANTONINI.
G. PII. FELICIS

136

D M
L. TVCCIVS. L. ET. O. LIB
GERMANVS. FEC. SIBI. ET
TVCCIAE. HYACINTHIDI. VER
ET. LIBERTIS. LIBERT. POST. EOR.
in FR. P. XXX. IN. AGR. P. XXVI

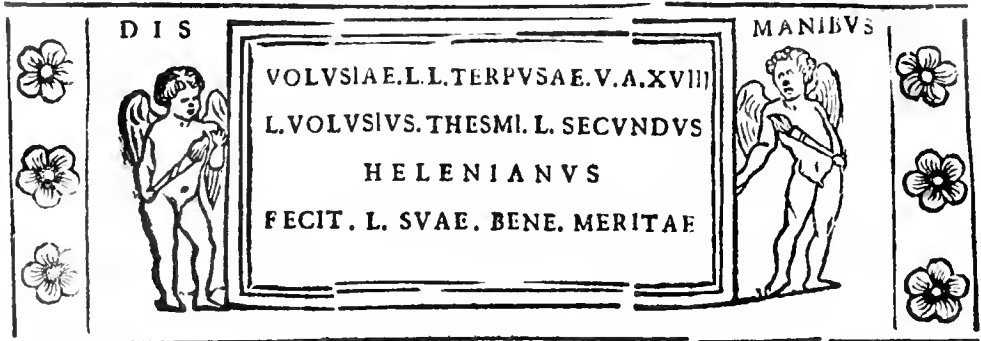
135. In quinto versu legendum AVG. PII. FELICIS. quia Se-
verus cum filio imperium exaequaverat, ut Herodianus testatur. Verba
quae sequebantur exculpta, & abrasa propter nomen Septimii Ge-
tae, Antonino Caracallae fratri inuisum, ut etiam in pluribus Inscri-
ption. & in Graeca Musci Medicei superius allata pag. 22. n. XLI.
& in Africana pag. 34. n. LVIII. in qua doctrina, & eruditione
praestantissimus vir Iustus Fontanus per litteras monuit, certo cer-
tius in capite inscriptionis posse deficere L. Septimii Severi nomen, &
post τὸ ANTONINI, legendum ET. VXORI. FVLVIAE. PLAV-
TILLAE, nomen uxoris eiusdem Antonini Caracallae antiquitus scul-
ptum, deinde abrasum; quarum litterarum illud spatium capax esse vi-
detur. Vide eiusdem praeclarissimum Opus de Antiquitatibus Hortae,
lib. I. pag. 44. 56.

136. HYACINTHIDI. VER. idest VERNAE.

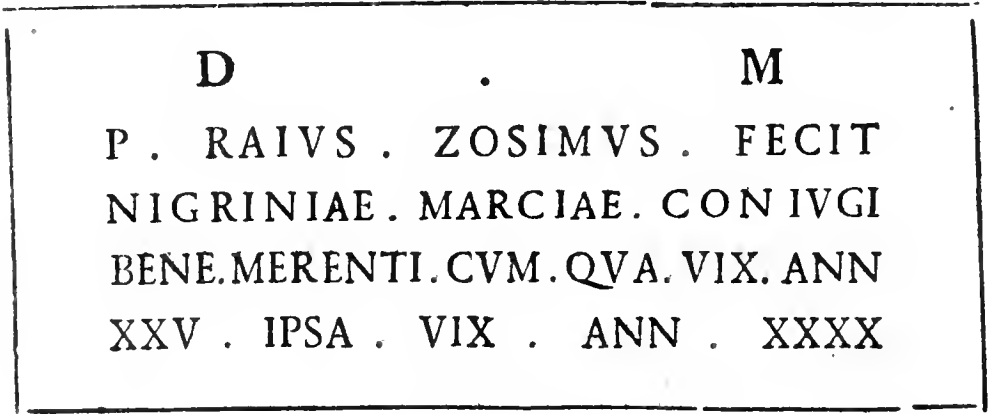
Tabula

Tabula marmorea , in qua sub titulo sculptum est canistrum , binæ corollæ , femina coram mensa tripode in lectisternio decumbens , Pluto quadriga vectus animam rapiens , praeunte Mercurio petasato , & caduceato , qui rotundam domum intrat , prope quam iacet sceletus .

137

138

137. TERPVSAE. τερπωσον. Delectanti. Oblectanti. *Ali-*
bi occurrit TERPNE. τερπωνη. delectabilis. Romanam Tabulam
sceletis binis ornatam affert Fabrettus Cap. I. n. 17.

138. P. RAIVS . ZOSIMVS . Tria nomina , quorum ulti-
mum Graecum , libertum praesefereunt .

CVM. QVA . VIX . ANN XXV . Per saepe tum anni ma-
trimonii notantur , tum ipse nuptiarum dies . Vide inscriptionem Ro-
manam apud Fabrettum Cap. IV. p. 324. n. 448.

139

D ~ SOMNO ~ ETERNALI ~ M ~
 A VRELIVS ~ ABASCANTVS
 AVG. LIB. ET. FORTVNATA
 AVG. LIB. ~ FECER. SE. VIBI.
 SVISQVE ~ LIBERTIS ~
 ~ LIBERTABVSQVE ~
 POSTERISQVE. EORVM ~

140

D ~ ~ ~ M
 FVLVIVS CHARISIVS. IN HYPOGEO
 INSTRVXIT. N. XIII. SIBI ET. SVIS. LIB
 CHARISI. HABE. ET TV QVI LEGES. BE
 EGO OMNIBVS. MEIS. BENEFECI. ET. QV
 PSI. PER ERRORE. IGNOSCETIS. DE CE
 ISCIALIS AMICI. TRES. VXORES H
 QVIDEM. DOLVI. SET NON SVNT. QVA
 MODO QVARTARIA SORTEM. DVCTAM. SV

ollas
 ertis
 ne vixit
 os contem
 tero
 abui
 runz
 fceptit

139.

139. *Prismus versus ita legendus: Diis Manibus. Somno aeternali. In superiori Lap. pag. 173. n. 152. SOMNO PERPETUALI. scil. Morti. Homerus lib. 10. appellat ὕπνον χάλκεον. Somnum sempiternum, perpetuum, numquam solvendum; Horatius Carm. lib. I. Od. 24.*

Ergo Quinctilium perpetuus sopor urget.

Tanta est inter Somnum Mortemque similitudo, ut alterum pro altero cum in sacris, tum in profanis litteris capiatur. In sculptis Lapidibus lectus Mortem designat; quamobrem in sepulcralibus Cippulis, vel Urnis per saepe viri, & mulieres in lectisterniis iacentes repraesentantur, ad quietum tranquillumque mortis statum indicandum. Vide Observationes in Vas. Coemeter. pag. 106.

In primo versu Sponius in Miscell. Sect. IV. pag. 128. edidit AETERNALI. marmor habet ETERNALI. ut in allato superius p. 173. n. 153. Fabrettus item vulgavit Cap. II. pag. 84. n. 145.

140. IN HYPOGEO. *Hypogeum, de quo frequens mentio in antiquis inscriptionibus, est Sepulcrum concameratum, arcuato opere extructum, ac parietibus circumseptum, in quod tamquam in cellas per gradus aliquot descendebatur. Sub his tumuli, loculique ollarum erant. Inscriptiones, ni fallor, in pariete exteriori, vel super ostium locabantur, ut a praetereuntibus legi possent; quare nonnulla marmora angustis quibusdam fenestris ornantur, ex quibus in Hypogeum parum luminis ingredi posset, quae supra dedimus pag. 35. num. LIX. Vide quoque allatam Inscriptionem in Hortis Nobil. Gaddiorum pag. 195. num. 8. Iesu Christi Servatoris nostri Sepulcrum, Hypogeum fuisse arbitratur Vir Clar. Salmasius in Exercitationibus Plinianis Tom. II. Picturis, statuis, columnis, emblematis, lectissimisque marmoribus Hypogea exornarunt veteres, quod satis superque testatur celeberrimum Nasoniae Familiae Sepulcrum, instar camerae in petra excisum, erutum Romae in Via Flaminia anno M.DC.LXXV. cuius picturae nobilissimae studio eximii Viri Petri Sancti Bartoli aeternitati donatae sunt. Ad hoc etiam nobilissimum Augusti Mausoleum, cuius Romae nuper lustrante Doctissimo Viro P. Montfauconio Diar. Ital. Cap. XVI. pag. 233. supererant adhuc concamerationes quaedam, ubi residua picturae antiquae vestigia pene deleta. De Hypogeo luculentissimum est Petronii testimonium, quod affert Kirckmannus de Funer. Rom. lib. III. cap. 15.*

IN HYPOGEO . . . forte OLLAS; Ita hunc versum supplēvit Sponius in *Miscell. Sect. IX. pag. 291.* Quae in aliis versibus non infeliciter supplēvi, merae coniecturae locum habeant.

CHARISI. HABE; idest AVE. χαῖρε. Habe pro Ave dicebant antiqui. Vide Cuiacium *Observationum lib. I. cap. 15.* ubi multa exempla congerit Codicis tum Iustiniani, tum Theodosiani, tum Digestorum; veluti *Habe Tatiane K. NB. i.* Ave Tatiane Karissime nobis; usitata Imperatoribus formula. Apud Eusebium χαῖρε τιμιότατε ἡμῶν.

QVI LEGES. f. Qui legis. PER ERRORE. per errorem.

BENE vixi. Haec phrasis non raro in *Inscriptionibus* occurrit. Vide *Fabretum Inscr. Antiq. Cap. III. pag. 222.* Virgilius:

Vixi, & quem dederat cūrsū fortuna, peregi.

EGO OMNIBVS. MEIS. BENEFECI. Aliis benefacere, & benefecisse summa in laude semper fuit. quod etiam plures lapides testantur. *Inscriptio veteris Sarcophagi, quam affert Fabretus Cap. I. pag. 21. n. 92.* HIC. SE BIVO. OMNIBVS. SVIS. BENEFECIT. Et in sepulcrali titulo ab eodem relato *Cap. V. pag. 419. n. 178.* hoc verbum BENEFACERE videtur proprie usitatum ad indicandam erga defunctos pietatem, vel donato iisdem monumento, vel loco, vel sepulcrali titulo, aliisque rebus ad eorum funus pertinentibus. Ab hac virtute unus e Ptolomaeis Regibus Evergetes nuncupatus, siue Beneficus, ut Benefici appellantur Reges ab Iesu Christo, *D. Luc. Cap. XXI. v. 25.*

SET. In veterimis quoque libris set, aput, pro sed, apud. NON SVNT. i. non vivunt. *D. Matthaeus Evang. Cap. II. v. 18.* Rachel plorans, filios suos noluit consolari, quia non sunt. ὅτι οὐκ ἔστι.

QVARTARIA. idest Uxor quarta. QVARTARIA eadem prorsus terminatione, ut *Primaria.* SORTEM DVCTAM. h. ē. Fatum. Virgilius *Aeneid. lib. III. v. 375.*

sic fata Deum rex

Sortitur, volvitque vices.

Homerus *Odyss. lib. α. ὑπὲρ μόρον, supra sortem.*

Vide etiam apud *Fabretum Cap. III. pag. 122. num. 24.*

141

TI . CLAVDIVS . SP . F . SIMILIS .
 MAT . ET . TI . CLAVD . AVG . L . THAMYRVS
 FRATER CLAVDIAE . AVG . L . APHORIDI
 FECERVNT : ET . SIBI . ET . SVIS . LIBERTIS
 LIBERTABVS . POSTERISQVE . EORVM
 H M H N S

142

L . FVLVIO . C . FIL . POPIN
 ABVRNIO . VALENTI
 PONTIFICI . PRAEFECT
 VRBI FERIARVM . LATINAR
 FACTO . AB
 IMP . HADRIANO . AVG . II . COS
 III VIRO . A . A . A . F . F . QVAEST . AVG
 TRIBVNO . PLEBIS . DESIGNATO
 CANDIDATO . AVG
 EQ — PVBL
 D v C I v D

141. *Secundus versus huius tituli antiqua manu scalpro deletus, & postea ab eadem, ut videtur, restitutus. Singularia postremi versus ita interpretanda: Hoc Monumentum Heredes non sequetur.*

142. D. D. *idest Decurionum Decreto posita haec marmorea Tabula L. Fulvio Caii Filio Popinia (i. Pupinia Tribu) Aburnio. Valenti. Pontifici. Praefecto Urbi Feriarum Latinarum facto ab Imperatore Hadriano Augusto Secundum Consule (cum Salimatore anno U. C. 871. Chr. 118.) Triumviro Auro. Argento. Aere flando feriundo. Quaestori Augusti Tribuno Plebis designato Candidato Augusti Equo Publico.*

co. Quae omnia non breves notas desiderant. Deest hic L. Fulvius Aburnius Valens in serie Praefectorum Urbis, quam eruditissimus Vir Felix Contelorius concinnavit; cui plures Urbi Praefecti addendi essent, qui, erutis postea vetustatis e tenebris tot lapidibus, in lucem prodierunt. Ex Fulvia Familia alios habemus Urbi Praefectos, T. Aurelium Fulvium, de quo Iulius Capitolinus in Antonino Pio, initio; L. Fulvium Caii Filium Pomptina [Tribu] Brutium Praesentem, in Gruteriano Thesauro pag. MXCV. 1.

In postrema marmoris linea, inter duos D D medium marmoris spatium tenent hae litterae C I, quae aliena quidem manu sculptae videntur, sed antiqua. In earumdem interpretatione haeret mihi aqua; ita tamen conicio: Curari Iussum, vel Clarissimo. Inlustri; his namque honorariis titulis, & appellationibus decorati fuisse Praefecti Urbi.

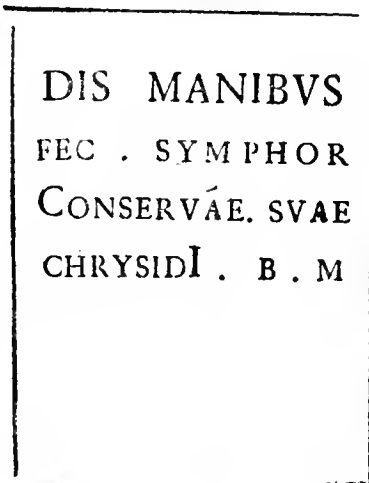
Fabrettus turpi mendo inquinatum septimum versus descripsit ex Schedis Barberinis Cap. X. pag. 677. n. 33. videlicet III VIRO. A. RA. F. F. quas notas explicavit. A Rationibus Fisci Frumentarii. Verum hoc officium solis competit Libertis, ut antiqui lapides testantur. non huic L. Fulvio, qui etiam Triumvir Monetalis fuit. In Imperatorum Numis ad aurum, argentum, & aes designandum, tres feminae sinistra copiae cornu, dextra lancem tenentes statuuntur; ut indicent penes Imperatores, cudendorum ex omni materia numum, summum ius extitisse.

Haec marm. Tabula alt. est ped. II. unc. v. lat. p. II. unc. VIIII.

143

144

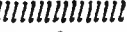

Ccc 2

143. TVLIT AVTEM SECVM ANNOS . *idest* : vixit annos. Eadem phrasis legitur in alio lapide apud Gruterum pag. DCCLIX. 2. & non absimilis in pluribus titulis apud Fabretum Cap. IV. pag. 257. n. 83. & pag. 325. ubi etiam nostrum refert num. 451. nonnullis mendis laborantem.

QVAE PET..... Quae desunt ita supplerem : QVAE PETIIT PIETATIS CAUSA CVM [forte] APPEA. PONERETVR. Apud Vignolium Inscript. selectarum pag. 370. legitur PIETATIS CAUSA. εὐσεβείας . ὀσιότητος . χάριν. Plautus in Pseudolo. Act. 1. sc. 1. Si neminem alium potero , tuum tangam patrem. Ca. Dii te mihi omnes seruent ; verum , si potes , pietatis causa , vel etiam matrem quoque . Fortassis etiam : PETITIONIS. CAUSA .

144. FEC. SYMPHOR. . i. Fecit Symphorus , vel Symphorianus . σύμφωρος . Conferens .

145

D	M
D . LABERIO . MANLIANO	
VIX . ANN . XIIII . MENS . VIII	
DIEB . XXVII	
D . LABERIVS SERAPH 	
PRIMA PARENT . FIL 	
BAT VITVM A METIAM 	

146

C. MACER EROS

147

A		(S)
Q VENNIAE AVDENTIAE		
C. PAPIRIVS. CONSTANTIV		
C . F . CONIVGI DVL		
CISSIMAE . B . M		

148

BI::	FECI
D	M

SATTIO OLYMPICO
PATRI . RARISSIMO
SATIVS OLYMPVS FILIVS
FECIT

ANTIQ. FLORENTIAE. 389

147. Christiana haec vetus Tabula, altitudine ped. II. & unc. XII. latitudine ped. III. unc. XI. literis ad parietem versis, anno MDCXXVIII. reperta est a praeclaro Viro Matthaeo Segalonio Florentino in Basilica Abbatiae Florentinae circa Altare Nobilium Dom. e Coronibus. Carolus Senator Strozius venerandae Antiquitatis studio flagrantissimus, pretio comparatam in sui Musei ornamentum transfuit. Suspicio eam erutam ex aliquo Florentino veterum Christianorum Coemeterio. Id quoque observari, exsculpta Ethnica Inscriptione, Christianum hunc titulum deinde appositum; nam clare apparent abrasionis vestigia. In primo versu inter A, & W, usitato a prisco Christifidelibus monogrammate venerabile Christi nomen sculptum est, ad indicandam defunctorum religionis professionem. De his Christianorum tesseriis plura Aringhius vir eximius, & de Ecclesiasticis Monumentis optime meritus, T. II. lib VI. cap. 23. & 24.

149

AVG. LIB. SOTERI. C L
 C. AFRICAE
 VS. QVINTIANVS
 p RIMA. FECERVNT
 li BERTIS. LIBERTABVS que
 post ERISQVE. EORV in
 qu NE. DE. NOMINE exeat
 inferat a OD SI QVISEORVM ALITER
 ERARIO. POP. ROM. H-S. XL

150

D. MVNDICIVS. STATIVS
 CVSONIA .O. L. CROTIS

151

E. V. A. I. M. VI. D. XXIV
 ERIDI. CONIVGI

152

IIII INAE
 ORNATRIX
 ANN. XXII
 HERMES CONSERVOS

153

S. . APPA
 VNX SVA

154

P. CORNELIVS. P. L
 PHILOMVSVS . PICTOR
 SCAENARIVS. IDEM. REDEMPT
 MONIMENTVM. FECIT. H. C
 ORNELIAE. P. L. LYCCE. LIBI
 AE. CASTAE. ANNOR. NATA. XII. HIC. SI
 ta est ET. SVIS. POSTERISQVE. EORVM

152. IIII INAE. fortassis MELITINAE, vel potius MELI-
 TINE. ORNATRIX. Nulli ignotae veterum Ornatrices, quae
 a studio ornandi capita mulierum, Graece a muliebri mundo diceban-
 tur κοσμητριάς, seu κοσμητριάς. Iuvenalis Graeco retento vocabulo Sa-
 tyr. 6. Cosmetas appellat. Harum quoque meminere l. item legat.
 ff. de legat. & fideic. 1. Legatis Servis S. Ornatricibus ff. eod. Ve-
 tusti quoque plures lapides apud Gruterum, qui ex Indice locupletissi-
 mo obvisi sunt; Fabrettus duos elegantissimos edidit pag. 74. n. 74.
 & pag. 213. n. 540. De Ornatricibus luculenter egit Cl. V. Pigno-
 rius de Servis, qui notat tradi consuevisse magistris, ut ediscerent
 artificium

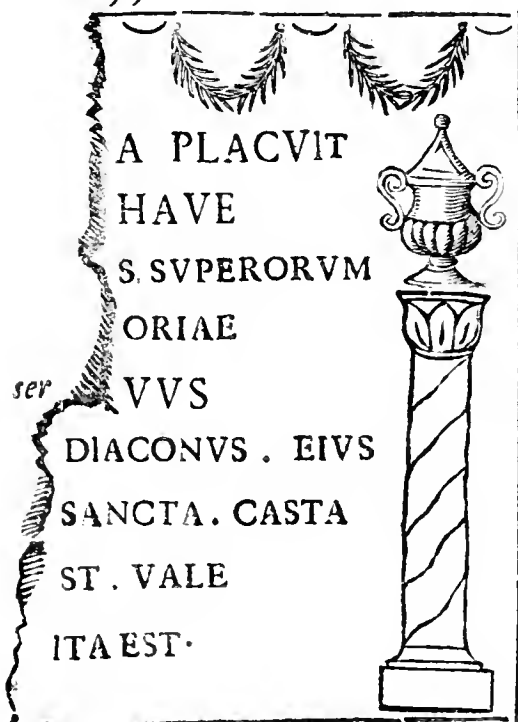
artificium ornandi, quale describit Martialis Epigram. lib. V. Marmorea basis Musei Medicei superius allata pag. 10. n. V. Speculum, pyxidem, discerniculum, calamistrum, circinum, calceos, mulierum ornatoria instrumenta praefert.

154. PICTOR SCAENARIUS. Cum AE scripserunt veteres contra analogiam originis; nam Graecis σκηνή, Scena. q. σκιμή. umbrosa, umbratilis. Sic Anchora cum aspiratione, quando Graecis est absque ea: ἀγκύρα. Plinius Hist. lib. XXXVI. cap. 15 summis laudibus celebrat magnificentissimum M. Scauri theatrum triplici scena, signis aereis, columnis, tabulis inauratis, pictis, attalica veste, & marmoribus peregrinis ornatum. De Scenarum picturis meminit quoque Vitruvius lib. V. cap. 7.

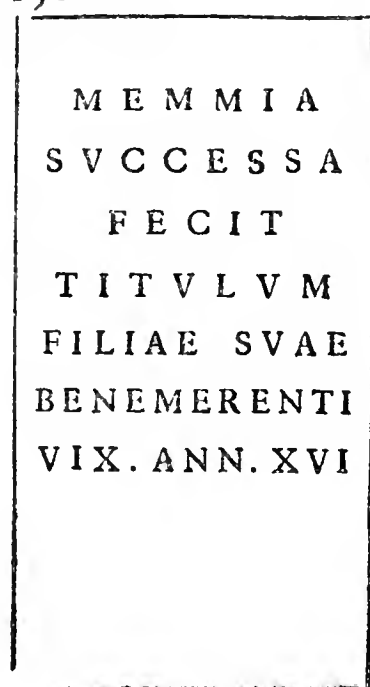
IDEM. REDEMPT. idest Redemptor. In veteri inscriptione allata a celeberrimo P. Iohanne Mabillonio in Itin. Ital. quam etiam exhibet Fabrettus Cap. II. pag. 78. n. 90. legitur: GENIVS. THEATRI. LVCCEIVS. PECVLIARIS. REDEMPTOR. PROSCENI EX. BISO FECIT.

CASTAE καστῆ. idest ornatae, a verbo Graeco κάζω.

155

156

155. DIACONVS. E Servorum genere, qui mensae ministrabat. Anacreon Ode IV.

Ο δ' ἔπος χιτῶνα δῆσας
Υπὲρ ἀγκῆνος παύσῃ
Μεθ' ἰμοὶ διακορέτω.

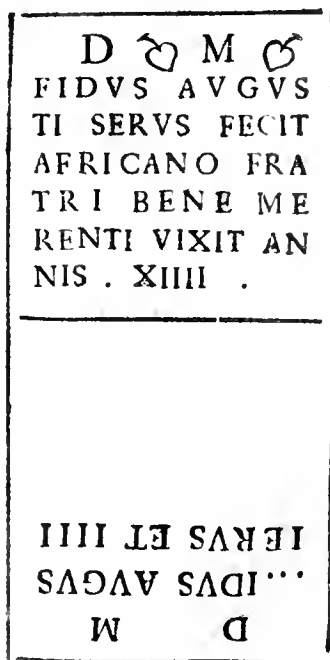
Amor tunica ligata
Supra collum papyro
Vinum mihi ministret.

Miram addit elegantiam, & raritatem huic fragmento Urna cineraria seu osuaria utrimque ansata, imposita columnae segmentatae, quae quamdam veluti defunctae apotheosin ostentat. Exempla huius moris imponendi urnas cinerarias columnis in Homero Iliad. XI. ver. 371. XVII. ver. 434. & Odys. XII. ver. 14. observavit Feithius lib. I. cap. XV. Antiq. Homer. Traiani cineres; testibus Eutropio, & Cassiodorio, in nobilissimae eiusdem columnae cochlide in Urna pariter quiescerunt. Vide Fabrettum ad Tab Iliadis pag. 363.

156. FECIT TITVLVM. Iuvenalis Sat. VIII. ver. 68. Titulum ponit pro Sepulcro.

158

158. FIDVS AVGVSTI SERVVS. I. SERVVS FIDVS. πιστός
 Servi virtus fidelitas. Aristophanes in Pluto:

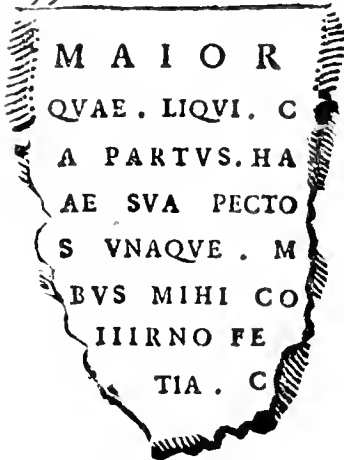
ἢ ἐμὸν γὰρ οἶκετ' ἢ

Πιστότατον ἢ γὰρ σὴν, καὶ κλεψίσιστατον.

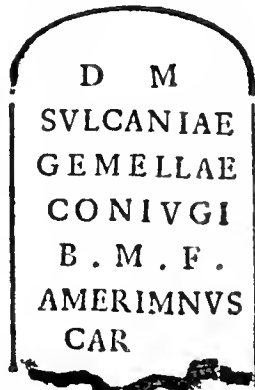
Idest:

*servorum enim meorum
 Fidissimum te puto, & furacissimum.*

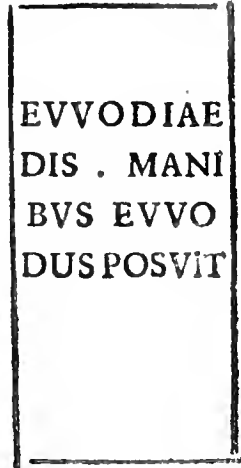
159

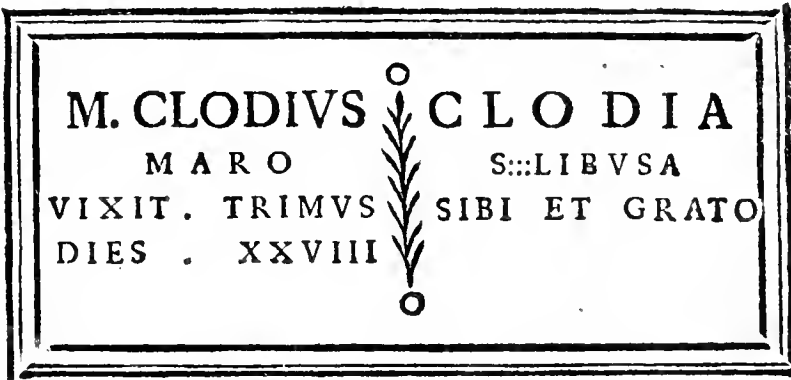
160

161

162

160. AMERIMNVS. ἀμέριμος. Tranquillus. Cognomen est, non
 vero familiae, seu gentis AMERIMNIAE nomen, ut in explicatione
 veteris marmoris docto Viro visum est.

161. EVVODIAE DIS. MANIBVS. Atqui τὸ DIS MANIBVS
 Ddd so.

solet praecedere. I. EVHODIAE. EVVODUS POSVIT. i. EVHODVS. sed H quandoque in consonantem vertunt Latini, ut in *Hesperus. Vesper. Hestia. Ἑστία. Vesta.* ergo *Evhodus, Evvodus.*

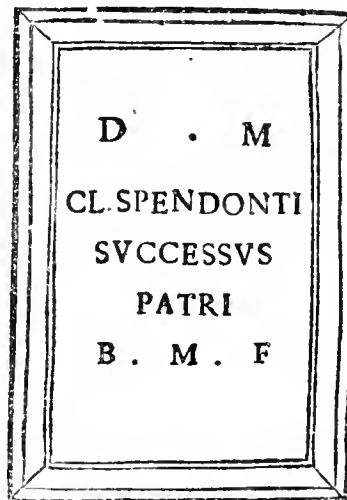
162. VIXIT. TRIMVS. ἱερῆς. *idest* tribus annis. *Plautus in Rud.* Trima, quae periit mihi, iam tanta esset, si vivit, scio. *Hinc diminutivum BIMVLVS, in superiori inscriptione pag. 352. n. 47. Suetonius in Vespas.* Trimulus patrem amisit. *In quadam Graeca Inscriptione legi TPIETEION.*

CLODIA S::LIBVSA. legend. STILBVSA. στίλβουσα. *Splendens. Stilbon. Stella Mercurii.*

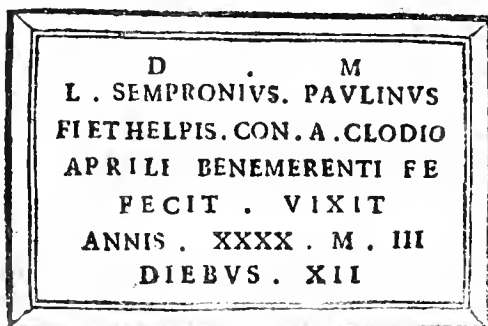
163

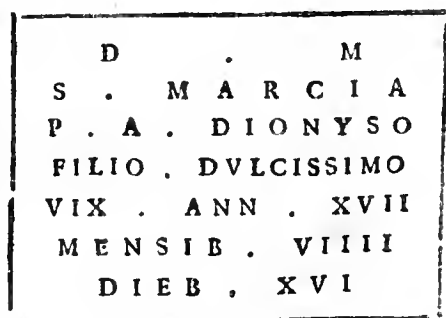
164

165

166

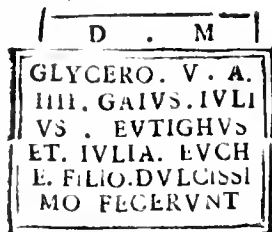

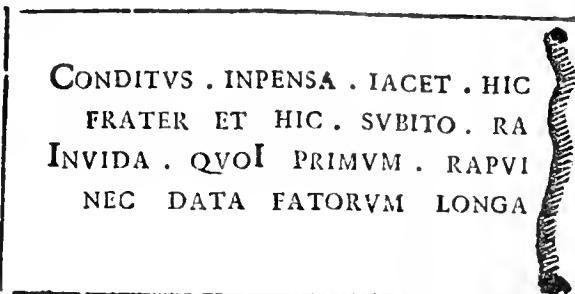
163. SPENDVSA. σπένδουσα. *Libans, libatrix.*

165. FI ET HELPIS. *Secundus, & tertius versus huius tituli scalpro exculpti sunt, antiqua manu; ut facile tamen legi possint.*

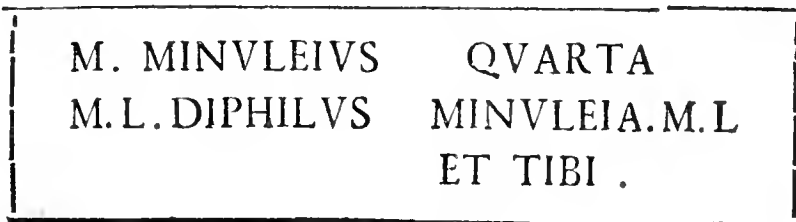
167

168

169

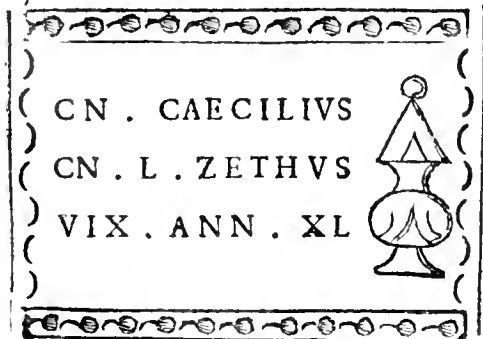
167. EVTIGHVS . i. EVTYCHVS. ET. IVLIA. EVCHE .
εὐχή. *Precatio. Votum. appellative προσηγορικῶς.*

168. CONDITVS . Forte hic hexameter desinebat IN VR-
NA , cum defuncti nomine , quod divinare non licet.

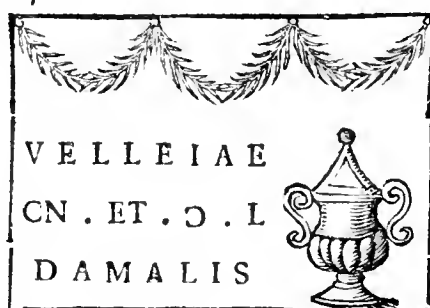
169. DIPHILVS . διφίλος . hoc est Δι' φίλος . *Iovi amicus.*

ET TIBI . *Defunctorum bona precatio , & responsio praetereuntium salutationibus , & funebribus acclamationibus , ex formula, quae in antiquis nonnullis monumentis occurrit : QVAE MIHI OPTAS EADEM EVENIANT TIBI VIVO ET MORTVO .*

170

171

171. DAMALIS. Δάμαλις. *Iuvenca*. *Apposita his duobus titulis Amphora cineraria.*

172

THYMELE

VIX. ANN. XIX

STACHVS. CONTVERNAL

B. M. POSUIT

173

CALPVRNI
M ARSI

174

C. TERENTIVS. C. L

C A P E L L A

CAESETIA. M. L. SALVIA

175

C Y R V S

LIVIAE. DRVSI. CAES

M E D I C

176

C. ASIN io

NOI

HILA rus

PAT rono

177

EPH. VEN. Q

Q.
CHILO. LIBR

178

M. L. VALLIA. M. ET. D. L. VISINIA

I R E N E

L I B L

172. THYMELE. θυμέλη. Mart. *Thymelen*, saltante *Bathyllo*. (quasi a sacrificiorum cura.) Idem: *Qua Thymelen spectas* &c. Invenitur & apud Iuvenal. Sat. VI. v. 66. *Thymele*, quam hodie *orchestram* dicimus.

STACHVS. f. STICHVS. quod nomen servi est, & usurpatur ab Iurisconsultis exempli causa, ut *Titius*, & *Sempronius*, & Philosophis Δίων. Dio. Στίχος. *versus*. ἀπὸ τοῦ στήχειν. ab accedendo ad dominum, & se ad illum vertendo. Ideo dicit CONTVERNAL. i. *contubernalis*, vel *contubernali* benefici merenti; nam inter cives iustae nuptiae, & matrimonium; inter Servos contubernium; quasi contubernium dicebatur. Plauti Comoedia *Stichus*, servi nomine inscripta. 173

173. CALPVRNI MARSI. è *Marsis* populis Campaniae.

175. MEDIC . *Sponius in Miscell. pag. 142. contra marmoris fidem edidit MEDICVS . Ita quoque ex eo Fabrettus Cap. I. pag. 59. num. 345. qui docte , & luculenter illustrat ; item pag. 301.*

177. EPH · VEN. idest EPHEBO · VENVSTO . ut in tribus aliis *Inscriptionib. supra allatis pag. 361. n. 94. & 95. & 370. n. 121.*

CHILO · LIBR . i . Librarius . De Librariis , eorumque differentia , & diversis officiis fusius tractat *Fabrettus Inscr. Antiq. Cap. III. pag. 212. 213. 214. 215.*

178. M . L . VALLIA . *Reliquiae fragmenti superius relati pag. 363. n. 97.*

179

SEVERVS
CORPORE CVSTOS
TI . CAESARIS
GERMANICI . AV
NATIONE . SV

*gusti
rus*

180

C . ASINI . C . L
BELLICEI . HIC
SITA SVNT
OSSA

181

M . ASINIVS

182

ASIN
ET . ASIN
PECERVN
ABILLA SIBI
ASINIA TI
ASINIA AA

183

C . CLODIO
CONONI
VNIA . PRIMA . TITVLV
VIT . CONIVGI . BENEM

pos

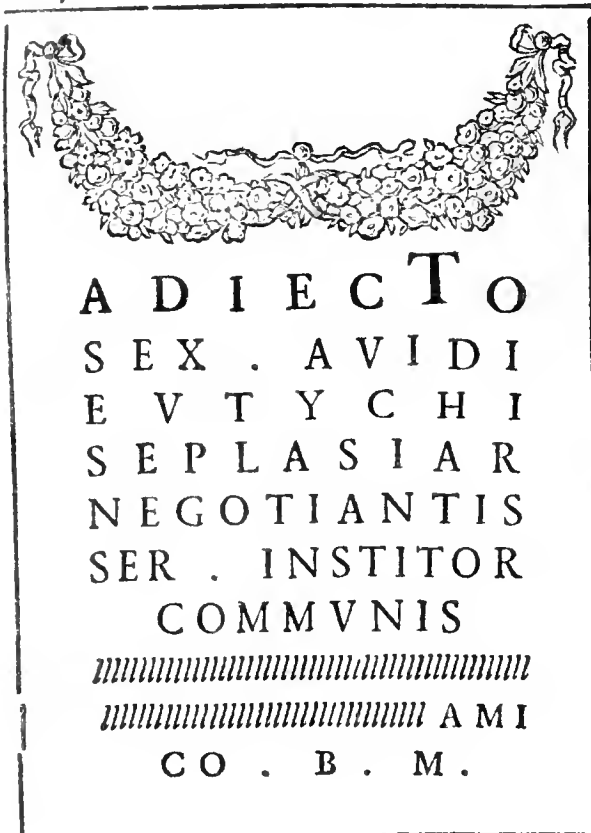
179. SEVERVS CORPORE CVSTOS . id. *Corpori, vel Corporis.*

ris . δορυφόρος . NATIONE . SV . . . f. SVRVS . idest SYRVS .
 Ceterum Imperatores Romani , ut nunc Principes faciunt ,
 circa corpus suum praesidium habebant militum Germano-
 rum , ut ex Suetonio liquet . De his vide Fabrettum in Traia-
 ni Columnam Cap. VII. pag. 183. qui etiam ex Schedis Barberinis
 hanc edidit , Inscr. Antiq. pag. 691. num. 119.

183. C. CLODIO CONONI . Conon Astronomus fuit in-
 signis . Virgilius Ecl. III. ver. 40.

*In medio duo signa ; Conon , & quis fuit alter ,
 Descripsit radio totum qui gentibus orbem ?*

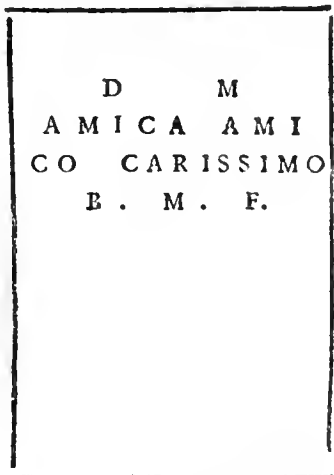
184

185

186

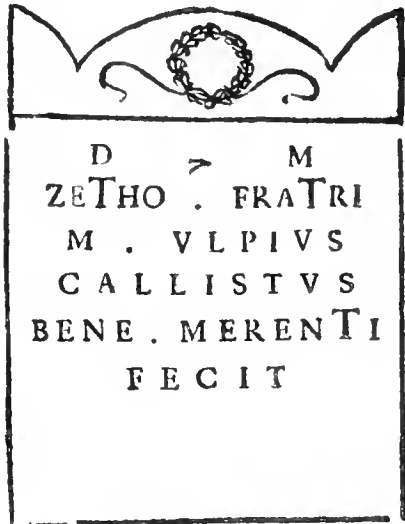

184. ADIECTO . Ita legendum putarem . Adiecto Sexti Avi-
 dii Eutychi Seplasiarii negotiantis Servo Institori . Commu-
 nis . Hic antiqua manu exculptum nomen amici , qui titulum posuit
 Adie-

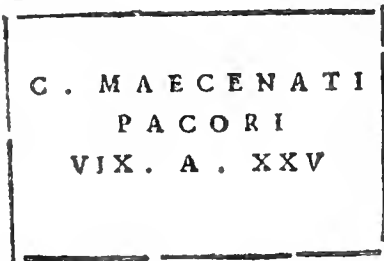
Adiecto amico bene merenti. In privatorum quoque titulis frequenter occurrunt huiusmodi liturae. Hunc Cippulum encarpo foliaceo superne ornatum inventum memoriae prodidit Cl. V. Carolus Senator Strozius Florentiae in AEdibus Nobilium DD. e Peruzis, ubi anti-qua vestigia Amphitheatri Coloniae Florentinae.

SEPLASIIAR NEGOTIANTIS. idest Unguentorum, vel pigmentorum negotiantis. Seplassiarii, ita nomen habuerunt ex celebri Capuae foro, & platea, quae Seplassia dicebatur, ubi Unguentarii maxime versabantur, teste Plauto in Rudente, & Cicerone in Orat. pro P. Sextio, & in Orat. 2. de Lege Agraria. Nam Capuam, ex ultimis paene terris, aromata, pigmenta, quae ad Unguentarios pertinent, ferebantur. Ideo Capuae deliciis, ubi substitit effeminatus Annibal, fortunam, & victoriam suam perdidit.

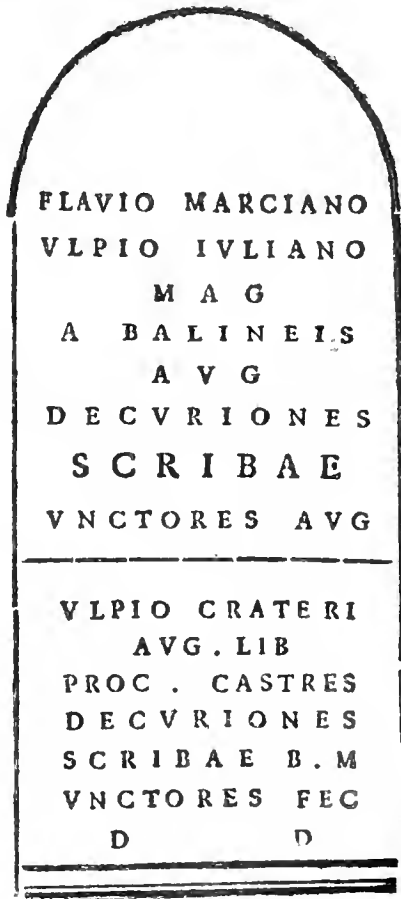
187

188

189

188

188. C. MAECENATI PACORI. Per AE, non per OE scribendum MAECENAS, lapides, & nummi testantur. Graeci Μακέννας. PACORI dativus quid sit nescio, genitivus scio. Horat. *Et Pacori manus*. Hoc nomine fuit quidam Parthorum Rex.

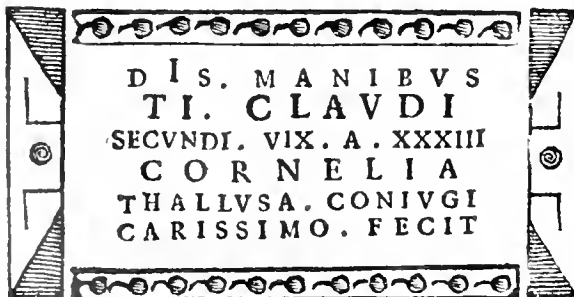
189. MAG A BALINEIS AVG. *Idest Magistri a Balineis Augusti. In pluribus Athleticis Inscr. apud doctissimum Falconerium: ΕΠΙ ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΕΒΑΚΤΟΥ. Praefecto Balineorum Augusti. Quare Balneorum cura praecipuis Athletarum demandabatur; & veterum marmorum auctoritate conicio circa Gymnasia, & Athletarum Xysta Augustorum quoque Balnea fuisse, quibus post exercitationes varias, corporum nitore, & munditiae consulere.*

A BALINEIS. *Balineum, Balinea [a Graeco βαλανείον,] eius originem melius servant, quam communis vox Balneum.*

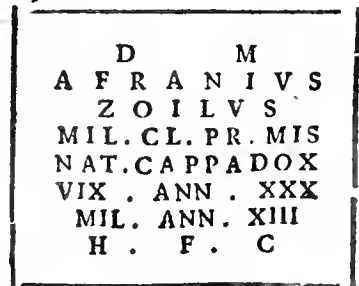
DECVRIONES SCRIBAE VNCTORES AVGVSTI. *Fabretus Cap. VI. pag. 476. num. 140. profert Romanum lapidem, qui haec habet: DIS. MAN T. FLAVIO. AVG. IIB PHILOMVSΟ. DEC [i. Decurioni] VNCTORVM. &c. De acceptione vocis SCRIBAE vide Cl. V. Meursii Lexicon Graeco-Barbarum. De Unctoribus erudite, & luculenter differit Reinesius in Synt. Inscr. pag. 619. 636. 638. & 266. Vide quae supra notavimus p. 233. & 234. Feminae Augustae, & matronae ἀλωστρίαις unctrices ancillas habuere, earumque opera uti consuevere, teste V. Cl. Pignorio de Servis.*

VLPIO CRATERI. *In eleganti superiori Urnula pag. 347. num. 30. idem nomen legitur: D. M VLPIO CRATERI SCRIBE VNCTORES AVG VIX ANN LXXII. Hic tamen versus cum sex sequentibus scalpro leviter deletus est, ita tamen ut legi possit. Hic Cippulus apud Sponium in Miscell. Sect. VI. pag. 213. nonnullis laborat mendis, quae Antiquitatum cultores, si conferant, offendent.*

190

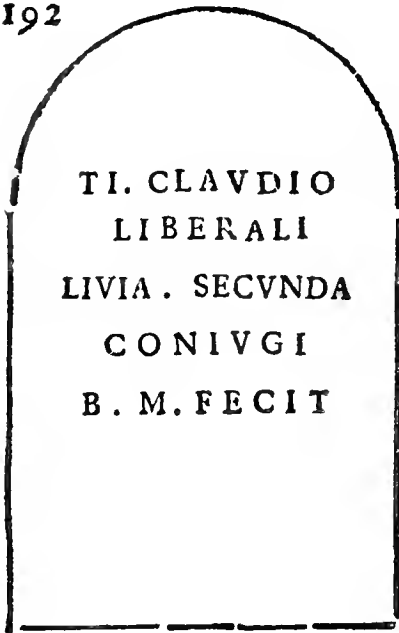

191

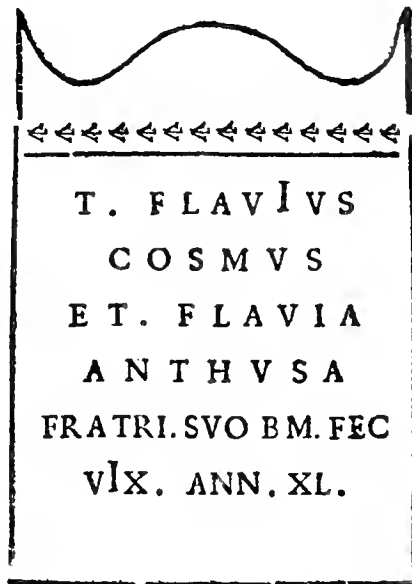

190. CORNELIA THALLVSA. ἑλλάσσα. Florens. Germi-
nans. Hinc *Thalia*. ἑάλεια. una Gratiarum. quasi *Viriditas*. *Vi-*
rens. *Vegeta*. Horatius: *Dumque virent genua*, idest *vigent*; mo-
re recentium herbarum, & frugum. ἑαλίαι Homero dicun-
tur & *con-vivia*, in quibus homines quodammodo ob laeti-
tiam iuvenescunt, ac virent.

192

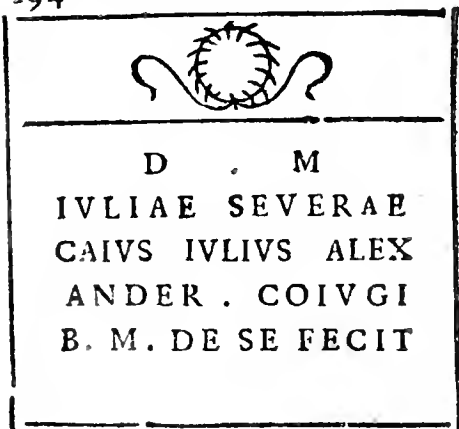

193

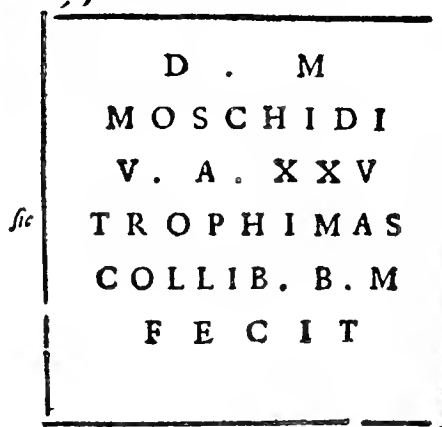
In marmoreo Cippulo.

194

In alio simili.

195

194. B. M. DE SE. integra dicendi forma ἀντι τῆς Bene-
merenti ἀπλῶς. Ecc 195

196

ASINIAE. C. L. AMMIAE
MATRI. FELICIS. FABRI
BALNEATORIS

C. ASINIO. FE *licē*
FABRO. BALN *ea*
TORI. VIXIT
ANNOS. XXXIV

197

D M
X R Y S I S F E C
I T . C O N I V G I
I A N V A R I O
Q V I V I X I T
A N . X X X M I I I

fic

198

D I S . M A N
V R B A N A . F E C I T
V R B A N O . V E R N A E . S V O
C A R . V I X . A N N . V I I . M . V

199

O S S A . H I C
A S I N I A E

200

L. MVRDIVS
CHRESIMVS
O ANNOS. NATVS. XIIX O
OSSA. TIBI. QUIESCANT
B E N E

201

P R I M I O
A N T O N I A E . A P A T E N I
M A T R I . S V A E
D I S . M A N I B V S

196. FABRI BALNEATORIS. *P. Victor ultra octingenta balnea Romae fuisse scribit publica, & privata ingenti sumtu, ac magnificentia, & pretiosis marmoribus, statuis, picturis, & peristylis extracta. Balneorum muliebrum, & virilium fit mentio in veteri lapide apud Fabrettum pag. 242. Insc. 656. Huius C. Asinii Felicis meminit superius allatum marmor pag. 358. n. 78. Fabrettus inte-*

grum

grum dedit hunc titulum pag. 73. n. 67. item Sponius, non tam accurate in Miscell. pag. 220. qui modo fractus laeva est.

199. OSSA. HIC ASINIAE. Romae OSSA. TORQVATI. TASSI. Florentiae OSSA IOANNIS DE MEDICIS. Quae ossa curante Cosmo III. M. D. E. Mantua Florentiam translata.

200. OSSA. TIBI. QUIESCANT BENE. Ovid. in morte Tib.

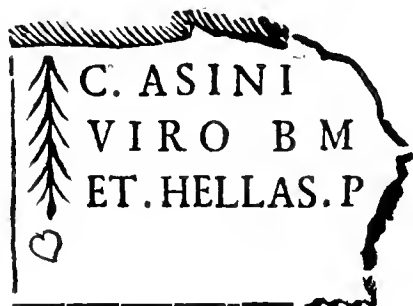
Ossa quæta precor tuta requiescere in urna,

Et sit humus cineri non onerosa tuo.

In Anthologiae disticho quodam optatur terra levis Nearcho cuidam, ut melius possint eruere ossa canes.

201. PRIMIO. *Primio, nis*, diminutivum τοῦ *Primus*. DIIS. MANIBVS *praepostere in fine*.

202

203

204

Q. SPELLIVS. Q. L
ANTIOCHVS
SPELLIA. Q. L. RVFILIA
VIXIT. ANNOS. XX

205

CN. POMPEIVS
CN. F
FAVOR
VIX. AN. IIII

202. HELLAS. ἑλλάς. *Terra Graecia. Helle nomen Hellepontō dedit. Repone super hanc Inscriptionem, & sequentem D. M.*

203. M. SEIVS. AMIAN::: forte AMIANTVS. ἀμίαντος. *intaminatus*; quo nomine dicitur lini genus, quod igne purgatur, non comburitur.

206

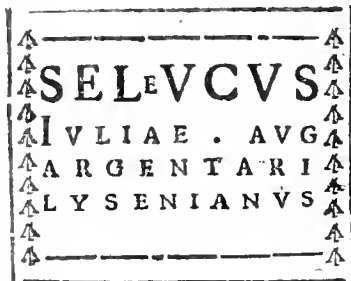
207

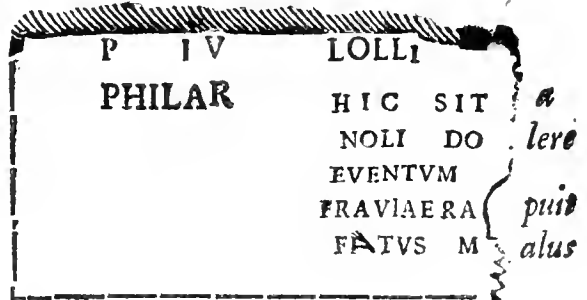
208
In orbe Tabulae rotundae .
... VITALIS SCRIBENS
... TVTORVM . L

209 VENVLEIA
> . L . SOSIS
MEDICA

210

211

209. VENVLEIA . 7 . L . SOSIS . Σωσις . quasi *Servatura* . *Servatrix* . auspiciatum nomen feminae medicatricis . Opponitur nimium aspero Catonis iudicio , qui apud Plinium ait : iuravisse Graecos occidere omnes barbaros medicinà .

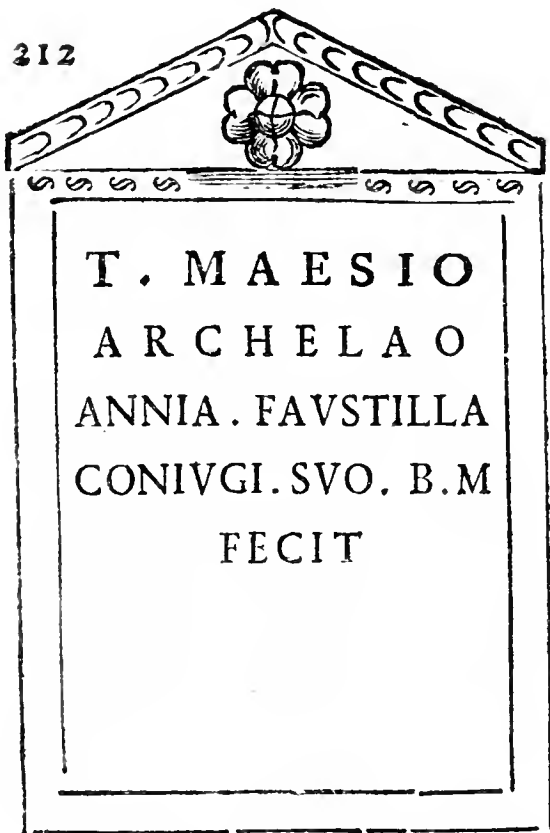
Haec inscriptio nobilissimo Museo Strozio restituenda est , quam supra putabam deperditam inter antiqua monumenta Musei Medicei pag. 78. n. CCXXII. Medicas pro Obstetricibus accipiunt docti viri ; Caspar Bartholinus , & Du-Cange in Gloss. quos laudat Fabricius Inscr. Antiq. Cap. VI. pag. 540. Minerva MEDICA celebratur in antiquis lapidibus ; quod elegans Deae cognomen illustrat Cuperus pag. 200.

210. SELEVCVS IVLIAE. AVG ARGENTARI. Idest *Seleucus Iuliae Augustae Argentarius*. Antiquis *Argentarii* non sunt argenti artifices, sed iidem ac *mensarii*, *nummularii*, *senatores*. Sed hic forte an erit *Faber argentarius*.

In veteri quodam lapide apud *Fabretum* Cap. IX. pag. 649. *L. Suestilius Argentarius ab Sex Areis* [officinae locus] sepulcralem titulum ponit *L. Suestilio Laeto Nummulario ab Sex Areis*, & apud *Reinesum* Cl. III. n. LXXXVIII. *Argentarii cum Exceptoribus*, itemque *Negotiantibus Vinariis Supernatibus*, & *Ariminensibus iunguntur*. *Sponius* hunc titulum produxit in *Miscell. Sect. VI. pag. 218*.

211. EVENTVM. Bono *Eventui* in inscriptionibus idem, ac *Ἀγαθὸν Τύχην*. [cuiusmodi inscriptam mensam sacrificiorum argenteam sacrilegus ille rapuit.] *Eventa* dixit *Lucretius* quae philosophi *συμβεβηκότα*.

212

In praegrandi Tabula marm.
alt. ped. v. unc. viii. lat.
ped. ii. unc. viii.

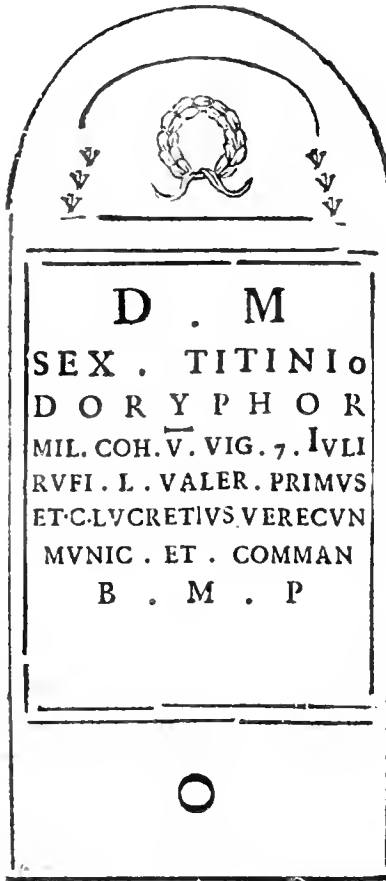
213

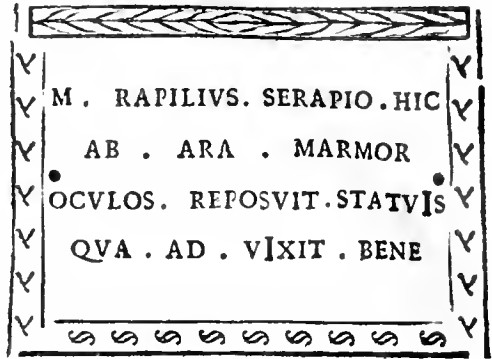
213. Idest: *Aulo Claudio Diodoro Lucius Atilius*, & *Sili...*
ius..... *Piissimo*, & *Dulcissimo*.

214

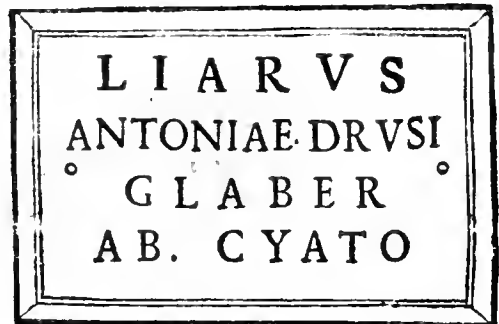
214

215

216

214. DORYPHOR. idest *Doryphoro*. *δορυφόρος*. *Hastato*, vel *Corporis Custodi*.

MVNIC. ET. COMMAN B. M. P. hoc est *Municipi*, & *Commanipulari bene merenti posuerunt*.

215. M. RAPILIVS. SERAPIO. *σεραπίων*. *Hunc lapidem illustravit doctissimus Philippus Senator Bonarota in Proboemio Observationum Histor. in maximi moduli Nummos pag. XII. AB. ARA. MARMOR*. i. ab *Ara marmorea*. *Ara marmorea*, ni fallor, *nomen Vici est*; & *Artifices a Vico denominari solebant*. *Sponius in Miscell. Sect. VI. pag. 232. mendum admisit in secundo versu, in quo MARMOREA. pro MARMOR descripsit, fecitque hunc M. Rapilium peritum quoque artis conficiendi Aras marmoreas.*

OCVLOS. REPOSVIT. STATVIS. (*quasi ablatos, & debitos.*)

Acce-

Accedit Caecilii Balbi luculentissimum testimonium apud Iohannem Saesberiensem in Policratico, qui ita ait: Quis enim Deorum ei parcat, a quo se deceptum intelligit? Quis non irruat in eum, qui aureos Iovis oculos eruit, aut argento gemmisque sublati, vestem nititur excoecare? Quis de Martis capite adamantinum lumen temerariis effodit unguibus? Vetus inscriptio apud Dausquium Orthograph. vol. II. Traet. 1. fol. 22. L. PATROCLVS. FABER OCVLARIVS. Ad hanc rem facit elegantissimum Graecum epigramma in Anthol. lib. II. cap. 22. num. 1.

QVA. AD. VIXIT. BENE. idest QVO. AD. VIXIT. BENE.

216. LIARVS. f. ILARVS. ἰλαρός. pro Hilarus. Unde Hilarius.

GLABER. Catullus Carm. LX. ver. 141. Diceris male te a tuis Unguentate glabris marite Abstinerere, sed abstine.

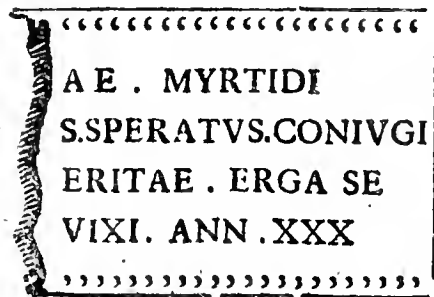
AB. CYATO. Marmorarii sphaelma; legendum AB. CYATHO. ut in aliis vetustis tabulis apud Gruterum pag. DLXXXII. 4. Horatius lib. I. Ode 29.

Puer quis ex aula capillis;

Ad cyathum, statuetur unctis.

Inter celebres vini ministros in conviviis, sive in domesticis mensis, dignus laude Lygdamus, cuius meminit Propertius lib. IV. Eleg. 8. ver. 37. Suetonius in Iulio c. 49. Sed C. Memmius etiam AD CYATHVM, & vinum Nicomedi stetit obiect, cum reliquis exoletis. Mira eruditionis copia hanc inscriptionem illustravit Cl. V. Marquardus Gudius in Notis ad Phaedrum lib. IV. Fabul. 4. Fabrettus quoque produxit pag. 58. n. 33. apud quem pag. 715. n. 370. in veteri Hortae monumento legitur: ASME- NVS NERONIS. CAESARIS A CYATHO.

217

218

218. POTHOS. $\omega\theta\theta\omicron\varsigma$. *Desiderium, Amor*, nomen proprium. Sic etiam EROS, *Amor*, proprium nomen. Forte tela, seu spicula hinc, & inde sculpta, significant vulnera Cupidinis.

219

TI . CLAUDIO . NERONE
P . QUINTILIO . VARO . COS
CONSTITVTVM . EST

220

L . LIGVRIVS
THE DORVS
LIGVRIA . L . L
ARBVSCVLA

221

T . ROSCIVS
• TERTIVS •

222

§ SEX . LVCANIA §
§ TRVCVNDAES §
§ L . STEPHANI , OLLAS II §
• • • • •

223

OLLAS . VI ET IVRE QVOD
CETERIS . SOCI . S . EMIT . C . PLOTIVS
C . L . FAVSTVS . AERAR
• DE . P . OPPIO . P . L . ANTEROTE •
QVOD . FVIT . IVRIS . M . HERENNI . M . L
AGATHONIS

224

§
S
ME GRANIAE
TYCHES

219. *Ti. Claudius Nero, & P. Quintilius Varus Consules fuerunt, ex Anonymi Fastis, anno Urb. C. 741. ante Chr. ortum annis 14. Sponius id COS omisit in secundo versu in Miscell. Sect. VIII. pag. 277.*

220.

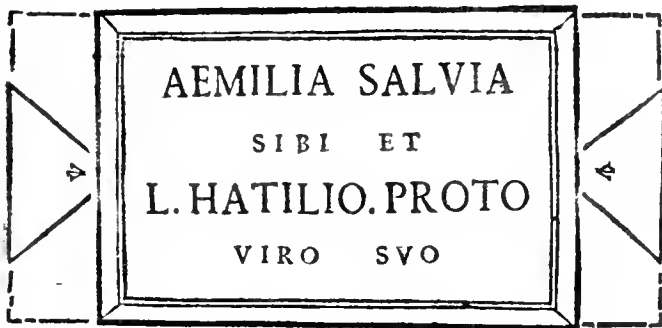
220. ARBVSCVLA. Homerus, aliique poetae adolescenter teneris plantis germinibusque assimilant. ita haec *Arbuseula* gratiae causa appellata.

223. EMIT. C. PLOTIVS. *Purum dumtaxat monumentum vendi potest. Videndus Gutherius de Iure Manium. Haec Inscriptio nonnullis haud leuibus mendis laborat apud Spon. in Miscell. Sect. IX. pag. 288. num. 10. Fabrettus pag. 155. num. 240. in primo versu edidit EO. IVRE pro ET. IVRE.*

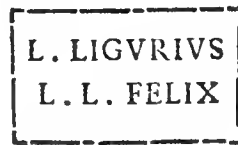
AERAR. *AErarius. idest Faber AErarius. χαλκεύς.*

ANTEROTE. De Erote, & Anterote Alexander Aphrodisiensis in Problematis.

225

226

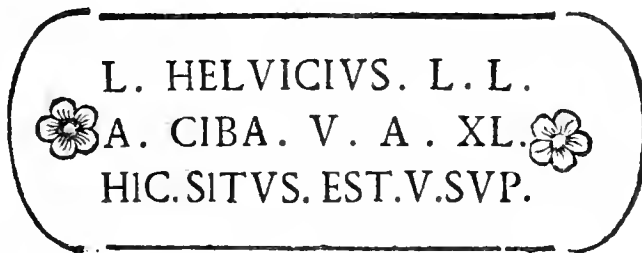

227
OCLATIVS
INSVLARIVS

228

Q. VOLCASIVS
PRIMIGENIVS
VIX. AN. VIII.
Q. VOLCASIVS
ETHIADA. VIXIT
ANNIS. LXXX

229

227. OCLATIVS. *Gentis Oclatiae nomen forte ab ὀχλάζεν, genibus fleēti, claudicare. INSVLARIVS. Insulae palatia Romae undequaque ab aliis aedibus in morem insulae separata; quarum insularum infinitus numerus fuisse memoratur tempore Claudii. Lips. de Magnitud. Rom.*

228. Q. VOLCASIVS ETHIADA. forte ETHADA, idest
FF ETHA-

ETHADES. ἠθάδης. *Affuetus*. Volcasii apud Romanos: celebris est Volcasius, seu Volcatius Sedigitus, qui a *sex digitis* cognomen habuit, ut apparet: Poeta, qui de Comicis Latinis scripsit, notis versiculis, iudicium tulit.

229. A. CIBA . i. A. CIBARIIS. *De Re Cibaria eruditissime scripsit Ludovicus Nonnius Medicus Antuerpiensis. Singularis hic titulus est, pictis rubro colore literis, Grutero, & Reinesio, Sponio, ac Fabretto incognitus, qui nullum exhibent Libertum A CIBARIIS; cuius officium fuerit, siue familiae, siue animalibus alimenta ministrare.*

V. SVP. *Haec singularia quid significant, iuxta cum ignarissimis scio. Fortassis Vale superis. XAIPE IN (l. ἐν) TOIC ANΩ, ut in superiori Graeco marm. p. 121. n. 2. in quo haec funebris acclamatio legitur.*

230

VALERIAE. D. L.
EVTYCHINIS
EMPTVM
DE L. PACCIO L. F. ARN. VARO

231

EVANGELVS
IVLI

232

P. SERVILII. PHILEROTIS

233

ANTISTIAE. ADMETE
VIXIT . ANNIS . XXXX
TI. ANTISTIVS . FLORVS
MATRI . CARISSIMAE
FECIT

230. VALERIAE. D. L. *idest Decimi Libertae. Decimi praenomen in Valeriorum familia. Decimus Valerius Brutus. EVTYCHINIS, pro EVTYCHINES, εὐτυχίης, quasi Eutychi filiae. DE L. PACCIO L. F. ARN. (Arniensi Tribu) VARO.*

231. EVANGELVS. εὐάγγελος.

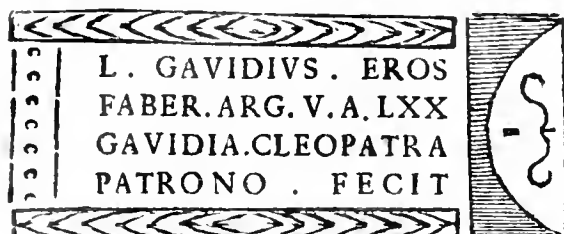
233. ANTISTIAE. Antistiae Romanae Familiae nomen, ab *antea sistendo*. ADMETE, dativus sine diphthongo, ut similiter in pluribus lapidibus, ut declinatio Graeca servetur;

ἀδμί-

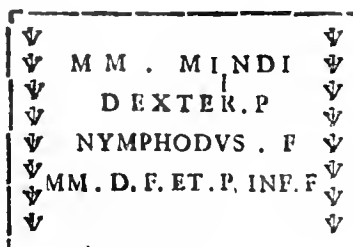

Ἰνδομίτην, *indomitae*, seu potius *minime adbus domitae*, qualis est virgo innupta, ἀγαμος.

234

235

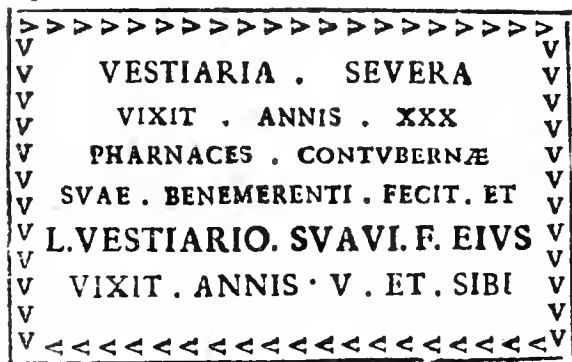
236

C. LICINIUS. IASO
CAECINIA ET. LICINIA
L. MANIA

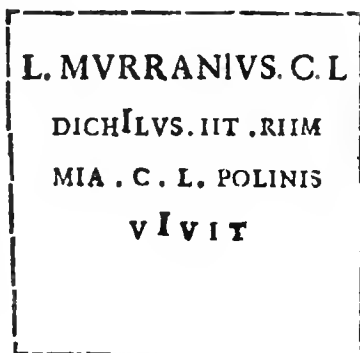
237

MARCIA
PRISCA
V. A. VII

238

239

234. FABER. ARG. idest ARGENTARIUS. *Artifex peritus caelandi, elaborandive opera ex argento. In Actibus Apostolicis laudatur quidam Demetrius argentarius, qui ex argento conficiebat aedículas Dianae Ephesiae, quas vel collo, vel pileis, vel vestibus, vel Fanis, voti causa, suspensas fuisse putat Clar. Vir Iacobus Philippus Thomasinus de Donariis Cap. III. Argentarius proximi sunt, & veluti praeministri, materiem iis praeparantes praebentefque, ἀργυροψήται, χωρευταί, argenti fusores, purgatores, & ex-*

coctores ; de quibus Reinesius *Class. III. num. LXXXVIII. Ab Sinacreonte artifex argentarius , cui vasis caelaturam monstrat , vocatur καλλιτέχνα , sapiens artifex .*

CLEOPATRA. κλεοπάτρα . *Patris , vel patriae gloria .*

Edidit hanc Sponius in Misc. pag. 218. & Fabrettus pag. 281. num. 180. Ornata est haec Inscriptio τῆς ἀντιλάμειδος .

239. DICHILVS . δίχυλος . *duplici labro .* IT, idest ET. RIMMIA, i. REMMIA duo II , pro E . *Celebris est Lex Remmia De Calumniatoribus ; super qua Lege doctum eruditumque volumen conscripsit Vir praestantissimus Breckmanus Henricus Iurisconsultissimus Batavus , cuius Pandectarum uberima , atque cum Florentino Codice accurate collata , & omnibus numeris absoluta , iam iam literatorum manibus versanda expectatur editio .* POLINIS. forte POLINICIS. πολυνικίς . dos .

240

P. FVLCINIUS
SIBI
FVLCINIAE . P. F. PROBAE
CAESIAE . C . F. PIE

241

DIS M) *ambus*
FELICIAE . *contu*
BERNALI
CHRYSAN) *tibus*
ET SIBI

242

A SVMMO . COLVMBARIA DVA
IVNCTA . L. VIBIVS . ALCIMV QVEM
SEQUENTVR . POST . ME . L . COR
DIVM . EVPORVM . ET CODIA
TRYPHAENA R

243

P. OPPIVS . O . L
EPAPHRA
OPPIA . P . L
HELENA

240. P. FVLCINIUS . *Ex Autographo Strozio aliquantulum sup-
ple-*

pletur quod perit. P. FVLCINIUS. . . . SIBI ET FVLCINIAE. P. F. PROBÆ V. A. I. M. VI. D. XXIV. CAESIAE. C. F. PIERIDI CONIVGI. *Proba Falconia Centonem Virgilianum concinna- vit.*

242. A SVMMO . COLVMBARIA. i. *loculi sepulcrales, si- miles cistulis, & nidulis columbarum.* De his vide Fabret- tum Inscr. Antiq. Cap. I. qui eorum iconas exhibet. TRY- PHAENA. *Τρυφαίνα. ἀπὸ τῆς τρυφῆς. Delicata.*

Sponius in Miscell. pag. 289. in primo versu habet DISIVN- CTA. pro DVA IVNCTA. & VIBIVS, pro L. VIBIVS. Orna- ta haec Inscriptio literis rubricatis.

244

Θ	Ε	Ο	Ι	Κ	Κ	Α	Τ	Α	Χ	Θ			
Ο	Ν	Ι	Ο	Ι	Κ	Π	Ε	Τ	Ι	Κ	Ι	Α	:::
Σ	Τ	Ε	Φ	Α	Ν	Η	Φ	Ο					
Ρ	Ι	Α	Ι	Θ	Υ	Γ	Α	Τ	Ρ	Ι			
Π	Ε	Τ	Ι	Κ	Ι	Ο	Σ	Τ	Ε				
Φ	Α	Ν	Ο	Σ	Λ	Κ							

245

D	O	R	I	D	I	.	A	S	I	N	I	.	G	A	L	L	I
A	E	D	I	T	V	A	E	.	A	.	D	I	A	N	A		
A	N	T	I	O	C	H	V	S	.	C	O	N	S	E	R		
B	.	M	.	F													

246

DIS . MANIBVS
ACILIAE . GRAPHICE
C. ACILIVS. ATHENOBIVS
LIB . BENE . MERENTI
DE . SE . CONSACRAVIT

247

P RVNCVLANIVS PHAEDER
VALERIA . L. ET . O . L . ISIDORA
VIXIT . CVM . EO . ANNO . XXV.
NIHIL . DOLVI . NISI QVOD ME RELIQVID

244. Idest: *Diis Subterraneis Petisiae Stephanephoriae Filiae* (ΠΕΤΙCΙΑ::Ι. ΠΕΤΙCΙΑΙ) f. *Stephanephorae τῆς στηφανφόρω) Pe- tificus Stephanus . LK Annis Viginti.* Nota annorum L, ut in Numis . L. est Epsilon inchoatum, idest ἔτα.

245. AEDITVAE . A . DIANA . τῆς νεωκόρω . *Custodi Fani Dianae . Ab AEdibus Dianae tuendis, curandis. Antiqui di-*

dixerunt *AEditimi*, recentiores *AEditui*. Vide Gellium lib. XXI. cap. 10. & lib. XII. cap. 2. & Cl. V. Falconerium in *Athleticas Inscriptiones* pag. 51.

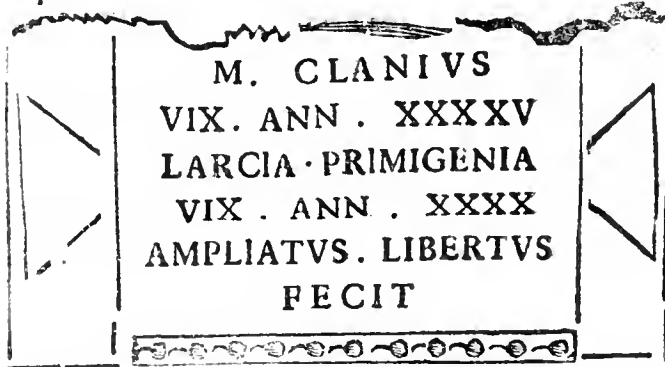
Edidit Fabrettus pag. 40. num. 211. & pag. 722. num. 435.

246. ATHENOBIUS. Ἀθηνόβιος. *Qui vitam haberet a Minerva. Vivens propter Minervam. Sic Zenobius, Ζηνοβίος, Vita Iovis, vel qui Iovi vivit, vitam habet, agnoscit ab Iove.*

CONSACRAVIT, pro CONSECRAVIT, ut *infacetus* pro *inficetus*. Catull. Carm. xxii. v. 14.

247. PHAEDER. Φαίδρος. *Laetus. Vide superius notata. pag. 281. ad Inscriptionem num. 14. ISIDORA. Ἰσιδώρα. Donum Isidis. Ab Iside data. RELIQUID. idest RELIQUIT. propter affinitatem literarum, ut ita dicam, dentalium, D & F. De his doloris clausulis vide Fabrettum Inscr. antiq. pag. 672. qui hunc titulum aliquantulum inemendatum protulit pag. 275. n. 160.*

248

249

D n M
FLORENTINO
FIL. B. M. SE
PLASIVS
PATER.

250

STATILIAE
METHE. V. A. XX
PRIMIGENIVS
AGRIPPINAE
CONIVGI. FEC

251

D. M. S.
L. CORNELIO
ABASCANTO. VIX
ANN. XXIII. MATER
FILIO. PISSIMO
FECIT. ET. SIBI. ET SVIS

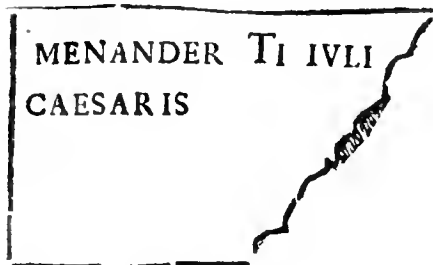
252

D. M
LIBIVS
ABASCANTVS
APVLEIE. SPENI
CONIVCI SVAE
BENEMERENTI

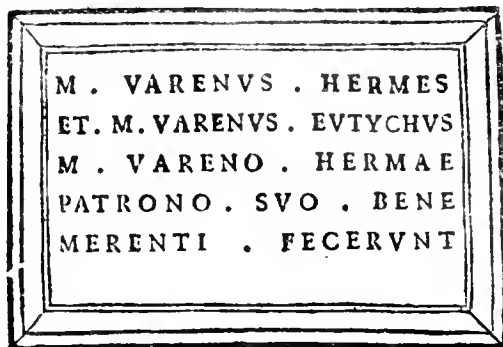
252. APVLEIE. SPENI. id. APVLEIAE. SPEI. Vernaculi nostri Poetae ab Accusativo Lat. *spem*, faciunt *speme*, & *spene*;

spene ; ut M facile transit in N. Sic ab Acc. Lat. rem, Gallie fecerunt rien. Ce n' est pas rien. quod Hispanus efferret : ne es cosa.

253.

254

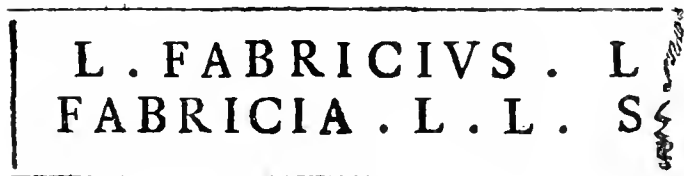
255

IVLIAE . METHE
IANVARIVS
CAESARIS . AVG
AB . EPISTVLIS
CONTVERNALI
CARISSIMAE

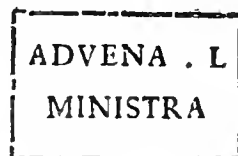
256

D M
M. FERIDIO. SOTERICO
M. FERIDIUS. FIRMVS
PATRI. ET. POMPONIA
TYCHE : CONIVGI
B. M. FECERVNT

257

258

254. M. VARENVS. *Litterae huius tituli rubro colore antiqua manu illitae.*

255. AB . EPISTVLIS. *Sponius praeter lapidis fidem edidit AB EPISTOLIS in Miscell. Sect. VI. pag. 105. De vitiosa Sponii descriptione dubitavit Vir Clarissimus Iustus Fontanus lib. I. Cap. VIII.*

416 INSCRIPTIONES

VIII. de Antiquitatibus Hortae. Vide quae supra adnotavimus pag. 83. num. 2.

259

§ DIIS . M . S §
 § L . NONIO §
 § SP . F §
 § CVLTIANO §
 § QVI . VIXIT §
 § ANN . XXII §
 § ET . MENS . II §
 § FECIT §
 § M A N I L I A §
 § FAVENTINA §
 § CONTVBER §
 § SVO §
 § CARISSIMO §
 § ET . B . M §

260

D M
 C . VALERIO
 LEONAE . ET
 LYCO . FORTIS
 SIMIS . VIRIS
 C . VALERIUS
 MYRISMVS
 //////////////////////////////////////
 CONPAEDAGO
 GITA BENE
 MERENTIB
 FEC //////////////////////////////////////

261

L . SAFINIVS . L . L .
 ANTIGONVS
 VIXIT . ANNIS . XCVI
 ANNIVS LIBERTVS . FECIT

262

ATTIAE . P . L . FAVSTAE
 C . VIBBIVS . C . L . DIO
 VXORI . SVAE . ET . SIBI . ET . SVIS

263

D . M .
 IVLIAE . ISIDORAE
 V . A . XIII . M . III
 IVLIA . DEVTERA
 ET . IVLIVS . STEPTVS
 FILIAE

264

D M
 FLAVIAE RESTITVTAE
 T . FLAVI . AVG . LIB . BLA
 STI . LIBERTI . FECIT
 TI . CLAVDIVS . CNESIMVS
 CON . B . M . F

259. L . NONIO. *Vulgarvit Fabrettus Cap. IV. pag. 315. n. 395.*

260.

260. C. VALERIO LEONAE. τῷ Λεονᾶ. ET LYCO. Λύκω.
Lupo. Vide Plaut. in Curculione. FORTISSIMIS. VIRIS; fortassis
Palaestrae Magistris, vel Athletis praecipuis; nam fortitudinis lau-
de ornantur. Certe fortissimorum animalium nomina gerebant.

C. VALERIUS MYRISMVS. Μυρισμός. Unguenti unctio:
Blandum nomen, atque delicatum. In Epitaphio Adonidos
Poeta unguentis omnibus maledicit. quia Adonis, unguen-
tum Veneris, perit.

Ομύστω μύρα πάντα. Ἰὸ σὸν μύρον ὤλετ' Ἀδωνίς.

Unguenta ab pereant. unguen perit tibi Adonis.

CONPAEDAGOGITA. συμπαιδαγωγίτης. συμπαιδαγωγός. Spon-
nius in Misc. Sec. VI. p. 228. n. 4. mendose vulgavit CONPEDAGO-
GITA. alii lapsus conferentibus Antiquarius patebunt. Fabrettus
quoque vitiose descripsit COMPAEDAGOGITAE, Inscr. Antiq. Cap.
V. p. 361. n. 98. In octavo, & duodecimo ver. literae antiquitus deletae.
Huiusmodi liturae non raro, ut in pluribus huius Musei lapidibus
videre est, occurrunt, a quadrataris factae, vel ob vitium scriptu-
rae, vel marmoris, vel erasis nominibus eorum, quibus seu domini,
seu parentes, seu amici communis sepulturae ius negatum volebant.

261. VIXIT. ANNIS. XCVI. In eximio lapide apud Fabret-
tum pag. 8. num. 34. P. Ateius Salvius vixisse dicitur annis CII.
Raro tantam aetatem in aliis lapidibus offendimus, in quibus exiguus
annorum vitae numerus saepissime occurrit.

262. C. VIBIVS . C . L . DIO . idest C. VIBIVS . C . L .
DIO. Δίων.

263. ET . IVLIVS . STEPTVS. ἑπτῶτος. coronandus.

265

D > M
IVVENTIAE > EPICT
ESINI > MATRI
DVLCISSIMAE
C.CALPVRNIVS > LVCIVS
FILIVS

266

D . M
M . FABIO . FAVSTO
VIXIT . A . X . M . I . D . XV .
H . VII . M . HERENNIVS
FAVSTVS . ET FABIA . FELI
CLA.PARENTES.F.K.M.FECERN

267

M . NOMINE . CONCORDIAE *iiiiiiii*
 FICIAT. ✕. D . VNDE . IN LOCVM EIVS
 RINT . EADEM . CONDICIONE . SEQVANTVR
 MAT . STIPVLATVS EST . T . FLAVIVS . AVG
 VS . ET . POPVLVS POENA AVTEM . INFRA S
 SSVM FVERIT COLLEGIVM POENA TENEATVR VEL
 APR QVOD SI CVSTOS DISTRAC TVS NON ESSET
 CRILEGO . TENERETVR . AVT . H S . XXX . M . N . S
advers VS . LEGEM . S . S . FECERIT . INFERRE . DEBE
 ACTVM . SEX . ERVCIO . C

268

Ε Ρ Μ Η
 Α Δ Υ Π Ε
 Χ Α Ι Ρ Ε

269

C . GALLIO . LYCOMED
 ET . GALLIAE . SOTER
 OLLAS . II .

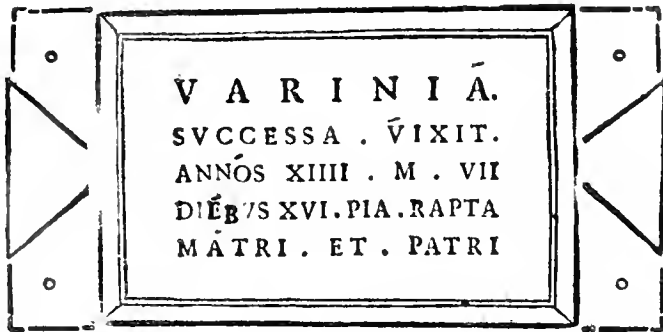
267. LEGEM. S. S. idest LEGEM. SVPRASCRIP TAM.
 ACTVM. SEX. ERVCIO. C. i. Claro. *Sextus Erucius Clarus*
cum Cnaeo Claudio Severo Consul fuit anno U. C. 898. Ch. 146.
Fragmentum hoc incerti cuiusdam Collegii apud Sponium in Miscell.
pag. 70. his non levibus maculis laborat. In secundo versu edidit :
 * D . VNDEN . IN LOCVM . pro -X- 13 . VNDE . IN LOCVM .
 In 5. versu AVTEM IN EA , pro AVTEM INFRA S . idest scri-
 pta . *Alia menda libens animo praetereo .*

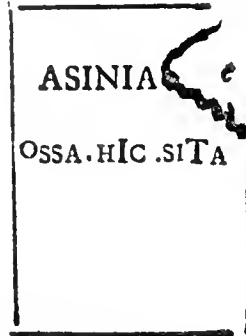
268. Idest: *Herme Alype* (indolens) gaude, vel vale, aut haue.

269. LYCOMEDI. *Lycomedes*: λυκομήδης. *Lupipotens*.

270

271

272

D ♂ M
 TOLOMEA . ANPHI
 ONE . FECIT . APVLEIO
 CARPO . FILIO . SVO
 PIENTISSIMO . ET . SIBI
 QVANDOQVE . ET .
 LIBERTIS . LIBERTA
 BVS . POSTERISQVE
 .EORVM.

273

M . CLAVDIVS PHILOSTER
 GVS . FECIT . SIBI . ET SVCE
 SSE . BASILICAE VXORI
 ET . CLAVDIIS . PHILOSTER
 GO . BASILEO ZOSI
 MO . FILIIS . LIB . LIB Q
 P O S . E O R .
 IN . F . P . XXXI . IN . A . P . XXV

270. RAPTA MATRI . ET . PATRI. *i.* immatura morte defuncta. *Rapti in Graecis lapidibus dicuntur* ἄωροι . πρώωροι . πρὸμοιροι . In *Epitaphio carmine Anthi*: Ἀπλήρωτος Ἀδης ἀρπάζσας νήπιον. *Insatiabilis Orcus rapuit infantem . Fabretum consule , si operae pretium est Cap. III. pag. 188. Et sequentibus . Ausonius ; Ostentatus raptusque simul . Vide etiam Guth. de Iur. Man.*

272. TOLOMEA . ANPHIONE . I . PTOLEMAEA . AMPHIONE .

273. M . CLAVDIVS PHILOSTERGVS . Graece φιλόστοργος . *pious , humanus . εὐργη . amor , dilectio . ἀπὸ τοῦ εὐργην . Verbalia a verbis disyllabis , quae epsilon habent in*

prima, illud epsilon mutant constanter in omicron. Graeca propria, & usitata vox *Philostorgus*. Φιλόστοργος. nam *Philostergus* idem est ac si quis diceret *Philolegus*, pro *Philologus*.

BASILEO. cum E longa, ut in *Epicureo*, *Pythagoreo*. Gr. βασιλείω. In Curtio Mediceo *Dareus*, δάρεος, pro *Darius*.

274

V. QVARTIO. HILARA. MINOR. MIDAES. MIN
 TEXTOR. III. VIR ISTRA. SIMITVR. CVM. MIDA
 QVAESTOR. TRIB SITA. EST. IN. EADEM. OLLA. QVARTIO
 GRATIAM. RETTVLIT. MERENTEI
 HILARAE. QVOD. VIVA. ROGAVIT
 SEPVLTA. EST. A. D. VI. K. APRILES
 TI. CLAVDIO. NER. P. QVINCTIL. VAR. COS
 MIDA. CVBICLARIVS. III. VIR. HIC. SITVS
 EST. HILARA. MINOR. VIVA. ROG
 AVIT. VT. OSSA. SVA. IN. OLLA. MIDAES
 COICERENTVR. CVM. MORT. ESSET

274. SIMITVR. CVM. MIDA. Sponius in Miscell. Sect. IX. pag. 289. vulgavit SIMVL. debet esse SIMITV; vox antiquis usitata pro *Simul*; quasi *Simitus*, ut *Coelitus*, *Divinitus*; sed veterum more elisa S. *simitu*. Lucilii trochaicus lib. XXX. Satyrarum.

Gratia habetur utrisque, illique sibi simitu.

Plautus in *Trinummo*:

Multas res simitu in meo corde verso.

Et alibi passim.

GRATIAM. RETTVLIT. Haec vox perpetuo in Pandectis Florentinis cum duplici TT scribitur.

MERENTEI, idest, *merenti*. ad Graecorum morem, qui longum scribunt in Inscriptionibus per EI, *Fausteina*, *Antoneinus*.

TI.

TI. CLAUDIO. NERONE. P. QVINCTILIO. VARO. Confu-
libus annis ante Chr. 14. ut supra diximus pag. 408. n. 219.

HILARA. MINOR. Maior, & Minor in feminis differentiae
caussa, ut in hominibus Iunior, & Senior. Vide Fabrettum Inscr.
Antiq. Cap. V. pag. 370.

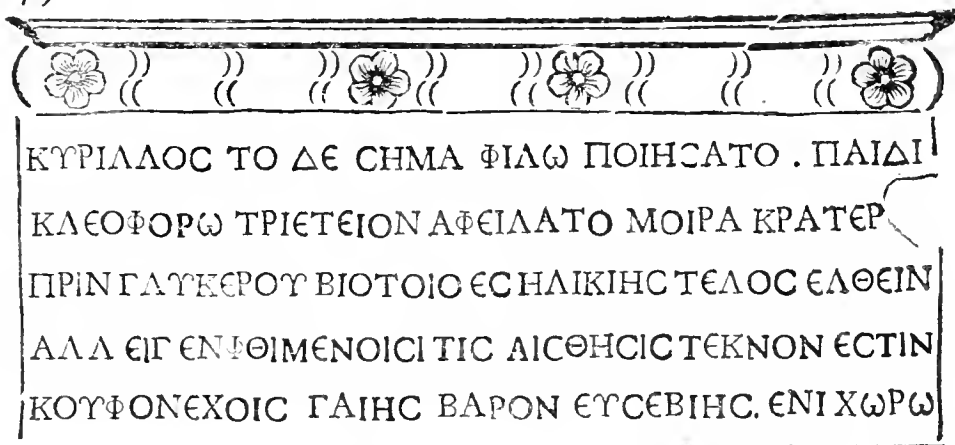
ROGAVIT. VT. OSSA, &c. Hinc etiam apud Ethnicos cinerum,
& ossium translatio; quae in unum adiicere solenne fuit.

In una eademque Urna mixtim iacuisse ossa Achillis, & Patrocli
asserit Homerus in Odyss. lib. XXIV. ver. 73. quo nil amicis iucun-
dus, optatius suaviusque esse potest. De hoc more fusius Fabrettus
ad Tabulam Iliadis pag. 336. Simili pbrafi sepulcralis titulus Mu-
sei Medicei superius relatus pag. 43. n. LXXIII.

IN. OLLA. idest Olla osuaria; cuius formam exhibet idem Fa-
brettus Inscr. Antiq. Cap. II. pag. 98.

COICERENTVR. ut COIVGI, sine N. Fabrettus edidit hanc
Inscr. pag. 201. n. 491. Sponius quoque, loco superscripto, non tamen
ita accurate, & Sec. VII. pag. 246. v. QVARTIO &c. quasi ali-
um titulum, ab suo seiunctum, exhibuit.

275

275. Id. Cyrillus hoc monumentum caro fecit puero
Cleophoro . triennem abstulit Parca potens .
Priusquam dulcis vitae, & in aetatis finem veniret.
Sed si inter extinctos aliquis sensus, o fili, est,
Leve habeas terrae pondus, pietatis in regione.

Carminum sententiam Latinis versibus ita eleganter explicavit V. Cl. Antonius Maria Salvini.

Cyrillus fecit caro hoc puero monumentum
 Cleophoro . quem Mors rapuit robusta triennem ,
 Anteaquam dulcis ferret vitae exitus illum .
 Sed si quis sensus , nate , est hac luce carentum ,
 Sit tibi terra levis ista in regione piorum .

In secundo versu ΚΛΕΟΦΩΡΩ , legendum ΚΛΕΙΟΦΩΡΩ ,
 ob metrum .

In eodem versu , Sponius in Miscell. Sect. X. pag. 376. descripsit,
 ΚΡΑΤΕΡΗ . *Fabrettus Inscr. Ant. Cap. IV. pag. 287. n. 214.*
 ΚΡΑΤΑΙΗ . *Ceterum sex in locis discrepant a marmoris fide , ut*
conferentibus patebit. ΚΡΑΤΕΡ :: , postrema litera extrita. ΚΡΑΤΕ-
ΡΗ , declaratio τῆ κραταίν . reponendum ΚΡΑΤΑΙΗ . Homerus :

Ἐλαβε πορφυρεὸς θάνατος , καὶ μοῖρα κραταίν .

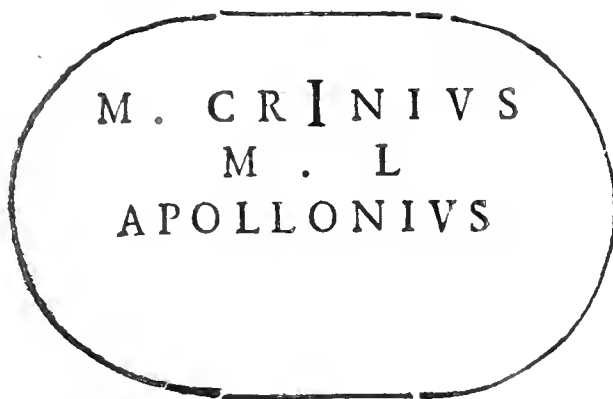
Purpurea captus morte est . Parcaque potenti .

ΓΑΙΗC ΒΑΡΟΝ . leg. ΓΑΙΗC ΒΑΡΟC . Tib. lib. II. El. 4. v. 30.

Et bene , discedens dicet , placideque quiescas ,

Terraque securae sit super ossa levis .

276

278

D . M . M
 LVCILIA ARTEM
 ISIA . SVCCESO . CO
 NIVGI . BENEMEREN
 TI . FECIT . AVGVS
 L . B .

277

D . M . S
 CHARIDI
 VIXIT . ANNIS . II .
 MENSE . Ḳ . DIEB . XVII
 STEPHANVS . FLAVI
 SATVRI . SERVVS
 FILIAE . DVLCISSIMAE
 FECIT

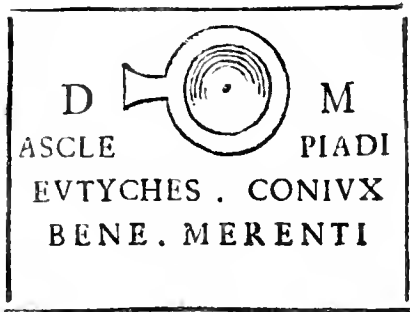
279

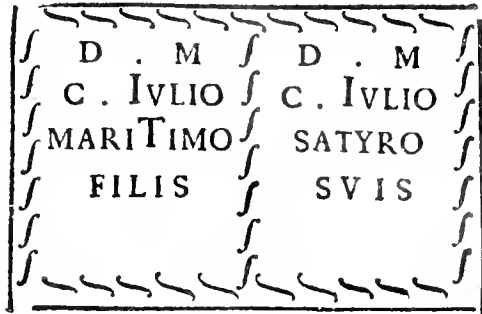
277. CHARIDI. idest CHARITI . scilicet Gratiae .

279. HILARO. ἰλαρός , Hilarus , Hilaris , unde & Hilarius derivatur .

280

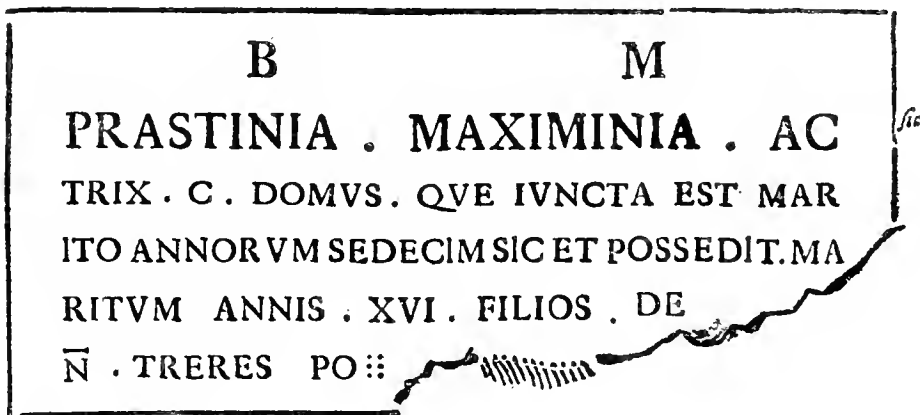

281

Inventa in Horto Ecclesiae Parochialis S. Felicis
(vulgo a Ema) prope Florentiam .

282

280. ASCLEPIADI . *Asclepiadi* . hoc loco non est a recto *Asclepiades* , ἀσκληπιάδης . sed ab *Asclepias* feminino , ut *Olympias Alexandri mater* . ἀσκληπιάς .

282. ACTRIX . C . DOMVS . *Idest* : *Actrix Caesareae Domus* .

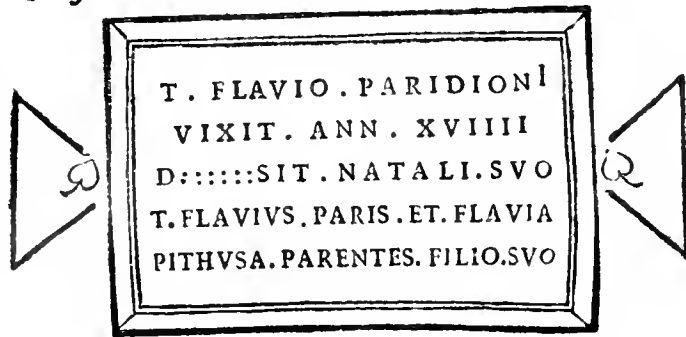
SIC ET POSSEDIT . MARITVM . *Eadem phrasi utitur Propertius Lib. IV. Eleg. VII. ver. 93. cui dormienti , Cynthiae iam demortuae apparet imago , conqueriturque , quod eius funus negligenter curaverit :*
Nunc

424

INSCRIPTIONES

Nunc te possideant aliae , mox sola tenebo.
 Mecum eris , & mistis ossibus ossa teram.
 TRERES. *Sphalma quadratarii. lege TRES.*

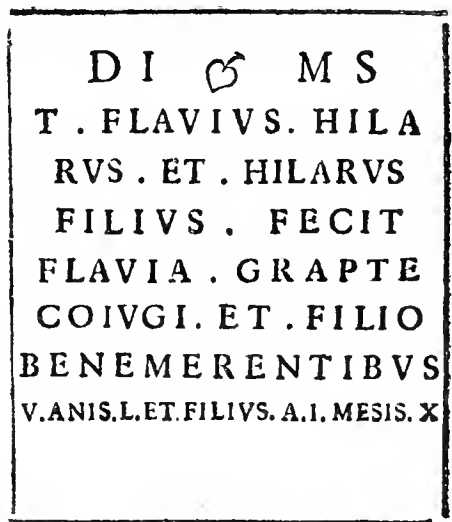
283

284

285

283. PARIDIONI. (parvulo Paridi) T. Flavii Paridis filio. Παριδίων. Sic Caesario Caesaris e Cleopatra susceptus filius Καισάρων. Sic apud Homerum Πηλεΐον Achilles. tamquam parvus Peleus. Virgilius AEn. l. 1v. ver. 327. Didonem loquentem inducit ad hunc modum:

*Saltem si qua mihi de te suscepta fuisset
 Ante fugam soboles . si quis mihi parvulus aula*

Lii

εἴθε, ο tu, qui praeteris. Psalm. 128. ver. 7. & non dixerunt quæ praeteribant : Benedictio Domini super vos. οἱ παροδῖται. S. Paulus ad Areopagitas, Aram indicans Atheniensium ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ, Ignoto Deo, Praeteriens dixit ; quia sepulcra extra urbem erant .

288

A	N	N	I	A									
R	O	M	A	N	A								
A	N	N	I	A	.	T	V	C	H	E			
M	A	T	R	I									
C	A	R	I	S	S	I	M	A	E	.	F	E	C

289

T	R	O	P	H	I	M	O			
C	L	A	V	D	I	A	E			
C	R	E	S	C	E	N	T	I	S	
V	I	X	.	A	N	N	.	X	X	V

290

M	.	P	V	B	L	I	L	I
A	N	T	H	I				

291

D . M . S
LVCILIAE . PATERNAE
VIXIT . ANNIS . II .
MENSES . VI . DIES . V
C . LVCILIVS . ENCOLPVS
FILIAE . DVLCISSIMAE
FECIT . ET . SIBI

292

D . M . S
SEX . SATTIO . OLYMPO
VIXIT . ANNIS . DVOBVS
sc MESSES . X . DIEB . XXII
SEX . SATTIVS . OLYMPICVS
FILIO . DVLCISSIMO . FECIT
ET . SIBI . ET . SVIS

293

A . CAECINA
Z O S I M V S
S I B I . ET
LICINIAE . HEVRESI
C O N I V G I

294

N	Y	S	A				
C	L	A	V	D	I	A	
V	.	A	.	X	X	I	X

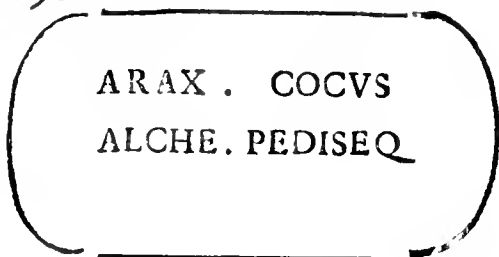
295

CASSIA . Q . L
PRIMA . V . A . XXIX
Q . CASSIVS . Q . L
THEOPHILVS

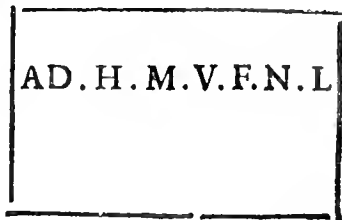
291. ENCOLPVS . ἐγκολπῶς. *In sinu positus .*

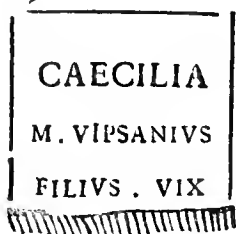
296

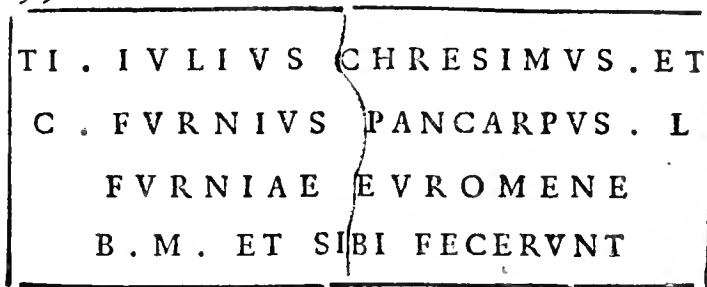
297

298

299

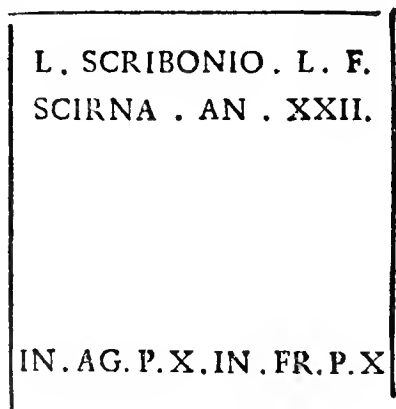

*Cippulus lapideus, erutus prope
Flor. iuxta Portam Romanam,
in loco, qui dicitur vulgo
(Malavolta.)*

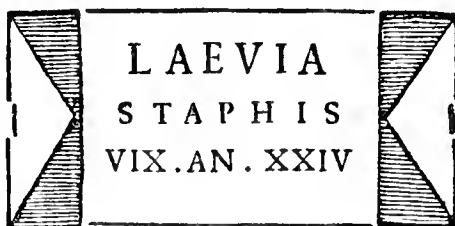
301

C. PLOTIVS . SECVNDVS
PLOTIA . C . L . CALLISTE
M A T E R

300

302

296. ARAX . *Arax*, nescio quid sit, nisi esset *Arpax*, *Harpax*. ἀρπαξ. id. *Kapax* . *Kaptor* . quod *Coquo* convenit .
ALCHE . pro *ALCAE* . ἄλκη .

PEDISEQ. forte PEDISEQVAE. vel PEDISEQVA:

298. *Singularia huius lapidis haec significant: Ad Hoc Monumentum Vltimum Fieri, vel Facere Non Licet.*

Quae sequuntur Inscriptiones, olim extabant, sed modo desiderantur.

303

D . M

OCCVPENIVS

FELIX . V . A . VII

OCCVPENIVS

CIMENVS

FELICLA . FILIO

FECIT . B . M

304

PAPIA

C . L .

BARIS

305

LAMPYRIS

LOLLI . BASSI

306

CORNIFICIA

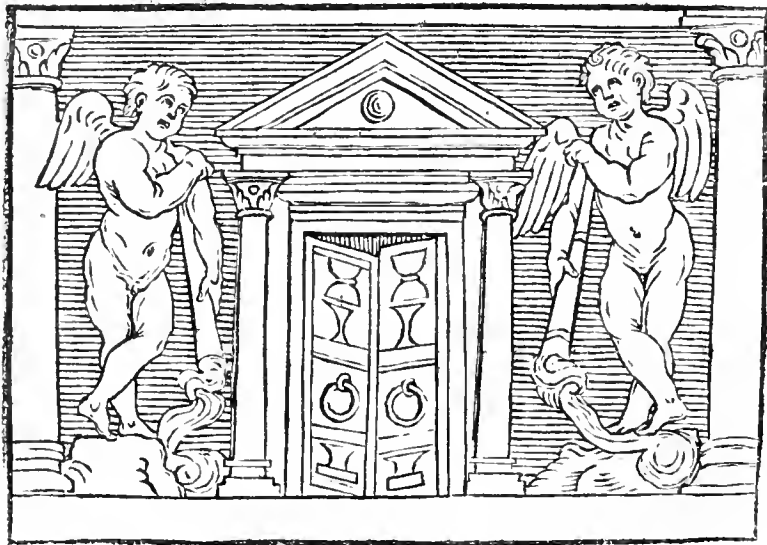
AMOEBE

C . CANINIO

IANVARIO

BENE MERENTI

306. AMOEBE. Αμοιβη. idest *Permutatio, Compensatio. Versus amoebei, mutui, reciproci, in Idylliis. Epistolae amoebaeae.*

INSCRIPTIONES

ANTIQUAE

FLORENTIAE.

VARIIS IN LOCIS AGRI FLOR.

* IN VILLA NOBB. E GALLIS.

1

V TI. LATINIVS TI. L. DORI
 Θ AGRASIA TI. L. RVFA
 HOC. MANSVM. VENI. IIII. K SEPT
 P. SVLPICIO. C. VALGIO. RVFO
 CONSVLIBVS

2

♠ D
 M. AVRELIVS. ♂
 HOC MONIME
 SIBI ET AVRELIAE. H
 MERENTISSIMAE
 BERTABVSQVE F
 HOC MONIMEN
 VENDERE VEL LO
 INFERET. AERA

libertis
care
rio

3

DIS MANIBVS
 MATER. FILIO
 SIRICO
 BENEMERENTI
 FECIT. V IXI
 ANNIS. TRIBVS
 MENSES. N̄. VII.
 DIEBVS. N̄. VI.

* Villa Nobb. e Gallis, ubi hi antiqui lapides servantur, vulgo (a Scandicci) dicitur, quasi a scamniciis, i. scamnis, sensim fallente clivo, III. fere ab Urbe lapide

1. DORIO. δωρίων. diminutivum DORI.

HOC. MANSVM. VENI. f. pro VENIT, idest VENIIT (venditum fuit) MANSVM, idest curia; vox barbara *Mansum regale*. Vide Du-Fresnium in Glossario.

3. N̄. VII. N̄. idest Numero VII.

4

C. VALERIVS. HILARIO
SEMPRONIA. MODESTA
FECIT

C. VALERIO. MODESTO
FILIO . SVO. QVI
VIXIT . ANNIS . XXVIII
ET . SIBI . ET . SVIS

5 D ♡ M
PATER . ET
MATER . FILIO
DVLCISSIMO
QVI . VIXIT
ANNIS. II. M. X.
D . II . B. M. F.

6

D	7	M	7
SEXTO . IVLIO . APRILI . VIXIT . A . VII . M . III			
D . XXI . FECERVNT . PARENTES . SEXTVS			
IVLIVS . COMMVNIS . ET . IVLIA . SYMPHERVSA			

4. HILARIO. ἱλαρίων. diminutivum ab *Hilaro*.

5. PATER. ET MATER. *Titulus sepulcralis, ut ita dicam, anonymus, in postumae famae contentum. Vide Fabrettum Cap. I. Inscr. Antiq. pag. 22.*

6. IVLIA . SYMPHERVSA. Συμφόρῃσα. *Conferens, quae confert. Martyr Symphorosa, quasi esset Συμφέρωσα, vel Συμφωρῶσα. Deprehendens.*

7
DIS MAN
C. SAVIVS . GLYCO
FECIT. MATRI. SVAE
DVLCISSIMAE BENE
MERENTI. VIX. AN. XXX

8
CLAVDIA
TI. CLAVDI ARISTOCLI
FILIA . SABINA
SIBI . ET . SVIS

9

D	M
M . BADIVS . TREPTVS . M BA DIO . VICTORINO ALVM NO . BENEMERENTI . FECI T . QUI VIXIT . ANNIS . VI . MEN SIBVS . VI . NATVS . III . KA DE FVNTVS EST . III KALE	

sic

10

✎ D ✎ M ✎
PAPAMVTHI TRAIANA DO MINA SIIRVO MIIRINTI F I I C I T

11
C. MODIVS . C . L . HILARVS
ATILIA . O . L . FELIX

12
VICTORIA . O . L
IRENA

13

IVLIA . C . L O HILARA

14

EGNATIA . O . ET . M HETAERA
----

7. GLYCO. Γλυκων. *Dulciculus. Huius nominis athleta quidam celebris apud Horatium Epist. I. lib. I. ver. 29.*

9. NATVS . III . KALendas . DEFVNTVS (legendum DEFUNCTVS) EST . III KALendas . *Omittitur mensum nomen , in quibus M. Badius Victorinus tum natus , tum mortuus fuerit ; quia id tantum significare volebant , vixisse sex annis , sexque integris mensibus , pari numero .*

10. PAPAMVTHI. Παπαμωθία. *Consolatio .*

SIIRVO, *idest Servo . Consule allatas superius Inscriptiones , & quae*

quae notavimus pag. 162. n. 100.

12. IRENA. *ideft* Irene. ἱρηνη. Pax.

14. HETAERA. ἑταῖρα. meretrix honesto nomine dicta.
Amica.

15
CN. PLAETORIVS
CN. F. FAB. RVFI

16
PACONIA. D. L. } DIDIAE
ELEVTHERIS } VRBANA

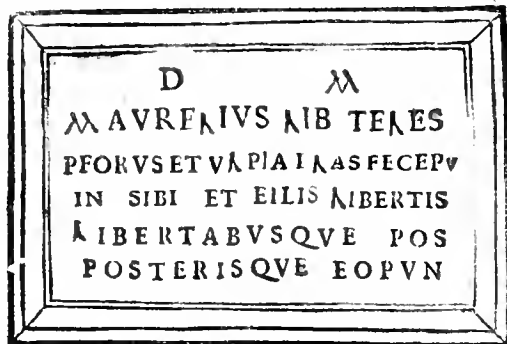
17

TI . IVLIVS .	XYSTVS	ET
IVLIA .	EVCAEREA	FECERVNT
TI . IVLIO . CRESCENTI . FILIO . SVO . CARISSIMO		
QVI . VIXIT . ANNIS . XXXIII . ET . SIBI . ET . SVIS . POSTERISQVE . EORVM		

18

19

20

DIS . MANIBVS
C . IVLIO HYGINO
VIXIT . ANN . XV . ET
GRANIAE . RVFILLAE
SORORIEIVS . VIX . A . II . D . XV
GRANIA . HELPIS FILIIS
PIISSIMIS FECIT

21

D M
POMPONIO
HERMETI
CASSIA . HELPIS
CONIVGI . B . M
FECIT . ET
EPIDEXIVS
FILIVS

15. FAB. *idest* Fabia Tribu. RVFI. f. RVFIO. *cognomen.*

17. TI. IVLIVS. XYSTVS. Xyftus, *quasi rufus, politus; male scribitur Sixtus.*

EVCAEREA. *quasi ευκαιρα. Opportunitas.*

19. M AVREIVS MIB TELESFORVS. Ambiguus *sculptor Telesphorus an Telesforus scriberet, posuit TELESFORVS. EAS, forte HEAAS. Graecia.*

In hac Inscriptione literae K & P Graecae, pro Latinis L & R sculptae sunt. Nonnullos Latinos lapides Graecis literis expressos exhibet Fabrettus Inscr. Ant. Cap. VI. pag. 465. n. XIX. & 100.

22

EVXINO. L. VOLVSI. SATVRNINI. P.
NEGOTIATORI
ACANTHVS. L. VOLVSI. HELENI. L
H. C. FECIT

23

Q. ERVCIVS. Q. L. PHILOG
CORNELIA. L. L. NEICE

24

Q. CORNIFICIVS
Q. L. ACASTVS

25

IVLIA. EGLOGE. CAESARIS
L. APIONIS. ANOS. VIXI
XXII

26

HOSTILIA. D. ET
CORNELIAES
LIB. ANTIGONA

27

C. PACONIVS. C. ET. C. L. PACONIA. P. L
NICO VIATOR TRVIPHERA

22. EVXINO. *Hospitali.* Sic dictus Pontus, *omnis causa, qui prius vocabatur, ἀξενος, inhospitalis.* H. C. f. HOC COLVMBARIVM.

23. NEICE. I longum, ut veteribus Graecis mos est, re-
praesentatum per EI.

25. Iulia Egloge Caesaris liberti Apionis [uxor] ἐκλογὴ. *Ele-
ctio. Electa. VIXI. Vixi, & quem dederat cursum fortuna, peregi. Virg.*

27. NICO. ΝΙΚΩΝ. Victor. VIATOR. Tribunis Plebis,
quibus habere Lictores non licebat, Viatores apparebant, ut testantur
Cicero de Senectute, & Plinius lib. XVIII. cap. 3. Cur ita fuerint
appellati docet Columella in Praefatione, qui ait: illis enim tempo-
ribus, ut ante iam diximus, proceres civitatis in agris mora-
bantur; & quum consilium publicum desiderabatur, a vil-
lis accersebantur in Senatum, ex quo qui eos evocabant, Via-
tores nominati sunt. De his eruditissime, & luculenter Vir Doctis-
simus Benedictus Averanius Diss. XXII. n. 12. & 13. in Liv. Licto-
rum, & Viatorum Decuriae meminit allata superius Inscriptio pag.
308. n. 50. quam etiam egregie illustrat alia vetus Inscriptio, quam
exhibet Doctissimus Io: Baptista Donius Patricius Florentinus in ele-
gantissimo Opere de restituenda salubritate Agri Romani pag. 45. in
qua pulcherrima atque ornatissima Ostiae Aedificia memorantur, Fo-
rum, Aedes Vulcani, Veneris, Fortunae, Cereris, Spei, Macellum
cum ponderibus [videlicet stateris grandioribus ad magna onera pon-
deranda] Tribunal marmoreum in Foro, Statua inaurata, & alia
Statua abenea posita ab Ostiensibus P. Lucilio Gamalae, quod insigne
monumentum quum postea viderim, minime haec silentio praetereundum
fuit. Viatorem Quaestorium exhibet antiqua Inscriptio a Cl. V.
Iohanne Vignolio allata inter Selectas pag. 302.

TRVPHERA. Ἰρῦφερὰ. Delicata.

28 D M
PAPHIE . FIL . PIISIM
SANCTISSIM . Q . V . A
XVII . M . V . D . VI . VELOX
FEC . SIBI . ET . DOMESTI
CAE . CONIVGI . ET . PAPHIE
MATRI . POSTERISQVE
E O R V M

29 D M
SILIA . ILAIRA
SILIO . CELERI
FILIO . KARISSIMO
FECIT . ET . SIBI . ET . SVIS
LIBERTIS . LIBERTABVSQVE
POSTERISQVE . EORVM

28. PAPHIE. $\omega\alpha\phi\acute{\iota}\eta$. *Venus*. aPapho Cypri Urbe. Horatius Carm. lib. I. Ode 30. O *Venus Regina Cnidi, Paphique*.

30
 D . M
 METTII ATISSI ET
 CARISIAE ATHEN
 AIDI VOLVMNIA
 ROMVLA PARE
 NTIBVS KARISSI
 MIS FECIT

31
 D . M
 D. MARCIO
 THREPTO FEC
 VETIA COMSE
 CONIVCI BENE
 M E R E N T I
 LIB . P O S T S

32

D . M
FESTO. AVG. L
M . IVNIVS
HERMES
FILIO. CARISSIM.
ET . SIBI
POSTERISQ. SVIS

33

D . M
LAMYRO. AVG. N̄
VERNAE. QVI. VIX
ANNIS. XVIII. DIEBUS
LVIII, FAVSTVS. AVG
LIB . PATER . FECIT
F I L I O
DVLCISSIMO

34
 VIBIA . M . L . PANDROSIS
 FILIA . EVANGELI . ACIDINI
 TI. CLAVDIVS. TI. L. ACIDINVS

35
 MANILIA. Q. L
 SECVNDA
 V. A. XXX

31. COMSE. $\kappa\omicron\mu\psi\eta$. *compta, elegans*.

33. LAMYRO. $\lambda\alpha\mu\upsilon\rho\acute{o}s$. *facundus*. AVG. N̄. *sc. Augusti nostri*.

34. PANDROSIS. $\omega\alpha\nu\delta\rho\omicron\sigma\acute{\iota}s$ *Roscida*. $\delta\rho\omicron\sigma\acute{o}\epsilon\omega\alpha$. Theocritus in Epig. $\kappa\acute{\iota}$ $\delta\rho\omicron\sigma\acute{o}\epsilon\nu\tau\alpha$ $\rho\acute{o}\delta\alpha$. *Et roscidas rosas*. ACIDINI. id. ACINDYNI. $\acute{\alpha}\kappa\iota\nu\delta\acute{\upsilon}\nu\eta$. *Securi. Tuti. Periculorum expertis*.

³⁶
M.VIBIVS.M.L.EVANGELVS
HIC.SITVS.EST
VIBI.M.M.L.STVCA.EVANGELI

³⁷
A.DECI
COL.NIG

³⁸
CARVILIA
PRIMIGENIA
VIX.AN.XXX

³⁹
SEX.FVLCINIVS
FORTVNATVS
VIXIT.ANNOS.XX

⁴⁰
C.CERIVS.C.ET.C.L
ANDRONICVS

⁴¹
IVLIA.C.L
PHILVMINA

⁴²
C.IVLIVS.C.L.IVLIA.C.L
AMPHIO PRIMA
DYNAMIS VIX.A.XIII

⁴³
PRIMIGENIA
COSSVTI ET
MINVCIAE
LIBERTA

⁴⁴
Q.FICTORIVS.Q.L.EVMACHVS
OLLAS.CONT.V.SIBI.ET.CVSINIAE
M.L.HEDEAE.ET.M.CVSINIO
M.L.ASCLEPIADI.PATRI
HEDEAES.C.CVRTIO.POSTVM
BELLONI.FRATRI.SVO

⁴⁵
D.M
VLPPIO
FRVCTO
CONIVGI
QVARTINA
B.M.F

36. EVANGELVS. εὐάγγελος. *Bonus nuntius.*

41. PHILVMINA, pro PHILVMENA. Φιλουμένη. *Dilecta, Amata.*

42. DYNAMIS. δύναμις. *Facultas, virtus, potentia.*

43. PRIMIGENIA. πρωτογένεια. *Apud Romanos Fortuna Primigenia.*

COSSVTI. idest *Cossutii.*

44. EVMACHVS. εὐμαχος. *Bonus pugnator. Bene pugnans.*

OLLAS. CONT. V. *Idest Ollas continuas, vel continentes quinque. quemadmodum integre legitur in pluribus Inscriptionibus, quas profert Fabrettus Inscr. Ant. Cap. I. pag. 11. Continuas, vel continentes, scilicet in ordine, ac serie dispositas.*

HEDEAE. Ἡ δειεία. *Suarvi feminae. Iucundae.*

46 CN. ROCIVS. DONATVS
ROCIA. DORCAS
PATRONO. FECIT

47 M. HORDIONIVS
M . L
HELENVS

48

L. MAELIO. CERDO
NI. L. MAELIVS. FELIX
ET. MAELIA. SYNTVCHE
CONLIBERTO. FECER
ET. L. MAELI. SECVN
DI. PATRONI. SVI H OSA
VNA. COLOKARVNT

B . M . F
ET. EVODVS. LIB. CVM. EIS
FECIT
LICEE MATR
PERPERNIA. PASCHVA
VIX. AN. M. VIII
SATVRNIVS
M. PERPERNA

49

D . M
C. MATTI
APRIONIS
SALVIA. SATVRNINA
CONIVG.
FECIT

50

SEXTIA. C. L.)
CIVITAS) C. IULIVS. C. L.
FAVSTVS)

46. DORCAS. *Lucr. l. iv. Naevosa, & lignea Dorcas.*

48.

438 ANTIQ. FLORENTIAE.

48. H OSA VNA . COLOKARVNT. *idest* : hic ofsa una collocarunt.

FERPERNIA . PASCHVSA . *πάσχωσα* . *Patiens* . forte ob dolores partus.

49. APRIONIS . *Aprio* , diminutivum ab *Aper* .

51

VOLV SIA
PVLCHRA
VRSV LÓ . VERNAE
SV Ó , KARISSIMÓ
POSVIT , VIX , ANNVM
MÉNS , VIII . DIES , XXI ,

53 DIS MANIBVS
HYGINI . VERNAE
PROBISSIMI
VIXIT . ANN . XIIX

55

M . VOLVMNI VOLVMNIA
M . L M . L
DIOGENIS . SALVIA

52

L . CVRVIVS .....
CVRIALIS . V . A . XV
CVRVIA . TRVPHERA
MATER

54

MVNIA . L . ET
O . L . THA ...

56

M . PLOTIVS CORNELIA
M . ET . L . L P . ET . O . L
EVDAEMO ELEVTHIS

57

ANNIA . C . L . POTHVSA
SIT . TIBI . TERRA . LEVES
~~~~~
H . T . D . D .

5E.

51. VERNAE . οἰκογενεῖ . *In hac , & in sequenti Inscriptione observa accentus , qui vari sunt in Latinis Inscriptionibus .*

56. EVDAEMO . pro EVDAEMON . εὐδαίμων . *Fortunatus , Felix . Sic Σόλων . Πλάτων . Solo . Plato .*

ELEVHERIS . ἐλευθερίης . ἐλευθερία . *Liberalis . Terentius : Liberali facie .*

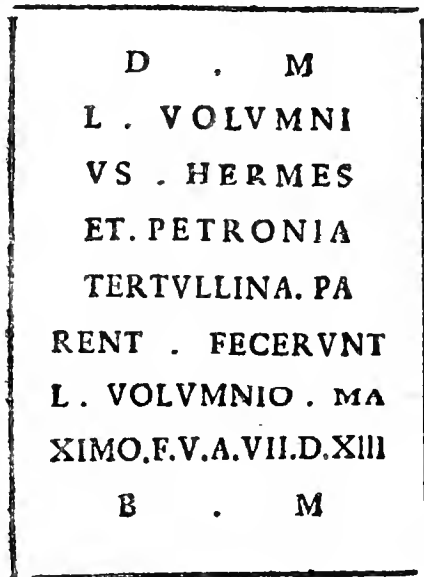
53. POTHVSA . ποθοῦσα . *Cupiens . Amans .*

LEVES . pro LEVIS . *Tertii versus literae antiqua manu deletae .*

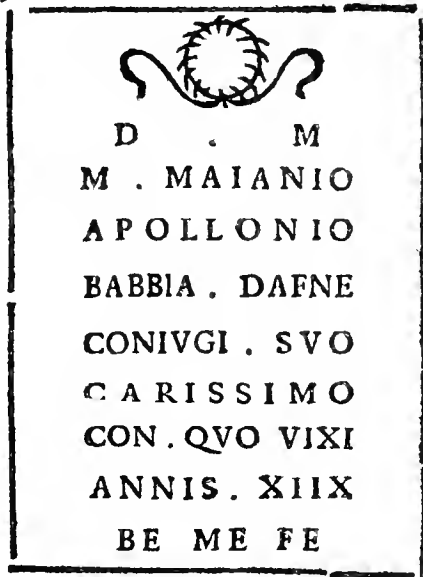
H . T . D . D . *Idest : Hunc Titulum Dono Dedit . Propertius Lib. II. Eleg. I. ver. 81 .*

Et breve in exiguo marmore nomen ero .

58

59

59 DAFNE . pro DAPHNE . Δάφνη . *In eleganti sepulcrali Cippulo Laberiae Daphnes , quem exhibet Fabrettus Inscr. Ant. Cap. III. pag. 186 . sculpta est Nympha Daphne in laurum versa , ut alludat ad eius nomen .*

CON . QVO VIXI . *idest cum quo vixit . Vide superius adnotata pag. 340 . num. 11 .*

BE ME FE . *idest Benemerenti fecit .*

60
 DIIS . MANIBVS
 TI . CLAVDIO . TI . F
 QVIR . SANCTI
 LEMNIANI . CLAVDI
 VS . EVHEEPISTVS
 ET . CLAVDIA . ASTE
 FILIO . DVLCISSIMO
 FECERVNT . VIXIT
 MENSIBVS . IIII . ET
 DIEB . XXVII

In quadrato marmore, quod hoc
 tempore desideratur.

61

STATIAE . MATRI . SAC

Q . COELIVS . Q . L

APOLLONIDES

MAG . VICI

D . LAELIO . BALBO

CoS

C . ANTISTIO . VET

62

D . M . S

VAL . PROCVLA . VAL . F

EMI . SIBI POSTERISQ .

SVIS . PER MARITVM . SVVM

SEX . TRAVLIVM . HISTRVM

IVSSIT IN CVIVS . ET .

POTESTATE ESSE . VOLVIT

63

D . M

FORTVNATO . PATRI . ET

SVCESSAE . MATRI

PIENTISSIMAE

AETATIA . FORTVNATA

PARENTIBVS . BENEMEREN

TIBVS . FECIT

60. EVHEEPISTVS, forte EVHELPISTVS. ἐυέλπιστος. *Boe-
nae spei plenus*. Theocritus: ἀνέλπιστος. *sine spe*.

Ελπίδες ἐν ζώοισιν. ἀνέλπιστοι δὲ θαιόντες.

62. SEX. TRAVLIVM. *Γραυλὸς, Balbus*.

IN CVIVS. ET. POTESTATE ESSE VOLVIT. *Mulier in pote-
state mariti, quando conveniebat in manum. Ceterum mu-
lier, ut ait Aristoteles in Politicis, φύσει δοῦλον. veluti barba-
rus respectu Graeci, ita ea respectu viri. Et in sacris literis,
vir caput mulieris. licet Dominae, κυρία, ut supra diximus
pag. 184. num. 225. maritorum affectu vocitatae fuerint.*

63. MAG. VICI. *idest Magister Vici*.

In Medicea Imperatoria Villa:

In Arcula marmorea pereleganti.

64 D . . . M
M . I V N I . F E L I C I S
I V N I A M A R C E L L I N A
F R A T R I P I I S S I M O
F E C I T

D O M I V N I A E M F
M A R C E L L I N A E
T H E O P H I L V S
O . D . S . M

In alia ibidem.

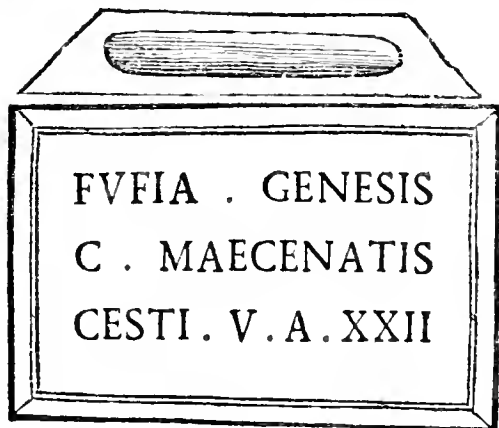
65
O S T I L I A . S Y N T Y C H E
F E L I C I O N I V E R N A E
S V O Q V I V I X I T A N N V M
I E T M E N S E S V I I I . H . S . E

In alia ibidem.

66
P Y R R H E R V B R I A E
H E L V I A E . L I B R A R I A E
P . R V B R I V S . O P T A T V S
C O N T V B E R N A L I S V A E

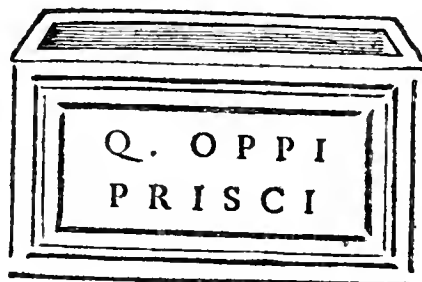
In Villa Magni Etruriae Ducis

67 *vulgo (Pratolino.)*

*In Villa Nobb. Spigliatorum
(alle Sieci.)*

68

64. O . D . S . M. *idest* Optime De Se Meritae.

66. LIBRARIAE. *De Librariis meminit Iuvenalis Sat. II. ver.*

475. *Quo loco vetus Scholiastes Lanipendam interpretatur, quae ancillis nempe distribueret appenderetque lanam, & inde Penfa. V. de supra Inscr. num. 87. pag. 110.*

67. FVFIA. *Exhib. Fabr. p. 57. n. 313.*

Kkk

Apud eosdem in laterculo.

69

EX FIG. Q. ASINI. MARCEL
OPVS. DOL. L. COPONI FORTVNATI

In alio ibidem.

In Urnula ibidem.

70

EX PRAE. PLOT AVG

71

APRILIS. CN. L

DOMITIA

EX. P. FIGLINA VALERIAES NICES AGATHOBVLA

69. EX. FIG. *id.* Ex Figlina. OPVS. DOL. Opus Doliare.

70. EX PRAE. *idest* Ex Praedio, *vel* ex Praediis Plotinae Augustae, Traiani uxoris optimae.

71. AGATHOBVLA. Ἀγαθοβούλη. Boni consilii femina.

In marmorea Arca, absque operculo, in Villa D. Ducis Sabviate vulgo (al Ponte alla Badia.)

72

DIS. MANIBVS. ANTONIAE. M. L
ATHENaidis. ET. M. ANTONI. M L
FAVSTI. ANTONIA. PLEBEIA. ET
ANTONIA. STAPHYLE. PATRI. ET. MATR
BENE MERENTIBVS. FECERVNT

72. Ornatur haec elegans Arca marmorea capitibus arietinis, ex quibus pendet c. carpus, & faciebus Castorum, cum pileo Phrygio,

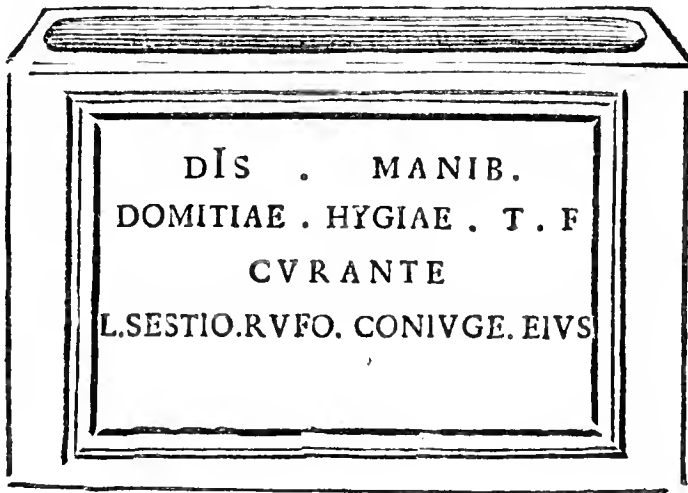

Et delphinis tum in dextro, tum in sinistro latere. In ad-verso vero latere, duabus insignitur tabulis titulo destitutis. Sub hoc allato titulo pendent sex domesticae patellae, quibus in libationibus, & in domesticis sacrificiis utebantur veteres, ut ait Cicero in Verrem lib. IV. Orat. IX. ni tamen sint muliebria specula [quod magis arridet] quibus non raro seminarum sepulcra elegantiae causa ornari consueverunt.

ANTONIA . STAPHYLE. σταφύλη. Uva.

In marmorea Arcula ibidem.

73

In quodam Pilo in Ecclesia Montis Calvuli Aquae benedictae servandae destinato.

74

D M
P . NONIO . EVPALESTRO
FECIT . NONIA . PHENVSA
PATRI . BENEMERENTI

In exteriori pariete Eccl. S. Donati (in Citille) in Valle

75

Grevis.

C . PONTIVS . C . F . SCAP . NASO
IVNIANVS . PAVLINVS . VIX . ANN
X X X X I

73. L . SESTIO . Sestii, & Sextii duae familiae .

74. Antiqua Pila in usum servandae Aquae benedictae conversa, fecerunt nomen Vasi, huic ministerio destinati, ut vulgo dicatur: la Pila dell' Acqua benedetta.

EVPALESTRO . Leg. EVPALAESTRO . bene in palaestra, five lucta exercitato . PHENVSA . idest PHAENVSA . φαίνουσα .

Kkk 2

Lu-

Lucens. Sic in antiquis optimis quoque codicibus manu exaratis E pro AE, & contra, ponitur. In Ecclesia Sanctae Trinitatis Florentiae Arcula marmorea cum veteri Inscriptio-
ne similiter aquae benedictae destinata, quam superius vide pag. 305. n. 41.

75. Edidit V. Cl. Borghinius pag. 288. de Orig. Urb. Flor. & ex eo Gruterus pag. DCCCLXXXV. 8.

In Abbatia Monachorum Ord. Vallisumbr. ad praedium Patrum, vulgo (a Paterno) Cippus marm. ornatus fabrilibus instrumentis, incudine, malleis, forcipibus, seris, & clavis, quae post inscriptum titulum visuntur.

76

D O M O V O F

Q O VIBIVS O L O F SCA
 MAXIMVS O SMINTIVS
 AERARIVS O SEX VIR
 SIBI ET MEMINIAE . Q . F
 MAXIMAE VXORI DVLCISSIM
 ET. Q VIBIO. Q. F. VERO. F. ET. L. FRATRI SVO
 HIC LAPIS ET TVTAMEN ERIT POST MORTE SEPVLCR.
 ET DABIT INDICIVM OBITOS HIC ESSE SEPVLTOS
 SI TAMEN AD MANES CREDIMVS ESSE ALIQVID
 VIVERE QVOD PRODEST NISI SI POST MORTE CAVEMVS
 NOMEN FAMA VOLAT. TANTVM CORPVSQVE CREMATVR
 AETERNAMQVE DOMVM PETIMVS ET FINE LABORVM.
 DVM LEGIS HOC. DISCE PONERE ET IPSE TIBI.

76. V ♡ F. idest *Vivens . Fecit .* vel *Votum . Fecit .*

SCA. *Scaptia* (Tribu.) Coloni militares Florentini in civitate Romana , ad ferenda suffragia , Tribui Scaptiae accensebantur .

SMINTIVS . Forte SMINTHEVS . σμινθεύς . *Apollinis Sminthei celebris est mentio apud Homerum Lib. 1. Iliad. v. 39. inter cognomina Apollinis , cuius Chryses erat Sacerdos . Huius cognominis etymon ἀπὸ τῶν σμίνθων , a muribus scilicet , qui Teucris , eo circa Amaxitum oppidum a Creta profectis , arma , & utensilia ex corio corroferunt , deducit Strabo Lib. XIII. Vide Fabricium ad Tabulam Iliadis pag. 317.*

Literae minores maiusculae sunt maiorum maiuscularum imitatrices . illae primigeniae , hae derivatae .

POST MORTE . Bis reperitur in hisce septem versibus ἀντι τοῦ POST MORTEM , elisa M finali .

ET DABIT INDICIVM OBITOS . Litera M hic non absorbetur a sequente vocali OBITOS , eos , qui obierunt . τοὺς τῆσθεσσι κότας .

VIVERE QVOD PRODEST . Legendum QVID PRODEST ? NISI SI POST MORTE CAVEMVS NOMEN ; supple VIVERE : vel φιλαπόμεθα , *cavemus* , pro φυλάττομεν . *servamus* , *custodimus* , *tuemur* .

AETERNAMQVE DOMVM PETIMVS . *Sepulcrum* , *domus aeterna* . *Bethlengolam* Hebraeis , idest *domus seculi* . ET FINE LABORVM . idest FINEM . solita literae M elisione , quod nusquam in antiquis legitur de hac litera mugiente , finali . De semivocali S in fine elisa , in Epitaphio Ennii :

volito vivu' per ora virum .

Lumina quin etiam Solis bonus Ancu' reliquit , Lucretius ; & in aliis locis sexcentis . quem locum expressit ex Homero :

Κάτθανε κ̄ Πάτροκλος ὄπερ σέο πολλὸν ἀμείνων .

ideo sequitur :

Qui melior multis , quam tu , fuit , improbe rebus .

Quem Homeri versum facetissima quadam parrodia , obiecit Antisthenes Medicus , teste Galeno , cuidam decrepito seni ,

ni, qui aegre e vita migrabat. Verum, ut ad rem redeam, elisionem literae s finalis, quae litera semivocalis, & nudus propemodum est sibilus, Graeci quodammodo figurant in μέχρι, pro μέχρισ. πολλάκι, pro πολλάκισ. & in superscripto versu ὄπερ pro ὄσπερ. Galli quoque literam s, ut tenuis soni literam passim exhibent, & explodunt, ut in ὄpee, in *Maitre*, & similibus innumerabilibus. At litera m elisa ante consonantem, & consonans ante vocalem nusquam visitur in bonis auctoribus. atque haec signa sunt vergentis in barbariem latinitatis; quare spurios septenos illos versus existimo caractere praesertim minusculo minori impressos, & ad spatium explendum sequiori aevo additos.

*In marmoreo Cippo elegantissimo in Villa D. Scipionis
Marchionis Capponii prope Montem Ugonis
vulgo [Montui.]*

77

N E R V T I

M. TITIVS. MARTIALIS
ET. M. TITIVS. PYRAMVS
FRATRES. SEX VIRI
SIBI. ET. CONIVGIBVS
CALPVRNIAE. MYRTALE
ET. TITIAE. SATVRNINAE. ET
APVSTIAE ROMANAE. MATERT
H . M . H . N . S.

ET. PERCENNIAE. C. LIBERT. IVNICI

77. MYRTALE. μυρτάλη. Huius nominis mulier apud Lucianum Tom. II. in Dialogis meretriciis; & Myrtium, i. *parva Myrtus*. nos vernaculo sermone diceremus: *la Mortellina*.

MA-

MATERT. idest MATERTERAE. H. M. H. N. S. i. Hoc Monumentum Heredes non sequuntur ; quemadmodum declarat Horatius , qui libro I. Sermonum Satyr. VIII. ita ait .

Hoc miserae plebi stabat commune Sepulcrum
Pantalbo Scurrae , Nomentanoque nepoti .

Mille pedes in fronte , trecentos cippus in agrum
Hic dabat . heredes monumentum ne sequerentur :

ET. PERCENNIAE. C. LIBERT. IUNICI. idest iuvenulae ;
Perfius Sat. 3.

Tot tibi cum flamma iunicum terga liquefcent .

Iunix respondet Graeco δάμαλις . [Iuvenca .] quod non solum appellativum , verum etiam proprium nomen est .

Fabrettus edidit Inscr. Ant. Cap. V. pag. 407. n. 323. in primo versu omisit NERVTI . ut in 7. versu dedit SATVRNIAE pro SATVRNINAE .

Ornatur hic marmoreus Cippus elegantibus sculpturis , quae nunc temporis iniuria misere labefactatae sunt ; In medio post titulum , tres feminae fortassis Parcae sunt , quibus iuvenis animalculum quoddam , & corollam offert . In alio parergo venator , & canes aprum insequuntur .

In candido marmore , in limine Ecclesiae S. Viti ad Ortimum ,
sub Plebe S. Petri [in Mercato] Vallis Elvae .

78

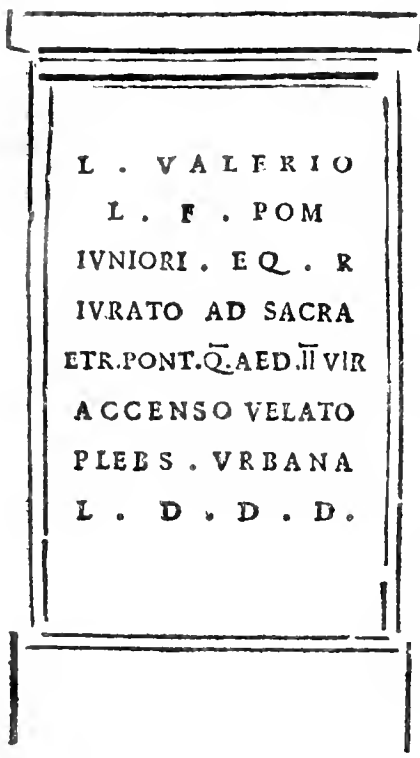
IOVI . S . V . S . L

16. IOVI . S . V . S . L . Iovi Seruatori Votum Solvit Libens ;
Διὸ Σωτήρι . An Iovi Sabazio ? An potius Διὸ Σωτήρι .
quod in Inscriptionibus dicitur Iovi Conseruatori ? Hoc melius . Extant quoque apud Gruterum lapides votivi Iovi Salvatori ,
Sancto . Sereno . Statori . Stygio dicati . Hanc Inscriptionem deprebendit Cl. V. Antonius Maria Salvinius , quam cum tribus aliis
sub num. 81. 82. 83. sequentibus diligenter descripsit , donoque ad me

institit Franciscus Tittoreggius, venerandae vetustatis cultor existimus.

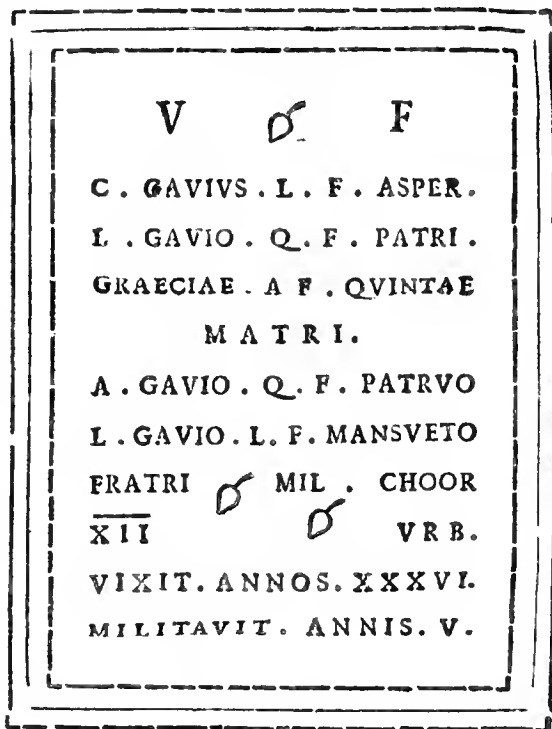
In Ecclesia S. Aegidii
Vallis Ambrae sub Plebe
S. Pancratii.

79

In Arca marm. ornata pampinis, & aviculis, in Oratorio S. Michaelis Nob. V.D. Matthiae Federighi, prope Emporium, eruta prope Arni ripam.

80

79. Idest. L. Valerio Lucii Filio Pomptina (Tribu) Iuniori Equiti Romano Iurato ad Sacra Etruriae. Pontifici. Quinquennali. AEdili. Duumviro. Accenso velato Plebs urbana Locum dedit. vel Locus datus. decreto Decurionum.

Gruterus produxit pag. CCCCLXXIX. 1. In tertio versu Borghinius in Schedis exhibuit EQ. P. quasi Equo publico. Accensos Velatos ad Sacra pertinuisse arbitratur Fabrettus, quem vide Inscr Ant. Cap. VI. pag. 433.

80. Fabrettus produxit pag. 130. num. 60. In quarto versu edidit GRACCIAE, pro GRAECIAE. Sextam lineam integram omisit,

fit, idest A. GAVIO. Q. F. PATRVO. Tria alia menda con-
ferentibus patebunt.

In gradibus maioris Arae Ecclesiae
S. Mariae ad Turrim sub Pleb.
S. Petri in Mercato.

81

ua
vixit
proc
f
a
pr
LERI
AN. XXV
VLVS. FRATR
ECIT
NTAE O. M. I
OCVLO
AN. XXVII

In Villa D. Marchionis Tempe
ad Montem Ursuli.

82

G. 7 LEG. XX
N. AVR: HASTA
DIVI VESPASIANI. F
VA. TRITICI. PEREGRINI
IT. PRAESTITIT
NNOS XIII PVLLIS
MACERIA. DE

In Horto Plebis S. Petri [in
Mercato] Vallis Elfae.

83

Q. FLAVIO. PROBO
FILIO. AN. XXIII
L. FLAVIO. FVSCO
FILIO. AN. XXIII
COMMODIS
DECVRIONI
VSO D. D
IN. FR. :::: P. LXX
AG. LXXXX

In Plebe S. Petri ad Ripulas, in
agro prope Urbem repertum
cum duobus sequentibus.

84

D. M
p
t
ETRONIV
ROPHIMV
TETTIAE
TYCHEN
VXORI
pie
NTISSIM
in a
IN. F. P. XV
G. P. V

LII

82c

82. HASTA . forte Hastatus, scilicet Legionis XX.

TRITICI PEREGRINI. *Triticum peregrinum pretiosius, quippe peregre advectum. Sic unguenta exotica, (μύρα ἔξωτικά,) idest peregrina apud Plautum.*

84. TYCHEN . f. TYCHENI [a *Tyche*. quasi *τυχή*, ut *Neptunine* a *Neptuno*.] VXORI PIENTISSIMAE, εὐσεβιστάτη, ὁσιωτάτη . *sanctissimae.*

Ibidem.

85

CN . TVLLIO
CN . L . AESO
MEDICO

Ibidem.

86

Q. DECIMIVS . FAV
Q. L. EPAGATHVS

In muro agri DD. Victoriorum iuxta Romanam Portam, prope Florentiam.

87

V . F
Q. CISPIVS . Q. L
AIAX . SIBI . FT
CISPIAE . Q. L
STORGINI . ET
Q. CISPIO . Q. L
NARCISSO . FE
IN . FR . P . XII
IN . AGR . P . XII

In interiori parte Baptisterii Plebis S. Andreae in Cercina.

88

CASPIA
TERTVLLI
FLAMINA V
AN . . . . .
L . CAPON . .
ILIAI . M
.....
ARMINIAI PRO
..... AVIAL
MARCIAL CASP
CATINA PROBVS
L . A . ARAM

85. AESO . forte AESIO . αἰσίω . *Fausto* . Tertium nomen Graec.

Graecum. Medicinam faciebant apud Romanos Liberti, quorum post prima duo nomina manumissoris, tertium nomen Graecum est. Sponius in libro inscripto: *Recherches d'Antiquite* hallucinatur, Nobiles eos Viros Romanos existimando.

88. FLAMINA. forte FLAMINIA. vel Flaminis Augusti [uxor] ut Julia Severi, idest uxor.

ILIAI. forte FILIAI cum diphthongo Graeca, idest FILIAE, quemadmodum inferius scribitur ARMINIAI, idest ARMINIAE. Sic in Fastis Capitolinis, & in Nummis *Amilius*.

89 *In AEdibus Plebani dictae Plebis.*

ANTESTIA. C. F. MASIMILLA
SIBI. ET. Q. VARRONIO. PAMHILO
VIRO. ET. Q. VARRONIO Q. F
ET. SERRANIO GEMELLO
ET. VARRONIAE Q. F. PAV
L. POPILIO. Q. F. VIRO EIVS
I. F. CELERI. C. POPILIO
NEPOTIBVS

In porticu Eccl. S. Stephani in Anglaro, vernacule (Anghiari.)

90
LIBERO
L: CAS
CARPI

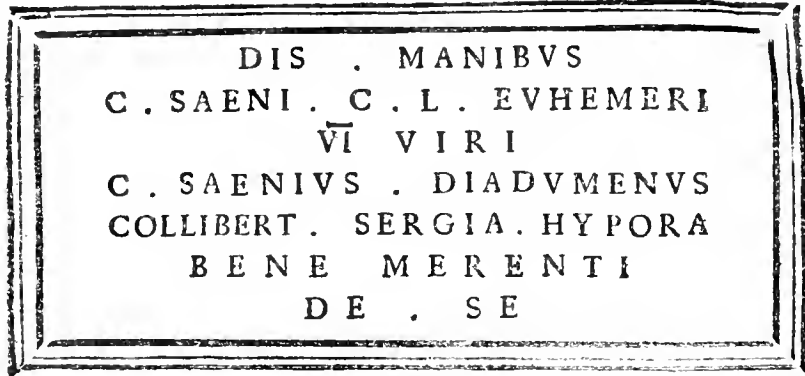
Ibidem in Arcula marmorea, nunc ad usum Aquae benedictae.

91

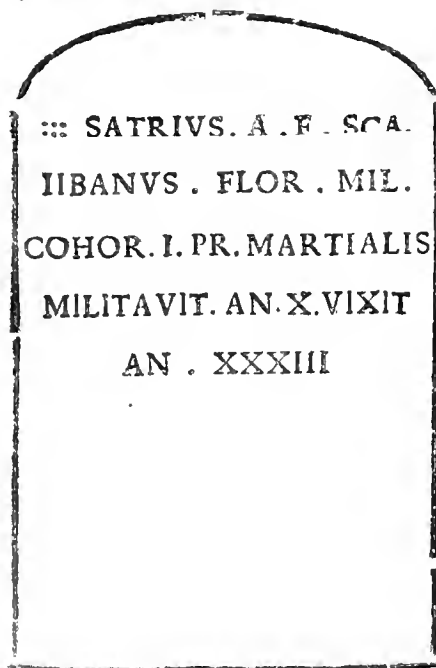
*In Aedibus Ecclesiae S. Mariae in Valle Grevis, quae dicuntur
[la Canonica.]*

92

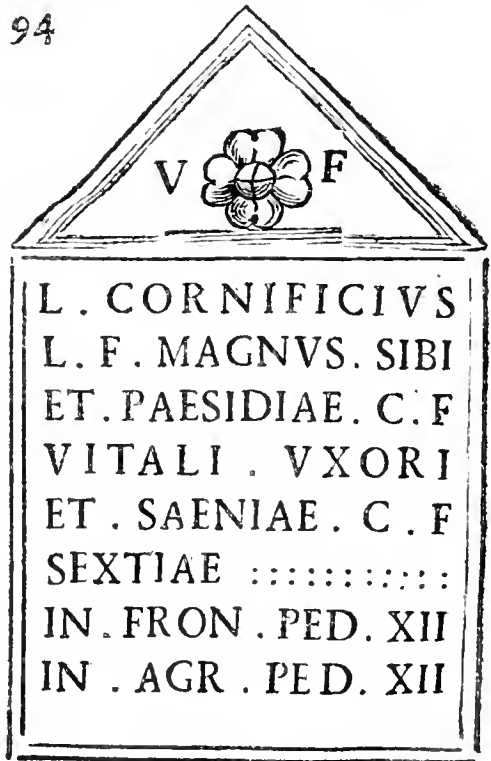
*In Cippo marmoreo in Villa Nobb.
DD. e Vecchiettis ad Pontem
Rifredi, eruto an. MDCLIV,
in praedio eorum.*

93

*In marmoreo Cippulo, qui bodie non
extat, qui in Schedis Iuliani
Salvetti, & Senatoris Strozii
dicitur erutus in agro Flor.*

94

92. *Incomendatam dedit Gruterus pag. MXXIX. 2.*

93. *Ad Pontem Rifredi, seu Rivi frigidi; ut eum appellat Poggius in Facetiis.*

IIBANVS . FLOR . MIL . COHOR . I . PR . MARTIALIS . f .
ALBANVS , *vel* LIBANVS Florentia Miles Cohortis Primae
Praetoriae Martialis , *quae etiam Pia , Victrix dicitur in Ro-*
mano lapide apud Fabrettum Cap. III. pag. 132. num. 74.

In marm. invento apud S. Petrum ad Solicianum [a Soliciano] nunc deperdito .

95

L . PADANIUS . C
F . MACER . VETE
LEG . XI
TESTAMENTO . EI
FECERE

In marmore eruto prope Florentinam Arcem inferiorem S. Ioban. Bapt. quod hodie desideratur .

96

T . MARIUS . T . F
LATIVS . SIBI
ET . SENATIAE
L . F . GALLAE
CONIVGI . SVAE

In mensa marmorea eruta in quodam praedio prope D. Felicis [a Ema,] quae intercidit .

97

ΤΗ ΤΡΙΒΩΝ ΠΑΓΑΓΕΙΣΑ ΑΛΗΤΩΣ ΤΟ ΔΕ ΣΗΜΑΝΟΗΧΗ
ΜΗ ΔΕΟΜΑΙ ΓΕΛΑΧΗ ΕΙ ΚΥΝΟΣ ΕΣΤΙ ΤΑΟΟΣ
ΕΥΑΥΣΟΗ ΧΕΙΡΩΣ ΚΟΝΙΝ ΣΥΝΕΟΗΥ ΑΝΑΚΤΟΣ
ΟΣ ΜΟΥ ΚΑΙ ΣΗΛΗ ΤΟΝΑΣ ΕΧΑΡΑΞΕ ΝΟΓΟΝ .

Hanc Graecam Inscriptionem ostendit Cl. V. A. M. Salvinio Rossus Martinius Patricius Flor. antiquae eruditionis, & bonarum literarum amantissimus. Legitur in calce veteris Codicis Bibliothecae Mediceae Laurentianae, in pluteo xxix. post Latinum Tractatum de Sphaera, auctore Andalo de Nigro Genuensi, Iohannis Boccacci Florentini Oratoris, & Poetae eloquentissimi, in Astronomica facultate

iate magistro ; quem summo opere laudat in praeclaro Opere de Deorum Genealogia . Corruptam antiquarii incuria , & imperitia , ita eleganter doctæque restituit , & latinis versibus reddidit laudatus Salvinius .

Τὸν ἱριεὸν ὃς παράγει . ἀλύτως ἴδ'ε σῆμα νοήσις
Μη' , δέομαι , γελάσις . ἢ κυνός ἐστ' ἰάφος .
Ἐκλαύθην . χερὲς δὲ κόνιν συνέθησαν ἀνακτος
Ὅς μὲ κ' στήλη ἴδ' ἐχάραξε λόγον .

Tu sine moestitia monumentum hoc cerne , Viator :
Ne quaeso , ride , si canis est tumulus .
Sum defleta : cinis domino compositus ab ipso ,
Qui nostro & cippo talia verba dedit .

97. CHMA . *Sepulcrum* . Proprie explicandum esset *signum* , lapidem scil. aut columellam , qua , ubi mortuus positus fuerit , indicatur . Plato in Cratylo arguta quadam etymologia σῶμα , *corpus* , ait esse a σῆμα , *sepulcrum* ; quasi ibi anima sit tumulata .

ΕΥΑΥΤΟΗΝ . legendum ΕΚΛΑΥΤΟΗΝ . *Sum defleta* . Ovidius in fine *Metamorphoseon* .

nomenque erit indelebile nostrum .

In membranaceo veteri Codice manuscripto , quem vidi , apertissime legitur :

nomenque erit indeflebile nostrum .

quam lectionem pulcherrimam , atque optimam non vidit doctissimus , ac diligentissimus Nicolaus Heinsius . qui ad viginti codices Ovidii contulit in Bibliotheca Medicea ad S. Laurentii , ut ipse manu sua adnotavit . Chartae marmore , & aere vitaliores . Horatius *Carm. lib. III. Od. 30* .

Exegi monumentum aere perennius ,

Regalique situ pyramidum altius .

Quare bene merentur de posteritate , qui eas ab interitu vindicant , accurate describendo , & qui formis excudunt .

INSCRIPTIONUM ANTIQUARUM QUAE FLORENTIAE EXTANT, APPENDIX.

*Ex Dactyliothecca, & Museo Cl. V. Petri Andreae Andreinii
Patricii Florentini, omnes, quae sequuntur.*

1 *Ex magnete.*

Ex onyche.

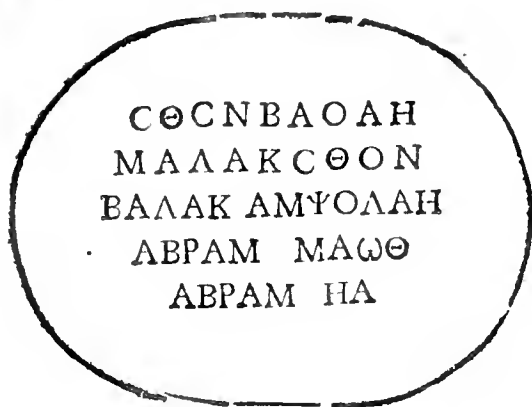
*Ex ectypis gemmae, in qua
medium inter duos versus
tenent ignita tela.*

3

4

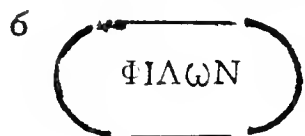
4 Ex Chalced. sapphirino.

Ex Carneola.

Ex Granato Orientali

1. Quum hætenus inter Basilidianas impiae, & spurcissimae hæ-
 reseos Antiquitates, nullum invenerim monumentum, quod Mortem
 referat, rarissimum hoc ex Cimeliarchio Andreinio doctorum curiosi-
 tati, & studio proponere volui. Exhibet ferum Mortis de ipsa Mor-
 te triumphum. Mors bigam a leonibus, seu a leænis minaci ore cur-
 rentibus tractam moderatur, habenas dextera, inusitato more, fla-
 gellum sinistra tenet. Sub curru iacet Mortis sceletus, & alius an-
 te currum stat, qui & ipse forsitan subigi a curru agitatrix Mortis
 debet. Ubique barbari characteres, qui inter se connexionem non pati-
 untur ad syllabam conficiendam, Graecis literis expressi apparent. Binas
 etiam Basilidianas gemmas subiicimus n. 4. & 9. cum literis non tam
 incomplexi soni, quæ forsitan continent Angelorum nomina, quorum
 aliquos stulte dixerunt tenere primum coelum, alios secundum, & sic
 deinceps usque ad trigesimum sexagesimum quintum, Theodoreto teste
 de Basilidianis. His prodigiosis literis arcana sua referebant, quæ,
 quemadmodum Aegyptii Sacerdotes, a quibus hanc artem forsitan
 didicerunt, ab hominibus capi volebant.

In tubo plumbeo aquaeductus long.

7 1. ped. alt. unc. v.

In alio simili, sed long.

8 unc. XII. alt. unc. v.

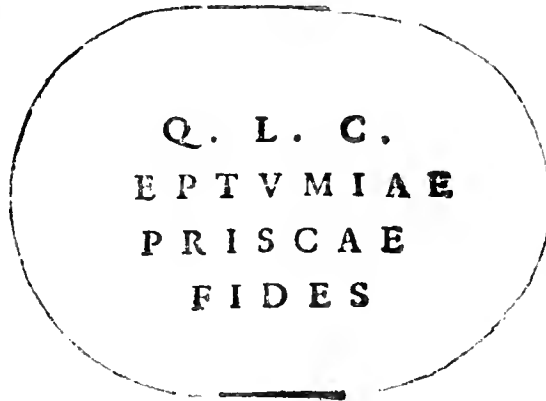

7. & 8. Huius pariter nominis Callistus Caesaris Claudii Libertorum potentissimus, qui in scaena quam exaedificaverat, columnas ampliores triginta posuit, de quo meminit Plin. lib. XXXVI. cap. 7.

Ex iaspide, in cuius
adversa parte Ibis
avis sculpta est.

Ex ectypis gemmae, in qua post
litteras iunctae dexteræ.

10

10. SEPTVMIAE. Ut Optumus, Maxumus, Postumus. Haec, & altera gemma superius allata num. 3. ἐρωτικά, seu amatoria monumenta sunt. Vide Propertium lib. III. Eleg. 21.

In aenea Lucerna monolychno, in cuius
ansula, quae lunam repraesentat,
legitur.

12 Ex onyche.

11

ΑΡΤΕΜΙΣ. ΕΦΕΚΙΩΝ ΑΣΙΑΣ
ΑΥΤΟΡΟΛΦΑΝΟΥ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ

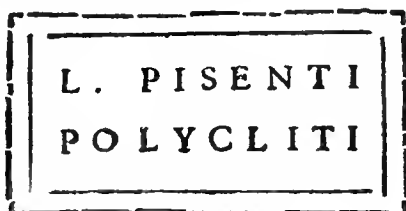

11. Idest: Diana Ephesiorum Asiae Aurelius Kolphani (filius) Smyrneorum. ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ, notandum pro ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. Aliam nostrae similem protulit Cl. V. Meneterius in Opere de Diana Ephesia & V. Cl. Causeus in Mus. Rom. Tab. XIII. p. 99.

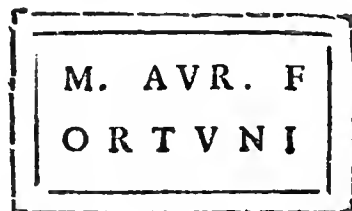
12. EVTHITES. Praefert haec gemma, quemadmodum & alia superius allata num. 2. insignis Athletæ nomen, ac symbola; caduceum,

ceum, & palmam. Athletae Mercurio dicati in ludis caduceo utebantur, de quo Dio lib. 72. Quare in Valeriani numo apud Cl. V. Vaillantium Numismat. Selectior. pag. 110. visitur urna cum caduceo, spica, & palmae ramo.

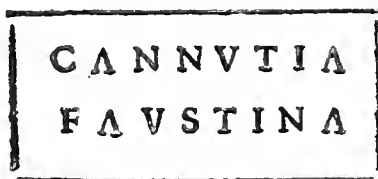
13 In aeneo sigillo.

14 In alio simili.

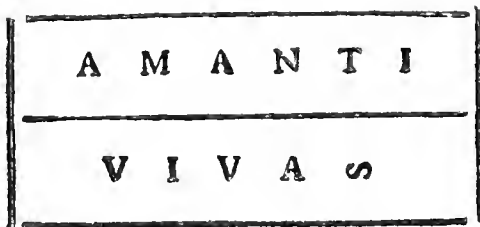
15 In aeneo Sigillo.

16 In alio simili.

17 In alio literis incis, non prominentibus.

18 In alio.

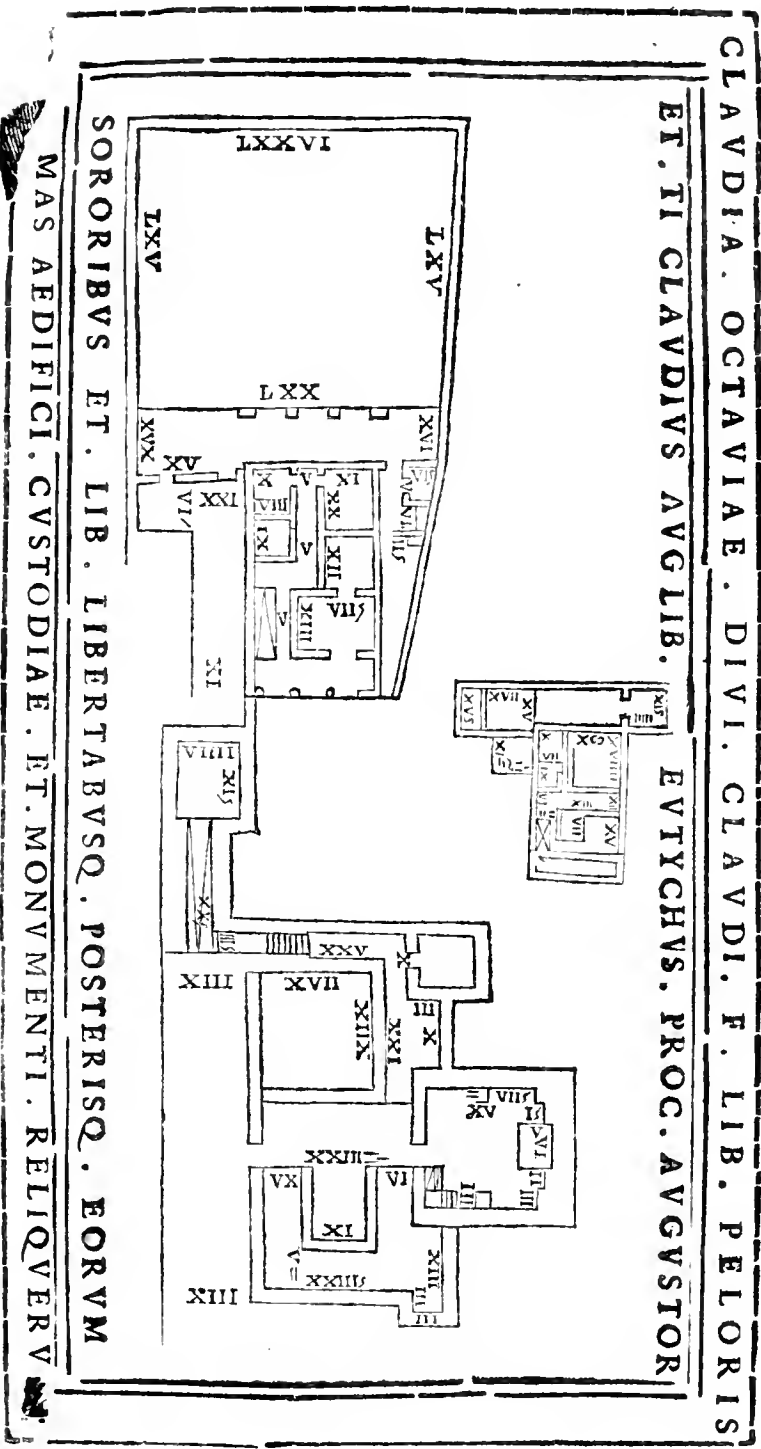
13. PISENTI POLYCLITI. Id. PISENTII πολυκλύτου, vel πολυκλίτου.

17. AMANTI VIVAS. forte Αμάντιε VIVAS.

18. VT F VT F. Idest: Utere Felix Utere Felix. Bene ominata sigilla, & faustis acclamationibus concepta. De his luculenter Cl. V. Bonarrotius in Fragm. Vas. Vitr. Cap. XXIX. Fig. 1. p. 208.

Aedificiorum ichnographia. In Mus. Nobb. Caddiorum Tab. marm. alt. P. I. u. XI. long. P. II. u. XI. I.

19. *Ex cimum hoc marmor, in quo Villae Suburbanae, ac Monumente Ichnographia sculpta est, quum plurimi fieri, & admirationi esse viderem rerum antiquarum studiosis viris, heic minime praetermittendum esse duxi; atque a perito Architecto accurate delineari volui. Pertinet ad Libertos Tiberii Claudii Caesaris, & Octaviae eiusdem filiae, quam è Valeria Messalina, quinta uxore, suscepit, & Neroni privigno suo collocavit, ut ex Suetonio constat in Claudio c. 27. . . . . MAS. AEDIFICI. f. SUMMAS AEDIFICII. Utinam doctus aliquis vir hanc lacunam feliciter expleat!*

Ex Museo Andreinio sunt quae sequuntur.

*In aenea Lucerna, in
suius orbe legitur*

In carneola.

In alia carneola.

*Ex iaspide
rubro.*

20

21

22

23

20. *Singularia huius Lucernae ita explicat Cl. V. Fortunius Licetus, qui delineatam exhibet lib. VI. cap. 11. pag. 566. Caius Julius Caesar Iovi Optimo Maximo Sacravit.*

23. *ERYLLAES. Genitivus cum Latina, & Graeca inflexione. Exstat etiam in Cimeliario Andreinio gemma ex iaspide per-eleganter sculpta, in qua obliquo vultu effigies visitur Bartholomaei Alviani caside, & thorace induti, cum vulnere in vultu; cum hac Epigrapha BART ALVIANVS GENIO. SVO D D & cuius gesta descripsit Iacobus Nardius Historicus Florentinus Lib. II. anno MCCCCLXXXVIII.*

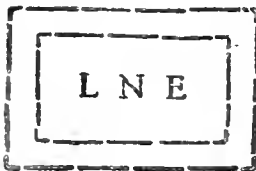
In alio.

*In sigillo qui plantae
pedis figuram
praefert.*

*In alio
rotundo.*

*Dens aeneus
antiquus*

24

25

ALBINI

26

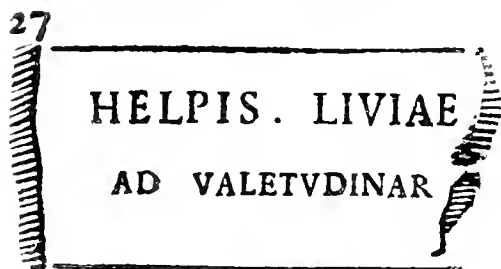
C VINATI

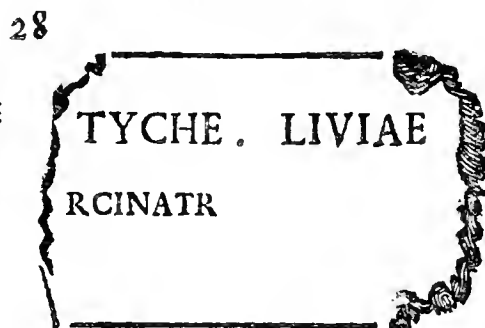
Voti-

Votivum aeneum dentem, ab imo ad summum terebratum, in quatuor lateribus cum quatuor prominentibus tuberculis tradere doctorum curiositati volui. Puto appensum a voti reo in Templo alicuius Dei salutaris, fortassis AEsculapii (nam AEsculapii plures fuerunt) qui dentis evulsionem reperit. Vide Ciceronem lib. 3. de Natura Deorum. Dens Neroni evulsus praesagium fuit imperii Domitiano, ut narrat Suetonius in eius Vita c. 5. At in Achaia somniavit, initium sibi suisque felicitatis futurum, simul ac dens Neroni exemptus esset: evenitque ut sequenti die progressus in atrium, Medicus dentem ei ostenderet recenter eidem exemptum.

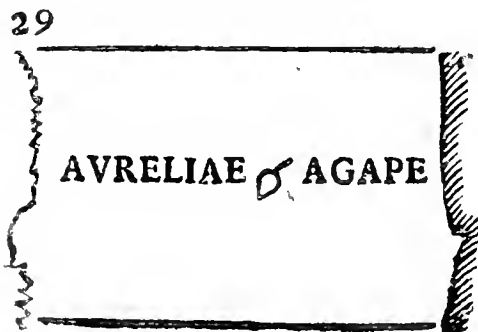
In marmorea Tabella.

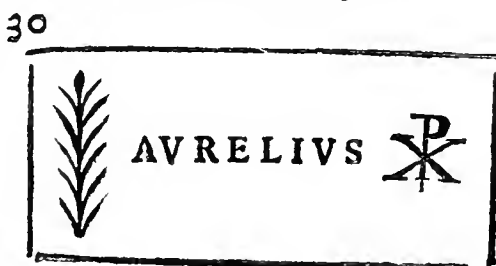
In alia?

In alia in Eccl. S. Luciae Magnolorum, ubi S. Aureliae Martyris Corpus requiescit e Coemeterio Callisti.

In Sodalitio suburbano S. Augustini, vernacule a Legnaia, ubi S. Aurelii Martyris Corpus e Coemet. Callisti.

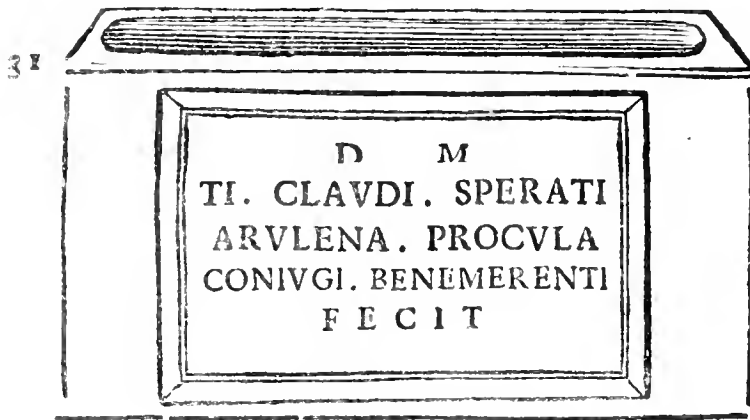

27. AD VALETVDINAR. *idesť* Ad Valetudinarium. *Ra-*
ritatis praerogativa decoratur hic titulus Helpidis Libertae Liviae
Augustae ad Valetudinarium; cuius scilicet officium, & cura fuit,
ut infirmi malam valetudinem bona permutarent. In numo Accoleiae
Gentis apud Fulvium Ursinum, Virum doctissimum, legitur epigraphę
Trium-Viri Valetudinarii. In Romano lapide apud Gruterum pag.
DLXXVI. 1. cuiusdam Liberti Augusti AB. AEGRIS CVBICV-
LARIORVM. Philargurum, fortassis Liviae Libertum, Ad Vale-
dinarium supra dedimus pag. 136. num. 20.

28. TYCHE. *Fraťtam hanc tabulam ad Liviae Libertam per-*
tinentem, ita integram legendam puto: CALLITYCHE. LIVIAE
SARCINATR. id. Sarcinatrix eaque ipsa est, quam dedit Reinesius
Cl. IX. n. LXXVII.

29. AVRELIAE σ AGAPE ... forte AGAPETE, ἀγαπήτη,
dilectae.

In arcula in Horto Paedagogii R. C.
Violantis Beatricis a Bavaria
M. Etr. Principis.

31. PROCVLA. $\pi\rho\acute{o}\kappa\lambda\alpha$. Saepe etiam per syncopen
Procla, ut Felicia. Extat in eodem Horto marmoreus non inelegans
Sarcophagus, quem in secunda Inscriptionum Tarte illustrabo; cu-
ius notitiam acceptam refero Philippo Mariae Scalettio S. Th. D.
Graecarum Latinarumque literarum studio ornatissimo.

Binas

Binas etiam addimus Graecas Inscriptiones elegantissimas, Romae erutas, anno MDCCXXIV. quas Cl. V. Antonio Mariae Salvini misit V. Cl. Franciscus Blanchinus Veronensis, Scientiarum omnium, Astronomicarumque Doctrinarum consultissimus.

32

ΚΑΤΕ ΠΑΝΤ ΕΜΟΝ ΓΟΕΡΟ
 ΡΟΝ Θ ΠΑΡΙΟΝΤΕΣ . ΣΤΑΝΤΕΣ ΕΜΗΣ
 ΓΟΝ ΠΡΟΣΘΕ ΛΥΓΡΗΣ ΣΠΟΔΙΗΣ
 ΚΛΑΥΣΑΤΕ ΤΗΝ ΔΥΣΤΗΝΟΝ ΕΦΗ ΜΕΓΑΠΕΝ
 ΕΧΟΥΣΙΝ . ΝΥΚΤΙ ΚΑΙ ΗΛΙΩ ΔΥΣΤΟΚΕΕΣ ΤΟΚΕ
 ΗΣ ΖΥΓΟΝ ΟΥΚ ΕΙΔΟΝ ΤΟ ΓΑΜΗΛΙΟΝ ΟΥΔ ΥΜΕ
 ΝΑΙΟΝ . ΗΣΕ ΤΙΣ ΟΙΝΟΧΑΡΗΣ ΠΡΟΣΘΕΝ ΕΜΩΝ
 Θ ΘΑΛΑΜΩΝ Θ

Hanc, & sequentem Inscriptionem ita feliciter emendavit, restituit, & totidem versibus latine reddidit laudatus Antonius Maria Salvinius V. Cl. Literae, quae suppleantur, maioribus indicantur.

ΚΛΑΥσατε πάντες ἔμὸν γοερόν ΜΟρον οἱ παριόντες,
 Στάντες ἐμῆς ΟΛΙγον πρόσθε λυγρῆς σποδίης.
 Κλαύσατε τὴν δύστηνον. ἐφ' ἣ μεγαπένθος ἔχουσιν,
 Νυκτὶ καὶ ἡ Ἠλίῳ δυσόκεες τοκέες.
 Ἦς ζυγὸν οὐκ εἶδον τὸ γαμήλιον. οὐδ' ὑμεναῖον
 Ἦσε τις οἰνοχάρης πρόσθεν ἐμῶν θαλάμων.

*Flete, Viatores, nostrum deflebile fatum,
 Adstantes paullum funereo cineri.
 Me miseram deflete. super qua plurima lugent,
 Nocte dieque simul moestus uterque parens.
 Non videre iugale iugum, neque concinuit quis
 Vir vinosus Hymen ante manens thalamos.* Flo.

33 *Haec, & superior Graeca Inscriptio, extant in Museo
laudati Cl. V. Blanchini.*

ΦΛΩΡΟΣ ΚΑΙΚΙΛΙΟΥ ΣΤΑΚΤΗΣ Θ ΑΜΑ ΔΕΥΡ ΥΠΟΚΕΙΤΑΙ
ΕΞ ΑΛΛΟΥ ΤΥΜΒΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΑΙΟΜΕΝΟΣ.
ΕΞ ΕΤΕΩΝ ΩΡΗΣ ΟΛΙΓΟΝ ΔΕΜΑΣ ΑΛΛΑ ΤΕΛΗΟΝ *sic*
ΟΣ ::::: ΤΗΡCΙΝ ΛΕΙΠΩΝ ΗΛΙΚΙΗΣ ΕΛΕΟΝ
::::: Δ ΟΥΚ ΑΚΛΑΥΤΟΝ ΕΧΩΝ ΤΑΦΟΝ. ΟΥΔΕ ΓΑΡ ΕΝΘΑ
ΦΕΙCΑΝΤΟ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΜΝΗΣΑΜΕΝΟΙ ΔΑΚΡΥΩΝ
ΔΕΙΛΛΙΟ ΠΡΟΦΕΩΝ ΚΕΙΝΑΙ ΧΕΡΕC ΑΙ CΥΝΕΛΕΞΑΝ
ΤΗΝ ΟΛΙΓΗΝ CΠΟΔΙΗΝ ΟΥΚ ΟΛΙΓΗΣ ΟΔ ΤΗΝC

Φλώρος Καικιλίου Στακτής θ' ἄμα δεῦρ' ὑπόκειται
Ἐξ ἄλλου τύμβου δεύτερα κλαίόμενος.
Ἐξ' ἐτέων ὤρης. ὀλίγον δέμας ἀλλὰ τελείον
ΟΣ ΓΕΝΕ τήρσιν λειπῶν (ἰ. λιπῶν) ἡλικίης ἔλεον
ΔΕΥΤΕΡΑ δ' οὐκ ἀκλαυτον ἔχων τάφον. οὐδὲ γὰρ ἐνθ'
Φέσαντο προτέρων μνησάμενοι δακρύων.
Δειλάτων Τροφέων κενὰ χερές, αἱ σινέλεξαν
Τὴν ὀλίγην σποδίην οὐκ ὀλίγης ὀδύνης.

Florus Caecilii, & Staetes . iacet hocce sepulcro ;
Ex alio huc latus . fletus & inde iterum .
Sexennis puer . at perfectus corpore parvo .
Aetatis damnum sensit uterque parens .
Non indefletus tumulus fuit hicce : prioris
Luctus , parferunt haud lacrymis , memores .
Nutrices , vacuaeque manus legere . doloris
Haud parvi, exiguum, tam tenerum cinerem.

Binas quoque hic ponimus Inscriptiones, Florentiae extra Portam Romanam anno MDL. repertas a Nob. V. Iohanne Baptista Adimario, in AEdē D. Hilarii in Agro Camporano, quae interciderunt; nobisque nuper amicus communicavit.

34

35

34. & 35. ZOH. *id.* ZOE. Duo II pro E, *ut supra observavimus.* HIC AD . QV . C . B . M. *idest*: Hic adquiescit Coniux bene merenti. *Sculpta mulierum ornatoria instrumenta; & in alio marmore ascia. M. B. M. i. Matri bene merenti.*

Exstant & hae marm. tabulae in praeaudato Museo Cl. V. Andreinii.

36

37

D . M
SEX . BEBIO . STOLONI
QVI . VIX . DIEB . IIII . H . X .
C . BEBIVS . HERMES . MIL . CL . PR . MIS .
ET . AVRELIA . PROBA . FIL . DVLCISS .

A D D E N D A

Pag. 11. *Inscr. n. VII. pro ultimo versu, reponendum EX. ARG. P. XIS : ~ V. Eadem numeralia signa occurrunt in relata Tabula pag. 459. n. 19. quibus, ut arbitror, non convenit explicatio, quam supra dedimus.*

Pag. 68. Inscr. n. CLXXXVIII. Christianam hanc lucernam, edidit quoque & illustravit Vir Cl. Causeus in Rom. Museo Tab. III. Sect. IV. pag. 91. & 92. & in Praefatione.

Pag. 138. Inscr. n. 29. MEMORIS. CVB. legendum Memoris Cubicularii. MEMOR proprium cognomen est, non rarum in antiquis lapidibus.

Pag. 145. Inscr. n. 54. Pro secundo versu reponendum, ut habet marmor - SVNT AVCTAES. &c.

Pag. 253. Inscr. n. 28. Actores quoque sunt rei dominicae procuratores. Vide Pignorium de Servis pag. 148. & 264.

Pag. 258. v. 11. Galbae Imperatoris marmora, non vero numismata, rara admodum sunt.

Pag. 259. v. 8. ita reponendum, ut legitur in Pisano sarcophago, quem vidi. C. BELLICVS NATALIS TEBONIANVS COS XV VIR FLAVIALIVM.

Pag. 312. Inscr. n. 53. leg. PARENTES. FECERVNT. ita marmor, quod vidi.

Pag. 321. v. 18. CEANARE, lege CAENARE.

Pag. 452. Inscr. 93. & 94. de his Leop. del Migliore in libro, qui inscribitur: Firenze illustrata, pag. 459.

A P P R O B A T I O N E S.

ADmodum Rev. Lucas Ioseph Cerracchini Academicus , ac Theologus Florentinus, attente legat hunc Librum inscriptum: *Inscriptiones Antiquae collectae &c.* ab Adm. Rev. Antonio Francisco Gorio Presbytero Florentini Baptistarii , & Ecclesiae S. Iohannis; & siquid contrarium Fidei , ac bonis moribus indignum invenerit , prelo dari non permittat. Datum ex Archiepiscopali Palatio die 12, Augusti 1723.

Horatius Mazzei Vicarius Generalis.

Illustissime , ac Reverendissime Domine .

Incredibili animi mei iucunditate , ac attente praesens legi Volumen , cui titulus *Inscriptiones Antiquae collectae &c.* ab eruditissimo Adm. R. Domino Antonio Francisco Gorio , atque sicuti eximiam , qua ab Authore in unum collectae fuere , admiratus sum diligentiam ; ita quoque maiori cordis mei iucunditate perlegi Adnotationes , quibus illas , numquam satis laudatus Illustrissimus Abbas Antonius Maria Salvini Patricius Florentinus , ac in Universali Florentina Academia Graecarum Litterarum Publicus Professor nobiliores , & clariores reddidit . Idcirco quoad utrumque Authorem prelo dignum huiusmodi censeo librum , omnibus numeris absolutum , publicae consulens Eruditorum utilitati , quibus numquam in eo quid minimum Catholicae obnoxium Fidei , morumque adversum probitati , obviam sane sese offeret ; in quorum fidem scripsi VI II. Kal. Septembr. MDCCXXIII.

Dominationis tuae Illustrissimae , ac Reverendissimae

Lucas Ioseph Cerracchini Academicus Flor. ac S. Tb. D.

Attenta supradicta relatione Imprimatur.

Horatius Mazzei Vicarius Generalis.

Ex commissione Reverendissimi Patris Inquisitoris Generalis Florentinae Admod. R. D. S. Th. D. Angelus Maria Ricci videat hunc

Hunc Librum, cui titulus : *Inscriptiones Antiquae &c.* & referat ,
ad Typis mandandus. Dat. in S. C. Florentiæ vi. Kal. Septem-
bris 1723.

*Mag. F. B. Bernardus Ord. Min. Conv.
Vic. Gen. S. Off. Flor.*

Reverendissime Pater.

Librum hunc *Antiquarum Inscriptionum* ab eruditissimo Viro
Antonio Francisco Gorio collectarum , nihil ab orthodoxa Fide ,
bonisque moribus absolum habere , sed maximo literatis , &
φιλομαρξάτοις Viris bono cessurum , si publici iuris fiat , Salvinianis
præsertim doctissimis Notis adiectis , iudico . Ex Ædibus meis sex-
to Cal. Octobris MDCCXXIII.

Paternitatis tuæ Reverendissimæ

Obsequentissimus famulus Angelus Maria Riccius.

Stante superscripta relatione imprimatur .

*Mag. F. B. Bernardus Ord. Min. Conv.
Vic. Gen. S. Off. Flor.*

Imprimatur .

M. Bonarota Senator R. C. Aud.

